Istoria unui oraș

(Urmare din pag. 1)

din vremea lui Matei Basarab, cetățenii de prin partea locului scoteau din băltoace și „gropoaie" o apă cu care ungeau osiile chervanelor ori aprindeau faclele cortegiilor nocturne. De pe la mijlocul veacului al XIX-lea, în preajma gropoaielor a apărut hecna, un utilaj rudimentar de scos țiței, iar ceva mai tîrziu, unsoarea a început a fi trecută prin alambicuri și rafinată ca țuica, în primele „găzării" locale, care vindeau apoi petrolul lampant. Nu e de mirare că valea Prahovei a devenit spre sfîrșitul secolului trecut și începutul veacului nostru o Alaskă a căutătorilor de aur negru, a capitaliștilor autohtoni și străini.

★

Trecutul îndepărtat al Ploieștilor a fost un șir de proteste, de procese, de răzmerițe. Anii mai apropiați aduc în istoria muncitorimii petroliste mărturia unei lupte organizate. 1933 este anul săpat cu litere de foc și sînge în viața petroliștilor. Orașul aurului negru a început să-și scrie istoria sa de luptă în urmă cu decenii. Istoria sa recentă poartă pe dinaintea călătorului file de glorios letopiseț în mărturiile luptelor revoluționare ale proletariatului petrolist.

În scuarul din centrul orașului o piatră comemorativă imortalizează amintirea faptelor de vitejie ale muncitorilor petroliști din zilele lui februarie 1933. Alte inscripții similare pot fi citite la intrarea în rafinăriile din Ploiești și Teleajen. Piața centrală a orașului în jurul căreia se înalță astăzi blocuri noi care dau Ploieștilor înfățișarea unui oraș tînăr, în plină vigoare, a fost martoră a manifestațiilor de masă împotriva exploatării și asupririi burghezo-moșierești. Pe aceste locuri, în iarna lui 1933, sub conducerea Partidului Comunist Romîn, petroliștii din Valea Prahovei, asemeni eroilor ceferiști de la Grivița Roșie, au înscris momente de glorie în lupta istorică a clasei muncitoare din Romînia. Astăzi, cînd privești blocurile cu linii armonioase, moderne, în jurul pieței sau în fostele mahalale, știi că la temelia lor, stau bătăliile clasei muncitoare și ale conducătorului ei încercat, Partidul Comunist, ale celor ce-au luptat pentru interesele vitale ale poporului, pentru zilele luminoase de astăzi.

Am vizitat Ploieștii cu cîteva săptămîni înainte de aniversarea eroicelor bătălii de clasă din 1933, îndemnul întoarcerii cu gîndul la luptătorii revoluționari de acum trei decenii deșteptîndu-se simplu și firesc la fiecare contact cu acele schimbări esențiale pe care le-a adus și le aduce civilizația noastră socialistă.

Schimbări în înfățișarea locurilor, schimbări în viața oamenilor...

★

Cu doi ani înainte de înjghebarea în 1914 a primului atelier de reparat piesele de foraj, s-a născut, în satul Negoiești-Prahova, Nicolae Oprescu. Fiul de țăran a urmat cinci clase primare în comuna Brazii de Sus, iar în 1919 a intrat ucenic la strungăria atelierului. La un an de la „debutul" său în industrie, adolescentul a fost martorul grevei generale din 1920. Toată biografia sa e brodată în tapiseria metalică nu o dată întunecată a uzinei. Experiența a acumulat-o în condiții primitive și a amplificat-o o dată cu mărirea atelierelor, cărora li s-au adăugat, oarecum anarhic, după nevoile fiecărei societăți petrolifere, turnătorii de oțel și de fontă, un atelier de cazangerie și o hală de vagonaj. Producția uzinei ca și experiența strungarului, devenit șef de echipă, cresc sensibil spre „anul de vîrf". 1938... An de vîrf, dar tragic an de schimbare a profilului atelierelor: pregătirile de război transformă incinta de reparat utilajul petrolifer, în fabrică de tunuri și muniții.

Tocmai în preajma războiului soția lui Nicolae Oprescu, născuse un fiu. Pentru viața lui tremura ajutorul de maistru în anii cînd bombele surpaseră mai bine de jumătate de fabrică; și pentru ca viața lui să se desfășoare sub altă zodie decît a războiului și a oprimării, a fost printre cei mai însuflețiți oameni la munca de ridicare a primei fabrici de utilaj petrolifer a țării, „1 Mai".

Maistrul Nicolae Oprescu e destul de tăcut din fire și amănuntele autobiografiei le consideră o chestiune cu totul și cu totul particulară. Liniile mari ale fabricii universale, care produce într-o singură hală 80 000 de „repere", le-am aflat de la el. Amănuntele vieții proprii mai mult de la colegi. La o singură întrebare mi-a răspuns Nicolae Oprescu pe larg: la cea despre fiul și în special despre practica studentului în anul V al Facultății de utilaj a Institutului de petrol și gaze. Ambiția de a-și da fiul la studii înalte i-a răsplătit-o acesta încă acum cinci ani, cînd a reușit al doilea dintre aproape 90 de candidați... „Și dacă ați sta de vorbă cu el, v-ați convinge că nu-l laud..." Poate tocmai de aceea m-am dus să-l caut în zilele următoare pe Eugen Oprescu la institut. Ba, ca să spun drept, motivul a fost mai complex: auzisem ce spunea tatăl despre fiu. Voiam să-l aud și pe fiu vorbind despre tată. Așa am

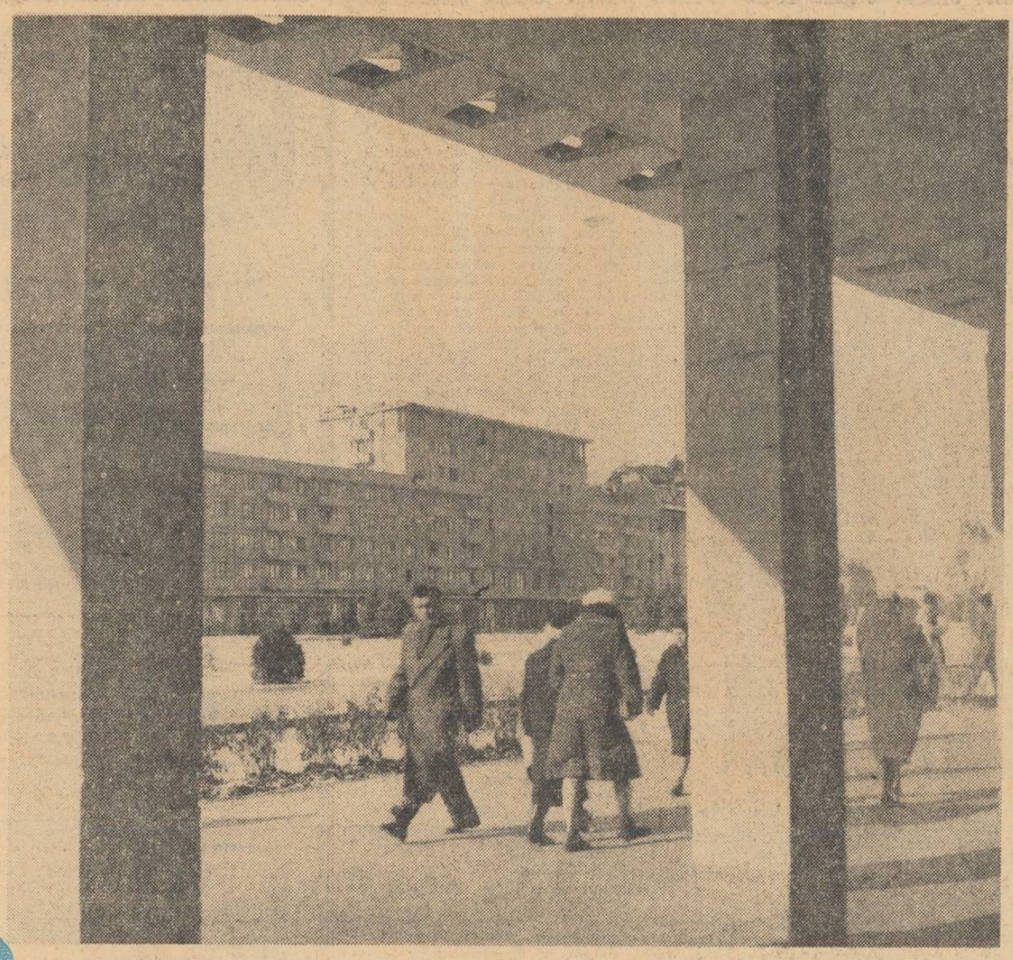

ajuns să calc pragul unei școli superioare relativ tinere, și anume

Institutul de petrol și gaze

Dacă-l pomenesc în itinerarul ploieștean, deși el se află la București, nu comit decît o inexactitate geografică. Biografic el este legat direct de valea Prahovei. Institutul s-a născut „din" și „pentru" petrol, abia la un an după naționalizare. O dată ce uriașa avuție subterană a trecut în mîinile poporului, s-a simțit nevoia de cadre în stare s-o exploateze și să construiască utilajul de foraj și extracție. În primul an, corpul didactic era format din ingineri cu lungă experiență în petrol, din profesorii facultăților înrudite (matematici, mecanică, fizică, chimie, tehnologie etc.). După 15 ani de existență, s-au ridicat, alături de profesori încercați ca Rudolf Voinaroschi noi dascăli; decanul însuși al Facultății de tehnologia țițeiului, ing. Constantin Ionescu, e un absolvent din promoția a II-a, iar lectori și conferențiari tineri s-au recrutat tot din foștii studenți. Tînărul institut începe deci să aibă o tradiție de care e mîndru, căci a dat nu numai profesori, dar și cadre de conducere în specialitate. Mulți directori ai întreprinderilor petrochimice au trecut prin institut și majoritatea celor 1 500 de studenți care urmează anual cursurile institutului sînt fii de petroliști ca și Eugen Oprescu.

★

Noul cartier de blocuri ploiește e un viitor centru de oraș. Complexul comercial are o eleganță a liniei, sugerînd clădirile similare de la Mamaia, iar intrarea e ornată cu mozaic. Școala nr. 6 a acestui cartier adună în clădirea ei primitoare 2 000 de elevi, în majoritate copii, dar și tineri muncitori care vin la cursul seral, din tot orașul.

Dacă numărul mare al elevilor mici e firesc, cele 19 clase de la VIII la XI sînt populate și de mulți elevi la seral. Căci participarea la cursurile de seară, ridicarea pregătirii tehnice și culturale a muncitorilor a devenit un fenomen de masă.

S-a întîmplat să intru pe poarta școlii în ziua cînd se dădea vacanța, așa că n-am mai apuc t decît pe profesorul de istorie Ion Nicoară (directorul adjunct al liceului), pe Maria Stoian, (profesoara de romînă) și pe profesorul de chimie Constantin Georgescu, în al cărui laborator am poposit vreme mai îndelungă. Acest fiu de țăran, aspirant la Conservator și îndrăgostit de poezia Iașilor, unde a urmat liceul, are două pasiuni și o ambiție. Pasiunile sînt clare: chimia și florile. În laboratorul atît de plăcut ca înfățișare, printre retorte și planșe care explică sugestiv procesele de prelucrare a petrolului, profesorul aduce, vara și iarna, totdeauna cîte o floare. Omagiu științei? Și asta, dar mai ales dorința dascălului să apropie frumosul de copiii cărora le dezleagă tainele moleculelor și ale fabricării cauciucului.

Acestea sînt pasiunile... Cît despre ambiție, ea s-ar rezuma la gîndul: „Nici o clasă fără 3—4 viitori chimiști". Pînă acum, s-au înscris la politehnică peste 20 de absolvenți, iar cei care au ajuns tehnicieni continuă să-și amintească cu plăcere de laboratorul în care au făcut primele experiențe.

Fiul despre tată

În fine, azi l-am așteptat la sfîrșitul cursurilor pe studentul în anul V la Secția de Utilaj petrolifer, Eugen Oprescu. La Institutul de petrol al unei țări care lucra pînă acum 20 de ani cu utilaj importat, învață astăzi alături de studenții noștri 160 de tineri din diferite țări să exploateze subsolul după cele mai moderne metode.

Biografia lui Eugen Oprescu este de fapt o „povestire despre tatăl său". Prima oară l-a adus maistrul Oprescu pe băiat în secția de strungărie, pe cînd acesta era încă în clasele elementare și uzina abia se refăcuse după dezastrul războiului. De cîte ori însă nu l-a plimbat „bătrînul" prin împărăția de lîngă gară! Și tot ce n-a izbutit în viață strungarul, s-a zbătut să înfăptuiască prin copilul său. L-a dat la liceu. Prin clasa a IX-a au început în familie discuțiile despre viitor. Ce să urmeze un fiu de muncitor în industria petrolului? După doi ani de conciliabule, toată familia a fost de acord cu hotărîrea tînărului: să continue pe un plan superior meseria tatălui. De aceea s-a și prezentat Eugen Oprescu, în 1959, la Secția de utilaj a Institutului de petrol și gaze. Reușit printre primii, la un examen greu, tînărul ia primul tren spre Ploiești și, împreună cu tatăl care l-a plimbat prima oară printre mașini, intră de astă dată pe poartă ca să încheie primul contract cu uzina ce-i asigura bursa pe tot timpul studiului. De atunci s-a mai întors la practică și în atelierul tatălui său, și în alte secții ale uzinei care și-a luat numele de „1 Mai". Chiar și proiectul de diplomă (Procesul tehnologic al pompei de noroi pentru o instalație de foraj la mare adîncime) l-a discutat Eugen întîi în casa părintească. Împreună cu tatăl său a consultat pe colegii acestuia, pe inginerii și tehnicienii uzinei și, astfel, pompa 2NP 1250, a cărei tehnologie o va prezenta amplu în lucrarea de diplomă, face și ea parte din istoria prieteniei și tovărășiei de muncă dintre tată și fiu.

Rămas bun

Am intrat în Ploiești pe poarta Uzinei „1 Mai", în plin prezent și mă despart de documentele lui din alte veacuri ale Muzeului de istorie. În drum spre gară trec pe lîngă „cîmpul de încercare" a utilajului de sonde. Aici se probează echilibrul și se ridică prima dată la verticală turlele caracteristice peisajului petrolifer. Trenul despică noaptea de iarnă, lăsînd să-mi lunece prin dreapta năluca de lumini a rafinăriei din Brazi. Ploieștii au rămas în urmă? Nu, Ploieștii veneau cu mine în aceste file de drum.

BROASCA, RACUL și... gastronomia

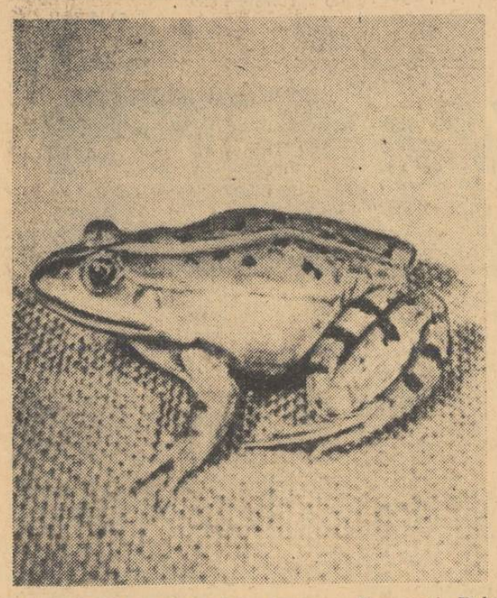

Delta Dunării, acest imens izvor al florei și faunei țării noastre, ascunde în apele sale o bogăție gastronomică deosebit de apreciată pe piața mondială. În afară de pești din familia sturionilor, apreciați peste hotare, de cîțiva ani Delta furnizează pentru export o serie de produse care înainte vreme erau valorificate într-o măsură foarte mică. Printre acestea se numără broaștele și racii vii, cozile de raci congelați și cozile de raci în saramură, pulpele de broaște congelate, produse care au devenit deosebit de solicitate în țările din vestul Europei, mai ales în Franța, Elveția, R.F.G., Belgia.

„Rana Ridibunda" și „Rana Esculaenta"

Acestea sînt denumirile științifice ale broaștelor de apă care populează din abundență Delta Dunării și majoritatea lacurilor din țară, cunoscute în limbaj popular sub denumirea de „pui de baltă".

Gastronomii apreciază aceste viețuitoare datorită gustului lor de „delicatesă", datorită valorii nutritive ridicate pe care o prezintă carnea lor. Carnea e considerată superioară celei provenite de la animalele cu sînge cald, fiind ușor digerabilă prin conținutul său redus de grăsimi și foarte nutritivă prin faptul că posedă din belșug proteine, substanțe care în procesele vitale îndeplinesc rolul de regenerator al celulelor vii. (Carnea de broască conține 16% proteine, 0,10% grăsimi, avînd 66,52 calorii la 100 grame).

Țara noastră a început să livreze aceste produse începînd cu anul 1960 prin Întreprinderea „Prodexport" București, exportul acestora crescînd an de an. Ca urmare a unei mai bune organizări a pescuitului de broaște în Delta Dunării, precum și prin extinderea acestuia în unele lacuri din restul țării, cum sînt cele din regiunea București, Dobrogea, Iași, Suceava, Bacău, Galați și Oltenia, în anul 1963 s-au pescuit circa 450 000 kg de broaște.

În urma experienței acumulate în valorificarea acestor viețuitoare, Întreprinderea pentru Industria Peștelui din Tulcea a amenajat în toamna anului 1963 prima rezervație specială din țară, situată la Litcov, nu departe de mila 35 pe Dunăre. Aici au fost introduse în toamnă circa 30 de tone broaște vii, lucru ce a permis pescarilor tulceni să valorifice carnea lor mai ales în lunile de iarnă.

Spre deosebire de specia de rîu, care este rar întîlnită în apele din zona subcarpatică a țării, racul de baltă numit și „galițian" este foarte rezistent, puțin pretențios la condițiile de viață și cu o mare putere de înmulțire.

În țara noastră, consumul racilor este relativ limitat, aceste viețăți consumîndu-se în special de populația din regiunea bălților, spre deosebire de alte țări europene (Franța, R.F.G., Italia, Elveția) unde racii sînt extrem de apreciați și se consumă cu plăcere — pregătiți sub cele mai variate forme.

În vederea extinderii pescuitului de broaște pentru export, ar putea fi de un real folos sprijinul pe care l-ar putea da specialiștii Institutului de cercetări piscicole în studiul problemelor amenajării de crescătorii speciale și ale reproducției acestor viețuitoare valoroase în lacurile unde nu există pește.

Realizările de pînă acum în domeniul valorificării acestor resurse aducătoare de venituri suplimentare, reprezintă un început bun, care trebuie extins în cît mai multe regiuni ale țării noastre.

Radu ABAGIU
Director tehnic al Întreprinderii Prodexport — București

Racul de baltă — un produs la fel de solicitat

Știați că racii de baltă, răspîndiți în majoritatea bălților din regiunea inundabilă a Dunării sau în Deltă, au o carne gustoasă cu valori nutritive superioare (13,59% proteine, 0,57% grăsime și 62,02 calorii la o sută de grame greutate).

Năravuri și moravuri

Cu damigeana după mine...

Nea Ionică s-a urcat în tren la Govora. Și-a găsit repede locul indicat pe tichet, și-a aranjat bagajele în plasă: damigenei i-a găsit un loc mai sigur — la picioarele dumisale. După care, cu conștiința împăcată, și-a cercetat vecinii. Examenul se pare că l-a nemulțumit — în special prezența în același compartiment a unui om mai în vîrstă, liniștit — și atunci s-a închis într-o tăcere deplină. S-a înviorat însă cînd în compartiment a irumpt un grup vesel, gălăgios. De bună seamă erau cunoscuți. A urmat un amabil schimb de impresii încheiat cu o invitație:

— Nu vă e foame, oameni buni? Mie îmi este.

Fiecare și-a desfăcut pachețelul, iar nea Ionică, grijuliu, a scos la iveală, dintr-o servietă pe care o ținea cu sfințenie sub cot, o sticlă pîntecoasă și trei pahărețe. Le-a umplut pe rînd cu un lichid verzui, cu puternice stridențe alcoolice și i-a îmbiat pe comeseni. Iritat că tovarășii săi de masă, după un prim păhărel, l-au refuzat pe-al doilea, a schițat gestul să arunce sticla pe fereastră. S-a răzgîndit însă cu o promptitudine care evidențiia o capacitate deosebită în a renunța la gesturi nesăbuite și s-a resemnat să-și umple sieși păhăruț după păhăruț. Cînd sticla s-a golit cu totul, nea Ionică a scos la iveală damigeana. A oficiat ritualul cuvenit — scoaterea dopului, umplerea paharului fără să risipească o picătură — cu o dexteritate care mărturisea un exercițiu îndelungat, și vinul roșu, achiziție prețioasă, făcută pe parcursul a douăzeci de zile petrecute în stațiunea Govora, a început să gîlgîie pe gîtlejul — pare-se fără fund — al lui nea Ionică. Virtuozitățile sale de versat băutor au trezit memoria tovarășilor de compartiment care și-au amintit de un episod recent.

— Cum te mai simți, nea Ionică? Îți mai este rău?

Mărturisirile lui nea Ionică au confirmat — pentru a cîta oară? — justețea aserțiunii latine: „In vino veritas".

— Era să mor, copii. Leșinasem de-a binelea. Noroc de soră. Bună fată. Noaptea tîrziu, a venit în cameră și mi-a făcut o injecție. Fără ea, îmi rămîneau oasele la Govora.

Cuprins subit de melancolia prezumtivei sale morți, nea Ionică și-a mai umplut un pahar, după care, încălzit peste măsură, a ieșit pe culoar să se răcorească. Cei rămași în compartiment l-au văzut rezemîndu-și fruntea de geamul înghețat. Bătrînelul care pînă atunci nu scosese o vorbă, a oftat.

— Am locuit cu el în aceeași cameră, la pavilionul 2. Doamne ce rău i-a fost! Dar și ce-a mai băut. La restaurant, a început cu coniac și vermut. Cînd a ajuns în cameră, a băut țuică. Pe urmă, cînd i s-a făcut rău, zicea că băuturile au fost falsificate.

Discuția s-a înviorat ca prin minune. Fiecare din cei prezenți a dezvăluit noi amănunte.

— A stat 20 de zile în stațiune, dar a făcut cu totul 3 băi...

— Stătea mai mult la restaurant...

— Vine de mulți ani la Govora să se trateze. Camera, cameră, îngrijirea medicală excelentă. Și el, cu alte preocupări și griji. Știe acum cu precizie de unde să cumpere vinul, țuica... N-ați observat? Cu damigeana după el, de la București...

Nea Ionică n-a mai auzit ce spuneau oamenii. Ațipise de-a-npicioarelea cu capul rezemat de geamul înghețat, în frig. La anul va veni din nou la Govora să-și trateze reumatismul...

I. DELEANU

PROFIL ÎN FILIGRAN

(Urmare din pag. 1)

popular, în care intră Săliștea, cu portul său vestit, Poiana, vechi sat de oieri, Jina, cu fluierașii săi renumiți, Șugagul.

In această de pe urmă comună, așezată pe Valea Sebeșului, trăiește Nicolae Cernat. I-am aflat numele crestat pe un fluier la Bienala din 1961 a artiștilor plastici amatori. Era un fluier pe care steaua socialistă se înfrățea cu florile stilizate de fantezia generațiilor de artiști anonimi ai acestor locuri. Și cred că cei ce au acordat meșterului unul din premiile principale, vor fi prețuit tocmai această îngemînare a noului cu permanențele tradiției decorative populare. Mai tîrziu, i-am descifrat iscălitura pe alte obiecte, la Muzeul Satului, la Bruckenthal, la Muzeul de artă populară, la Muzeul etnografic din Cluj.

Acasă, lîngă trusa cu șaizeci de scule pe care și le-a făcut singur, după necesități — dălțite, sfredelușe, un fel de sigilii minuscule — am privit cu lupa puținele obiecte care n-au apucat încă să ia drumul expozițiilor și al magazinelor de artizanat. Zic puține, pentru că Nicolae Cernat lucrează la o furcă sau la o bîtă cam o lună, o lună și jumătate, și nu s-a gîndit niciodată să facă din prilejul desfătării sale, în ceasurile de răgaz, o „industrie". De altfel, bărbatul acesta care a trecut de 70 de ani, dar al cărui chip nu-i trădează vîrsta, susține că s-a apucat „serios" de treabă în al șaptelea deceniu al vieții, după ce timp de 36 de ani a fost pădurar în Munții Sebeșului.

In ce împrejurări, veți afla îndată. Ieșind la pensie, Nicolae Cernat ținea pe lîngă casă două-trei capre, pe care le încredința în fiecare dimineață... „căprarului", un flăcăiandru de vreo 15—16 ani. Într-o zi, i-a făgăduit acestuia un fluier, cu condiția să vadă mai bine de capre. „Dacă grijești bine de capre, feciorule, îți fac o fluieră fainâ..." Nicolae Cernat s-a ținut de cuvînt și astfel și-a aflat faima, la bătrînețe, fiindcă fluierul păstorului a fost descoperit de o „tovarășă de la București", probabil de la Institutul de folclor, grație căreia meșterul șugagean a fost antrenat în activitățile organizate ale artiștilor amatori.

L-am întrebat pe Nicolae Cernat dacă a crestat în lemn și în tinerețe, înainte de a deveni pădurar. Mi-a dat un răspuns scurt, semn că nu prea acordă importanță îndeletnicirilor de atunci.

— Ba da. Lucram și eu ca fecior, stînd pe lîngă alea vreo două oi. Să fie bîta mea mai mîndră. Lucram și la cîte o furcă pentru vreo fată... Printre ai mei, lucra și un moș după mamă, Gheorghe Cutean, care a făcut prîsnelul ăsta... Pe suprafața prîsnelului, rotundă și lucioasă ca o monedă de aramă, îndelung folosită, crestăturile au început să se șteargă. Dar data se vede clar — 1864.

Nicolae Cernat îmi arată bîta la care a lucrat o lună și jumătate etalînd fel de fel de motive, luate de pretutindeni „de unde îi prinde ochiul" dar mai cu osebire de pe haine: cămăși, ii, cojoace; îmi înfățișează „tehnica" introducerii celor cîteva sute de puncte cu efect ornamental, explicîndu-mi că fiecare punct reprezintă o sîrmuliță de aramă, nu mai lungă de 2—3 milimetri, introdusă într-un orificiu făcut în prealabil. In sfîrșit, îmi spune că are de gînd să facă pentru Bienala de anul acesta a artiștilor plastici amatori: o furcă de tors din vîrful căreia coboară un șarpe, încolăcit pe bățul axial, pînă în dreptul aripilor. Pe cele două aripi — un muncitor și un țăran doboară șarpele lovindu-l cu sculele simbolice: ciocanul și secera. „Șarpele, îmi explică Nicolae Cernat, închipuiește capitalismul".

Nu știu cum vor aprecia etnografii inovația lui Nicolae Cernat. Pentru cine l-a cunoscut îndeaproape, iscusitul meșter din Șugag nu apare numai ca inspirat sculptor în lemn. Este un profil mult mai interesant, aș zice un profil în filigran, ca și aripile furcilor de tors. Fiindcă Nicolae Cernat mai este și povestitor plin de spirit, ba uneori și poet. Multe din obiectele sale au „lozinci" cum obișnuiește el să le numească, accentuînd pe prima silabă, adică poezii de inspirație proprie.

Una din ele, înfățișînd viața nouă a muncitorilor forestieri este gravată la dimensiuni aproape infinitezimale, pe o furcă de tors. V-o oferim ca încheiere a acestor rînduri: „In trecut eram minați / de capitaliști încarnați / Cu țapină și secure / La jilipuri din pădure / Ce-i păsa că mergi departe? / Trebuia să duci în spate / Pătură, mălai, slănină, / Sfredel, firez, malarină / Și ceaunul și tigaia / Cu care să-ți faci mîncarea... / Azi e de trăit mai frate / Astăzi nu mai duci în spate. / Astăzi mergem cu mașina / N-ai lipsă să duci slănina / Magazia-i la-ndemînă / Și-i cu alimente plină / Cu unelte gratuit / Și cu pături de-nvelit / Iar cabanele curate / Cu saltele înzestrate / Instalate cu lumină / Cari-te-nvită la hodină..."

Boris BUZILĂ

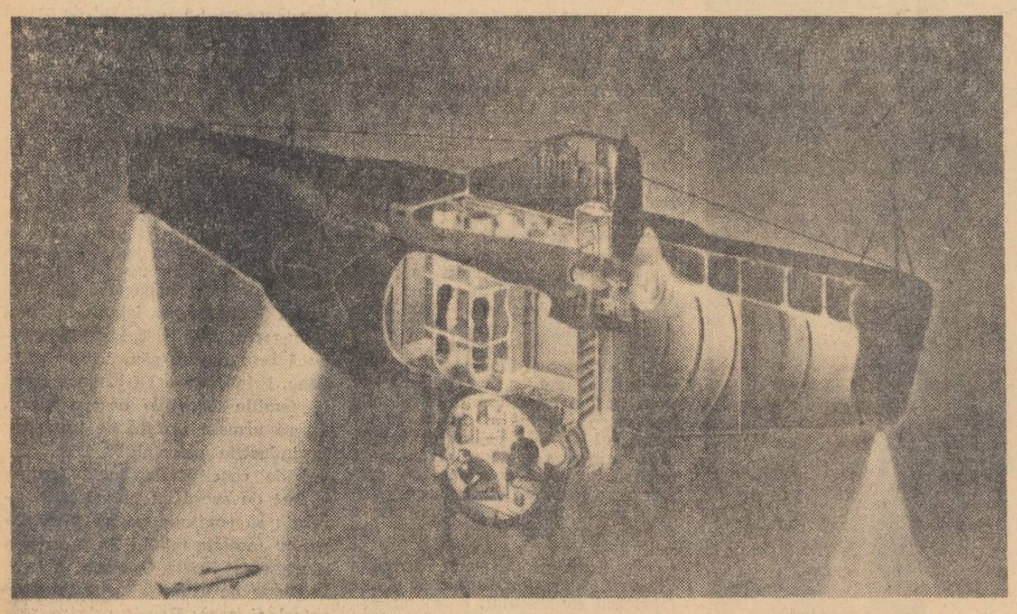

Batisfere-batiscafe-mezoscafe

(Urmare din pag. 1)

Cu puțini ani înaintea celui de al doilea război mondial, el a proiectat și a început construcția unui mijloc autonom, capabil să transporte omul în lumea tainică și uneori destul de primejdioasă a abisurilor submarine. Așa s-a „născut" primul batiscaf, rezultat din combinarea ingenioasă a unei batisfere cu un corp plutitor, ca la submarine, deci care se putea coborî și urca, după voie.

Primul aparat de acest tip, denumit „FNRS-2" a fost construit la Toulon, iar în vara anului 1948 a coborît pînă la 1600 metri, în apropierea țărmului mediteranian al Africii (Dakar, Capul Verde). Au urmat alte modele mai perfecționate; cu unul din ele, Picard a atins adîncimea de 3 150 metri.

Acest record, obținut la aproape 19 ani de la scufundarea lui Beebe, nu a durat decît... cîteva luni! Cercetătorii francezi Houot și Villm au atins adîncimea de 4050 metri, folosind tot un batiscaf. Dar lupta pentru cucerirea adîncurilor nu s-a oprit aici, deși dificultățile deveneau tot mai numeroase. Ajutat de fiul său Jacques, August Picard începe construirea unui nou batiscaf denumit „Trieste", destinat atingerii unei adîncimi care, pentru acea vreme, părea de domeniul fantasticului: 5000 metri!

La adîncimea de 5000 m și, cine știe, poate chiar mai mult... Visul îndrăzneț al savantului Picard era de a pătrunde în abisul arhipelagului Marianelor din Oceanul Pacific. Dar cine putea crede, pe atunci, că cei peste 10 000 de metri vor fi vreodată cuceriți!

Pînă în anul 1957, „Trieste" a efectuat peste 25 de scufundări. În toamna aceluiași an, batiscaful a fost adus pe coasta californiană a Americii unde, în 1958, a efectuat cercetări submarine în apropiere de San Diego. Și iată că, în noiembrie 1959, a început asaltul celor 5 000 metri. În cabina sferică a navei submarine au luat loc tînărul Picard și cercetătorul A. Rechnizer. Coborîrea a început. Prin fața ochilor celor doi s-au perindat, pentru prima dată în istorie, aspecte de la adîncimi pînă la... 5 500 metri! În carnetul de bord și pe pelicula fotografică a fost consfințit un fapt deosebit de important: și la această adîncime, unde nu există lumină și oxigen, unde presiunea atinge valoarea impresionantă de peste 50 atmosfere, există viață!

Înainte, spre 11 000 m.

După acest record, care a întrecut așteptările specialiștilor, privirile acestora s-au îndreptat spre abisul de aproape 11 000 de metri din regiunea arhipelagului insulelor Mariane. Pentru toți era clar că și această adîncime-record va fi cucerită. Ceea ce rămînea necunoscut era anul și, evident, cui îi va reveni cinstea recordului absolut. Pentru încercarea supremă nu se pregătea numai Picard, ci și alți specialiști din America, Uniunea Sovietică și Franța, care au început construirea de batiscafe.

Totuși, avansul luat în acest domeniu de Picard s-a dovedit imposibil de depășit. Ca urmare a perfecționărilor aduse navei „Trieste", în curînd este atinsă adîncimea de 7 000 metri și, în același an (1960), a fost atinsă adîncimea parcă neverosimilă de 10 916 metri! Prin luminatoarele practicate în pereții groși de oțel ai cabinei sferice, sub ochii lui Jacques Picard și ai locotenentului de marină D. Walsh au defilat reprezentanți ai unei lumi submarine, capabili să trăiască la sute de atmosfere! La 7 000 de metri înotau încă șeluțe de mare; la 7 500 — pești mici; la 8 000 — caracatițe; la 8 500 metri, au putut fi fotografiate viețuitoare, iar la 9 000 metri — plante acvatice!

Parcă dornic să descopere limita vieții submarine, J. Picard a coborît la peste 10 kilometri; chiar și aici au fost observate moluște. Încă 400 metri — și iată din nou plante acvatice.

Concluzia: viață, viață peste tot, chiar la adîncimi de aproape 11 kilometri. Din păcate, savantul A. Picard, pionierul cuceririi adîncurilor, nu a putut vedea acea zi cînd un batiscaf construit de geniul minții omenești s-a așezat pe fundul oceanului, la cea mai mare adîncime descoperită pînă în prezent (circa 11 km). El a încetat din viață în anul 1962, la respectabila vîrstă de 78 de ani.

Numeroși sînt cei care îi continuă opera, ducînd-o pe culmi și mai ridicate. Printre savanții preocupați de această problemă, se numără doi tineri ingineri leningrădeni: M. Diomidov și A. Dimitriev. Ei au proiectat un batiscaf avînd o construcție specială, cu care speră să atingă adîncimea de 11 000 m. La construirea noului vas își aduce contribuția efectivă Institutul de cercetări științifice „Ghiproribflot"

Batiscaful sovietic

Noul aparat este înzestrat cu un sistem ușor și practic de scufundare și ridicare la suprafață, cu sisteme speciale pentru deplasare pe verticală, o etanșare originală a cablurilor și a dispozitivelor de transmisie care trec prin învelișul navei.

El se compune din două părți: un corp plutitor aerodinamic lung de 17 metri și o cameră sferică cu diametrul de doi metri, cu pereți din oțel groși de peste 15 cm. Plutitorul conține două compartimente: unul cu apă, celălalt cu benzină. Pentru deplasări laterale și la adîncimi nu prea mari, batiscaful posedă două motoare electrice care rotesc două elice și care sînt scoase din corpul plutitor la nevoie.

Nava este înzestrată cu aparatura cea mai modernă de dirijare și comunicație (sondă acustică, telegraf ultrasonic, loch electromecanic, girocompase, măsurător automat de adîncime și altele). Realizat sub forma unui adevărat laborator autonom submarin, batiscaful proiectat de cei doi leningrădeni va permite efectuarea de cercetări prin observare, fotografiere și filmare, fiind prevăzut cu proiectoare perfecționate. În interiorul cabinei se află dispozitive pentru condiționarea aerului și termoreglarea atmosferei interioare.

În prezent se fac încercări de a reduce volumul plutitorului la 67 metri-cubi și de a înlocui, pe cît posibil, benzina din corpul plutitorului cu un metal extrem de ușor — litiul. În curînd, vor începe probele experimentale pentru punerea la punct a aparatului.

Și în alte țări se fac lucrări asidue pentru realizarea de batiscafe cît mai perfecționate. Astfel, în Franța, Pierre Villm lucrează la o navă mai perfecționată decît batiscaful care i-a adus gloria recordului de care am amintit. În Polonia, cercetările sînt conduse de specialistul P. Tesevski, iar în America construirea batiscafului „Aida" este într-o fază destul de înaintată.

Ce sînt mezoscafele

Cucerirea abisurilor este numai una din multiplele probleme pe care le pune explorarea „lumii tăcerii". Ea este atît de variată și prezintă forme de viață atît de noi, încît impune cercetări în regiuni cît mai diferite și la adîncimi variabile. În acest scop însă, batiscafele, chiar cele cu posibilități de manevrare laterală, nu sînt de loc indicate, atît datorită faptului că sînt neeconomice la adîncimi mici, cît și pentru faptul că observarea și filmarea devin insuficiente în aceste regiuni cu o floră și faună extrem de bogate.

A apărut astfel necesitatea unor nave submarine care să posede calitățile batiscafelor și ale submarinelor, să fie ușoare, manevrabile și să aibă posibilitatea de a capta viețuitoare, plante sau bucăți de rocă submarină la adîncimi de 2000—3000 m.

Așa s-au născut proiectele mezoscafelor, numite adeseori, prin analogie, „elicoptere submarine". Pornind de la necesitățile practice, inginerul P. Doiliin și colectivul său lucrează la realizarea mezoscafului GA-2000.

Imaginați-vă o navă fuziformă, care constă dintr-un compartiment cilindric de oțel, unit cu un altul din masă plastică. În timp ce corpul metalic conține cabina rezistentă a cercetătorilor, sursele de energie, aparatura, în compartimentul din masă plastică, plin cu lichid, se află motoarele hidraulice care antrenează elicele pentru deplasări laterale, balasturi (alice), capcane pentru prinderea viețuitoarelor, un tunharpon etanș etc.

În caz de avarie, aparatul mai posedă o placă de plumb de peste 300 kg, plasată ca o carenă falsă, și care este largată la nevoie. Foarte interesante sînt „mîinile mecanice", acționate din cabină cu ajutorul unor relee electromecanice. „Mîinile" servesc pentru prinderea și culegerea de obiecte și sfărîmături de roci de pe fundul oceanului și pentru introducerea acestei prăzi în conteinerele speciale atașate la corpul navei.

Cei doi cercetători care deservesc de regulă asemenea mezoscafe au la dispoziție o aparatură modernă de conducere a navei, proiectoare, hidrolocator, telefon acustic, aparate de filmat. Deși are dimensiuni relativ reduse (lungime 6,5 m, înălțime 3 metri), mezoscaful GA-2000 are o autonomie de 50 mile și o adîncime de scufundare de 2000—2500 metri.

Problema construirii de mezoscafe preocupă pe mulți specialiști; amintim proiectul inginerului german H. Hartung, care seamănă foarte mult cu cel descris mai sus, în afară de dimensiuni și unele performanțe care sînt mai scăzute, spre a permite o adîncime de coborîre mai mare.

★

Fie că este vorba de batisfere sau batiscafe, fie de noile mezoscafe, scopul tuturor acestor ajutoare ale omului este de a aprofunda cunoașterea naturii, de a-i smulge noi taine și bogății, punîndu-le în același timp în slujba creării unei vieți mai bune.

Ing. F. CRISTESCU

PRIETENA MEA, CARTEA

Farmecul și forța prieteniei

Nuvelele din „Ziua întîlnirilor", noua carte a lui Remus Luca, reprezintă încă o etapă cucerită în mersul ascendent al scriitorului, care meditează profund asupra vieții și redă în chip emoționant și veridic figura omului, a prietenului, tovarășului de muncă sau de viață, a omului societății noastre contemporane.

Cei ce-i vor lua cartea în mînă, vor întîlni în cele 9 nuvele oglinda a diferite medii sociale ce sînt explorate de un scriitor care privește viața semenilor săi cu ochii larg deschiși și care — adversar al happy-endurilor — o înfățișează așa cum e. Vor găsi în volum lupta oamenilor pentru a-și cuceri fericirea și cu deosebire forța prieteniei. Despre acest aspect al scrisului lui Remus Luca să ne îngăduie cititorul să ne oprim la rîndurile de față.

Cu mici excepții, eroii lui Luca sînt oameni încercați de viață. Olimpia („Ziua întîlnirilor") și-a sacrificat visurile de adolescență, iubirea, talentul pentru a se trezi după un număr de ani în fața cataclismului provocat de singurătate, de lipsa de idealuri sau măcar de preocupări cît de cît serioase, în stare să-i ofere satisfacția muncii împlinite; Florica („Tigrul") este pe cale să fie vîndută de tatăl ei unui bărbat pe care nu-l iubește, așa precum au fost vîndute de-a lungul generațiilor mii, sute de mii de surori ale ei; Ion Sărmășan („Încurcătura") va trece pe lîngă moarte pentru a-și dobîndi fericirea lui și a familiei sale; în gospodăria colectivă, Ion Chirilă („Cămașa de mire") victimă a rămășițelor mentalității șovine, va rămîne, în urma crimei sale, față în față cu singurătatea, față-n față cu marea întrebare a rosturilor vieții; dragostea pierdută, sudată cu respectul oamenilor, omenia pe care a călcat-o în picioare se vor răzbuna aducîndu-l la marginea prăpastiei; căsnicia și dragostea lui Pavel („Răspunderea") vor fi zguduite din temelii de greșelile bărbatului ca și viața Martei și a lui Radu („Minciuna"), după cum confesiunea Sandei ne situează în centrul dramei omului părăsit de soție după 20 de ani de căsnicie, la o vîrstă cînd e greu, foarte greu s-o iei de la început. Singura nuvelă în care oamenii își duc viața liniștită, o viață fără cataclisme, dar deloc lineară, din contră, este „Dimineață de vară".

Vor fi poate unii care citind aceste rînduri, vor crede că se află în fața unor lucrări perimate, dominate de dramele oamenilor. Ne grăbim să-i avizăm că nu este cazul. Oamenii sînt încercați, dar oamenii își domină drama personală, reușesc în cele mai multe cazuri să treacă peste ea, să-și înfrîngă durerea și să-și echilibreze viața. Și asta mulțumită prieteniei. A prietenilor cunoscuți și a celor necunoscuți. A prietenilor cu

care ai copilărit sau a societății care te înconjoară și care te ajută să ieși la mal. Căci nu există un caz în care omul să fie lăsat singur în fața încercărilor, de prieteni și de societatea noastră socialistă. Chiar și atunci cînd drama apare sub forma unei scrisori către un prieten sau o prietenă și nu apare flagrant ajutorul colectivității, intuiești în însuși procesul așternerii pe hîrtie a gîndurilor eroului, scutite de ipocrizie și lamentări inutile, începuturile clarificării sale, un prim examen în fața propriei conștiințe și a judecății tovarășului său. Dar influența societății socialiste, constituie o prezență permanentă, prezență biruitoare în procesul adeseori atît de dificil al clarificărilor. Spune într-un loc Pavel în scrisoarea către prietenul său: „De fapt, dacă ar fi fost să-mi urmez primul impuls, aș fi devenit și eu un om josnic, ca mulți alții. Dar în mine s-a întîmplat un proces curios. Greșesc cei care susțin că etica noastră nu presupune nici un fel de constrîngere, ci se bazează pe acceptarea voluntară a normelor noastre morale; atît doar, că această constrîngere nu vine din afară. Iată ce mi s-a întîmplat mie, în acel scurt răstimp: ea nu-mi cere s-o iau, mi-am zis, ci doar să fiu de acord să nască, deci nici o obligație din partea mea, deci totul e clar în cea mai clară dintre situații, deci de mîine, sînt liber ca păsările cerului. Da, mi-am spus apoi, dar ce vor crede despre mine tovarășii mei, aceia care m-au cules de pe drumuri și m-au trimis la școală, m-au primit în partid, mi-au dat în grijă soarta cîtorva mii de oameni, m-au ajutat să intru în Institut?... Ar spune că i-am înșelat. Consecințe — ca să zic așa — materiale n-aș fi avut de suportat, doar că tovarășii mei nu mi-ar mai fi arătat aceeași încredere. Cum aș fi putut îndura așa ceva?" (pag. 258, 259).

Pavel a greșit, dar, așa cum se vede, în sprijinul lui au sărit prietenii lui nevăzuți și bărbatul a redevenit om. Olimpiei, pe care o paște ratarea pe toate planurile existenței, îi vor veni în ajutor prieteni cunoscuți și necunoscuți, o vor influența scrisorile părinților și echilibrul Drăganilor, discuția cu Făna, directoarea de magazin și profesoara Apostolescu, o va ajuta — tot ce este sănătos în juru-i, viața noastră tînără, activă, clocotitoare. Din ele va sorbi puterea izbăvirii, prin activitatea creatoare, o femeie care într-o altă societate s-ar fi pierdut. Florica nu va fi vîndută, pentru că pe Gherasim Ștefan îl domină, chiar dacă se mai opune, noua organizare socialistă a satului și etica nouă socialistă, după cum nici fostul deținut, omul ajuns într-un moment de nechibzuință ucigaș, va fi ajutat să-și depășească suferința crîncenă. Există în volum cîteva rînduri cînd Chirilă este pus să deschidă cu coasa drum prin lan combinei, rînduri de o frumusețe care exprimă forța mare a colectivității care-l ajută pe omul aflat în cea mai grea nevoie.

Își spune: „Asta-i!" Se gîndea la traiul lui printre oameni și înțelegea că alt mod nu-i decît ăsta, că mai multe nu poate cere; că ori pleacă din sat, ori rămîne, tot aceea-i și mai adaugă în sine: „O fi cumva", și se gîndea că viața lui începe acum altfel și că trebuie să se învețe cu ea, și-acum știa bine că învățul ăsta îl va plăti cu trudă și suferință, altele decît truda și suferința de pînă acum, și parcă nici nu-i păsa. Și mintea și sufletul lui se limpeziseră deodată și putea să simtă în sinea lui chiar liniște, acea liniște rece cînd după ce multă vreme te-a frămîntat un lucru ai ajuns să-l înțelegi și să-l primești...".

Asemenea pagini sînt multe în volum. Oprindu-ne aici, lăsăm cititorului plăcerea de a le descoperi singur. Atragem însă în mod deosebit atenția asupra ultimei nuvele: „Dimineață de mai".

Minzu RADIAN

Săptămîna la televiziune

16 FEBRUARIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 **Emisiunea pentru copii și tineretul școlar: ● UMBRELUȚA. ● VAL-VIRTEJ ȘI TAINA STATUILOR DE PE INSULA PAȘTELUI** (II) (reluare). **● Album școlar. ● Telejurnalul pionierilor. 10.30 REȚETA GOSPODINEI. 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** În jurul orei 17.00 **Aspecte de la concursul internațional de tenis de masă** — Transmisiune de la Sala Sporturilor Floreasca. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 **OMAGIU GRIVIȚEI LUPTĂTOARE. 19.30 Ansamblul de cîntece și dansuri „PERINIȚA" al Sfatului Popular al Capitalei. 20.10 PRIMĂVARA. 21.40 Muzică ușoară instrumentală în interpretarea orchestrei „Electrecord".** În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

17 FEBRUARIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Știință și tehnică pentru pionieri și școlari. **19.40 Recital instrumental susținut de pianista Maria Cardaș și violonistul Varujan Cozighian. 20.00 Revista spectacolelor. 20.50 Metode noi de construcții la Onești. 21.00 ARMONIE ȘI DANS. 21,40 TELESPORT.** În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

18 FEBRUARIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE: **ÎNCĂLZIREA LOCUINȚELOR.** 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru cei mici: NĂZDRĂVĂNIILE VULPII (II). **19.45 Emisiune de teatru: PESCĂRUȘUL de ANTON PAVLOVICI CEHOV.** Interpretează colectivul TEATRULUI DE STAT DIN BACĂU. Distribuția: Nina Nikolaevna Arcadina **(Liliana Rusu)**; Constantin Gavrilovici Treplev **(Ion Buleandră)**; Piotr Nicolaevici Sorin **(Ion Niculescu-Brună**, artist emerit); Nina Mihailovna Zerecinaia **(Kitty Stroescu)**; Ilia Afanasievici Șamraev **(Virgil Florescu)**; Polina Andreevna **(Lory Cambos)**; Maşa **(Lucia Burkovski)**; Boris Alexeevici Trigorin **(George Mottoi)**; Evgheni Sergheevici Dorn **(Radu Dumitrescu)**; Semen Semeonovici Medvedenko **(Marin Ionescu)**; Iacov **(A. Cobeț-Soroceanu)**; O fată în casă **(Ileana Duca).** Scenografia: **Mihai Tofan.** Regia artistică: **Gheorghe Jora.** În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

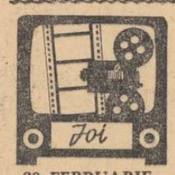

20 FEBRUARIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru copii: PIONIERII DIN TIMIȘOARA. **19,30 CONSTRUCTORII DE TRACTOARE. 19.50 HAMLET.** În rolul titular LAWRENCE OLIVIER. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

21 FEBRUARIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru pionieri și școlari: ÎN VIZITĂ LA FABRICA DE MASE PLASTICE „BUCUREȘTI". 19.35 OAC, BROSCOIUL LĂUDĂROS. 19,45 Muzeul regional din Arad. **20.00 SĂPTĂMINA. 21.00 Pastel de iarnă. 21.10 Întîlnire cu soliștii Operei de Stat din Iași.** În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

22 FEBRUARIE

19.00 Jurnalul televiziunii. **19.10 În împărăția lui Februarie** — emisiune distractivă pentru copii, de **George Mihalache** și **Aurel Cerbu. 20.10 ÎN FAȚA HĂRȚII. 20.25 Maeștrii genului scurt: CERVANTES.** Prezentare de **ZOE DUMITRESCU-BUȘULENGA. 21.15 Actualitatea cinematografică. 22.00 ION VASILESCU — un pionier al muzicii ușoare românești.** În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

Note de telespectator

Cu punerea în scenă a operei într-un act „Păpușile lui Don Pedro" de De Falla, redacția muzicală a studioului a dat o deplină confirmare posibilităților sale, iar regizorul spectacolului, Carmen Dobrescu, a făcut dovada unei maturități artistice și a unor însușiri profesionale pe care realizările anterioare le lăsau doar întrezărite.

Mergînd pe linia justă a lărgirii repertoriului de operă, redacția a ales de data aceasta o mai puțin cunoscută lucrare a compozitorului spaniol. De Falla a pus pe muzică un episod din mirificele întîmplări ale lui Don Quijote, și anume reprezentația cu păpușile lui Don Pedro, care produc asupra cavalerului rătăcitor o asemenea impresie, încît inima lui atît de simțitoare la tot ce e nedreptate și suferință tresare cu putere și îi dezlănțuie spada. Cîteva lovituri, și păpușile, scena miniaturală, întreg teatrul lui Don Pedro este tărîmat spre dezolarea bietului Sancho Panza, nevoit să deschidă punga și să plătească pagubele pricinuite de elanul cavaleresc al seniorului său.

Meritul regizorului este că a gîndit realizarea spectacolului nu ca un episod în sine, așa cum pare să fie opera lui De Falla, ci ca un prilej de evocare a întregii lucrări a lui Cervantes. Contribuția originală a regiei a fost un prolog — povestirea despre cavalerul rătăcitor de la Mancha (căreia desenele inspirate ale lui Dimitrie Zbierea i-au dat însușirea telegenică necesară) și despre întîmplările lui Don Quijote pînă cînd soarta îi aduce în față păpușile lui Don Pedro. Cînd păpușile își încep jocul lor naiv, pe care tîlmaciul caută să-l explice privitorilor, ecranul este invadat de doi ochi mari, cu priviri uimite, halucinate. Păpușile nu mai sînt păpuși, pe retinele celor doi ochi apar oameni în carne și oase: frumoasa dar năpăstuita Melisanda, prințul maur și tioroasa lui gardă. Răul amenință să înfrîngă binele, dreptatea să fie răpusă prin silnicie. Nu, asta nu se poate întîmpla cîtă vreme mîna viteazului cavaler rătăcitor mai poate purta o spadă...

Dintr-un ansamblu valoros și foarte bine pregătit s-a desprins creația izbutită a artistului emerit N. Secăreanu, care prin vocea, prin jocul său de scenă extrem de sugestiv și mai ales prin masca realizată, a dat o întruchipare cervantescă cavalerului tristei figuri.

Programul din ultimul timp al micului ecran a răspuns într-un fel și cerinței exprimate nu de mult la această rubrică, anume de a cuprinde mai multe spectacole de operă. Retransmisia de la Sofia a unui reușit spectacol cu capodopera lui Rossini „Bărbierul din Sevilla", a dat telespectatorilor noștri posibilitatea și satisfacția de a vedea și asculta un spectacol plăcut.

Șt. RADU

MISTERELE Carpaților

Povestire ilustrată pentru tineret

REZUMAT: Trei tineri între 14 și 16 ani au pornit în vacanța de vară a anului 1960 în căutarea unui zăcămînt metalifer. Ei nimeresc într-o peșteră necunoscută unde se află un rîu subteran și o cascadă.

Trebuiau să se grăbească cu orice chip dacă voiau să scape de cumplitul coșmar. Dar cum? Creierul fiecăruia lucra în asalt!... Ideea salvatoare o căutau cu disperare! Cercetară cu amănunțime stîncile din jur. Ba, Emil, ca adevărată pisică, încercă să se cațere pe ele. După o ascensiune de vreo doi metri, socoti însă că-i mai cuminte să coboare. De altfel, nici un alpinist n-ar fi putut să se urce pe roca fără asperități din fața lor.

Ce era de făcut? Cum să iasă din impas?

— Ce-ar fi dacă am trimite un mesaj celor de sus, cu ajutorul apei. Fluviul subteran nu se poate să nu iasă undeva la suprafață. Ce părere aveți? — spuse deodată Valentin.

— Să mai căutăm! Să recurgem la acest mijloc de comunicație cu lumea de-afară numai atunci cînd vom vedea că nu mai avem altă cale. Ideea nu-i rea, dar mă gîndesc că va dura mult pînă ce va ajunge mesajul nostru în mîna cuiva... Și cine știe la ce depărtare de aici — vorbi și Emil.

— Ba eu cred că altă șansă de scăpare nu avem. Doar să trecem prin șuvoi. Și cum ar fi periculos să încercăm acest lucru, trebuie să scriem de îndată mesajul și să-i dăm drumul pe apă. Cu cît mai repede îl vom lansa, cu atît mai iute vom primi ajutorul... Ce-ați spune dacă apa ar ieși la suprafață undeva prin apropierea taberei noastre și un băiat ar găsi mesajul? Atunci am împușca doi iepuri dintr-o dată: instructorul și colegii noștri ar răsufla ușurați aflînd că sîntem în viață, iar noi am trage nădejde că vom primi la timp ajutor, concluse prislea expediției, Gică Filimon.

Se mai sfătuiră ei cîteva minute și apoi, la lumina lămpii de acetilenă, Emil scrise mesajul. O dată alcătuit, se gîndiră în ce anume să fie pus, pentru ca hîrtia să nu se ude și, în același timp, să și plutească.

— Să închidem mesajul în cutia în care păstram harta cu direcția zăcămîntului. Lădița-i frumoasă și va atrage atenția celor ce-o vor vedea plutind, fu de părere Valentin.

Ideea „șefului" fu aprobată. După ce au scos prețiosul document din cutie, au pus în locul lui mesajul înfășurat în bucata de pergament ce acoperise harta. Au închis apoi cutia, au legat-o cu o panglică pe care Gică o avea în buzunar și s-au înapoiat apoi la șuvoi, unde i-au dat drumul cutiei pe apa învolburată. Mesajul dispăru numaidecît, pentru ca după vreo cîteva clipe să apară tocmai în colțul unde nu se mai zărea decît conturul peșterii.

Drumul buclucaș

Cei trei prieteni se întoarseră gînditori spre gura peșterii, fiecare căutîndu-și un loc cît mai bun de odihnă, mai depărtat de trîmbele de apă ce li se părea că un adevărat balaur care lovea năpraznic în stînci spărgînd tăcerea din adîncuri. Frigul îi pătrunsese pînă la oase. Tăcuți, resemnați, tinerii își desfăcură rucsacurile și scoțînd din ele lucrurile mai groase, își așternură.

Valentin scoase apoi pachetul cu mîncare, tăie cîte o felie de pîine și o bucățică de salam și le întinse băieților spunîndu-le:

— Pînă una, alta, să mîncăm ceva! Noroc că avem apă berechet, deși șuvoiul te bagă-n sperieți dacă te-apropii. Altfel, nu știu ce ne-am face...

După ce au mîncat și apoi au băut apa ce-o aveau într-un bidon, Emil propuse să caute cu toții niscaiva vreascuri. Un mic foc i-ar mai încălzi puțin. Spre norocul lor, la gura peșterii băieții găsiră cîteva ramuri căzute acolo din întîmplare din pădurice a de la suprafață, ba chiar și un lemn groscior. Cu ajutorul lămpii de acetilenă, au izbutit să aprindă un foc bunicel, așa că puteau să economisească și cantitatea mică de carbid ce-o mai aveau.

Strînși în jurul focului, limbile li se dezlegară, uitînd puțin de pericolul în care se aflau.

— Ai văzut mă Speologule, că harta ta misterioasă ne-a jucat un renghi? Ce direcție ne-a indicat și unde am ajuns!... spuse prislea.

— Eu cred că harta nu-i de vină, măi Cartofelule! Ea a fost întocmită cam de mulțișor, și-i la mintea cocoșului că indicațiile nu mai corespund întocmai. Ce, voi nu știți că uneori pămîntul suferă schimbări și că, după o anumită perioadă de timp, stînci și văi pe care le cunoșteai, vorba ceea, ca pe propriul buzunar, îți par de nerecunoscut? Cred că și pe acest traseu au avut loc unele zvîrcoliri ale scoarței terestre. Cutremure, furtuni sau alte acțiuni provocate de fenomenele naturii, mai știi? De aceea nici harta, nici cel ce a alcătuit-o nu poartă vreo vină pentru impasul în care ne aflăm. Întrebarea este: am respectat noi întocmai traseul, sau ne-am lăsat înșelați de unele semne, greșind drumul? De altfel, cred că nu peste mult timp vom afla și acest lucru. Dacă am urmat direcția exactă, nu se poate să nu găsim zăcămîntul căutat, declară Valentin.

— Dacă-i așa, ce-ar fi să ne mai uităm pe hartă, propuse atunci tot Gică. Cred că n-ar strica s-o examinăm cît mai atent, mai ales că altceva n-avem ce face acum și în acest fel va trece și timpul mai ușor.

— Ideea lui Gică nu e rea și momentul este bine ales! Avem și lumină ca lumea, de la foc. Stați puțin să scot harta.

Valentin deschise buzunarul din spate al rucsacului și scoase un sul pe care-l desfăcu. Pe o foaie de hîrtie, îngălbenită de vreme, se afla harta cu pricina. La lumina flăcărilor, cei trei tineri se uitară cu luare aminte la desen.

De la un cerculeț în dreptul căruia scria numele unei localități de la poalele munților Carpați, pornea o săgeată în direcția sud-est, pe marginea căreia era notat: **28 km.** Săgeata se oprea în dreptul unui mic pătrat, avînd în stînga și în dreapta cîte o linie subțire, iar prin mijloc trecea una îngroșată, de culoare albastră. Aici era scris cu litere mari, puțin tremurate: **CETATEA.** Mai la dreapta era un semicerc terminat tot cu un vîrf de săgeată. Lîngă el, alt text: **Ocolește cetatea pe marginea drumului antic. Vei da de făgașul străvechi al roților de care și de o stîncă cu semne tainice. Ocolește-o și pe ea.** Două linii verticale și paralele între ele indicau locul respectiv. O altă săgeată ajungea pînă în dreptul unui desen ce înfățișa un om cu sabia în mînă unde se putea citi: **Treci de om pe lîngă peretele muntelui, pe partea dreaptă a apei. Mergi 100 de metri pe lîngă munte. Dai de o firidă. Intră și coboară în peșteră.** În dreptul textului era un cerc negru de unde cobora o săgeată lungă de vreo 4 cm, care lua apoi o formă curbă și se oprea brusc la un desen ce reprezenta o stîncă pe care scria: **Zăcămîntul metalifer.**

— Înainte de toate, propun să analizăm dacă am urmat exact direcția indicată pe hartă, vorbi șeful expediției, așezîndu-se mai aproape de foc. Ia să ne aducem aminte peripețiile prin care am trecut pînă ne-am trezit în această adevărată închisoare.

— Țineți minte că atunci cînd am întîlnit cascada, ne-am oprit și am cercetat harta? Știți că ne-am mirat, deoarece nu era prevăzut să dăm de un asemenea obstacol? Eu cred că am nimerit în altă peșteră, lucru dovedit și de faptul că n-am dat de zăcămînt. Ba, mai mult, acum sîntem prinși ca niște șoareci într-o capcană. Ne-am cam grăbit, și din această cauză am greșit drumul — spuse cu jenă micul Gică.

Simion SĂVEANU
Ilustrații: Romeo VOINESCU

(Urmare în numărul viitor)

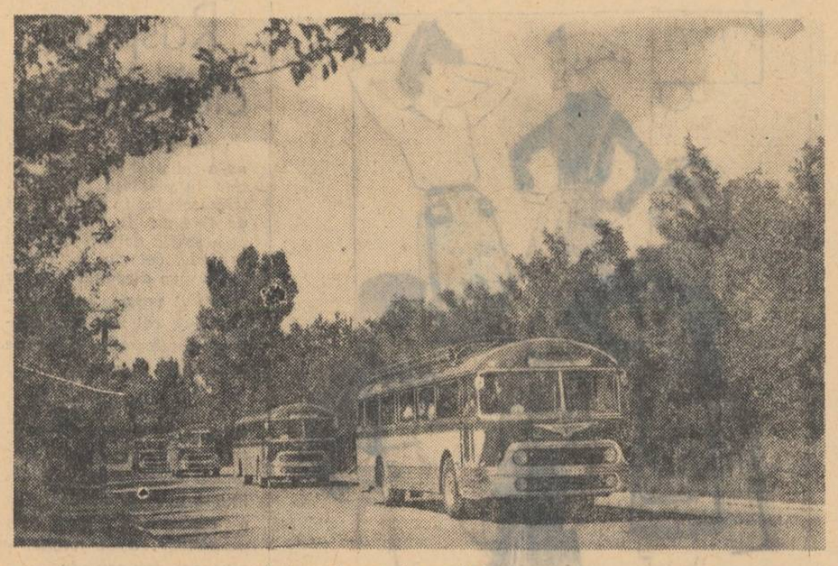

Autocarele au şi pornit la drum...

INVITAŢIE LA DRUMEŢIE

(Urmare din pag. 1)

tăţilor din domeniul turismului, asupra acţiunilor preconizate în folosul iubitorilor de drumeţie, de sport, de natură...

CU AUTOCARUL, CU TRENUL, CU AVIONUL ŞI CU MOTONAVA...

Primul intervievat este tov. ŞTEFAN TOTH, director al direcţiei de turism intern din Oficiul Naţional de Turism.

— Am dori să ne informaţi mai întîi asupra noutăţilor care se rezervă în domeniul excursiilor.

— În afara obişnuitelor excursii de sfîrşit de săptămînă efectuate pe Valea Prahovei, Valea Oltului, pe litoral, la Bicaz etc, vor fi organizate atît excursii în zonele turistice din jurul oraşelor — în colaborare cu comisiile de turism şi alpinism ale U.C.F.S. — pentru petrecerea în aer liber a zilelor de repaos, cît şi excursii în ţară pe noi itinerarii, ca : Bucureşti—Cumpăna (Argeş), în Delta Dunării etc. Se vor extinde excursiile de mai multe zile (4—14 zile) fie în cadrul „Turului R.P.R.", fie al circuitului unor regiuni ale ţării ca : Suceava, Crişana, Dobrogea, Galaţi etc. Se vor mai efectua excursii la un lanţ de cabane, ca de pildă în munţii Făgăraş, Bucegi, Retezat, precum şi excursii pentru vizitarea unor monumente ale naturii, peşteri etc. De asemenea, vor fi organizate excursii pe Dunăre şi pe Marea Neagră cu elegantele noastre motonave „Oltenia", „Carpaţi" şi „Transilvania", precum şi excursii combinate, avînd o parte a traseului prin unele oraşe ale ţării şi apoi în continuare un popas de o zi la Russe, în Bulgaria, sau Debreţin, în Ungaria.

Un loc important în cadrul activităţii O.N.T. îl ocupă excursiile organizate pentru vizitarea muzeului Dobrogean, a muzeului de istorie al P.M.R. şi a altor obiective turistice legate de istoria şi trecutul de luptă al poporului nostru. Vor fi organizate, de asemenea, excursii cu teme legate de interesul profesional al participanţilor (excursii cu prilejul unor schimburi de experienţă între întreprinderi, gospodării colective etc.). Pentru elevi şi studenţi se vor organiza excursii pe teme legate de planurile de învăţămînt respective, precum şi excursii de 3—12 zile pentru vizitarea Capitalei, a unor centre industriale etc.

O serie de excursii speciale vor fi organizate pentru colective din întreprinderi, instituţii, şi pentru ţăranii colectivişti, cu prilejul unor expoziţii şi a diverselor manifestări cultural-sportive ce vor avea loc cu ocazia celei de a XX-a aniversări a Eliberării Patriei.

Pentru o mai bună deservire a oamenilor muncii, Oficiul Naţional de Turism a luat măsura înfiinţării a încă 10 filiale O.N.T. în unele centre muncitoreşti ca Lupeni, Moineşti etc. şi în unele oraşe ca Dej, Medgidia şi altele.

Ţin să amintesc şi de excursiile de peste hotare, care vor cuprinde nu mai puţin de 40 de itinerare. Astfel, datorită noilor itinerare întocmite, turiştii din ţara noastră vor avea posibilitatea să vadă — după o călătorie prin Moscova şi Irkutsk — minunatul lac Baical. Un alt itinerar nou, în vizitarea U.R.S.S., este Moscova—Alma Ata—Taşkent—Samarkand—Buhara—Duşambe—Aşhabad. Alte două noi itinerare s-au stabilit pentru excursiile de 16 zile cu autocarele, organizate în R. S. Cehoslovacă şi R.P. Polonă. De asemenea, pe lîngă excursiile cu trenul şi autocarul, se vor efectua excursii cu avionul pe rutele Bucureşti—Praga. Bucureşti—Moscova, Bucureşti—Berlin şi Bucureşti—Sofia.

— Dar în privinţa asigurării locurilor pentru odihnă şi tratament balnear, prin O.N.T., ce se prevede în anul 1964 ?

— Faţă de anii trecuţi, în acest an solicitările de astfel de locuri vor fi satisfăcute în proporţie mai mare atît pentru odihnă, cît şi pentru tratament, îndeosebi în staţiunile cu profil de tratament pentru boli reumatismale (Govora, Călimăneşti, Sovata), pentru boli ale aparatului digestiv (Slănic Moldova, Singiorz Băi, Olăneşti), ori pentru boli cardiovasculare (Borsec, Vatra Dornei, Buziaş). Măsurile luate de întreprinderile balneo-climaterice, prin lucrări de renovare şi de dotare cu mobilier a unor pavilioane, prin îmbunătăţirea sistemului de încălzire la un număr sporit de vile — ca de pildă la Buşteni — şi prin alte lucrări cu caracter pregătitor, sînt menite să contribuie la cazarea în mai bune condiţiuni a celor veniţi la odihnă şi tratament.

Împreună cu organele C.F.R., vom analiza posibilitatea rezervării directe — prin agenţiile O.N.T. — a unor locuri la trenurile accelerate (cu locuri rezervate), satisfăcînd prin aceasta o cerinţă îndreptăţită a solicitanţilor. O altă problemă în studiu se află aceea a eliberării de bilete de călătorie pe căile ferate pentru clasa a I-a. În acest fel — spre deosebire de perioadele anterioare — solicitanţii şi-ar putea procura bilete de clasa a I-a cu reducere de 50% din tarif, direct de la agenţiile şi filialele O.N.T., ne mai fiind nevoie să meargă la birourile de voiaj C.F.R. pentru plata diferenţelor de clasă.

HOTELURI, CABANE, RESTAURANTE...

Dezvoltarea activităţii turistice interne, cît şi sporirea numărului de turişti care ne vizitează ţara, solicită atît Ministerului Comerţului Interior, cît şi comitetelor executive ale sfaturilor populare regionale, o preocupare continuă pentru lărgirea bazei tehnico-materiale, începînd cu hotelurile, vilele şi cabanele şi sfîrşind cu restaurantele, bufetele sau punctele alimentare de pe traseele turistice. De altfel, tov. ŞTEFAN ENACHE, secretar general al Ministerului Comerţului Interior, este mai în măsură să informeze pe cititorii „Magazinului" asupra noutăţilor existente în această privinţă.

— Anul acesta — ne spune tov. ENACHE — va fi continuată acţiunea de sporire a capacităţii de cazare şi de servire a turiştilor.

Cei ce vor veni să drumeţească în munţii din apropierea Braşovului, vor găsi aici şi originalul local „Cerbul carpatin", ale cărui mari bolţi de la subsol adăpostesc o cramă cu cele mai variate vinuri ale podgoriei romîneşti. Sibiul, vizitat şi el de numeroşi turişti, va sta de asemenea în atenţia noastră. În acest scop se vor reamenaja şi dota corespunzător hotelurile „Bulevard" şi „Păltiniş". Un complex de alimentaţie publică se va construi la Buşteni, iar la Sinaia s-au prevăzut lucrări şi amenajări substanţiale la hotelurile „Postăvarul" şi „Alpin" de la cota 1400, precum şi la Cazino. Şi în alte locuri din ţară există prevederi pentru acest an : construcţia localului pentru restaurantul-terasă „Căprioara" din Piatra Neamţ, extinderea terasei de la restaurantul din Călimăneşti, amenajarea unei grădini de vară moderne — denumită „Cheile Argeşului" la Curtea de Argeş, reamenajarea restaurantului „Crişul repede" din Oradea şi altele.

Litoralul se va îmbogăţi, la rîndul său, cu noi unităţi : un restaurant cu bucătărie specific românească pe malul lacului Siut-Ghiol, un club-bar-cazino, la Mamaia. În perspectivă este şi construirea unei tabere de corturi, cu circa 2000 de locuri, un adevărat oraş estival între Mamaia şi Constanţa.

...ŞI TERENURI DE CAMPING

— Sîntem informaţi că s-au luat măsuri pentru amenajarea unor terenuri de camping în unele puncte turistice mai importante. Ne-aţi putea furniza cîteva amănunte în acest sens ?

— Este adevărat. Potrivit proiectelor întocmite, se va trece la amenajarea unor astfel de terenuri la Băneasa, Snagov, Braşov (Dîmbul Morii), Sibiu (Dumbrava), Cluj (Făget) şi Oradea (Băile Victoria). Pe astfel de terenuri vom instala corturi de cîte 2—4 persoane, care vor putea găzdui circa 200 turişti, existînd însă posibilităţi de extindere a numărului lor. Terenul de camping va avea un drum de acces special amenajat pentru maşini şi motociclete, un grup sanitar cu duşuri, spălător şi apă potabilă, un punct alimentar cu mese şi scaune pentru servirea gustărilor şi băuturilor. Cazarea va fi făcută de un cabanier. În corturi se vor găsi paturi pliante şi saltele pentru dormit.

În perspectivă, studiem amenajarea şi a altor terenuri de camping pentru traseele mai frecventate de turişti, ca : Sibiu—Rm. Vîlcea şi Sibiu—Braşov, Oradea—Cluj, Ploieşti—Brăila—Galaţi (probabil la lacul Sărat), Constanţa—Mangalia, Vatra Dornei—Suceava etc.

— De fapt, ce alte posibilităţi există pentru dezvoltarea turismului ?

— Posibilităţi sînt numeroase, ne răspunde tov. ENACHE. În afara litoralului, în afara preocupărilor pentru ridicarea nivelului unor staţiuni de pe Valea Prahovei, Valea Oltului sau din Ardeal, există posibilităţi pentru o mai bună punere în valoare a pitoresculului Deltei Dunării, a văii superioare a Argeşului şi a altor locuri din ţară, ca şi pentru valorificarea — din punct de vedere turistic — a unor monumente istorice şi a altor obiective.

Mijloacele de transport îşi au şi ele importanţa lor. În afara telefericelor dintre Poiana Braşov şi Postăvarul şi dintre Cota 1400 şi Muntele Furnica, mai sînt necesare construcţii de teleferice şi schilifuri pentru deservirea turiştilor la pantele de agrement de la Poiana Braşov, Postăvarul, Cota 1400, Vîrful cu Dor, Poiana Stînei, Valea Ialomiţei. Sînt necesare apoi modernizări de drumuri de pe trasee turistice, precum şi efectuarea de noi semne convenţionale pe aceste drumuri. Firesc, o bună parte din aceste preocupări revine organelor locale. În ceea ce ne priveşte, vom căuta ca — în afara terenurilor de camping — să extindem treptat reţeaua de hoteluri şi unităţi de alimentaţie publică reprezentative, să acordăm sprijinul şi asistenţa tehnică necesară organelor comerciale locale şi, totodată, să colaborăm strîns cu O.N.T. şi cu celelalte organe pentru îmbunătăţirea continuă a condiţiilor de deservire a turiştilor.

Mircea SCRIPCĂ

- Teren de camping.

Desen de arh. Paul BORDESCU şi arh. Valentin ZADUNOVSCHI

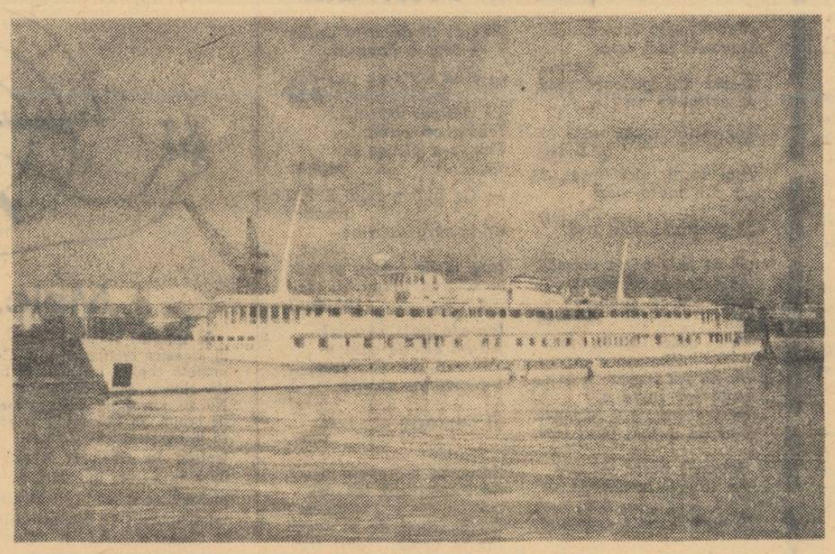

Iată eleganta motonavă „Oltenia", cu care se vor face în acest an excursii pe Dunăre

O verificare utilă

DAN DEŞLIU

Turneul internaţional desfăşurat săptămîna trecută la Floreasca a scos în evidenţă cîteva lucruri asupra cărora s-ar cuveni să reflectăm.

Consideraţi — pe bună dreptate — învingători prezumtivi, handbaliştii primei reprezentative a ţării s-au văzut nevoiţi să lupte din greu pentru a smulge un rezultat de egalitate selecţionatei sovietice, au depăşit cu destulă dificultate pe colegii lor mai tineri şi s-au reabilitat parţial în ultimul joc, cu Ungaria. Dacă eficacitatea atacului poate fi socotită satisfăcătoare, în ciuda fluctuaţiilor de la meci la meci (ba chiar pe parcursul aceleiaşi întîlniri), sistemul defensiv a manifestat o constantă şi cu atît mai îngrijorătoare slăbiciune : 33 de goluri, în trei confruntări relativ uşoare, constituie un bilanţ nu tocmai trandafiriu pentru cei ce aspiră la menţinerea supremaţiei pe arena internaţională.

Mi se pare inutil de demonstrat că în marea luptă pentru titlu, care începe în martie, problema apărării va fi una din „cheile" rezultatului final. Rămîne de văzut ce concluzii practice — şi foarte urgente — vom şti să tragem din recenta experienţă.

Revelaţia turneului a fost, incontestabil, selecţionata de tineret. Cred că nu mă înşel afirmînd că, în momentul de faţă, raportul de forţe dintre „minjii" şi „seniorii" noştri este aproape de semnul paritătii ; diferenţa de patru puncte, din întîlnirea directă, s-ar putea inversa în curînd.

Cu un portar de mare clasă (bravo,Tale !), cu Popescu şi Costache într-o vervă de şut remarcabilă, „speranţele" capătă, pe zi ce trece, alura unor certitudini. Ceea ce, evident, nu poate decît să ne bucure. Ca o specificare expresă : atenţie la cunoscutul virus al auto-admiraţiei, deosebit de activ mai ales acum, în preajma primăverii !

Dar asta, după cum se ştie, e treaba medicului de specialitate...

DESPRE CUPA DAVIS

Recent, s-a consumat actul final al celei mai mari competiţii mondiale de tenis : finala Cupei Davis. Anul acesta, spre surpriza generală, deţinătoarea trofeului, echipa Australiei, deşi se bucura de avantajul „terenului" a pierdut cu 3—2. Răspunzînd şi unor cereri venite de la cititori vă prezentăm mai jos cîteva date privind această competiţie.

ORIGINEA. În anul 1 900 un jucător american, Dwight Davis, a oferit o cupă echipei învingătoare în întîlnirea S.U.A. — Anglia. (În program erau prevăzute 4 simpluri şi un dublu). În dorinţa de-a dezvolta acest sport, organizatorii acestei anuale întîlniri au hotărît să invite, începînd din anul 1902 şi alte ţări. Iată cum a evoluat numărul echipelor : în 1905 s-au înscris 5 echipe, în 1920 — 13, în 1924 — 24, în 1928 — 30, în 1959 — 39, apoi numărul lor a trecut de 50.

FORMULA CUPEI DAVIS E PERFECTĂ ? La această întrebare majoritatea specialiştilor răspund negativ, susţinînd că un jucător de mare clasă poate asigura singur victoria echipei sale, chiar dacă restul formaţiei şi nivelul tenisului din ţara respectivă este mediu. Mulţi susţin ideea unei alte formule de disputare a Cupei Davis, iar în ultima vreme s-a discutat foarte mult — cu mari şanse de reuşită — să se organizeze o competiţie similară şi pentru echipele feminine, reprezentative de ţări.

UNELE DATE : Creată în 1 900, Cupa Davis a fost disputată de 51 de ori (nu s-a disputat în 1901, între 1915-1918 şi între 1940-1945). Numai patru ţări figurează pe palmaresul „salatierei de argint" : S.U.A. (19 victorii) în 1900, 1902, 1913, de la 1920 la 1926, 1937, 1938, de la 1946 la 1949, 1954, 1958 şi 1963 ; Australia (18 victorii) în 1907, 1908, 1909, 1911, 1914, 1919, 1939, 1950, 1951, 1952, 1953, 1955, 1956, 1957, 1959, 1960, 1961, 1962 ; Anglia (9 victorii) de la 1903 la 1906, 1912, de la 1933 la 1936 ; Franţa (6 victorii) de la 1927 la 1932.

Echipele finaliste au fost următoarele : S.U.A. (23 ori), Australia (13 ori), Anglia (7 ori), Franţa (3 ori), Italia (2 ori), Belgia, Japonia şi Mexic (cîte o dată).

Un cîine cu instinct sportiv

Jucătorul american de golf, Bill Colburn, se poate lăuda pe bună dreptate că este stăpînul unui cîine minune care dă dovadă de un excepţional instinct sportiv. Într-adevăr, în decurs de şapte ani, cîinele Hans a găsit peste 7.000 de mingi de golf pierdute, ceea ce a adus stăpînului său un venit, neaşteptat, de 4 000 dolari. „Acest cîine — a declarat Colburn — este deosebit de valoros. El găseşte mingile pierdute în cele mai dificile locuri — în tufişuri, în apă, în nisip. Dar instinctul lui este atît de dezvoltat încît nu se atinge nici odată de o minge care se află în joc. Tot timpul el stă la marginea terenului şi, numai cînd remarcă forfota obişnuită pierderii unei mingi, porneşte în căutarea ei".

După cum a spus stăpînul cîinelui, în cei şapte ani de cînd îl are pe Hans, el a pierdut o singură minge. Aceasta s-a întîmplat în ziua cînd... l-a lăsat pe Hans acasă !

Recunoştinţă

În timpul desfăşurării unui meci de fotbal în oraşul suedez Lund, balonul lovit cu putere a zburat peste zidul ce împrejmuia terenul şi a aterizat exact între şinele căii ferate din apropiere. În acel moment se apropia un tren. Mecanicul de pe locomotivă a văzut mingea, a tras cu putere frînele şi a oprit trenul. El a coborît din locomotivă şi cu un şut, la fel de puternic, a expediat balonul înapoi pe teren.

Presa sportivă suedeză a lăudat comportarea mecanicului şi dragostea lui pentru sportul cu balonul rotund. În ce priveşte pe conducătorii echipei locale, în semn de recunoştinţă, ei au acordat mecanicului un abonament gratuit la toate meciurile echipei Lund.

MAGAZIN

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMINIA LIBERA

★

Redacţia şi administraţia, Piaţa Scînteii, tel 17 60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii

★

PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI tel 17 60 10 interior 14 00

„Dorim să intrăm în categoria A"

Zgîrcită pentru bucureşteni, iarna a fost mult mai darnică în zăpadă la Baia Mare. Întreg oraşul este acoperit cu un strat de omăt. La poalele „Dealului florilor", acolo unde se găseşte stadionul oraşului, fotbalul este la ordinea zilei, chiar atunci cînd mercurul termometrului a scăzut pînă la minus 20 şi chiar 25 de grade. Zilnic au loc antrenamente ale echipei de fotbal „Minerul", pretendentă la locul întîi al seriei a II-a a campionatului categoriei B. Iată-i, băieţii sînt şi astăzi la antrenament. Antrenorul, Adalbert Balagh conduce „încălzirea". Şirul indian al jucătorilor înconjoară în pas de trap stadionul.

Căutăm să distingem printre ei pe autorul golului victoriei de la Torino, — Mircea Sasu.

— Sasu se antrenează la Braşov cu lotul olimpic, ne spune unul din spectatori, care, aşa cum am aflat mai tîrziu, este nelipsit de la antrenamentele echipei. Era Gheorghe Sofronic, secretarul asociaţiei sportive „Minerul".

Am profitat de prilej pentru a-i pune cîteva întrebări.

— Care sînt speranţele echipei după acel 1-2 cu C.F.R. Timişoara ?

— De la început vreau să spun că n-am renunţat la categoria A. Cele două puncte care ne despart de lider sînt, după părerea noastră, recuperabile. De altfel, întregul lot este hotărît să aducă din nou speranţe înflăcărăţilor noştri suporteri. Dovada cea mai elocventă este intensa participare la antrenamente. Cu excepţia lui Mircea Sasu care se pregăteşte în lot, ceilalţi jucători n-au lipsit de la nici un antrenament.

— Pe ce lot scontaţi în retur ?

— În mare, lotul este acelaşi cu care am jucat în toamnă. Adică : Vlad Solomon şi Gheorghe Bay portari ; Vasile Tonca, Iuliu Szekely, Dumitru Vasilescu, Iosif Cioma, Alexandru Vaida, Vasile Trif, Octavian Suta, Iosif Pop, Vasile Soó, Ernest Drăgan şi Mircea Sasu jucători de cîmp.

— Cînd au început pregătirile ?

— La data de 10 ianuarie am început antrenamentele zilnice, la început mai uşoare — 50 minute — care au crescut treptat în intensitate ajungînd azi la 120 de minute. Toate antrenamentele s-au desfăşurat în aer liber, în ciuda timpului friguros. Pînă la începutul campionatului ne-am propus să susţinem nouă meciuri de verificare cu Unirea Dej, Recolta Carei, Metalul Cîmpia Turzii toate tur şi retur, cu Ştiinţa Cluj şi altele. Primul meci de antrenament îl avem programat la 16 februarie.

— Alte obiective ?

— Cel mai important în perioada actuală este cel al pregătirilor pentru meciul de cupă cu Siderurgistul Galaţi pe care dorim să-l cîştigăm din două motive : vom căpăta încredere în forţele echipei şi vom arăta că am ajuns la nivelul unei echipe de categoria A, categorie unde sperăm că vom juca în viitorul campionat.

A. DROST

Goluri „planificate"

Echipa din Garches este poate cea mai disciplinată echipă din Franţa. Totuşi, în ultimul timp, antrenorul Boucher era foarte preocupat de unele abateri în ce priveşte tactica şi sarcinile fiecărui jucător. El i-a rugat pe jucători să respecte cu stricteţe indicaţiile sale. În etapa următoare a campionatului regional, Garches a învins cu 5—0 pe A. S. Centre şi toţi atacanţii au marcat cîte un gol. Dar nu numai atît. Ordinea marcării golurilor a fost cea indicată de antrenor : primul gol l-a marcat extrema dreaptă, al doilea extrema stîngă, al treilea centrul atacant, după care au urmat interii !

ANTRENAMENTUL...

Desene de Gh. CHIRIAC

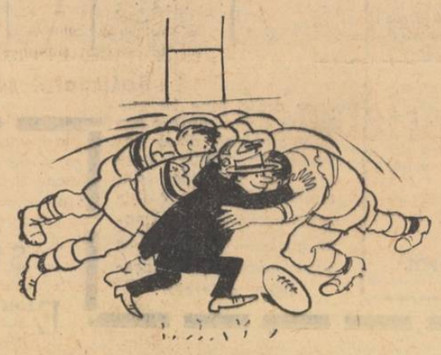

... la „grămadă" pentru a merge cu tramvaiul la meciul de fotbal !...

...arbitrului

...pentru detenta portarului

Magazin

CONCURSUL SPORTIV 1963-1964

Bon de participare

ŞAH

• A luat sfîrşit turneul final de şah de la Kecksemet. Pe locul I s-a calificat Tringov (R. P. Bulgaria) cu 10,½ puncte. Bilek (R. P. Ungară) şi Pachman (R. S. Cehoslovacă) cu cîte 9,½ puncte s-au clasat pe locurile următoare, cei trei calificîndu-se pentru turneul interzonal. Florin Gheorghiu s-a clasat pe locul 7-8. În total — 16 concurenţi.

• Nu de mult, într-o duminică, în sala clubului central de şah din Moscova puteau fi văzuţi 100 de jucători stînd în faţa tablei cu 64 patrate şi disputînd partide fără a avea în faţă vreun partener ! De fapt, ei jucau totuşi cu adversari, ba chiar cu jucători foarte redutabili. Numai că aceştia se aflau în acele clipe tocmai la... Leningrad, unde stăteau de asemenea în faţa meselor de şah fără a avea în faţă adversarii. În ceea ce priveşte modalitatea de joc, aceasta era, după cum probabil v-aţi dat seama, comunicarea fiecărei mutări cu ajutorul... telefonului. După o luptă foarte interesantă, echipa Moscovei a cîştigat cu 56,5—43,5.

Iată mai jos o partidă disputată în cadrul acestui meci, între marii maeştri Bronstein şi Korcinoi (cu negrele), în care albul a folosit aşa numitul „atac Keres" (6. g4) din apărarea siciliană, intrînd într-o partidă vie şi spectaculoasă, cu atac puternic pe flancul regelui.

ALB — BRONSTEIN
NEGRU — KORCINOI

1. e4, c5	19. h4, Cf8
2. Cf3, e6	20. Cd2, Te8
3. d4, c : d4	21. Tdf1, Nd8
4. C : d4, Cf6	22. Th2, Th7
5. Cc3, d6	23. Rb1, Th5
6. g4, a6	24. Thf2, Th7
7. g5, Cfd7	25. Tf3, Ce6
8. Ne4, Ce5	26. Df2, De7
9. Ne2, b5	27. Cd5, N : d5
10. a3, Nb7	28. e : d5, Cc7
11. f4, Ce4	29. Ce4, Cb5
12. f5, e5	30. Cb6, N : b6
13. Cf3, Cf7	31. N : b6, Te4
14. N:e4, b:e4	32. h5, g : h5
15. Ne3, g6	33. Tf6, Tg7
16. f : g6, h : g6	34. Df5, şi negrul cedează.
17. De2, Dc7	
18. O—O—O, Ne7	

• Un interesant turneu internaţional pe echipe „turneul baltic", reuneşte formaţiile de cîte 15 jucători ale R. P. Polone, Finlandei, Danemarcei, R.S.F.S.R., R.F. Germană, R.D. Germană, R.S.S. Letonă şi R.S.S. Lituană. Turneul a început la 1 decembrie 1963, în organizarea comisiei de şah prin corespondenţă a Federaţiei de şah a U.R.S.S.

• Din rezultatele participanţilor noştri la semifinalele celui de al V-lea campionat mondial prin corespondenţă : Kandel-Mihai Suta remiză, Olsomer-Suta 1-0, Weiss-Paul Diaconescu remiză, Maricic-Diaconescu remiză.

• În campionatul Germaniei occidentale, cîştigat de Pfleger şi Unzicker cu cîte 11½ puncte (din 15 posibile), partida de mai jos, a fost distinsă cu un premiu de frumuseţe :

ALB — HECHT
NEGRU — TRÖGER

1. e4, e6	19. Te3, Cg8
2. d4, d5	20. Tf3, Ch 6
3. e5, c5	21. Dc2, Ce7
4. c3, Nd7	22. Tf6, Te8
5. Cf3, Db6	23. Te1, Tc6
6. Ne2, Nb5	24. Te3, Tc7
7. O—O, N : e2	25. Tef3, Cef5
8. D : e2, Da6	26. C:f5, g:f5
9. Dd1, Cc6	27. C : e6, f : e6
10. Te1, b6	28. T : e6+, Rd7
11. Cbd2, Cge7	29. Tg6, Rc6
12. Cf1, Cg6	30. T : h6, T : h6
13. h4, h5	31. D : f5+, Rb8
14. Ng5, Nc7	32. Df8, Dc8
15. N : e7, C : e7	33. D : h6, Rb7
16. Cg3, g6	34. D : h5, şi negrul cedează
17. Dd2, Db7	
18. Cg5, c4	

• Rezultatul concursului anual pe 1962 al revistei franceze „Europe Echecs" publicat în ultimul număr îl anunţă cîştigător pe polonezul W. Tura, cu următoarea problemă :

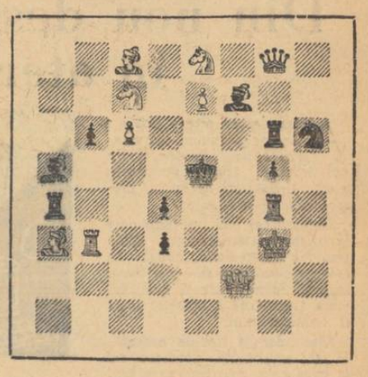

Poziţia de control.

Alb — Rg3, Df2, Tb3, Tg4, Na3, Nc8, Cc7, Ce8, pioni c6 şi e7=10 piese.

Negru — Re5, Dg8, Ta4, Tg6, Na5, Nf7, Ch6, pioni b6, d3, d4 şi g5=11 piese.

Albul joacă şi dă mat în 2 mutări.

Curse : 1. Nb4 ? şi Tb4? anulate amîndouă prin 1. Te6 ! şi respectiv Ne6!

Soluţia : **1. Ne6 ! !**

• Noua prevedere regulamentară privind interzicerea remizei înaintea mutării 30 a prilejuit la turneul zonal de la Enschede o discuţie interesantă. În partida Durao-Lengyel albul a sacrificat un turn şi a obţinut şah-etern la mutarea 18. Arbitrul nu a avut încotro şi a consemnat remiza în această partidă care a avut următoarea desfăşurare :

ALB — DURAO
NEGRU — LENGYEL

1. e4, e5	12. Tae1, Tb8
2. Cf3, Cc6	13. Cd1, h6
3. Cc3, Cf6	14. N : h6, g : :h6
4. d4, e : d4	15. T : e6, f : e6
5. C : d4, Nb4	16. Dg3, Rh8
6. C : c6, b : c6	17. Dg6, De8
7. Nd3, d5	18. D : h6+, Rg8
8. e : d5, c : d5	19. Dg5+, Rh8
9. O—O, O—O	20. Dh6+, Rg8
10. Ng5, Ne6	21. Dg5+, Rh
11. Df3, Ne7	remiză

PARINTI SI COPII

Spune, nu-i grozavă?

Holul unui teatru. În pauză. Pe o canapea, două femei tinere, una blondă și una brună, stau de vorbă cu multă însuflețire. Mai exact, numai una vorbește cu însuflețire: cea brună. Ascult fără să vreau.

— Ah, Mihaela e grozavă, zice ea. Să vezi ce i-a spus deunăzi lui Popescu, îl știi, ăla grasu. Venise să-l ia pe bărbatu-meu la un meci. Mihaela, cu toate jucăriile înșirate pe jos, se juca, nici nu l-a luat în seamă. O necăjește întotdeauna și nu poate să-l sufere. Bine înțeles, Popescu n-a iertat-o nici de data asta. „Ce-i cu tine, Sfredeluș, i-a zis, de ce ești așa de slabă? Ce, tu mănînci numai surcele?" Mihaela a ridicat capul, l-a privit lung și l-a întrebat foarte serioasă: „Dar tu, ce mănînci? Butuci?" Nu-ți mai spun cît am rîs! Ah, și e o răzgîiată... O răsfățăm prea mult și eu și bărbatu-meu. De mama, ce să mai spun... Pentru ea întregul univers s-a redus la Mihaela. N-o iubește, o divinizează. A avut șase copii, dar pe niciunul nu ne-a iubit ca pe nepoată-sa, Mihaela. Dar e de înțeles... este foarte bătrînă — ce-ar mai putea face altceva? — și Mihaela este nemaipomenit de dulce... Nu se desparte de ea nici o clipă, cum nu se desparte Mihaela de păpușile ei. O spală, o îmbracă, o hrănește, se joacă cu ea, îi spune povești. Firește, Mihaela profită cît poate și face fel de fel de mofturi. Dacă, de pildă, mama îi dă plăcintă cu mere, ea vrea clătite. „Îți fac mîine, puișor" zice mama. „Nu, eu vreau acuma". „Dar nu se poate, puișor, nu mai e lapte", îi explică mama. „Dacă vrei tu, se găsește; tu găsești întotdeauna tot ce vrei", zice aia mică. „Zi mai bine că găsesc tot ce vrei tu..." Și-i face.

— Îi face? se miră tînăra cea blondă.

— Firește. Mama nu-i poate refuza nimic ăleia mici.

— Bine dar...

— Stai și-ascultă să-ți povestesc cum alcătuiesc ele meniul. Asta se petrece în fiecare zi. Mama zice: „Pisicuțo, ce ai vrea tu să mănînci azi?" Mihaela se gîndește puțin și spune: „Vreau... vreau... Știi ce, mămăică mică, hai să ne uităm în cartea de bucate. Acolo sînt fel de fel..." Mama ia cartea, citește și Mihaela alege după sonoritatea cuvintelor. Îți închipui ce iese!

— Bine, dar asta e mai mult decît răsfăț, exclamă aproape fără voie tînăra cea blondă.

— Asta i-am pus și noi mamei și știi ce mi-a răspuns? „Las' să-i fac toate gusturile acum cînd e mică, mai știi ce-o așteaptă în viață!" Și, zău, dacă n-are dreptate. Totuși ne-am hotărît să-i mai tăiem din unghișoare ăleia mici. Am determinat-o pe mama să n-o mai hrănească cu linguriță ca pe țînci. Doar are patru ani. Și, pe urmă, e și chestie de educație; trebuie să învețe de mică să mănînce elegant. Bine înțeles, Mihaela n-a luat lucrurile ușor, de loc, și la fiecare masă urla de se cutremurau pereții. Nu se potolea pînă n-o plezneam.

— Și a început să mănînce singură?

— Firește. Dealtminteri putea s-o facă și înainte. Dar considera că-i tăiasem din... prerogative și se simțea jignită. Dacă a văzut că nu-i merge cu urletele, a schimbat tactica. Să vezi ce-a făcut zilele trecute și să-mi spui dacă nu e deșteaptă. Ne așezasem la masă. „Hai, de papă, puișor", zice mama. Mihaela s-a așezat pe scaun, dar n-a pus mîna pe tacîmuri, în schimb se uita la mama cu niște ochi rugători. Mama se făcea că n-o vede. În sfîrșit, cînd a văzut că nu mai are încotro, începu să se roage: „Mămăică mică, astăzi am poftă să-mi dai tu în gură... Te rog, te rog." „Să-ți dea maică-ta", pufni mama. Mihaela își îndreaptă ochii rugători către mine și spuse cît poate ea mai dulce: „Pușa mică — așa îmi zice — dă-mi tu în gură, astăzi simt că nu pot să mănînc singură". Nici nu i-am răspuns și fiindcă trebuia să plec undeva, am mîncat iute și am trecut în dormitor să mă îmbrac. De acolo o auzeam cum se roagă de mama. A durat povestea asta cam o jumătate de oră, pînă mi s-a muiat inima și i-am făcut semn mamii să-i dea de mîncare cum vrea ea.

— Mare slăbiciune, șoptește blonda.

— Stai să vezi, că acuma vine nostimada. Un timp n-am mai auzit nimic, se vede că era tare flămîndă. Cînd am ieșit eu din dormitor, terminase și ea. I-a spus mamii: „sărumîna pentru masă" și s-a lungit satisfăcută pe pat. „Slavă domnului, s-a isprăvit comedia!" mi-am zis privind-o cu coada ochiului. Și atunci am văzut ceva nemaipomenit: Mihaela se uita la mama și zîmbea ironic, dar cu o ironie atît de caustică, că am rămas cu gura căscată. „Ce-o fi cu ea" — m-am gîndit, cînd o aud că zice: „Mămăică mică, acum te rog să-mi dai și patul în gură". Mama a rămas și ea cu gura căscată, apoi ne-am pornit pe rîs. Auzi! „Dă-mi patul în gură". Spune, nu-i grozavă?

— A sunat, trebuie să intrăm, a zis blonda sculindu-se.

— Da? Eu n-am auzit. Cînd vorbesc de Mihaela, uit tot restul. Tu care nu ai copii, nu știi ce înseamnă asta. Dar, spune, nu-i grozavă?

— Ba da, a rostit interlocutoarea cu jumătate de gură, dar ochii îi spuneau limpede: „Dar dacă aș avea copii, nu i-aș crește ca tine".

Mama Mihaelei n-a înțeles vorbele nerostite și, cu candoarea mamelor care își închipuie că lumea începe și se sfîrșește cu copiii lor, a mai întrebat o dată:

— Spune, nu-i grozavă?

Pen ROZOPOL

Tiparul practic

Tiparul de față are latura de 10 cm. și cu el se pot face aceste două modele. Sarafanul se poate purta pe bluze sau pulovere. Rochia poate fi din stofă sau catifea reiată.

FRATELE ȘI SORA

..vor arăta bine în pulovere asemănătoare așa cum sînt cele două perechi din desenul nostru. Se pot face din transformarea unor lucruri vechi — sau rămase mici — ajustîndu-se prin adăugarea manșetelor, gulerelor.

Ghidul gospodinei

Meniul săptămînii

— Ochiuri românești; ghiveci; eclair.
— Supă de carne cu găluște de griș; rasol cu sos de muștar; compot.
— Salată de rădăcinoase; varză acră cu costițe afumate; mere.
— Supă de ceapă; macaroane cu brînză; cornete umplute cu cremă de vanilie.
— Ciorbă de perișoare; musaca de cartofi; compot de prune.
— Cremă de zarzavat cu smîntînă; rosii umplute cu orez; ruladă cu marmeladă.
— Pateuri cu mazăre; friptură umplută; tort de portocale.

FRIPTURĂ UMPLUTĂ

Cantități pentru 6 persoane: un capac de mînzat de 2 kg, 100 g grăsime, 100 g șuncă mai grasă, 100 g ceapă, 1 ou, sare, piper, pătrunjel.

Se ține carnea la rece 2—3 zile. Se spală în două-trei ape, se bate bine astfel ca să se lățească atît cît permite. Deasupra ei se întinde o pastă care se prepară în felul următor: se încinge grăsimea, se adaugă șunca tocată, ceapa tăiată mărunt, sare, piper, pătrunjelul tocat. Această compoziție se trece prin mașină de trei ori, apoi se adaugă oul. Se pune tocătura pe carnea întinsă, se rulează și se leagă cu sfoară. Așezăm apoi friptura în grăsime bine încinsă, se bagă la cuptor stropindu-se mereu cu sosul din tavă la care se adaugă și o lingură de bulion și foi de dafin. Se servește tăiată rotund. Se taie după ce se răcește puțin.

Cine dorește, poate înlocui umplutura de mai sus cu ouă fierte întregi, curățate de coajă și așezate vîrf la vîrf. Se rulează carnea, se leagă, se bagă la cuptor. Separat, se face un sos picant cu smîntînă. Se garnisește cu orez.

TORT DE PORTOCALE

Cantități: 250 g zahăr bucăți; 150 g unt, 12 ouă, o portocală, 80 g făină. Se freacă zahărul bucăți de coaja unei portocale, apoi se pisează pînă se face pudră. Untul se freacă pînă se face ca spuma. În alt vas amestecăm 6 gălbenușuri răscoapte cu zahărul pudră la care mai adăugăm încă 6 gălbenușuri crude, unul după altul. Se adaugă și untul spumă, zeama unei portocale, 80 g făină și coaja rasă de la o portocală. Cînd toată această compoziție este bine amestecată, se adaugă și albușurile bătute spumă de la 4 ouă. Ungem apoi o formă de tort, o tapetăm și răsturnăm compoziția în ea. Se ține la cuptor, la un foc moale, aproximativ 50—60 minute.

Crema se face în felul următor: Se moaie cîteva piscoturi sau o felie de cozonac uscat în 3 linguri de sirop în care am pus și o lingură de rom. La acest amestec se adaugă o lingură de marmeladă de caise și una de dulceață de portocale din care fructele au fost tăiate mărunt. Tortul se taie în două, se umple cu această cremă. Se poate glasa cu glazură de zahăr și se ornează cu felii de portocale.

1) Dintr-o stofă ecosez groasă, o fustă cu lărgimea moderată, completată de o eșarfă foarte bogată pe care este plasat un buzunar mare. 2) Din stofă uni, o fustă ușor evazată, în față cu o cută dublă accentuată de tighele. 3) Fustă cu pieptar și bretele, cu cute duble, clape și tighele în culoare contrastantă. 4) Un alt model de fustă cu bretele, din stofă cu desen în coaste. Lateral, un buzunar mare. 5) Din stovă tweed, o fustă dreaptă cu două clape de sub care pornesc un grup de tighele.

Desene de Raia SOLOMONICĂ

Răspuns cititoarelor

VICTORIA — Brăila ne-a solicitat să-i dăm un sfat în privința instalării televizorului în camera ei de 4×4 m. Îi răspundem prin schița de mai jos. Cum se vede, cel mai bine este să fie pus diagonal față de căpătîiul patului, așa obținîndu-se cel mai bine distanța indicată (3—4 m) de la privitor la aparat.

MARIANA R. — Iași ne-a cerut o sugestie pentru aranjarea unui colț plăcut unde să citească în liniște o carte sau să aibe o conversație. Iată ce-i propunem: două fotolii — nu mari, dar comode — cu o măsuță cu placă de ceramică între ele, iar în colț — lampa cu picior înalt sau cu un braț fixat în perete cu un abajur neapărat foarte deschis ca să fie lumina împrăștiată în tot „colțișorul". Pe pereți, tablouri, vergele metalice sau de plastic pînă în tavan, iar pe bar sau bibliotecă — cîte o vază, un bibelou, dar nu multe...

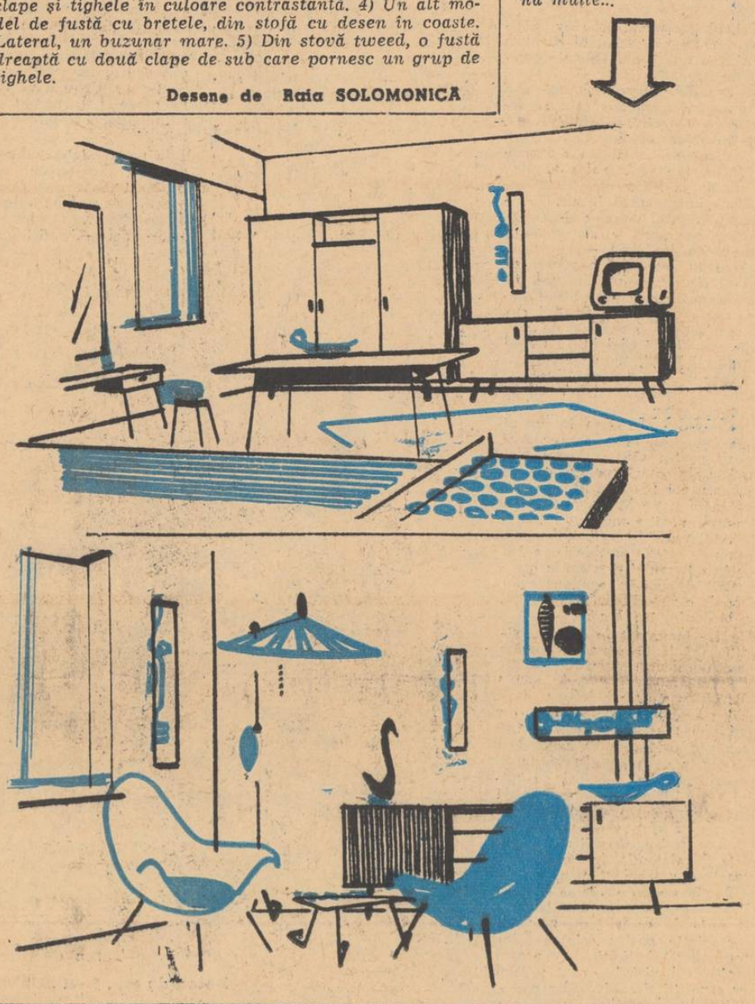

Amînări și consecințe

Există, așa cum se știe, numeroase stări de boală pentru care medicul recomandă intervenția chirurgicală în scopul vindecării. Dacă e vorba de boli ce necesită o rezolvare rapidă, cum sînt perforațiile intestinale, rupturile de organe sau de vase mari sanguine, apendicite supraacute, sarcini extrauterine și multe alte afecțiuni care amenință viața bolnavului dintr-un moment într-altul, fără îndoială că nu se mai poate pune în discuție fixarea unor termene ulterioare pentru operație. În asemenea cazuri, intervenția chirurgicală se face cu maximum de urgență, spre a se salva viața bolnavului.

Sînt însă și cazuri în care, deși operația este absolut indicată, nu e obligatoriu ca aceasta să fie efectuată neapărat la data constatării necesității ei. Poate fi executată și peste cîteva zile sau, în anumite situații, peste cîteva săptămîni. Așa se întîmplă în unele cazuri de hernii, apendicite cronice, amigdalite cronice, vegetații adenoide, deviații de sept, hemoroizi, fibroane uterine, calculoză biliară. Bolnavul își poate aranja în liniște unele treburi urgente și apoi să se prezinte la serviciul de chirurgie spre a fi operat.

Dacă astfel de suferinzi vor ține seama de recomandările medicului și se vor supune intervenției chirurgicale în cadrul termenului indicat, vor avea, desigur, toate șansele să se vindece cît mai repede. Dacă însă vor tărăgăna data internării, mai ales pentru motivul că între timp simptomele bolii s-au atenuat ori au dispărut pentru o perioadă mai lungă, suferințele pot să se restabilească ulterior pe neașteptate, cu manifestări uneori foarte violente și chiar cu complicații care să necesite o intervenție chirurgicală de mare urgență.

E bine de știut că apendicitele cronice, neoperate la timp, pot uneori să determine perforarea apendicelui inflamat și propagarea infecției în tot abdomenul, provocînd acea complicație gravă cunoscută sub numele de peritonită acută. Unele hernii neglijate se pot de asemenea complica atunci cînd în urma unui efort o porțiune de intestin herniat rămîne prinsă între două fragmente de mușchi contractați. În astfel de cazuri, o hernie simplă, de obicei puțin dureroasă, se transformă brusc într-o hernie strangulată, care dacă nu cedează repede la unele medicamente calmante, trebuie intervenit de urgență pe cale chirurgicală.

Neglijarea operațiilor indicate de medic în amigdalitele cronice pot ocaziona, la un moment dat, formarea unor abcese sau flegmoane amigdaliene care să aibe repercusiuni serioase asupra stării generale a organismului. Sinuzitele, neoperate la timp, pot și ele să determine complicații prin propagarea infecției spre cavitățile profunde ale creierului, provocînd leziuni ale nervilor senzitori.

Nici hemoroizii nu trebuie neglijați cînd medicul indică intervenția chirurgicală, deoarece pot deveni sediul unor fisuri foarte dureroase sau se pot infecta, provocînd mari suferințe.

Fără îndoială, s-ar putea arăta mult mai multe exemple de boli care, avînd indicații pentru intervenții chirurgicale, provoacă complicații și măresc suferințele celor care tărăgănează data prezentării la operație. Fiecare e bine să se gîndească că, în general, o operație, cu cît este executată mai din timp, cu atît șansele de reușită sînt mai mari.

De altfel, e bine să se mai știe că deseori multe din bolile caracterizate prin inflamații (apendicite, amigdalite, sinuzite și altele) și care necesită a fi operate, constituie, pînă la rezolvarea lor pe cale chirurgicală, forme cronice de infecție, care pot întreține diferite forme de reumatism sau chiar să favorizeze apariția acestei boli.

Dr. I. LEONESCU

MEDICUL vă sfătuiește

Din nou despre alimentația în ateroscleroză

Ateroscleroza este o boală a vaselor sanguine, caracterizată prin depunerea de colesterol și grăsimi pe pereții acestora, datorită dereglării metabolismului grăsimilor.

Factorii cei mai frecvenți care favorizează ateroscleroza sînt: regimul hipercaloric, bogat în grăsimi animale și colesterol, încordările nervoase și emoțiile, viața trepidantă a orașelor mari și sedentarismul.

Ateroscleroza trebuie prevenită și combătută deoarece stă la baza celor mai frecvente boli cum sînt: angina de piept, hipertensiunea arterială, hemoragiile cerebrale, infarctul, insuficiența cardiacă. Ea scurtează viața, favorizînd îmbătrînirea organismului.

Ca principii generale, regimul dietetic în ateroscleroză trebuie să fie moderat hipocaloric (cu 20—40 la sută sub nevoile calorice raportate la greutatea corporală), redus în grăsimi și mai ales în grăsimi animale (se permit 30—40 g grăsimi pe zi, în mare parte de origină vegetală), foarte redus în alimente bogate în colesterol (ou, creier, rinichi, frișcă, măsline, ciocolată), moderat sărat, bogat în fructe, legume și zarzavaturi proaspete.

În cazul obezității care e însoțită de regulă cu ateroscleroza, regimul alimentar pentru slăbire este în același timp și un regim antiateroscleroticc. La fel, regimul pentru diabet zaharat, cu glucide în cantitate mai mică decît la normal, și prin reducerea grăsimilor, va avea rol antiaterogen.

Dăm mai jos liste de alimente permise și interzise, după care bolnavul se poate ghida în general în alcătuirea unui regim cu aproximativ 1 600—1 800 calorii, moderat sărat, (nu se folosește sarea la masă, iar la prepararea alimentelor se va folosi puțină sare).

PERMISE: făinoase și dulciuri (în cantitate cît mai redusă), lapte smîntînit, lapte bătut, iaurt, brînză proaspătă de vaci, lapte praf degresat, carne slabă de vită sau pasăre sub formă de rasol sau grătar, pește slab de apă dulce, rasol sau grătar, fructe, zarzavaturi, legume proaspete, în cantități nelimitate, rar cîte un pahar de vin sau coniac, unt 10—15 g pe zi, ulei de porumb sau ulei de floarea-soarelui nerafinat 20—30 g pe zi (conțin acizi grași polinesaturați cu rol de scădere a colesterolului sanguin), pîine albă în cantitate mică.

INTERZISE: gălbenuș de ou, creier, rinichi, ficat, inimă, friscă, brînză grasă, brînzeturi fermentate conservate, măsline, conserve de carne sau de pește, vînat, carne grasă, nuci, alune, ciocolată, cacao, grăsimi animale ca: untura, slănina, untul (acesta din urmă este totdeauna peste limita permisă), uleiul de măsline.

Regimul trebuie respectat timp îndelungat, eventual pe o perioadă de ani de zile, pentru ca, alături de un mod de viață echilibrat, fără emotii negative, cu suficientă mișcare în aer liber și practicarea sportului, să aibă efect antiateroscleroticc.

Dr. V. LAZAR

TUTUNUL ȘI SARCINA

Despre „virtuțile" tutunului s-au spus multe. În această privință, deosebit de dăunătoare se dovedesc nu numai nicotina conținută în foile de tutun — care este ea însăși o otravă deosebit de puternică — ci chiar și hidrocarburile care se formează în urma arderii țigărilor și care ar avea un efect cancerigen. Iată însă că cercetătorii în domeniul medicinei i-au descoperit noi „activități", de data aceasta legate de sarcină.

Încă din urmă cu 30 de ani, s-a constatat că, la cîteva secunde după ce o femeie însărcinată fuma o țigară, ritmul bătăilor inimii fătului se accelera. S-a dedus din aceasta că o substanță chimică provenită din țigară ar traversa placenta, pătrunzînd în sîngele fătului și acționînd asupra inimii sale.

În ultimul timp, medicii au luat din nou în observație acțiunea tutunului asupra sarcinii. În urma unei anchete efectuate în maternități, s-a constatat, de pildă, că numărul nașterilor premature era de două ori mai mare la mamele care fumaseră în timpul sarcinii.

Alte observații scot în relief faptul că greutatea nou-născuților din mame fumătoare este inferioară celorlalți noi-născuți. După cum studii asemănătoare lasă să se presupună că fumatul ar reduce numărul nașterilor copiilor de sex masculin, în raport cu cei de sex feminin.

Colțul celor mici

GHICITORI

Am aripi mari — pot chiar
să zbor...
Și fiindcă-s iute de picior
Pot și s-alerg. Ga-ga, ga-ga!
Vedeți? Chiar cînt, pe
limba mea!
(GÎSCA)

Sînt un viermișor pitic.
Scutec am — de borangic.
Din veșmîntu-mi de
mătase...
Oamenii țes ii frumoase!
(VIERMELE DE MĂTASE)

Întind o plasă. Ca pescarii
Și intru prin ascunzători
Iar mușchii — și chiar
tînțarii! —
Îmi cad în cursă, printre
sfori...
(PĂIANJENUL)

Romulus ALEXANDRESCU

ISTEȚUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

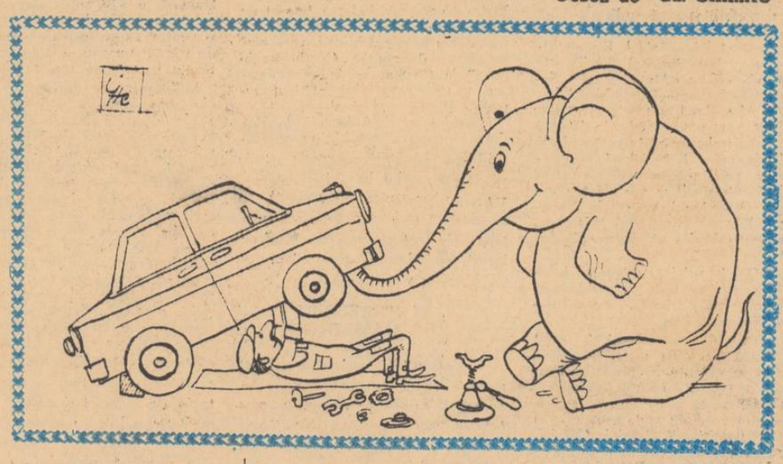

N-are poftă Ionică...

N-are poftă Ionică,
Geaba-i faci orice
hatîr...
D-aia din picioare pică
Și arată ca un țîr.

Nu vrea ciorbă, nici
sarmale,
Nici rasol, nici tăiței,
Că din toate, vezi
matale,
El preferă... felu trei.

Ce să facă biata mamă?
Avînd milă de băiat,
Într-o zi în grabă-i
cheamă
Pe ai casei toți la sfat.

Și, ca din impas să iasă,
Hotărîră între ei:
De trei ori pe zi la masă
I-or da numai felul trei.

Bucuros peste măsură
Fu Ionică la-nceput —
Tort, budincă, prăjitură
A-nghițit cît l-a-ncăput.

Cînd se duse să se culce
Înc-o porție poftì...
Numai că de-atîta dulce
I se-acri a doua zi.

Și cînd iar i-au pus-na-
inte
Ce desigur bănuiți,
Ionică cel cuminte,
Prinse-a plînge cu
sughiț.

— Ce ai? mama îl în-
treabă,
Că-ți curg lacrime
șuvoi...
Iară el de colo-n grabă:
— Ciorbă vreau și... fe-
lul doi!

Iac-așa păți săracul.
Altu-i azi de cum a
fost —
I-a priit pe semne
leacul
Și cunoaște al mesei
rost.

Zdravăn e nevoie mare
Căci mănîncă tot ce
vrei:
Două feluri de mîncare
Iar la urmă... felul trei.

Mihail CALMÎCU

Melc, melc...

În spirală: 1) Melc, melc...! 2) Unealta croitorului; 3) Ce-i promite copilul melcului să bea (în cîntec, două cuvinte); 4) Nu au viteză de melc și merg pe orbită, în Cosmos!; 5) Soare la egipteni; 6) Colorati ca laptele. **Pe raze:** 1) Melcul o duce în spate; 2) ...Mitică în picioare se ridică!; 3) Momentul timpului; 4) Fier mai tare; 5) Ceapa plantei!; 6) Ceri!; 7) Lică B. Tudor. 8) Îl bați la cap!...; 9) Măsură de suprafață; 10) Partea spațiului care se întinde sus, sus, deasupra noastră.

C. GHEORGHE

Dezlegarea jocului din numărul 331

ORIZONTAL: 1) PESTE 2) PELTICĂ — M 3) OS — SEIC — CRAP 4) NEACȘU — OVAL 5) T — MATCĂ — ABIL 6) MAREA NORDULUI 7) RIU — CAIAC 8) IE — ROȘU 9) T — ZARE 10) RIMA

POLIPROFESIONISTUL...

Așa sînt uneori capriciile destinului: unii învață de toate și nu se pricep la nimic, alții nu învață nimic și se pricep la toate. De fapt, ca să te pricepi la toate nu-i de-ajuns să nu înveți nimic. Ar fi prea simplu. Pentru asta se mai cere talent, răbdare și perseverență, într-un cuvînt e nevoie să semănați cu prietenul meu Pandele.

Pandele a urmat mai întîi medicina. După un an, a constatat însă că toți oamenii au inima, intestinele, rinichii și laringele la fel. Așa că nu mai avea nici un rost să-și irosească vremea cu un studiu care nu-i mai oferea nimic nou și a trecut la istorie. Aici a zăbovit șase luni, timp suficient să se convingă definitiv că toți împărații și regii s-au dovedit niște hrăpărețe ființe cu un detestabil profil moral, cărora nu se cuvine să le acorzi atenția nici măcar în răstimpul unei ore de curs.

Și s-a retras, după ce a refuzat în mod categoric s-o popularizeze la un colocviu pe Teodora, regina Bizanțului. Străduințele profesorului de a scoate din gura studentului cîteva informații sumare în legătură cu domnia frumoasei monarhe, s-au dovedit zadarnice. Între Pandele și Teodora exista o asemenea prăpastie și o asemenea deosebire de vederi, încît nici la reexaminarea cerută, conflictul dintre monarhia bizantină și familia Pandele n-a putut fi aplanat.

După această ultimă ciocnire, Pandele s-a retras demn din calea reginei și a trecut la matematică, susținînd că în științele exacte va găsi satisfacțiile necesare. La admitere însă, științele s-au dovedit prea exacte în comparație cu pregătirea lui Pandele. E drept, a avut și ghinion. În facultate, nu s-a primit decît un anumit număr de studenți. Dacă s-ar fi primit 600, ar fi intrat și Pandele, fiindcă în ordinea mediilor obținute el era al șasesutelea.

După ce și-a pierdut astfel cîțiva ani — alergînd de la anatomie la Teodora și de la Teodora la ecuații și trigonometrie — Pandele s-a stabilizat la o întreprindere de gradul doi, în calitate de referent trei. Înainte de a-și lua dosarul și registrele în primire, a adus la cunoștința celor din jur că are la activul său cîțiva ani de medicină și că nu și-a luat examenul de stat din pricina unor discuții științifice în contradictoriu dintre el și comisia examinatoare, pe linie de vezică biliară.

În culmea fericirii se afla deobicei dimineața la șapte fără cinci, cînd moș Andrei, portarul, îl întîmpina cu „Vă salut, tovarășe doctor". Pe chestia asta, Pandele i-a dat și o consultație. Suferea portarul de sciatică și, fiindcă tot avea, zicea el, medic la îndemînă, i-a ascultat sfatul și, după trei zile, moș Andrei a uitat într-adevăr și de sciatică și de lumbago și de reumatism, întrucît mișcîia 20 de ore din 24. Pandele îi recomandase zece carbaxine pe zi. Unui alt coleg naiv i-a recomandat nu știu cîte picături pentru nu știu ce boală și a intrat ăla în concediu medical pentru nu știu ce complicații.

Doar la lucrările de birou nu se pricepea Pandele. Intrările le trecea la ieșiri, ieșirile la intrări, beneficiarii la furnizori și furnizorii cei mai buni figurau la rubrica „Trimiși la Arbitrajul de stat".

În asemenea situație și mai cu seamă indignat că în loc de primă a fost propus la „mustrare scrisă", „doctorul" a părăsit serviciul și a plecat să fericească pe alții.

După cîteva luni, a intrat funcționar la o instituție. Aici i se spunea „tovarășul profesor", întrucît urmase facultatea de istorie, minus examenul de stat, pe care nu l-a trecut din pricina unor controverse pe teme istorice dintre ei și comisie, în legătură cu unele contribuții personale relativ la perioada năvălirilor barbare. Deoarece Pandele era singur și comisia era alcătuită dintr-o gașcă de șapte profesori, aceștia n-au acceptat teoria sa că Atilla a asasinat-o pe Cleopatra și că „Cloșca cu pui de aur" a fost îngropată în pămînt de către un crescător de păsări, ostrogot.

În acest serviciu s-a menținut aproximativ trei luni, pentru că șeful său de birou era îndureratul părinte al unui elev posesor al notei 4 la istorie. Și Pandele și-a oferit talentele sale de meditator. După primele cinci lecții, copilul a venit acasă cu 4 reprofilat în 3.

Cît privește lucrările de birou, Pandele le lăsase pe planul doi și curînd le-a scos cu totul din plan, întrucît nu le mai dădea de capăt. „Sînt prea mărunte și meschine, iar eu mă pricep numai la lucrări mari, complexe, conforme cu pregătirea mea", explica „profesorul".

S-a angajat apoi la un institut de proiectări, fiindcă urmînd matematica minus examenul de stat, pe care nu l-a trecut pe motive de invidie profesională, avea serioase tangențe cu munca de acolo. Pînă să se dumirească, pînă să se intereseze oamenii despre pregătirea sa, iată-l pe Pandele așezat în fața planșei. După primele trei linii și opt cercuri, și-a oferit serviciile de matematician colegilor din birou, cu copii restanțieri la aritmetică.

Din păcate, cîțiva colegi aveau copii care erau pe cale să se înșoare și pe aceștia nu-i mai interesa algebra, deoarece în luna de miere nu se umblă cu necunoscute, alții nu aveau copii deloc și nici nu puteai să le pretinzi să-i facă acum în grabă pentru ca să poată Pandele rezolva problemele. Așa că Pandele trebuia să rămînă proiectant. Dar n-a rămas. Tot din pricina controverselor profesionale. El proiecta, de pildă, o clădire și, oricum răsuceai proiectul, tot fotoliu-pat ieșea.

Și a recurs atunci la un mijloc științific: a proiectat un fotoliu-pat în speranța că o să iasă o clădire. Dar n-a ieșit clădirea. A ieșit el. Din birou. A refuzat serviciul. Cică e un institut de birocrați fără pic de fantezie. Întrucît el se pricepe numai la proiecte complexe, și-a dat demisia.

După o lună, s-a angajat la un teatru. L-am întîlnit de curînd: „Ce-i cu tine, Pandele?" „Sînt în turneu!" „Cu trupa?" „Nu, cu serviciul. Am plecat de la teatru". „De ce?" „Ore fixe, muncă multă, satisfacții puține și nici nu-i loc de fantezie". „Nu înțeleg". „Am zăpăcit biletele. Pe cele de joi le-am vîndut pentru vineri, pe cele de sîmbătă pentru luni. Și marți, mi-au spus că miercuri, să nu mă mai prindă pe acolo. Tu nu știi vreun loc, dar unul așa ca pentru mine?" „Cum să nu! Aici în schiță!"

I. AVIAN

FRED GHENĂDESCU

Adeseori comisiile de împăciuire sînt aglomerate cu „cazuri" lipsite de seriozitate.

— Ne-am certat, dar nu grav, pe un moft și am venit la d-stră că sînteți „comisia de împăciuire"...

La unele policlinici, personalul administrativ nu are atitudinea care se cere față de cetățeni.

— Mai stăm mult?
— Ți-am spus că sînt ocupată, ce, nu ți-e bine?!!

V. TIMOC

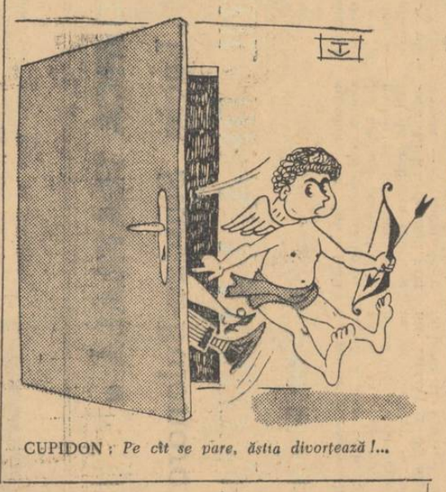

CUPIDON: *Pe cît se pare, ăștia divorțează!...*

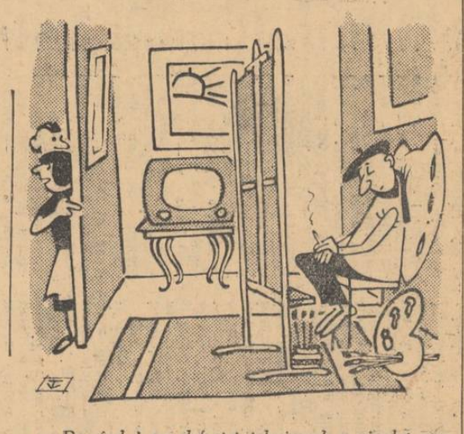

— De cînd i s-a defectat televizorul, a pierdut contactul cu viața...

Hapciu...

— De ce nu vă place tovarășe critic?
— Pentru că nu sînt... vegetarian!...

Mozaic filatelic

• PRINTRE LUCRĂRILE FILATELICE originale programate să apară în acest an în țara noastră, se numără: ediția a II-a a „Catalogului mărcilor poștale românești", „Stampilele poștale folosite în Țările Românе pînă în anul 1881", de Gr. Racoviceanu, „Era cosmică în filatelie" (cu o prefață de I. A. Gagarin), „Manualul filatelistului începător".

• ÎN R. S. CEHOSLOVACĂ a apărut de curînd, în editura „Pofis", o nouă ediție a Catalogului mărcilor poștale din R.P.R. (156 pagini), cuprinzînd emisiunile din 1948—1962. Catalogul prezintă numeroase îmbunătățiri și completări față de ediția anterioară și este bogat ilustrat (873 reproduceri de mărci). Apariția unei noi ediții a Catalogului arată cît de apreciate sînt mărcile poștale românești în R.S. Cehoslovacă.

• UN FRUMOS SUCCES a obținut recent țara noastră la expoziția filatelică internațională „Scolatex II", organizată la Monaco, sub egida U.N.E.S.C.O. Expoziția, rezervată exclusiv tineretului, a avut ca temă deviza: **„Marca poștală — punte între popoare — instruiește".** Participanții trebuiau să ilustreze cu ajutorul mărcilor poștale o temă sau o idee, la libera alegere. Au luat parte tineri filateliști din 18 țări. Din țara noastră au trimis exponate un număr de 32 de școlari din București și din alte orașe. La clasificarea pe țări, pe primele trei locuri s-au situat trei țări socialiste: R.S. Cehoslovacă, **R.P. Polonă** și **R.P. Română.**

Exponatele au fost prezentate și la Paris, tot în cadrul U.N.E.S.C.O.

• PLANUL DE EMISIUNE al R.P. Polone prevede apariția următoarelor serii de mărci poștale, în cursul acestui an: A IX-a Olimpiadă de iarnă (8 valori); Vase cu pînze (8 valori); Pisici (10); 600 ani de la întemeierea Universității Cracovia (5); Al IV-lea Congres al P.M.U.P (4); A XX-a aniversare a Eliberării Poloniei (1); 100 de ani de la Internaționala I; Flori (12); Păsări (9); 20 de ani de la răscoala din Varșovia; Lupte și martiri ai poporului polon între 1939—1945; Congresul internațional astronautic de la Varșovia; Ziua mărcii poștale; Olimpiada de la Tokio (8 valori și o coliță).

• ÎN FRANȚA vor fi puse în circulație în acest an, următoarele emisiuni poștale: Ziua mărcii (o valoare). Oameni de seamă (3 valori), Mișcarea de Rezistență (5), Crucea Roșie (2), Opere de artă (4), Expoziția filatelică internațională „Philatec" (5), Inaugurarea tunelului sub Mont Blanc, 50 ani de la izbucnirea primului război mondial, Olimpiada de la Tokio, Reeducarea celor loviți de paralizie, 20 de ani de la asasinarea lui Georges Mandel.

• LA EXPOZIȚIA FILATELICĂ internațională cu tema „Geofizică și Cosmos" de la Berlin (R.D.G.) au participat și cîteva exponate trimise de filateliști din țara noastră care au obținut două medalii de bronz și două diplome.

• COLECȚIONAREA „întregurilor poștale" (plicuri și cărți poștale ilustrate) ia o extindere tot mai mare și în țara noastră, datorită apariției unor asemenea efecte poștale cu subiecte variate și în condiții grafice reușite. În ultimul timp au apărut 6 plicuri avînd ca temă porturi populare din diferite regiuni ale țării (Munții Apuseni, Iiul de sus, Moldova de Nord, Muscel, Țara Oașului, Țara Oltului), două plicuri cu tema „Împăduririea", două plicuri cu prilejul centenarului nașterii savantului medic romîn Dr. I. Cantacuzino.

Au mai apărut serii noi de cărți poștale și vederi din București, peisaje de iarnă din munți etc.

Poșta redacției

PAVEL M. RUSU — Brașov. Nu ne supără dacă primim epigrame adresate și unor colaboratori. În cazul celei adresate tov. Anca Grădinaru care a publicat în revista noastră careul „Poftiți la masă!", epigrama nu este de calitate, folosind o poantă care este scrisă de dragul calamburului. Pentru a fi gustată, pastila epigramatică trebuie să placă, să corespundă cerințelor calității.

GH. FLAMAROPOL — Carei. În pagina a VIII-a a revistei noastre, la rubrica „Un portret pe săptămînă", am publicat recent o scurtă biografie a cunoscutului actor francez Jean Marais.

N. I. — Suceava. Educatoarele de grădinițe de copii cu orar normal pot efectua concediul de odihnă oricînd în cursul anului. Înlocuirea se face prin suplinire reciprocă și nu e posibilă angajarea temporară pe această perioadă.

STAN MICULESCU — Brașov. În cursul anului școlar nu se admit transferări pentru cadrele didactice, acestea efectuîndu-se numai cu data de 1 septembrie a fiecărui an. Ministerul Învățămîntului publică din timp în buletinul său locurile vacante, iar cererile de transfer însoțite de acte doveditoare se depun la secțiile de învățămînt ale sfatului popular raional pînă la data de 10 martie a anului în curs.

T.A.P.-Hunedoara. Multele dv. întrebări pot primi răspuns numai din partea medicului care vă îngrijește. După cît se pare, s-au făcut analize serioase și s-a pus un diagnostic. Tratamentul urmat a dat de pe acum rezultate. Este firesc ca nelămuririle pe care le mai aveți să le obțineți tot de la medicii care vă tratează.

GHEORGHIȚĂ din Bicaz. Așa cum foarte bine ați remarcat, anumite alimente vă fac rău, iar pentru a stabili cauzele trebuie făcute investigații mai complete. Acest lucru este posibil numai într-un spital. Dacă medicii care vă consultă obișnuit au ajuns la o asemenea concluzie puteți fi sigur că este utilă.

N. S.-Ploiești. La vîrsta dv. nu trebuie să vă faceți probleme. Fenomenele sînt trecătoare și legate de oboseală. de eforturi susținute. Important este ca să nu se creeze un cerc vicios care să adîncească suferința. Medicul neurolog vă poate indica un tratament în care un concediu mai lung cu schimbarea mediului obișnuit ocupă un loc important.

REBUS

MESERII

ORIZONTAL: 1) Conduce și repară mașinile — Iese din mîna torcătoarelor 2) Poet ardelean, autorul poeziilor „Muncitoare" și „Plugarul" — Pictor rus care a realizat tabloul „Maiorul în pețit" 3) „Cei trei mușchetari" de Al. Dumas — A scris poezia „Chirurgul" (Ștefan) 4) „Frumoasa pantofăreasă" de Jacques Offenbach (pl) — Sprijină viața de vie 5) Oratori (od) — Curelușă de mașină 6) A iubi — Năvoadari (pl) — Telegraf, telefon 7) Nichel — Vasile Traian — A compus „Marșul aviatorilor sovietici" 8) Autorul basmului „Fierarul năzdrăvan" — Pictor romîn, autorul tablourilor „Semănătorul" și „Muncitori" 9) Moșul care spune snoave — Numeral — A parcurge cu ochii un text 10) „Vînzătorul de păsări" (Zeller) — Conducător (fig.) 11) Fruct — Autorul operetelor „Împletitorul de coșuri" și „Astrologul" — I-a adus faima... lui Columb! 12) Ne prezintă „Maeștrii cîntăreți din Nürnberg" (pl) — Se ocupă cu lucrările altora.

VERTICAL: 1) Autorul piesei „Ziariștii" — Personaj din piesa „Doamna ministru" de B. Nușici 2) Printre fabulele sale se numără și „Tăietorii de lemne și stejarul" — „...torcătoare", lied de Mozart — Cap de afiș! 3) O manevrează operatorul televiziunii — Prieteni nedespărțiți ai vînătorilor 4) Lucrători la calea ferată — Nume masculin 5) Nu-s buni de nici o treabă — Articol 6) Insulă franceză — Corp solid — Ștefan Ciubotărașu 7) Lăutar de altă dată — Horia Croitoru 8) Port în Indonezia — Pictor romîn, autorul tablourilor „Barbu Lăutaru" și „Arlechin și dansatoarea" — Îl conduce cărăușul 9) Localitate în Corsica — „...de pe Volga" tabloul pictorului rus Repin (neart.) 10) Pantaloni strîmți — Valetul lui Hlestacov 11) Cap de tocilar! — Actor — În grija ciobanului 12) Îți apără interesele — Gură cască.

Gabriel GRĂDINARU

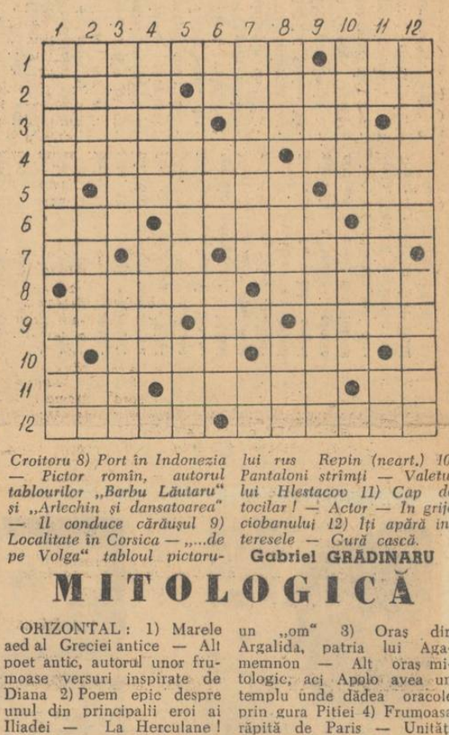

MITOLOGICĂ

ORIZONTAL: 1) Marele aed al Greciei antice — Alt poet antic, autorul unor frumoase versuri inspirate de Diana 2) Poem epic despre unul din principalii eroi ai Iliadei — La Herculane! 3) Ca vajnicul portar al infernului (pl.) 4) Antipodul infernului — Urmaș al fiului lui Apolo 5) Peninsulă muntoasă în Arabia — Coadă de sirenă! 6) De la tata Noe! — Lei! — Mit scandinav 7) Olga Gheorghiu! — Operă de Verdi — Rezervor de apă 8) Fiica lui Minos, regele mitologic al Cretei — Zeus pentru Junona 9) Poemul epic prin care Virgiliu a căutat să egaleze pe ale grecilor (Iliada și Odiseea) — Frederic..., economist german (1789—1846) 10) Personaj din opera „Fata de zăpadă" — Rege mitologic, a cărui fiică, Nausicaa, l-a adăpostit pe naufragiatul Ulise 11) La sfinx! — Riu din vechea Troadă 12) Poet și muzician grec salvat de la moarte de către delfinii fermecați de muzica sa — Legenda îi atribuie proprietatea de a o fi născut pe Afrodita.

VERTICAL: 1) Zeul infernului — Personaj din „Hamlet" de Shakespeare 2) Interjecție — Căuta cu luminarea în plină zi — Croitoru 3) Port în Indonezia — Pictor romîn, autorul tablourilor „Barbu Lăutaru" și „Arlechin și dansatoarea" — Îl conduce cărăușul 4) Localitate în Corsica — „...de pe Volga" tabloul pictorului rus Repin (neart.) 10) Pantaloni strîmți — Valetul lui Hlestacov 11) Cap de tocilar! — Actor — În grija ciobanului 12) Îți apără interesele — Gură cască.

Gabriel GRĂDINARU

TIGRUL

Schiță de E. Parhomovski

Ne hotărîrăm să luăm un tigru, să-l creștem. Eu și băiatul meu, care are zece ani. N-am să vă povestesc cum s-a copt și dezvoltat în noi această hotărîre. Cînd doi bărbați gîndesc temeinic, pot ajunge și la cu totul alte lucruri.

Și iată-ne, într-o bună zi, în biroul directorului Grădinii Zoologice.

— Bună ziua! Am dori foarte mult un tigru... spusei eu, și lăsai să reiasă din toată înfățișarea mea că eram cît se poate de sănătos, în deplină posesiune a facultăților mintale și complet răspunzător de faptele mele.

— Se face, îmi răspunse acesta pe un ton liniștit, ca și cum primea de cel puțin două ori pe zi cereri de a încredința cuiva un tigru. În epoca noastră nu e nimic imposibil. Numai că trebuie îndeplinite unele formalități... Încheiem cu dumneavoastră un contract. Durata: un an. Dacă cumva în cursul șederii lui la dumneavoastră i se întîmplă ceva tigrului, purtați toată răspunderea.

— Și cine poartă răspunderea dacă ni se întîmplă nouă ceva?, întrebai sfios.

— Nimeni, îmi răspunse directorul. Doar preluați tigrul în mod voluntar. Nu vă silește nimeni.

— Desigur..., am spus.

— Însă, continuă directorul, dacă v-am remite pur și simplu tigrul fără vreo dovadă oarecare, am putea să avem cele mai mari neplăceri în cazul unui control... Așa că trebuie să ne prezentați un certificat de moralitate, o recomandație din partea întreprinderii în care lucrați, plus o confirmare din partea adunării generale.

L-am privit uluit.

— De ce vă miră acest lucru? — mă întrebă directorul Grădinii Zoologice. Tigrii constituie un bun însemnat, nu putem să-i încredințăm oricui. Se cere pentru aceasta o persoană cu însușiri morale solide și de o mare finețe pedagogică.

...Adunarea generală fu fixată pentru marți. Dar încă de sîmbătă se adunau oamenii grămadă în fața convocării, pe care se indica și ordinea de zi. Părerile erau împărțite. Unii socoteau că sînt demn de o astfel de sarcină. Alții credeau că nu sînt destul de copt pentru ea.

Cu două ore înainte de adunare, comitetul sindical primi o scrisoare anonimă. În aceasta se spune că, o dată, în cursul unei vizite colective la Grădina Zoologică, cînd mă scuipase o cămilă, aș fi scuipat-o și eu pe ea; se mai adăugă că fusesem văzut la cinema cu soția altcuiva.

Scrisoarea anonimă fu citită la începutul adunării, pentru a fi respinsă imediat ca fiind o rămășiță rușinoasă. În ce privește chestiunea cu cămila, nimeni nu-i dădu crezare, întrucît toți știu bine ce fel de om sînt. La al doilea punct al acuzării, luară atitudine optsprezece persoane. Cineva aminti că în vară îmi petrecusem singur concediul de odihnă și nu împreună cu soția mea.

Un altul sublinie că nu înțelege de fel cu ce drept se amestecă opinia publică în viața mea particulară, de vreme ce soția mea nu face nici o plîngere... La această, primul vorbitor răspunse că plîngerea mai poate fi depusă. Pentru aceasta era suficient ca soția mea să fie invitată pe cale oficială și să i se comunice totul amănunțit.

Președintele ciocăni cu ochelarii săi în paharul cu apă și aminti adunării că se discută în chestiunea tigrului.

Ei și, chiar dacă este vorba de un tigru... — spuse vorbitorul următor, de fapt vorbitoare. Că e sau nu e tigru, nu permitem nimănui să-și bată joc de noi.

Cîțiva (puțini) din sală aplaudară.

După aceea se votă cu patruzeci de voturi pentru și douăzeci contra că acțiunea de a merge la cinema, oricine ar fi însoțitorul, trebuie socotită drept o acțiune culturală și în consecință nu trebuie declarată faptă imorală, care ar împiedeca pe respectiv să-și asume educarea unui tigru.

Atunci se ridică unul din colegii mei și declară:

— A crește în zilele noastre un tigru constituie o mare cinste. Ea trebuie meritată. Firește, nu am nimic împotrivă: să i se dea tovarășului un certificat de merit. Dar de ce tocmai lui și nu altcuiva?

— Pentru simplul motiv că el l-a cerut — spuse președintele, nu prea convins.

— Păi nu așa! Așa nu merge. Dumnealui face azi cererea să i se încredințeze un tigru pe care să-l crească, mîine va solicita să fie recomandat pentru un zbor în lună, poimîine i se va năzări altceva, iar noi să spunem la toate dorințele dumisale da și amin? Nu, tovarăși, eu sînt de altă părere: dacă colectivul nostru urmează totuși să-și asume năsia acestui leopard...

— Acestui tigru, corectă cineva din sală.

— Bun, acestui tigru... atunci problema trebuie examinată din toate punctele de vedere, trebuie prezentate candidaturile celor mai merituoși, acestea discutate așa cum se cuvine, iar apoi să se hotărască prin vot secret cui urmează să i se încredințeze, în numele colectivului, acest tigru... S-ar putea celui care a făcut cererea. Dar poate și nu. Așa cum va decide poporul.

— Just, strigă un glas tînăr, limpede. Ce să mai batem apa în piuă? Propuneți candidaturi!

Propunerea de candidaturi se transformă cît ai zice peșteîn răfuieli personale. Vechi jigniri fură puse din nou în tigaie. O serie de colegi începură să-și laude la nesfîrșit adversarii și nu se lăsară pînă nu furâ trecuți pe lista de candidați. Candidații, liviziîn groază, protestară cu energie. Și toți priveau cu nădejde la mine, ca la singura salvare.

Și atunci începui să șovăi. Cum oare, să fiu eu mai prost ca toți? Toți se lepădau de acest afurisit animal de pradă și eu să fiu acela care să-l aduc acasă și să-l cresc? Comitetul sindical își va pune, ce e drept, un plus la rubrica „Noi forme de activitate: cu tigri". Eu însă poate că în acea vreme nu voi mai fi în viață... Și voi fi murit, avînd drept singură consolare că cel puțin nu le-am dat de lucru a lor mei cu formalitățile pentru înmormîntare.

Cerui cuvîntul și ridicai obiecții împotriva propriei mele candidaturi.

Ce furtună strîrnii prin aceasta! Din toate părțile se repeziră oamenii la mine, rugîndu-mă fierbinte să nu refuz. Fui conjurat să nu mă gîndesc numai la mine, ci și la colegii mei de muncă. Acest punct fu subliniat în special de ceilalți candidați. Mi se spuse că de vreme ce colectivului nostru i-a revenit cinstea ca primul în raion — ce în raion, în regiune, în republică, ba chiar în lumea întreagă — să crească un tigru pe baza muncii voluntare, trebuie procedat cu cel mai înalt simț de răspundere atunci cînd e vorba de îndeplinirea sarcinii încredințate. Ea trebuie să revină numai și numai celui mai bun dintre noi!

— Cu atît mai mult, cu cît tu însuți ai cerut acest lucru, îmi spuse răutăcios președintele.

— Ei, și ce? parai această ieșire. Acum cîtva timp am cerut acest lucru, iar azi nu mai vreau. Mi-am dat seama că nu sînt demn de această onoare! Căci e adevărat: am scuipat o cămilă. Iar în stațiunea balneară am cunoscut o femeie pe care o mai salut și azi cînd o întîlnesc! Dacă este necesar, soția mea va depune o întîmpinare... În plus, fiul meu și-a mușcat de curînd colegul de bancă, la școală. Nu sînt demn să cresc un tigru!

— Da de unde! se ridicară glasuri din toate părțile sălii. Vorbești aiurea, ești un băiat de treabă, avem încredere în tine!

Pe scurt, în aplauzele furtunoase ale tuturor celor care participaseră la adunarea sindicală a întreprinderii noastre, mi se încredința sarcina să preiau, pe un an, un tigru, pentru a-l crește.

Dar n-am să-l preiau! Pot să-mi facă ce vor, nu-l preiau! În definitiv și pînă la urmă, ce drept au dumnealor să-mi dea o astfel de sarcină?

Nimeni nu poate să mă silească să cresc un tînăr tigru!

În romînește de Ion COSTIN

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

Dezlegările jocurilor din numărul trecut

LA FÎNTÎNĂ

ORIZONTAL: Eminescu — Afiș — Sadoveanu — Ață — Eni — El Zorab — C — Colin — Aretuza — Latin — Acela — AE — Aman — Hui — D — G — Scenete — SBA — Roman — Au — Str. — Iri — Tam — Na — Ed — Parc — C — Cetăți — P — Ciutură — Pom — Ac — Trevi — Bena.

PRONUME

ORIZONTAL: Sadoveanu — MC — Eminescu — SIH — Loti — Eu — Dori — Era — Un — Tătar — N — Intimi — IRE — IV — Bănuță — Es — Ule — N — Slut — C — Alu — Asu — Atu — IH — Zece — Aua — Sută — Util — Ti — Atițat — Labiș — Cazimir — Cuci.

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.240

5 minute cu artistul poporului SICĂ ALEXANDRESCU

Pe artistul poporului Sică Alexandrescu l-am întîlnit la o oră matinală, discutînd cu artistul Chiril Economu, în biroul său de la Național.

— După cîte înțeleg, e vorba de una din viitoarele premiere. E tocmai pentru ceea ce venisem. Vă rog să relatați pentru cititorii revistei noastre ce piese vor mai vedea lumina rampei, în actuala stagiune.

— Cu Chiril Economu, care va interpreta unul din rolurile principale — (rolul Împăratului), vorbeam despre cunoscuta lucrare a lui Victor Eftimiu „Înșir-te mărgărite", care, de la premiera sa din 1911, a obținut frumoase succese. Piesa a intrat zilele acestea în repetiție în regia lui Miron Niculescu.

— Care sînt ceilalți interpreți principali din spectacol ?

— În rolul Vrăjitoarei va apare travestit actorul Constantin Rautchi. De asemenea, acestui personaj îi va da viață și artista Dida Calimachi. Rolul Solomonarului îl voi interpreta eu. Rolul Prințesei Miorița va fi jucat de Adela Mărculescu și deopotrivă de Ioana Bulcă ; Zmeul cu fi Emil Liptac, iar Făt Frumos — Florin Piersic.

Discutăm apoi despre o altă viitoare premieră : piesa „Eminescu" a lui Mircea Ștefănescu. Spectacolul acestă este pus în scenă de Sică Alexandrescu. Referindu-se la această lucrare, interlocutorul ne spune :

— Piesa este o monografie, o frescă cu aspecte din viața lui Mihail Eminescu. Și cu tot aspectul ei de frescă, piesa nu este lipsită de teatralitate și de dramatism.

În ceea ce privește distribuția foarte numeroasă a acestei piese, aflăm că ea cuprinde alături de artiștii Ion Fintești, Costache Antoniu, Al. Giugaru, Marcel Anghelescu, Ion Manu, Nicolae Brancomir și doi studenți ai Institutului de teatru, Ion Caramitru (care va interpreta pe Eminescu) și Valeria Seciu (căreia i s-a încredințat rolul Veronicăi Micle).

— În repetiție se află, sub conducerea regizorului Horea Popescu, și piesa lui Horia Lovinescu intitulată „Moartea unui artist". În rolul principal va juca Toma Dimitriu.

— Care dintre acestea va fi prima premieră ?

— Nici una dintre acestea.

— ?...

— Da, una care a intrat mai înainte în pregătire și se găsește într-o fază avansată a repetițiilor : „Ștafeta nevăzută" a lui Paul Everac și pe care o montează Moni Ghelerter.

Sandu NAUMESCU

SPECTACOL „EMINESCU"

În sală, în culise, foaiere, la intrarea Teatrului Național-Comedia, în stradă chiar—o animație neobișnuită. Cu atît mai neobișnuită cu cît o zi de relache. „Național-ul" nu are azi spectacol. Iar interesul cu care publicul așteaptă la intrare nu este stîrnit cumva de celebra trupă de comedie a primei scene a țării, ci de un grup de artiști amatori care n-au depășit nici unul vîrsta de 18 ani. Sînt elevii școlii medii nr. 18 „Mihail Eminescu" din București, care deschid sau pot spune — în premieră pe țară — seria de manifestări artistice ce vor avea loc anul acesta cu prilejul a 75 de ani de la moartea poetului.

Spectacolul a fost mult mai mult decît o serbare școlară. A fost un spectacol care poate fi oricînd prezentat în fața marelui public.

În prima parte se desfășoară un montaj-literar pe fond muzical și cu elemente coregrafice. Concepția regizorilor creează o legătură directă între fragmente de din versurile poetului, recitatorii aparînd în scenă ca o urmare, ca o continuare a gîndurilor poetului prezent în fundal. Realizatorii scenariului și regizori în același timp, prof. Auca Șurlin și prof. Tudor Opriș, împreună cu Puiu Mirea, regizor tehnic la Teatrul Național, al cărui aport este cu totul remarcabil în ilustrația muzicală, scenografie și jocuri de lumini, au reușit să spargă vechea formulă uzitată în recitări pe scenă. Eminescu, interpretat de un elev al școlii, este prezent în scenă așezat la o masă de scris. Cu fruntea în mîini declamă versurile din „Singurătate". Acorduri muzicale din „Somnoroase păsărele" întregesc întreaga atmosferă de liniște și meditație, pentru ca imediat proiecția luminoasă să se mute asupra recitatorilor ce apar la arlechine și care prin alternanța dreapta-stînga dau tabloului mișcare.

În partea a doua a spectacolului — cu permisiunea maestrului Mircea Ștefănescu — s-au prezentat fragmente din drama sa „Eminescu", care au evidențiat preocuparea întregului colectiv pentru calitatea interpretării.

Desigur, au fost și unele stîngăcii (nu s-a făcut decît o singură repetiție pe scenă), dar puterea de dăruire și pasiunea tinerilor interpreți au dat acestor fragmente o forță dramatică convingătoare, care l-a făcut pe Mircea Ștefănescu, aflat în sală, să-l felicite călduros pe Teodor Avramescu din clasa a XI-a F., interpretul lui Eminescu, pe Mirela Constantinescu (Veronica Micle), pe Călin Aurelian (Ion Creangă).

„Luceafărul", prezentare coregrafică sub conducerea maestrei de balet Nina Simian, a constituit partea a treia și ultima a spectacolului. Nici nu se putea o încheiere mai potrivită. Și dacă tînăra interpretă a Cătălinei nu a fost, întotdeauna în dansul ei în deplin acord cu versul rostit, aceasta nu scade cu nimic din valoarea tablouluI.

C. PAUZANE

De curînd a fost terminat noul film al regizorului american Otto Preminger intitulat „Cardinalul", în care rolul titular este deținut de Raf Vallone. Cunoscutul artist italian a trebuit — pentru acest rol — să se... radă în cap ca să apară pe ecran, timp de trei ore, în postura unui cardinal, a cărui carieră eclesiastică este relatată pe distanța mai multor ani, începînd dinaintea celui de-al doilea război mondial. După cum se vede, aceasturile cinematografiei nu l-au ocolit nici pe acest popular și talentat artist care, deobicei, nu abuza de trucurile machiajului.

UN PORTRET PE SĂPTĂMÎNĂ

RAF VALLONE

Totuși, cariera cinematografică i-a adus cele mai multe aprecieri. Născut în Calabria, fiu al unui avocat, Raf Vallone a ajuns din... întîmplare să facă film. Acum 11 ani, mergînd în echitate de ziarist să-i solicite un interviu regizorului de Santis, acesta l-a întrebat : „Nu vă interesează să faceți film ?" Iar el a răspuns : „Da !". Astfel a făcut primul său film intitulat „Riz Amer"cu Silvana Mangano.

Deși s-ar putea crede că alegerea sa pentru film a avut în vedere doar fizicul său plăcut, lucrurile nu stau așa. Raf a dovedit la filmări că este și inzestrat. El posedă, de asemenea, o licență în drept și alta în filozofie. Realizînd în decurs de peste un deceniu 15 filme — dintre care numeroase au rulat și pe ecranele noastre — Raf Vallone a dovedit în acelaș timp preocupări literare. El este, între altele, autorul adaptării scenice după „Le repos du guerrier" de Christian Rochefort, piesă în care a jucat pe scena „Theatre de Paris" împreună cu Françoise Prevost. Scriitorii săi preferați sînt Thomas Mann, Durrenmätt, Willy Frisch, Aragon, Eluard. Este căsătorit cu actrița italiană Helene Varzi și este tată a trei copii, dintre care doi gemeni...

• CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ •

Teatrul „Lucia Sturdza-Bulandra"

„JOCUL DE-A VACANȚA"

de Mihail Sebastian

Au trecut douăzeci și cinci de ani de cînd prima comedie a lui Mihail Sebastian a fost reprezentată, și reînttîlnirea, după atîta vreme, cu adolescentul Jef, cu Ștefan Valeriu și cu bătrînul Bogoiu dă, mai mult decît orice întoarcere în amintire, senzația unei reîntîlniri cu autorul însuși, de la a cărui moarte s-au dus aproape două decenii.

În structura psihologică și dialectica morală a lui Sebastian, sălășluiau și se împleteau, într-adevăr, adolescentul, bărbatul și bătrînul, primul — supraviețuitor tardiv — și ultimul — cumplit de prematur — înghesuindu-l, comprimîndu-l, obligîndu-l nu rareori, la retragere și pasivitate deplină, pe cel din mijloc, pe bărbat, cel a cărui vîrstă constituia realitatea obiectivă a existenței sale, în momentul cînd scria. Sebastian trăia într-o permanentă neîmplinire, între o vîrstă a așteptării și o vîrstă a amintirii, nicidată ajuns și totdeauna depășit. Fenomen de altfel, foarte frecvent întîlnit în numeroase firi cinstite și sensibile de intelectuali dintre cele două războaie, firi ale unor oameni dezgustați și chiar înspăimîntați de realitatea epocii și societății lor, deveniți prin aceasta — și ajutați încă aceasta — de o înclinare foarte specifică și negativă, nehotărîrea în viață, în om și în primul rînd în ei înșiși, timizi, șovăielnici. Contactul cu realitatea fiind izvor de dezamăgire și eșec, acești oameni buni și delicați, foarte predispuși la visare, i-au opus psihologia adolescentă — a speranțelor nedefinite — ca și psihologia bătrîneții, a renunțărilor melancolice. Mulți intelectuali ai acestei epoci se caracterizau prin acest straniu amestec de tinerețe extremă și bătrînețe prematură. Și cine l-a cunoscut pe Mihail Sebastian, a putut observa, la un stadiu de mare complexitate și finețe, manifestarea acestei retractări bipolare în fața vieții. În orice caz, eroii săi sînt marcați puternic, sînt adolescenți îmbătrîniți, foarte reprezentativi pentru această perioadă, în care s-a produs o enormă literatură a adolescenței și a ratării. Era, desigur, o formă de protest împotriva unei societăți de practici brutale și de moralâ tardivă ; și, oricît de minor, el conține o critică netă, pe care spectatorul comediilor amare ale lui Sebastian o resizează imediat — dincolo de vălul sentimentalismului lor — cu o dureroasă strîngere de inimă.

Din toate acestea, s-a înspirat tema iluziei, a unei iluzii precare, repede și brutal desmințite de realitatea vieții burgheze. Evocare care se poate încerca în spațiu (pasimea pentru astronomie a lui Marin Miroiu, din **Steaua fără nume**), care se poate încerca în timp (cuprinderea în antichitate a lui Andronic din **Ultima oră**), care se poate încerca și în spațiu și în timp, că în „jocul" lui Ștefan Valeriu, „vacanță" însemnînd, pentru el, ruperea absolută a contactului cu realitatea obiectivă, de la desființarea calendarului (timpul) pînă la ruperea firului telefonic, amuțirea aparatului de radio și interdicția corespondenței (spațiul). Locatarii pensiunii Weber, participanți și complici ai „jocului de-a vacanța", se simt pe o navă care plutește fără țintă și apar în ochii întîmplătorilor ca intruși, ca „nebuni", ceea ce, într-un anume fel, ei chiar mărturisesc a fi și chiar sînt.

Desigur, în condițiile acestea, dragostea care se naște între Corina și Ștefan Valeriu este sortită eșecului, trist eșec, cu atît mai trist cu cît, lăsînd-o la o parte pe tînăra femeie, el este un eșec triplu, prin asocierea adolescentului Jef și a bătrînului Bogoiu ; mărturisirea în trio a acestora din scena finală a comediei, în timp ce, prin spatele lor, femeia iubită se strecoară și se pierde în necunoscut — de un efect literar și dramatic dintre cele mai irezistibile — pare să sugereze că iubirea în sine este inaccesibilă, că iubirea este un mit, o eternă năzuință fără de înfăptuire. Sebastian a corectat, în comediile următoare, această pasibilă eroare, prin dezvăluirea și precizarea factorului social care determină eșecul iubirii și destrămarea iluziei.

În ciuda anilor și cu toate că achizițiile intelectuale și morale ale epocii noastre ne fac să simțim puternic o anumită naivitate de sentimentalism eleziac ineficient, **Jocul de-a vacanța** își păstrează intactă capacitatea de atracție, prin strălucitele calități literare și dramatice, prin spontaneitate, inventivitate și ironie finâ, prin construcție sigură, dialog excelent și limbă admirabilă, prin atîtea valori pe care publicul le apreciază și le iubește, iar dramaturgii noștri le utilizează și astăzi, cu mult folos.

Spectacolul este, așa cum era de așteptat din partea unui colectiv teatral experimentat și valoros, un spectacol bun. Regizorul Valeriu Moisescu a realizat bine atmosfera izolării factice a grupului și, sprijinindu-se pe un grup de actori buni a lucrat în ritmul necesar și la diapazonul potrivit. I-am atrage atenția că nu toate datele morale ale unei epoce dramatice se pot transforma în contrariul lor categoric și că intenția sa de a transmuta sentimentalismul comediei în asprime critică, și convingerea eroilor în ironie autocritică, intenție discutabilă în sine, dă, nu rareori, rezultate confuze : prima scenă Corina-Valeriu a devenit cam greoaie, iar ultima scenă, datorită tonului aproape certăreț al eroinei, a pierdut mult din farmecul ei. Este o inutilă și arbitrară agravare a accentelor, împotriva spiritului și substanței profunde a unei opere, care nu pot fi schimbate și care, în alt sens, dă rezultate foarte stridente, în scena „călătorilor" din actul doi.

De la tot ceea ce se poate imputa, să zicem, regiei a făcut excepție Marcel Anghelescu, interpretul lui Bogoiu. Fidel spiritului operei, admirabil de haz naiv și duioșie discretă, el s-a dovedit același actor a cărui mare experiență a știut să dea în modul cel mai înalt și mai convingător impresia omului viu, a dramei naive, dar adînci a acestui rob al rutinei burgheze, și campion al visului steril. În generosul rol al Corinei, am văzut o debutantă, pe o scenă bucureșteană (să fie într-un ceas bun !), Gina Patrichi. Noua interpretă dă multă satisfacție cerințelor de inteligență, ginguășie și voioșie cîteodată tinerească ale rolului, dar mai puțin în ordinea emoției profunde, în care o falsă sobrietate duce la monotonie : debitul său, foarte bun, trebuie, neapărat, valorificat și îmbogățit prin moderație. Promisiunile sînt dintre cele mai îmbucurătoare. În rolul lui Ștefan Valeriu, a fost pus, la încercare grea George Oancea, actor dotat mai ales pentru compoziție, deși, în mod aparent, sortit rolurilor de june-prim. Sigur e că Oancea nu are destulă forță pentru acest rol și că, de multe ori, prestanța lui a fost minimă ; dar de o adîncire a sentimentului, e fără îndoială capabil, și stilul calm al rolului a dezvăluit o pondere a inteligenței care poate fi utilizată cu folos, oricînd. Sandu Ticlaru a interpretat rolul Maiorului, cu mijloace care au început să se repete, chiar să se standardizeze, dar care obțin efecte de comedie simpie, dar sigure. E mai mult ca sigur că adolescentul Jef, foarte important rol al comediei, și-a aflat în Dumitru Furdui un interpret ideal, mult așteptat : a fost tot timpul cuceritor, inspirat, convingător, chiar cînd inevitabilele efecte comice ale rolului l-au obligat să coboare mult spre infantilitate. O prezență adecvată, cu comicul acru necesar, a fost aceea marcată de Evelyne Gruia, în madame Vintilă, personaj de loc ușor de interpretat. Mihai Mereuță nu ne-a mulțumit suficient în rolul „călătorului", în timp ce Mimi Enăceanu, în rolul soției acestuia, a realizat efecte comice de mult mai intens efect, cu mijloace mai discrete. Petrică Vasilescu și Ioana Cocea au fost buni în scurtele lor apariții.

Radu POPESCU

Cineaști despre arta lor

Robert Bresson : Ce este „specificul cinematografic" ?

Creatorul apreciatului film „Un condamnat la moarte a evadat", care evocă un episod din rezistența patrioților francezi împotriva ocupanților hitleriști, Robert Bresson și urmează nu numai drumul profesiunii sale, realizînd noi filme, ci este totodată preocupat de mijloacele și perspectivele specifice artei ecranului.

„Admirabila cinematografie, — mijloc de expresie nou — spune Bresson — nu și-a aflat încă poeții ei... Totuși, se va ajunge într-o bună zi la o exprimare în cinematografie așa cum te poți exprima cu pensula sau cu condeiul. Obstacolele de care te izbești sînt de netrecut — *precizează cineastul, referindu-se în continuare la condițiile lumii în care trăiește* : din ce în ce mai mult nu ești liber (capitaluri, rutină, staruri). Formula actuală (scenariști, adaptatori, dialoghiști, regizori (cu păreri opuse) închide toate drumurile. Un film — *susține în continuare Bresson* — trebuie să fie opera unuia singur și trebuie să ajute publicul să pătrundă în lumea acestui singur creator, vreau să spun într-o lume care-i este proprie. Am o părere foarte bună despre cinematografie. Nu este deci posibil să ne imaginăm că ea va rămîne pentru totdeauna un mijloc de reproducere (teatru fotografiat) în loc de a fi un mijloc de expresie.

Bresson arată ce înțelege prin aceasta :

„Cînd un film își intemeiază exprimarea sa pe mimică, pe gesturi, pe „efectele" actorilor — el utilizează procedeul teatral și nu cinematografic. Mă simt jenat să vă explic aceste lucruri atît de evidente. Aparatul de luat vederi se mărginește în acest caz să reproducă în mod jalnic mimica, gesturile, „efectele" așa cum un aparat de fotografiat reproduce pînza unui pictor sau o sculptură. Dar fotografia unei pînze sau unei sculpturi nu este respectiva pînză sau respectiva sculptură. Ea nu creează nimic.

Bresson apreciază că specifice artei cinematografice „sînt ritmurile. Și, în același timp, raporturile, crescterile de raporturi, contrapunctele, socurile, schimburile între o imagine și alta, între o imagine și toate imaginile, între imagine și sunet etc. (acord o mare însemnătate cuvintelor și sunetului). Dar pentru ca acest sistem (care este sistemul tuturor artelor) să-și dea roadele, este necesar ca toate elementele intrate în acțiune să aparțină unei lumi coherente. Am repetat-o de o sută de ori : nu există nici o relație posibilă între un actor care joacă și un pom... N-ați citit sau auzit că un film, pentrucă era bijuterie de cuvinte, aparține „cinematografului pur" ? Mi se pare că pentru ca un film să fie pur, trebuie înainte de toate să nu amestece falsul cu adevărul ! Cu această unică condiție, cinematografia este o mașină puternică... Că eu o cred aptă să picteze nuanțele sufletului și inimii, aceasta este o altă problemă care însă ne-ar antrena prea departe".

De remarcat că, consecvent concepției sale de a evita amestecul de contrafăcut și veridic, Bresson a renunțat în filmul său „Un condamnat la moarte a evadat" *ca și în altele la distribuirea unor artiști profesioniști, întrucît, după propria-i exprimare,* „ceea ce este important pentru mine nu este tipul fizic, ci asemănarea morală".

NE VIZITEAZĂ...

Scenă din „Regele Lear". Diana Rigg (Cordelia) și Paul Scofield (Lear)

„Royal Shakespeare Theatre"

În cadrul unui lung turneu pe care-l întreprinde în Europa (la Belgrad, Berlin, Praga, Budapesta, Varșovia, Helsinki, Leningrad, Moscova), cu prilejul sărbătoririi a 400 de ani de la nașterea lui W. Shakespeare, compania „Royal Shakespeare Theatre" din Stratford on Avon, va veni și în țara noastră. „Royal Shakespeare Theatre", cunoscut pînă în anul 1961 sub numele de „Shakespeare Memorial Theatre", a fost înființat acum 84 de ani în scopul de a prezenta piesele marelui Will. Din anul 1960, teatrul are și o filială la Londra, unde sînt programate și alte lucrări în afara pieselor lui Shakespeare, repertoriul cuprinzînd și piese de Cehov, Strindberg, Brecht, Dürenmatt.

Oaspeții vor da la București, între 7 și 11 martie, spectacole cu „Regele Lear" și „Comedia erorilor".

Rolul regelui Lear îl va deține Paul Scofield. Pe Cordelia o va interpreta Diana Rigg. În alte roluri principale : Tom Fleming (Kent), Ian Richardson (Edmond), Irene Worth (Goneril), Alec Mc Cowen (nebunul), John Laurie (Gloucester), Pauline Jameson (Regan), Brian Murray (Edgar). Regia și schițele de decor ale acestui spectacol sînt semnate de Peter Brook.

Regia la spectacolul cu „Comedia erorilor" este semnată de Clifford Williams : scenografia de John Wyckham și Clifford Williams, iar muzica de Peter Wishart. În rolul Antipholus din Efes va apărea Ian Richardson, iar în cel al lui Antipholus din Siracuza, Alec Mc Cowen. Pe Adriana, soția lui Antipholus din Efes, o va interpreta Diana Rigg.

De peste hotare

JAROMIR JIRES, *un tînăr cineast cehi, a realizat filmul* „Strigătul". *Acțiunea se desfășoară într-o singură zi — aceea în care un tînăr soț își conduce soția la maternitate. Scenariul aparține scriitorului Ludwik Askenazy, iar imaginea operatorului Jaroslav Kucera.*

ULTIMUL FILM al lui Stanley Krammer *se intitulează semnificativ* „O lume nebună, nebună, nebună, nebună". *Este o comedie satirică — prima comedie în cariera lui Krammer — care, după cum s-a exprimat chiar autorul,* „tratează despre cupiditate și corupție, este o comedie ce vrea să fie o fabulă modernă despre o lume unde singura cursă reală și fantastică este cursa banilor". *De menționat că acest film caustic despre societatea în care trăiește este realizat în cinerama, cu un singur aparat.*

O NOUĂ ECRANIZARE *după romanele polițiste ale scriitoarei Agatha Christie în studiourile engleze : „Moarte în galop". Artista Margaret Rutherford deține rolul principal.*

O nouă premieră la Teatrul de Operă și Balet

Teatrul de Operă și Balet a prezentat publicului noua sa premieră — spectacolul de balet „Iancu Jianu" al compozitorului Mircea Chiriac, după scenariul coregrafului Oleg Danovschi.

Prin ideile sale novatoare ce ogîndite în muzică, regie și coregrafie, baletul „Iancu Jianu" se impune ca un spectacol de înaltă exigență artistică. Mijloacele de expresie ale noului spectacol — în care contemporaneitatea își spune cuvîntul — au reușit să se adreseze spectatorului într-un mod cu totul convingător.

Muzica inspirată a compozitorului Mircea Chiriac este adecvată pașilor de dans ca și întregii regii a spectacolului. Documentarea istorică a compozitorului a făcut posibilă evocarea atmosferei epocii în care are loc acțiunea, cu paleta unui limbaj muzical original.

Un rol important în spectacol îl au scenografia și efectele luminoase, care creează momente de spectaculozitate, cum ar fi cavalcadele sau fundalul de flăcări al tablouluI „Satul arde".

Muzica, coregrafia și scenografia sînt coadiuve cu fantezie de regizorul spectacolului, Oleg Danovschi.

Personajele principale, ca și cele de o întindere mai mică, dovedesc o trăire autentică, mobilizîndu-și întreaga resursă interpretativă.

Din distribuția premierei fac parte primii balerini Irinel Liciu, Alexa Dumitrache-Mezincescu și Gabriel Popescu, artiști emeriți, Valentina Massini, precum și Cristina Ramelzara, Gabriela Danovschi, Clara Volini, Cora Benador, Lulu Rozz, Eugenia Olteanu, Ion Alexe, Boiidar Petrov, Ivo Sabatu, Adrian Gheorghiu, Cici Matei, Victor Marcu și alții.

Conducerea muzicală a aparține dirijorului Cornel Trăilescu.

Artiștii emeriți Irinel Liciu și Gabriel Popescu într-o scenă din spectacol

Ansamblul folcloric craiovean

(Urmare din pag. 1)

Directorul ansamblului, Ariton Rogneanu, ne vorbea despre proiectele acestui an. Așa am aflat că se află în pregătire spectacolul „Oltenia în cîntec și joc". De asemenea se va prezenta a doua premieră din acest an cu spectacolul „Din cîntecele și dansurile patriei"... A treia premieră, „Din cîntecele și dansurile popoarelor", poate nu va fi și ultima din acest an — ne spune dînsul.

★

Dansatorii Nicolae Matei și Ștefan Lungoci n-au fost de găsit timp de mai multe zile la sediul ansamblului. La Tia Mare sau la Orlea, „caravana folclorică" avea de îndeplinit una din sarcinile de bază ale sale — să descopere, să afle, să-și noteze și apoi să transpună pe scenă cele mai frumoase și mai puțin cunoscute mișcări de dans popular. Astfel, se pregătesc cele mai multe din piesele aflate în repertoriul ansamblului. Dacă Dorina Dima, Cornelia Chioreanu, Florea Vladimirescu, Nicolae Matei și ceilalți, cu toții 30 de dansatori ai ansamblului, reușesc să aducă pe scenă dansuri din cele mai frumoase ale regiunii, la baza realizărilor lor stă această migăloasă dar și frumoasă muncă de cercetare. După cum probabil o cam știlnl și în cel de-al 4-lea caiet de culegeri de dansuri pe care ansamblul îl pregătește.

Lui Costin Teodor i se spune „veteranul". Învățătorul Teodor face parte din ansamblu, din 1953, iar astăzi este unul din cei mai populari solișți vocali ai săi. Multe din melodiile înregistrate și la posturile noastre de radio — ca „Bălăioara de la Iu", „Pe malul Oltețului" — sînt culese de el.

Ioana Crăciun, pe atunci muncitoare la fabrica de sticlă din Turda, avea un mare vis — să poată cunoaște și interpreta melodiile populare. Și visul i s-a împlinit. Acum este o apreciată solistă a ansamblului și o neobosită culegătoare a folclorului nou.

Tînăra Maria Cornescu, și ea solistă a ansamblului, s-a remarcat ca artistă amatoare pe scena unui cămin cultural. În urma unui concurs, a devenit din 1962 membră a ansamblului. Din deplasările în regiune cu taraful Gorjului, ea a cules o mulțime din cîntecele aflate în repertoriul ei. La Tismana a auzit frumoasa melodie „Hăulita de la Gorj", în alte comune — cîntecele „La cireșul retezat", „Neică, vine primăvara" și altele.

★

Desigur cele relatate mai sus formează o sumară creionare a realizărilor, preocupărilor, dacă ne înșelăm, a fiziomiei acestui ansamblu pe care cei ce l-au văzut evoluînd ar dori să-l mai urmărească o dată. Cunoscîndu-i pe unii din artiștii craioveni, am reținut dorința lor de a-și perfecționa măiestria, felul conștiincios în care o fac, pentru a oferi spectatorilor lor cît mai multe clipe de destindere și prilej de a-și umple inima cu minunatele comori ale frumosului nostru folclor.

Elena PAVELESCU și Ion BECHERU

VĂ POVESTIM FILMUL „FOTO HABER"

O producție a studiourilor din R. P. Ungară

Atelierul fotografului Haber este frecventat de cunoscute artiste de film și de vedetele sportive. Tot aici însă își are sediul o oficină de spionaj condusă de către un misterios „comandant", căruia Haber îi oferă servicille sale și de la care primește ordine.

În momentul cînd facem cunoștință cu salonul de fotografiat al lui Haber, tocmai se pune la cale acțiunea „R 100", destinată să sustragă documente ce mare importanță pentru securitatea statului cu scopul de a fi trimise ulterior peste hotare.

Întîmplarea face ca să sosească la atelier tînărul Gabor Csiki, recent eliberat din închisoare. El a venit aici pentru a prelua direct bandaj de spionaj o scrisoare.

După verificarea de rigoare, Csiki este însărcinat, împreună cu alți doi spioni, angajați ai atelierului, să fure din locuința unui profesor universitar documentele în cauză. Lucrurile sînt rezolvate întocmai de către cei trimiși, numai că la ieșirea din casă, fiind observați de către un milițian, Csiki este silit să-l împuște.

Pentru a evita orice consecințe, Csiki este expediat din localitate. El pleacă la Gyor, unde urmează să se întîlnească cu „comandantul". Sosirea lui la sediul bandei are loc într-un mod neașteptat : Csiki este rănit dintr-un tren în care se pune la cale un accident.

Cînd se dezmeticește, Csiki constată că se află pe un yaht unde s-au adunat Haber, Hoszu și Smith pentru a-l întîlni pe șeful bandei.

Ei află cu stupoare că documentele microfilmate în atelierul lui Haber sînt false. Cineva din bandă a trădat. Toate bănuielile converg către Anna, tînăra angajată cărcia i se încredințase reproducerea lor pe fotografică. Ea să fie oare ? Cine a îndemnat-o ? Cine a ajutat-o ?

Răspunsul la aceste întrebări, precum și la felul în care organele de stat — aflate pe urmele spionilor — reușesc să-i prindă, îl veți afla... pe ecran !

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VIII—Nr. 333
•
Sîmbătă
22 februarie 1964
•
8 pagini — 1,50 lei

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Peisaj bucureștean în anul XX

Pînă a se închega din contururi și culoare un portret pe pînza pictorului, trăsăturile apar întîi abia schițate, întreaga fizionomie trăind doar în imaginația artistului. Un om care privește din afară nu poate înțelege dintr-odată expresia și conturul final al portretului. Deși proporția e infinit mai mare, fizionomia unui oraș, întregul său aspect arhitectonic sînt lucrări de creație, concepute inițial, e drept, nu pe șevalet, ci pe planșeta arhitectului.

Din idei și căutări îndrăznețe se naște concentrat, în linii și schițe, chipul nou al unei străzi, al unui cartier, al orașului în ansamblu, realizat apoi din beton și cărămidă prin îndeminarea și hărnicia constructorilor.

„Bucureștiul e un vast șantier", — iată un adevăr lapidar în sute și sute de dialoguri. Peisajul cu nelipsite macarale, buldozere și excavatoare a devenit familiar și obișnuit pentru orice bucureștean. Și totuși, de la un an la altul construcțiile din Capitală sporesc într-un ritm uimitor, adăugînd fizionomiei sale note tot mai distincte.

Un interviu colectiv cu specialiști ce concură direct la realizarea acestui chip nou al Bucureștiului, ne-a prilejuit aflarea unor amănunte pe care le considerăm interesante și s-și cunoască de către cititorii „Magazinului".

O concepție urbanistică unitară

Întrucît toate prefacerile ce au loc în Capitală se bazează pe detaliile de sistematizare definitive, primele explicații le-am solicitat tovarășului HORIA MAICU, arhitect șef al orașului București.

Aspectul de mîine al Capitalei țării noastre, — ne spune tov. Horia Maicu — se încheagă din acumulări progresive, de la an la an a noi și noi construcții de locuințe, dotări social-culturale, construcții industriale etc. Potrivit detaliilor de sistematizare, se desfășesc tot mai limpede o serie de ansambluri arhitectonice moderne, care înlătură „bariera" existentă în trecut între centru și cartierele mărginașe. Nu fac altceva decît să repet o realitate binecunoscută, aceea a creării unor largi magistrale, cum este magistrala Nord-Sud, cea de la Balta Albă, Mihai Bravu—Șos. Ștefan cel Mare, impunătoarea Cale a Griviței etc. Deschiderea de mari bulevarde străjuite de plastica atrăgătoare a noilor blocuri continuă și anul acesta. Firește, în peisajul urbanistic se impune ca o necesitate și sistematizarea unor piețe: Lînăriei—Mărășești, Unirii, P-ța Bălcescu, Republicii, Victoriei etc. Spațiile verzi, începînd cu parcurile și terminînd cu aleile și peluzele între noile construcții, vor spori estetica străzilor și bulevardelor.

● Ansambluri arhitectonice moderne ● Construirea a 15 000 apartamente în 1964 ● Circa 2500 garsoniere ● Sporirea gradului de confort ● Garaje și spații speciale de parcare pentru mașini ● Construcții social-culturale ● Un tip nou de magazin general

În concepția urbanistică din țara noastră, un loc bine determinat îl ocupă microraioanele, adevărate unități urbanistice complexe formate din locuințe și dotări social-culturale, alternate cu vaste spații libere, amenajate pentru recreere și pentru jocul copiilor. Pentru marele ansamblu de locuințe Drumul Taberei s-au conceput pînă acum — pe teren liber — 9 microraioane, din care primele două (totalizînd aproape 6 000 de apartamente) se află într-un stadiu avansat de construcție. Fiecare microraion este alcătuit din blocuri de locuit de 5 și 10 nivele, dotate cu complexe comerciale de alimentație publică, unități ale cooperației meșteșugărești, școli, dispensare, precum și dotări pentru întreținere și administrație.

Alături de clădirile cunoscute, reprezintînd realizări arhitectonice de seamă, înălțate în ultimii ani — Sala Palatului R.P.R., Circul de Stat, complexele de cămine studențești de la Grozăvești și Regie etc — pentru viitor se studiază construcția noului Teatru Național, a Institutului Politehnic pentru circa 10.000 de studenți, noua Universitate, Centrul de televiziune, o sală de sporturi cu o capacitate de 20 000 de locuri; despre acestea se vor da amănunte la timpul potrivit.

Evident, o importanță deosebită au și unele lucrări de extindere, ca cea a hotelului Athenée Palace, a institutelor de învățămînt superior de Arhitectură, Construcții, Petrol, Gaze și Geologie și Medico-Farmaceutic, precum și lucrările de renovare a Ateneului R.P.R., ce se află în plină desfășurare.

Țin să precizez că — îndrumați permanent de partid — proiectanții noștri se străduiesc ca prin creația lor să contribuie la înfrumusețarea continuă a Capitalei noastre, oraș demn de epoca pe care o trăim.

175 000 de locatari în apartamente noi

În noțiunea de constructori intră, în afară de proiectanți și cercetători, cei ce materializează propriu-zis roadele creației din ateliere și laborator, adică oameni ai șantierelor. Pentru a afla care sînt preocupările lor actuale, ne-am adresat inginerului MIHAI HODOVAN, directorul general al Direcției generale de construcții-montaj a S.P.C.

— *O imagine elocventă a realizărilor din domeniul propriu al activității noastre* — ne spune tov. Hodovan — *socot că o poate constitui cifra de 175 000 ce reprezintă numărul locatarilor bucureșteni ce s-au mutat în ultimii patru ani în apartamente noi. Numai în 1963, volumul de construcții-montaj executat în București, este de două ori mai mare comparativ cu anul 1959.*

— Dar în acest an?

— *Anul acesta se vor construi — socotind numai întreprinderile D.G.C.M. — circa 12 300 de apartamente, cu o suprafață locuibilă ce depășește 370 000 m p. În afară de aceasta, se mai construiesc circa 2 700 apartamente, de către Întreprinderea de construcții de locuințe a Ministerului Construcțiilor, așa că numărul total al apartamentelor ce se vor construi în Capitală este de circa 15 000. Principalele puncte unde se află amplasate aceste apartamente sînt: Balta Albă, Șoseaua Giurgiului, Șoseaua Olteniței, Jiului-Scînteia, Zona sud-Berceni, Drumul Taberei.*

În afară de locuințe, se vor construi 13 școli cu 195 săli de clasă (Balta Albă C. III, Dristor-Vitan, Drumul Taberei, Virgiliu-Făgăraș, Jiului-Scînteia etc.), două cinematografe (în str. Ion Ghica și Bd. Mărășești), o stație de salvare în P-ța Mihail Eminescu, o policlinică națională în cartierul Vitan, un patinoar artificial și o fabrică de gheață (cu o capacitate de 120 tone pe zi) în Parcul Floreasca. Pentru o bună deservire a cetățenilor se vor construi noi spații comerciale în suprafață de circa 23 000 mp, în special în noi ansambluri de locuințe.

Pe tov. inginer OCTAVIAN BÎRSAN, director tehnic al D.G.C.M., îl rugăm apoi să ne vorbească pe scurt despre metodele de construcții ce se vor folosi anul acesta pe șantierele bucureștene.

— *În vederea industrializării pe scară tot mai largă a construcțiilor de locuințe* — ne spune tov. Bîrsan — *în 1964 se vor executa 1 800 de apar-*

Viorica CIORBAGIU
și Mircea SCRIPCA

(Continuare în pag. a 3-a)

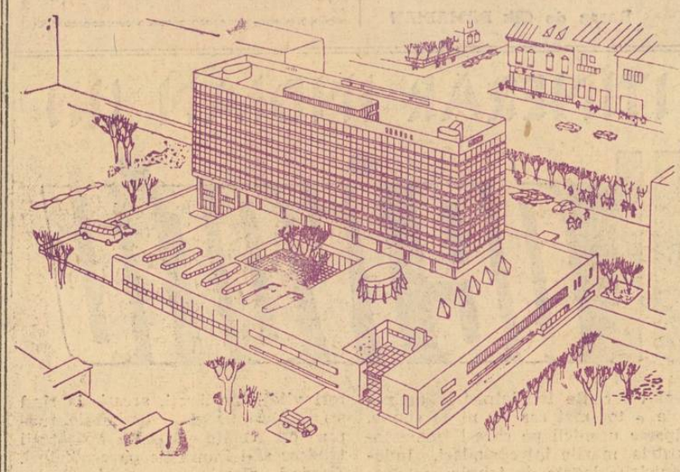

Macheta hotelului „București", care se va construi în apropierea Gării de Nord.

CONSTRUCTORII de...precizie

Din pragul ușii, privirii i se deschide o perspectivă neobișnuită. În dreapta, aliniate, cîteva birouri în jurul cărora oamenii discută aprins; în stînga, acoperind trei sferturi din suprafața odăii, zeci de aparate de cîntărit de cele mai variate forme și mărimi. Nedumerirea persistă: cameră de lucru? Depozit?

Transformată în ghid de circumstanță, inginera Domnica Romoșan e promptă în a elucida „misterul".

— De fapt, aici lucrăm noi, metrologii, Cît privește aparatele, n-aș putea spune că ne deranjează. Dimpotrivă. Prezența lor ne bucură...

Însoțitoarea noastră se oprește în fața fiecărei piese, pregătită să dea explicații ample.

— Oricît am fi dorit n-am putut să adunăm în spațiul acesta restrîns toate cîntarele pe care le producem din 1948 încoace. Gîndiți-vă numai: peste 230 de sortimente. Ne-ar trebui o hală de expoziție. Ne-am limitat să aducem aici, sub ochii noștri, cîteva tipuri de cîntare mai noi, intrate în producție în ultimii doi ani.

Se oprește în fața unei cutii de formă dreptunghiulară.

— Aceasta e o basculă romană de masă pentru cîntărirea stupilor, a fructelor de pădure. E un model nou, reproiectat la noi în uzină. L-am făcut mai ușor transportabil, i-am dat o formă mai atrăgătoare.

Inginera se întrerupe din explicații.

— Ar fi trebuit să încep cu noutatea cea mai recentă, și se oprește în fața unui mic aparat prevăzut cu două ecrane.

Vă sînt desi-

I. DELEANU

(Continuare în pag. a 3-a)

În cuvîntul satira și umorul

Interviul „Magazin"

ÎNTÎLNIRE CU TUDOR MUSATESCU, SICA ALEXANDRESCU, A. BARANGA, MIRCEA ȘTEFĂNESCU, N. STROE, AL. ANDY, RADU STĂNESCU ȘI MIRCEA CRIȘAN.

Cum rîsul este întotdeauna la „ordinea zilei", pentru creatori, pentru interpreți și mai ales pentru public, iată-ne din nou discutînd despre satiră și umor. De astă dată cu Tudor Mușatescu, Sică Alexandrescu, Aurel Baranga, Mircea Ștefănescu, N. Stroe, Radu Stănescu, Al. Andy și Mircea Crișan. *Discuția a început ca într-un interviu, cu o întrebare:*

— Cum mai există unele păreri că satira ar fi una și umorul alta, am vrea să cunoaștem opinia dv. despre relațiile dintre ele. Și evident să aflăm, cum considerați că satira ar putea să-și atingă cu precizie ținta, care, credem noi, a fost atît de clar exprimată în celebra deviză a comediei dell'arte: „Rident castigat mores"

— Cum să ajungă satira mai bine la țintă? rezumă maestrul TUDOR MUȘATESCU lunga noastră... introducere în temă. Ca o săgeată trasă direct în obiectiv, avînd în vedere că ea trebuie să fie o armă de luptă. Așa cum săgețile unor războinici de pe timpuri aveau vîrful muiat în otravă, tot așa săgețile satirei de astăzi trebuie să aibă vîrful muiat în umor. Rostul satirei nu e să ucidă „victima", ci numai s-o rănească acolo unde e... vulnerabilă. Iar aceasta depinde numai de artist și de măiestria profesională a satiricilor.

— Aș adăuga la imaginea cu vîrful săgeții, intervine artistul poporului SICĂ ALEXANDRESCU, *alta: satira cere umor, ca nunta lăutari. Dacă o nuntă fără lăutari e tristă, dar totuși e nuntă, — satira fără umor nu e nimic.*

— Credeți că plăcinta cu carne trebuie să aibă carne? — ne întreabă *AUREL BARANGA. Satira fără umor e un non-sens, e o aberație.*

— Noi...

— Vă rugăm pe rînd... E totuși numai o figură de stil, căci MIRCEA CRIȘAN era cel care luase cuvîntul în numele lui, al lui AL. ANDY și al

Mariana PIRVULESCU
și Sandu NAUMESCU

(Continuare în pag. a 8-a)

Una pe săptămînă

— *Cine sună?* **Desen de MATTY**

La intretăierea Bulevardului 1 Mai cu Calea Griviței **Fotografia: Nicu VASILE**

Din sumar:

PALATUL de ivoriu
DE VIRGIL DĂNCIULESCU
(Pagina a 2-a)

Vii de viață lungă
DE I. CARETTI
(Pagina a 3-a)

PERFORMANȚELE OBLIGĂ
de Dan Deșliu
(Pagina a 5-a)

RĂDUCU
SCHIȚA DE Ana Cristea
(Pagina a 7-a)

„NEGRITA" și „ROBINSON BERUCO" contra „POTT", „BALLE" și „HANSEN"

Pornit de pe întortochiatele drumuri ale Pieței comune, un „război" — ca cel al puilor de găină, al merelor sau al frigiderelor — a ajuns în fața... instanțelor judecătorești vest-germane și, de acolo, la cunoștința opiniei publice. I se zice „războiul romulei".

„Fronturile" nu se află undeva pe vreo graniță internă sau externă a Pieței comune; „beligeranții" sînt două grupuri de firme, ambele din R.F.G. E drept, însă că litigiul propriu-zis are loc între romul vest-german, de proveniență jamaicană și romul francez, provenit din Martinica, Guadelupa și Réunion care își disputa prioritatea în... paharele consumatorilor din Republica Federală. Cît privește „muniția", ea constă, pe de o parte în reclamații, sentințe judecătorești și alte scripte ce se acumulează în dosarele proceselor, pe de altă parte într-o mare de afișe și reclame prin care fiecare din „beligeranți" ține să-i asigure pe consumatori că romul său e cel veritabil.

Lupta e strînsă dar șansele nu sînt egale. Cele peste 40 de firme între care se află adevărate „dinastii" ale romului ca Schierning (producătoarea romului „Pott"), Dethleffsen (romul „Balle"), Grün (romul „Hansen") etc., grupate în orașul Flensburg, tradiționalul centru al industriei germane a romului, au asigurat pînă în anul trecut 70 la sută din consumul acestei băuturi pe piața internă, prin cele circa 40 milioane de sticle pe care le-au umplut cu produsul lor, fabricat pe bază de rom concentrat, importat din Jamaica. Or, cum Jamaica nu face parte din Piața comună, o dată cu creșterea taxelor vamale pentru produsele importate din afara Pieței, cei din Flensburg s-au pomenit în situația de a plăti pentru suta de litri rom original jamaican de 75 de grade, o taxă vamală de 320,45 mărci occidentale, în loc de 280, cît plăteau înainte. În același timp, taxele vamale pentru suta de litri de rom provenit din teritoriile de peste mări ale Franței — care face parte din Piața comună — insulele Martinica, Guadelupa și Réunion, au scăzut de la 280 mărci occidentale, la 148,45. E clar că în aceste condiții de concurență „dinastiile" din Flensburg s-au văzut în fața primejdiei de a fi „detronate" de pe piața federală de către grupul de firme vest-germane între care A. Racke din Bingen, reprezentantul firmei franceze „Societé Les Fils de P. Bardinet" din Bordeaux, producătoarea romului „Negrita" și Wilhelm Meier din Bremen, importatorul romului francez „Robinson Beruco".

„Negrita", „Robinson Beruco" și ceilalți au pornit asediul împotriva lui „Pott", „Balle" și „Hansen" înarmați nu numai cu prețul lor, datorat avantajelor Pieței comune, ci și cu o ploaie de afișe și reclame prin care i-au atacat pe cei din Flensburg tocmai în punctul lor slab. „Beți rom veritabil" — glăsuiau afișele menite să-i deschidă „Negritei" drumul spre consumatorul vest-german. „Rom veritabil și nu cupaj" — specifica inscripția pe reclama lui „Robinson Beruco".

Armele s-au dovedit a fi eficace, atingîndu-i pe cei concurați, într-adevăr acolo unde erau vulnerabili: romul fabricat la Flensburg este, realmente de multe decenii încoace, un cupaj — adică un amestec făcut după o anumită rețetă care nu alterează însă aroma și gustul băuturii.

Pentru a înțelege mai bine substratul ostilităților e necesară o paranteză care să ne permită pătrunderea în unele „secrete" de fabricație. Romul natural propriu-zis, adică alcoolul tare — adesea de peste 75 de grade — obținut în insulele din Marea Caraibilor prin distilarea melasei de trestie de zahăr fermentată, nu intră direct în consum. I se adaugă, conform unui procedeu anumit, cantitatea de apă necesară obținerii tăriei dorite. În acest fel procedează firmele franceze care fabrică „Negrita" sau „Robinson Beruco" din romul natural produs în insulele Martinica, Guadelupa și Réunion. Așa se proceda pe vremuri și la Flensburg, pe bază de rom natural provenit din Jamaica. Dar, din 1887 încoace, cînd statul german, pentru a promova industria națională de alcool fabricat din cartofii cultivați de marii latifundiari pe cîmpiile din nordul țării, a ridicat taxele vamale pentru importul tuturor sortimentelor de alcooluri, fabricanții din Flensburg au trecut la producerea cupajului de rom, amestecînd 2,7 litri rom natural importat, de 75 grade (distilat în mod special pentru ca produsul final să-și mențină aroma originală) 39,4 l. spirt alb de cea mai bună calitate și 60,8 l. apă, pentru a obține — socotind și pierderile din cursul operației — 100 litri de băutură. Cei din Flensburg nu ascundeau că produsul lor e un cupaj menționînd acest lucru chiar și pe etichetele sticlelor umplute cu „Pott", „Balle", „Hansen" etc., subliniind, firește, și proveniența jamaicană a materiei prime de bază.

Totul a mers bine pînă în momentul cînd publicitatea făcută „Negritei", „Robinsonului" și celorlalți „invadatori" a atras atenția consumatorului vest-german asupra posibilității de a alege între un rom „veritabil" și un cupaj, iar celor din Flensburg asupra necesității de a-și reduce drastic prețurile (în ciuda creșterii taxelor vamale pentru romul natural importat din Jamaica) dacă voiau să facă față concurenței.

Văzîndu-și interesele lezate, acești din urmă au trecut deîndată la contraatac. Prima măsură... strategică a fost acționarea în judecată a importatorilor romurilor „Negrita" și „Robinson Beruco", Racke și Meier de către Sohierning și Dethleffsen, producătorii romurilor „Pott" și „Balle" pentru „publicitate necinstită". Procesul, care s-a judecat la un tribunal din Düsseldorf, a dat cîștig de cauză lui „Pott" și „Balle" interzicînd concurenței folosirea — pe reclamele și etichetele buteliilor — a adjectivului „veritabil".

Ca să-și ia revanșa, Meier s-a adresat și el justiției cerînd ca cei din Flensburg să fie obligați prin sentință judecătorească să continue menționarea pe reclame și etichete că licoarea din buteliile lor este cupaj, ceea ce aceștia au... omis să mai facă din motive lesne de înțeles.

Firește că lucrurile nu s-au oprit aici. „Războiul romului" e în plină desfășurare și ostilitățile se poartă, pe lîngă cîmpul de luptă al publicității și sub forma a peste zece procese diferite aflate pe rol la diverse instanțe judecătorești din R.F.G.

Rezultatul final al luptei e greu de prevăzut. Fapt este însă că la adăpostul avantajelor vamale create de Piața comună, „Negrita" și „Robinson Beruco" continuă cu succes operațiile de ocupare a pieței vest-germane, ceea ce rezultă și din faptul că exportul romului francez în R.F.G. s-a ridicat, în perioada dintre 1958—1963, de la 30 de hectolitri în timp ce cupajul produs la Flensburg bate serios în retragere...

A. STANCIU

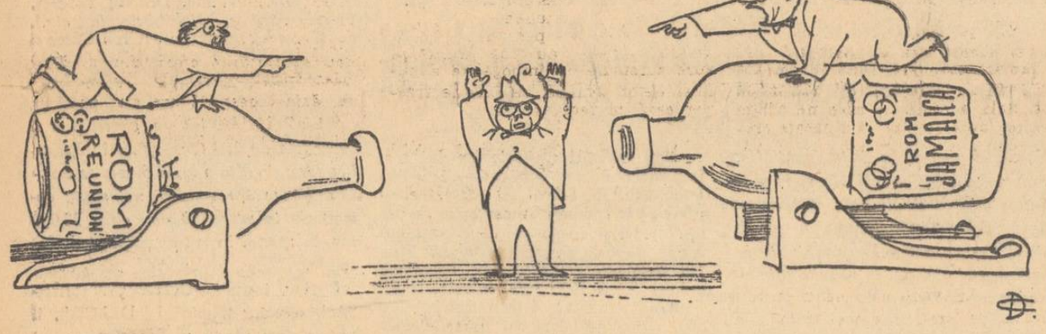

Desen de Cik DAMADIAN

De pretutindeni

O EXPEDIȚIE americană, înzestrată cu o navă special utilată, întreprinde cercetări în partea de sud a Mării Moarte, în legătură cu cetățile biblice Sodoma și Gomora, despre care legenda spune că au dispărut sub „o ploaie de pucioasă și cenușă" — probabil erupția unui vulcan. Scafandrii din cadrul expediției au descoperit sub apele Mării Moarte o insulă odinioară locuită, despre care arheologii presupun că ar fi locul unde s-au aflat cele două cetăți.

●

CONFORM UNOR STATISTICI oficiale, o treime din copiii născuți în Thailanda, mor înainte de a împlini vîrsta de 4 ani, majoritatea din cauza unor boli ale aparatului digestiv. Proporțiile ridicate ale mortalității infantile se datoresc lipsei acute de medici și personal sanitar. Conform acelorași statistici, în Thailanda, un medic revine la 30.000 de locuitori.

●

CETĂȚENII din München care nu vor să-și curețe singuri pantofii, pot forma un număr de telefon la care răspunde centrala lustragerilor din oraș. La apelul său, solicitantul e anunțat că „lustragiul vine îndată". Într-adevăr, serviciul e „prompt și conștiincios".

Un amănunt în plus: lustragiii care se deplasează la domiciliu sînt studenți și alți tineri care își procură pe această cale un venit, e drept, modest dar binevenit pentru completarea celor necesare traiului lor.

●

DUPĂ NUMAI 28 DE LUNI de căsnicie, soții Francis și Helen Beardsley din localitatea Carmel — S.U.A. — așteaptă cel de-al 20-lea copil al lor. Secretul? Soțul, Francis, a adus dintr-o căsnicie anterioară, 10 copii, iar soția, Helen, 9.

●

PERSONALUL aeroportului Fiumicino din Roma a trecut recent printr-o mare emoție. În timp ce descărcau bagajele dintr-un avion de pasageri sosit tocmai pe aeroport, hamalii au auzit într-un geamantan un ticăit metalic. Presupunînd că zgomotul perceput provine de la mecanismul unei bombe cu explozie întîrziată, hamalii au dat alarma care a fost urmată, îndată de măsuri drastice: aeroportul a

fost închis. Toți pasagerii și personalul aflat pe aeroport reținuți, iar locul din jurul geamantanului cu pricina, urgent evacuat. Cînd specialistul chemat la fața locului a deschis cu multă prevedere geamantanul, el a izbucnit în hohote de rîs. În geamantan se afla o... păpușă mecanică. Se presupune că mecanismul jucăriei, alimentat printr-o baterie electrică, s-a declanșat în timpul descărcării, emițînd sunetele care au provocat alarma.

●

IACUL este precum se știe un rumegător care trăiește în Tibet. Interesant și poate mai puțin cunoscut este faptul că animalul acesta cu corpul acoperit de păr lung are cap de vacă, coadă ca a calului, scheletul bizonului, păr ca de capră, coarne de taur. În afară de aceasta, el grohăie ca porcul.

●

FEMEILE din lumea întreagă știu că apa de ploaie întreține frăgezimea obrazului și menține părul moale și lucios. Acest lucru este cunoscut, desigur și în Japonia. Recent industria japoneză a lansat două modele noi de umbrele care nu numai că apără împotriva ploii dar colectează apa de ploaie pe care „frumoasele" lor posesoare o folosesc apoi în scopuri cosmetice.

De pretutindeni

Apele Oceanului Atlantic au aruncat, nu de mult, pe plaja de la Saint-Aubin-sur-Mer, la 15 km de Caen, pe coasta normandă a Franței, cadavrul unui rechin uriaș, lung de 6,70 metri. Se presupune că rana de la capul rechinului, care i-a provocat desigur moartea, s-ar datora elicei unui vapor. Iată, în fotografie, cadavrul monstrului marin eșuat pe coasta normandă a Franței.

În prezent se continuă turnarea filmului „Circul mondial". Rolul principal în acest film este interpretat de cunoscuta artistă de cinema Claudia Cardinale. Tînăra actriță italiană se simte destul de bine în mijlocul „artiștilor" patrupezi, care vor fi protagoniștii filmului.

DE LA STELE LA PĂMÎNT

La observatorul astronomic de la Jodrell Bank (Anglia), un grup însemnat de specialiști în frunte cu cunoscutul savant Bernard Lovell face de mult timp eforturi pentru a intra în legătură cu ființe îndepărtate, a-i fotografia și a constata dacă diferitele semnale recepționate nu reprezintă cumva mesaje trimise din altă lume. O oficialitate a observatorului arăta că „semnalele care sosesc din Cosmos sînt atît de slabe încît cea mai mică interferență electrică poate să tulbure comunicațiile".

De la o vreme echipele de serviciu au constatat că în fiecare noapte, exact la orele 11, se produce o interferență de 10 minute care întrerupe legăturile cu stelele depărtate. După minuțioase cercetări specialiștii au ajuns la concluzia că interferența este provocată de o motocicletă care trece pe undeva nu departe de observator. Nereușind în mod practic să dea de urma ei savanții englezi au publicat un apel prin presă adresat posesorului anonim. Profesorul Bernard Lovell, directorul observatorului astronomic, versat în probleme interplanetare, a emis următoarea ipoteză în legătură cu acest caz: „Probabil că avem de-a face cu un tînăr care își aduce acasă prietena. Se întîmplă în fiecare noapte la aceeași oră și nu pot să-mi închipui nici un alt caz în care proprietarul motocicletei să se apropie, să stingă motorul și apoi iar să-i dea drumul din plin". Într-o noapte, îndrăgostitul și-a adus iubita acasă mai tîrziu cu 30 de minute decît de obicei, spre marea fericire a astronomilor. Pentru că exact la ora 11 în întreaga lume, inclusiv la Jodrell Bank se proceda la fotografierea unei stele vizibilă în condiții speciale. Dacă tînăra pereche motocicletă nu ar fi fost nepunctuală documente interesante pentru savanți nu ar fi fost înregistrate pe peliculă.

Pînă acum, în ciuda cercetărilor intense, nici un savant nu a putut să descifreze semnale inteligibile care să ateste comunicări dintr-o altă planetă. În schimb, cei de la Jodrell Bank pot să se mîndrească cu descoperirea precisă a mesajelor privind activitatea unei perechi anonime de îndrăgostiți pămînteni. De unde se vede cît de mică este distanța de la stele la pămînt.

O coincidență salvatoare

La 4 mai 1882 un marinar de pe canoniera „Araghiari" (sub pavilion brazilian) pescui în larg o sticlă înfundată. Comandantul navei, privi sticla, o răsuci și apoi dădu ordin ca să fie spartă. Din sticlă se scoase la iveală următorul mesaj, scris în englezește:

„Pe bordul goeletei „Eroul mării" echipajul s-a răzvrătit. Căpitanul a fost ucis, primul secund aruncat peste bord. Eu, celălalt secund am fost crutat ca să conduc nava. Am fost silit să iau direcția spre gurile Amazoanelor, 28 grade longitudine, 22 grade latitudine. Înaintăm cu viteza de 3½ noduri. Ajutor!"

Comandantul consultă degrabă „Indreptarul Lloyd" și află că goeleta „Eroul mării" cu un tonaj de 460 tone — construită în 1886 — are bază de staționare în portul Goull. Dădu de îndată ordinele corespunzătoare, pentru a se acorda ajutor. Nu trecură nici două ore și nava rebelă fu zărită. Pentru capturarea ei fu constituit un grup compus din 9 persoane. Grupul reuși să dezarmeze echipajul răzvrătit. Capii răzmeriței au fost ferecați în lanțuri.

— Cum ne-ați găsit așa de repede? întrebă secundul goeletei. „Am primit mesajul dv.", răspunse comandantul detașamentului celor 9. „Mesaj? — întrebă la rîndul său secundul, nu am trimis nici un fel de mesaj. Am fost păzit cu strășnicie tot timpul". Cînd i se arătă textul mesajului, el dovedi că nici nu era scrisul său.

„Eroul mării" și echipajul său, prizonierii, reveniră în Anglia peste un an. Tribunalul militar reuși să dezlege taina enigmaticului mesaj. Goeleta purta aceeași denumire ca și cartea lui John Parmonghton, apărută cu 16 ani înainte de lansarea la apă a navei. Cartea s-a bucurat timp îndelungat de mare succes. Înainte de apariția ei, autorul cărții a aruncat în mare 5000 de sticle conținînd mesaje ca cel de mai sus (de fapt un fragment din carte). Valurile au aruncat cele mai multe sticle pe țărm, astfel autorul a făcut reclamă cărții sale. Bineînțeles că un număr de sticle, cîteva sute — rămăseseră în largul mării, una din ele fiind găsită de marinarul de pe „Araghiari" la timp pentru a salva echipajul navei ce purta tocmai numele unei cărți.

ITINERAR INDIAN (II)

PALATUL de ivoriu

Păstrez și astăzi din New-Delhi o carte de vizită tipărită cu litere roșii și albastre; nu se deosebește cu nimic de cele ce-ți sînt oferite pretutindeni, pe stradă, la restaurant, în holul hotelului, la spectacole, cu însoțirea unui salut respectuos și a unui surîs voit de-o îmbietoare amabilitate. Cu toatele precizează adrese de magazine, de întreprinderi comerciale, de zodieri sau de giuvaergii, de croitori sau de pantofari și te invită, pe englezește, în termenii celei mai desăvîrșite politeți, să poftești să le vizitezi. Cea pe care o păstrez e de la „Ivory Palace" unde tacit am acceptat să merg cu cîțiva prieteni, ispitit — de ce n-aș spune-o?, — de farmecul pe care, cu tot scepticismul, bănuiam că-l poate oferi un palat de ivoriu.

Palatul era însă, așa cum se înfățișa din stradă, un oarecare magazin, pe-aproape de marea moschee din vechiul Delhi. Ușoara dezamăgire și ezitare ce i-a urmat, n-au putut însă dura mai mult de cîteva secunde. Asaltul zecilor de inși dispuși să ofere, în magazinele lor desigur, marea cu sarea, a determinat o hotărîre grabnică. Așa ne-am pomenit trecînd pragul, de loc de fildeș, al casei care nu era de loc palat.

Ne-a întîmpinat un bărbat afabil, îmbrăcat cu extremă corectitudine, în veșminte europenești. Gesticula larg, oriental, și, ca o gazdă fericită și preaonorată de vizită, ne deschidea drumul călăuzindu-ne c-o mînă încărcată de inele. Așa am intrat într-o vastă încăpere cu pereții tapetați de etajere, înconjurată în cele patru laturi de mese. Am auzit tăcănind un întrerupător și, în clipa cînd lumina albă a inundat încăperea, abia am putut reține o exclamație de uimire. Pe rafturi și mese, luceau ca aurul, în număr nesfîrșit și-n forme fără număr, vase, recipiente pentru ars mirodenii, cănі, tipsii, ulcioare de alamă. Erau obiecte curente de artizanat pe care efectul de regie le valorifica magistral, creînd impresia unei fastuoase opulențe. Am privit și am admirat cănile cu pîntec rotund și gît înalt ca un minaret, cu toartă involtă, suplă și grațioasă, vasele late și joase ca o tigaie, cu un grătar deasupra pe care se rînduiesc florile, glastrele de forma unei cupole de moschee subțiată în creștet, vesela măruntă, tăvile mari de oaspeți, gravate ca și vasele, pe întreaga suprafață cu un desen floral, mărunt și delicat, colorat după fantezie în roșu, verde, alb-sidefiu, fondul rămînînd invariabil galbenul auriu al metalului.

De-aici am trecut într-o altă încăpere unde cu aceleași căutate efecte de regie, a continuat prezentarea. De astă dată luminile nu s-au mai revărsat în cameră, ci numai în vitrinele pline cu lucrături de fildeș: statuiete, înfățișîndu-l pe Șiva dansînd, pe Krișna într-o postură eroică, pe Surya-zeul soarelui, pe Budha în meditație, apoi cortegii fantastice sculptate în cuprinsul unui colț întreg, sfere traforate una în alta și, în fine, obiecte mărunte: piepteni, coupe-papier-uri, broșe, saliere, cutii, coperți de cărți.

Virtuozitatea artizanală era, evident, uimitoare, dar stilul, care exprima cînd severitate statică de influență budistă, cînd dinamismul de origină brahmanică, și-n general tendințele intensei ornamentații de influență persană și arabă, deși călăuzit de modele clasice, părea a face concesii gustului celui ce cumpără frecvent: turistul. Aceasta este, cred, și explicația prezenței diferitelor reprezentări ale Madonei și a crucifixelor de toate mărimile, aliniate la șir cu zeitățile hinduse. Ispitind același gust, vitrine anume adăpostesc obiecte de uz curent (poșete, port-vizite, port-monee) întocmite din catifea sau mătase brodată cu fir de aur sau de argint.

Dozînd expert timpul vizitei, mîna cu inele ne-a îndrumat spre o curte interioară unde lucrau sub umbrare sau în cămărușele rînduite în jur, faurii frumuseților expuse în vitrinele iluminate ultra modern. Bărbați cu toții, cei mai mulți vîrstnici, păreau absorbiți de activitatea lor minuțioasă și gingașă. Cîțiva, așezați turcește la cîte un gherghef, adunau în ac firul mărunt de metal și-l treceau, ca pe o mărgeluță, în cusătură; mai încolo, alții, cu o dăltiță ascuțită, scobeau fildeșul, desfăcînd din materia brută petale de flori nu mai mari decît un bob de grîu. Deși priviți și admirați probabil zilnic, și nu o dată, meșteșugarii nu păreau blazați; atîta am putut înțelege din surîsul lor blajin și mai ales din privirea ochilor mari, negri și blînzi.

„Meșteșugul cioplitorilor în fildeș și-al celorlalte îndeletniciri artizanale e tot mai rar — ni se spune. Lipsesc ucenicii pe care-i îmbie industria, marile întreprinderi, îndeletnicirile legate de tehnica modernă". Explicația e plauzibilă ținînd seama mai ales de timpul extrem de lung trebuincios uceniciei și apoi de valoarea destul de scăzută a manoperei produsului care, în ultimă instanță, devine marfă în vitrina magazinului. Și apoi turistul, client grăbit, nu totdeauna pus pe cheltuieli, e amator de „amintiri", fie ele și artistice, dar la preț cît mai redus.

Ce reprezintă rigorile pieței pentru cioplitorii în fildeș, ne-a apărut limpede în ultima etapă a vizitei la „Ivory-Palace" cînd (înainte de a ne așeza pentru a face eventuala alegere și tîrguială cu prețul pornit de la pretenția de a fi dar — în cazul cînd există răbdare, tenacitate și mai cu seamă timp pentru tocmeală — scăzut la jumătate sau pe sfert), am fost poftiți pe scara interesului, să urcăm culmea.

De după o draperie de catifea, trasă de-o parte nu fără efect teatral, ni s-a înfățișat mobila unui salon cu masă, cu scaune și fotolii lucrate cu totul și cu totul din fildeș. Spetezele și fața mesei sînt plăci subțiri, traforate cu delicatețe de dantelă; picioarele mesei, picioarele scaunelor, brațele fotoliilor sugerînd stilul empire, sînt acoperite de-o ornamentație discretă și par a încadra, punînd mai mult în valoare, bogăția motivelor decorative, tăiate în fișiile de ivoriu. Trecerea vremii a dat fildeșului o tentă fumurie care răpindu-i alba strălucire, i-a acordat o palpitație aproape carnală, solicitînd degetele să-i cerceteze netezimea.

Salonului de fildeș îi urmează o altă operă de virtuozitate artizanală: un joc de șah ale cărui piese sînt statuiete mai înalte de-o șchioapă. Fiecare figură reprezintă funcția sa prefigurată: un rege falnic și o regină somptuos înveșmîntată, luptători viteji încălărați, arcași, la rînd șaisprezece, pregătiți de bătaie, turnuri de cetate în care apărătorii trudesc să-i împrăștie pe asediatori. Privind piesele pe eșichierul nu mult mai mic decît suprafața unei camere, o scenă de luptă din „Mahabharata" pare a se împlini din plăzmuiri de fildeș. Căci piesele uriașului joc de șah, toate treizeci și două, exprimă nu numai măiestria și hărnicia a nu mai țin minte cîți ani de muncă, nu numai minuțiozitatea de giuvaergiu și extraordinara dibăcie a cioplitorilor, ci mai ales fantezia lor, alimentată fără doar și poate de străvechile epopei hinduse.

Etalarea operei vechilor sculptori în fildeș, pentru a ilustra rădăcinile tradiției actualului atelier, oferă, sub aspect muzeistic, delicii; privite comercial, efectul e, cred, invers celui scontat: impresia de regret cu care reintîlnești statuietele din vitrine e certă și nu determină decît întristătoare reflexii asupra efectului pe care-l are cerința de-a produce cît mai mult și cît mai ieftin asupra artizanatului.

Dar „Ivory-Palace", prim și întîmplător contact cu artizanatul indian — pe care avem să-l întîlnim în felurite feluri, pe diferite trepte ale realizării sale, mereu atrăgător și nu rar uimitor — nu poate fi nici pe departe concludent.

Gama produselor artizanale din India este enormă, varietatea lor nemăsurată. De la carourile de faianță colorată, care împlinesc la dimensiunile unui perete întreg scene decorative reprezentînd animale, flori ori desene geometrice, pînă la măruntele jucării de lut ars, produsele artizanale pătrund în viața cotidiană ca obiecte de utilitate curentă. În sate am observat vasele cu care țărăncile duc acasă apa de la fîntînă. Le poartă pe creștetul capului, ca muntencele noastre, ceea ce le arogă o ținută statuară, creînd impresia unor cariatide. Vasele sînt rotunde, pîntecoase, unele în formă de amforă cu o singură toartă; unele sînt din lut, altele din metal cu suprafața cizelată în același stil și cu aproape aceeași tehnică ca și alămurile prezentate în rîndul produselor artizanale obișnuite.

Pe stradă întîlnești femei elegante, acoperite cu voaluri vaporoase, ușoare ca niște pînze de păianjen, împodobite cu țesături cu flori de argint sau de aur brodate, abia perceptibile. Sînt vestitele **muselinuri**, din sudul Indiei sau din Bengal, egale în faima șalurilor de Kașmir țesute din lînă fină, moale ca mătasea. Podoabele, — coliere, salbe, brățări, cercei și inele — toate opere artizanale, au o răspîndire nemaiîntîlnită. În sate, femei îmbrăcate cu sariuri din cea mai ieftină pînză, nu-s lipsite de brățări care, fără stridență le împodobesc brațul, încheietura mîinii și deseori gleznele. Îmbrăcămintea dintr-o zi de muncă nu se deosebește de cea de sărbătoare decît prin **calitatea** sariului și prin **calitatea** podoabelor, nicidecum prin folosință.

Unele dintre aceste podoabe se pare că urmează modele pe care le poți întîlni în străvechile reprezentări ale zeităților hinduse din templul de la Elefanto sau din picturile murale din peșterile de la Ajauta sau Ellora. Păstrarea podoabelor tradiționale care se îmbină desăvîrșit cu portul sariului este, cred, nu numai un indiciu pentru înțelegerea unitară a frumosului vestimentar ci, poate și urmarea aceleiași reacții care, în decursul veacurilor de stăpînire străină, a vrut să însemne, prin cultivarea portului național, un protest și-o încercare de afirmare a vitalității multimilenarei culturi și civilizații a Indiei.

La proporția varietății operelor artizanale contribuie, desigur, și marele registru al materiilor prime folosite. Metalul și fildeșul, mătasea și hîrtia, pielea și lacul, sticla și lemnul, trecute toate prin mîini de-o rară iscusință pătrund prin matca largă a unor vechi tradiții și se apropie de lumina artei. Pentru a face, după puterea lor, mai frumoasă viața omului.

V. DĂNCIULESCU

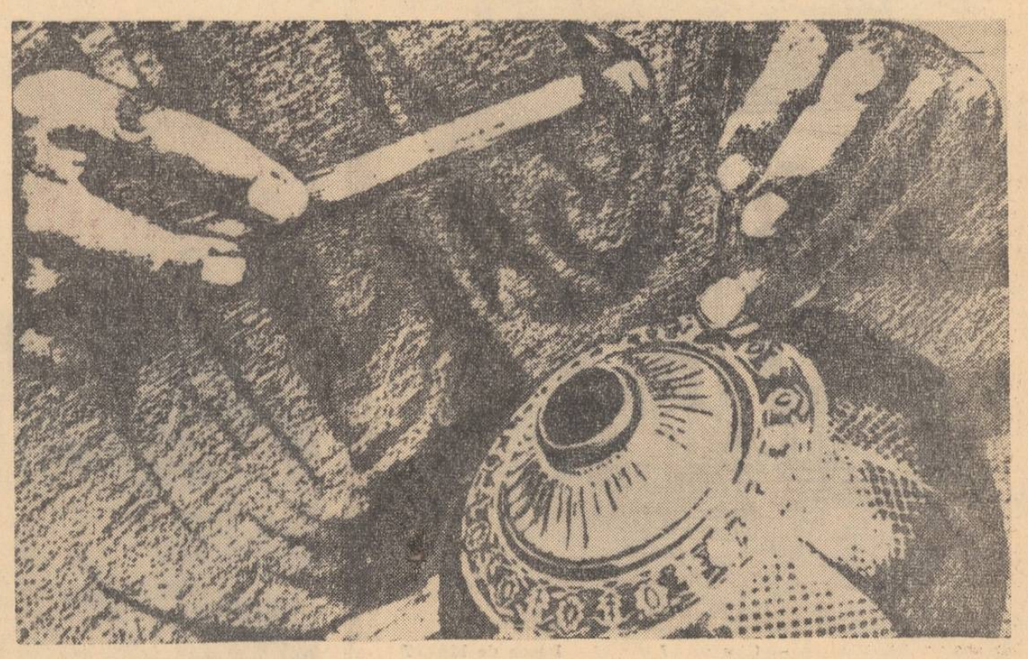

Desen inspirat din munca îndeminaticilor meșteșugari indieni.

Vii de viață lungă

In vremuri trecute, pe cele șapte dealuri din apropierea Drăgășanilor, s-au plantat multe soiuri de viță de vie, unele mai roditoare, altele bune doar pentru... decor. Cu trecerea anilor au îmbătrînit viile, au fost distruse terenurile. Au încercat mai mulți oameni de știință să-și ridice glasul întru apărarea terenurilor, pentru o sistematizare a plantării de viță de vie, înnobilarea sau întinerirea ei, dar s-au lovit de nepăsarea și bunul plac al moșierilor. Cînd însă, către sfîrșitul secolului trecut, viile au fost distruse de filoxeră, a luat ființă (în 1898) o „pepinieră" ca punct de refacere a viticulturii, o pepinieră care și-a pus o firmă: „de stat". Urmărind însă îndeosebi să producă o cantitate cît mai mare de material săditor viticol — calitatea, sortimentarea soiurilor au rămas doar preocupări „de viitor". Ulterior, prin 1935, cîțiva înflăcărați oameni de știință au obținut înființarea unei „stațiuni experimentale" pe dealul viilor: o clădire obișnuită, cu o cameră „laborator" și cu 4 ha de teren — aceasta era „averea" stațiunii. Pe acest loc se află actuala Stațiune experimentală viticolă-Drăgășani, cu opt laboratoare, cu o mie de hectare, cu un corp calificat de cercetători științifici, cu rezultate care au făcut ocolul țării ajungînd și dincolo de hotarele ei, cu două școli medii de specialitate — din Drăgășani și din Grădinari — cu un plan de perspectivă în care îndrăzneala este înscrișă pe aceleași dimensiuni socialiste.

Am stat de vorbă cu inginerii, cu tehnicienii stațiunii despre succesele în raionarea și microraionarea viticulturii, despre munca lor pentru precizarea complexului agrotehnic, pentru obținerea unor soiuri de viță de vie de cea mai bună calitate, pentru terasarea terenurilor și folosirea lor, pentru obținerea unor producții de struguri și vin de calitate superioară și în cantități cît mai mari, despre combaterea dăunătorilor, despre existența celor 12 puncte meteorologice subordonate stațiunii și așezate în raioanele Drăgășani-Olt și Slatina, despre zona de influență a stațiunii care cuprinde regiunile Argeș și Oltenia etc. Preocupări multiple despre care am notat cu conștiinciozitate în carnetul de reporter. Cultivarea viței de vie cere pricepere, pasiune, muncă migăloasă, răbdare înscrisă în... ani de căutări, de succese și înfrîngeri. Stațiunea a obținut o producție medie la ha de 8 000—8 500 kg struguri, a stabilit unele recorduri de peste 16 000 kg

● *Interesante cercetări la Stațiunea experimentală viticolă-Drăgășani* ● *Milioane de coarde de viță altoită.* ● *Recorduri de peste 16.000 kg. struguri la ha.*

struguri la ha și aceasta la soiuri de perspectivă.

Am reținut, de asemenea, faptul că stațiunea a dat 2,2 milioane fire de viță altoită cu un procent de calitatea I de 43—61 la sută (media pe țară este de aproximativ 35 la sută) că, sub îndrumarea specialiștilor stațiunii, în 16 gospodării agricole colective din raionul Drăgășani s-au altoit 16 milioane de vițe, ceea ce reprezintă o cantitate egală cu cea obținută în întreaga țară în anul 1938... Sînt cifre concludente care vorbesc despre munca acestor tineri sau vîrstnici, ingineri, specialiști, lucrători. Experimentările din stațiune au dus la rezultate nu mai puțin valoroase decît în alte domenii în care acționează știința...

Struguri de masă

Cu ani în urmă se spunea că anumite porțiuni de teren sînt improprii pentru cultivarea viței de vie cu soiuri de struguri de masă. Cercetările au infirmat această părere. La Jiblea, de pildă, lîngă Călimănești — cunoscuta stațiune climaterică — au fost plantate 40 ha cu viță de vie. La „marginea munților" cercetătorii au făcut nenumărate experiențe. Străduindu-se să cultive vița de vie tradițională, să îmbunătățească soiurile de struguri pentru masă prin hibridări, prin îngrășăminte, inginerii și tehnicienii au introdus altele care se cultivă în diferite regiuni ale țării sau în țările producătoare de struguri.

Experimentările au dus la rezultate interesante și în ceea ce privește „durata" furnizării de struguri de masă. Conlucrînd strîns cu gospodăria de stat Drăgășani, cu gospodăriile agricole colective din partea locului, s-au stabilit soiuri care se coc în miezul verii și altele care-și păstrează prospețimea pînă în perioada cînd bruma acoperă boabele de struguri cu argintul ei tăios. „Regina viilor", tămîioasa, soiurile noi din Italia adaptate regiunii, strugurii parfumați, cei cu boabe tari, rezistenți la intemperii, la frig sînt apreciați de specialiști și cumpărători. Important este faptul că deși se continuă cu multă perseverență cercetările, de pe acum s-a trecut de la faza experimentală la producția „în plin" a strugurilor pentru masă, la stabilirea zonelor în care se vor realiza producții sporite la un soi sau altul de struguri de o calitate superioară.

Nu este lipsit de interes să amintimp faptul că o atenție deosebită acordă cercetătorii stațiunii valorificării de noi terenuri, terasării. Ceva mai mult, pe un lot de cîteva hectare se folosește pentru prima dată experiența prin folosirea combinată a îngrășămintelor cu un sistem ingenios de irigație. Rezultatele sînt încurajatoare: producția de struguri pe acest teren a fost mult mai mare decît cea a „martorului" (respectiv: deși a existat aici un juriu extrem de exigent.

Cea mai prețioasă comoară

A adus vinul mult aur și argint. se lucrează mult în direcția producerii strugurilor de masă, dar puțini îi cunosc pe cei care au semnat „certificatul de naștere" pentru diferitele soiuri ale stațiunii. Să începem cu directorul — inginerul T. Ciolacu — și cu secretarul științific al stațiunii — ing. Gh. Condei. Doi tineri, doi ingineri care au văzut lumina zilei în Drăgășani. În copilărie au străbătut, desculți, dealurile, au îndrăgit aceste plaiuri. În anii noștri luminoși au învățat. Cu pasiune, cu dăruire. Și-au cîștigat prin munca lor dreptul de a fi repartizați la o instituție atît de importantă. Cunosc fiecare colțișor al celor șapte dealuri, cunosc oamenii, se înflăcărează de perspectivele viticulturii din raion, din regiune, din patria noastră. Biografia lor este simplă, ca a atîtor tineri ai țării noastre; drumul spre știință, rezultatele obținute în munca lor le sînt îndemn. Ing. Gh. Condei amintește că la sosirea sa în Drăgășani a simțit aerul tare al răspunderii și bucuriei.

Cercetările pe care le efectuează colectivul fac obiectul unor comunicări științifice, sînt publicate în reviste de specialitate pentru importanța lor practică. Este un exemplu grăitor al îmbinării muncii de cercetare științifică cu cea practică. Amintim faptul că de la faza de experimentare s-a trecut la producția largă a soiurilor de vin care au dus faima stațiunii peste hotare.

Numeric, „locuitorii" stațiunii pot fi socotiți pe degete. Dar cîte lucruri interesante nu au realizat? Stațiunea a ajuns la un astfel de stadiu încît să-și poată acoperi în întregime cheltuielile necesare cercetărilor științifice, iar perspectivele ei sînt un prilej pentru ingineri să vorbească cu entuziasm, să numească tot ce vor face „poezia viitorului". Se va construi un combinat de vinificație pentru condiționarea și depozitarea vinului care va avea o capacitate de 150 vagoane vin. Blocurile noi ce se vor ridica vor transforma acest loc într-una din numeroasele cetăți ale științei din patria noastră.

Ion CAPEȚ

(Urmare din pag. 1)

gur familiare cîntarele întîlnite prin „Alimentare", cele cu două brațe. Am vrut să venim în ajutorul vînzătorilor și cumpărătorilor, realizînd un nou tip de cîntar, mai precis, cu proiecție. Acesta e. După cum vedeți n-are nimic spectaculos, cel puțin în exterior. O cutie oarecare. În interior însă e montat un sistem de lentile și o microscală. Cînd se așează o greutate pe taler, un sistem de pîrghii acționează asupra suportului scalei care se deplasează prin fața lentilelor. În acel moment, pe cele două ecrane luminate, atît vînzătorul cît și cumpărătorul pot citi greutatea respectivă. Dar această balanță mai are un avantaj. Spre deosebire de cîntarele clasice care, de la un kilogram în sus au nevoie de un adaus de greutăți, ea cîntărește automat pînă la 5 kg.

Calm și încă ceva

Neamțu Ioan e un bărbat înalt, slab. Lucrează la secția mecanică fină. Aici are reputația unuia dintre cei mai buni muncitori. Și are numai 33 de ani. Cînd este întrebat, tovarășul Neamțu zîmbește.

— Vedeți, în meseria noastră esențialul, fie că este vorba de o balanță de ordinul tonelor sau al miligramelor, este sistemul cuțit-pernță și brațul a căror execuție trebuie să fie ireproșabilă. E drept că secția noastră asamblează piesele primite, inclusiv cuțitele și pernițele. Dar chiar atunci cînd piesele primite sînt foarte bine executate, un defect de asamblare, deseori datorită neatenției, poate încurca treaba.

— Și atunci?

— Atunci nouă, celor de la mecanica fină, ni se cere o atenție deosebită. Asta înseamnă și calm, și pricepere în minuire, dacă vreți înseamnă și ambiție, dar mai ales calm. Uneori, stînd la masa de lucru simt furnicături prin degete. Se întîmplă, nu, ca omul să se mai enervez. Las pila din mînă, mă plimb cîteva minute prin secție, ies pe afară și cînd simt că mi-a revenit calmul mă reîntorc la bancul de lucru și, credeți-mă, minutele pierdute se recuperează cu prisosință și iese și lucru bun. Dar mai este ceva. Calmul în meseria noastră — și nu numai a noastră — nu se dobîndește din nimic. Trebuie să ai siguranță pe cunoștințele tale.

— Cum v-ați format calificarea?

— În 1945, cînd aveam 14 ani am intrat ucenic aici, la „Balanța". Era o fabrică tare prăpădită. Eram 150 de oameni, cu ucenici și patron cu tot. Sala aceasta în care ne aflăm era pe jumătate, iar cît privește produsele pe care le făceam, ce să mai vorbim: 12 cu totul și acelea nu cereau o specializare înaltă. Pe urmă, după naționalizare, am început să producem sortimente noi. La bancul acesta de lucru am învățat să asamblez primele balanțe tehnico-farmaceutice. Au venit la rînd balanțele etalon, pe vremea aceea unicate în țara noastră. Ne-a fost ușor? Cine ar putea să afirme așa ceva! Învățam din mers. Învățam în focul practicii, învățam la cursurile teoretice de calificare.

— Mai înveți și azi, tovarășe Neamțu?

— S-ar putea altfel? Cum aș putea să muncesc bine?

Cuvintele tovarășului Neamțu îmi amintesc de o întîmplare petrecută cu numai jumătate de oră mai devreme. Cînd am intrat în atelierul de prelucrări mecanice, controlorul de calitate schimba tocmai piesele din vitrina de calitate. Majoritatea pieselor evidențiau priceperea și simțul de răspundere ridicat al muncitorilor. Se afla expus însă și un cuțit de o calitate slabă, prelucrat de strungarul I. Denghel. L-am căutat pe Denghel și l-am găsit lîngă mașină. E un tînăr, între 26—27 ani. Mărturisește că dintr-un lot de 82 de cuțite a greșit circa 10 la sută. Cum de s-a întîmplat? La început aruncă vina pe dispozitiv. Pe urmă recunoaște că a fost neatent. La întrebarea „urmezi cursurile de ridicare a calificării" dă din cap: „așa și așa".

Comunistul Neamțu avea dreptate. E nevoie de calm dar și de încă ceva...

Un atelier ingineresc...

În atelierul de tratament tehnic se călesc cuțitele și pernițele. E o operație dificilă care solicită muncitorului o practică specială. Măsura priceperii și atenției cu care lucrează muncitorii o dă un aparat care probează duritatea fiecărei piese. Controlorul Paul Binder încerca tocmai un asemenea lot de cuțite. Supusă unei apăsări de 150 kg, piesa rezistă sau nu examenului. Orice abatere de la duritatea admisă este notată și piesa respectivă este din nou îmbăiată în plumb, înainte de a fi trimisă mai departe, la prelucrare.

Dificultatea operațiilor a impus conducerii secției afișarea unui tabel cu toate sortimentele de oțeluri și temperatura la care se face călirea. Descifrarea tabelului ar pretinde poate pregătirea unui inginer, sau cel puțin așa i s-ar părea unui profan. Adevărul e că în acest labirint de cifre, muncitorii se descurcă bine. Mărturie stau piesele de bună execuție expuse la „vitrina calității", un nume foarte des întîlnit fiind cel al lui Simion Schenker. Nu e mai puțin adevărat că pentru a se ajunge aici oamenii au fost îndrumați spre cursurile de îmbogățire a cunoștințelor tehnice, pe care le frecventează cu regularitate.

De la cîntarul de bucătărie și pînă la podul basculă de 100 de tone, totul se produce aici, la „Balanța"-Sibiu. E cuprinsă în acest răstimp de numai 16 ani și viața lui Ioan Neamțu și a tuturor celor care, mai din greu, mai ușor au biruit.

I. DELEANU

Constructorii de... precizie

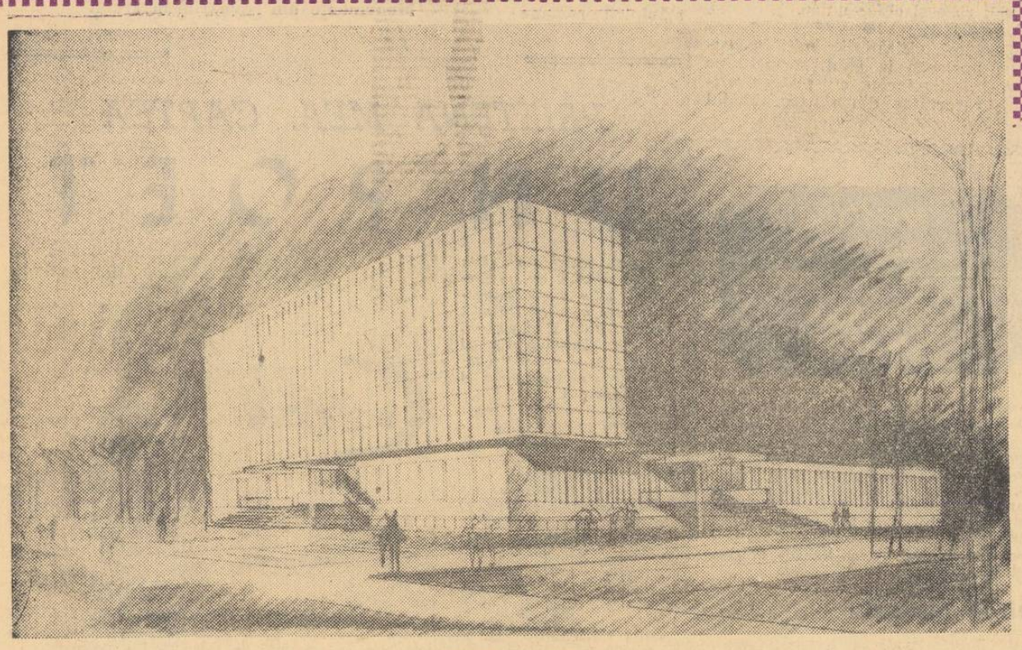

Policlinica Vitan

(Urmare din pag. 1)

tamente din panouri mari prefabricate pe baza unui nou proiect îmbunătățit și circa 5 000 de apartamente cu ajutorul cofrajelor glisante. Aceste două sisteme reduc substanțial durata de execuție și determină economii însemnate de materiale de bază. La INCERC (Institutul de cercetări în construcții și economia construcțiilor) se studiază și se experimentează noi soluții constructive, unele din acestea în colaborare cu Direcția generală de construcții-montaj a S.P.C.

Intrucît au mai fost cazuri cînd pe unele șantiere — ca Mihai Bravu, Lînăriei—Mărășești — s-au înregistrat deficiențe de ordin calitativ, care au trebuit remediate ulterior, în scopul îmbunătățirii calității construcțiilor anul acesta se va acorda o atenție sporită atît lucrărilor de rezistență, cît și celor de finisaj. Aceasta, prin întărirea controlului calitativ, prin folosirea unor materiale mai bune (placaje din piatră și ceramică, materiale din mase plastice etc.) și prin alte metode.

Cît privește noile soluții constructive, să lăsăm cuvîntul celor de la INCERC.

Sisteme constructive și materiale noi de construcție

— Deci, tovarășul ing. DAN DUMITRESCU, directorul general al INCERC, are cuvîntul:

— De la început țin să precizez că Institutul nostru nu consideră suverană nici una din metodele de construcții aplicată pînă în prezent. Spun aceasta, întrucît fiecare sistem — cu toate avantajele sale — trebuie continuat și îmbunătățit continuu. Bunăoară, cercetătorii noștri studiază în momentul de față perfecționarea sistemului construcției din panouri mari prefabricate, în scopul unei izolări termice superioare. Astfel se preconizează înlocuirea vatei minerale de la panourile de fațadă cu beton celular autoclavizat și polistiren.

La sistemele cu panouri mari exterioare, există posibilități de realizare a unei plastici mai atrăgătoare pentru fațade. De asemenea, se obține o îmbunătățire a calității și a vitezei de execuție a finisajelor.

— Și fiindcă tot e vorba de finisaj, vă rugăm să adăugați și cîteva dintre materialele noi experimentate la INCERC.

— Pentru finisarea fațadelor, ceea ce constituie o noutate este placajul ceramic glazurat în diverse culori sau a betonului decorativ cu fața în relief. Pentru plastica mai atrăgătoare a fațadelor, întreprinderea de prefabricate „Progresul" a experimentat executarea suprafețelor exterioare a panourilor, cu betoane din agregate în culori diferite. Tot la capitolul noutăți pot figura și plăcile P.V.C. pentru placarea băilor și bucătăriilor (aplicate experimental la blocurile de pe Șoseaua Giurgiului), polistirenul expandat — termo și fono izolant — folosit la pardoseli, noile covoare de P.V.C. — produse la Iași — cu un aspect mat, mai rezistente decît cele folosite pînă în prezent. Toate acestea contribuie, la mărirea gradului de confort al locuințelor, prevăzut în multe ale direcții încă din proiecte.

...Și alte amănunte

ce țin de asigurarea confortului ne sînt furnizate de tov. ing. SIMION POP, directorul Institutului Proiect-București.

PEISAJ BUCUREȘTEAN în anul XX

— Proiectanții noștri au conceput apartamente cu o suprafață locuibilă sporită și o distribuție mai rațională a încăperilor. S-a asigurat decomandarea băilor și, în ultimii doi ani, luminarea lor directă. Spațiile pentru frigider, mașină de spălat rufe și dulapuri înzidite, galeriile pentru perdele, sînt elemente noi de confort, apreciate de locatari.

Bucătăriile construite anul trecut și anul acesta sînt dotate cu spălătoare-picurator. Holurile unor blocuri noi au fost pardosite cu piatră naturală și cu marmură.

— Un vechi deziderat al locatarilor era prevederea în proiecte a unor spații pentru cărucioare, biciclete, motociclete. Acestea, după cum sîntem informați, au început să devină realitate. Dar garajele și spațiile speciale pentru parcarea mașinilor, sînt în atenția dv., a proiectanților?

— Firește. În Drumul Taberei, de pildă, va fi amenajat un garaj subteran în microraionul 1 (cu o capacitate de 100 mașini). Alte două garaje similare, cu o suprafață totală de circa 5 000 mp, vor fi construite în microraionul 2 din același complex. De asemenea, în ansamblul de locuințe Jiului-Scînteia, sînt prevăzute 5 garaje, fiecare pentru cîte 10 mașini și cîte 20 de motociclete, precum și spații mari pentru parcarea acestora.

— E un lucru cunoscut că în Capitală un număr însemnat de cetățeni solicită garsoniere. Cum se reflectă preocupările dv. în această direcție?

— Paralel cu construirea apartamentelor pentru familii mai numeroase, institutul nostru a proiectat două blocuri cu parter plus 9 nivele (cuprinzînd cîte 120 de garsoniere fiecare) în cartierul Drumul Taberei, alte trei blocuri cu garsoniere în Balta Albă C III 1, precum și un alt bloc în cartierul Jiului-Scînteia, exclusiv compus din garsoniere.

Blocul ce cuprinde cele mai multe garsoniere (circa 500) este cel de pe Șoseaua Giurgiului, aflat într-o fază avansată de construcție. Fiecare din garsoniere este compusă dintr-o cameră de 18 mp, un vestibul cu dulap în perete, o bucătărie luminată direct, baie cu cadă normală și loc pentru mașina de spălat rufe, o logie unde se pot instala o masă și două scaune. La fiecare etaj se află un spațiu comun pentru spălătorie, uscătorie și cameră de serviciu. În hol — o sală special amenajată pentru primirea musafirilor. În total, în 1964 se vor construi circa 2 500 de garsoniere.

— V-am ruga să ne vorbiți despre noile soluții de proiectare în domeniul unităților de deservire, care vor fi amenajate în cartierele noi: complexe comerciale, unități social-culturale, unități de prestări de servicii și altele asemănătoare.

— Construcțiile afectate desfacerii diferitelor mărfuri sînt, în general, cunoscute, ne spune tov. director S. POP. *Ceea ce constituie o noutate sînt proiectele unui alt tip de magazin general, în care cumpărătorul să găsească o gamă variată de produse alimentare și industriale. Este vorba, în speță, despre o clădire cu parter și subsol, construită din beton armat și sticlă, unde sistemele avansate de desfacere vor scurta mult din timpul cumpărătorului. Primul magazin general de acest tip va fi construit în zona Sud, în cadrul complexului comercial nr. 1 de pe Șos. Berceni.*

Rezolvări interesante găsim și în proiectele sălilor de cinematograf. Bunăoară, cinematograful ce se află în construcție vizavi de spitalul Colțea, este conceput pe ideea unei pante continue, fără balcon, care permite o bună vizibilitate din orice punct al sălii. Iluminația va fi asigurată prin cupe de lumină fluorescentă amplasate în plafon. Cele 800 de scaune vor fi capitonate cu velur. Noul cinematograf, care va fi dat în folosință anul acesta, este prevăzut cu ecran obișnuit și cinemascop și cu instalații stereofonice.

În domeniul sanitar, țin să amintesc proiectul policlinicii raionale Vitan (calea Dudești 122), avînd un corp principal cu parter plus cinci etaje. Noua policlinică va fi dotată cu cabinete de consultații pentru adulți și copii, cu servicii de radiologie, fizioterapie, T.B.C. etc. Ea va putea asigura deservirea a 120 000 de locuitori".

Pentru oaspeții Capitalei

— O ultimă întrebare: Cum se concretizează atenția dv. față de cazarea în bune condiții a oaspeților Capitalei?

Ne răspunde la aceasta arhitectul BUJOR GHEORGHIU, director adjunct al Institutului Proiect-București:

— Această preocupare a fost materializată recent atît prin proiectarea unei noi clădiri de hotel în preajma Gării de Nord, cît și a unei aripi suplimentare pe lîngă hotelul Athenée Palace.

Hotelul „București" de pe Calea Griviței, cu o capacitate de 504 locuri, va avea 7 nivele. La parter va fi amplasat un hol de primire, o sală pentru lectură și corespondență, un bar de zi, un restaurant cuprinzînd trei săli (400 de locuri), un atelier de frizerie, coafură și cosmetică, un garaj pentru 15 mașini. În hol vom găsi ghișee P.T.T.R., cabine telefonice, C.E.C., schimb valutar, tonete cu ziare și reviste, obiecte de artizanat.

Confortul interior constă, printre altele, din existența băii cu ventilație mecanică la fiecare cameră, a telefoanelor, a prizelor pentru aparatele de radio și televizoare (ce vor putea fi puse la dispoziția pasagerilor la cerere) și a prizei pentru conectarea mașinii de ras electrice. Un oficiu special pentru servirea mesei în cameră și o încăpere special amenajată la fiecare etaj — unde se vor reîmprospăta diverse articole de îmbrăcăminte și încălțăminte — completează gama de servicii de care vor dispune pasagerii.

Deși Calea Griviței este una din arterele cu circulație intensă, hotelul va fi ferit de zgomot datorită amplasării lui cu o retragere de circa 20—25 m distanță de stradă, precum și prin prevederea de plăci fono-absorbante la plafoanele de pe coridoare și de mochete pe parchetul din camere.

Cît privește hotelul Athenée Palace, noua sa aripă va cuprinde 7 etaje cu circa 200 de locuri, construirea ei atrăgînd după sine și modernizarea clădirii existente. Vechea intrare a hotelului din Piața Republicii va fi lărgită. Restaurantul va cuprinde 400 locuri, grădina de vară 200 de locuri, pe lîngă alte două baruri de zi și unul de noapte, săli de reuniuni, saloane și holuri cu plante decorative.

Lucrările la ambele hoteluri amintite au și început.

★

V-am prezentat doar cîteva dintre realizările și proiectele ce vor completa într-un viitor apropiat fizionomia nouă a Capitalei. Am mulțumit interlocutorilor noștri pentru relatările lor, care ne întăresc și mai mult convingerea că — prin eforturile pe mai departe ale proiectanților, cercetătorilor în acest domeniu și ale constructorilor — Bucureștiul nostru va înfiori și înflori tot mai mult.

Viorica CIORBAGIU și Mircea SCRIPCĂ

NĂRAVURI ȘI MORAVURI

Ce, parcă am zis ceva?

— ...și a doua zi cînd m-am întîlnit cu Aurel, l-am întrebat: de ce mi-ai închis frate telefonul în nas, ce, te-am supărat cu ceva, am zis ceva?... Că doar îi dădusem telefon de plăcere, nu din obligație; voiam să schimb cîteva impresii cu el despre seara aceea petrecută împreună. Știi cînd, în vinerea aia cînd ne-a chemat Radu la el, și-ai fost și tu cu Irina, și Sandu cu Maria, și Coca cu bărbatu-su... Ei, și-i spuneam, c-a fost o seară plăcută, că m-am distrat bine, că musafirii erau simpatici, numai că... îi mărturiseam că Sandu mi s-a părut foarte schimbat. E drept, nu-l mai văzusem de-o lună, dar oricum, omul nu-i film să se schimbe în fiecare săptămînă. Era distant, rezervat, abstract... Știi ce mi-a răspuns Aurel? Că poate-l stringeau pantofii! Mă rog, se poate și asta, dar de ce să-l strîngă cu mine și cu alții nu? Că eu întotdeauna m-am purtat cu el chiar mai frumos decît merita! Și în numele prieteniei, m-am făcut că uit ce-am auzit despre el — și-am auzit multe și de loc bune, că eram convins că-i nevinovat în încurcătura de la birou — deși, vorba aia, fum fără foc nu iese, că nu văd cît e de meschin și de scîrțan — nu văd eu, ce vede-o lume întreagă! Păi, chiar în seara cu pricina: Sandu a făcut pe lordul englez și s-a înființat la gazdă cu-n buchet de garoafe sub pretext că vine prima oară în casă și că așa se obișnuiește. Vorbă să fie — voia să arate că nu-i zgîrcit și să mă facă pe mine de rîs că veneam cu mîna goală. Asta nu-i meschinărie? Și, capul mi-l dau, că erau flori cumpărate cu legătura din piață și învelite în ambalaj de „Codlea" păstrat de nevastă-sa de la cine știe ce admirator — ca să nu spun altfel. Că e și aia... Acuma, între prieteni putem vorbi, că spunem cu dragoste, nu cu răutate! Dar Aurel, pe care nu-l dau subtilităților afară din casă, mi-a trîntit telefonul. Spune și tu, ăsta-i gest de om civilizat? Că eu n-aș îndrăzni să ating pe cineva nici c-o vorbă... Dar asta-i chestie de temperament și de creștere. Eu îl înțeleg, taică-su era un bețiv, maică-sa o leliță, ce poți să pretinzi? Nu zic, e băiat bun, are un suflet de aur, generos... deși cînd i-am cerut împrumut un sutar a zis că-i în ajun de chenzină. Păi ăsta-i om care să stea din chenzină? Ehe, așa să fiu eu sănătos cîte-i mai pică lui pe de lături! Că la cinste, drepți să fim, nu le prea vede! Nu, nu știu nimic, nu zic nimic — dar parcă-l văd mîine-poimîine la

tribunal pentru delapidare. Face pe mironosița și-și cumpără frigider în rate, de ochii lumii — dar le-am fumat eu pe astea, știu să le miros de la 7 poște! N-ai văzut și Radu cu nevastă-sa? Din „fii bună" și „te rog" n-o scoate! Să nu-mi povestească mie c-așa o ține și luni, și marți, și miercuri, și joi cînd nu sînt musafiri... Dar fac pe marii îndrăgostiți și-și ghicesc gîndurile, ca cocorii anotimpul. Cum naiba nu s-or fi plictisit în trei ani, cum de nu li se apleacă de atîta fericire? Ba da, dar joacă teatru, ca să ascundă cîte altele! Că într-o căsnicie obișnuită nu primește soția în fiecare primăvară ghiocei și nu umblă soțul cu toți nasturii cusuți la haină. Ei, mie-mi spui! Dar nu zic nimic, ca să nu-mi iasă vorbe că-s invidios pe el pentru inovație. Dar ascultă și tu cum sună: Radu inovator! Parca-i spune corb alb sau chelie neagră — să mori de rîs nu alta! Păi ăsta, care era mediocrul mediocrilor la fizică și-l ducea maică-sa la doctor probabil pentru retardare mintală, iar la armată era ultimul la mars, ăsta să facă o inovație! Pot să jur că a împărțit banii cu careva, a semnat el inovația și a învățat-o pe dinafară! Eu mă bucur din tot sufletul pentru el, că-i sînt prieten de nădejde, dar el nu știe să aprecieze omul. De-aia s-a și înconjurat numai de lichele, ai văzut și tu ce era în seara aia la el: toți niște terchea-berchea, pe care nu dai nici două parale! Dar eu îi rămîn prieten, deși el a început să mă evite spunînd că debitez baliverne pe toate drumurile și că-i discreditez pe toți. Auzi! Eu! Dar ce, parcă am zis eu vreodată ceva? Să mă ferească... ! Dar lumea asta...

Pia RĂDULESCU

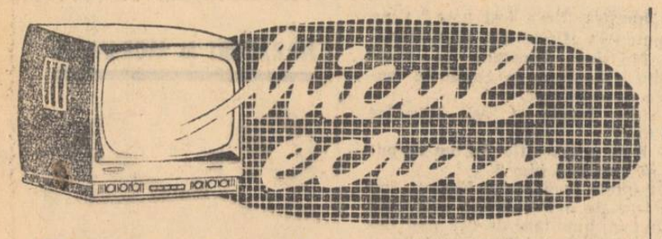

Săptămîna la televiziune

23 FEBRUARIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar: ● PÎNĂ VINE DIN NOU PRIMĂVARA; ● Telejurnalul pionierilor; ● Cîntec și joc; ● Poșta copiilor. 10.30 REȚETA GOSPODINEI. 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE. 18,00 VARIETĂȚI. Transmisiune din Studioul de concerte al Radioteleviziunii. Își dau concursul: **Teodora Lucaciu**, artistă emerită, **Marilena Bodescu, Ana Kelly, Coca Enescu, Ilinca Cerbacef, Lucky Marinescu, Elena Nica, Magdalena Popa, Maria Mitrache, Mircea Crișan, Constantin Drăghici, Jean Iacobescu, Puiu Călinescu, Ciupi Rădulescu, Mihai Ciucă, Ion Bogza, Nicu Constantin, Ludovic Spiess, Ion Alexe, Amato Checiulescu, Mihai Stoenescu, Nicolae Bunea, Cvartetul Lazăr, Ramon Chaves** (Cuba). Conducerea muzicală: **Sile Dinicu** și **Jean Ionescu**. Regia: **Sorin Grigorescu. 19,00 Jurnalul televiziunii. 19,15 Partea a doua a emisiunii de varietăți. 20,45** Filmul: **NU AȘTEPTA LUNA MAI.** În încheiere: **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

24 FEBRUARIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Știință și tehnică pentru tineretul școlar: CUM SE PRODUCE ȘI SE TRANSPORTĂ ENERGIA ELECTRICĂ. 19.40 Filmul: **PISICA ÎȘI SCOATE GHEARELE. 21.15 AGENDĂ MUZICALĂ. Momente ale creației lui** Ciprian Porumbescu, George Enescu, Gheorghe Cucu, Theodor Rogalski, Alfred Alessandrescu **precum și cîteva evenimente de seamă din istoria muzicii noastre. 22,05 TELESPORT.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

25 FEBRUARIE

17.30 Dansează Maia Plisețkaia. Un recital coregrafic cu marea balerină, în transmisie directă de la Moscova. În pauze: **●UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. HALE INDUSTRIALE METALICE,** de prof. ing. **Andrei Caracostea; ● Jurnalul televiziunii; ● ȘAH.** În jurul orei **20.00** Emisiune de știință: **SELECȚIA NATURALĂ (III),** de prof. **N. Botnariuc; ● Literatură științifică. 20,20 REVISTA SPECTACOLELOR. 21,10 Cîntece și jocuri populare românești** în interpretarea Ansamblului folcloric „Nicolae Bălcescu" din Craiova. În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

27 FEBRUARIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru copii: ECHIPAJUL VAL-VÎRTEJ ȘI CORABIA OLANDEZULUI ZBURĂTOR (I). 19.45 EMISIUNE DE TEATRU: ORFEU ÎN INFERN, de **Tennessee Williams,** traducere de **Mihnea Gheorghiu.** Interpretează actorii Teatrului de stat din Piatra Neamț. În pauze: ● Sfatul medicului: **Despre reumatism** de dr. **I. Stoia. ● Poșta televiziunii.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

28 FEBRUARIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE: **AMPLIFICATOARE DE AUDIOFRECVENȚĂ,** de **ing. I. MAȚOVEANU. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19,10** Emisiune sportivă pentru copii și tineretul școlar. **19,40 Maeștri ai artei universale: MICHELANGELO BUONAROTI (1475-1564). Academicianul Gh. Oprescu va prezenta marea personalitate a celebrului sculptor, pictor și arhitect italian. 20.00 SĂPTĂMÎNA. 21.00 VIOARA URALULUI.** Schiță cinematografică despre constructorul de viori **Andrei Semenovici Kilosov. 21.15 ARMONIE ȘI DANS...** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

29 FEBRUARIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru pionieri și școlari: „ASTA E DOBROGEA MEA". 19.55 DIN VIAȚA ANIMALELOR (VII). 20.25 Cîntă **Bianca Cavallini. 20,45 ÎN FAȚA HĂRȚII. 21,00 TELEMAGAZIN. 22,00 MUZICĂ UȘOARĂ cu... o formație instrumentală condusă de Horia Ropcea. Soliști: Maria Soreanu, Doina Badea, Florin Dorian. În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

NOTE DE TELESPECTATOR

Dacă seri la rînd micul ecran a fost animat de evoluțiile grațioase și pitorești, pline de tinerețe și de optimism, ale unor ansambluri folclorice, duminică seara, ansamblul de cîntece și dansuri „Perinița" al Statului popular al Capitalei, iar luni grupul de artiști amatori care au obținut premiul I și diploma de onoare la Festivalul internațional de la Cairo, au prezentat selecțiuni din programele lor.

Cu un repertoriu bine întocmit, care a cuprins dansuri din cele mai frumoase, inclusiv „Călușarii", cu soliști vocali și instrumentali care au interpretat cu talent piese folclorice devenite celebre — inclusiv populara „Ciocîrlie" — cele două formații s-au întrecut parcă în redarea bogăției folclorului românesc. Inițiativa studioului de televiziune de a organiza aceste emisiuni merită toate laudele.

★

Sîmbăta trecută, programul a cuprins o nouă emisiune din seria „Comici vestiți ai ecranului". Au fost prezentate, de astă dată, cîteva pelicule de scurt metraj cu primele comedii cinematografice realizate de Charlie Chaplin la Hollywood. Din păcate, interesul firesc pe care asemenea emisiuni îl stîrnește în rîndurile telespectatorilor, nu a fost servit nici de zilele alese, nici de comentariul care le-a însoțit. Desigur, nu se poate pretinde ca pelicule datînd de aproape cinci decenii să mai fie în bună stare. Dar de la o copie acceptabilă pînă la o copie complet deteriorată este o distanță, — pe care responsabilii emisiunii o desconsideră, de dragul ilustrării comentariului. Al unui comentariu de cele mai deseori neconform, pueril, cu multe puncte de suspensie, ghilimele și semne de exclamare, pe care crainica se străduiește, cu puțin succes să le interpreteze.

Televiziunea are, desigur, greutăți firești și inerente, în achiziționarea filmelor artistice din producțiile naționale curente. Trebuie, așadar, să recurgă din ce în ce mai activ la arhiva națională de filme. Exploatarea acestui valoros rezervor poate asigura programe extrem de interesante, cu condiția unei exigențe ferme pentru calitatea tehnică și artistică a copiilor selecționate și a unor comentarii mai la obiect, și în orice caz, mai laconice. Despre începuturile lui Charlot au fost destule emisiuni, care uneori au repetat rularea acelorași pelicule. Ar fi timpul să-l vedem pentru prima oară sau să-l revedem pe acel Chaplin din filmele de lung metraj, care au creat epocă în cinematografia universală.

★

Nu a lucrat bine operatorul care a avut duminica trecută sarcina transmiterii concursului de tenis de masă din sala Floreasca. Obiectivul a alergat neastîmpărat de la masa de joc la mîinile experte ale arbitrului care înregistra scorul sau la reacțiile publicului din tribune și neglija peripețiile meciului. Mai mult chiar, în momentele finale ale întîlnirii Maria Alexandru—Eva Földi, obiectivul s-a deplasat spre altă masă de joc, unde își făceau „încălzirea" finaliștii probei de simplu bărbați.

Șt. RADU

VIZITÎND MUZEELE

Pe urmele înaintașilor

Documente despre civilizația daco-romană ● 50.000 de obiecte istorice în muzeul din DEVA ● 30.000 de piese entomologice ● Într-un an: 60.000 de vizitatori

Puțini oaspeți ai Devei pleacă fără să viziteze două puncte de atracție ale orașului: cetatea și muzeul. În vîrful unui deal natural, de formă aproape conică, se văd astăzi ruinele unei vechi cetăți. Dealul, acoperit cu o varietate de arbori și plante, a devenit parte integrantă a orașului, dîndu-i o notă de originalitate, de inedit. De sus, de lîngă ruine, privirile cuprind toată panorama orașului și înregistrează aspectul plăcut al noilor cartiere. De aici, de sus, oamenii văd prezentul înfloritor.

Cine vrea să cunoască și trecutul, trebuie să zăbovească la muzeu. La poalele cetății există o clădire multiseculară, cu ziduri groase, cu tavanul încăperilor boltit și cu multe alte detalii care amintesc despre Renaștere și stilul baroc. Documentele spun că a fost înălțată în anul 1621 drept locuință pentru stăpînii cetății. În această clădire — monument istoric — se află acum muzeul regional din Deva.

★

Pe meleagurile regiunii Hunedoara, s-a aflat odinioară centrul stăpînirii dacice. În decursul timpurilor s-au perindat pe aci diferite civilizații, au avut loc lupte și transformări. Istoria se ocupă de unele evenimente mai importante, iar muzeul o completează cu interesante dovezi și amănunte. Cercetătorul ca și vizitatorul găsesc aci lucruri interesante. În timpul regimului trecut, totul se rezuma doar la cîteva colecții foarte sumare care nu puteau, nici pe departe, să redea ceea ce-i esențial și caracteristic. S-a simțit și în acest domeniu efectul revoluției culturale din patria noastră, grija pentru cunoașterea adevărului istoric și valorificarea frumoaselor tradiții ale poporului. Bogăția de vestigii din regiunea Hunedoara a stîrnit interesul multor cercetători, care, fiind sprijiniți îndeaproape, au descoperit și pus la îndemîna oamenilor muncii obiecte și documente despre generațiile care au trăit în această parte a țării.

În fiecare din ultimii ani „zestrea" muzeului s-a îmbogățit. Secția sa de istorie are peste 50.000 de obiecte și documente, majoritatea din cuprinsul regiunii. Achiziționarea, stabilirea importanței și aranjarea lor în ordinea necesară a necesitat o muncă pretențioasă și de răspundere, la care au contribuit colectivul muzeului, cercetători de la Academia R.P.R. sau de la alte institute, precum și numeroși cetățeni. Secția de științe naturale — care nu-i expusă încă din lipsă de spațiu — dispune și ea de specii din fauna regiunii Hunedoara, de o colecție entomologică și de alta geologică. Numai colecția entomologică cuprinde aproape 30.000 de piese, dintre care multe specii rare și chiar unice.

★

Deobicei, vizitatorii veniți în grupuri apelează la ghid, serviciu pe care-l îndeplinește cu plăcere oricare cercetător din muzeu. Modul de organizare și prezentare a exponatelor nu necesită însă neapărat explicații suplimentare. Secția de istorie vorbește de la sine prin bogăția de obiecte și documente, prin explicațiile scrise care le însoțesc. În locul rezervat comunei primitive, se văd unelte, oase de animale și alte obiecte din paleolitic și neolitic, descoperite prin strădania cercetătorilor la Cioclovina, Ohaba, Ponor, Nandru, Turdaș și alte așezări străvechi.

Cum era și firesc, muzeul cuprinde multe dovezi despre civilizația daco-romană. Prin prezența colecțiilor de unelte din fier, arme sau tezaure monetare, hîrtii și desene, vizitatorii află lucruri interesante despre așezările dacice Costinești, Grădiștea Muncelului, Blidaru, Piatra Roșie și altele din munții Orăștiei. Epoca stăpînirii romane e reprezentată prin numeroase vase, cărămizi ștampilate, monumente funerare cu inscripții, altare și alte piese descoperite în urma cercetărilor făcute la Sarmisegetuza, Cigmău, Vețel, Alba Iulia etc. Ele nu sînt însă singurele dovezi despre civilizația romană. Bogata colecție de monumente a muzeului cuprinde un mare număr de exemplare unice în țară prin valoarea pe care o reprezintă.

Exponatele înfățișează, de asemenea, lupta de clasă de-a lungul vremii, obiceiurile și cultura de pe meleagurile hunedorene în timpul feudalismului și al capitalismului. Documentele amintesc despre răscoala lui Horia, Cloșca și Crișan, despre grevele minerilor din Valea Jiului. Fiecare obiect prezintă în felul său o valoare istorică, iar multe dintre ele nu se pot vedea decît în acest muzeu.

De mare însemnătate sînt, printre altele, tezaurele monetare descoperite în cuprinsul regiunii. În ultimii ani au intrat în colecția muzeului regional din Deva tezaure cu obiecte dacice de argint de la Săracsău, tezaure monetare descoperite la Inuri, Cugir, Sălașu de Sus, Bănița și tezaurul monetar medieval de la Ohaba. Numai anul trecut a fost achiziționat un tezaur compus din 800 de monede poloneze din argint, datînd din secolele XV—XVI și un alt tezaur monetar cu 73 monete imperiale romane din argint.

Trecînd prin sălile muzeului, vizitatorul zăbovește mai mult în fața exponatelor care înfățișează aspecte din viața contemporană, din perioada care s-a scurs după eliberarea patriei noastre. El privește fotografii și machete, grafice și planșe despre munca și viața minerilor și siderurgiștilor sau a lucrătorilor de pe ogoare și reține diverse aspecte cu privire la dezvoltarea producției, științei și culturii, la realizările social-culturale care s-au înfăptuit pentru binele oamenilor. Și aici, la muzeu, s-a consemnat că la 17 martie 1962 agricultura regiunii Hunedoara a fost colectivizată.

★

Dacă în anul 1938 muzeul din Deva a fost vizitat de circa 200 persoane anual, anul trecut s-au perindat prin sălile lui peste 60.000 de cetățeni. El a devenit cunoscut nu numai în țară, dar și peste hotare. Aici s-au oprit oaspeți din multe țări. Mii dintre ei au făcut aprecieri pozitive în cartea de impresii.

I. COJOCARU

Monumente din lapidariul muzeului

MISTERELE Carpaților

Povestire ilustrată pentru tineret

REZUMAT: *În vara anului 1960, trei tineri între 14 și 16 ani au pornit în căutarea unui zăcămînt metalifer. Ei nimeresc într-o peșteră în fundul căreia se afla o cascadă. Negăsind nici un drum pe unde ar putea ieși la suprafață, băieții lansează pe apa șuvoiului o cutioară în care pun un mesaj, sperînd că astfel vor primi cît mai repede ajutor.*

— Stai, măi, nu te aprinde așa... E adevărat că sîntem acum lîngă foc, dar încă nu te-am pus la prăjit, exclamă Emil, făcînd aluzie la porecla colegului. Se prea poate ca să ai dreptate că am greșit drumul, dar știi unde n-ai dreptate? Acolo unde susții că ne-am grăbit, iar tu, băiatule, o spui de parcă nici usturoi n-ai mîncat, nici gura nu-ți miroase!... Ce, ai uitat că, atunci cînd s-a ivit în fața noastră cascada, ne-am oprit cu toții mirați? Că Speologul a scos harta și ne-a arătat-o, spunîndu-ne că nici urmă de asemenea prăvălire de apă nu este indicată pe ea? Ba, mai mult, chiar el, mi se pare, și-a exprimat părerea că am greșit direcția. Și atunci eu, uitîndu-mă mai atent la torentul ce cădea cu zgomot de tunet de la mare înălțime, am observat prin perdeaua de apă, un drum ce se continua. Ai uitat că imediat v-am spus ce gîndesc și că toți am căzut de acord să cercetez dacă am putea trece dincolo? Atunci, m-am cufundat în apă și după un timp am strigat acel Evrica, care v-a înveselit pe toți. Într-adevăr, dincolo de cascadă se afla o cărare, lucru explicat de noi prin formarea acestui obstacol după întocmirea hărții.

Cu ajutorul frînghiilor ce le aveam, am făcut un lanț, legînd un capăt de vîrful unei stînci, pe celălalt ducîndu-l peste cascadă și fixîndu-l de altă stîncă. Așa ați trecut și voi cu bine peste acel loc periculos. Mai mult! Ai uitat că poteca pe care am nimerit era pardosită cu o rocă de culoare roșie, lucru ce ne-a bucurat, gîndindu-ne că aceasta este cea mai bună indicație că ne aflăm pe drumul cel bun? Se părea că în cel mult zece minute ne vom găsi în fața firidei și apoi a peșterii căutate. Într-adevăr, după ce ne-am strecurat unul cîte unul pe poteca îngustă, am ajuns la gura peșterii în care ne aflăm acum și despre care noi toți am fost siguri că este cea pe care o căutăm. Cu ajutorul scărilor de frînghie am coborît în adîncurile ei printr-un puț de vreo 20—25 metri adîncime. Greșeala noastră de neiertat a fost însă că, speriați pe semne de zgomotul înfundat ce venea din fundul peșterii, nu ne-am dat seama ce facem și fără să vrem am tras scara de frînghie după noi. Dacă o lăsam agățată, acum nu ne mai aflam la strîmtoare. Ce-i adevărat, e-adevărat! Ne-am comportat ca niște puști! Crezînd că sîntem urmăriți, ne-am speriat într-atît, încît ne-am pierdut capul...

Terminînd ce avea de spus, Emil privea gînditor la flăcările ce pîlpîiau și la jocul umbrelor din peșteră.

— Și eu cred acum că n-am urmat întocmai drumul indicat. Ia uitați-vă din nou pe hartă, spuse Valentin. Aici scrie limpede: **„Treci de om pe lîngă peretele muntelui, pe partea dreaptă a apei. Mergi 100 de metri pe lîngă munte. Dai de o firidă. Intră și coboară în peșteră".** Or, noi am întîlnit cascada și am trecut peste ea. Asta este greșeala noastră. Nu se poate ca o asemenea cascadă să se formeze într-un timp atît de scurt, căci harta nu-i mai veche de 40 de ani. Ce-s 40 de ani în istoria pămîntului? Floare la ureche! Patru decenii sînt tocmai cît o secundă în viața omului! E adevărat că scoarța pămîntului se modifică, dar nu brusc și numai atunci cînd e zguduită de cutremure puternice. Pomenindu-ne în fața cascadei, prezența ei trebuia să ne fie un adevărat semnal de alarmă în ceea ce privește traseul. Dacă ne dădea în gînd să ne întoarcem pînă la sculptura care înfățișa omul cu sabia, și cercetam acolo din nou cu atenție harta, sînt sigur că mergeam pe drumul cel bun. Găseam și firida și peștera cea adevărată!...

— Ce bine era dacă măcar unuia dintre noi îi venea ideea să lase frînghia agățată de gura peșterii!... Dar ce-a fost, a fost. Iată-ne închiși aici și așteptînd să ne vie cineva în ajutor. Bună treabă, n-am ce zice!... încheie discuția Gică.

Unde situația exploratorilor se complică

— Măi șefule, dă-ne măcar să bem, dacă mîncarea ai drămuit-o ca pentru păsărele — i se adresă deodată Gică lui Valentin. Mi-e sete de parcă aș fi mîncat cine știe ce!...

Valentin îi făcu semn s-o ducă și să bea cît o pofti, cu obligația că de-o goli și al doilea bidon, să le umple din nou.

Gică se grăbi, apucă bidonul și se auzi imediat un gîlgîit. Apoi îl trecu și lui Emil, care nu se lăsă pînă nu sorbi ultima picătură, după care aprinzîndu-și lampa se îndreptă încet, încet, spre căderea de apă din fundul peșterii.

— Bagă de seamă, măi Cartoafe, să nu aluneci cumva, că de-acolo nu se știe dacă mai poți ieși la suprafață. Mai ales că e și-o beznă de s-o tai cu cuțitul! Du-te și tu, Pisicuțo, că nu degeaba ați băut amîndoi toată apa ce-o mai aveam. Și-n caz de pericol prinde-l cu ghearele-ți ascuțite...

Emil plecase după Gică. Și în timp ce Valentin căuta noi vreascuri ca să le puie pe jarul ce se formase, un strigăt repetat de zeci de ori, se auzi dinspre cascadă. Speriat, Valentin își aprinse repede lampa și porni cu viteză spre șuvoi. Ce se întîmplase oare? Zeci de gînduri, care de care mai sumbre, îl cuprinseră, închipuindu-și că vreunul din cei doi prieteni căzuse în apă.

În beznă, el zări două luminițe care se măreau pe măsură ce se apropia. Iată-i și pe băieți. Erau înspăimîntați în așa hal, de parcă văzuseră ceva supranatural.

— Ce-i cu voi? Ce-ați pățit? De ce-ați țipat? Spuneți o dată! Că doar nu v-a luat graiul balaurul din fundul peșterii?

— Cînd îți vom spune vei fi și tu tot atît de îngrozit ca și noi! Află Valentine, că acum numai o minune ne mai poate salva. La situația noastră și așa destul de grea, s-a adăugat încă ceva care ne va chinui și mai mult, care ne poate grăbi pieirea!...

— Ce tot vorbiți de parcă vi s-au înecat corăbiile? Ce putea să vi se întîmple, că doar văd că sînteți teferi?

— Mai bine se întîmpla orice decît ceea ce am constatat acum. Apa!! Apa pe care voiam s-o luăm din șuvoi, apa aceea e mai rea ca otrava!... Am luat o gură și am crezut că-i fiere. Are gust de pucioasă și tare ni-e frică să nu ni se facă rău. Ah! Am da oricît să bem un pahar cu apă proaspătă. Iar am făcut o boroboață, una și mai și decît cea cu frînghia! De-acum, cred că nici mesajul nu ne mai poate fi de folos. Pînă ne-o veni cineva în ajutor, ori o să murim de sete, ori o să ajungem într-o stare apropiată de moarte — vorbiră repede cei doi băieți, care mai de care mai amărît.

— Nu stăm pe roze, nici vorbă! Dar de aici și pînă la boceala voastră mai va! Și ce e dacă n-avem apă, înseamnă că trebuie de-acum să ne lăsăm cuprinși de disperare? Bine, măi, tineri sînteți voi? Și mai ai pretenție Emile, că ești utemist? Oare n-ați citit sau auzit fapte și întîmplări cu mult mai grele prin care au trecut tineri ca noi? Nu erai chiar tu, Gică, acela care-ai citit la școală cu glas tare și frumos întonat, compunerea cu privire la faptele de eroism ale uteciștilor? Păi, ce utemist vrei să devii, dacă la cea dintîi încercare mai grea te-ai și speriat?

Să ne întoarcem cu toții lîngă foc și să chibzuim. Situația în care ne aflăm, ce-i drept, s-a complicat mult...

Destăinuirile bunicului

Un om de vreo 65 de ani dormea. Pe marginea patului, pe scaune, pe o măsuță, în bibliotecă, peste tot erau numeroase cărți. Peste puțin, omul gîrbovit, mai mult de boală decît de vîrstă, se trezi. Se ridică și apucă cu greutate un șnur la capătul căruia era un buton de sonerie. Apăsă de cîteva ori și țîrîitul clopoțelului se auzi în cealaltă încăpere. O femeie, cam de-o vîrstă cu el, își făcu după puțin timp apariția și, văzîndu-l pe bolnav că se trezise, dădu deoparte perdelele, lăsînd să pătrundă în încăpere binefăcătoarele raze ale soarelui de primăvară.

— Aglaio, vorbi încet bolnavul, Valentin nu e acasă?

Era nepotelul lui, elev în clasa a V-a, care se afla în vacanța de primăvară.

— Valentin se zbenguiește pe-afară, de parcă ar fi frate bun cu Cezărică al nostru. Cîtu-i ziulica de mare băietu' ista nu face altceva decît se colbăiește cu dulăul.

— Ia fă bine și spune-i dumneata că vreau să vorbesc cu el.

Nu trecu mult și ușa fu dată de perete și un băiat de vreo 10—11 ani țîșni în cameră.

— M-ai chemat mata, bunicule?.. Că așa mi-a spus bunica...

— Da! Ia șezi colea, lîngă mine, că as vrea să-ți spun unele lucruri. Nepoate, ce-ai vrea tu să te faci? — fură primele cuvinte ale bătrînului.

La această întrebare, micul Valentin răspunse pe nerăsuflate, de parcă s-ar fi pregătit pentru aceasta:

— Dragă bunicule, îmi place să citesc și să aflu cît mai multe. Iar la întrebarea matale, eu aș mai răspunde: aș vrea să devin geolog sau geograf, să cunosc toate meleagurile țării noastre.

Simion SĂVEANU
Desene de Romeo VOINESCU

(Urmare în numărul viitor)

PRIETENA MEA, CARTEA

UN POET

Am deschis o carte semnată de un prozator și am descoperit în ea un poet. Un poet al șantierului și al pădurii, un poet al noului peisaj al Moldovei, al minelor și țăpinarilor, al pădurarilor și inginerilor ei.

Prima nuvelă mi s-a părut încurajatoare, deși faptele de viață narate și autenticitatea ce răzbate adeseori din monologul inginerului ar fi putut să îndreptățească așteptările. O oarecare prolixitate însă ca și happy-endul mai puțin verosimil îi dăunează.

Schița ce-i urmează „Cum a fugit fata lui Zbranca", *cu nota ei optimistă și dialogul alert, scrisă parcă într-o joacă, ne răsfățește îndoielile. În cinci file numai, Dragoș Vicol ne dezvăluie cu finețe și pricepere realitățile în transformarea lor, pecetea pe care și-o pune vremea pe modul de a trăi și gîndi al oamenilor. Aprecierea nu se impune la fel de valabilă pentru* „Nichifor se mută la Domnișoara", „Închisoarea" *și alte schițe din volum, după cum în* „Dincolo de azur", *cititorul va aprecia gradația emoționantă a relatării după care s-ar putea realiza niște admirabile secvențe de film închinat aviatorilor (deși ni se pare că nu apar destul de clar cauzele nemulțumirii evidente a pilotului).*

„Piesele de rezistență", însă, vin de aci încolo. Ne gîndim la raportul întocmit de inginerul venit să ancheteze „abaterile de la morală" ale inginerei Irina Grigoriu, și nu putem să nu remarcăm în cele cîteva pagini umorul și o bună cunoaștere a oamenilor, contemporani de-ai noștri cu poezia și frumusețea lor. Ne gîndim, de asemenea, la drama bătrînului tăietor de lemne („A doua tinerețe") *încrîncenat împotriva naturii, sigur se pare în luptă cu ea (paginile care-l surprind singur cu gîndurile sale prăpăstioase în pădurea înfloră încercîndu-și puterile cu molizii sînt remarcabile), după cum* „Cicatricea" *emoționează prin inedit și veridicitate, prin măiestria cu care este condusă povestirea. Încercarea prin care trece Anton Munteanu, zbuciumul lui în preajma întîlnirii cu Emil ne dezvăluie un om întreg, cu multiple calități, un om de caracter cu vederi largi, cu concepții de viață înaintate, generos, care știe să-și construiască fericirea și la nevoie s-o apere.*

În multe, în mai toate aceste povestiri, veți întîlni o poezie de bună calitate, poezia faptului cotidian, a vieții noastre și a oamenilor noștri, a eroismului și a simplității, poezia naturii țării noastre minunate. N-am vrea să încheiem rîndurile acestea fără a vă înfățișa măcar un fragment de poezie. Este vorba de primăvara ce urmează războiului, surprinsă într-un colț de pădure („Cerbul").

„Cerbul boncălui o dată puternic și deodată spre nemărginiri: nu mai recunoștea locurile, nu-și mai găsea vechile culcușuri, nu mai auzea freamătul cetinilor Dar din nemărginiri nu-i răspunse nimeni... Doar o mierlă rătăcită pe undeva dădu glas. Cerbul o căută cu privirea și n-o găsi Coborî în vad și atinse cu botul apa rece și limpede Își văzu, în oglinda apei, chipul: coarnele răsmuroase, ochii umezi, pieptul lat, voinic, și tresări. Era singur. În dreapta și-n stînga, albastrul cerului, singurătatea. Altădată, în dreapta și-n stînga își vedea ciutele: zvelte și gingașe, cu ochii mici și sperioși... Unde-s ciutele?... Cerbul își aduse aminte de niște nopți cu tunete și fulgerări uriașe, cu vuiet și prăbușiri. Ardeau și se prăbușeau munții... Goneau înnebuniți oamenii prin păduri. Gonea și el cu ciutele în preajmă, străbătînd sihle și văioage și căutînd scăpare, și trăznetele nu conteneau, și-n urma lor cerul ardea... Și, uneori, cîte-o ciută se poticnea, cădea în genunchi și se lăsa moale pe giulgiul verde al ierbii, înnourînd-o cu sînge. „Nu vă opriți!... Fugiți!..." spunea parcă ultimul geamăt; fulgerele se oglindeau o clipă-două în ochii umezi și pe urmă se lăsa amurgul. Alteori cioporul întîlnea niște oameni ciudați, toți la fel zăcînd pe arme, năclăiți de sînge... Ce vînătoare să fi trecut prin păduri? O vînătoare ciudată în care fuseseră vînați oamenii!... Oare să fi fost o răzbunare a jivinelor?...

Cerbul pricepea că vînătoarea aceea trecuse și de-aici. Dar pe unde n-o fi trecut oare?... Rămas singur în adînci depărtări, a rătăcit cît a rătăcit și s-a întors în pădurea lui. E cerb bătrîn, a împlinit șapte ani. A simțit sunîndu-i în sînge chemarea tainică a locurilor natale. S-a întors, dar nu l-a întîmpinat nimeni. A dat chemare și nu i-a răspuns nimeni. Pădurea lui zace... E rănită, sfîșiată. O dor rănile. Și nu-i nimeni lîngă dînsa, decît el și-o mierlă... Oare numai el și mierla?...

Cerbul boncălui încă o dată spre nemărginit și-și ascultă chemarea răsfrîntă în ecouri. Undeva, pe-un ram, mierla fluiera din nou și cerbul se bucură. Ieși în paișite și începu a căuta iar cu privirile. Făcu cîțiva pași, se învîrti în loc, dădu să pască un fir, două de iarbă cînd undeva în preajmă trosni un vreasc. Cerbul tresări din toată ființa. Își aruncă privirile agere în partea din care venise zgomotul și rămase locului, blînd, supus, așteptînd parcă o mîngîiere: în marginea pădurii se ivise un om. Stătea locului înmărmurit Ca niciodată, cerbul nu se temu de el. Se uitau unul la altul. Cerbul era fericit că nu mai e atît de singur, omul se bucura că în pădure se întoarce primăvara... Cerbul își scutură coarnele rămuroase și le lăsă pe spate și țîșni în fugă spre culmi, parcă anume să-i arate omului că încă n-a îmbătrînit. Omul îl urmă cu privirile, zîmbi și prinse a coborî plaiul spre sat..."

Minzu RADIAN

Fază din meciul amical Rapid — Steagul roșu Brașov

ȘI ACUM RETURUL

Încă din primele zile ale anului, fotbaliștii de la „Farul" și-au reluat pregătirile sub conducerea antrenorului Petre Steinbach și P. Comăniță. Recent, după terminarea unui antrenament am avut o scurtă convorbire cu cei doi antrenori. Mai întîi ne-am adresat antrenorului principal, Petre Steinbach, pe care l-am rugat să ne vorbească despre stadiul de pregătire atins de echipă.

— După o scurtă vacanță, la cîteva zile după Anul Nou, am început antrenamentele în cadrul cărora s-a urmărit în special pregătirea fizică a jucătorilor. Jucătorii au făcut cros 14 km pe zi pe teren denivelat, diferite exerciții și, bineînțeles, lucru individual pentru pregătirea tehnică. Am inițiat o serie de lecții teoretice, care după părerea mea au fost de un real folos jucătorilor. De pildă, tema „sarcini pe posturi și pe raze de acțiune" a fost mult discutată. Fiecare jucător și-a alcătuit un referat despre sarcinile ce-i revin în echipă și cum le poate rezolva, în funcție de adversarul întîlnit, susținîndu-l în fața întregului efectiv. Ceilalți au venit cu completări. Au mai fost lecții despre „Presing" și altele. Avem ședințe de lucru în fiecare zi, durata lor prelungindu-se treptat.

— Ce v-ați propus pentru returul campionatului ?

— Dorința noastră este să avem o comportare bună ca și în prima parte a campionatului. Pentru aceasta ne antrenăm cu asiduitate. Pe de altă parte, căutăm să imprimăm fiecărui jucător disciplină atît la antrenamente cît și pe teren, în jocurile de campionat. Într-un cuvînt, să ducă o adevărată viață sportivă. După cum se știe, viața sportivă constituie un element de bază în obținerea oricărei performanțe.

— Ce pronostic dați pentru meciul cu Dinamo din prima etapă ?

— Ar fi foarte greu — ne răspunde P. Comăniță — să indic echipa învingătoare. Cunoaștem valoarea dinamoviștilor și de aceea noi ne pregătim cu seriozitate. Firește, dorim să cîștigăm meciul, dar la rîndul lor și dinamoviștii gîndesc desigur la fel. Așa că... Cert este că meciul va fi foarte greu. De altfel, după părerea mea returul campionatului va fi mult mai dificil. Pe de o parte că vom lupta cu echipe fruntașe ale fotbalului nostru care aspiră la titlu, iar pe de altă parte cu echipe care vor să părăsească zona retrogradării. De aceea, noi vom acorda cea mai mare atenție fiecărui joc, atît în deplasare cît și acasă.

— Ce efectiv aveți în lot ?

— Ghibănescu și Manciu — Buzea, Costin, Tîlvescu, Greef, Stancu, Neacșu, Bibere — Moroianu, Bükösi, Tufan, Dinulescu, Ologu, H. Moldovan, Dragu și Tănase. Ultimii doi fiind promovați de curînd în echipă.

— Ați amintit de Costin. Văd că lipsește de la antrenament.

— Da. Este convocat la armată. Și-a terminat de curînd Facultatea de Științe Juridice. El însă n-a neglijat antrenamentele. Se pregătește împreună cu fotbaliștii de la C.S.M.S.-Iași, iar în scurt timp urmează să susească. Și încă o precizare : Pleșea a fost încorporat. Deci, în retur contăm pe un efectiv de 17 jucători.

Din cele arătate de cei doi antrenori cît și din discuțiile noastre cu jucătorii am observat la „Farul" aceiași dorință de afirmare, de a juca cît mai bine, justificîndu-și astfel locul fruntaș pe care-l ocupă în clasament.

I. ARABOLU

Performanțele obligă!

de DAN DEȘLIU

Unul dintre sportivii noștri fruntași, aureolat de numeroase succese pe arena internațională, mi-a adresat dăunăzi o întîmpinare. Mai bine zis — două. La cea dintîi, vizînd anumite inexactități dintr-un articol al subsemnatului, am fost nevoit să fac „mea culpa". Cealaltă abordează probleme mult mai complexe, încît mi-am zis că e preferabil să chibzuiesc puțin, înainte de a răspunde. Fiind vorba de principii și nu de împrejurări particulare (obiecții sinonime s-au mai ivit și în alte cazuri), răspunsul merită, poate, atenția cititorilor.

Criticat pentru cîteva rezultate slabe din ultimul timp, interlocutorul meu ripostează — în termeni foarte măsurați — că obligațiile profesionale i-au impus un efort special, neîngăduindu-i să se concentreze suficient asupra antrenamentului. Deși precizia afirmației este absolut riguroasă, de astă-dată nu sînt convins de necesitatea unei retractări.

Fără îndoială, buna îndeplinire a celorlalte sarcini, constituie o datorie și un titlu de onoare pentru oricare performer. După cum știm, există încă nume cu prestigiu în diferite discipline sportive care nu strălucesc din acest punct de vedere. Interesant de observat că o atare atitudine concordă adesea cu scăderi evidente pe tărîm competițional.

Practica ne oferă însă și exemple contrarii : numeroși purtători ai culorilor noastre, campioni europeni sau mondiali, recordmeni ai lumii, cîștigători de medalii olimpice au o prezență vrednică de stimă dincolo de terenul sau masa de joc. Teoria incompatibilității între sportul de performanță și realizările în alte domenii a fost infirmată în repetate rînduri de replica vieții. Desigur, nimeni nu contestă caracterul dificil al unei asemenea situații, dar în care sector drumul spre culmi se prezintă sub forma unei șosele asfaltate ?

Cununile de laur nu sînt simple distincții, menite să atragă asupra posesorilor admirația unanimă : strălucirea lor e, totodată, împovărătoare.

Artistul, de pildă, nu poate invoca în nici un caz sarcinile obștești — sau de altă natură — drept justificare a unor slăbiciuni în creație ; pe bună dreptate, publicul va fi prea puțin sensibil la astfel de argumente. Indiferent de sfera de activitate, performanța obligă la „recidivă" — adică la mai mult și mai bine.

Este, dacă nu mă înșel, o lege severă dar echitabilă.

Fotografia : T. CHIOREANU

Interviu la marginea bazinului

După mii și mii de kilometri, parcurși pe ruta aeriană — Tokio — Alaska — Stockholm — București — a sosit, de curînd, în țara noastră, antrenorul japonez de înot *Manabu Koga*. O distanță apreciabilă pe care oaspetele nostru, obișnuit cu distantele, n-a resimțit-o de loc. În anul olimpic 1956, înotător fiind, Manabu Koga parcursese prin... apă mii de kilometri, în strădania de a se prezenta în formă maximă la Melbourne.

Dar anii trec...

În 1958, cînd înotătorul Koga a simțit că rezultatele sale pe „sută" încep să se apropie de cele ale ...australiencei Dawn Fraser, și-a luat adio de la activitatea competițională. A îmbrăcat treningul peste slip, dedicîndu-se meseriei de antrenor și, foarte curînd, acele cronometrelor au prins să se învîrtească mai repede pentru elevii săi, Yamanaka și Fukui.

Și iată-l acum pe marginea piscinei de la Floreasca, urmărind antrenamentele înotătorilor noștri. Antrenorul japonez este un fin cunoscător al tuturor procedeelor tehnice și în special al „craulului". Ne surprind plăcut, de aceea, aprecierile adresate lui Cornel Georgescu, o autentică speranță a natației noastre.

Apoi, cînd înotătorii pe care i-a „studiat" trec la 200 m. „relaxare", semn că ora de antrenament s-a sfîrșit, el poate fi asaltat cu o suită de întrebări de strictă specialitate. În jurul nostru, antrenorii sînt numai... urechi :

— La ce vîrstă se poate trece la un antrenament intensiv ?

— După părerea mea, la 12 ani, cu condiția ca tînărul sportiv să fi avut un stadiu de 5—6 ani acomodare cu apa. Dintre aceștia se ridică marii înotători.

— Care este cel mai important criteriu pentru selecția copiilor ?

— La noi, antrenorii își îndreaptă mai întîi privirea asupra trenului inferior. Există credința, formată în timp, că înotătorul cu picioare puternice este acel care înoată mai repede ; o părere — aș spune — bazată pe realități obiective, întrucît japonezii nu se bucură în general de o structură morfologică solidă, nu au ceea ce se înțelege prin „gabarit".

— Așa se explică probabil și faptul că școala japoneză de craul își datorează reputația lucrului eficace al picioarelor, adăugăm noi...

— Exact. Ceea ce nu ne oprește să recunoaștem că tipul ideal de înotător este acela care are și brațe puternice. Cred, de exemplu, că dacă Yamanaka al nostru ar fi avut suficientă forță în brațe, ar fi coborît înaintea lui Scholander sub 2 minute la 200 m. liber...

— Ce importanță se acordă la dv. pregătirii fizice generale ?

— Una majoră. Ea se desfășoară pe tot timpul anului, paralel cu „lucrul" în apă. Se efectuează într-o proporție care variază de la perioadă la perioadă, reducîndu-se pe măsură ce ne apropiem de competițiile importante. Astfel, înotătorii noștri fac mult atletism, practică jocuri complimentare, execută multe exerciții pentru elasticitatea diferitelor grupe musculare.

— Cum vă simțiți la noi ?. am schimbat brusc caracterul interviului nostru, simțind că.. translatorul dă semne vădite de oboseală..

— Foarte bine. Prietenia, căldura cu care sînt înconjurat pretutindeni, mă fac să suport mai ușor, cele cîteva grade sub zero, cu care noi japonezii nu prea sîntem obișnuiți.

G. NICOLAESCU

Cassius Clay, fostul campion olimpic atacă titlul mondial deținut de Sonny Liston

Sudicul Miami, unde înfloresc acum portocalii și odraslele bogătașilor americani își omoară plictisul pe plajele însoriteiFloride, sau în jurul meselor de ruletă, va fi pentru a treia oară teatrul unui campionat mondial de box la categoria grea. Cu 30 de ani în urmă, pe ringul din parcul Flamingo, gigantul italian Primo Carnera îl bătea la puncte pe Tommy Laugham, păstrîndu-și titlul pe care avea să-l piardă după trei luni în favoarea lui Max Baer. Tot aici, dar mult mai recent, în 1961, Floyd Patterson a cîștigat prin K.O. al treilea meci al său cu suedezul Ingemar Johansson. Și iată că peste 48 de ore la Miami se va consuma un nou episod în istoria furtunoasă și de multe ori tragică a campionatelor pentru titlul mondial de box la categoria grea.

Eroii acestui al 79-lea meci din analele boxului profesionist modern se numesc Sonny Liston și Cassius Clay. Cine sînt în fond cei doi boxeri pe care match-makerii americani îi vor face să urce marți seara pe ringul de la Convention Hall? Ce palmarese prezintă, ce șanse, ce atu-uri au fiecare ? În primul rînd amîndoi sînt negri, populație care a dat de aproape un secol contingente întregi ringurilor americane, tineri mînați de mizerie, de pe spinarea cărora afaceriștii boxului au făcut averi fabuloase. Liston este al șaselea boxer de culoare campion mondial la categoria în care „copiii Harlemului" s-au distins întotdeauna, începînd cu Jack Johnsson, continuînd cu Joe Louis, Ezzard Charles, Joe Walcott sau Floyd Patterson. El însă n-a neglijat antrenamentele. Se pregătește împreună cu fotbaliștii de la C.S.M.S.-Iași, iar în scurt timp urmează să susească. Și încă o precizare : Pleșea a fost încorporat. Deci, în retur contăm pe un efectiv de 17 jucători.

Din cele arătate de cei doi antrenori cît și din discuțiile noastre cu jucătorii am observat la „Farul" aceiași dorință de afirmare, de a juca cît mai bine, justificîndu-și astfel locul fruntaș pe care-l ocupă în clasament.

I. ARABOLU

Sonny Liston

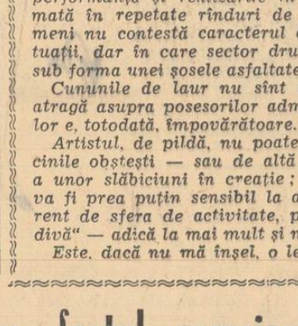

Cassius Clay

Știindu-i apucăturile, între două reprize, părintele Murphy se ruga : „Ai grijă Doamne de mine și de adversarul lui Sonny". Aceasta a fost în 1962, la Chicago, cînd lui Liston i-au trebuit doar două minute și 24 secunde pentru a-l expedia în lumea visurilor pe Floyd, slăbiciunea și mîndria negrilor din Brooklyn. Istoria s-a repetat în anul următor și sărmanul Patterson a rezistat doar cu 4 secunde mai mult pe ringul din Las Vegas.

Dar cine este omul care se încumetă să-l înfrunte pe acest campion despre care se spune că nici Louis, nici Dempsey sau Jackson nu i-ar fi putut sta în față ?

Este Cassius Marcellus Clay, un negru de 22 de ani, din Kentucky, boxer, poet și recitator în același timp, campion olimpic la Roma în categoria semigrea, după o fulgerătoare victorie prin K.O. asupra polonezului Pietrzikowski. Matusalemul boxului, Archie Moore, Douglas Jones și englezul Henri Cooper sînt cîțiva dintre învinșii lui Cassius Clay. Succese destul de palide, neconcludente.

Totuși, impresarii americani, în lipsă de altceva mai bun au acceptat ca fostul campion olimpic să se măsoare cu „ciclonul din Arkansas". Se pare că ei nu vor fi dezamăgiți în calculele lor pentru că meciul promite o retetă dintre cele mai grase.

Apropiatul campionat mondial a fost pregătit pe fundalul unei zgomotoase campanii publicitare care îmbracă uneori forme de-a dreptul grotești și mizează pe atîtarea rivalității dintre cei doi boxeri. Ziarele au publicat recent o fotografie în care Cassius Clay boxează într-un ring cu un urangutan numit Sonny. Interviurile și declarațiile „distribuite" zilnic în presa americană, ocupă o parte importantă în jocul bătăliei publicitare. Cassius Clay și-a permis să prevadă de pe acum că în repriza a 5-a Liston va fi K.O., la care adversarul său a ripostat : „Își face singur curaj, dar cu o singură mînă îl voi astîmpăra pe acest bufon al boxului".

Pînă și bătrîna mamă a șalanierului a fost obligată să facă declarații. Temîndu-se pentru fiul său, ea a spus cu multă prudență : „domnul Liston este un gentleman și cred că se va purta frumos cu băiatul meu". Ceea ce între noi fiezis nu prea ne vine să credem.

Faima lui Liston, declarațiile lăudăroase ale adversarului său și toate aceste trucuri obișnuite ale reclamei trebuie să asigure încasările prevăzute la sute de mii de dolari. Pentru că meciul, pînă la urmă, este o mare afacere, ca să nu-i zicem escrocherie. Prețurile de intrare sînt exorbitante. E suficient să amintim că fiecare din cele 720 de fotolii de ring costă 250 dolari, că meciul va fi transmis în cîteva sute de săli la televiziune și că de pe acum la Miami mișună bookmakerii și pariorii. Acesta este cadrul în care se va desfășura campionatul pentru titlul mondial de box. Unii consideră că cineva din umbră va hotărî cîte reprize trebuie să reziste Cassius, în timp ce alții nu-și ascund temerea că s-ar putea produce o nouă dramă zguduitoare a boxului profesionist.

I. G.

MEXIC — un candidat serios pentru organizarea campionatului mondial de fotbal ediția 1970

Recent, Stanley Rous, președintele F.I.F.A. și M. Wiederkehr, președintele U.E.F.A. au întreprins o călătorie în Mexic pentru a studia posibilitățile organizării ediției campionatului mondial de fotbal din 1970 în această țară. După cum se știe, Mexic și Argentina sînt cele două țări din America Latină care au cerut să li se acorde organizarea competiției.

Înainte de a părăsi această țară și a pleca în Argentina, ei au făcut următoarele declarații :

STANLEY ROUS : — „Sîntem foarte impresionați de cele văzute în Mexic. Dacă această țară ar obține dreptul de organizare sînt convins că vom asista la o ediție foarte frumoasă. Am vizitat în cîteva orașe numeroase instalații sportive și hoteluri prevăzute a găzdui echipele și pot să afirm că există condiții corespunzătoare pentru un asemenea eveniment. Am fost informat oficial că și guvernul mexican va acorda tot sprijinul necesar".

M. WIEDERKEHR *a declarat la rîndul său următoarele :* — „Sînt de părere că Mexicul are posibilități să asigure o bună desfășurare a unei competiții de mare amploare, cum este Cupa „Jules Rimet". Mai există o problemă : cu doi ani mai devreme, în 1968, Mexic va organiza Jocurile Olimpice de vară inclusiv turneul de fotbal și s-ar putea întîmpla să existe obiecții ca aceiași țară să organizeze la interval mic, două întreceri atît de importante pentru fotbal.

Ivănescu vrea să devină din nou golgeter

Zi de lucru la Floreasca. In tribune doar cîțiva școlari care și-au prelungit lecția de înot sau cea de atletism pentru a vibra cîteva momente la un reflex al lui Redl, o cursă fulgerătoare a lui Iacob, sau cîteva „ghiulele" trase ca din tun de Mozer. Handbalul le place, evident. Ca și un sprint de 33 m în bazin, sau o alergare peste garduri în sala de alături. Iar cînd mai au și ocazia de a vedea la lucru pe maeștri... atunci capitolul „teme pentru mîine" suferă în mod neîndoielnic o întîrziere de cel puțin jumătate de oră.

În fața lor, cei care concurează pentru un loc în „7"-le reprezentativ la viitorul campionat mondial au ca partener — pentru un meci de verificare — pe jucătorii de la Steaua. Se aleargă mult, și nu fără chibzuință, se urmărește cu răbdare, se insistă chiar cu perseverență asupra unui fir tactic, care să ducă mingea cît mai repede și mai sigur în poarta adversă. De multe ori căutările își ating ținta. Alteori (ah, aceste rătări de la semicerc) se reia totul de la început. Nu-i nimic. Poate tocmai acest plus de frămîntare ne va aduce la Pardubice sau la Praga golurile victoriei.

Rezultatul ? Interesează mai puțin. Mai importante sînt însă plusurile sau minusurile pe care antrenorii le trec cu maximum de exigență în dreptul fiecărui nume la sfîrșitul partidei. Pentru că acestea vor decide, în ultimă instanță, pe viitorii purtători ai tricoului național.

Jucătorii părăsesc terenul unul cîte unul. Printre cei ce mai zăbovesc se află și Petre Ivănescu, care-l mai încearcă pe Redl cu cîteva „torpile" de la distanță. Este drept, m-aș fi bucurat să mai văd alături de el pe Gruia sau Marinescu, Costache I sau Oțelea. Dar... În sfîrșit, poate data viitoare.

— Mi se pare că vrei să devii din nou golgeter, Petrică ?

— Hm, la Dortmund a fost mai ușor. Astăzi însă... „Puștii" vin tare din urmă, ca să nu mai vorbesc de cei mai bătrîni, Mozer, Nodea sau Hnat.

— E drept, concurența-i mare. Totuși...

— Nu vreau să risc de loc. Dacă trebuie să arunc de 50 de ori dintr-un unghi, dublez cifra ; dacă este necesar să măresc arcuirea la „evitare", nu o amîn niciodată pentru aruncarea următoare. Doar în felul acesta cred că voi reuși.

— Cu alte cuvinte candidezi serios.

— Întîi vreau ca să-mi asigur locul în echipă, pentru că și aceasta este o problemă. Nu de alta, dar nu vreau să scap prilejul de a-i plăti lui Vicha polița pentru finala „Cupei campionilor europeni" de la Paris. Apoi, dacă în seara de 15 martie steagul nostru va flutura pe cel mai înalt catarg de la Zimny Stadion, atunci voi fi fericit ca și în dreptul golgeterului să fie înscris un nume românesc.

— Adică...

— Personal, promit că voi încerca să marchez cît mai multe goluri. Dar, nu vă temeți. De cîte ori voi vedea pe Mozer, Iacob, Nodea sau Hnat în poziție mai bună de șut, nu voi ezita niciodată să le dau pasa ideală. Și sînt sigur că și ei vor proceda la fel. Numai în felul acesta întrecerea noastră va servi exclusiv intereselor echipei.

Adrian VASILIU

CLASAMENTE...

Ziarul francez de specialitate „L'equipe" a publicat recent, în cîteva numere consecutive, clasamentul pe țări, însoțit de comentarii, întocmite de specialiști ai ziarului în diferite ramuri sportive, pe baza rezultatelor înregistrate de-a lungul anului 1963.

Răsfoind aceste clasamente am avut satisfacția să întîlnim în numeroase discipline, în mod firesc, printre reprezentativele fruntașe și numele țării noastre. Evident, la o analiză mai serioasă s-ar putea contesta unele concluzii și clasificări care privesc țara noastră. Dar un fapt rămîne incontestabil : R. P. Română și-a cîștigat pe plan internațional un prestigiu binemeritat de care nu poți să nu ții seama, chiar dacă uneori — ca în cazul de față, se pot strecura unele aprecieri subiective.

Pentru curiozitatea cititorilor, iată cîteva din aceste clasamente :

RUGBY : 1) Anglia 2) Franța 3) Irlanda 4) R. P. Română 5) Italia.

SCRIMĂ : 1) U.R.S.S. 2) R. P. Polonă 3) R. P. Ungară 4) Franța 5) Italia 6) R. F. Germană 7) Anglia 8) R. P. Română 9) Austria 10) Olanda. Clasamente la probe masculine : la floretă R.P.R. ocupă locul 8 ; la sabie locul 7 ; la spadă neclasați în primele zece locuri ; la floretă femei R.P.R. ocupă locul 5 după U.R.S.S., R. P. Ungară, Italia și Franța.

CANOTAJ ACADEMIC : 1) R. F. Germană 2) R. S. Cehoslovacă 3) U.R.S.S. 4) Olanda 5) R. D. Germană 6) Franța 7) R. P. Polonă 8) Italia 9) R. P. Română 10) Anglia.

LUPTE : 1) U.R.S.S. 2) Turcia 3) R. P. Bulgaria 4) R. P. Ungară 5) R. P. Română 6) R. F. Germană 7) R. S. Cehoslovacă 8) R.S.F. Iugoslavia 9) Suedia 10) R. P. Polonă.

VOLEI : 1) U.R.S.S. 2) R. P. Română 3) R. P. Ungară 4) R. P. Bulgaria 5) R. S. Cehoslovacă 6) R. P. Polonă 7) R. D. Germană 8) R.S.F. Iugoslavia 9) Olanda 10) Franța.

BASCHET : 1) U.R.S.S. 2) R.S.F. Iugoslavia 3) R. P. Polonă 4) Franța 5) Italia 6—8) R. S. Cehoslovacă, R. P. Ungară, R. P. Bulgaria 9) R. P. Română 10) R. D. Germană.

GIMNASTICĂ : 1) U.R.S.S. 2) R. S. Cehoslovacă 3) R. D. Germană 4) R.S.F. Iugoslavia 5) Italia 6) R. P. Polonă 7) R. F. Germană 8) R. P. Ungară 9) R. P. Bulgaria 10) Finlanda. În clasamentul masculin R. P. Română nu figurează în primele zece locuri iar în cel feminin se află pe locul 6 după U.R.S.S., R. S. Cehoslovacă, R. D. Germană, R. P. Ungară și R. P. Polonă.

POLO PE APĂ : 1) R. P. Ungară 2) R.S.F. Iugoslavia 3—4) Italia și U.R.S.S. 5—6) R. P. Română și R. D. Germană.

BOX : 1) U.R.S.S. 2) Italia 3) R. P. Polonă 4) Anglia 5) Germania (echipă unită) 6) Franța 7) R. P. Română 8) R. P. Ungară 9) Spania 10) R.S.F. Iugoslavia.

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMÎNIA LIBERA
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

DIN PALETĂ

de GH. CHIRIAC

— Ce faci Nicușor ?!!
— Joc tenis de masă cu Nelu, și nu avem minge !...

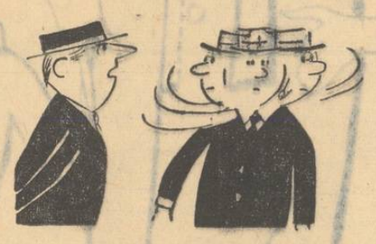

— Ce-i cu ticul ăsta ?
— Vin de la un meci de tenis de masă !...

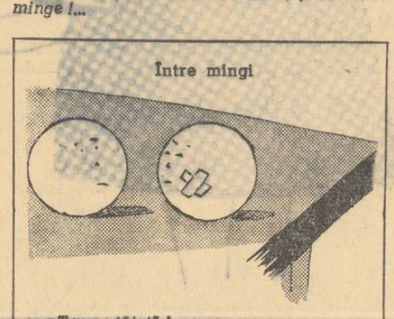

— Te-a „tăiat" !
— Da, am jucat la clubul frizerilor !...

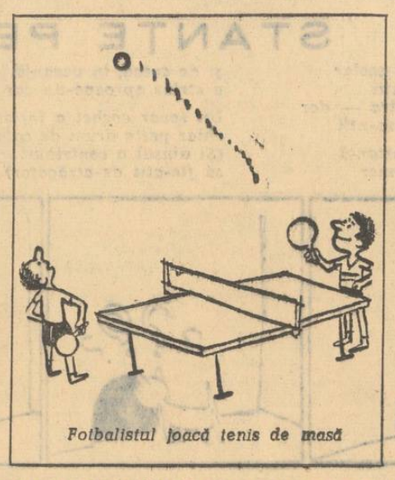

Fotbalistul joacă tenis de masă

Ghidul : *Dacă ar fi trăit pe timpul nostru ar fi fost o mare campioană de tenis de masă !...*

ȘAH

Succese ale jucătorilor noștri de șah prin corespondență

De curînd, în partidele meciului R.P.R.—Canada din cadrul Olimpiadei de șah prin corespondență — semifinale — s-au terminat alte două partide. Reprezentanții noștri Eugen Rusenescu și Gh. Rotaru au jucat foarte bine întîlnirile lor cu adversarii direcți, reușind să cîștige. În felul acesta, echipa R. P. Romîne a preluat conducerea cu 2,1/2—1/2 avînd șanse serioase să cîștige meciul direct și să se califice în finală.

Iată mai jos, partida cîștigată de Gh. Rotaru :

ALB : G. K. HEILDING (Canada)
NEGRU : GH. ROTARU (R.P. ROMÎNĂ)

1. d4, Cf6	18. N : c6, De6
2. c4, e6	19. Nf3, Cd5
3. Cf3, b6	20. Nd2, Cdb6
4. g3, Nb7	21. a4, a5
5. Ng2, Ne7	22. e3, Ce5
6. O—O,0—0	23. Ne4, Cbc4
7. d5, e : d5	24. e : d4, e : d4
8. Cd4, Nc6	25. f4, d3
9. C:c6, d:c6	26. De3, C : d2
10. Ce3, d4	27. D : d2, f5
11. Cb5, Nc5	28. Df2, f : e4
12. Nf4, a6	29. D : a7, Cf3
13. Ca3, N : a3	30. Rg2, Dg4
14. b:a3, Ta7	31. T : e7, Ch4 +
15. c5, b : c5	32. Rg1, d2 și albul cedează.
16. Dc2, De7	
17. Tfc1, Cbd7	

Iată și o altă victorie, a lui Paul Vătărescu din Oltenița, în cadrul unei grupe din campionatele europene prin corespondență.

ALB — ERICH GERLOF (R.D. Germană)
NEGRU — PAUL VĂTĂRESCU

Jucată în cadrul campionatelor europene de șah prin corespondență.

1. e4, e5	16. C:a8, C:d4
2. f4, e:f4	17. Nb5+, Re7
3. Cf3, Ne7	18. Df2, Dc5
4. Ne4, Cf6	19. Dh4 +, Rf7
5. Ce3, C:e4	20. Tf1 +, Rg8
6 Ce5, Cg5	21. Rh1, a6
7. 0—0, d6	22. Dd8, Nf5
8. C:f7, C:f7	23. D:b8, a:b5
9. T:f4, Ce5	24. c3, Dc4
10. Df1, h5	25. Tf2, Dd3
11. d4, Cc6	26. h3, Dd1 +
12. Cd5, Tf8	27. Rh2, Ce2
13. T:f8, N:f8	28. T:e2, D:e2
14. Ng5, D:g5	29. Db7, De5 +
15. C:e7 +, Rd7	și albul cedează

ȘTIRI

● *Înaintea ultimului campionat al Statelor Unite, printre șahiștii fruntași americani devenise cunoscut că Fischer a afirmat cu cîtva timp înainte, într-o scrisoare, că el a găsit o mutare surpriză, cu care întărește considerabil jocul negrului în binecunoscuta apărare spaniolă. Declarația a stîrnit interes. Iar cînd într-una din partide, cea cu Addison, s-a ajuns la o deschidere spaniolă, Fischer avînd negrele, curiozitatea spectatorilor, evident, era deosebită. Și, într-adevăr, la mutarea a cincea, Fischer a adoptat un sistem de joc mai puțin obișnuit, pe care l-a mai folosit în ultimul timp și marele maestru sovietic Taimanov, și care înainte era considerat ca slab datorită posibilității albului de a juca 6. N:f7+ !, sacrificînd o figură pentru atac puternic. Dacă Fischer a găsit o continuare nouă, mai bună pentru negru, în cazul unui astfel de sacrificiu, spectatorii prezenți în sala finalei nu au putut afla. Adversarul său nu a vrut să riște o eventuală inovație și nu a sacrificat nebunul A adoptat, prudent, o continuare mai liniștită, care i-a dat posibilitate lui Fischer să dezlănțuie un atac puternic și să cîștige. Iată această partidă :*

ALB : ADDISON
NEGRU : FISCHER

1. e4, e5	21. h4, Dc6
2. Cf3, Cc6	22. De4, 0—0—0
3. Nb5, a6	23. D:c6 +, N:c6
4. Na4, b5	24. c4, Rd7
5. Nb3, Ca5	25. Ta1, Ta8
6. d4, e:d4	26. Ce4, N:e4
7. D:d4, Ce7	27. T:e4, Cg7
8. c3, C:b3	28. Cd2, Cf5
9. a:b3, Nb7	29. Tf4, Re6
10. Nf4, d5	30. Ce4, b:c4
11. e5, c5	31. b:c4, Thb8
12. Dd3, Cg6	32. Ta2, Tb4
13. Ng3, Ne7	33. Cd2, C:h4
14. Cbd2, Cf8	34. N:h4, N:h4
15. 0—0, Ce6	35. Te4, Ng5
16. Tad1, g5	36. f4, g:f3
17. h3, h5	37. C:f3, Ne3 +
18. Tfe1, Db6	38. Rh2, T:c4 și albul cedează
19. Cf1, d4	
20. C3d2, g4	

● *Odată, fotograful a prins pe peliculă pe participanții la un simultan de șah dat de un mare maestru. Firește că toți partenerii săi din micul orășel au vrut să păstreze o amintire și și-au comandat fotografii. Mare a fost mirarea lor cînd, primindu-le, s-au văzut doar pe ei și pe cunoscuții lor localnici ; marele maestru șahist însă nu era în fotografie. Fotograful s-a grăbit să-i lămurească : pe ăla scund și cu burtă l-am retușat, îmi strica întregul cadru...*

● Rezultatele unor turnee internaționale disputate la începutul acestui an :

Islanda : La turneul de la Reykjavik, Tal s-a clasat pe primul loc cu 12,5 puncte, urmat de Gligorici cu 11,5 puncte. Pe locurile 3—4 : Johannessen și Olafsson cu 9 puncte etc.

Olanda : Botvinnik a cîștigat cu 4 puncte un mic turneu internațional la care au mai participat Flohr (3,5 puncte) Bouwmeester (3 pct.), Donner (2,5) etc.

Suedia : Smîslov a cîștigat turneul internațional de la Stockholm cu 7.5 puncte din 8 posibile. Boleslavski pe locul II cu 7 puncte.

După cum se vede, cei trei foști campioni mondiali sînt în formă !

Italia : Un turneu disputat la Reggio Emilia a avut nu mai puțin de patru cîștigători : Barcza, Flesh, Gereben și Teschner cu cîte 8,5 puncte.

Australia : Kotov a învins într-un mic turneu internațional la Sidney, cu 5,5 puncte din 7 posibile. O „speranță" australiană s-a clasat pe locul II : T. Hay (18 ani) cu 5 puncte.

Desene de Tanți PFENNINGS

MEDICUL vă sfătuiește

Regimul alimentar în litiaza renală

Termenul de litiază renală definește existența calculilor (pietrelor) în căile urinare, consecință a precipitării sărurilor din urină. Cauzele și modul de formare al calculilor cîferă și nu sînt în totalitate cunoscute. Alimentația pare a avea uneori importanță în prevenirea litiazei renale, iar regimul alimentar adecvat ar putea, într-o oarecare măsură, să prevină formarea în continuare a calculilor. Litiaza renală este o boală bine conturată, cu simptome care pot orienta relativ ușor pe medic și pacient, către descoperirea ei. După sărurile componente, calculii sînt diferiți (uratici, fosfatici, oxalici), în structura celor mai mulți (în afară de cei uratici), intrînd și calciul. Efortul medicului se îndreaptă frecvent spre stabilirea structurii acestora.

Prevenirea litiazei în general se face printr-un aport alimentar echilibrat, fără abuzuri, dar și fără deficiențe în vitamine (mai ales vitamina A) și cu un aport suficient de lichide.

Dietetica comună oricărei litiaze urmărește două scopuri :

1. — diminuarea concentrației urinare,
2. — diminuarea eliminării renale a calciului (calciul se găsește în 3/4 din numărul total al calculilor).

Diminuarea concentrației urinei se realizează printr-un aport de lichide astfel calculat încît să asigure eliminarea a 2—3 litri de urină în 24 de ore, bolnavul trebuind să măsoare urina din cursul a 24 de ore. Pentru a ajunge la aceasta, cantitatea necesară este de 2—5 litri lichide ingerate pe zi. Totalul de lichide trebuie să fie egal repartizat pe 24 de ore, din care bolnavul ia dimineața pe nemîncate 500 ml obligatoriu, seara 300 ml (două pahare) și eventual și la ora 2 noaptea 300 ml, în scopul prevenirii concentrării obișnuite a urinii în timpul nopții. Lichidul ce se administrează depinde de tipul de litiază diagnosticat de medic. În general însă poate fi folosit ceaiul — de orice fel — și mai bine apa distilată.

Cu același scop la marii mîncăcioși se scade aportul alimentar printr-un regim global restrîns și se combate sedentarismul prin exerciții în aer liber, sport și masaje.

Diminuarea eliminării renale a calciului se realizează prin diminuarea aportului în alimente bogate în calciu, adică prin interzicerea sau restrîngerea accentuată a laptelui, brînzeturilor, ouălelor, legumelor (fasole, mazăre), legumelor verzi ca spanacul, varza, conopida, a fructelor ca : nuci, migdale, smochine și a ciocolatei. În afara acestor măsuri dietetice generale, valabile în orice fel de litiază, există și o dietetică proprie fiecărei litiaze.

Litiaza fosfatică se datorește precipitării sărurilor fosfatice în urină alcalină. Dietetica acestor litiaze urmărește să reducă fosfații urinari prin restrîngerea alimentelor bogate în fosfor cum sînt ouăle, cacaoa, fasolea, mazărea boabe, brînzeturile, ficatul, creierul, somnul, sardelele și heringii, nucile și migdalele ; și în același timp urmărește și reducerea aportului de calciu prin măsurile semnalate anterior. Acest regim se va baza pe : carne, pește, cîrnați, cereale (făinuri și derivate), unt, untură de pește — bogată în vitamină A și D — drojdie de bere și creier, alimente care tind să modifice și reacția urinii către aciditate cu scopul de a împiedica precipitarea sărurilor fosfatice.

Litiaza oxalică se datorește precipitării în urină a oxalaților de calciu. În dieta acesteia vom suprima alimentele bogate în acid oxalic (spanac, măcriș, revent, cacao, ceai, fasole boabe, varză roșie, sfeclă, castraveți), vom restrînge mult alimentele fermentabile, (făinoasele, dulciurile, zahărul) care prin descompunere în intestin pot produce acid oxalic. Dietetica litiazei oxalice impune un regim dificil de urmat deoarece restrîngînd glucidele, grăsimile, alimentele bogate în oxalați și calciu, sau interzicînd fructele și legumele (care alcalinizează urina) rămîne să se bazeze numai pe proteinele din carne, care să realizeze un regim acidifiant al urinei și să prevină formarea calculilor de oxalați.

Litiaza uricâ. Se reduc alimentele care ar putea produce acid uric ca viscerele (rinichi, ficat, splină, creier), carnea de vită tînără, sardelele, anchois-ul, dar se permit cafeaua naturală, cacaoa, ciocolata, ceaiul. Proteinele se reduc la aproximativ 60 gr. pe zi și nu se dau sub formă de carne prăjită sau friptă, ci sub formă de carne fiartă de la început în apă rece. Grăsimile se vor da 40 gr. pe zi. Regimul permis va fi ovo-lacto-vegetarian-fructarian, în care vor predomina fructele și zarzavaturile cu restrîngerea cărnii, peștelui și a făinoaselor. Dieta are putere alcalinizantă asupra urinii și previne formarea calculilor de urați, care precipită în mediul acid. Litiaza urică se poate asocia cu guta sau cu obezitatea și în aceste cazuri se impune un regim de slăbire.

Litiaza cistinică. Se reduce aportul alimentar de ouă și de brînzeturi, bogate în cistină sau metionină.

Din nefericire litiazele sînt în majoritatea cazurilor mixte și atunci aplicăm dieta generală tuturor litiazelor. În toate formele de litiază, în eliminarea calculilor deja formați, curele de diureză cu diferite lichide (ceaiuri, ape minerale) după indicația medicului, 2 litri odată la 8 zile, sînt deplin justificate.

Dăm mai jos, ca ghid, — modificat după prof. dr. Pavel — două regimuri : unul zis alcalinizant și altul, zis acidifiant.

Regimul zis alcalinizant (în litiaza urică, cistinică).

Dimineața : Cafea cu lapte cu zahăr, pîine integrală cu unt 10 gr, dulceață, marmeladă sau miere. *Ora 10 :* Compot de mere sau suc de fructe. *Prînz :* O supă

cremă de legume cu smîntînă ; Budincă de cartofi cu brînză de vaci și sos de roșii; Salată de varză albă rasă, cu ulei și lămîie ; Fructe crude sau coapte; pîine integrală. *Ora 16 :* Suc de fructe sau ceai cu lapte cu zahăr și biscuiți cu dulceață. *Seara :* Sote de legume cu smîntînă ; Friptură 60 gr ; O ceașcă de lapte cu pîine cu unt.

Regim zis acidifiant (în litiaza fosfatică sau cu oxalați). *Dimineața :* Șuncă cu pîine, două ouă, 2—3 bucăți de pîine cu unt. *Ora 10 :* Prune (5—10 bucăți). *Prînz :* Supă de carne sau cu perișoare ; O porție apreciabilă de carne sau de cîrnați cu orice fel de paste făinoase sau cu orez și cu unt ; o prăjitură de orez sau înghețată de vanilie. *Ora 16 :* Prăjituri uscate sau cozonac cu nucă. *Seara :* Rasol sau pește cu maioneză ; tarte sau gălușe cu prune.

Dr. V. LAZĂR

E bine să știți

Țesăturile din relon se spală cu apă călduță și fulgi de săpun neutrol, după care se clătesc cu apă din abundență, fără a le stoarce.

După spălarea lor, țesăturile din relon se usucă la umbră și se calcă cu fierul de călcat slab încălzit.

Fulgarinele impregnate din relon se spală ștergînd ușor materialul cu o cîrpă curată îmbibată cu apă călduță și săpun.

Săpunul după spălarea fulgarinului se îndepărtează de pe țesătură ștergînd-o cu aceeași cîrpă muiată în apă rece.

Fulgarinele impregnate nu se storc, se usucă la umbră și nu se calcă.

Ciorapii din relon se spală în apă călduță cu săpun sau „alba super". După spălare ciorapii din relon se clătesc imediat cu apă din abundență și se storc prin presare ; se usucă la umbră, feriți de soare, de căldură și nu se calcă.

Ciorapii fără cusătură (și în general ciorapii din relon) se examinează introducînd mîna cu pumnul închis, pentru a evita astfel agățarea unui fir.

Spălarea frecventă (după fiecare purtare chiar) ferește ciorapii de o degradare prematură.

Examinarea din cînd în cînd a interiorului pantofului prelungește „viața" ciorapului.

Spălarea ciorapilor din fire supraelastice se face în apă călduță săpunită.

STANȚE PENTRU UN PUȘTI

Să fie cel mai bun școlar
e grija lui de căpătîi
Trecu în clasa patra — dar
mereu învață... clasa-ntîi.

El dă o mare importanță
cravatei lui de pionier
și de aceea, în vacanță,
a strîns aproape-un car cu fier.

Un scuar cochet a înflorit,
chiar peste drum de casa lor.
(Și dînsul a contribuit
să fie-atît de-atrăgător)

Să-i scape-un meci în cartier
i se întîmplă foarte rar.
(Vrea să se facă inginer,
dar să ajungă și... portar)

În fine, cînd l-am întrebat
de-i plac povești pentru copii,
mi-a declarat (contrariat) :
Nu mai suport... copilării !

Mircea CODRESCU

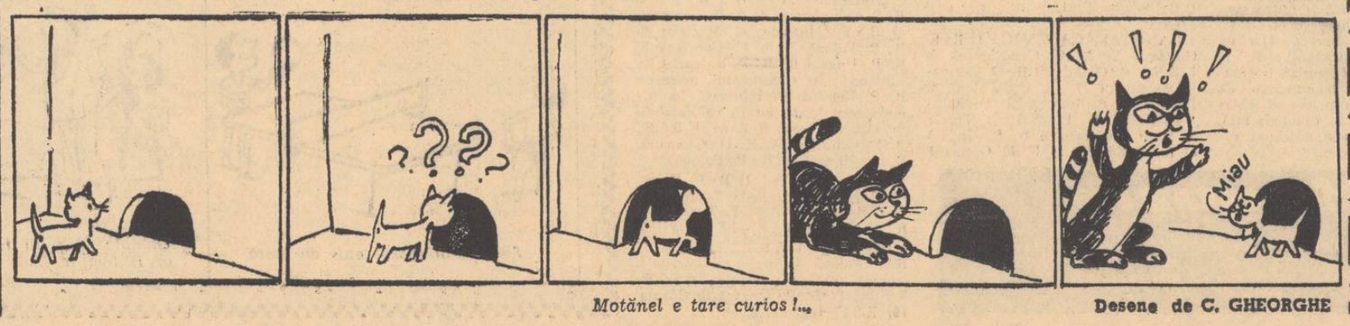

Motănel e tare curios !...

Desene de C. GHEORGHE

ȘTIAȚI CĂ...

...ÎN MOD cu totul excepțional, există și bolnavi de cancer care, datorită unei rezistențe naturale speciale a organismului, se pot însănătoși spontan, fără nici un tratament ? Bineînțeles, acest fapt, întîlnit extrem de rar, nu poate îndreptăți pe nici un suferind de boală canceroasă să aștepte vindecarea pe această cale fără a se supune neîntîrziat tratamentului indicat de medic.

...ÎN TIMPUL gravidității, cînd se stabilește legătura sanguină între mamă și făt, inima mamei fiind supusă unui surplus de activitate, se hipertrofiază ? Mărirea inimii la gravide este însă temporară. După naștere, volumul ei revine la normal.

...PREA MULTĂ odihnă strică ? În timpul unei odihne prea îndelungate, circulația periferică este încetinită, musculatura este deficient aprovizionată cu sînge, rezidurile din organism sînt mai încet eliminate, schimburile nutritive în celule sînt deficitare. Ca urmare, după o astfel de odihnă, e firesc să apară o accentuată stare de oboseală.

Dr. I. LEGIC

ROMANȚĂ...

...dedicată unui sector I.A.L. unde cererile cetățenilor sînt anevoios rezolvate

Mi-am luat sprintena chitară,
Trubadur pornit pe stradă,
Și cu cererile iară
Vin să-ți cînt o serenadă...

Portative de adrese
Orchestrate-n referate.
Pentru tine, sînt culese
Pentru tine adunate.

Vin cu ele sub balconul
Tău, unde atît de des
De cînd mi-a căzut plafonul
Te aștept neînțeles.

Știu că ai atîta treabă
Știu, ești foarte ocupat
Dar te rog și eu în grabă,
Să-mi mai pui un referat.

Cererea de-atîta vreme
Cu atîtea semnături,
Ar putea să se și cheme
Un roman de aventuri

Prima oară... Ca pretață,
La ghișeu soseam atent.
Nu aveam măcar mustață
Și eram adolescent

Apoi știi? Căsătoria...
La ghișeu ne-am cunoscut.
Eu, înregistram hîrtia
Ea, un timbru mi-a cerut.

Și cînd s-a născut odorul
Și cînd am ajuns și tată,
Eu duceam cu căruciorul
Cererea înregistrată

Azi bunic sînt, bunăoară,
De aproape-o săptămînă...
Și aștept ca prima oară
Tot cu cererile-n mînă.

Vezi ce amintiri mă leagă
I.A.L.-ule de tine!
Existența mea întreagă
O cunoști atît de bine.

. . . . . .

Uite, întrerup romanța
Și îți dau o veste mare,
Referatul și chitanța,
Numărul de -nregistrare

Ia-le toate cu toptanul
Nu ți le mai cer de loc.
Pînă să-mi repari tavanul,
S-a făcut în schimb un bloc.

Nu mai am nimic a-ți spune
Nici că prin tavan îmi plouă.
Salutări și cele bune!
M-am mutat în casă nouă.

D. TABACU

UMOR

RIK AUERBACH

SURPRIZE...

— Treceți cu toții mai la perete! Știți că Popeștilor le plac surprizele!

— Draga mea, știu că tu adori dulciurile...

— Ați venit de la I.A.L. să faceți reparațiile? Foarte bine! Dar... Nu puteați să i-o spuneți pe ocolite?...

AL. CLENCIU

— Ți-au cîntat franțuzește, nemțește, italienește, englezește. Hai să mergem ce mai aștepți?
— Aștept poate cîntă și... românește.

FRED GHENĂDESCU

NU ESTE NECESAR...

...să te îmbraci în pijama cînd interpretezi un „cîntec de leagăn";

...să intri pe teren cu cuie și ciocan dacă îți place să pui „tălpi";

...să mergi cu cadouri la „Nunta lui Figaro";

...să te duci la spălătorie cu cuțit și furculiță chiar dacă ai auzit că „dă rasoi".

Poșta redacției

DOINA CAPOTESCU — Făgăș, regiunea Banat și ANA CONSTANTINESCU — Lugoj. Țesăturile lame sînt la modă. Ministerul Industriei Ușoare a pus la dispoziția marilor magazine sute de metri în culori și țesături variate, iar magazinele de confecții au prezentat modele din țesături de lame.

LETIȚIA DRĂGAN — regiunea Banat. Petele de soluție ce se folosesc la permanentul cald, căzute pe o stofă de culoare deschisă, nu se pot scoate. Pot fi făcute mai puțin vizibile dacă se freacă locul cu o soluție de amoniac.

I. S. — Iași. În locuințele moderne linoleumul din P.V.C. a luat locul parchetului. Petele de grăsime de pe linoleum se îndepărtează prin spălarea cu apă caldă și săpun fulgi. Petele de luminare de ceară, păcură, vopsea proaspătă se îndepărtează astfel: se răzuie excedentul cu mult elăbuc de săpun. La nevoie se tapează ușor pata. Lacul de unghii căzut pe linoleum se îndepărtează prin ușoara atingere cu vată îmbibată în acetonă. Crema neagră, se îndepărtează prin tamponare cu vată îmbibată în neofalină. Petele de urină, se șterg cu apă călduță, apoi cu apă conținînd puțin amoniac (1 linguriță la 4 l de apă). Petele de cafea, se șterg cu apă călduță, apoi cu o soluție în care la 4 l de apă s-a adăugat o lingură de apă oxigenată 12% și o linguriță amoniac. Același procedeu se poate aplica la fețele de masă din mușama. Capacul din masă plastică de la W.C. se curăță prin spălare cu apă călduță și detergent (Alba, Sin etc.) eventual se freacă cu praf de curățat.

STANCA ADA-Cluj. — Adresa Spitalului de traumatologie și chirurgie reparatorie este str. Arh. Mincu nr. 5 București.

S. D.-București. Așa se întîmplă la 18 ani. Mai tîrziu vă veți da seama că acest amănunt nu are mare importanță. Nu există remedii de nici un fel pentru a face picioarele mai subțiri.

CLARU S.-București. Nu este vorba de un tratament sau medicamente, ci trebuie văzut dacă nu cumva obișnuința v-a obosit. Aceasta nu este o boală, ci mai mult subaprecierea importanței fenomenului.

S. R. — Vom ține seama de dorința dv. Într-unul din numerele viitoare ale revistei vom publica părerea unor specialiști de la Institutul de Stomatologie în legătură cu implantarea rădăcinilor în alveolele maxilarelor.

MAC. — Sînteți greșit informată; nu există nici un medicament care să coloreze ochii în albastru, fie chiar temporar. Regretăm că nu vă putem fi de folos.

O. R. — Avrameiu-Suceava. Informația dv. nu este exactă; carnea de rață nu prezintă nimic deosebit care să o facă de nedorit în alimentația unui om sănătos.

D. B. Predeal. Se poate face o cură de lapte. Seara, la culcare, după o masă normală, beți un pahar cu lapte. În ceea ce privește problema centrală, se pot face masaje blînde de două ori pe zi cu o formulă care conține foliculină.

N. B.-Constanța. Noi nu sîntem de părere că cele ce vi s-au întîmplat sînt fără importanță. Se dovedește că dv. aveți o alergie la tot ce stă pe bază de piramidon. Fenomenele sînt serioase și ajung la un adevărat șoc. În consecință, trebuie să vă feriți de asemenea medicamente și, pentru precizarea diagnosticului, trebuie să fiți văzut la un serviciu de alergologie. În București, serviciul se găsește pe Cal. Griviței.

V. MARCOV — Timișoara. Nu cunoaștem materiile la care se dau examene de admitere la școala tehnică meteorologică din Arad. Dv., aflîndu-vă mai aproape decît noi de Arad, este bine să vă adresați secretariatului școlii.

GH. HORCIU — Condițiile de participare la rubrica fotografilor amatori au fost publicate în cîteva numere. Fotografiile trimise nu se restituie chiar dacă sînt nepublicabile, iar tematica lor poate fi variată.

Maxime și cugetări

DESPRE ZILE

- *Ce-i mai de preț ca prețul zilei?*
- *Ce nu faci azi, nu ai să faci nici mîine.*
- *Timpul este nesfîrșit de lung și fiecare zi este ca un cas în care poți turna mult dacă vrei în adevăr să-l umpli.*

GOETHE

- *Fiecare zi este un învățător care te învață ce nu te învață nici o altă zi.*
- *Numai cel ce știe cîte se pot face într-o zi, plînge o zi pierdută.*

LAVATER

- *Ziua următoare este școlarul celei trecute.*

PUBLILIUS SYRUS

- *Să nu îngăduim nici măcar unei singure zile din viața noastră ca să se scurgă fără să fi mărit comoara cunoștințelor și a virtuților noastre.*
- *În puține zile, multe se pot realiza.*

FR SCHILLER

- *Zilele zboară în aceiași măsură și totuși totdeauna rămîn noi.*

OVIDIU

- *Viața are un mîine.*

V. HUGO

- *CARPE DIEM! (Bucură-te de fiecare zi)*

HORAȚIU

REBUS

VORBA!

ORIZONTAL: 1) A trimite vorba — Dialect francez 2) Prezintă pe muzică „Povestea vorbei"... — A disprețui 3) Vorbă scurtă, fluviu lung!... — Povestește în puține cuvinte 4) Vorbă de duh! — Nume feminin 5) Primul cuvînt din abecedar — Barbu Oprescu — Orașul din mijlocul Cehoslovaciei! 6) Curățarea aerului (pl.) — Radu Petrescu 7) A înlătura vocala finală a unui cuvînt înaintea vocalei inițiale a cuvîntului următor 8) Rădăcina cuvîntului alpinist! — Cu alte cuvinte 9) Doi pieptene vocalici — Cuvînt cu cuvînt 10) O au pomul și cuvîntul — Tii în mînă 11) Umblă cu vorba.

VERTICAL: 1) Sunet al vorbirii — Rece! 2) Cuvînt, punct de vedere — Te poți bizui pe cuvîntul lui 3) Cuvînt care scade valoarea dramei! — Din două vorbe 4) Urcă pînă la jumătate — Întoarce vorba cum le convine — Avocat 5) Le seamănă unele cuvinte urîte — Cuvinte ironice 6) Apărea — Diminutiv feminin — Ită avocalică! 7) Cinci la substantiv (sing.) — Bucureșteni, brașoveni și băcăuani, într-un cuvînt! 8) Nu știu decît un cuvînt: „Mor!" — Centrat 9) Servil — A stropi 10) Bun vorbitor — Macagiu 11) A reproduce cuvintele cuiva — În limba română, cele de vorbire sînt în număr de zece.

N. CORNEA

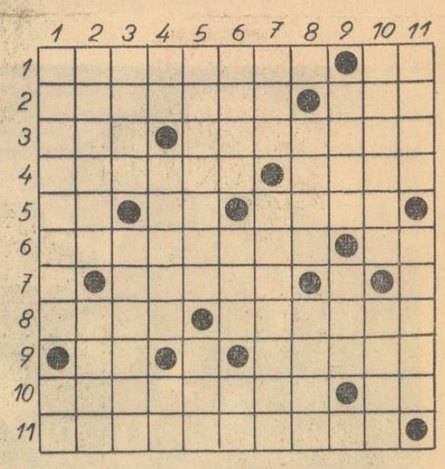

RĂDUCU

Schiță de Ana Cristea

— Radule! N-auzi Radule? Vino imediat acasă.

Un băiețaș de vreo 12 ani se desprinse din hărmălaia patinoarului improvizat între blocuri.

— Vin imediat, mămico.

— Ba nu, să vii acum cu mine!

Băiatul oftă și își scoase patinele. Prietenul lui, Voicu Nicolae, îl privește cu un zîmbet zeflemitor în colțul buzelor. Asta îl înfurie de-a binelea. Dar, nu mai era nimic de făcut: dacă mămica lui i-a spus Radu, înseamnă că e tare supărată. De obicei ea îi spune Răducu: Răducule ți-ai făcut lecțiile? Răducule tu ai lăsat lumina aprinsă în baie?

— Toată ziua, Răducule în sus, Răducule în jos, că începuse băiatul să se simtă stingherit de atîtea alintări.

I-a și spus o dată:

— Mămico dragă, nu-mi mai spune Răducu.

— Uite la el, bărbatul! Dar cum vrei să-ți spun?

— Radu. Așa mă strigă și la școală. Zău mămico, vrei să rîdă copiii de mine?

Mama l-a privit atunci amuzată, dar a continuat să-i spună Răducu... Iar acum, iată că dintr-o dată i-a spus de cîteva ori la rînd Radu. Ce s-o fi întîmplat? Îi cercetă pe furiș fața în timp ce urcau scările, dar nu descoperi nimic. Atîta doar că mama părea foarte supărată.

În casă femeia se lăsă greu, așa îmbrăcată cum era, pe un scaun.

— Radule, cum ai putut să faci una ca asta? își fixă ea ochii asupra băiatului.

Radu se uită prudent la maică-sa. Își aminti fulgerător cele cîteva „mici abateri" din ultima vreme dar nu știe la care din ele se referă mama. Întreabă și el ca să cîștige timp:

— Ce s-a întîmplat, mămico?

Mama se ridică cu energie de pe scaun și izbucni:

— Mai întrebi ce s-a întîmplat? Să-ți fie rușine obrazului!

Urechile băiatului se roșiră brusc.

— Despre ce e vorba mamă?

Considera că prea s-a obișnuit să-l socotească un băiețaș, un puști. Cînd îl alintă, cînd îl ceartă, din orice fleac. Ar putea să nu uite că e elev în clasa a șasea și în general are și el destule griji. Cu bărbia ridicată și nările tremătînd, e gata să înfrunte potopul dojenelor...

— Nu te știam nerușinat. Trebuia să-ți dau o bătaie bună atunci cînd ai lipsit prima dată.

— A, asta era, spuse el arborînd pe față un aer de indiferență bărbătească.

— Era să-mi crape obrazul de rușine acolo la ședința cu părinții. 22 de absențe!

— Nu sînt 22.

— Adică eu mint? Sînt 22, le-am văzut cu ochii mei.

— Astea nu sînt zile, sînt ore.

— Ești și neobrăzat. Zile, ore, sînt absențe și e un lucru rușinos. Pretinzi că nu mai ești copil dar nici atîta lucru nu poți pricepe. Lasă-o să dai tu socoteală, — încheie mama trecînd în bucătărie să pregătească cele de cină.

Băiatul se apucă și el să învețe la istorie, dar nimic nu se lipea de el. Socoteală? Asta înseamnă c-o să-l spuie tatălui. De bătut n-o să-l bată, i-adevărat. „Am luat eu destulă bătaie în viață și pentru tine" — asta e vorba lui. În schimb, n-o să-l mai lase la televizor, la cinema, la patinaj... Să-i ceară iertare? Doar nu mai e copil... Și totuși mama îl tratează ca pe-un prichindel. De ce ieși fără fular (fiindcă e cald). De ce n-ai mîncat la prînz? (nu mi-a fost foame).

Și cu școala la fel. Are el note bune, bunișoare adică, atunci ce contează cîteva absențe. Doar nu pot ieși toți premianți. Cum nu pot înțelege ei părinții că la vîrsta lui are nevoie să acumuleze cunoștințe de tot felul. Și un film trebuie văzut, și la meci trebuie să te duci, în sfîrșit, poți să citești și o carte care nu e în „programa analitică". Istoria e frumoasă dar te saturi de ea. Uite, acum nu-i mai intră nimic în cap, nici ani, nici domni, nici bătălii.

A închis înciudat cartea și își continuă meditațiile. Oare chiar 22 de absențe să aibă?

Atîtea trebuie să fie, mama nu exagerează niciodată, ce e drept, e drept. Cînd s-or fi strîns atîtea?

— Hai mă și acolo și acolo, — l-a tras după el Voicu Nicolae — e un film cu bătăi, ceva grozav, mai las-o încolo de fizică. Doar ai notă.

Mama intră în odaie cu două tartine pe o farfurioară.

— Ți-e foame? întrebă ea.

Băiatul o cercetă cu atenție. Îi surprinsese tonul ei rece, străin parcă.

— Nu, răspunse el.

— Ia și mănîncă tartinele astea, pînă la masă mai durează.

Băiatul începu să mănînce și făcu fără să vrea o constatare care îl uimi: îi era chiar foame! Nu zău, mamele au o intuiție grozavă, iar mama lui...

O clipă îi păru rău că a supărat-o așa de tare. Pe urmă se gîndi că a da înapoi, nu e de loc „bărbătește". Supărarea e supărare, ce-o fi o fi.

Deschise din nou, cu ambiție, cartea, și învață lecția la zi despre destrămarea orînduirii feudale. De dincolo venea zvon de oale și cratițe mutate din loc în loc, sfîrșit de prăjeală, cîntecul robinetului de apă.

Pe urmă totul se liniști și acolo. Era aproape șapte seara, și mama trecu în camera de zi. Își luă andrelele și începu să tricoteze, fără să-i arunce nici o privire băiatului.

Urechile lui Radu se înroșiră pentru a doua oară în ziua aceea. Mama tricota la puloverul pe care i-l promisese pentru duminica viitoare. Vasăzică nu mai e supărată pe mine, gîndi el și un val de duioșie îi cuprinse cosul pieptului.

Ar fi vrut să-i spună ceva, ceva bun, cald, dar se pomeni cu o întrebare neroadă:

— E gata masa?

— Ga'a boierule, ți-e foame?

— Boierii erau feudali și au dispărut de mult, poate dumneata nu cunoști istoria.

— Mulțumesc de învățătură. Eu am trăit istoria asta. Am slujit la boierii tăi...

Și adăugă la fel de coltos:

— Și mai slujesc la unul, după cum se vede treaba...

Băiatul o privi uimit.

— Cum mămico, crezi că eu sînt boier?

— Încă nu, ai numai 12 ani, dar promiți.

Nu știu ce-i cu tine, ce-ți lipsește. Mîncare ai, dezbrăcat nu umbli, toată grija ta ar trebui să fie învățătura. Și tu, ai 22 de absențe.

— Mămico dragă, dar într-o zi era așa de ger afară...

— Nu te mai scuza pentru ziua aceea...

Prea m-am încrezut atunci în văicărelile tale. Am cunoscut un băiețel mai mic ca tine care mergea 5 km pe jos, pe viscol, la școală. De două ori pe zi, numai să învețe.

— Ce-i asta, poveste?

— Nu-i de loc poveste. Sau e o poveste adevărată, cum vrei să-i spui.

Și mama se lăsă cu totul în voia amintirilor.

...Sînt foarte mulți ani de atunci, 29 dacă nu chiar 30. Eram copil, așa ca tine, dacă-mi dai voie să-ți spun așa... — i se adresă mama cu ironie dar și amărăciune. Țin minte că era o iarnă strașnică. Gerurile și lipsa de lemne îl făcuseră pe învățătorul nostru din Vîlcele să-și adune toți elevii — vreo 18 sau 20 — într-o singură clasă. Ne înghețau mîinile pe condei și picioarele în opincile sparte.

Cînd nu mai puteam răbda plîngeam și domnul ne dădea drumul acasă. Un singur copil din clasă nu se plîngea de nimic, n-avea nici o absență. Și ăsta nici nu era de la noi din Vîlcele, ci dintr-un sat vecin, Izvoarele. Străbătea pe jos în fiecare dimineață cei aproape 5 km pînă la școală, iar la înapoiere la fel. Învăța bine și pentru asta nu-l puteau înghiți fecioraș ii celor avuți. Veșnic găseau să-și bată joc de cîte ceva. De tăsca lui cu cărți făcută din păr de-capră, de tunica de dimie a lui frate-său, de basmaua legată peste căciula ițuită ca să nu-i înghețe urechile de ger. Pe cîmp crivățul șfichiuia și mai necruțător. Iliuță, că așa îl chema pe băiat, înghițea bătjocura dar cîteodată răbufnea și-i bușea de le mergeau fulgii. Băiat de oameni muncitori, și el deprins cu munca, Iliuță era zdravăn, voinic, primul la trîntă, dar și la învățătură. Îl invidia mai ales unul Gelu, băiatul primarului, care oricît se străduia nu-l putea ajunge. O singură nădejde mai avea: să se aștearnă iarna virtos și atunci...

Ilustrația: Beca RIND

— Atunci să-l văd eu pe coate goale ăsta — se fălea el — dacă-i mai dă mîna să vină la școală. Și cine absentează nu mai poate fi premiant.

— Poate să vină și călare, aruncă unul o vorbă.

— Călare pe ce? Pe pisică poate că altceva n-au în ogradă — rîse trufaș Gelu.

Iliuță auzise toate înveninările astea, dar își vedea de treaba lui.

— N-am să lipsesc nici o zi, mie îmi place învățătura... (Nu ca unora din zilele noastre, adăugă mama).

Radu nici n-a remarcat aluzia. Gîndurile îl poartă spre satul acela cu copii necăjiți. Vede parcă în fața ochilor odaia cu tavanul scund și pereții scorojiți, mașina de tuci în mijloc în care nu mai pîlpîie nici o flăcăruie. Și peste toate acestea se suprapune ca într-un film imaginea școlii lui cu patru etaje...

— S-a nimerit ca în anul acela să fie o iarnă foarte grea, povestește mai departe mama.

Și așa cum se întîmplă în iernile grele există cîte o zi mai amarnică decît toate. În ziua aceea, cînd viscolul troienise toate cărările, nimeni nu mai credea să-l vadă pe Iliuță la școală. Dar el a venit totuși. Înghețat bocnă și cu straiele terecate de chiciură, dar a venit. Toți au rămas uimiți cînd l-au văzut deschizînd ușa și spunînd „bună dimineața".

După terminarea cursurilor învățătorul i-a spus:

— Măi Iliuță, afară e prăpăd, rămîi astă seară în Vîlcele. Dormi la mine.

— Nu pot, i-a răspuns copilul. M-așteaptă mama.

A plecat Iliuță și din ziua aceea nu l-am mai văzut trei săptămîni. Odrasla primarului se bucura în gura mare:

— V-am spus eu că e un lăudăros. La ușe cîte absențe are.

Asta în primele zile. Pe urmă a trebuit să tacă chitic. Se aflase că Ilie a Petrii, colegul nostru de școală, la cei 13 sau 14 ani ai lui, da, 14 cred, era cu doi ani mai mare ca mine, făcuse o faptă de adevărat bărbat. L-au prins lupii lîngă cantonul de cale ferată și pînă să vină cantonierul el i-a spart beregata unei fiare, cu brișca lui.

„Un adevărat bărbat" repetă în gînd Răducu spusele mamei și-n închipuirea lui începe să se înfiripe, să prindă din nou viață, întîmplările istorisite...

Cîmpuri troienite de zăpadă. De undeva de la orizont apare o mogîldeață nedefinită. Crește tot mai mult pe măsură ce înaintează. E un copil. Peste căciula de miel poartă înfășurată o basma țărănească. Are haină lungă și largă strînsă c-o curea peste mijloc. Cuțitul cu plăsele de os (brișca) e ascuns sub haină. Ba nu, îl ține în mînă gata de atac... Apoi scenele se succed una după alta...

În ochii mari, căprui, Răducu și-a adunat parcă întreaga lui admirație pentru băiatul cel curajos.

— Trei săptămîni a zăcut Iliuță al nostru în spital la Craiova, aude el din nou glasul mamei. Cînd s-a întors, o cicatrice lungă, curbată ca un arc tătărăsc îi înflorea obrazul de la tîmpla stîngă pînă sub bărbie...

— Mămico, e-adevărat? izbucni copilul. Atunci eu îl cunosc pe băiatul acela curajos!

Și ca un răspuns parcă la strigătul lui, ușa se deschise și în cadrul ei își făcu apariția un bărbat înalt, cu umerii largi și cu o cicatrice arcuită de-a lungul obrazului stîng...

Peste un sfert de ceas stăteau cu toții la masă, mîncînd cu poftă.

Radu, Răducu, sau cum vreți să-i spuneți, simțea că ceva se întîmplase și încă nu ceva lipsit de importanță.

— Ți-ai învățat, îl întrebă bărbatul cu blîndețe?

— Da tată, șoptește el abea auzit...

— Mămico, pot să-ți ajut și eu la ceva? — îi spuse el mamei după masă, în bucătărie.

— Nu, uite am terminat și eu.

Băiatul rămase o clipă tăcut, chibzui el cine știe ce și adăugă:

— Mămico, știi ce? Dacă vrei, poți să-mi spui Răducu. La urma urmei sînt încă un copil.

CARNAVALUL ANIMALELOR

ORIZONTAL: 1) Și-a legat numele, între altele, de cunoscuta-i „vulpe bearcă" — Apel păsăresc la persoana 1. 2) Lipsă animalieră la infinitiv. — Ursul lui Cezar Petrescu. 3) Lasă de dorit sub raportul frumuseții — „Mogul" din pădure. 4) Autorul pieselor „Ciuta", „Flori și fluturi" și „Veverița" (Victor Ion) — Necuviincioare blînde — Scufița... cu lupul din poveste. 5) Mreajă (de prins pește) — „...Alb", numele unui cîine din scrierile lui Jack London — Cursă lungă. 6) Albină la plural — Meșter al aurului 7) Fire — Opera...! toreadorilor — Sunet de trompetă 8) Dinții — Animal nordic — Meșter al pieilor 9) Tîrg de vite — Primește aluzii contondente în contul purtătoarei — Apis, pe jumătate! 10) A vina — Personaj mitologic cu coarne și copite de tap 11) „...cel viteaz", basm popular rus — Tratament 12) Adrian! — Varsă lacrimi de crocodil. 13) Momeală pentru pești sau alte animale — Locuitor de la munte — Raiul peștilor.

VERTICAL: 1) „Mai tîrziu, o cotofană / Fără... / A adus o veste-n goană / Și-a făcut senzație" (Topîrceanu) — Tablourile „Ștefan cel Mare și Aprodul Purice" și „Peisaj cu rațe" îi aparțin 2) Autorul volumului de povestiri intitulat „Animalele mele" — Cuvînt cu care se alungă un animal — „vacii", poezie de Nicolae Stoian din volumul „Fluierul dracului" 3) Care se înmulțesc prin ouă — Gură necuviincioare 4) „...., ieși din sac". filmul unui muzicant sărman, prieten al păsărilor, iepurilor și veveriților — „O vînătoare de vulpi în Campania..." nuvelă de Duiliu Zamfirescu 5) Moluște gasteropode — Theodorescu, poet al celor mici, versurile „Privighetoarea și brotacul", „Rondelul despre fluturaș" și „Trei pitici zgribulici și un vulpoi doftoroi" îi aparțin 6) Cap de struț! — Rocada mică — Între revelioane — Pisici sălbatice 7) Unul din volumele sale se intitulează „Turmele" — Forțat 8) Lupinguri columbofile — Personaj feminin din piesa „Omul cu mîrțoaga" (Gh. Ciprian) 9) Frică cabalină — Pauză pe afiș — Costică Năsturescu 10) „Hoața" lui Rossini — Armele albinelor și ale aricilor 11) Răpitoare alintată — Ansamblu cuprinzînd fauna, flora, formele de relief etc. 12) Din lumea lui Grivei — Mamifer tropical cu buzele și nasul prelungite într-un fel de trompă 13) D-aia n-are ursul coadă! — ...Allan Poe, scriitor, autorul „Corbului", al „Cărăbușului de aur" etc. — Leagăn... palmiped.

Gabriela PÎRVULESCU

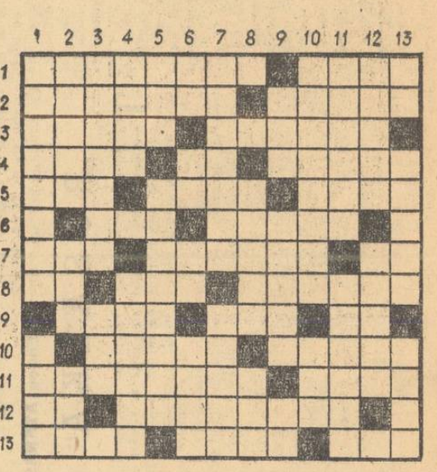

Dezlegările jocurilor din numărul trecut

MITOLOGICĂ

ORIZONTAL: Homer — Opian — Ahileida — Ne — D — Cerberi — O — Eden — Ionian — Sinai — Na — R — OE—LI — Șagă — OG — Aida — Nor — Fedra — Soț — E — Eneida — List — Lel — Alcinou — I — Fi — Simois — Arion — Spumă.

MESERII

ORIZONTAL: Mecanici — Iță — Isac — Fedotov — Roman — Tita — O — Operete — Arac — D — Ritori — Ira — Ama — Orașe — TT — NI — VT — Sedoi — Colin — Ressu — Șagă — Un — Citi — I — Adam — Cap — T — Măr — Lehar — OU — Afișe — Critic.

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.240

VĂ POVESTIM FILMUL

„RENUL ALB"

O producție a studiourilor finlandeze

...Doi tineri care se iubeau, două inimi sub gerul polar se încălzeau la flacăra eternă a dragostei : ea — o frumoasă laponă, el — un harnic păstor. Trebuind să plece cu turma de renі, Aslak îi lasă Piritei, în pază, un ren alb.

Dar Pirita nu poate suporta vreme îndelungată singurătatea. O mistuie dragostea. Ea cere vrăjitorului din sat să-i dea un elixir al dragostei care să-i aline dorul. Vrăitorul îi face farmece.

Din acea clipă însă, Pirita capătă putința unei întruchipări supranaturale. Când luna începe să strălucească pe cer, ea devine ren și aleargă în voie pe întinderile pustiului alb. Pentru cei din jur, ea nu va mai aduce însă decît nenorocire și moarte. Atrasi de femeia-ren, mulți consăteni își pierd viața în adîncul prăpastiei unde-o urmăresc.

Când Aslak se întoarce, tot șirul va porni să neciă renul aducător de moarte. Vînător iscusit, Aslak reușește să scape teafăr din capcanele în care-l atrage nemaipomenitul ren, dar atunci cînd îl ucide, animalul își recapătă adevăratul său chip — chipul iubirii sale. Toate acestea s-au petrecut de mult, dar povestea tristei lor iubiri trăiește și astăzi în basmele poporului...

„ANOTIMPURI"

Filmul „Anotimpuri", alcătuit din patru schițe cinematografice cu subiecte diferite, rămîne totuși unitar — prin ideea artistică de bază comună tuturor acestora — cronologia anotimpurilor ce reproduce ciclul cunoscut din natură reprezentînd simbolic, totodată, ideea vîrstelor omenești.

Cele patru povestiri cinematografice însumează de fapt o succesiune de momente și întîmplări obișnuite de viață pe care filmul încearcă să le prezinte, astfel încît să redea lapidar esența și semnificațiile bogate ale unor date în aparență comune și fără importanță, toate acestea fiind reflectări, la vîrste și caractere tipologice diferite, ale unei înțelegeri noi în ceea ce privește interpretarea evenimentelor vieții, problemelor de dragoste și etică personală, pasiune profesională sau încredere și sprijin reciproc.

Adolescența apare în film într-o povestire sensibilă și plină de farmec avînd de asemenea și un caracter foarte realist și înfățișînd în schița „Încercătudini" prima zi de muncă a unei tinere. Itinerariul pe care tînăra muncitoare îl va străbate după ieșirea din școlile unui sau tovarăș, strungarul Mircea, va transforma cunoștința lor întîmplătoare într-o dragoste puternică, sinceră.

Cu toate că de obicei primăvara a fost din totdeauna anotimpul tradițional al poveștilor de dragoste, autorul filmului plasează întemeiezo-ul sentimental al celor doi adolescenți într-o ambianță exterioară contrarie, plimbîndu-i prin noaptea rece și umedă de toamnă pe contrapunctul căreia efuziunile sufletești, temperamentul liric al adolescenței și tinereții eroilor se dimensionează și se caracterizează în mod original.

In distribuția filmului — a cărui regie aparține lui Savel Stiopul — alături de maeștrul Ștefan Braborescu în schița „Zi grea" o vom vedea pe Tanți Cutava-Barozzi, în timp ce în „Arșița" Cristea Avram îi dă replica Danei Comnea. În „Încercătudini", doi tineri actori, Magda Popovici și Cornel Dumitraș realizează un cuplu cinematografic reușit, iar în prima povestire, printre cei mai tineri interpreți ai filmului elevii Luminița Anton și Mircea Avramescu înscriu un neobișnuit debut cinematografic.

Ion MIHU

DE PESTE HOTARE

● *„IERI, ASTĂZI, MINE" se intitulează noul film al cunoscutului cineast italian Vittorio de Sica. Filmul, care are ca protagoniști pe Sophia Loren și Marcello Mastroianni este realizat după un scenariu de Cesare Zavattini și Eduardo de Filippo. Sînt, de fapt, trei povestiri satirice contemporane care au ca eroine trei femei italiene : contrabandista Adelina, Anna — o burgheză din „inalta societate" milaneză și Mara — o femeie ușoară.*

● *MIHAIL ROMM, realizatorul filmului „Nouă zile dintr-un an" proiectează în prezent două noi filme : „Noaptea reflecților" este titlul proiectatului celui dintîi, a cărui acțiune se petrece într-un hotel din Siberia unde un om de 63 de ani își reamintește întreaga viață, și un documentar asupra fascismului. De remarcat că însuși Mihail Romm are acum 63 de ani !*

● *DUPĂ FORMAȚIA DE MUZICĂ UȘOARĂ „SHADOWS" care a obținut un mare succes în ultimii ani, intre altele și prin melodiile interpretate în filmul „Tinerii", o nouă formație de tineri cîntăreți englezi cucerește în prezent, prin concertele și turnecele sale, un public numeros : „The Beatles". Încă de pe acum, tirajul discurilor pe care ei le-au imprimat și primirea ce le-a făcut publicul, confirmă originalitatea și măiestria interpreților, chiar atunci cînd repertoriul nu este de cea mai bună calitate.*

„Înșir-te mărgărite" la „Național"

După 53 de ani de la premiera piesei „Înșir-te mărgărite", de Victor Eftimiu, Teatrul Național „I. L. Caragiale" pregătește ca putea spune o nouă premieră a valoroasei piese, după textul revăzut de autor.

Premiera anului 1964 este realizată de regizorul Miron Niculescu care, la una din repetiții, ne-a spus următoarele :

„Doresc să realizez un spectacol modern, pe gustul spectatorilor de azi, care însă să păstreze nealterate valorile marj folclorice și poetice, întreaga muzicalitate a piesei. Pentru aceasta am fost nevoit în mod deosebit de autor. La reușita spectacolului aduc o colaborare

Adela Mărculescu

valoroasă Jules Perahim în ceea ce privește scenografia, Dumitru Capoianu pentru partea muzicală, Stere Popescu, la coregrafie și Pellegrini pentru scenele de luptă. În ceea ce privește ansamblul, el este format din elemente care se străduiesc să asigure o interpretare de valoare ridicată a textului. Din colectivul artistic, foarte numeros, voi numi numai pe cîțiva : Florin Piersic (Făt Frumos), Adela Mărculescu (Sorina), Ioana Bulcă, Dida Solomon-Calimachi, C. Rautchi, Traian Petruț, Em. Liptac, Chiril Economu, Const. Stănescu".

CRONICA TEATRALĂ

Teatrul Muncitoresc C.F.R.: „GAIȚELE" de Al. Kiriţescu

Absorbindu-se mai ales în gazetărie, unde a lăsat amintirea și pagina unui pamfletar cu cerneală foarte neagră, Alexandru Kiriţescu a creat o operă dramatică relativ redusă, dacă ne gîndim că el nu a mai produs în alte genuri. Acum, mai reține cîteodată atenția cîtorva-lui și teatrului contemporan, **Nunta din Peruggia**, imagine cam simplistă, dar puternic colorată, a Renașterii, cu un conflict de tipul cel mai romantic posibil, și cu cel puțin două personaje centrale, bine construite, solid portretizate, vii și viabile. În schimb, **Gaițele**, comedia care a cunoscut primul său succes în epoca dintre cele două războaie, sub titlul „Cuib de viespi", se bucură de un succes constant, și pare pornită să supraviețuiască îndelung autorului ei. E adevărat deci că valoarea și durabilitatea unei opere nu au nimic a face cu cantitatea și volumul ei ! Autor a încă zece alte opere, locul lui Alexandru Kiriţescu în dramaturgia română n-ar fi fost nici cu o iotă, nici cu un dram mai larg decît e locul pe care-l ocupă prin **Gaițele**.

Această selectie, uneori teribil de rapidă, a fudecătii timpului, pare foarte severă, chiar foarte crudă, cînd o raportăm la o întreagă viață de muncă a unui scriitor talentat.

Această judecată, care a început să fie a timpului intră și sub verificarea noastră, a publicului zilelor noastre, care promulgă tot ceea ce este virulent-satiric în **Gaițele**, sentimentul de dezgust și pornirea critică a autorului întru demascarea unei lumi deosebit de hidoase. E vorba de lumea marilor proprietari din preajma primului război mondial, de moșieri, dar nu de boerimea cu rădăcini feudale, ci de un fel de **cocoți noi**, deveniți latifundiari prin practicarea, separată sau împletită, a negoțului de cereale cu arendășia, în epoca, se subințelege, în care aceste două ocupațiuni exercitau funcțiuni de introducere a capitalismului în agricultura feudală. E vorba, deci, de o burghezie moșierească sau de o moșierime burgheză, cu centru și stil de existență orășenesc-provincială. De aici, o serie de trăsături secundare, ca să zic așa — mitocănia, incultura, brutalitatea grosieră, simplismul, vulgaritatea, la care se adaugă, evident, fumurile ciocoești, veleitățile cosmopolite, mahalagismul cras. În această lume se confundă meningita cu apendicita, se citește „litru" în loc de „filtru", se tipă și se urlă cu expresii caragialești, iar un pospai de politețe și curtoazie elementară în relațiunile dintre membrii familiei Duduleanu se topește cît ai clipi, pentru a fi înlocuit cu brînciuri și ghionturi, grotești dar sîncere (cel puțin așa se vede în spectacol).

Personajele principale din punct de vedere al generalizării sociale, sînt în primul rînd cele trei bătrîne surori Duduleanu — Aneta, Lena, Zoe — a căror metaforă satirică, înainte de a fi a „găițelor", a fost a „lăcustelor", apoi a „viespilor" (și cu media a purtat, înainte titului definitiv, aceste două titluri). Este grupul cel mai bine definit și lucrat, avînd el însuși o precisă „punere în pagină", ceste două grupuri, care domină pur și simplu scena — desfășurările lor grotesc-ilariante, nu au nici o legătură directă, de acțiune și motivare cauzală, cu drama, sau mai bine zis cu melodrama, cuplului conjugal Margot—Mircea Aldea, respectiv fiica și gînerele aceleeași Aneta Duteduleanu. Ce e cu acest Mircea Aldea, fost „ziarist", de moralitate profesională dubioasă, devenit, prin pasiunea nebună a Margaretei, gînere milionar în degustătoarea familie Duduleanu, nu prea se înțelege bine ; în schimb, e foarte clară comportarea lui din momentul aparitiei Wandei, aventurera vamsită de acțiune, ca și de unitate. Nu este, totuși, de ce căuta aici, căci ideile sînt foarte puține, iar psihologie nu există de loc. Mihai Dimiu, regizorul spectacolului, a ales deci calea cea justă îndreptîndu-se spre o interpretare groasă a textului, interpretare care s-a **îngroșat** și se **îngroașe** zilnic, prin inevitabila adăugire a munci actoricești vii. Această cale, justă în sine, poate deveni însă o cale a unei facile ispite, și întrebarea e dacă regizorul a știut să se opreaască acolo unde caricatura mai păstrează o coeziune internă, și unde hazul nu depășește limita demnității artistice, căzînd în vulgaritate. Părerea noastră este că regizorul a respectat aceste două limite, în general, dar că le-a depășit de cîteva ori, sau s-a împăcat cu depășirea lor : nu sînt multe aceste momente, sînt ușor de comprimat, dar trebuie neapărat să fie comprimate. Încolo, regia caricaturală zgomotos grotescă și gros-ilariantă își atinge țelul.

Dar regia porțiunii melodramatice e cu mult mai nepreczată în intenții și capacitatea noastră de a distinge dacă, de pildă, unele comportări ridicole ale Wandei sau ale lui Mircea Aldea erau intenționat ironice sau corespundeau unei sincere reprezentări artistice, a rămas repetentă.

Rolul Anetei Duduleanu, care s-a bucurat, pe vremuri, de o faimoasă interpretare a Soniei Cîrcotaș, și-a găsit în Nelly Nicolau-Ștefănescu o interpretă care va putea fi și ea citată, în viitorul care nu depășește pe toți. Excelenta comedianță și-a arătat de nenumărate ori posibilitățile unor creații comice de mare efect popular, și le-a putut, deci, arăta cu atît mai mult în acest rol, al cărui conținut satiric simplu dar puternic poate da naștere unor momente irezistibile ; momente ce s-au produs în cascadă, spre marea plăcere a publicului, care a batjocorit-o pe eroina unei lumi sterbinte, și odată cu ea, toată lumea ei apusă, și a aplaudat-o spontan pe interpretă. Bătrînele surori ale Anetei au fost reprezentate de Victoria Medeea, cam pe o singură voce, și de Ioana Oancea, cam pe o singură intenție, dar cu un bun efect de cuplu, de „martore" ale eroinei principale. În rolul unei guvernante germane — introdus în comedie numai pentru că autorul credea, desigur, că efectele unei vorbiri stilcite, strigate, în două limbi, sînt de un efect comic asigurat — Tamara Bucicuceanu a realizat o compoziție de dichisită remarcabilă, dar pe un rezultat care depinde exclusiv de gustul fiecăruia pentru acest gen de comic. Fără strălucire, fără invenție față de realizările lor anterioare, dar, de asemenea, fără falsuri și stridențe, Titu Vedea și Traian Dăncenu au înfățișat pe cei doi fii ai Anetei, Georges și Ianache. Pe aceeași linie și Alexandra Ianu-Pascu, interpreta Colettei. Trecînd spre planul melodramei, Dana Comnea, interpretînd pe nefericita Margot, a lucrat melodramatic, căci așa trebuia, dar a pus viață, suferință și emoție variată, dînd personajului un relief accentuat : interpreta e, de la o vreme în neîncetat și real progres, și nu înțelege momi de ce nu vrea să progreseze și ea vocea, a cărei lipsă de exerciture o trage înapoi. Imi pare rău că nu pot spune prea multe lucruri bune despre Paul Ioachim, în Mircea Aldea, și despre Iarodara Nigrim, în Wanda, ambii la același dianazon al melodramei mediocre și iritante, cu gesticulație fastidioasă, cu atitudini profund contra-făcute, cu convingerea candidă și ostentativă că tot ce e rău e bine, ba e chiar foarte bine, cînd, în realitate, e foarte rău, și cît se poate de rău.

Radu POPESCU

„PROMETEU", o nouă operă românească

După baletul „Iancu Jianu" de Mircea Chiriac, Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. se pregătește să prezinte opera „Prometeu" de Doru Popovici.

In pauza unei repetiții, compozitorul ne-a spus următoarele :

— Am compus această operă-oratoriu, inspirat de figura luminoasă a legendarului erou care a înfruntat Olimpul „dezarticulării", Olimpul tiranului Zeus și a furat focul sacru, dăruindu-l oamenilor. Prometeu este eroul principal al tragediei ce are la bază subiectul piesei cu acelaș nume scrisă de maestrul Victor Eftimiu. Opera-oratoriu poate fi prezentată atît pe scenă cît și în sălile de concert.

— Cine sînt interpreții ?

— In rolurile principale vor apare : David Ohanezian, Elisabeta Neculce-Cartiș și Valentin Loghin. Conducerea muzicală aparține lui Mihai Brediceanu.

— Ne-ați spus că lucrarea dv. poate fi prezentată și în sălile de concert. A fost pînă acum cîntată în vreuna din aceste săli ?

— Pentru o ultimă verificare a lucrării, am extras o suită simfonică, ce conține un preludiu orchestral, aria nimfei Eromeni, iubita lui Prometeu, duet și finalul orchestral. Suita a fost interpretată de Filarmonica „Banatul" din Timișoara, condusă de Nicolae Boboc, interpreți vocali, cîntărețiî Marietta Grebenișan și Emil Rotundu. In urma acestei audiții am făcut unele retușări, pe care le-am considerat necesare pentru ca lucrarea să poată fi reprezentată pe scena primei noastre opere.

Marian SANDU

Compozitorul Doru Popovici

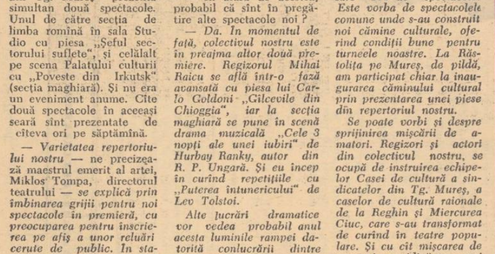

Printre filmele aflate în producție la studioul cinematografic „București" se numără și comedia „Titanic Vals", după cunoscuta piesă a lui Tudor Mușatescu. In chipeu : cadru din film cu Gr. Vasiliu Birlic și Mitura Arghezi.

In mijlocul oțelarilor

Frumoasa sală a clubului siderurgiștilor din Hunedoara e arhiplină. Prim-topitorul Dumitru Grigoroaia, de la oțelăria Siemens-Martin II, laminoristul Alex. Junie, maistrul furnalist Petre Cara, tumătorul Const. Militaru și mulți alți oțelari și laminoriști din cadrul marelui Combinat Siderurgic, au venit direct din schimb pentru a se întîlni cu un grup de artiști bucureșteni. Iar întîlnirea celor peste 2 000 de hunedoreni este plăcută, întrucît ea se desfășoară cu prilejul unui concert-spectacol intitulat *„In do major și cu... umor"*, în cadrul căruia își dau concursul interpreți bine cunoscuți ca actorii Horia Șerbănescu și Radu Zaharescu și cîntăreții de muzică ușoară Gigi Marga, Norocej Dumitriu și Florin Dorian.

Cuplul de prezentatori descretește frunțile, stîrnește buna dispoziție. Vocea caldă, melodioasă a solistului Florin Dorian — care interpretează cu sensibilitate cîntece ca „Te caut" de Florentin Delmar, „Poate cînți și tu" de Gheorase Dendrino, „Tu nu-mi ceri luna" de Radu Șerban — cucerește pe cei prezenți. Și ceilalți interpreți de muzică ușoară — Gigi Marga și Norocel Dumitriu — sînt răsplătiți cu aplauze.

La sfîrșitul concertului-spectacol, siderurgiștii înconjoară cu căldură pe artiști. *„Mi-a plăcut mult concertul de.,* le spune Ștefan Soimuș, președintele comitetului sindical al Combinatului. *Tin să subliniez în special faptul că — în cadrul acestui concert, — piesele de muzică ușoară romînească sînt bine selecționate și prezentate".*

La Cugir și în alte centre muncitorești, actorii bucureșteni au fost bine primiți de spectatori.

După concertul dat la Reșița, maistrul Alex. Drăghici și strungarii Ioan Buga și Const. Tăbîldog au discutat cu Florin Dorian și cu ceilalți interpreți despre muzica ușoară românească. Ei au arătat că numai apropierea de viață și cunoașterea aprofundată a realității vieții, pot duce la creșterea calității și valorii educative a muzicii ușoare.

Pe scena tîrgmureșană

Nu cu mult timp în urmă, într-una din seri, Teatrul de Stat din Tg. Mureș prezenta simultan două spectacole. Unul de către secția de limba română în sala Studio cu piesa „Șeful secretului suflete", și celălalt pe scena Palatului culturii cu „Poveste din Irkutsk" (secția maghiară). Și nu era un eveniment anume. Cîte două spectacole în aceeași seară sînt prezentate de cîteva ori pe săptămînă.

— Varietatea repertoriului nostru — ne precizează maestrul emerit al artei, Miklos Tompa, directorul teatrului — *se explică prin îmbinarea grijii pentru noi spectacole în premieră, cu preocuparea pentru inscrierea pe afiș a unor reluări cerute de public. In stagiunea aceasta, teatrul nostru a prezentat patru premiere : la secția romînă „Șeful secretului sufletе" de Al. Mirodan în regia lui Eugen Mercus și „Take, Ianke și Cadîr" de Victor Ion Popa în regia lui Radu Miron, iar la secția maghiară „Adam și Eva" de Aurel Baranga în regia lui Istvan Farkas și „Grădina cu trandafiri" de Andi Andrieș în regia lui Geza Gergely. In același timp, continuă cu succes prezentarea unor piese din stagiunile trecute.*

— In afară de acestea, probabil că sînt în pregătire alte spectacole noi ?

— Da. In momentul de față, colectivul nostru este în preajma altor două premiere. Regizorul Mihai Raicu se află într-o fază avansată cu piesa lui Carlo Goldoni „Gîlcevile din Chioggia", iar la secția maghiară se pune în scenă drama muzicală „Cele 3 nopți ale unei iubiri" de Hurbay Ranky, autor din R. P. Ungară. Și eu încep în curînd repetițiile cu „Puterea întunericului" de Leo Tolstoi.

Alte lucrări dramatice vor vedea probabil anul aceste luminile rampei datorită conlucrării dintre secretariatul nostru literar și o serie de autori locali. Amintesc în acest sens o piesă a lui Sütö Andras și o piesă a doi tineri, unul scriitor, Szekernyes László, iar celălalt actor, István Ferenczy.

— Ce ne puteți spune despre contactele colectivului teatrului din Tg. Mureș cu publicul și cu mișcarea de amatori din regiune ?

— Colectivul nostru tinde să dezvolte astfel de legături. Anul trecut, teatrul a prezentat în deplasare 244 de spectacole. Este vorba de spectacole comune unde s-au construit noi cămine culturale, oferind condiții bune pentru turnecle noastre. La Răstolița pe Mureș, de pildă, am participat chiar la inaugurarea căminului cultural prin prezentarea unei piese din repertoriul nostru.

Se poate vorbi și despre sprijinirea mișcării de amatori. Regizori și actori din colectivul nostru, se ocupă de instruirea echipelor Casei de cultură a sindicatelor din Tg. Mureș, a caselor de cultură raionale de la Reghin și Miercurea Ciuc, care s-au transformat de curînd în teatre populare. Și cu cît mișcarea de amatori se ridică pe noi trepte — ca în ultimele două cazuri amintite — cu atît va sprijini nostru calificat va trebui să fie mai prompt.

Gh. TODIRAȘ

Scenă din piesa „Șeful sectorului sufleте" de Al. Mirodan.

SĂPTĂMÎNA PE ECRANE

„Cascada diavolului"

Oricît de ciudat ar părea, filmul de față sugerează spectatorului aceast posibilitatea absolută, mai conform cu ideile scenaristului care a fost distins, pe bună dreptate, cu un important premiu la Mar del Plata. In regia lui Walter Hugo Khoury, el devine un film de serie, tip sud-american, care a folosit elemente tradiționale ale „western"-ului și decorul luxuriant și melodica de o misteriosă tristeță a unui cîntec nostalgic. Este adevărat că filmul realizează șocuri de emoție spectatorului în momente de „suspens", create cu o abilă rutină. Dar acea „mare dramă a sufletului" în care condiția de existență primitivă a indienilor și cea feudală a albilor îmbrăca forme monstruoase încă la jumătatea secolului trecut, cînd setea demonică de bani, tipic capitalistă, punea pecetea destructivă a urii pe relațiile dintre oameni, semnele, în sensurile ei grave, undele dincolo de ecran. Asupra ei, ca și asupra nonsensului tragic al unor războaie pustiitoare între tinerele state sud-americane, privează spectatorul o explicație mai promptă.

Eugen ATANASIU

„RUSALKA"

Transpunerea pe ecran a operei lui Antonin Dvorak are meritul de a nu fi o simplă filmare a unei reprezentații lirice. Profitînd de varietatea locurilor de acțiune, de spectaculozitatea lor, regia, decoratorii și operatorii au creat un film în adevăratul înțeles al cuvîntului, — chiar dacă se resimt limitele impuse de însuși caracterul operei.

De la început, spectatorul este introdus în atmosfera plină de farmec și poezie a pădurii și a lacului, a mitologiei acestora, aparatul de filmat plimbîndu-se sprinten între dansurile rusalcelor și ale duhurilor pădurii, înregistrînd reverberațiile fantastice ale chipurilor oglindite în apă și jocul capricios al șuvițelor de aburi și limbilor de foc.

Dacă mai ținem seama de măiestria regizorului, precum și de frumusețea muzicii marelui compozitor și calitatea deosebită a vocilor care-i dublează pe actori în banda sonoră, apare clar atractia exercitată de film asupra spectatorului amator de operă.

Mircea ANDREI

Intîlnire cu... Satira și umorul

(Urmare din pag. 1)

lui RADU STĂNESCU, toti trei, ca totdeauna de acord.

— Așadar... noi nu sîntem specialiști în metafore. Dar dacă am fi, am spune că satira este un satelit a cărui rachetă purtătoare este umorul. Pentru ca satira să ajungă la țintă...

— Trebuie s-o ia pe linia dreaptă, care este drumul cel mai scurt între două puncte, precizează MIRCEA ȘTEFĂNESCU.

— Dar noi voiam să spunem, (AL. ANDY e de data aceasta purtătorr de cuvînt) *că satira pentru a ajunge la țintă, deci pentru ca satelitul să fie plasat pe orbită, e nevoie ca racheta să conțină combustibil din belșug.*

— Ori cum, umorul este, oricît ar părea de paradoxal, reia SICA ALEXANDRESCU, *o treabă serioasă. Uneori se spune despre cîte o comedie : „n-are prea mult haz, dar are idei". O comedie cu asemenea certificat, e mai bine s-o dai de o parte, s-o lași în pace, să nu-i tulburi ideile.*

A. BARANGA : *— O comedie la care spectatorii nu rîd, e un lucru trist. Și de la un punct înainte, pe undeva un lucru reprobabil, deoarece e ca o făgăduială neținută. Satira, oricît ar fi de amară, trebuie să stîrnească risul. Risul e forma sub care e stigmatizat vechiul, vetustul, anacronicul.*

N. STROE : *— In aceiași timp risul e cel mai sigur semn că satira și-a ajuns ținta. Fără umor, satira e o romanță soitară.*

— Și totuși, relația dintre satiră și umor fiind atît de strînsă, încît după opinia noastră comună, ele sînt inseparabile, cum vă alegeți subiectele pasibile și la satiră și la umor ?

MIRCEA ȘTEFĂNESCU e ca deobicei lapidar : *— Caut ce e nou sub soare. In ce măsură reușesc...*

TUDOR MUȘATESCU : *In ceea ce mă privește, în cei peste 40 de ani de activitate am avut un singur și inepuizabil furnizor : viața. Din „sortimentele" ei, totdeauna bine asortate și în permanență la ordinea zilei, ba chiar și a nopții, m-am deservit, vorba dicționarului Academiei, cu subiecte, personaje și uneori, chiar cu textul debiat de acestea, cu mici modificări și adăugiri. firește, ca la orice ediție revăzută.*

RADU STĂNESCU (din nou pentru toți trei) : *Subiectele nu ni le alegem. Ele ne aleg pe noi.*

N. STROE : *Exact ! Subiectele pe care le cauți nu sînt întotdeauna cele mai bune. Cele care-ți apar în față, pe care ți le aduce viața, acestea sînt îndeobște cele mai valabile ! Atunci spectatorul spune în sinea lui — „Asa este !"*

MIRCEA CRIȘAN : *Subiectele ? După noi ele se țin peste tot : la locul de muncă, pe stradă, în tramvai, în contactul viu și nemijlocit cu oamenii. Totul este să le vezi.*

A. BARANGA : *Nu cred în ceea ce se cheamă în mod obișnuit „subiecte". Subiectele lui Caragiale, erau la îndemîna tuturor contemporanilor lui. Dar numai nenea Iancu le-a auzit, numai el le-a simțit și trăit artistic. Cred deci nu în „subiecte", ci în viață. Iar viața, este, dacă le" mele mi se impun : mă caută, îmi bat la ușă, mă scoală din somn, nu-mi dau liniște. Uneori mă persecută ani de zile, pînă la obsesie și astfel, după ce le port-în mine, într-o zi le trec pe hîrtie. E ca un act de eliberare. Ca o necesitate de a mă confesa culcu.*

— Cui ?

— *Oamenilor.*

N. STROE : *Mi se pare că atunci cînd un text nu are conținut, s-ar putea defini prin vorbe goale pe vocale. Din experiența mea de autor și interpret pot spune că oricîte eforturi de interpretare am face pe un text gol, lipsit de substanță, acesta nu poate fi salvat. Rezultatul poate fi uneori un succes, dar nu unul de durată.*

TUDOR MUȘATESCU : *Dacă n-are ce interpreta, orice ar face actorul, folosind accesoriile talentului său, mimică, voce, gest, mișcare etc. nu poate izbuti pînă la urmă decît să... mintă, să-i înșele pe ceilalți. E condeiul, nu scriu nici cu creionul. Ce facem noi trei în colaborare, vor arăta în curînd teatrele și edituriile.*

AUREL BARANGA care a predat de curînd Teatrului Național „I. L. Caragiale" o nouă comedie, lucrează în prezent la o piesă în cinstea aniversării a 20 de ani de la eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist. Și are în pregătire un volum de versuri.

N. STROE : *Lucrez la un spectacol... cu tilc. Și cu... ris. Și cu... N. Kaner.*

— Cum lucrăm ? Scriem în trei (tot AL. Andy, M. Crișan și R. Stănescu) *cum scriau Ilf și Petrov în doi, cum a scris Mark Twain în unul. Am fi putut să ne comparăm cu Charlie Chaplin, dar cu el se compară Gopo.*

Cu mai mult sau mai puțin umor, precis fără satiră, discuția noastră s-a încheiat. Ne-a bucurat unanimitatea părerilor privind unele probleme ale satirei pe scenele noastre. Și nu ar fi nimic de adăugat la concluzia pe care a tras-o la un moment dat Aurel Baranga : *Satira trebuie să aibă umor, iar umorul substanță. Și mi se pare să la mijloc nu e vorba de un deziderat, ci de o lege.*

Mariana PÎRVULESCU și Sanda NAUMESCU

Tudor Mușatescu, Sică Alexandrescu, Aurel Baranga, Mircea Ștefănescu, N. Stroe și Mircea Crișan

Văzuți de Neli COBAR

CALEIDOSCOP
de Dan Deșliu
Pagina a 5-a

UMOR
Mărțișoare
Pagina a 7-a

DE LA ROLURI MICI LA ROLURI MARI (Pagina a 8-a)

Motanul cu număr de telefon
SCHIȚĂ DE Fred Sparks (SUA)
(Pagina a 7-a)

FRANCK și fantomele
de L. Sărațeanu
Pagina a 2-a

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VIII—Nr. 334
Sîmbătă
29 februarie 1964
8 pagini — 1,50 lei

MĂRȚIȘOR

Fotografia: Al. BABIC — București

(Din imaginile trimise de artiștii fotografi amatori)

AZI ÎN VALEA JIULUI

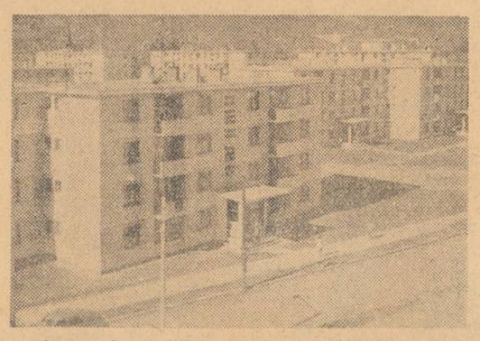

Aspect din cartierul „Aeroport" din Petroșeni

Înainte oamenii i-au zis „Valea plîngerii" și poporul n-a greșit asociind aceste cuvinte znunătoare de tristețe. Pe vremea aceia locuințele minerilor erau în majoritate cocioabe în care se găseau numai griji, sărăcie și necazuri. Acum Valea Jiului are altă față. Parcă fiecare localitate vrea să-și prezinte noua „carte de vizită": sutele de blocuri și construcții social-culturale, grupate în ansambluri moderne, șantierele unde se ridică noi cartiere.

★

Unii spun că primele blocuri s-au făcut la Petroșeni, iar alții zic că la Lupeni sau la Petrila. Un singur lucru nu poate fi contestat: în timpul regimului trecut nici statul și nici capitaliștii n-au făcut locuințe pentru mineri. Începutul prefacerilor trebuie căutat în primii ani după 23 August. La o vreme s-a răspîndit vestea că se construiește un nou oraș: Uricani. Atenția multora s-a îndreptat spre mica și neînsemnata localitate de la poalele munților Retezat unde începuse activitatea constructorilor. Numai peste cîțiva ani noua urbă se prezenta oaspeților cu zeci de blocuri și magazine, cu unități culturale cum nu s-au mai pomenit prin partea locului. La Uricani s-au făcut străzi și trotuare asfaltate, școală, club și multe alte lucruri.

Valea Jiului s-a împînzit de șantiere. Cuvintele: blocuri de locuințe, cartier nou, complex comercial au intrat repede în vocabularul obișnuit anunțînd că Valea Jiului trăiește o epocă nouă.

Noul și-a pus amprenta în toate localitățile. Statisticile arată că fosta „Vale a plîngerii" a fost înzestrată cu peste 8 000 de apartamente noi. Peste 8 000 de familii s-au mutat în locuințe construite în zilele noastre. Oamenii nu-și mai amintesc precis unde și cînd s-au înălțat primele blocuri dar văd și apreciază ceea ce s-a făcut, și încearcă să întrevadă viitorul. Într-un plan al sfatului popular regional Hunedoara scrie negru pe alb: „În anul 1964 se construiesc 640 apartamente la Petroșeni, 344 la Petrila, 290 la Lupeni, 328 la Vulcan și 64 la Aninoasa". Acestea sînt prevederile pentru un an iar constructorii sînt hotăriți să le realizeze.

Vizitînd noile cartiere din Valea Jiului ceva te îndeamnă să stabilești treptele pe care au urcat constructorii și proiectanții în munca pe care o depun. Și aceste trepte există. De la blocuri răzlețe, mai puțin arătoase și cu mai puțin confort s-a ajuns la ansambluri mari în care s-au aliniat blocuri cu balcoane și linii moderne, în culori din ce în ce mai atrăgătoare, magazine cu vitrine mari, școli și alte unități de folosință publică.

★

Vorbind despre noile cartiere, tovarășul VICTOR BRAȘOVEANU, președintele comitetului executiv al sfatului popular Lupeni spunea:

— Trăinicia și aspectul lor depinde nu numai de proiectanți și constructori ci în mare parte de măsurile care se întreprind după ce au fost realizate.

Într-adevăr, pentru comitetele executive, pentru deputații sfaturilor populare ca și pentru cetățeni, un larg cîmp de ma-

I. COJOCARU

(Continuare în pag. a 3-a)

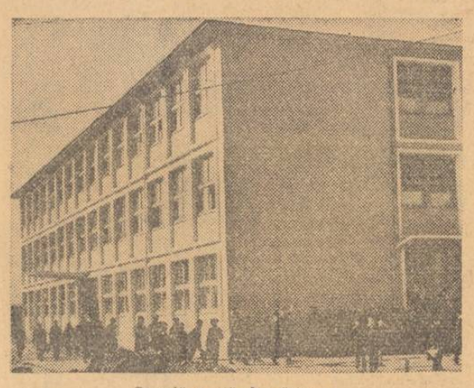

Școală nouă din Lupeni

LA PAS PRIN BUCUREȘTI

Patinoare

De cîțiva ani încoace, iarna trează Bucureștiul cu mai multă gratitudine și condescendență. Atît de multă — încît priveam aproape cu invidie imaginile de la Innsbruck unde zăpada a încîntat de cele din urmă titulatura „Olimpiadei albe". Prin intermediul micului ecran, bucureștenii au avut... vizual, un strop în plus de iarnă.

Desen de Beca RIND

Cei mai pretențioși nu se vor fi mulțumit însă numai cu atît și pe ei Sinaia sau Vatra Dornei îi așteaptă, învestmîntate în hlamidă strălucitoare, cu făgăduinți de autentice plăceri hibernale.

Dar pentru bucureșteanul excesiv de... bucureștean — care se teme de curent, circulă-n galoși și se duce o dată pe sezon la Predeal pentru ca să aibă despre ce să vorbească apoi tot anul — a fost deajuns să vadă iarna în... halat și papuci, sorbindu-și cafeaua la televizor. În asemenea condiții s-a trezit subit... curajos, polisportiv și cunoscător sublinîndu-și atributele prin considerații: „Asta sare de la trambulină ca la șotron", „habar n-are de slalom, a atins bățul", „uite frate, pucul la nasul lui și el lovește pe alături" sau „dacă poate să se-nvîrte pe patine ca titirezul, cum poate să mai cadă și pe fund?!"

Da, mai cu seamă patinajul — unde nu-i cu goluri și penalizări cronometrate — îi place grozav, chiar dacă-i mai puțin olimpic, artistic și

Pia RĂDULESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

Urmăriți rubricile noastre
- MEDICUL vă sfătuiește
- PRIETENA MEA, cartea
- VĂ POVESTIM filmul
- REBUS
- ȘAH

Pe scenele teatrelor din CUBA

De vorbă cu actrița MIRIAM ACEVEDO

Miriam Acevedo a debutat pe scenă la vîrsta de... 8 ani, ca interpretă de cîntece populare. Cunoscută în Cuba ca un „copil minune", ea abandonează însă muzica pentru a se dedica teatrului. Din 1946 studiază la Academia de artă teatrală din Havana și joacă paralel la diverse companii teatrale particulare, care cultivau un repertoriu facil, bulevardier. Astfel deține rolul principal în comedia americană „Un nou rămas bun" la teatrul „Arena" precum și într-o serie de emisiuni teatrale la televiziune și la radio. În 1950 pleacă în S.U.A. unde, un an nu poate fuca din cauza necunoașterii perfecte a limbii engleze, în care timp urmează o școală de artă dramatică.

Pantaloni negri, pulover negru. Ochi negri cu reflexe verzui, foarte expresivi. O față fină și delicată, cu păr care îi cade peste frunte. Astfel mi-a apărut Miriam Acevedo, actriță cubaneză, laureată a mai multor concursuri pentru interpretare, membră a Uniunii Scriitorilor și Artiștilor, membră în Consiliul de Artă din Cuba.

Așezată în fotoliu, în ambianța atît de impersonală și în același timp caracteristică a holului unui hotel internațional, Miriam Acevedo se uită cu ochii săi inteligenți și o simt cum este gata să răspundă cu bunăvoință la întrebări.

O primă întrebare:

— *Spuneți-ne ceva despre activitatea dv. în S.U.A.*

— În urma unui concurs, am fost angajată ca interpretă la un teatru de pe Broadway, unul din rarele teatre cu re-

Irina VRABIE

(Continuare în pag. a 8-a)

Para la revista Magazine, con un saludo de calor. Mi estancia en Rumania ha sido muy provechosa, llevaré conmigo todas estas experiencias a mi patria.

Revolucionariamente
Myriam Acevedo

Pentru revista „Magazin" un călduros salut. Șederea mea în Rominia a fost foarte folositoare. Voi duce cu mine toate aceste experiențe în patrie.
Cu salutări revoluționare.

MIRIAM ACEVEDO

SANATORIUL de la Plaiul Domnesc

Dacă n-ar fi sălile de operație, aparatele de bronhoscopie și de radiologie, plămînul de oțel, puzderia sclipitoare a aparatelor și a instrumentelor medicale, doctorii și surorile în albul solemn al halatelor, sanatoriul Moroeni ar rămîne o uriașă casă de odihnă înfiptă pe coama Plaiului Domnesc, la 1 100 metri altitudine, cu aripile albe ale teraselor întinse în aburul vînăt al munților împăduriți.

Chiar atunci cînd îl vizitezi, greu poți crede că te afli într-un sanatoriu destinat unei boli pînă nu de mult greu vindecabilă. Camerele elegante cu două, trei și patru paturi, multe din ele cu baie, sînt zugrăvite într-o veselă împerechiere de culori. Calci pe coridoare pardosite cu marmură, pe covoare persane, te dispun cretoanele perdelelor, florile, lumina blîndă de seară revărsată din lujerul lustrelor și aplicelor moderne. Masa se ia în sufrageriile spațioase cu mobilier din material plastic; televizoare sînt la fiecare etaj (sanatoriul are trei corpuri de clădire dintre care cel central are 10 etaje; în fiecare secție afli biblioteca și clubul, iar în marea sală de spectacole se prezintă săptămînal filme, spectacole de teatru, concerte. Și fiindcă știința modernă a dezvăluit că acest motor central al organismului omenesc, sistemul nervos, are o mare influență asupra oricărei boli organice, sanatoriul Moroeni a fost renovat anul trecut în spiritul concepției pavloviste. S-a creat astfel o atmosferă plăcută, de liniște, de destindere care ajută trupului suferind să primească nestingherit intervenția medicală directă. Pentru aceste schimbări cît și pentru renovarea sălilor de operație, a laboratoarelor, pentru utilarea lor cu aparataj medical la nivelul științei mondiale, Ministerul Sănătății a alocat în anul 1963 Sanatoriului Moroeni suma de 12 000 000 lei.

La sanatoriul Moroeni, în timpul unei operații

În laboratoare ultra moderne metode noi de investigație

Este firesc ca sanatoriul, unul dintre cele mai mari sanatorii antituberculoase din țară (are o capacitate de 600 de paturi) să fie utilat cu cel mai modern aparataj medical. Cercetarea minuțioasă a pacienților, atît a celor care pun probleme deosebite de tratament cît și a celor care urmează să fie operați, se face de către medicii specialiști în modernele laboratoare de bronhologie, radiologie, explorări funcționale, metabolism și altele. Denumirile unor operații de investigație ca bronhospirograme, volumetrii pulmonare, schimburi gazoase, teste la efort, pot rămîne străine cititorului neinițiat, dar nu pot rămîne străine cercetările îndelungi ale medicilor, strădania lor de a aplica sau descoperi metode noi de investigație, de a alina suferința. Iată, de pildă, pe tînărul medic Răzvan Stinghe (de altfel toți medicii de la Moroeni sînt tineri), conducătorul laboratorului de bronhologie. El aplică pe scară largă o nouă metodă de bronhologie: bronhoscopia și bronhografia dirijată sub narcoză. Suferința pacientului care trebuia să suporte „pe viu" introducerea în bronhii a unui tub metalic, a dispărut. Investigația se face acum într-o stare de liniște a bolnavului, iar rezultatul medical aduce după sine o profundă explorare. Tot anul 1963 a adus și introducerea noii metode a cateterismului cardiac și a angeografiei pulmonare cu substanță de contrast. Este o metodă de finețe care permite să se pună un diagnostic mai precis în numeroase maladii pulmonare.

Nu am asistat la operații dar...

...Am văzut serviciul de chirurgie toracică cu cele 200 de paturi, blocul operator modern în plină reconstrucție, serviciul de anestezie și reanimare, unul dintre cele mai bine dotate din țară, condus de tînăra doctoriță Silvia Ilie. Mi-am imaginat înfrigurarea clipelor, freamătul sălii, strălucirea tăioasă a binecunoscutei lămpi pătrunzînd alături de bisturiu, emoția pacientului, halatele, șorțurile, calotele sterile învăluind concentrarea chirurgilor, comenzile scurte, clinchetul instrumente-

Maria MOSCU

(Continuare în pag. a 4-a)

Una pe săptămînă

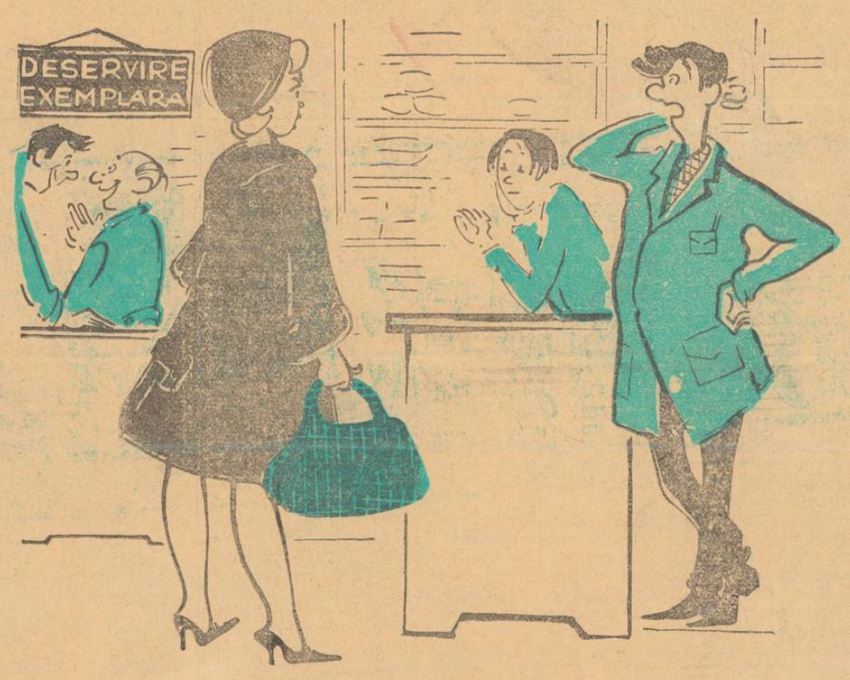

— *Tovarășe vînzător, mai aștept mult?...*
— *Nu, că la opt închidem.*

Desen de V. ALEXIU

FRANCK și fantomele

— Ce ați mai ales, Sir?

De la masa lui cu cărți, tînărul vînzător îmi adresează un surîs prietenos. Sîntem cunoștințe „vechi". De două săptămîni, de cînd mă aflu la Edinburg, vizitele făcute anticariatului cu cărți m-au ajutat să prețuiesc pe flăcăul acesta vioi, dotat cu un ascuțit simț al umorului, foarte priceput în meseria sa și vădind o mare pasiune pentru lectură. Mi-e drag să stau cu el de vorbă. Cunoaște foarte bine istoria Scoției, literatura și arta ei. Aflu de fiecare dată noi lucruri interesante.

— Am ales un „ghid" al Scoției, Franck. Vreau să-l cumpăr. Dar spune-mi, te rog, sincer. Aveți sau n-aveți fantome pe aici?

— Nu văd exact asociația de idei, Sir. Afară doar de cazul în care figura mea vă face să bănuiți că aș fi umbra unui cavaler medieval, deghizată de circumstanță în vînzător de cărți.

— Cîtuși de puțin, dragul meu. Te cred o ființă foarte... materială. Dar, uite ce scrie aici.

Intind volumul și indic interlocutorului meu pagina la care l-am deschis. Acesta citește cu glas tare: *„Colinele așezate la sudul lacului Doon alcătuiesc una din regiunile cele mai solitare și mai romantice din toată Scoția. Călătorul care se plimbă singur prin aceste locuri, mai ales atunci cînd soarele, în amurg, face să apară bizare jocuri de lumini și umbre, începe adesea să cerceteze în jurul său pentru a se asigura că este într-adevăr singur..."*

Franck se oprește din lectură și începe să rîdă cît îl ține gura:

— Ah, despre asta e vorba? Desigur, Sir, avem peste tot în Scoția astfel de... fantome. Sînt fantome turistice, ca să le zic așa. Știți, aduc venituri... Și pe de-asupra ne scot adeseori din încurcătură...

— Cum așa?

— Să vă dau un exemplu. Odată un călător foarte „onorabil", dar și veșnic însetat, s-a alipit de un grup care vizita un castel. Rămas mai în urmă din cauza mersului său incert, s-a trezit la un moment dat singur, prin labirintul de culoare, s-a răcit și — trecînd printr-o încăpere joasă, — s-a izbit cu capul de o grindă. A căzut la pămînt și a rămas acolo buimăcit. Cînd l-au găsit și l-au readus în simțiri, a început să facă scandal, pretinzînd că nu i s-a acordat atenție. Ce putea răspunde bietul om angajat să fie călăuză prin castel? Să-i arate că altă dată ar trebui să bea mai puțin? Exclus! I-a spus cu toată seriozitatea că a fost „atacat" de niște fantome care își fac veacul prin castel. Turistul a plecat încîntat de explicație și a povestit peste tot ce întîmplare nemaiauzită a trăit.

— Bravo Franck, m-ai convins. Există pe la voi fantome... N-ai putea să-mi faci și mie cunoștință cu cîteva?

— Imi pare rău, Sir. Dar, știți că „fabricanții" de fantome sînt precauți. Ei au născocit și o teorie care-i pune la adăpost de orice dezmințire. Anume că „fantomele" nu apar decît în fața celor ce *cred* în ele. „Scepticii" nu se pot bucura de acest privilegiu. Odată, un reporter de radio s-a angajat să petreacă noaptea în castelul din Edinburg. Probabil că știți deja multe lucruri despre castel. E clădit pe ruinele unei vechi fortificații pe care și-au disputat-o, rînd pe rînd, britanii și romanii, saxonii și picții. In forma lui actuală, castelul e legat de numele Margaretei, soția lui Malcolm al II-lea, succesorul lui Macbeth.

— Fără îndoială, e unul din cele mai impunătoare monumente ale trecutului scoțian. L-am vizitat de mai multe ori. Și trebuie să-ți spun că ceea ce m-a impresionat mult a fost capela sfintei Margareta.

— Da. Datează din veacul al XI-lea și e considerată drept unul din cele mai vechi monumente de artă normandă din lume. In jurul castelului s-au format, de-a lungul timpului, multe legende pline de poezie. De acest castel e legată și figura mitică a regelui Arthur, eroul cavalerilor „mesei rotunde".

— Dar începuseși să vorbești de un gazetar.

— A, da. Cum vă spuneam, acest gazetar a picat într-o seară la un restaurant unde, la o masă, cîteva cunoștințe discutau despre... fantome. Reporterul a început prin a rîde și a sfîrșit prin a se enerva... Și știți ce face un britanic cînd se enervează?

— Știu, Franck. Rămîne... calm și pune un pariu.

— Exact. Ei bine, omul nostru a pariat că va petrece noaptea în castel. S-a înarmat cu un magnetofon și, pornind curajos, a declarat: *„Dacă întîlnesc vreo fantomă, îi iau un interviu"*... S-a strecurat apoi în castel și...

— Și pe la miezul nopții, i s-a făcut părul măciucă de groază, altfel istoria n-ar avea haz...

— Da de unde! S-a întîmplat un lucru mult mai teribil, Sir.

— Anume?

— Reporterul a așteptat cît a așteptat, apoi s-a plictisit. Și neavînd ce face, a lăsat capul în piept și... a adormit bușteau. Cînd s-a trezit, soarele lucea pe cer, păsărelele ciripeau vesel, iar un om de serviciu îl scutura, tratîndu-l drept „haimana" fugită de la nevastă.

— Sărmanul băiat, a rămas fără interviu...

— Da, dar în schimb a scris un reportaj plin de haz, în care deplîngea „moartea" tuturor... fantomelor...

— Asta, desigur, i-a atras calificativul de „sceptic".

— Firește. Și în plus, unii, mai sinceri, l-au acuzat direct că „strică afacerile". Să știți însă că la noi există și „fantome" care într-adevăr n-au moarte. Desigur, nimeni nu crede că revin noaptea din mormînt. Dar ele și opera lor alcătuiesc tradiția noastră. De aceea le păstrăm cu drag amintirea.

— Știu, Franck, una dintre ele este Sir Walter Scott.

— Da. Și asta nu numai pentru că s-a născut la Edinburg. Dar și pentru că, atunci cînd s-a mutat, pe malul Tweed-ului, la „Abbotsford" nu și-a uitat orașul natal, „romanticul meu oraș", cum denumea el Edinburgul. Amintirea lui e prezentă peste tot aici. Ați văzut monumentul de pe Princes Street?

L-am văzut, firește. In drumul spre gara orașului, care chiar prin numele ei, *„Waverley"*, evocă celebra serie de romane ale lui Walter Scott, se află un impresionant turn gotic, înalt de 200 de picioare și a cărui spiră centrală e susținută de patru arcuri alcătuind un uriaș baldachin. Sub el e monumentul scriitorului, tăiat în marmură de Carrara. In interiorul turnului, călătorul care se încumetă să urce amețitoarea spirală a celor 287 de trepte conducînd pînă în vîrf, este răsplătit pentru „performanță" printr-un certificat care atestă că are „un cap ce ametește greu". Există, desigur, și altă răsplată: posibilitatea de a cerceta colecția de statui înfățișînd diferite personaje ale lui Scott, ca și magnifica perspectivă a orașului, desfășurată la picioare. Intr-o nișă a turnului, un mic muzeu înfățișează documente și obiecte personale ale scriitorului. Și împărtășesc lui Franck impresia puternică pe care mi-a făcut-o monumentul de pe „Princess Street".

— Da, dar nu știți că acest monument se leagă și de altă „fantomă", a cărei amintire ne e nespus de scumpă.

— Despre cine e vorba?

— Se numea George Meikle Kemp. Un zidar sărman, pasionat de arhitectură. Autodidact, a învățat cît a putut și de la cine a putut, aici în Edinburg. Apoi, dorind să studieze stilul gotic, a pornit prin Europa pentru a cerceta marile monumente. Și-a cîștigat existența muncind din greu ca zidar la diferite binale. La capătul călătoriei cunoștințele dobîndite în domeniul arhitecturii gotice le-a aplicat în construcția închinată lui Walter Scott. Kemp e autorul monumentului de pe Princess Street. Un accident i-a luat viața înainte de a-și fi văzut opera desăvîrșită. Dar el rămîne, generație după generație, ca un simbol al hărniciei, talentului și perseverenței oamenilor din orașul acesta și ca o dovadă a respectului lor față de înaintași. Și pentru că l-am evocat pe zidarul-arhitect Kemp, să vă mai citez o „fantomă" nemuritoare a Edinburgului. Vedeți ce amploare a luat la noi viața muzicală! Festivalul anual de muzică de la Edinburg are faimă internațională. Orchestrele noastre simfonice, formațiile noastre populare sînt celebre. Ei bine, știți de cine sînt legate începuturile artei muzicale simfonice din Edinburg? De un... crișmar. Il chema „Pate" Steil. O figură extrem de interesantă. Cînta la vioară, confecționa instrumente și ținea de mîncare și băutură tot felul de artiști instrumentiști. In cîrciuma lui, care se numea „Cross Keys", a fost sediul primei mari asociații muzicale din Scoția, așa numita „Societate muzicală a Edinburgului" fundată la 1725 și din care au făcut parte o serie de remarcabili pionieri ai artei noastre.

— Iți mulțumesc, Franck. M-ai ajutat să pricep multe din lucrurile pe care le văd la voi.

— Sînt bucuros, Sir. Uitați, dacă diseară nu aveți alt program, vă invit la un spectacol al societății de artiști amatori în care sînt membru. Unul din colegi are o vioară care, se spune că ar fi fost construită de Steil. Recităm și versuri de Burns...

— Prin urmare, Franck, vor fi de față și... „fantome"...

— Bineînțeles. Cele pe care le purtăm mereu în inimă, cele care n-au nimic comun cu întunericul.

L. SARĂȚEANU

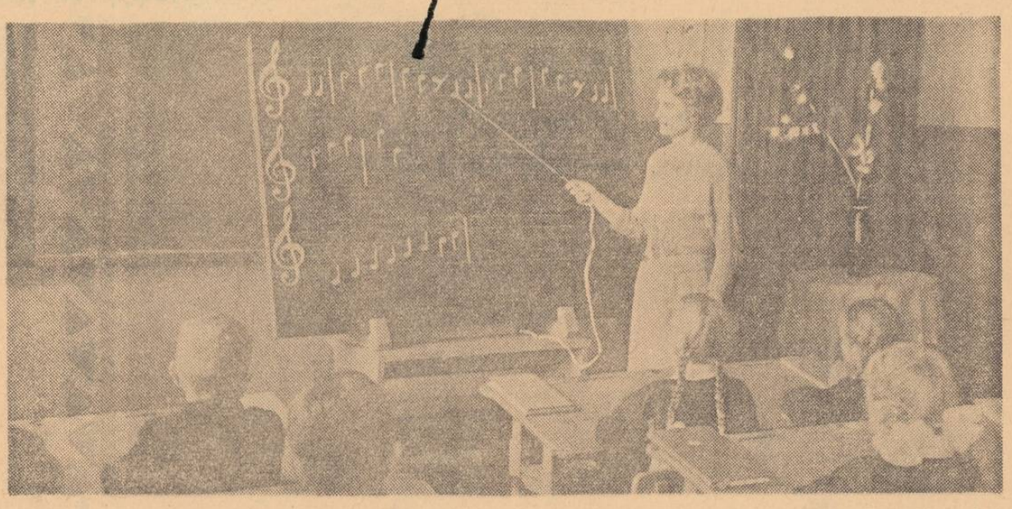

Valentin Zanka, conducătorul cercului de radioamatori și elevul Janis Rieket din localitatea Liepaia (R.S.S. Letonă) au reușit să construiască o tablă... muzicală. Pe această tablă neobișnuită sînt trase liniile portative pentru solfegiu și sînt „scrise" notele. Apăsînd pe oricare dintre note, se poate obține sunetul ei. Atingerea notelor de pe tablă, care sînt din aluminiu, se face cu ajutorul unei baghete făcînd parte din ansamblul ingenioasei construcții. Așezînd notele în diferite solfegii se poate obține melodia dorită. Cu ajutorul acestei table se poate verifica în mod optim auzul elevilor. Ea este de mare folos în îmbunătățirea orelor de muzică în școli. Iată, în fotografia de mai sus, o imagine de la una din orele de muzică de la școala medie nr. 1 din Liepaia.

Nu e farsă de 1 aprilie...

In ziua de 1 aprilie, organul marii industrii vest-germane, ziarul „Handelsblatt" din Düsseldorf va apare purtînd, sub titlul său obișnuit, mențiunea: „unificată cu Deutsche Zeitung".

Pentru a nu-și închipui cumva că este vorba de a farsă de 1 aprilie, cititorii și abonații ziarului „Deutsche Zeitung" au fost preveniți din timp că această publicație din Köln (care, la timpul său incorporase și „Wirtschaftszeitung" din Stuttgart) își va înceta apariția la 31 martie. Vestea au aflat-o chiar din coloanele ziarului, cam pe la mijlocul lunii februarie, printr-un anunț inserat în pagina întîi prin care li se aducea la cunoștință că „pe baza sondajului efectuat în rîndurile cititorilor", „editura «Handelsblatt»-ului din Düsseldorf și editura lui «Deutsche Zeitung mit Wirtschaftszeitung» din Stuttgart și Köln" au hotărît să editeze ziarele lor sub forma unui „organ unitar".

Oricît ar fi de curios — și în aparență inexplicabil — redactorul șef al ziarului „Deutsche Zeitung", dr. Hans Heilwig și directorul administrativ dr. Karl Goebel au aflat vestea „condamnării la moarte" a publicației pe care o conduceau, (și proprie lor concediere iminentă) doar cu cîteva ceasuri înainte de cititori, respectiv în momentul în care, în toiul nopții, au primit din partea editorului și proprietarului ziarului, dr. Hans Günter Hauffe, dispoziția să facă loc în pagina întîi — gata la acea oră pentru a fi trimisă la rotativă — anunțului susmențional. Explicația, însă, există și ea constă în faptul că tratativele pentru „absorbirea" lui „Deusche Zeitung" de către „Handelsblatt" au avut loc în cel mai mare secret, (deși au durat timp de cîteva luni de zile) și s-au desfășurat nu numai între cei doi editori-proprietari, mai sus amintitul Hauffe din Köln și dr. Friedrich Vogel din Düsseldorf. La această tranzacție au jucat un rol activ și alții care au preferat însă ca lucrurile să se petreacă cît mai departe de... scena deschisă. Opinia publică a aflat însă, o serie de amănunte edificatoare și interesante...

Trebuie să menționăm din capul locului că dispariția apropiată a ziarului „Deutsche Zeitung" se deosebește întrucîtva de frecventele fenomene din lumea presei capitaliste cînd asemenea „fuziuni" dintre două ziare au loc conform binecunoscutului canon: peștele cel mare înghite pe cel mic. E drept că „Handelsblatt" este un ziar mai mare decît „Deutsche Zeitung". Dar și acesta din urmă a fost purtătorul de cuvînt al unor cercuri ale marii industrii vest-germane. Și nu numai atît...

Apărută în anul 1946 (la început sub formă de săptămînal), această publicație — care în curînd și-a dobîndit faima de exponent al unor poziții de dreapta, reacționare — și-a datorat existența subvențiilor masive primite din partea unor grupuri monopoliste pentru a-și acoperi deficiturile din ce în ce mai mari. Susținînd că „Deutsche Zeitung" trebuie menținut ca un „purtător de cuvînt eficient al industriei", Gustav Stein, administratorul principal al „Asociației federale a industriei germane" — B.D.I. — (organizație patronală a industriașilor din R.F.G.) s-a făcut luntre și punte să asigure ziarului fondurile necesare din partea unor mari firme industriale și financiare, membre ale B.D.I., dintre care nu puțini își aveau sediul în Ruhr. Printre aceștia se numără, de pildă, marea întreprindere siderurgică „Gutehoffnungshütte", firma „A.E.G.", concernul „Bayer" din Leverkusen precum și o serie de întreprinderi ale industriei cărbunelui și petrolului, care depuneau în contul ziarului la „Deutsche Bank" (ea însăși o donatoare) sume ce se ridicau anual pînă la 5 milioane de mărci occidentale. Dar în ciuda acestor „stimulente" substanțiale, deficitele ziarului creșteau continuu.

In anul 1959 s-a încercat transformarea lui „Deutsche Zeitung" — devenit între timp bisăptămînal — în cel de al treilea „mare cotidian" al R.F.G. (după „Die Velt" și „Frankfurter Allgemeine"). Dar eforturile au dat greș.

Intre timp însă, ziarul și-a cîștigat faima de credincios sprijinitor al politicii lui Adenauer, de promotor al celei mai rigide orientări, atît pe tărîmul politicii interne cît și al celei externe. Observatorii și-au pus întrebarea dacă nu tocmai acestui fapt își datora „Deutsche Zeitung" lipsa de popularitate în rîndurile cititorilor și, deci, eșecul în încercarea sa de a se transforma în mare cotidian. Aceasta, mai cu seamă în condițiile în care în anii de după 1959, în opinia publică vest-germană și chiar în viața politică a R.F.G. s-au afirmat tendințe și curente noi care se depărtau din ce în ce mai sensibil de linia politică promovată de bătrînul cancelar.

De notat că „Deutsche Zeitung" a mers cu fidelitatea sa față de Adenauer pînă acolo încît a participat fățiș (prin articole scrise de redactorul său șef Heilwig) la manevrele îndelungate ale fostului cancelar de a-l discredita pe ministrul economiei de pe atunci din cabinetul său, pe actualul cancelar Erhard, spre a împiedica numirea sa ca succesor la conducerea guvernului de la Bonn.

Ori, cum manevrele au eșuat în cele din urmă și Erhard a preluat fotoliul cancelarului și, cum politica rigidă al cărei exponent zelos se făcuse „Deutsche Zeitung" s-a vădit lipsită de perspective, ziarul a ajuns să se compromită în calitatea sa de sprijinitor al unor poziții ultrareacționare. Era clar că în aceste condiții el nu mai putea avea nici o eficiență politică, devenind, în consecință, nerentabil și din punct de vedere politic, pentru cei ce se aflau în spatele său.

Situația ce se contura a început încă prin 1962, să-i cam pună pe gînduri pe industriașii finanțatori ai ziarului care se codeau din ce în ce mai mult să-și deschidă baerele pungii. Dîndu-și seama că insistențele lui Stein pe lîngă aceștia dau din ce în ce mai greu și mai puține roade, editorul Hauffe a încercat, pe cont propriu, o ieșire din încurcătură. Prin legăturile de care dispunea, a obținut ca ziarul său să devină un oficios al bursei din Düsseldorf ceea ce ar fi însemnat că pe lîngă publicarea zilnică a cursului oficial al acestei burse (firește, contra unei frumușele retribuții), marile întreprinderi și-ar fi inserat în coloanele ziarului bilanțurile lor, de asemenea contra unui cost „gras".

Dar strădaniile lui Hauffe au dat greș. Prin intermediul unui demers judiciar „Handelsblatt" i-a barat confratelui său calea spre această sursă de cîștiguri care îi aparținea lui de vreme îndelungată.

La începutul toamnei trecute, prin septembrie, cînd schimbarea guvernului de la Bonn devenise sigură, cercurile care finanțau pînă atunci „Deutsche Zeitung" au hotărît să-și retragă „obolul" pentru menținerea în viață a ziarului impopular și compromis. Atunci a început Hauffe tratativele cu cei de la „Handelsblatt" tratative care au durat pînă în ianuarie a.c. și s-au soldat cu recentul „anunț mortuar" din coloanele lui „Deutsche Zeitung", anunț care îi prevenea pe puținii cititori ce i-au mai rămas că dispariția dintre cei... vii ai acestui ziar ultrareacționar nu e cîtuși de puțin o glumă de 1 aprilie.

A. STANCIU

De prin toate colțurile

DE PRETUTINDENI

DIRECȚIUNEA parcului zoologic din Manchester a primit o scrisoare din partea unui grup de eleve: „Cît cîntărește un elefant obișnuit" — voiau să știe ele: „Ce suprafață are talpa piciorului de elefant" — întrebări la care directorul parcului a răspuns. Iar o dată în posesia acestor date, școlărițele au calculat că pantoful cu toc „cui" la modă, exercită asupra pămîntului o presiune de 50 de ori mai mare decît o exercită piciorul de elefant chiar dacă am presupune că animalul stă într-un picior.

●

IN S.U.A. vor fi luate în acest an primele măsuri privind înființarea de „hoteluri" submarine. Acest lucru urmărește să facă dovada că omul poate trăi și lucra sub apă timp îndelungat. Locuitorii de sub apă americani vor sta într-o cameră cilindrică. Presiunea din interiorul camerei va fi aceiași ca și în afara ei — la adîncimea de 200 picioare (un picior = 0,305 m.) adică de 5 ori mai mare decît presiunea atmosferică normală. Aerul pe care îl vor respira, va fi un amestec de oxigen și heliu.

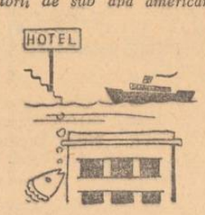

●

PRIMUL ESCAVATOR a fost construit în 1833. Purta denumirea de lopată mecanică și era acționat de o mașină cu abur, iar cupa sa avea volumul de 1 m³. In prezent, după mai bine de 130 de ani, escavatoarele sînt înzestrate cu motoare electrice puternice iar cupa are o capacitate de 13 mc. La uzina „Stroimehanizația" din Moscova a fost realizat un microescavator cu o capacitate a cupei de numai 0,045 m.c. Noul escavator va găsi o largă aplicare la plantarea arborilor.

●

500 LOCUITORI ai satului Mimice din Iugoslavia, poartă, toți, același nume de familie: Mimica. Ei sînt toți descendenți ai unei familii care a întemeiat satul acum cîteva secole. Desigur că funcționarii stării civile din comună nu se descurcă prea ușor.

●

NU DEPARTE de orașul Venja (Suedia) există o răspîntie — locul a numeroase catastrofe. Deși locul este marcat prin mai multe semnale care indică șoferilor să micșoreze viteza, numărul accidentelor nu a scăzut. Recent, porțiunea de șosea din apropierea acestui loc a fost reparată. Dar știți în ce fel? Terasamentul este acum ondulat. Cu cît automobilele vin în viteză mai mare, cu atît mașina vibrează mai tare, astfel încît cel de la volan, vrînd nevrînd încetinesc viteza.

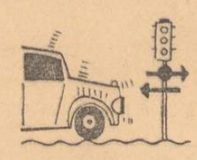

●

FABRICANȚII DE PĂLĂRII din S.U.A. și-au pierdut capul. Americanii preferă acum să umble în capul gol. Care este explicația acestei mode? Fabricanții nu s-au zgîrcit și au efectuat „cercetări psihologice" pe scara întregii țări. Rezultatele au fost neașteptate. In filmele cu gangsteri produse de studiourile americane, aceștia poartă pălării. Ziarele arată că fabricanții de pălării intenționează să pornească o vastă campanie pentru a restabili reputația producției lor.

DE PRETUTINDENI

DAMENI de DEPARTE

Călătorie subpămînteană

Peștera Macocha cu labirintul ei de grote, lacuri și riuri subterane este unul din cele mai interesante fenomene ale naturii din Cehoslovacia. Nimic mai plăcut decît o plimbare cu barca cu motor pe riul subteran

De la Brno, un peisaj de decembrie văduvit de zăpadă ne ține tovărășie. 20-25 kilometri, mereu mai mulți kilometri. Alergăm prin sate tăcute.

Indicatoarele se înmulțesc: spre peștera Macocha. Spre...

Macocha, ni se spune, înseamnă în cehă mamă vitregă. De ce i s-a găsit peșterii un nume atît de straniu? Răbdare, răspunde în maniera clasică ghidul, și veți afla. Vom afla... Deocamdată, resemnează-te curiozitate!

Detaliile de ordin administrativ nu ne consumă mult timp. In decembrie prea puțini vizitatori se încumetă către Macocha. Ghidul, o fetișcană drăguță, ne ține un scurt discurs. Cîteva amabilități profesionale și ceva istorie. Aflăm astfel că peștera a fost descoperită în anul 1909.

Reținem, deocamdată, că vom străbate un kilometru prin galeria din măruntaiele muntelui și vom mai parcurge cu barca 750 m pe oglinda verzuie a unui lac ce își consumă existența sub povara de piatră a muntelui. Inaintăm cu o reținere ce se împrăștie îndată.

Incîntător și totuși cludat amfiteatru zămislit de natură. Reflectoare despică întunericul. Imaginile se învălmășesc. Incotro să gonești privirea? Descoperim neașteptate pete de verdeață. Lumina și căldura reflectoarelor stimulează apariția și conservarea verdeții, care, pe fondul roșcat al pietrei, strălucește plină de prospețime. Pe o creastă de stîncă — o galerie de stalactite. Pe alocuri, stalactitele și stalagmitele se împreună. Bizare combinații, tulburătoare frumuseți născute din fantezia nesecată a naturii.

Pășim pe o scară metalică cu balustradă. Ne amintim secvențe de film, fotografii care s-au păstrat în memorie: un miniatural templu aztec pare reconstituit în liniile aspre ale pietrei. Poposim în apropierea unui minuscul lac, o pîlnie în stîncă, acoperită cu apă. Stalagmite erup din fundul lacului. Imaginația este chemată insistent să identifice creațiile naturii. Unei stalagmite i se atribuie trăsături de „cetate pe lac", alteia de „salcie plețoasă". O stalagmită acoperită cu verdeață evocă un Budha. Monumentalitatea unui dom este sugerată de o armonioasă modelare a stîncii.

Deasupra noastră — straturi de piatră în grosime de 140 m.

Contemplăm lumea împietrită a adîncului pămîntului în care scurgerea anilor lasă vizibile urme. Traversăm vaste amfiteatre subterane. Uriașele stalagmite susțin cupole de o frumusețe și o perfecțiune la care pot rîvni celebre catedrale.

Roca conturează o dansatoare cu fusta largă. Stalagmite desenează în semiobscuritate un minaret. Vernisajul operelor naturii este încîntător: o perdea de stalactite seamănă cu o frunză de tutun. Ghidul ne arată un imaginar baldachin și un înger fără cap prins parcă în chinga stîncii.

De pe bolta colțuroasă se rostogolesc picături de apă. Ecoul amplifică căderea fiecărui strop. Rezonanța este stranie, înfricoșătoare, evocă basmele cu fantastice întîmplări.

Inaintăm în această galerie de artă subpămînteană. Deodată decorul își schimbă înfățișarea. Apăsătoarea cupolă de piatră a dispărut. Pe neașteptate descoperim un acoperămînt albăstrui, transparent ca un voal. Este un petec de cer. Senin, reconfortant.

Sîntem în prăpastia Maccoha, adîncă de 138 m. Reflectoare risipesc obscuritatea. Pereți stîncoși, în pantă, își creionează liniile amenințătoare. Par niște gigantice sentinele sau mai de grabă cumpliți căpcăuni. Gura prăpastiei este acoperită de pădure. Copacii ce se găsesc la atîția zeci de metri deasupra noastră dau impresia a fi nefiresc plantați, se clatină amețiți. Un loc micuț, mai de grabă o apă stătută, colorată în nuanțele mucegaiului (16 m adîncime) comunică cu un altul mai adînc și incomparabil mai impresionant (pe alocuri atinge chiar 100 m adîncime).

Imi reamintesc de o întrebare rămasă fără răspuns. De ce peștera poartă numele de „mamă vitregă"? Ghidul este de astă dată mai vorbăreț. Face apel la o legendă. Se spune că cu mulți ani în urmă trăia prin apropiere un om care, destul de tînăr, a rămas văduv și cu un copil. Omul s-a recăsătorit și a mai avut încă un copil. Numai că acesta era mereu bolnav. Nu i se găsea niciodată leacul. Cineva a sfătuit-o pe mama băiatului: copilul tău și se va însănătoși dacă vei scăpa de băiatul care nu-i al tău. A urmat sfatul: l-a luat pe băiat și l-a zvîrlit în prăpastie. Dar băiatul, agățîndu-se de ramurile unui copac, a scăpat cu viață. Tot strigînd după ajutor a fost auzit și trecătorii l-au salvat. Epilogul legendei: indignați, oamenii au aruncat în prăpastie pe mama vitregă. Pe Macocha. De unde și numele...

Insfîrșit, începem scurta călătorie pe lacul ce se strecoară sub uriașii de piatră. Barca cu elice plutește anevoie printr-un canal. Bolta ne împovărează parcă umerii. Deseori ne aplecăm spre a evita ciocnirea cu colții stîncii. Plafonul este pe alocuri ros de apă, iar în altele dăltuit de mîna omului.

Vocea ghidului răsună puternică. Primii metri pe neobișnuitul lac: 1—2 m adîncime, mai departe 20, 40, 50 și chiar 100 m. Acolo unde apa este mai adîncă verdele apare mai proaspăt, cu o limpezime de oglindă.

Oprim la un debarcader subteran. De pe platforma de lemn pătrundem într-un amfiteatru denumit „casa cu povești". Ca o cascadă se răsfrîng stalactitele. Reflectoarele se sting și se aprind dăruindu-ne o neuitată feerie. Ai senzația irealului, a unei lumi de basm către care ai călătorit cu racheta imaginației.

Din nou în barcă, plutind pe marea de safir. Ne încovoiem sub stînca ce-și trimite către noi dinții ascuțiți iar cînd ridicăm privirea descoperim, ca pe un ecran panoramic — cerul.

Eugeniu OBREA

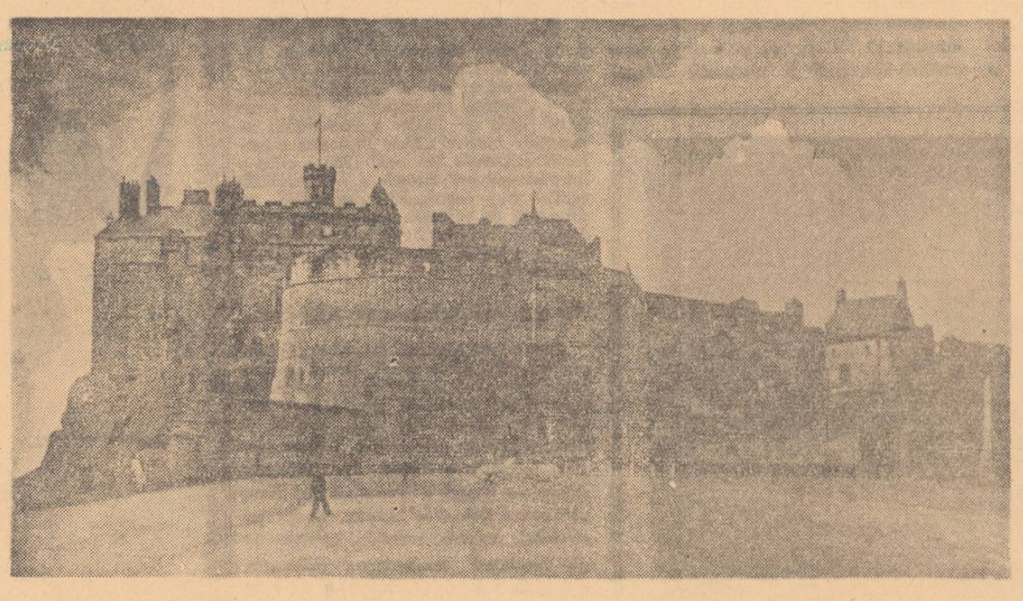

Castelul din Edinburg.

Fluierul vînătorului

Cutreieram pădurile din preajma Brestovățului, așezare din apropierea Lugojului. Prietenul meu M.S., mare amator de vînătoare, mă invitase la o „ieșire" și se jurase — așa cum știu să se jure vînătorii — că nu se va abate din drumul pe care o apucase prin păduri pînă nu întîlnește măcar o vulpe. Așa că mă luase martor să-i admir iscusința în citirea urmelor și mai ales precizia cu care știe să ochească, ca să-l pot, la nevoie, sprijini în controversele vînătorești.

O luarăm deci prin codru, prin zăpadă, conduși de anumite urme, citite de el a fi de vulpe. O oră, două, nu știu cît am umblat degeaba, mergînd prin pădurile Brestovățului, fără să întîlnim nici o sălbăticiune, deși, între noi fie vorba, la fiecare pas prietenului meu i se părea că întrezărește semne încurajatoare.

Deodată însă, auzim într-adevăr, un vaiet strident. Un iepure, îmi șopti prietenul bucuros. O să ademenească precis vreo vulpe. Stai, nu te mișca. De n-o apare, să-mi zici... cuțu.

Vaietul iepurelui se repeta. Și într-adevăr, n-am apucat să-i zic „cuțu" prietenului meu căci am și zărit o vulpe, cu coada lungă și stufoasă, fofilîndu-se vicleană printre arbori, în spre locul de unde răzbise vaietul iepurelui. Era încordată, gata să se arunce asupra pradei.

Prietenul meu, în genunchi, bine camuflat după un copac sta cu arma la ochi, nerăbdător să-i intre vulpea în bătaia glonțului. Eu, emoționat, lîngă el, calculam distanța din ochi. O împușcătură și, vulpea făcu un salt, după care căzu în zăpadă.

— Victorie, strig entuziasmat.

Prietenul meu rămăsese însă năucit, în genunchi, cu arma la ochi, în cumpănă. Într-un tîrziu rosti amărît:

— Pe dracu, doar nu eu am tras.

Contrariat mă uitai la armă. Așa era. Nu se vedea și nu se simțea urma de fum.

— Atunci cine a tras?

Misterul se lămuri pe dată. La locul unde fusese doborîtă vulpea, apăru un om și-și ridică trofeul. Ne-am apropiat și am făcut cunoștință. Era Iosif Fikle, paznicul fondului de vînătoare din Brestovăț.

— De nu era iepurele s-o ademenească... încerca prietenul meu să-i imputе vînătorului „norocul", cu oarecare necaz.

— Ce iepure? întrebă acesta zîmbind.

— Iepurele care se văitase...

Paznicul rîde de-abinelea. Apoi explică:

— Eu am fost... iepurele.

— Cum așa?

— Simplu... Și scoate un fluier de os. Cu el — continuă paznicul de vînătoare să povestească — ademenesc răpitoarele. Imit vaietul iepurelui și vulpile, pisicile sălbatice vin singure în bătaia puștii. Așa am procedat și adineaori. De fapt, „iepurele" acesta de... os, mi-a adus drept trofee de vînătoare, pînă acum, 11 vulpi și 5 pisici sălbatice.

...Mergeam spre casă. Prietenul meu era posomorît că nu și-a respectat... jurămîntul vînătoresc. Dar am reușit să-l liniștesc spunîndu-i că nu are nici o vină. Nu oricare are talente „muzicale" și mai ales fluiere de os. Drept consolare i-am propus să-și procure ca anexă la armă instrumentul cu pricina și, bineînțeles, să urmeze cursurile școlii de artă, clasa „instrumente de suflat". Poate va avea și el mai mult noroc vînătoresc.

Virgil LAZĂR

Vulpea surprinsă de obiectiv

Fotografia: Ștefan PETRESCU

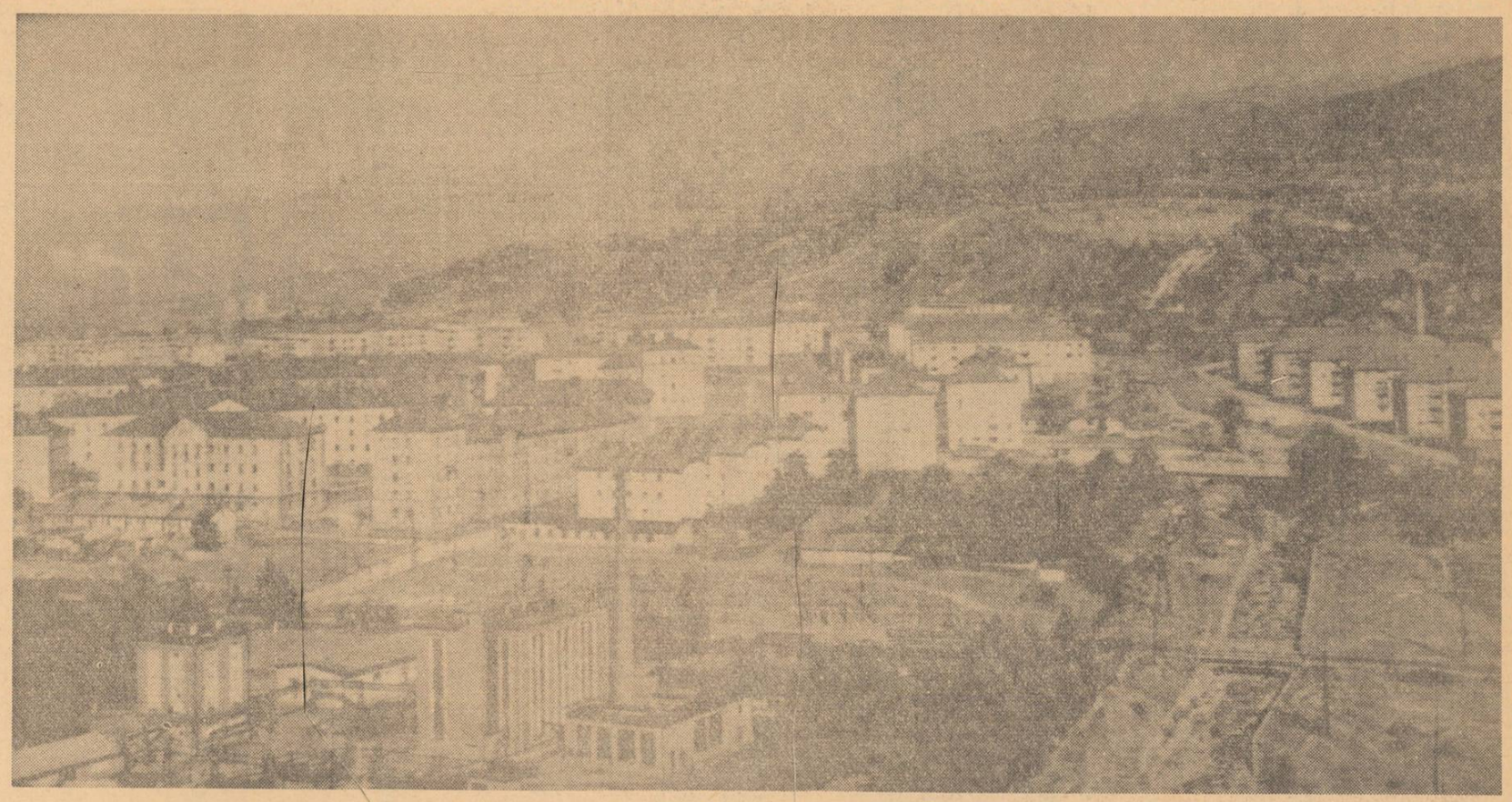

Vedere din noul cartier Viscoza din Lupeni

Azi ÎN VALEA JIULUI

(Urmare din pag. 1)

nifestare a spiritului gospodăresc trebuie să fie întreținerea fondului de locuințe, executarea lucrărilor de reparații, înfrumusețarea orașelor. Paralel cu realizarea noilor ansambluri arhitecturale s-au format peste 550 comitete de blocuri și de străzi care desfășoară o activitate rodnică. E o adevărată plăcere să vizitezi blocul A 61 din orașul Vulcan. Chiar acum, în anotimpul friguros, pe scări e o curățenie exemplară și — fără exagerare — zeci de ghivece cu felurite flori te îndeamnă să te gîndești la primăvară și vară. Unii spun că pensionarul Leopold Raab a contribuit mult la rînduielile amintite. El ne-a spus că aproape toți locatarii dovedesc grije pentru locuințe, au îndrăgit curățenia și frumosul. Perdelele de la geamuri, florile de pe scări, trandafirii și arborii ornamentali din fața blocului sînt rezultatele unei munci colective la baza căreia stă conștiința cetățenească.

De fapt e doar un exemplu. La îndemnul deputaților Maria Clej și Traian Florian locatarii din blocurile B 55 și A 52 au amenajat frumoase zone verzi în jurul blocurilor, au pus perdele, flori și tablouri pe scări. Deputații, comitetele de bloc sînt în întrecere pentru întreținerea locuințelor și gospodărirea noilor cartiere din Vulcan.

Fapte asemănătoare se întîlnesc și în alte părți. La unele blocuri de locuințe din Petrila și Lupeni s-au format comitete de copii care se ocupă de educarea și supravegherea celor mici pentru menținerea liniștii, organizarea jocurilor și păstrarea curățeniei. Mobilizați de deputați și comitetele de cetățeni sute de locuitori ai cartierului „Aeroport" din Petroșeni au muncit la amenajarea și întreținerea zonelor verzi.

În orașul Lupeni s-a organizat un schimb de experiență între două comitete de blocuri din cartiere diferite și cu realizări diferite. De asemenea, a avut loc o adunare cetățenească în care s-a discutat despre gospodărirea orașului și întreținerea locuințelor, după care s-a prezentat un film educativ pe aceiași temă.

Grija față de locuințe și față de noile cartiere devine o preocupare tot mai largă. Pentru anul acesta cetățenii și-au propus să execute diverse lucrări obștești în valoare de peste un milion de lei. La propunerea unor deputați, la Petrila și Vulcan s-au amenajat primele sere din Valea Jiului care vor asigura importante cantități de flori și arbuști pentru zonele verzi din noile cartiere. Proiectanți, constructori, locatari, toți participă printr-o muncă susținută pentru construirea de noi locuințe confortabile, pentru înfrumusețarea și buna gospodărire a orașelor.

I. COJOCARU

Sanatoriul de la Plaiul Domnesc

(Urmare din pag. 1)

lor. Am văzut aparatele de narcoză în circuit închis, spiromatul Drager, plămînul de oțel, electrocardioscoapele, oximetrele și mi le-am închipuit intrînd cu zumzetul lor în funcțiune. Toate acestea sînt stăpînite de medici cu sînge rece, dar cu grijă și pricepere, toate acestea sînt uneltele zilnice ale chirurgilor sanatoriului Moroeni, condus de doctorul St. Ivașcu, directorul sanatoriului.

La Moroeni, cu mult înainte de alte țări, profesorul Cornel Cărpinișan, animatorul acestui serviciu de chirurgie, a făcut începuturile chirurgiei toracice românești. Acum, slujitorii bisturiului din această sală de operații continuă cu strădanie tradiția creatoare a medicinii în țara noastră. Se practică aici metode deosebite de tratament chirurgical. Rezecția pulmonară bilaterală, simultană sau în timpi succesivi este una dintre ele. E o intervenție chirurgicală dificilă făcută pe ambii plămîni bolnavi într-o singură ședință operatorie. Dar omul este redat vieții. Colectivista M. B. din regiunea Buzău și-a reluat munca ei obișnuită după o operație de mare amploare. Și bătrînul din Hărman, Gh. G., considerat nevindecabil pînă la operație, datorită unei tuberculoze avansate, își va duce liniștit anii de pensie. Sînt mulți vindecați asemenea lor, căci aplicarea acestei metode alcătuiește la Moroeni cea mai bogată casuistică din țară.

Dar nu numai chirurgia acționează. La serviciul de ftiziologie (400 de paturi) medicii de specialitate aplică în tuberculoza pulmonară tratamentele cele mai moderne. Succesele sînt însemnate. Anul trecut, au fost 92 la sută de negativări, adică oameni care nu mai prezintă nici un pericol epidemiologic, boala fiind stăvilită. Un interesant serviciu de kinetoterapie (gimnastică medicală) pre și post operatorie întregește lupta dusă pentru a reda vieții un om sănătos.

Sanatoriul Moroeni a devenit azi o școală de înaltă calificare în domeniul ftiziologiei și ftiziochirurgiei. Peste 200 de medici s-au specializat aici și au devenit cadre de răspundere în rețeaua antituberculoasă. Din rîndul lor se numără trei profesori universitari și 78 medici primari și șefi de servicii.

Dușmani ai practicismului și ai rutinei, tinerii medici de la Moroeni desfășoară o vie și rodnică activitate științifică. Rezultatele unor îndelungi cercetări și a experiențelor puse în slujba omului suferind, problemele cele mai actuale ale specialității lor, ei le dezbat în diverse manifestări științifice — conferințe, consfătuiri, precum și în paginile revistelor de specialitate.

În aerul blînd al Plaiului Domnesc, în împrejurimile împădurite, sanatoriul Moroeni fusese creat cu 25 de ani în urmă cu un scop climato-terapeutic. În anii puterii populare el a devenit o mare instituție medicală de luptă dîrză împotriva tuberculozei, de stăvilire definitivă a bacilului care în anii grei de altădată a făcut în țara noastră atîtea victime.

Maria MOSCU

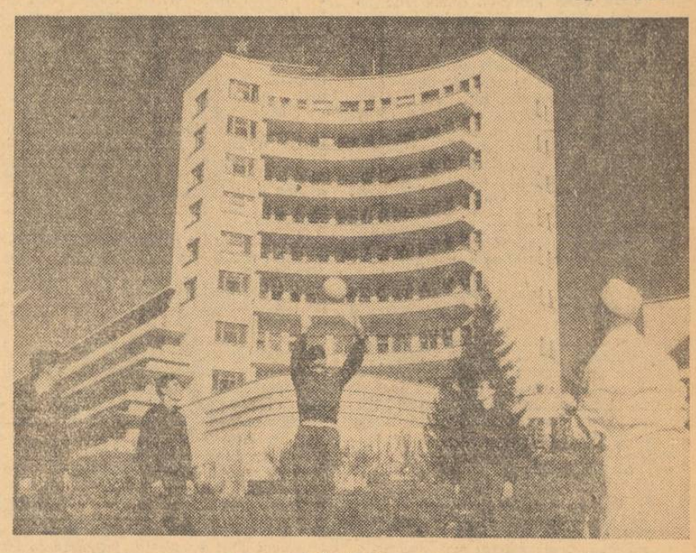

Sanatoriul de la Moroeni

PATINOARE

(Urmare din pag. 1)

matur. Dovadă că este deajuns să treacă pe strada Frumoasă sau pe strada Occidentului, să vadă trei gîlcii care alunecă pe patinoarul improvizat pentru bucuria lor, că uită și de treburi și de grabă și de timp! Stă și se uită fascinat la ghemurile vii care lustruiesc gheața mai mult cu pantalonașii decît cu patinele, rîde din toată inima stimulat de chiotele lor fericite, urmărește cu sinceră admirație pe cei mai răsăriți care stau mai mult de cinci minute la poziția verticală și le dă sfaturi, comentează cu ceilalți foști trecători și inopinați suporteri și se extaziază sonor: „Uite-l pe ăla cu căciuliță roșie care face opturi pe gheață, îl vezi? Păi, ăla să fi avut 10 ani în plus și un antrenor bun îi lăsa cu gura căscată pe-ăi de la Innsbruck! Ascultați-mă pe mine: o să mai auziți de ăsta cu căciulă roșie!".

Iar dacă mai e și părinte, bucureșteanul își are asigurat program fix săptămînal: degeaba îl cauți la telefon sau vrei să-l chemi la o gustare joia și sîmbăta după masă sau duminica dimineață, n-ai să-l găsești — e la „Dinamo" sau la „23 August", la patinaj. Stă în picioare cu ghetuțele, sendviciul și blănița copilului în mînă, urmărindu-l de pe tușe cum se descurcă. Și după 3—4 ore, se-ntorc amîndoi acasă — copilul sălțînd într-un picior și limbut nevoie mare, el, obosit, taciturn și înțepenit de frig. Dar joia următoare îl întîlnești din nou, punctual și grijuliu, pentru că „patinajul dezvoltă corpul și întărește optimismul — și apoi eu n-am avut parte cînd eram copil decît de ghețușcă cu scîndură...".

Într-adevăr, în Bucureștiul de altădată copiii își găseau singuri — edilii orașului numai la asta nu se gîndeau! — posibilitatea de a face „sporturi de iarnă": era de-ajuns o șuviță de apă care se scurgea de la burlan, pentru ca ei s-o transforme într-o panglică de gheață pe care alunecau cu un picior — spre disperarea părinților împovărați mereu de înlocuirea pingelelor. Dacă ghețușca era mai mare, deveneau și preocupările mai mari: căutau prin pod o scîndură de fag pe care-o legau cu sfoară de glezna în chip de patină; ba chiar încheiau tranzacții comerciale, cumpărînd cîte doi o pereche de patine pe care o împărțeau frățește, închiriind-o apoi și la alții pentru bile și arșice. Și se bucurau că fac patinaj...

E drept, în Bucureștiul veacului trecut exista un patinoar și încă destul de încăpător, dar era prea de lux pentru a fi accesibil oricărui „pui de mahalagiu". Patinele fiind scumpe, intrarea fiind scumpă, echipamentul fiind scump — patinajul devenea un gen de ocupație de elită, iar patinoarul un loc prohibitiv. Aici venea numai lumea „mare"...

Se înființa chiar o „Societate a patinatorilor": cu președinte și vicepreședinți purtînd nume răsunătoare din protipendada vremii. Din inițiativa ei, în decembrie 1881, a fost inaugurat cu mare pompă, patinoarul de pe lacul Cișmigiu. Iar a doua zi, „Timpul" comenta evenimentul: „Ieri toată ziua pe gheață, la Cișmigiu, lume foarte multă. Muzica roșiorilor a cîntat pînă la 4 d. a. O mulțime de gentile dame patinau".

Departe de a fi considerat sport, patinajul era un soi de distracție ultra-mondenă, echivalînd cu băile de la Biaritz și vizita la casele de mode din Paris. Dovadă că, pe la 1910—1915, cînd a început să fie frecventat și de negustori sau proprietari, patinoarul din Cișmigiu n-a mai fost onorat de muzica militară a regimentului 4 Roșiori! Pe mijlocul gheței s-a pus un scăunel cu o flașnetă și flașnetarul se-ncălzea învîrtind la manivelă, iar publicul bînd țuică fiartă... Și acesta a rămas ani și ani de zile unicul patinoar al Bucureștiului.

Azi, cînd pleacă de-acasă cu patinele într-o mînă și sacul de sport în cealaltă, bucureșteanul cumpănește: „Mă duc la „Dinamo", la „Giulești", la „Progresul" sau la „23 August"?"... Și cu asta, n-a epuizat de fapt lista locurilor care găzduiesc patinajul și iubitorii lui. Ba mai mult, în momentul de față se fac ultimele lucrări pentru darea în folosință a noului și modernului patinoar de la Floreasca.

Ați observat? De la un timp, patinajul a depășit limitele sportului facultativ, a devenit aproape o obligație de... vîrstă: cum are un copil 7—8 ani cere înlocuirea tricicletei cu patinele! E un fel de ritual pe care prichindelul îl așteaptă cu plăcere, iar părinții îl îndeplinesc cu bucurie: înseamnă că „ăla mic" începe să se țină bine pe picioare, chiar pe gheață...

Pia RĂDULESCU

STRĂBĂTÎND SĂLILE UNUI MUZEU

Dintre puținele clădiri ale Turdei păstrate ca monumente arhitectonice, una adăpostește muzeul raional. E o construcție cu o aparență severă provenită poate și din amestecul a două stiluri. În urmă cu cîteva sute de ani, în această clădire își avea reședința voievodală familia Bathory.

Ordinea exponatelor este asemănătoare oricărui muzeu. Ceea ce trebuie reținut este strădania micului colectiv al acestei instituții de artă de a se îngriji pentru ca, din rîndul obiectelor expuse să nu lipsească acelea legate nemijlocit de istoria Turdei și a împrejurimilor sale.

Dar dacă pentru istoria feudală și contemporană găsirea unor obiecte, acte, documente, a fost oarecum mai ușoară, pentru epocile mai îndepărtate, multă vreme au lipsit exponatele. În ajutorul muzeografilor au venit săpătorii. Innoirile care au cuprins Turda au necesitat vaste lucrări de escavație. Cu ocazia aceasta au fost scoase la iveală urme deosebit de importante ale prezenței romanilor în această parte a Daciei. Pe Cetățuie, săpăturile au dezvelit un colț al castrului roman (sălaș al legiunii a 5-a Macedonica) iar cu ocazia construirii locuințelor din str. Libertății au fost scoase la lumină stele funerare datînd, de asemenea, din perioada ocupației romane. În alte puncte ale orașului (pe valea Sîndului, de pildă) au fost descoperite altare votive (pentru jertfă), statui, vase, fragmente de pardoseală etc.

Mai aproape de zilele noastre, sălile muzeului din Turda conțin cîteva interesante obiecte și documente. Astfel, un act datat din anul 1703 atestă prezența în armata lui Francisc Rákoczi al II-lea care lupta împotriva trupelor austriece, a unor căpitani români. Unul dintre aceștia, Balica, originar dintr-un sat din împrejurimile Turdei, este menționat cu deosebire în scrisorile autorităților austriace locale, neliniștite de amploarea luptelor. Printre exponatele de preț ale muzeului se află și un fragment de halebardă găsit pe locul unde a fost ucis Mihai Viteazu.

O impresie deosebită produce asupra vizitatorului colțul consacrat industriei miniere, larg dezvoltată printre locuitorii munților Apuseni încă din primii ani ai cuceririi Daciei de către romani. O serie de obiecte originale, unice, relevă condițiile de muncă ale minerilor, proprii nu numai feudalismului dar și orînduirii capitaliste: sfredele cu floare pentru piatră, ploscă pentru praf, ace de îndesat piatra, capete de șteam (necesare zdrobirii minereului), saitrocuri și multe, multe alte obiecte. Alături, într-o vitrină odihnesc opincile de fier (!) pe care muncitorii carierei de piatră de la Sîndulești le-au purtat pînă în preajma anului 1920.

Avînd o existență de numai 13 ani, muzeul raional din Turda și-a aflat statornici vizitatori nu numai din rîndul localnicilor ci și din partea turiștilor ocazionali care găsesc aici prilejul luării de contact cu interesante și instructive documente istorice.

I. MATEI

Un îndrăzneț

— Unde te mai împingi, dom'le, nu vezi că nu mai e loc?

— Se face. Cu puțină bunăvoință...

— Formidabil! Așteaptă, omule, troleibuzul următor!

— Asta nu se face. Adică de ce să mergi dumneata cu ăsta și eu cu următorul!

— Teribil om! Păi nu vezi că ești numai cu un picior pe scară?

— Ce te bagi?

Discuțiile de fapt nu se sfîrșesc aici. Intervine încasatoarea cu: „avansați, dom'le, mai în față că e persoane pă scară", mai intervin și alți călători. Atmosfera devine încordată. „El", însă, face excepție: e imperturbabil. Nu-l interesează nimic. Știe că pietonii de pe trotuare îl privesc speriați, știe că la prima intersecție miliția nul de la circulație va fluiera și va opri troleibuzul pe dreapta, invitîndu-l să coboare. Știe și ce urmează, dar... nu-i pasă. Așa cum nu-i pasă unui viteaz care se vede împresurat de „inamici".

Protestează, se ceartă, argumentează, se agită și amenință și sfîrșește mieros cu: „vă asigur că n-o să se mai întîmple".

A doua zi nu-l mai zăresc printre cei care se îmbulzesc la ușa troleibuzului. Calm, cu un chiștoc de „Carpați" în colțul gurii, se cațără pe bara de protecție din spate a troleibuzului, trăgînd cu coada ochiului la cele cîteva fete care, înspăimîntate, au început să-și roadă unghiile. Un fior de mulțumire îi scutură toate fibrele musculare.

Și tocmai cînd troleibuzul se pune în mișcare cineva îi strigă speriat:

— Alo, dă-te jos. Ai să cazi!

— Ce te bagi?

★

De vreo cîteva zile nu l-am mai văzut. Nici în stație, nici pe scară și nici pe bară. „Să știi că s-a lecuit", mi-am zis. Și n-am apucat să-mi termin gîndul cînd cineva, lîngă mine, a început să discute cu nevastă-sa:

— Știi, ăla care se urca pe bara din spate...

— Ce-i cu el?

— Cum, n-ai auzit?

— Nu...

— E la chirurgie...

— Ce vorbești? Era doctor?

— Da' de unde!

— Atunci felcer?

— Nu, frate, a căzut și l-au dus la spital, la chirurgie.

„Asta era!" Va să zică, se întîmplase ceea ce era de prevăzut: accidentul de circulație. De', de ce n-a ascultat sfaturile milițianului de la circulație și ale oamenilor? De ce? Și deodată, dinaintea ochilor îmi apare o nălucă, într-un pat de spital strigă cu recalcitranță:

— Ce te bagi?

Năravuri și moravuri

Mă trezesc, strigînd de unul singur, cu ciudă, în troleibuz:

— Mă bag!

Îmi dau seama că toți călătorii mă privesc cu uimire. Dar nu-mi pasă. De-acum știu ce trebuie să fac!

Dan PADIȘ

Cel de-al treilea ochi

Mitologia i-a înzestrat pe ciclopi cu un singur ochi. Poate că și acest amănunt a contribuit la reușita îndrăzneței tentative a lui Ulysse, care a reușit să scape cu zile din peștera temutului Polyphem răpindu-i vederea...

Natura a fost însă mai darnică. Ea a dăruit viețuitoarelor un al treilea ochi. Acesta se regăsește — într-o anumită formă — chiar și în structura complexă a organismului uman, și studiul evoluției sale pe scara animală prilejuiește observații interesante și prețioase, ridicînd probleme care nici pînă astăzi nu sînt în întregime lămurite.

Dar să pornim de la treapta atinsă în prezent pe scara evolutivă. Disecînd această formațiune anatomică la unele animale, oamenii de știință i-au descoperit o uimitoare asemănare cu ochiul. Amintind structura unui ochi normal, cel de-al treilea ochi — în termeni de specialitate: epifiza sau glanda pineală — este alcătuit la aceste viețuitoare dintr-un cristalin, o cavitate umplută cu un lichid vitros situat îndărătul său, o formațiune asemănătoare retinei, rudimente de coroidă și, în sfîrșit, un nerv evocînd cunoscutul nerv optic.

Asemănarea este însă de-a dreptul uimitoare la reptile. În acest caz, formațiunea anatomică este alcătuită dintr-o mică veziculă situată la suprafața oaselor craniului, legată printr-un mănunchi de fascicule de epifiza propriu-zisă situată în interiorul cutiei craniene. La om, această parte parietală este aproape dispărută. În schimb, este dezvoltată glanda care are mărimea unui bob de mazăre, o formă oarecum conică și se găsește situată între cei doi tuberculi cvadrigemeni anteriori.

Incercînd să reconstituie adevărul despre acest ochi enigmatic, cercetătorii au început prin a-i atribui funcțiile îndeplinite de un ochi normal — măcar în cazurile în care structura sa era asemănătoare acestuia. Și, într-adevăr, în insula Noua Zeelandă, a fost descoperit un soi de șopîrlă — Hatteria punctata — care a prilejuit date noi în această problemă. Animalul descoperit este unic în felul său. Fosilă vie, ea este, pare-se, ultima supraviețuitoare a reptilelor primare. Ea posedă pe vîrful craniului o peliculă transparentă care acoperă o mică cavitate orbitală, adăpostind un adevărat ochi pineal. Funcțiile acestui ochi neatrofiat au fost studiate și s-a ajuns la concluzia că el este înzestrat cu o vedere slabă, capabilă, dacă nu să distingă formele și culorile, să deosebească măcar lumina de întuneric.

Ce însemnătate a avut însă ochiul pineal de-a lungul evoluției animale?

Răspunsul la această întrebare este dificil de dat. Studiul craniilor fosile la animale este însă o mărturie prețioasă în acest sens, el prilejuind tragerea unor concluzii importante.

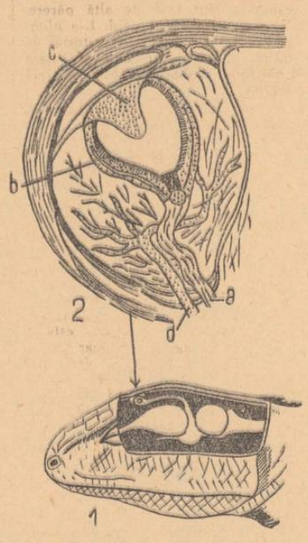

1. Cap de șopîrlă; prin deschiderea practicată în cutia craniană se observă creierul și poziția celui de al treilea ochi. 2. Secțiune prin cel de al treilea ochi: a=nerv; b=retină; c=cristalin; d=arteră.

Cercetîndu-se craniile anumitor reptile care au trăit în era secundară — acum aproximativ 150 de milioane de ani — s-a constatat că ele posedă trei orbite. Două dintre acestea erau de mărime normală și cuprindeau, fără îndoială, cei doi ochi laterali ai reptilei. Cea de-a treia, mai mică, adăpostea însă un organ a cărui semnificație cercetătorii au căutat s-o dezlege făcînd anumite analogii.

Și bineînțeles, ei au ajuns la concluzia că în această scobitură suplimentară a oaselor craniului s-ar adăposti un ochi avînd funcțiuni asemănătoare celorlalți doi. Mijloc de pîndă suplimentar, el ar fi înlocuit într-o oarecare măsură lipsa de mobilitate a urieșilor și greoilor reptile.

Presupunerile au mers însă mai departe. Făcîndu-se inventarul animalelor care posedă un ochi suplimentar, s-a constatat că ele sînt — aproape în exclusivitate — amfibii (putînd trăi și pe uscat și pe apă). S-a observat, apoi, că amplasarea orbitei respective se găsește aproape întotdeauna pe porțiunea cea mai înaltă a cutiei craniene. De aici s-a dedus faptul că, în timp ce animalele se găseau scufundate în apă, ochiul pineal avea „misiunea" ca, rămînînd la suprafață, să supravegheze și să semnaleze eventualele primejdii.

Fără îndoială că acceptarea ideii existenței unei funcții vizuale normale a unui ochi „supranumerar" ridică numeroase probleme de fiziologie. Între acestea să amintim numai faptul că, pînă în prezent, nu s-a reușit să se explice încă modul în care creierul reptilelor amintite putea coordona trei imagini diferite, obținute cu ajutorul a trei ochi în planuri diferite. Amănuntele funcționării ochiului pineal, ca și relațiile existente între acesta și ceilalți doi ochi, rămîn chestiuni încă nelămurite.

Una dintre problemele însemnate pe care le ridică acest studiu comparativ este însă de altă natură: el permite examinarea evoluției animale, punînd, în acest caz, un nou instrument la dispoziția oamenilor de știință.

S-a constatat, din acest punct de vedere, că o asemenea cavitate adăpostind ochiul pineal exista încă de la sfîrșitul erei primare. Speciile fosile datînd din această perioadă și care posedau aceste formațiuni erau însă foarte asemănătoare cu peștii fosili, care-și înscriu existența în istoria biologică a planetei noastre încă din timpuri mai îndepărtate. Chiar și aceștia posedau o mică orbită, săpată între cele două oase parietale. Pe baza asemănării — care stabilea, și pe această cale, legături strînse între ordinul peștilor și cel al amfibienelor — s-a întărit argumentarea demonstrînd că peștii stau la originea reptilelor.

Urmărind evoluția celui de-al treilea ochi, asistăm începînd cu mamiferele, la dispariția sa progresivă. La acestea din urmă, cea de a treia orbită propriu-zisă, săpată în oasele craniene, a dispărut. A rămas în schimb un organ glandular, ale cărui funcțiuni au evoluat, complicîndu-se. Despre o asemănare cu funcțiile îndeplinite inițial nu mai poate fi însă vorba.

La om, epifiza este legată de creier prin numeroase fascicule nervoase, alcătuind așa-numitii pedunculi ai glandei pineale. Structura sa nu mai amintește pe cea a unui ochi. Iar experiențele în vederea elucidării funcțiilor sale sînt îngreunate mult de poziția glandei, care nu permite un acces cît de cît lesnicios.

În orice caz, s-a stabilit că la om hormonul epifizar, produs al glandei pineale, se opune dezvoltării înainte de vreme a sistemului genital: a caracterelor sexuale secundare, precum și a organelor genitale. De asemenea, epifiz-hormonul scade concentrația zahărului și a colesterolului din sînge. Numeroase studii evidențiază și relațiile complexe în care se află epifiza cu glanda tiroidă și suprarenală sau cu metabolismul mineral.

Cercetările în vederea stabilirii însușirilor multilaterale ale acestei glande, continuă. Este însă de pe acum demonstrat faptul principial că organele și funcțiile corespunzătoare acestora se modifică neîncetat sub acțiunea factorilor de mediu, astfel încît, dacă pe treapta cea mai înaltă a dezvoltării viețuitoarelor — la om — regăsim unele formațiuni amintind pe cele ale unor străvechi animale, acestea au o structură și însușiri cu totul deosebite, indisolubil legat de propria sa evoluție.

I. ADRIAN

EXISTĂ VIAȚĂ PE JUPITER?

În ultima vreme, oameni de știință au emis o nouă ipoteză îndrăzneață: în contrformitate cu aceasta, planetele uriașe și, mai ales, Jupiter ar putea fi considerate drept aștri oferind condiții favorabile vieții.

Pînă acum, cercetătorii în domeniul cosmobiologiei erau de părere că viața ar putea exista în interiorul sistemului nostru solar doar pe planete ca Marte sau Venus. Ei erau unanimi în ceea ce privește respingerea unei asemenea posibilități, în condițiile marilor planete.

Noua ipoteză — emisă de savantul sovietic Slovski — pornește de la ideea că compuși organici simpli s-ar putea constitui în atmosfera planetelor amintite, atmosferă care ar fi asemănătoare cu cea existentă inițial pe Pămînt. S-ar putea presupune că descărcările electrice sau razele solare ultraviolete ar sluji drept catalizator al unor asemenea sinteze. Într-adevăr, observațiile astronomice și radioastronomice au evidențiat uriașe descărcări electrice în atmosfera lui Jupiter.

O dată formate, moleculele organice simple ar putea fi antrenate în păturile inferioare ale atmosferei, unde există o temperatură de 0 pînă la 50 grade, mai favorabilă sintezei compușilor organici complexi. Acești compuși s-ar dizolva în oceanele de apă sau amoniac existente pe suprafața lui Jupiter, constituind macro-molecule. Iar aceste edificii organice ar putea reprezenta începuturile dezvoltării formelor elementare de viață.

ORBI... LA TELEVIZOR

Este cunoscut faptul că vederea este posibilă datorită atît existenței ochilor și a nervilor optici, cît și prezenței unei porțiuni din scoarța cerebrală care e specializată în acest scop — așa-numita arie vizuală. Cel mai adesea însă, cazurile de orbire se datoresc unor accidente afectînd primele două stații și lăsînd intactă scoarța. De aceea, teoretic, s-ar putea admite posibilitatea ca — în urma transmiterii unor impulsuri corespunzătoare spre scoarță — orbii să poată „vedea".

Bazați pe această idee îndrăzneață, specialiștii în electronică au ajuns la concluzia posibilității creării unui sistem de televiziune, în cadrul căruia imaginea, în loc să treacă prin ochi, să fie „proiectată" direct asupra creierului, prin intermediul unor impulsuri electronice. În felul acesta, s-ar putea ajunge ca orbii să poată vedea, cel puțin programele televiziunii.

De altfel, progresele înregistrate în ultimul timp de televiziune chezășuiesc posibilitatea transpunerii în fapt a multor idei temerare. Astfel, a fost creat un nou aparat de televiziune care are proprietatea de a înregistra pe benzi magnetice atît sunetul cît și imaginea optică și de a le reda, după dorință, așa cum un magnetofon poate reproduce, de pildă, muzica înregistrată. Un alt nou aparat permite transmiterea imaginilor pe ecran prin intermediul unui simplu cablu.

Iată ce vom vedea

1 MARTIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu; 9.00 Emisiunea pentru copii și tineretul școlar: CUM A ÎNVĂȚAT IEPURAȘUL SĂ PATINEZE; Telejurnalul pionierilor. ȘTIȚI SĂ DESENAȚI, COPII? „Poveste simplă cu o pălărie" de Octav Pancu-Iași: Val-Virtej și corabia olandezului zburător (I) (reluare). **10.30 REȚETA GOSPODINEI; 11.00 Emisiunea pentru sate.** Din cuprins: **SATUL NOSTRU — ASTĂZI** de **Nicolae Hudițeanu,** Erou al Muncii Socialiste; Telejurnalul satelor: Să cunoaștem mașinile agricole; Răspundem telespectatorilor; **Muzică populară românească; 19.00 Jurnalul televiziunii; 19.10 Moment literar: JULES RENARD.** Prezentare de prof. univ. **Nicolae Condeescu; 19.45 Miniaturi coregrafice; 20.20 filmul CIRCUL FĂRĂ CUPOLĂ; 21.25 Melodii... mărțișoare.** Muzică ușoară cu Gigi Marga, Pompilia Stoian, Luigi Ionescu, Dan Spătaru. În încheiere: **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

2 MARTIE

19.00 Jurnalul televiziunii; 19.10 Știință și tehnică pentru tineretul școlar: **Cum se produce și transportă energia electrică; 19.40 Filmul A FOST CHEMATĂ ȘI CLASA A V-A; 21.20 Un înaintaș al muzicii românești: GHEORGHE DIMA.** Prezentare: **Ioana Ștefănescu; 21.50 Telesport.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

3 MARTIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE: HALE INDUSTRIALE METALICE (II) de prof. ing. **Andrei Caracostea; 19.00 Jurnalul televiziunii; 19.10 Pentru cei mici: COSTICA ÎN JUNGLĂ** — scenetă de păpuși de Alecu Popovici; 19.35 Emisiunea de știință: **UN TRANSPORT NEOBIȘNUIT. Folosirea izotopilor radioactivi în industrie; 19.50 Seară de romanțe...** cu Adriana Codreanu, Constantin Cocriș, Ionel Banu; **20.25 Filmul documentar CETĂȚILE CHIMIEI; 20.45** Teatru în studio: **Popas între drumuri** de **Eva Dragomir** și **Cornel Popa;** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

5 MARTIE

19.00 Jurnalul televiziunii; 19.10 Pentru cei mici: A FOST ODATĂ UN PURCELUȘ; 19.20 În vizită la școlarii din Reșița. Imagini filmate din viața și activitatea de toate zilele a școlarilor și pionierilor din marele centru industrial; 19.35 Dușmanul inimii. Un film despre lupta preventivă împotriva reumatismului infantil. În jurul orei **19.50 CONCERTUL ORCHESTREI SIMFONICE A RADIOTELEVIZIUNII** (Partea I). Dirijor: **Iosif Conta. În program:** Preludiu pentru orchestră de Ion Dumitrescu, maestru emerit al artei și Patru lieduri pentru soprană și orchestră de Richard Strauss. În jurul orei **21.00 SĂRBĂTOAREA SFÎNTULUI JORGEN. O reușită satiră realizată de cinematografia sovietică. Film pus la dispoziție de Arhiva Națională de Filme.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

6 MARTIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE: AMPLIFICATOARELE DE RADIOFRECVENȚĂ de ing. **Nicolae Luncescu; 19.00 Jurnalul televiziunii; 19.10** Pentru tineretul școlar: **„În împărăția dulciurilor"; 19.40 CONTINENTUL PĂCII. Aspecte din activitatea dusă în Antarctida de oamenii de știință din 12 țări ale lumii, care au făcut ca cel de al șaselea continent să devină o arenă a colaborării internaționale; 20.00 SĂPTĂMÎNA; 21.00 Muzeul regional de artă plastică Iași; 21.15 Muzică populară românească.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

7 MARTIE

19.00 Jurnalul televiziunii; 19.10 „Călătorie veselă cu... Silvia Chicoș" — emisiune muzical-distractivă de **Titi Acs; 19.40 În fața hărții; 19.55 Filmul PRINTRE OAMENI BUNI; 21.15 O seară de operetă...** cu Teodora Lucaciu, Magda Ianculescu, **artiste emerite,** Maria Săndulescu, Aida Abagiev, Aura Drugan, Rodica Brukner, Nicolae Țăranu, Ion Stoian, Iuliu Pușcașu și alții. În încheiere: **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

NOTE DE TELESPECTATOR

Micul ecran sporește în mod vizibil numărul producțiilor proprii — ceea ce, desigur, vine în întîmpinarea dorințelor și preferințelor telespectatorilor. Emisiunile de teatru (în mod special), o serie întreagă de emisiuni pentru copii și tineretul școlar, multe emisiuni muzicale, de operă, de operetă, de muzică clasică și preclasică, ca și de muzică populară, se bucură de atenția studioului. Un singur sector artistic, acela care concentrează, după cîte avem impresia, cele mai multe simpatii în rîndurile telespectatorilor, pare să fie (în mod paradoxal) vitregit de atenția și preocupările studioului. Este vorba — dacă mai e nevoie s-o precizăm — de muzica ușoară. Nu se poate spune că ea lipsește din programul săptămînal al micului ecran. Dar emisiunile de muzică ușoară sînt, uneori de o asemenea monotonie și plictiseală cu greu pot fi urmărite pînă la capăt. Dacă în celelalte genuri de emisiuni se folosește o gamă largă de mijloace și modalități, se organizează cu pregătire minuțioasă montaje sau spectacole închegate în care telespectatorul descoperă repede o idee regizorală, concertele de muzică ușoară (în care mereu alt dirijor conduce cam aceeași echipă de instrumentiști) sînt lipsite în principal de elementul specific televiziunii: spectacolozitatea.

Parcă anume ca să ne demonstreze că și în acest domeniu se pot realiza emisiuni la nivelul restului programului, studioul a prezentat sîmbăta trecută un reușit spectacol de muzică ușoară: medalionul Ion Vasilescu. Timp de o oră și mai bine, folosind mijloace caracteristice (imprimări, înregistrări pe bandă și pe peliculă, secvențe vechi de film, discuri) poftind în studio un apropiat colaborator al compozitorului, făcînd apel la cîțiva cîntăreți care i-au cîntat, cu decenii în urmă, șlagărele și agrementînd spectacolul cu agreabile secvențe coregrafice, redactorul și regizorul medalionului Vasilescu au realizat un program care a putut fi urmărit cu mult interes. Desigur că spectacolul ar fi fost și mai izbutit dacă s-ar fi apelat în mai mare măsură la primii interpreți ai șlagărelor lui Vasilescu.

Oricum, să ne exprimăm satisfacția pentru această demonstrație și s-o vedem urmată de o serie neîntreruptă de alte emisiuni interesante de muzică ușoară.

Telespectatorii ar aplauda, fără îndoială, frecvența cît mai mare, pe micul ecran, și anume înaintea buletinului de știri, a unui scurt program de muzică ușoară (15—20 de minute, cu un singur interpret, cu o formație restrînsă de 4—5 instrumentiști) în care, în diferite forme și formule, să se poată manifesta fantezia și bunul gust al redacției.

Șt. RADU

PRIETENA MEA, CARTEA

Cronica unei societăți

Sarconi, portarul, aștepta respectuos ordinele. Domnul director Henry M. Boerstecher, în treacăt fie zis, un om liniștit cu ochelari de aur, foarte mîndru de întreprinderea sa, îl privi o clipă de-asupra ochelarilor și apoi dispuse: la noapte să fie introduse gazele în camera 113. Portarul puse o singură întrebare („Să mai dau drumul la Somnul înainte de Letal?), primi răspunsul, înclină din cap la fel de respectuos și ieși.

Clientul de la 113 urma deci să-și încheie socotelile cu viața „sub forma cea mai dulce", fără suferință și „fără responsabilități morale", în mediul social ra-

finat și picant, așa cum îi promisese prospectul hotelului, primit cu cîteva zile înainte, în acel ceas de cumpănă din viața sa.

Numai că el, clientul, se răzgîndise între timp. Și așa pentru că fostul păzitor de turme, ajuns printr-un concurs de împrejurări acționar și apoi printr-un crah de bursă — falit și deci gata de sinucidere, întîlnise în stabilimentul care se ocupă cu organizarea unei „morți dulci" o ființă care-i redeșteptase pofta de viață chiar dacă trebuia să reia totul de la capăt. N-avea de unde să știe bietul om că femeia aceasta superbă cu care se împrietenise și care — judecînd după spusele ei — trăia și ea o mare dramă, nu era decît o angajată a hotelului, sarcina ei fiind tocmai aceea de a crea buna dispoziție celor ce aveau să moară. Povestea decepțiilor ei, pe de-a-ntregul inventate, nu urmărea deci alt scop decît acela al direcției hotelului care se angajase să ofere o moarte cît mai dulce.

Și cum afacerile sînt afaceri și contractul o dată semnat trebuie respectat (ca în orice business „cinstit") Jean Monnier avea să moară. Că doar n-o să-i pretindem domnului Boerstecher să piardă cîteva sute de dolari sau, mai bine zis, să piardă ocazia de a cîștiga cîteva sute de dolari și asta numai pentru că, auzi dumneata, unui om i-a venit poftă să mai trăiască. Păi dacă facem afaceri de felul ăsta, ajungem la faliment, domnule! Numai că noi sîntem negustori de onoare. Cuvîntul nostru e cuvînt!

De aici și calmul cu care domnul Boerstecher dă dispoziția ucigașă. Acum iată-l discutînd cu „funcționara" sa, femeia frumoasă de care am amintit mai sus:

— Mi se pare, spuse ea, că merit felicitări... Am făcut o treabă bună.

— Foarte rapid... Voi ține seama.

— Așadar, în noaptea asta?

— Da, în noaptea asta.

— Bietul băiat! Era drăguț, visător...

— Toți sînt visători, observă domnul Boerstecher.

— Ești totuși crud, spuse ea. Îi faci să dispară tocmai în momentul cînd le revine gustul de viață!

— Crud?... Dimpotrivă, tocmai în asta constă toată umanitatea metodei noastre... Așta avea scrupule religioase... Eu i le potolesc.

Își consultă registrul.

— Mîine, repaos... Dar poimîine am un nou client pentru tine... Tot bancher, dar suedez de astă dată... Și așta nu mai este așa tînăr.

— Mi-a plăcut mult tînerelul, făcu ea visătoare.

— Muncă nu se alege, făcu sever directorul. Ține cei 10 dolari ce ți se cuvin, plus o primă de 10.

10 dolari, plus o primă de alți 10, plus cîștigul de 200 al domnului director. O afacere ca atîtea altele din lumea afacerilor. Domnul Boerstecher are dreptate: om-neom, afacerile sînt afaceri, iar „munca" nu se alege.

În linii mari aceasta este povestea „Thanatos Palace Hôtel"-ului, una din cele 15 schițe și nuvele reunite în volumul semnat de André Maurois, unul dintre cei mai de seamă scriitori francezi contemporani. Ne-am oprit și noi la această schiță nu numai pentru faptul că ea a împrumutat titlul întregii culegeri, cît pentru motivul care i-a îndemnat probabil și pe editori să se oprească la ea: modalitatea în care scriitorul atît de talentat arată realitățile societății capitaliste, fugind parcă de primejdia forțării notei, schițînd tot timpul un zîmbet reținut, cu rare izbucniri de ironie usturătoare, aparent sceptic și blînd. Maurois răscolește mărunțaiele acestei societăți care-l dezumanizează pe individ, îl pervertește, îl murdărește, îl seacă și-l descompune.

În „Blestemul aurului", bunăoară, întîlnim evoluția și tragicul sfîrșit al unei familii de oameni bogați care nu fac altceva toată viața decît să se închine viteilului de aur. Restul nuvelelor, cu excepția celei intitulată „Violetele de miercuri" (o foarte frumoasă povestire în care scriitorul exaltă trăinicia nu numai a marilor iubiri dar și a valorilor morale, a sentimentelor care-l înnobilează pe om) dezvăluie, cu aceeași măiestrie, trăsături caracteristice lumii marii burghezii și a unor medii de artiști și scriitori. André Maurois oferă cititorului un mare număr de portrete de ipocriți și snobi, nulități artistice și oameni politici surprinși în viața lor intimă, individi cinici și alții descompuși, o întreagă faună care populează un sistem social condamnat al istoriei.

Maurois este un analist pătrunzător, dotat cu o pană remarcabilă. Scrisul lui te încîntă prin lexicul bogat, prin analiza subtilă a psihologiei eroilor săi, prin cromatica fin nuanțată, prin vervă, umor, ironie, sarcasm și mai rar prin vehemență. Forma concentrată a povestirilor sale, densitatea ideilor ce le străbat ne semnalează, în ciuda aparentei detașări, zîmbetul amar al medicului aflat în fața unui bolnav incurabil. Respingînd sentimentalismul, melodrama inutilă, el nu uzează de imprecația violentă preferînd în locul ei ridiculizarea eroilor săi, dezvăluirea viciilor lor ascunse, pe care le extrage din complexitatea vieții lor. „Ariane, scumpă soră", „Nașterea unui maestru", „O carieră" și multe altele oferă astfel cititorului nu numai plăcerea unei lecturi de calitate dar și prilejul cunoașterii unei părți a societății burgheze cu tot ceea ce are ea mai caracteristic.

Un merit deosebit se cuvine atribuit Verei Călin, alcătuitoarea și traducătoarea acestei culegeri care semnează și o judicioasă și substanțială prefață. Ea a reușit să ofere cititorului de limbă română textul dificil al lui Maurois cu frumusețile, și subtilitățile sale.

Minzu RADIAN

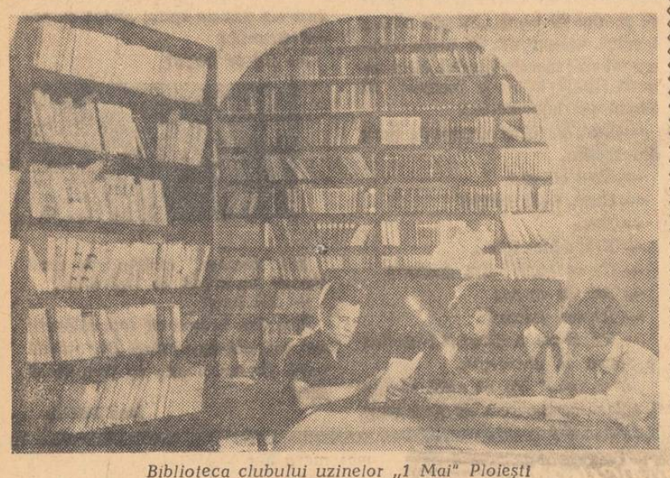

Biblioteca clubului uzinelor „1 Mai" Ploiești

MISTERELE Carpaților

Povestire ilustrată pentru tineret

REZUMAT: În vara anului 1960, trei tineri între 14 și 16 ani pornesc în căutarea unui zăcămînt metalifer. Greșind traseul, nimeresc într-o peșteră din care nu mai pot ieși. Băieții lansează atunci un mesaj pe apa șuvoiului din fundul grotei. Situația se complică cînd constată că apa din torent nu e bună de băut. Aflăm apoi despre convorbirea dintre unul din eroii povestirii și bunicul său, convorbire petrecută în urmă cu cinci ani.

— Bată-te să te bată, băiete! Da știu că dezghețat mai ești! Se vede că-mi ești nepot de-ți place așa de mult drumeția. Răspunsul tău mă bucură! Bine că știu că am să las pe mîini bune unele lucruri începute de mine. Tu știi că eu de multe ori am colindat țara în lung și-n lat, și tare mult mi-a plăcut treaba asta. Ia, se pare că-mi sameni. Numa' să nu calci pe-alături, ca știi tu cine...

— Bunicule, știu despre cine vorbești, dar cred că n-am să fac ca el. Ș-apoi de ce aș face-o?

— Ei, lasă, lasă, despre asta o să discutăm noi pe îndelete, cînd te-i face mai mărișor. Da' iaca de ce te-am chemat. Aș vrea să-ți povestesc o întîmplare petrecută în una din călătoriile mele. O păstram pentru vremea cînd te-i face mai mare. Dar, de, mi-e teamă că atunci cînd oi vrea să-mi descarc sufletul să nu fie prea tîrziu...

Să tot fi avut pe atunci vreo 25 de ani, nepoate. Eram un flăcău vînjos, plin de aripi cum se spune. Și-mi iubeam profesia mai mult ca orice. Împreună cu alți doi prieteni cercetam peșterile zi și noapte descoperind fie osemintele strămoșilor, fie oasele unor animale care au trăit cu zeci și zeci de milenii în urmă pe meleagurile noastre. Nu mai vorbesc de frumusețea nebănuită a ghirlandelor de cristale multicolore, splendori făurite de măiestria naturii în decursul vremurilor. Ne plimbam prin aceste palate și ne minunam la fiecare pas de roadele încleștării dintre doi titani: apa și calcarul. Etaje naturale, podețe, jilțuri, candelabre, porticuri, dantele fine, coloane de toate formele — adevărate bijuterii — despre care cu greu ne venea să credem că apa reușise să le creeze. În drumurile noastre, băiete, am dat și de roci, care prin diferitele lor culori ne-au atras numaidecît luare-aminte.

O dată găsim noi niște bucăți de rocă neagră, într-un fund de peșteră. Ele aveau sticliri care ne-au dat de gîndit. Le-am dus încrezători la unul din mai-marii vremii. Rezultatul: nici n-a vrut să se uite la ele.

Așa se face că mulți deveniseră nepăsători cînd le mai vedeau. Numai micul nostru grup strîngea mereu aceste pietre, făcîndu-ne chiar în una din peșteri un adevărat muzeu geologic, tezaurul nostru, cum îl denumisem. Pe fiecare rocă am lipit cîte un bilețel, arătînd locul unde a fost găsită, data și părerea noastră despre ea.

Dar să vezi ce s-a întîmplat într-o zi. Mi-aduc aminte că era într-o joi, o frumoasă zi de vară. Tinta noastră: izvoarele Dîmboviței. Străbăteam pentru întîia oară o regiune de o frumusețe neasemuită. Am plecat cu o căruță și după vreo patru ore de mers am coborît să ne mai dezmorțim. Munți înalți se ridicau de o parte și de alta a văii rîului, vale care aici devenise foarte strîmtă. Răcoarea ce ne întîmpina ne prindea bine după dogoarea zilei de iulie. Mergînd prin valea ce-o exploram, am ieșit deodată la un luminiș. Un izvor cu apă proaspătă, și rece, ne făcu poftă la toți. Ne apropiarăm și unul cîte unul ne-am întins pe iarba mătăsoasă, făcîndu-ne căuș palmele și sorbind cu nesaț licoarea ce ne turna în vine o înviorare necunoscută. Eram ca și vrăjiți de locul cu pricina. La un moment dat, unul dintre noi ne îmbie să mergem pe o cărare ce șerpuia spre înaltul muntelui. Și tocmai cînd...

Bătrînul se opri brusc. Începu să tușească, mai întîi o tuse seacă ce-i înroși obrajii pămîntii din pricina zăcerii îndelungate. Apoi, tusea se prelungi semănînd cu o horcăitură. Speriat, Valentin fugi s-o cheme pe bunică-sa.

În ziua aceea copilul nu mai auzi continuarea destăinuirii bunicului despre ciudata întîmplare din tinerețele sale.

În ghearele setei

Micii exploratori stăteau din nou în jurul focului. Jarul răspîndea o căldură plăcută. Gîndurile tuturor se îndreptau fără să vrea spre apa mult dorită, setea devenind din ce în ce mai arzătoare. Secundă de secundă zgomotul șuvoiului din fundul peșterii îi chinuia. Era mai clar, mai puternic. Aveau senzația că văd cum se prăvălesc cu furie torentele înspumate.

Valentin fu primul care se trezi la realitate și exclamă:

— Băieți, ce-ar fi dacă am descoperi totuși aici un izvor cu apă bună de băut. Măcar atît să găsim și încă șederea noastră în această poartă a iadului ne-ar fi mai ușoară. Dar unde să dăm de el? Unde? Că doar alt drum nu vedem și la sfîrșitul acestuia este blestematul acela de torent cu apele-i otrăvite. Grea situație!... Nici nu ne-a trecut prin cap c-o să ducem lipsă de apă! Cine putea să creadă că uriașa cantitate de lichid din cascadă nu ne va putea astîmpăra setea? ...Ah, și ce bună ar fi acum o cană cu apă!...

— Bine, mă Speologule, tu în loc să ne încurajezi, mai torni și gaz peste foc!... Halal șef de expediție — n-am ce zice! — îl apostrofă Emil.

— Stați! Am o idee! Știți ce? Să luăm într-un bidon apă din cascadă și s-o punem să fiarbă, iar după aceea s-o lăsăm să se răcească. Așa am putea obține puțină apă de băut. Ce ziceți?

— Ideea lui Gică nu e rea! O parte din puterea vătămătoare a apei se va pierde desigur, prin fierbere. Cred că ar merita să încercăm — fu de aceiași părere Emil.

— Bine, m-ați convins! Mă duc să aduc apă cu ambele bidoane iar voi în acest timp căutați alte vreascuri și întețiți focul.

Drumul pînă la căderea de apă și înapoi nu dură mult și Valentin se înapoie cu bidoanele pline. Ele fură agățate de cîte o creangă, deasupra flăcărilor.

Nu trecu însă decît vreo jumătate de oră și băieții fură nevoiți să se retragă, deoarece prin gura bidoanelor ieșea un fum gros, care-i înneca aproape. Cînd unul dintre ei îi spunea celuilalt că simte că se înăbușă se auzi o pocnitură teribilă, urmată imediat de alta și continuată de nenumărate lovituri multiplicate de ecou.

Ce se întîmplase oare? Revenindu-și din spaima pe care au tras-o, cînd s-au putut apropia de foc observară că ambele bidoane dispăruseră.

— Să știți că gazele produse de urcarea temperaturii apei au provocat exploziile. Iată că am pierdut încă o șansă de a ne astîmpăra setea — vorbi Emil.

— Mie mi-e foame! Măcar dacă nu beau, să mănînc — spuse atunci Gică. Șefule, dă-mi ceva să mănînc.

— Nu cred că e bine să mănînci! Îți pot da, dar pe urmă ai să te vaieți de-o sete și mai mare. Mai rabdă, Cartoafe.

— Da, mai rabdă Gică, interveni și Emil. Altfel ai să te tîrîi pe jos de sete. Mai bine să sugem bomboanele cele spirtoase pe care le-am luat cu noi.

— Da, bine zici! Am și uitat de ele! Stați puțin că le caut.

Valentin scotoci într-unul din buzunarele rucsacului și scoase de-acolo o pungulință, din care împărți fiecăruia cîte o bomboană.

— Ah, ce bune sînt! Parcă mă înviorează puțin — exclamă Gică. Ce bine că am luat bomboanele! Tii minte, Emile, că tu erai împotrivă? Spuneai că nu mai sîntem copii și că n-avem nevoie de dulciuri. Iată că acum ne astîmpără cît de cît setea.

După ce au supt cu plăcere o bomboană și apoi alta, băieții se culcară.

Gata de luptă...

Trecuse de miezul nopții. Filimon era de gardă în apropiere de gura peșterii. Deodată... I se păruse oare, sau auzise cu adevărat?... Părea că cineva coboară prin puțul de lîngă el. Cine-o fi? Era om sau animal sălbatic?... Iar dacă era om, cu ce gînduri cobora noaptea, în această peșteră necunoscută?

Încet, încet, Filimon se apropie de cei doi prieteni care dormeau și-i zgîlțîi, făcîndu-le semn să nu scoată nici o vorbă. Apoi le șopti ceea ce credea el. Amîndoi veniră lîngă Gică. Într-adevăr, se auzea zgomotul caracteristic provocat de cineva care se proptea din loc în loc, pe stîncile prăpăstioase.

— Cred că nu-i animal, spuse atunci tot șoptit Valentin. Hai să ne ascundem după un perete și-om vedea pe urmă ce-i de făcut.

— Bine, bine, ne ascundem noi, dar ce facem cu jarul pe care necunoscutul îl va zări din primul moment?

Simion SĂVEANU
Desene de Romeo VOINESCU

(Urmare în numărul viitor)

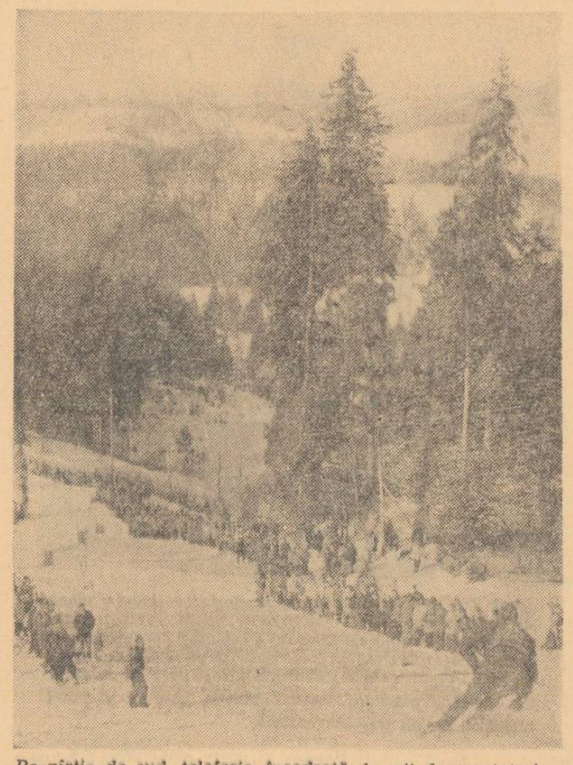

Pe pîrtia de sud teleferic, încadrată de mii de spectatori

Intermezzo de iarnă la Poiana Brașov

Sfîrșit de săptămînă cu capricii de iarnă. O vilormiță inopinată cu recidivă de zăpadă. Apoi brusc soarele cu profil de primăvară... În trenul spre Brașov urmărim defilarea peisajului pitoresc al Văii Prahovei. La geamul compartimentului, caligrafia schiurilor se conturează pe coala albă de nea. Dictonul latin se modifică în versiune carpatină, căci toate drumurile duc de fapt... la Poiana Brașov.

Turiști din multe colțuri ale țării cu hanorace, bocanci și toate ustensilele sporturilor de iarnă, așteaptă cu nerăbdare să urce spre poiana care va găzdui campionatele internaționale de schi ale țării noastre. Ne grăbim și noi. Este o grabă contagios de veselă și plină de voie bună. După popasul din gara Brașov, începe ascensiunea spre vîrfurile înmărmurite în cleștarul iernii din depărtare.

O confuzie... cinematografică și un concurs improvizat

Poiana Brașov se deschide ca un evantai poleit în soare. Este zăpadă suficientă ? Ba bine că nu. Vorba ceea, puteam să dăm și la... Innsbruck. Nu strică să ne punem ceva provizii în serviete ca să aducem la întoarcere la București.

Brazii par o cortină vegetală lăsată leneș peste scena marilor concursuri de la Sulinar. Pînă acolo este ceva de urcat. Galoșii noștri privesc interogativ spre drumul care-i așteaptă. Nu-i nimic. O șansă reportericească ne scoate drept în față o schioare cu număr de concurs pe trening. Te pomenești că este chiar una din campioanele olimpice Goitschel.

— Vous etez Marielle ?

O replică neaoșe de pe malul Dîmboviței ne întrerupe brusc proiectatul interviu.

— Scuzați, este o confuzie. Eu sînt Florentina Mosora.

— Ne-a derutat numărul de concurs pe care-l purtați pe trening.

— Concurez într-adevăr dar în filmul „Poiana Soarelui" care se turnează aici unde interpretez rolul Oanei. Dacă vreți vă mai prezint ediția concurenți.

Îi regăsim imediat sub înfățișarea de schiori pe actorii Iurie Darie, pe Dem. Rădulescu, un suporter în viață și pe ecran și așa mai departe. O plancartă pe care scrie: „Atenție, astăzi concurs de schi" ne elucidează confuzia. Sau mai degrabă ne-o lămurește scenaristul și regizorul Cezar Grigoriu, care împreună cu Geo Saizescu turnează filmul.

— Într-adevăr nu este vorba de marele concurs care începe. Noi turnăm concomitent filmul nostru, o comedie muzicală care cuprinde și secvențe, cu diterite sporturi de iarnă, dintre care schiul deține întîietatea.

Ne cerem scuze, nu fără a nota din distribuția viitorului film apariția lui Nae Roman în rolul lui Moș Pavel și a actriței Coca Andronescu în rolul Ilincăi. Dar să trecem peste paranteza cinematografică și să pornim în căutarea protagoniștilor veritabili ai campionatelor internaționale care se desfășoară pe pîrtiile înfipte vertical și impetuos spre cerul albastru.

Campioanele olimpice Marielle și Christine Goitschel și Jean Claude Killy vorbesc cititorilor „Magazinului"

Un adevărat furnicar de oameni. Greu să te descurci cu asemenea asistență. În două zile au fost prezenți la Poiana Brașov peste 40.000 de spectatori, cifră nemaiîntîlnită la nici un alt concurs de acest fel organizat la noi. Drumul spre Sulinar este pur și simplu inundat de această populație migrată parcă aici în singurătatea munților. Se întîlnesc prieteni din Constanța, Bacău și București în acest rendez-vous de iarnă.

Concurează tocmai acuma Marielle care pînă la urmă cîștigă în disputa aprigă cu sora sa Christine. Parcă valsează printre porți în plonjonul acesta superb pe zăpadă. Noi însă așteptăm la sosire, de data asta siguri, că vom nimeri la țintă. Marielle tocmai bea un ceai cald pus la dispoziție de amabilitatea organizatorilor (păcat că amabilitatea aceasta nu a existat și față de spectatori, dar să o recunoaștem era foarte greu).

— V-am ruga pentru cititorii „Magazinului" să ne spuneți cîteva impresii.

Marielle Goitschel

— Aveți o țară foarte frumoasă și Poiana Brașov ne-a încîntat.

Christine adaugă :

— Sînt de acord cu sora mea. Cu singura deosebire că sper ca rîndul viitor, cînd vom mai veni aici, să-mi iau revanșa asupra ei.

Marielle are 18 ani iar Christine 19. Sînt originare din Alsacia iar în prezent locuiesc în cunoscuta stațiune Val D'Isere, o mică localitate de lîngă Chamonix unde s-a desfășurat prima ediție a Jocurilor Olimpice de iarnă. Cînd le privești dansînd pe schiuri ți se pare cu atît mai explicabil că aceste două fete care sînt astăzi de o celebritate mondială, schiază de la vîrsta de patru ani. O copilărie și o tinerețe într-adevăr pe... schiuri.

Marielle continuă :

— O mare pasiune a mea este ciclismul. În anii cînd turul ciclist al Franței trece prin acest dificil punct (Val D'Isere), ofer un buchet de flori culeș de prin împrejurimi.

— Cui anume, dacă nu sîntem indiscreți ?

— Lui Anquetil !

— Ce dorință aveți ?

— Să-mi cumpăr o mașină cu care să fac înconjurul lumii. Și una îndeplinită : Voi participa ca invitată la Jocurile Olimpice de la Tokio...

O jerbă de zăpadă ne anunță că un alt schior a terminat cu bine cursa. Nu ne este de loc greu să-l recunoaștem pe simpaticul Jean Claude Killy, dublu cîștigător la campionate. Aflăm că este de meserie ghid alpin și în consecință ambianța munților îi este foarte familiară.

— O dorință?

— Deocamdată... o ceașcă fierbinte de ceai.

Cineva parcă i-a ghicit gîndurile și cu ceașca fierbinte de ceai în față, Jean Claude Killy ne spune zîmbind:

— Se acompaniază perfect cu primirea caldă ce ni s-a făcut la acest concurs organizat în țara dumneavoastră. Plec cu frumoase impresii pe care le voi păstra multă vreme.

...Marile competiții au luat sfîrșit. Acum încep „competițiile" de coborîre, dar nu de slalom uriaș, ci de prinderea acceleratului de ora 17,20 spre București. Cu bujori în obraji, spectatorii de toate vîrstele și-au pus în ranițe și noianul de impresii de la această fermecătoare dispută în aer liber.

Întîlnire în tren cu fotbalul și cu Ozon

În tren, unde cu mare greutate reușim să ne găsim un loc, mai stăruie încă și ozonul munților. Dar o dată cu el, și... Ozon în carne și oase. Se putea fără fotbal? Iată că nu. Căci avem o surpriză. Echipa „Rapidului" călătorește împreună cu noi în același tren după ce... a pierdut trenul pe stadionul echipei „Steagul Roșu" unde a fost învinsă cu 8—0. E rîndul lui Ozon să ne ia interviul :

— Veniți de la schiuri ?

— Bineînțeles. Cu fotbalul ne-am cam lămurit.

— E vreo aluzie ?

Lăsăm răspunsul vag. Ozon are un frumos buchet de cetini de brad în mînă.

— Este de la vreo admiratoare ?

— De unde ! I-l duc unei fete pe care-o iubesc foarte mult.

— Cum se numește ?

— Corina Ozon, fetița mea care are 13 ani și are note foarte bune la școală. Dacă aș fi avut un băiat, speram să-l fac fotbalist. Dar cum fotbalul nu dă întotdeauna toate satisfacțiile spectatorilor, sper că Corina... Cum spuneați că le cheamă pe cele două frănțuzoaice campioane olimpice ?

— Goitschel.

— Cine știe.

Și Ozon zîmbește la un gînd anume. Cine știe, poate la reeditarea propriei sale popularități sportive, dar de data asta pe schiuri.

D. TABACU
și I. BOCIOACĂ
Fotografii : Vasile RANGA

Printre aceste porți „păzite" de arbitrii se strecoară schiorii

CALEIDOSCOP

de

Campioanele hand[ball]
ge pe teren pr[opriu]
emoții pentru re[zultat]
Budapesta, n-a făcut
opt puncte avans sint[re]
că primul meci susți[nut]
C.C.E. a luat sfîrșit
Subotița 13—5 ! Totu[l]
s-au părut mai nesig[ure]
irosite în tușă sau în[tre]
susuri" de la 7 m, cît[e]
optime — iată aspect[e]
tegorice...

Vizitatoarele au fă[cut]
succesul din etapa
păcate, comportare[a]
pitanului echipei, J[ucă]
limitele sportivității
joc... de domnișoar[e]
să se confunde !

Concursul inte[rna]
R. F. Germa[nia]
campionatel[e]
re a culorilor noas[tre]
Maria Alexandru,
și Radu Negulescu
cît două titluri. În
cisivă s-a desfășu[rat]
și-au luat o străl[ucită]
lumii Rowe-Shann[on]
uimitoare de cîți[va]
Marcovik II.

Așadar speranțe
nu numai fetele, c[i]
trepte ale ierarhie[i]
înțeles, această tena[ce]
xima ocazie, în finala

Un cuvînt bun feder[ația]
în mod consecvent contac[t]
un efort pentru că reprez[en]
în cele mai importante comp[e]

„Din alte țări de soare plin
tea două echipe de fotbal
și Progresul București. În
mai blînde, ambele au întreprins
— mînjii în Turcia, Grecia și Bulga[ria]
preajma tropicelui. După cum se știe
tive sînt radical diferite ; în timp ce s[e]
succese remarcabile (nici o înfrîngere și
mit în turneul din R.A.U.) mezinii au m[ai]
eșec, ultimul — și cel mai dureros — fiind
tida cu R. P. Bulgaria.

Desigur, ar fi prematur să tragem concluzii
toare din asemenea experimente, însă nu ne pute[m]
dica să ne amintim că, pînă acum doi-trei ani, pr[o]
îi găsea pe tinerii noștri fotbaliști într-un stadiu sugerînd
de pregătire. Și cum turneul U.E.F.A. bate la ușă...

Cît despre Progresul — această formație inconstantă și capricioasă, amenințată mai ieri de retrogradare, iar azi luptînd de la egal cu cei mai serioși candidați la sceptrul categoriei A, — nădăjduim că în returul campionatului va confirma forma deosebită în care se află, spre satisfacția numeroșilor și înflăcăraților săi susținători.

DEZNODĂMÎNT NEAȘTEPTAT ...NGUL DE LA MIAMI

[redacted]

...ident ? Iată între-
...ută să răspundă co-
...enți marți seara în
...le la Miami Beach
...t meciul pentru tit-
...box la categoria grea
...Liston și Cassius
...a se știe, la începu-
...ptea reprize. Liston
...licat din colțul său
... declarat învingător
...ic pe Cassius Clay.
...lul spectatorilor, stu-
...iariștii care il dădu-
...7—1 pe campion,
... cei ce pariaseră pe
...nului. În timp ce
...pta spre cabine sub
...liculul, iar Clay ju-
..., crainicul încerca
... din sală ce s-a în-
... fost întrerupt me-
... mai poate conti-
...ă are mîna stîngă
...său a fost luxat și
... Managerul Nilon
...g confirmă". În
...clară că încă din
...l să expedieze un
...-i „sare" umărul.
...ală ulterioară a
... avea un mușchi
...donul său a fost
...din filmul meciu-
...sporteri reiese că
...destul și cu stîn-
...repriza a cincia,
...căuta lovitura de-

...eprize consumate
... deciziei, s-a bo-
...uis, s-au schimbat
...oșeuri dar nimic
...on încercă kno-
...fostul campion
... declara : „Nu e
...r ca Liston să nu
...e un adversar ca
...scoperit în repri-
...ack Dempsey sau
... profitat de aceas-
...toria lui Sonny,
...ționat văzînd că
...nia și greutatea
...t că s-a rănit la
... În ce-l privește
pe Clay, el boxează uneori ca un amator. Stînga sa nu are recul și comite o mare greșală lăsînd să cadă dreapta cînd lansează directa de stînga".

Managerii și suporterii noului campion sînt însă de altă părere. Cassius a boxat splendid. L-a plimbat pe Sonny și a încasat destul de puțin. Oricum il bătea, fiindcă „bătrînul" obosise rău după șase reprize.

„L-am învățat minte pe acest „urs viclean" — declara Clay după meci. Nu-i adevărat că am fugit de el. Dar eu știu să dansez în ring ca și Ray Sugar Robinson. Sînt gata să-mi pun titlul în joc în fața oricui, fie el Cooper, Liston, London sau Eddie Machen".

Patterson a fost mai bun. El a venit să cîștige sau să piardă și nu să se ascundă, cum a făcut Clay — spunea Liston de îndată ce a ajuns în cabină.

Ce concluzii trag comentatorii după acest meci ? Realitatea este că Liston (la 99 kg), a fost doar umbra celui care l-a făcut de două ori K.O. pe Patterson. El s-a mișcat greu, cîntărind cu două kilograme mai mult decît în meciul din Las Vegas. Clay s-a prezentat la o greutate acceptabilă, 95,5 kg față de cele 87 ale lui Patterson. Viteza sa și tinerețea, l-au ajutat poate să reziste. La 22 de ani Clay este un boxer în formare, în timp ce Liston, în vîrstă de 30 de ani, se află spre apusul carierei sale. Deocamdată este greu de spus cu certitudine dacă a fost un meci aranjat. Culisele boxului profesionist sînt foarte complicate. Se știe însă un lucru cert că organizatorul meciului Mac Donald a pariat o mare sumă de bani pe Cassius Clay. El își scoate cu vîrf și îndesat deficitul de 40 de milioane de dolari cu care se soldează acest meci la care au asistat doar 8279 de spectatori. Dar o și mai bună afacere au făcut companiile de televiziune care au încasat peste 3 milioane de dolari, plătiți de cei 560 000 de telespectatori prezenți în 850 de săli de cinematograf din S.U.A. și America de Sud. Un nou meci între cei doi boxeri negri ar aduce o rețetă și mai mare, ceea ce contează în primul rînd pentru „bossi" sportului profesionist.

I. G.

OPTIMISM LA IAȘI

Era vineri pe seară și *Constantin Teașcă* se întorcea tocmai de la unul din antrenamentele echipei ieșene. Se jucase și de data aceasta la două porți în sală acoperită. Participase la pregătiri întregul lot.

— De data aceasta în Iași am beneficiat de condiții excepționale de pregătire — ne precizează din capul locului antrenorul echipei C.S.M.S. A fost amenajată o sală acoperită sub una din tribunele stadionului, precum și un teren cu zgură curățat în permanență de zăpadă. Toate acestea ne-au permis ca în timpul iernii să lucrăm intens făcînd abstracție de starea vremii. De aceea profilul antrenamentelor a fost structural modificat, nemailimitîndu-ne, ca în alte perioade, numai la o pregătire fizică, ci insistînd foarte mult pe antrenamente tehnice și tactice în sală.

— Această înseamnă că în ciuda anotimpului nefavorabil s-au creat condiții de joc apropiate celor normale. Cum se simte acest lucru în pregătirea echipei ieșene ?

— Preocupările noastre în această perioadă s-au îndreptat îndeosebi spre perfecționarea jocului echipei care deși în tur a arătat reale posibilități, a avut mari lacune în afirmarea eficacității. Cum fotbal înseamnă însăși eficacitate, accentul s-a pus acum pe însușirea tehnicii individuale adaptate la condițiile noi de joc, pe un număr sporit de jocuri. Săptămînal se lucrează trei antrenamente — miercuri, vineri și duminică — la care se adaugă meciul-școală, omogenizarea și verificarea echipei. Au avut loc astfel circa 12 întîlniri cu echipe din regiune, din categoria C sau B, cu juniori. Pînă la reînceperea campionatului, acest ciclu de antrenamente se va păstra în continuare. Prima verificare oficială a echipei va avea loc la 1 martie la Timișoara unde echipa noastră întîlnește pe „Electromotor" în cadrul „Cupei R.P.R.", întîlnire în cadrul căreia sperăm să demonstrăm progresele calitative înregistrate pînă acum.

— În această lumină care sînt șansele echipei la reluarea campionatului ?

— O privire retrospectivă asupra întîlnirilor echipei în tur, care ne-au arătat reale posibilități de joc, la care adăugăm pregătirile intense pînă la începutul returului, ne fac să fim optimiști, convinși fiind de eficacitatea sporită a echipei noastre, pentru care sperăm la terminarea campionatului locul 5 sau 6 în clasamentul general. Cînd spun acest lucru mă gîndesc la sistemul de joc 1+4+2+4 pe care îl folosim, sistem care dă posibilitate să se joace constructiv și colectiv, deci modern, la atmosfera propice de lucru care domnește în cadrul echipei.

— În încheiere cîteva cuvinte despre lotul actual al echipei.

— Oricine poate fi plăcut impresionat de ținuta pe care o prezintă echipa noastră. Aceasta nu se rezumă la vîrsta efectivă a jucătorilor, ci la jocul prestat de ei în cadrul pregătirilor. Nu facem experiențe, ci am căutat să folosim o echipă care să corespundă cerințelor jocului modern : să aibă o clarviziune a jocului, o înțelegere rapidă a acțiunilor, posibilități de ascensiune rapidă în privința tehnicii și mai ales pasiune pentru fotbal. Astfel, la lotul prim al echipei au participat în această perioadă șapte tineri, autentice talente din echipa de juniori a clubului nostru dintre care amintesc pe Ogescu, Costăchescu, Oniga și Cuperman. Pornim deci la drum cu tot optimismul bazați pe lucruri certe și nu pe simple păreri.

Gh. TODIRAȘ

MOZAIC

● *CUNOSCUTUL ciclist francez Geminiani a fost însărcinat să se ocupe de pregătirea echipei Franței în vederea tradiționalei competiții „Cursa păcii".*

● *RECENT, în cursul unui meci din campionatul Spaniei, echipa Atletico Bilbao a marcat cel de al 2000-lea gol de la înființarea clubului, care a avut loc în 1929. Cu acest prilej, clubul a primit un trofeu simbolic care i-a fost remis de către Luis Bergareche, fostul jucător al echipei care a marcat... primul gol al clubului.*

● *IN VEDEREA Jocurilor Olimpice care vor avea loc în 1968 în Mexico, forurile sportive au elaborat un plan de cuprindere a cel puțin 200.000 sportivi între 13—18 ani în vederea depistării unor elemente talentate, capabile să reprezinte cu succes țara în aceste întreceri.*

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMINIA LIBERA
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17 60.10
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

CU SCHIUL

de GH. CHIRIAC

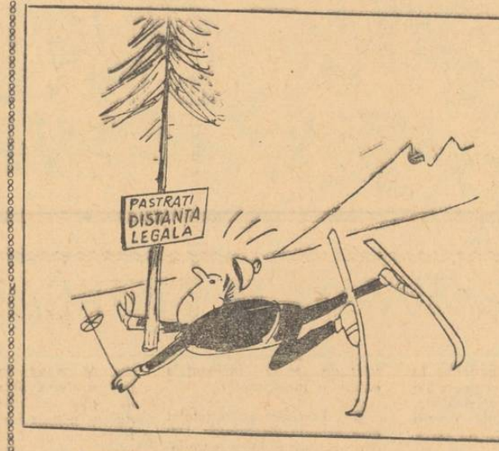

Magazin
CONCURSUL SPORTIV 1963-1964
Bon de participare

SAH

Rezultate din „Cupa Magazin"

Finala ediției a II-a

Suzana Makai (Oradea) — Hang Eugen (Cluj) remiză, M. Candin (Sibiu) — A. Ionescu (Buc.) 1-0 d.t.g., A. Schöchter (Suceava) — Teodor Munteanu (Bîrlad) remiză.

Semifinala ediției a III-a

GRUPA B. Emil Altman (Gura Humorului) — Szabo Eugen (Timișoara) remiză, Gh. Woinarowsky (Buc.) — Altman 0-1, Mitric Aurel (Buc) — Woinarowsky 1-0.

GRUPA E. Filip Eckstein (Timișoara) — Puiu Răduică (Băilești) 1-0, Răduică — Ioan Zaharie (Cugir) 0-1

Sferturile de finală ale ediției a IV-a

GRUPA 13 A. Valeriu Otto (Buc) — Rusu Dumitru (Petroșani) 1-0.

GRUPA 15 A. D. Foghel — C. Holdan 0-1.

GRUPA 36 A. M. Pop (Buc) — S. Andrei (Buc). 1-0.

GRUPA 6 B. Zara Dan (Ploiești) — Sara Goldstein (Reghin) 1-0, D. Costescu (Buc) — Dieter Kolsterman (Suceava) 1-0 d.t.g.

În sferturile de finală ale ediției a IV-a au pierdut partidele prin abandonarea concursului Minculescu și Bucătaru (grupa 19-A), Mănescu (grupa 49-A), Apostol (grupa 46-A), Ursu (grupa 13-A), Toader (grupa 44-A), Torceanu (grupa 43-A), Pop (grupa 6-A), Grosu (grupa 35-A), Pătrulescu (grupa 15-A).

Rugăm pe participanții care au terminat partida să anunțe rezultatele arbitrilor de grupă, pentru ca aceștia, la rîndul lor, să le poată comunica redacției, împreună cu desfășurarea partidelor.

Iată cîteva partide terminate de curînd în cadrul ediției „CUPEI MAGAZIN".

ALB — HANG EUGEN (CLUJ)
NEGRU — DAN NITESCU (BUC.)
jucată în cadrul finalei „Cupei Magazin", ediția a II-a

1. e4, e5	15. Na4, Cd7
2. Cf3, Cc6	16. Ng5 +, Re6
3. Nb5, f5	17. f4, Cb6
4. Cc3, f :e	18. Nb3, h6
5. C :e4, d5	19. Nh4, Nd7
6. C :e5, d :e4	20. Tae1, c5
7. C:c6, Dd5	21. T :e4, Rf5
8. c4, Dd6	22. T4e1, Tae8
9. Dh5 +, g6	23. d :c5, Na4
10. De5 +, D :e5	24. C :b6, N :b3
11. C :e5 +, Re7	25. a :b3, a :b6
12. 0-0, Ng7	26. g4 +, Re6
13. d4, Cf6	27. Cg6 +, și negrul cedează.
14. f3, c6	

ALB — ZARA DAN (BUC.)
NEGRU — SARA GOLDSTEIN (REGHIN)
jucată în cadrul sferturilor de finală ale „Cupei Magazin"

1. e4, e5	9. D :d4, e6
2. Cf3, Cc6	10. Nf4, C :d5
3. d4, e :d4	11. 0-0-0, Cb6
4. C :d4, Cf6	12. De3, Dc6
5. Cc3, d5	13. Cb5, Re7
6. Nb5, Nd7	14. Td6, Cbd7
7. e :d5, C :d4	15. Ng + și negrul
8. N :d7 +, D :d7	cedează

Joc aparent

Într-o scrisoare trimisă cu cîtva timp în urmă redacției, un cititor din Sighișoara, N. Baiu, ne-a rugat să explicăm ce înseamnă „joc aparent". Întrucît această întrebare au mai pus-o și alți cititori mai puțin familiarizați cu problemistica șahistă, răspundem în rîndurile ce urmează.

Pentru a îngreuna cît mai mult sarcina dezlegătorilor, compozitorii s-au străduit să îmbogățească conținutul strategic al unei probleme de șah creînd „jocurile aparente". În ce constau acestea ? După cum se știe, încercînd să rezolve o problemă, dezlegătorul încearcă să găsească maturile existente, posibilitățile mai vizibile pe care le are albul de a da mat în numărul indicat de mutări.

Speculînd tocmai acest moment din activitatea dezlegătorului, compozitorul a creat astfel de poziții, de probleme, în care dezlegătorul găsește imediat variantele de mat, adică mutările negrului la care albul are pregătite răspunsuri de mat. Numai că asemenea maturi sînt „aparente", ele nu țin de jocul real, căci, după ce va găsi soluția problemei, dezlegătorul va constata că la aceleași mutări ale negrului nu mai apar maturile din jocul aparent, de dinainte de cheie, ci cu totul altele Iată, de exemplu problema de mai jos :

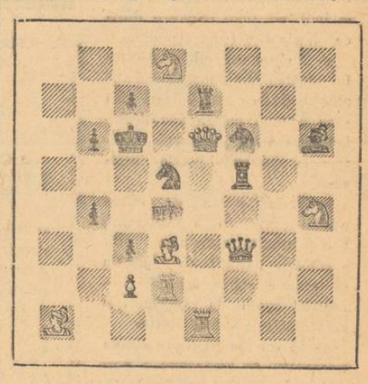

Albul joacă și dă mat din două mutări

Poziția de control.

Alb — Rc6, De6, Td2, Te1, Na1, Nd3, Cd8, Ch4, pion c2 = 9 piese.

Negru — Rd4, Df3, Te7, Tf5, Nh6, Cd5, Cf6, pioni b4, b6, c3 și c7 = 11 piese.

Cercetînd această problemă (compusă de L. Loșinski și distinsă cu premiul I la campionatul U.R.S.S. 1946-1947), dezlegătorul constată imediat că la deplasarea calului negru din d5, cu șah, există pregătite două maturi :

1...Cd5 — e3 + 2. Ne4 mat

1...Cd5 — f4 + 2. C : f3 mat

Deci, acestea sînt „jocuri aparente". pentru că albul, ca să poată da mat, nu are la dispoziție decît o singură mutare: 1. Rc6—b5 ! ! amenințînd 2. Cc6 mat. Or, după această deplasare a regelui, la mutările negre din jocul aparent nu mai merg aceleași mutări ci :

1...Cd5 — e3 + 2. N : f5 mat

1...Cd5 — f4 + 2. C : f5 mat

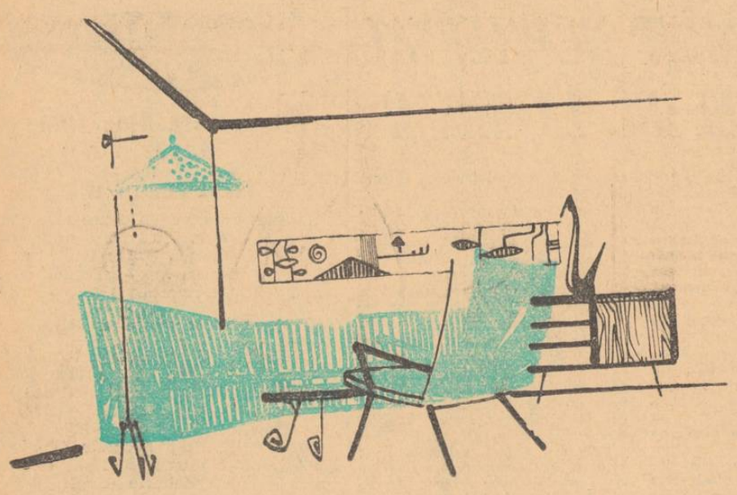

Colţ plăcut...

...pentru primit cîte un oaspete, doi, se poate amenaja cum se vede în schiţele noastre. Mobilier restrîns, însă comod: un fotoliu şi bancheta pe un perete sau chiar tot colţul (capitonată sau cu perne pe ea), măsuţa (neapărat mică şi joasă), foarte stabilă aşa ca să se poată servi pe ea un aperitiv.

Lampa cu picior sau agăţată de un braţ de fier prins într-un perete, vitrouri, ceramici şi cîte un scrin sau o mică bibliotecă cu bar, completează armonios acest colţ.

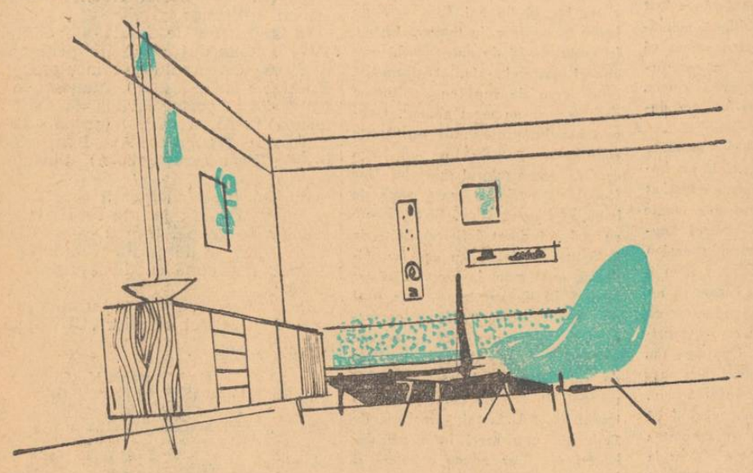

Ghidul gospodinei

Setul este foarte potrivit la o masă de seară. Modelul de pe fariuri poate fi brodat, în aceleaşi culori — bine înţeles — sau dacă nu este, se face unul potrivit scopului. Modelele pe care le dăm se fac cu arniciuri colorate, în punct de codiţă, lănţişor sau broderie plină.

PENTRU FETIŢE

1) Pentru fetiţe mai mari (10—12 ani) o rochie cu corsajul gen bolero. Broderie colorată la clapele şi tivul rochiei. 2) Două piese din stofă ecosez. Jachetă cu guleraş alb; la tiv două dungi uni în culorile ecosezului. Fusta în cute duble. 3) Rochie cu talia puţin coborîtă. Gulerul, clapele şi cordonul au un bordaj colorat. Tot în aceeaşi culoare, broderia la guler şi clape. 4) Sarafan cu fusta în patru cute duble. În faţă, peste cute, două buzunare mari. Este completat de o bluză în carouri şi o cravată uni. 5) Rochie pe linie trapez, avînd în faţă trei cute duble prinse cu cîte o fundiţă colorată. 6) Ansamblu format din fustă plisată, pulover şi vestă colorată, cu un buzunar lateral.

Desene de Raia SOLOMONICĂ

E bine să ştiţi

— Deşi primăvara nu este prea departe, frigul iernii se resimte totuşi şi e bine să ne ferim de căderile bruşte de temperatură, luîndu-ne măsurile necesare.

— Nu treceţi niciodată dintr-o cameră încălzită prea mult, direct în aerul rece de afară. A zăbovi cîteva minute pe sală sau coridor este foarte bine.

— Nu încălziţi mai mult de 18° C camera de locuit.

— Pe sobă sau calorifer păstraţi un vas cu apă, care prin evaporare păstrează umiditatea aerului.

— Nu dormiţi într-o cameră prea mult încălzită.

— Cînd aveţi tendinţă de îngheţare a picioarelor presăraţi în ciorapi puţină făină proaspătă de muştar.

— Dacă vi se întîmplă ca din cauza gerului să vă crape pielea pe mîini sau faţă, adăugaţi în apa cu care vă spălaţi, două-trei bucăţele de zahăr.

— Cînd v-au îngheţat mîinile, nu le puneţi în apă caldă, ci frecaţi-le cu puţin alcool ca să vă restabiliţi circulaţia sîngelui.

— Alegeţi-vă mănuşile destul de largi. Într-o mănuşă strîmtă mîna îngheaţă imediat.

Sfaturi cosmetice

Îngrijirea tenului nu trebuie considerată ca o pornire uşuratică, ci ca o datorie faţă de noi înşine. Pentru a înţelege acest lucru, este necesar să precizăm că ea nu constă — aşa cum cred unii — în decorarea obrazului ci, în principal, în curăţirea lui şi în aplicarea unor preparate adecvate care hrănesc pielea, contribuind la menţinerea sănătăţii, tinereţii, netezimii şi supleţei ei.

Grija pentru aspectul nostru exterior şi respectarea regulilor de comportare trebuie să constituie o preocupare permanentă, atît la locul de muncă, cît şi în restul timpului.

Iată de ce este bine ca îngrijirea tenului şi folosirea raţională a preparatelor cosmetice să intre în obişnuinţa zilnică a fiecăreia. Pentru a atinge scopul urmărit, trebuie să posedăm însă unele cunoştinţe de specialitate.

Mai toate femeile folosesc creme, loţiuni, farduri. Dar aceasta nu înseamnă că ele îşi îngrijesc efectiv tenul. Dimpotrivă, folosirea neraţională a acestor preparate cosmetice dăunează pielii şi aspectului obrazului.

Sînt mulţi cei care, deşi recunosc importanţa şi eficacitatea unei îngrijiri raţionale nu o practică din diferite motive lipsite de temei. Astfel, unele femei invocă lipsa de timp. Este adevărat că o bună şi corectă îngrijire necesită un timp oarecare, dar dacă vom lua cîteva măsuri prealabile şi ne vom crea obişnuinţa, vom reuşi să-l reducem la cîteva minute zilnic. Una dintre aceste măsuri, elementară de altfel, constă în pregătirea dinainte a preparatelor pe care le folosim şi aşezarea lor pe măsuţa noastră de toaletă, pentru a le avea la îndemînă, de cîte ori avem nevoie. Alte femei sînt descurajate de faptul că natura nu a fost prea darnică cu ele şi nu au încredere în eficacitatea metodelor de îngrijire.

Este indiscutabil că îngrijirea tenului, oricît de atent şi corect ar fi executată, nu poate schimba complet fizionomia unei persoane. Nu este însă mai puţin adevărat că printr-o îngrijire adecvată se poate obţine o piele curată, suplă şi fină care încîntă ochiul şi atenuează imperfecţiunile naturale.

Este greşită şi părerea că îngrijirea tenului este necesară numai la o anumită vîrstă. Nu trebuie să uităm că pielea are nevoie de hrană şi trebuie să fie protejată împotriva diferiţilor factori care au o influenţă nefavorabilă asupra ei cu atît mai mult cu cît, cu trecerea timpului, din cauza expunerii îndelungate la acţiunea dăunătoare a agenţilor atmosferici, vitalitatea celulelor începe să se micşoreze şi rezistenţa epidermei scade. De aceea, este necesar ca măsurile de îngrijire să fie luate încă în tinereţe. În caz contrar, riscăm să ajungem la vîrsta de 30 ani cu o piele aspră, deshidratată, cu porii dilataţi, ceea ce implică un tratament mai greu, îndelungat şi mai puţin eficient.

Anca BOGDAN

Iată două modele pentru interior

Cum se poate înviora culoarea rufelor

Se poate înviora culoarea rufelor dacă se adaugă în apa de clătire a rufelor următoarele: **pentru rufăria albă**, scrobeală albastră; — **pentru rufăria colorată în negru**, un pumn de sare de bucătărie; **pentru rufăria colorată în roşu**, puţin otet; **pentru rufăria colorată în albastru**, piatră acră; **pentru rufăria colorată în roz**, o lingură de amoniac; **pentru rufăria colorată în galben**, o infuzie de ceai, o lingură de bere sau zeamă de ovăz.

Rolul părinţilor în prevenirea bolilor molipsitoare la copii

Diversitatea căilor de transmitere a bolilor contagioase impune, mai ales la copii, luarea unor măsuri de prevenire, la care părinţii au un rol foarte important.

Iată unele din îndatoririle părinţilor, menite să contribuie la prevenirea a numeroase boli infecţioase şi contagioase.

— Părinţii nu vor face vizite suferinzilor de boli contagioase, nici cînd aceştia sînt în convalescenţă, deoarece, după cum se ştie, oamenii sănătoşi pot deseori să transporte acasă microbii de la bolnavi.

— Nu se vor lăsa copiii sănătoşi să vină în contact cu alţi copii care sînt bolnavi acasă, pe motiv că le duc lecţiile sau le ţin de urît. Unii părinţi fac de multe ori imprudenţe în acest sens, mai ales atunci cînd au aflat că bolnavii respectivi sînt pe cale de vindecare, neglijînd însă ca pînă la terminarea completă a bolii şi uneori chiar şi după aceea, cum e de pildă la convalescenţii de hepatită epidemică, pericolul de contagiune persistă de la începutul bolii şi încă un timp oarecare după ce boala şi-a făcut stagiul.

— Nu se vor aduce copilului sănătos cărţi, jucării sau alte obiecte de la copiii bolnavi pînă cînd acestea nu au fost dezinfectate de către organele sanitare la domiciliul celor suferinzi.

— Ţinînd seama de eficacitatea prevenirii a numeroase boli infecto-contagioase prin vaccinări, părinţii au obligaţia să sprijine aceste acţiuni, prezentînd copiii la vaccinări şi revaccinări la datele fixate.

— Se vor lămuri copiii asupra necesităţii de respectare a normelor de igienă individuală, controlîndu-se spălarea pe mîini înainte de mese, spălarea gurii cu periuţa şi pastă de dinţi dimineaţa şi seara înainte de culcare.

— În timpul ivirii cazurilor de gripă sau alte boli molipsitoare se va interzice copiilor participarea la spectacole şi frecventarea sălilor prea aglomerate.

— La primul semn de boală, copiii vor fi ţinuţi în casă, vor fi izolaţi de ceilalţi copii sănătoşi şi se va solicita neîntîrziat medicul.

— Copiii trebuie să fie feriţi de surmenaj fizic şi intelectual şi să li se asigure orele necesare de somn potrivit vîrstei. Îmbrăcămintea va fi corespunzătoare anotimpului: haine şi lenjerie călduroasă în timpul iernii, încălţăminte impermeabilă la umezeală. În general, copiii nu trebuie însă să fie prea gros

îmbrăcaţi pentru a nu transpira şi a nu-i expune la răceli.

— Alimentele vor fi ferite de insecte, rozătoare, animale de casă şi praf care pot transporta pe acestea microbii şi virusurile diferitelor boli infecto-contagioase. Spălarea atentă a fructelor şi legumelor mai ales cînd se consumă crude, este de asemenea obligatorie, pentru a îndepărta de pe ele germenii unor boli ca dizenteria, febra tifoidă, hepatita epidemică şi altele, cu atît mai mult cu cît pentru unele din ele nu se fac vaccinări.

— Se va mări rezistenţa organismului la îmbolnăviri prin metodele uzuale de călire recomandate de medic pentru fiecare copil în parte.

Dr. I. LEONESCU

E absolut necesară purtarea ochelarilor corectori?

Zilnic în cabinetul de consultaţie oftalmologică, bărbaţi şi femei tinere pun această întrebare, cerînd dispensă în special pentru purtatul pe stradă şi în societate. Cînd după calda pledoarie în sprijinul purtării ochelarilor, de circumstanţă se lasă convinşi, sînt sigur că mulţi îşi vor călca angajamentul.

Ochelarii corectori trebuie purtaţi în permanenţă, afară de presbiopie unde se poartă numai la lucru de aproape şi de miopie unde se poartă numai pentru distanţă. Deci, astigmaţii şi hipermetropii îi vor purta în permanenţă.

Desigur, aversiunea pentru ochelari este o prejudecată estetică încetăţenită. Ca toate prejudecăţile e lipsită de sens, iar urmările ei asupra sănătăţii sînt nefaste. E vorba de o înţelegere superficială a frumosului. Adică de ce ar fi mai inestetic să porţi ochelarii decît pălăria, o gheată ortopedică sau o protează?

De ce ezităm atunci cînd e vorba de ajustarea unui simţ prin ochelari?! Şi încă ce simţ! Gîndiţi-vă numai la faptul că 90 la sută din senzaţiile noastre ne parvin pe calea acestui simţ. Iar de la descoperirea alfabetului, prin intermediul cărţii, el ne ridică deasupra timpului şi spaţiului, purtîndu-ne în trecut ca şi în viitor. Marea majoritate a datelor şi experienţei noastre de viaţă se bazează pe buna funcţionare a acestui simţ. Gîndiţi-vă deci ce repercusiuni poate avea invaliditatea acestui simţ pentru viaţa psihică superioară?

Şi cum ochiul este o prelectare la exterior a sistemului nervos central, o continuare a creierului în afara cutiei craniene, defectele acestui organ vor da tulburări grave în sfera sensibilităţii generale.

Aşa este durerea de cap, cefalee rebelă la tratamentul obişnuit, cu epicentrul în zona oculară şi cu proiectări occipitale. Starea de continuă oboseală oculară şi chiar psihică, reduce mult randamentul de muncă. Cefaleele, cu toată marea lor varietate, cînd nu sînt produse de reumatism, sinusite, nevralgii de trigemen sau o boală organică, mai mult ca sigur au la bază un defect de refracţie. Cefaleele de origine oculară sînt rebele la orice tratament, afară de ochelari. Ele surmenează bolnavul putîndu-l duce pînă la neurastenie.

Astenopiile şi multe blefarite recunosc aceeaşi cauză.

La copii, dacă nu sînt corectate la timp, aceste defecte de refracţie pot duce la ambliopie (pierderea vederii practice la ochiul mai slab). Cînd nu se produce ambliopia se produce strabismul (deviaţia înăuntru sau în afară a ochiului mai slab).

Ambliopia o dată instalată nu o mai putem corecta complet chiar dacă purtăm ochelari, iar strabismul necesită intervenţie operatorie.

Iată de ce este necesară purtarea ochelarilor. Ei previn o serie de boli oculare, contribuie la bunăstarea sănătăţii psihice, măresc randamentul în muncă şi influenţează în bine comportamentul social.

Ochelarii trebuie însă prescrişi exact, în urma examenului specialistului şi nu cumpăraţi de la piaţă — prin încercare. Asemenea ochelari v-ar face numai rău.

Dr. Naghi TEODOR

MEDICUL vă sfătuieşte

ACTUALITĂŢI MEDICALE

● **Cîmpurile magnetice în tratamentul anginei pectorale** *De curînd au fost descrise, ca o nouă metodă pentru tratamentul anginei de piept. Această metodă foloseşte un aparat numit „Carbiotron" care emite unde electromagnetice. Rezultatele satisfăcătoare se datoresc restabilirii funcţiunilor normale ale unor celule, avînd drept urmare ameliorarea metabolismului deficitar.*

● **Reducerea orelor de somn.** *Cercetări recente au demonstrat că cele 8 ore de somn necesare, în general, unui adult sănătos, ar putea fi reduse la numai trei ore dacă s-ar dormi într-un mediu acvatic. Pentru aceasta, s-a imaginat un pat original — patul baie — care permite somnul în condiţii de plutire. „Patul baie" este prevăzut cu o serie de dispoztitive care permit umplerea patului cu apă sărată în concentraţie de 10%o şi încălzirea apei la temperatura corpului. Dormitul într-un astfel de pat produce un somn adînc şi reconfortant, ferit de toate influenţele mediului înconjurător.*

● **Prescrierea reţetelor prin metode electronice.** *Deoarece unii bolnavi reacţionează diferit la unele medicamente cu acţiune asupra sistemului nervos, s-a inventat un sistem electronic de prescriere a acestor medicamente, sistem care nu dă greş. Noua metodă se ba-*

zează pe un calculator electronic capabil să înregistreze simptomele de boală, caracterul bolnavului şi proprietăţile fizice ale mai multor produse medicamentoase, stabilite de medic şi apoi să indice cu mare precizie medicamentul cel mai potrivit pentru bolnavul respectiv.

● **Copiii şi operaţiile.** *Spre a feri copiii de teama intervenţiilor chirurgicale a început să se preconizeze o metodă nouă de anestezie preoperatorie prin utilizarea de „păpuşi anesteziante". Aceste păpuşi au un aspect foarte plăcut, interesează pe copii şi sînt încărcate cu anestezicul dorit. În timpul celor cîteva minute cît copilul e preocupat pe masa de operaţie cu privirea păpuşii se declanşează un mecanism care difuzează anestezicul şi produce somnul.*

● **Aparate gipsate speciale pentru copii.** *În scopul suportării mai uşoare a aparatelor gipsate care se aplică în fracturile oaselor la copii, a început să se picteze şi să se modeleze gipsul de la suprafaţa aparatelor, înfăţişînd animalele sau păsările preferate ale fiecărui copil.*

● **Nou tratament al artritelor.** *La Institutul medical din Novosibirsk, cercetătorul G. Zalzski obţine în ultimul timp rezultate remarcabile în tratamentul artritelor cronice prin infectarea la bolnavi a singelui recoltat de la alţi suferinzi de aceeaşi boală.*

Dr. I. LEGIC

Colţul celor mici

ISTEŢUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

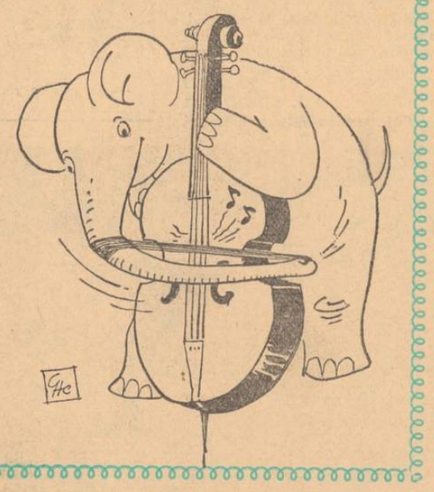

Ghicitori

Vara — mă întind la soare.
Iarna — torc după cuptoare.
Dar... nu-s leneş. Ştiţi
doar: eu
Şoricei vînez mereu.
(MOTANUL)

Coada evantai, mărgele —
Iată podoabele mele...
Cu aşa salbă la gît
Cine spune că-s urît?
(CURCANUL)

Creastă roşie şi mare —
Am şi pinteni la picioare.
Cucuriguuu! vă vestesc
De din zori, să vă trezesc!
(COCOŞUL)

Lăbuţele-mi sunt late, parcă
Ar fi lopeţile la barcă.
Mac, mac, mac ...mac, mac
...mac, mac!
...Toată ziua nu mai tac!
(RAŢUŞCA)

Cînd e-n ceaţă-i curajos,
Cînd e singur... e fricos.
Vai de pielea oilor:
Are colţi — şi-i spaima lor!
(LUPUL)

Că sînt mare mîncinoasă
Şi pe corb l-am păcălit,
Autorul, drept pedeapsă
Mi-a dat locul... la sfîrşit!
(VULPEA)

Romulus ALEXANDRESCU

Ursuleţul Albişor s-a învăţat minte

Desene de C. GHEORGHE

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

MOTANUL cu număr de telefon

Schiță de Fred Sparks (S.U.A.)

Hotărît lucru, unui burlac îi este cam peste mînă să mărturisească, că de fiecare dată cînd acasă sună telefonul, aproape negreșit nu pe mine mă privește, ci pe motanul meu cu numele Step.

Amîndoi, Step și cu mine, stăm la New York, într-o locuință situată la etajul al doilea. O ramură de stejar atinge ușor balustrada verandei noastre, alcătuind o scară bună pentru pisici, care îi îngăduie lui Step să ducă o viață dublă: una civilizată, sedentară, în interiorul locuinței, alta hoinară, cînd coboară pe copac și umblă haihui prin lume.

Pe Step l-am întîlnit pentru întîia oară acum trei ani. Mă întorceam acasă, într-o noapte friguroasă și deodată am zărit un pisoi cu blana roșcată, stînd pe o scară de piatră. Cînd m-am apropiat, ființa a încercat să se ridice, s-a clătinat și, rebegită cum era, mi-a căzut la picioare.

*Am învelit în fularul ce-l purtam cele cîteva uncii de blană tremurîndă și ca răsplată pisoiul a început să toarcă liniștit. Acasă, Step *) (un nume întru totul potrivit pentru un pisoi găsit pe treapta unei scări) a prins putere. Îi servisem lapte călduț, și puțin coniac diluat. După vreo săptămînă se zbenguia prin casă, iar primăvara — mulțumită stejarului serviabil — descoperi lumea exotică a trotuarelor newyorkeze.*

Cînd excursiile sale au devenit mai lungi și tot mai lungi, i-am cumpărat un guleraș dintr-un material ușor pe care am prins o etichetă cu inscripția: „Animalul acesta nu este fără stăpîn. În cazuri urgente, telefonați lui Fred Sparks, la B.U.S....“ Fără să semene cu confrații săi de pe stradă care evită făpturile bipede, Step este încrezător. Atunci cînd hoinărește prin vecini, trecătorii se opresc ca să-l mîngîie. Văzînd eticheta, zeci de inși mi-au telefonat. După cît se pare, înțeleseseră că Step a fugit de acasă sau că s-a rătăcit. Făcea impresia că oamenii erau dezamăgiți cînd îi încredințam că motanul poate găsi singur drumul spre casă.

Un domn pe care nu-l văzusem de mulți ani mi-a dat un telefon și mi-a spus: „Ca să vezi! Lumea, ce mai, este mică. M-am oprit și eu să mîngîi un motan și am aflat că sînteți din nou la cu el așa cum trebuie. „Drăguțul dumneavoastră motănaș e cu mine în cabina de telefon, — îmi spuse zilele trecute o voce de bărbat. Spuneți-mi, are voie să mănînce smochine?“ Altul a vrut să știe dacă Step poate face față — fără să se înece — unor oase de berbecuț.

Step este în stare de cea mai surprinzătoare boacănă. O dată, într-o dimineață, s-a strecurat într-un taxi ce staționa pe stradă. Am aflat acest lucru cînd în pîlnia telefonului s-a auzit o voce burzuluită:

— „Dumneata ești omul cu motanul?“ Auzind încuviințarea, a mormăit: „Sînt șofer de taxi. Multe năzdrăvănii am mai văzut în viața mea. Dar pe cînd mă apropiam de gara centrală, era să nu-mi cred ochilor: pe bancheta din spate, un motan. Ba încă unul cu număr de telefon!“

— „Unde-i acum?“ întrebai neliniștit. „Închis în portbagaj. Cheia o veți lua de la dispecer. Tot lui o să-i lăsați un sfert de dolar pentru folosirea portbagajului. Dar cum stăm cu bacșișul, mister? Nu se cade nimănui, nici unui motan, să meargă cu taxiul pe gratis“.

Cu cîteva luni în urmă, seara tîrziu, a telefonat o femeie indignată: „Motanul dumneavoastră este la mine sub pat, — spuse ea cu sufletul la gură. Am apucat să-i văd eticheta înainte ca el să fugă și să se ascundă“. Încercînd s-o potolesc am întrebat: „Cum v-ați dat seama că-i motan?“.

— „Pentru că o caută pe pisica mea“.

Și-a spus cu răceală numele. Ellen. Și adresa: locuința ei se afla chiar în a doua casă. M-am dus să-l iau pe vagabondul meu Am încercat să prezint scuze pentru proastele sale apucături, Ellen însă mi-a trîntit ușa în nas. După două zile, lucrurile s-au repetat. De data aceasta am luat un baton de ciocolată pentru Ellen și o delicatesă pisicească pentru favorita ei cenușie. Ellen a găsit totul foarte drăguț, iar eu am găsit-o fermecătoare. Ne-am înțeles să luăm prînzul împreună.

Step nu se mai vede cu pisica lui Ellen. Eu însă mă mai văd cu Ellen, iar acum, cînd sună telefonul, știu că cel puțin uneori telefonul mă privește doar pe mine.

**) Step: în limba engleză treapta unei scări.*

REBUS

SOMN UȘOR!

ORIZONTAL: 1) Avertisment că e timpul de mers la culcare — Somn netulburat 2) Noapte bună, somn ușor! — A respira greu în timpul somnului 3) Te trezesc din somn în zorii zilei — Într-o seară! — Radu Tudoran 4) Unitate de măsură — Începe cu un căscat și sfîrșește cu: bună dimineața! — Conțin germenii somnului 5) Operă comică de Planquette — Făcea ziuă în Egipt! — Izvor a cărui apă țîșnește cu putere 6) Partea retoricei ce tratează despre moravuri — Pretext pentru cravată! — Prefix moralist! 7) Unul care s-a trezit din somn devreme — Alifie rustică 8) Luate din fugă! — Cîntec pentru adormit copiii — Animal din Tibet 9) Astfel — Zbughește-o! 10) Aproape o treime se consumă în somn — Substanță somniferă 11) Lipsă de somn — Afluent al Dunării. 12) Somnul de după prînz — Închid ușile la culcare.

VERTICAL: 1) Semnal domestic pentru trezirea din somn — Spectacol pe cont propriu în timpul somnului 2) Cuprins de un somn ușor și plăcut — Sînt renumite pentru graba cu care se duc la culcare 3) Servește la dormit în călătoriile lungi — Dormitorul păsărelelor — Oră de sculare! 4) Cursă sportivă — Doarme buștean! 5) Se trezește primăvara din somn — Posesiv — District în Danemarca 6) A visa cu ochii deschiși — Poftim! 7) Inima carului 8) Rîu în Africa — „...castelul singuratec, oglindindu-se în lacuri — Iar în fundul... clare doarme umbra lui de veacuri“ (Eminescu) 9) A fi cuprins de somn — Pești 10) Scoase din fire! — „Trece lebăda pe... Între trestii să se culce“ — „Somnoroase păsărele / Pe la cuiburi se...“ (Eminescu) 11) Producătoare de somn artificial — Măsură de suprafață 12) Sperăm că n-a adormit dezlegînd acest careu — ...și că nu i-a produs nici nopți de insomnie!

Adrian LAURENȚIU

cu cap turtit. 13) Verbală — Vorbește de la bară. 14) Cazul... vorbei! — Scump la vorbă.

Cuvinte rare: OMI, TAV

Ștefan STOIANOVICI

CER CUVÎNTUL!

ORIZONTAL: 1) Cronicar romîn, autorul culegerii de povestiri și legende „O sumă de cuvinte“ — Convorbire între patru ochi. 2) Furtător de cuvînt — Inventar de cuvinte (pl.). 3) Îi scoți vorba cu cleștele — Parte de cuvînt! — Perioadă de timp. 4) Lac în Suedia — Drept (reg.) — El și ea își spun vorbe de amor (pl.). 5) Scrisoare cu puține cuvinte — Ogor lucrat. 6) La calea ferată — A avea pentru cineva numai cuvinte de laudă și respect. 7) Procese verbale — Vorbe celebre — Literă grecească. 8) Două potcoave! — Interjecție — Răsad. 9) În cîteva cuvinte — Sport de lupă. 10) N-are chef de vorbă — Vorbă cu tepi. 11) Radiu — Ca untul — Un băț mut! 12) Vorbesc... ca la carte — Cuvînt înșiră ărat — Pronume. 13) Se bagă în vorbă — Deschide gura fără să scoată o vorbă.

VERTICAL: 1) Vorbește vrute și nevrute — Pe cuvînt! 2) Marele nostru poet... — Uriașe. 3) Ghicitoare într-un picior, ghici ce vorbă e! — Armăsar. 4) Porți — Aduce somnul — Îndreptarul cuvintelor greșite (pl.). 5) Lac în U.R.S.S. — Vorbă la ordinea zilei! — În vorbă! 6) Cere! — Brom — Gălează de la fîntînă. 7) Cuvînt înmormîntat dintr-o limbă slavă — Pronume. 8) Îi plac vorbele de duh — Usturoiat. 9) Localitate în S.U.A. — Schimbare a ordinii obișnuite a cuvintelor într-o propoziție. 10) Sălcii de munte — Literă grecească — Cu oase multe. 11) Cu alte cuvinte... (2 cuv.) — Prepoziție — Consoană dublă. 12) Notă muzicală — Venit domnesc (od.) — Cui

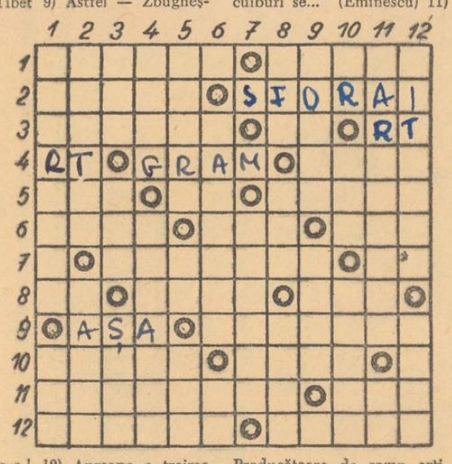

Dezlegările jocurilor din numărul trecut

VORBĂ

ORIZONTAL: Comunica — Oc — Operetă — Urî — Nil — Rezumat — Snoavă — — Rita — OI — BO — Oslo — Aerisiri — RP — N — Elida — U — A — Alpi — Așadar — EE — A — Exact — Rădăcină — Ai — Clevetitor.

CARNAVALUL ANIMALELOR

ORIZONTAL: Odobescu — Cucu — Cuvînta — Polar — Urîtă — Martin — Popa — Oi — Roșie — Ava — Colț — Fond — T — Roi — Aurar — G — Ițe — Carmen — TA — Ei — Ren — Blănar — Obor — Șea — AP — A — Omorî — Satir — Motănilă — Cură — AD — Nesincer — T — Nadă — Itan — Apa.

Poșta redacției

N. BĂDESCU — Constanța. Datele publicate în reportajul din revista noastră cu privire la balena „Goliath“ sînt cele exacte.

UN GRUP DE OPERATORI CHIMIȘTI — U. C. Rîșnov. Facultatea de chimie nu are cursuri fără frecvență, iar vechimea dv în cîmpul muncii de numai un an și cîteva luni, nu vă dă dreptul de a urma studiile superioare. Minimum de activitate în producție care se cere pentru aceasta este de trei ani.

CECILIA STREZA — Sibiu. Pentru a deveni solistă de muzică ușoară este necesar să urmați conservatorul. Intrarea în această instituție se face pe bază de examen de admitere. Bineînțeles că trebuie să fiți absolventă a școlii medii și să dovediți talent.

ANDREI CAURILATOS — Brăila Adresați-vă Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor care e posibil să vă satisfacă dorința.

GH. TOFAN — Bacău Nu cunoaștem adresa autorului broșurii respective, dar dacă vă interesează cartea, cereți librăriei „Cartea prin poștă“, din București, să v-o trimită acasă.

TRAIAN I. FLOREA — Iași. Școala tehnică de exploatare C.F.R. nu poate fi echivalată cu cea medie de cultură generală.

T. VALTAN — Brăila. Regretăm dar redacția nu dispune de posibilitatea de a vă completa numărul de reviste care vă lipsește din colecție. Adresați-vă oficiului de difuzare a presei.

C. MURĂREANU — Pitești. Școala ce vă interesează ține de Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor căruia trebuie să vă adresați.

VASILE BARBACUT — comuna Blindești, regiunea Suceava Nu există un regulament al jocului de „Remy“. În almanahul revistei „Magazin“ din 1961, am publicat un material despre cîteva reguli ale acestui joc.

ECATERINA IONIȚĂ — Buzău. Oficiul raional de asigurări sociale va calcula pensia în funcție de actele de vechime ce le posedați. La calculare se ia ca bază numai salariul tarifar. Nu aveți dreptul la permis gratuit pe C.F.R.

A. FOCȘA — Adjud Nu beneficiați de reducerea de prețuri ce a avut loc, deoarece aceasta s-a întîmplat după ce dv. ați cumpărat obiectele respective. Trebuie să achitați suma stabilită la încheierea contractului.

ILIE M. NIȚU — Bălteni, raionul Răcari. De difuzarea revistei se ocupă oficiul raional P.T.T.R., căruia trebuie să-i sesizați faptul că nu ați primit un număr din luna ianuarie.

M. SIMINA-Deva. Nu aveți nici un motiv să nu vă căsătoriți și nu este necesar nici un tratament. E suficient să aveți răbdare și încredere în rezolvarea tuturor problemelor pe care le mai aveți.

X. Z.-București. Hotărît nu sînteți nicidecum bolnav. Ce vi se întîmplă e perfect normal. Dimpotrivă, după cîțiva ani veți constata tocmai fenomenul contrar. E important să nu vă faceți probleme.

MĂRȚIȘOR

SIMION ALEXANDRESCU

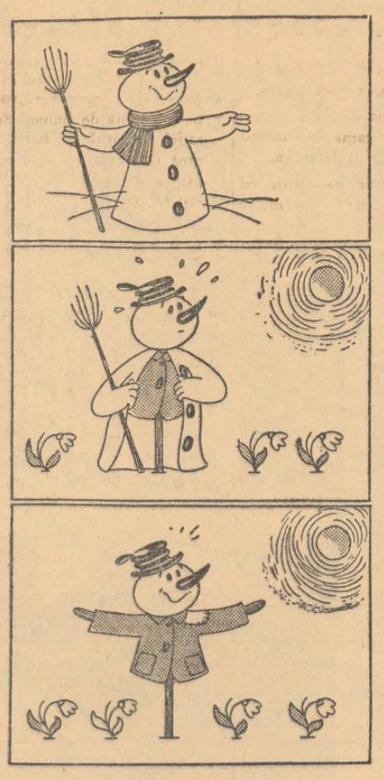

FRED GHENĂDESCU

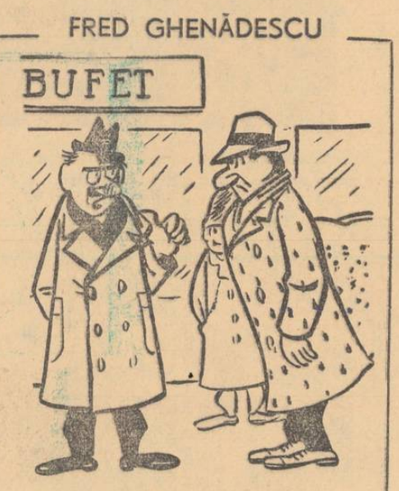

— Am ieșit să cumpăr un mărțișor și m-am încurcat la un pahar. Numai supărări am de pe urma nevestii mele!

V. TIMOC

— Scumpo, am cumpărat atît pentru tine cît și pentru mine cîte un mărțișor!...

EPIGRAME

Unuia extrem de zgîrcit

Azi și-a pus o haină care
Are foarte mari revere...
(El primește mărțișoare
Ca apoi să le... ofere!)

Unui servil

De-i oferiți un mărțișor
Propun să i-l fixați la spate...
(Și ca să-l îndreptați ușor
Legați și-o... contragreutate!)

Unuia care se vrea „mare cîntăreț“

Căutînd și lui un dar
Eu la asta am rămas:
Am să-i cumpăr un coșar
Ca să-l mai destupe-n glas!

Unuia care dă mult span și puține piese

Dacă-aș veni și eu să-i cer
Ca să-mi lucreze-un mărțișor,
El ar pretinde (s-aibă spor),
Vreo... zece kilograme fier!

Unui îngîmfat

Ca să respect al său volum
Un bastonaș i-ofer acum...
Dar nu ca să-i susțină pasul,
Ci doar ca să-i susțină...
nasul!

Unuia care-și schimbă des serviciul

Ca să știu că nu-și ia zborul
Și de-aici,
El să-și lege lănțișorul
... De servici!

Sig. HOROVITZ

M. STĂNESCU

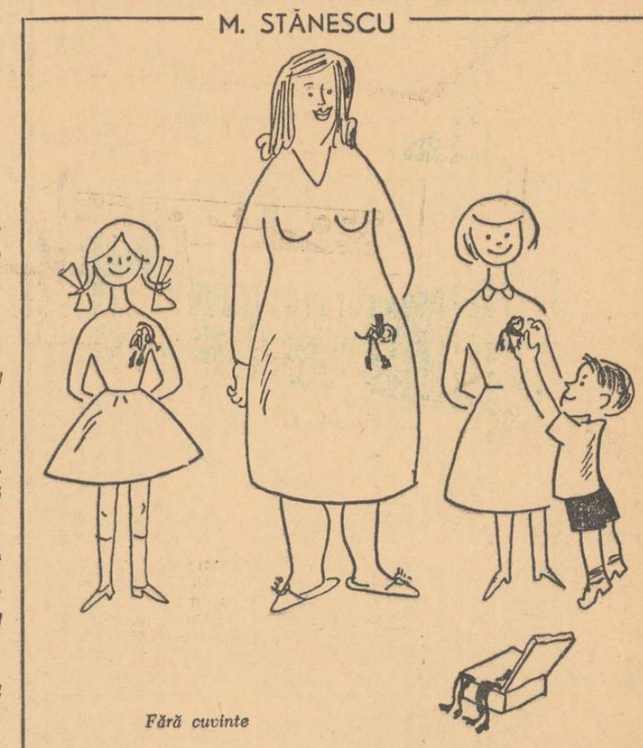

Fără cuvinte

ADRIAN ANDRONIC

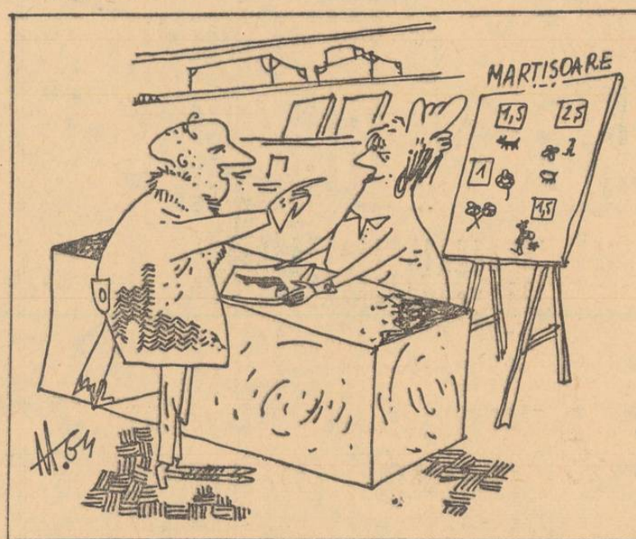

— Vă rog o pereche de ciorapi extra, iar pentru soție cățelușul acela din tabla aia splendidă lucitoare!!!

CRONICĂ DE 1 MARTIE

Intîi de martie ...M-am înarmat
cu... mărțișoare (mai originale)
și cîteva cadouri speciale...
Cum ies în stradă, mă aud strigat:
e doamna ...Iarna... Mă privește-n față
și cu o voce care mă... îngheață,
mi se-adresează: — „Văd că m-ai uitat...
Te plimbi, de parcă m-aș fi ...transferat
și nu mai locuiesc în București...
În primul rînd, nici nu m-ai salutat
și-ai aerul că mă disprețuiești...
Nu scapi de mine, chiar așa ușor!...
Nu plec, pînă nu-mi dai un... mărțișor...“
I-am ripostat: — „Nu vreau să mai suport
capriciile unei ierni bizare...
În consecință, fără supărare,
îți dau — drept mărțișor — un... pașaport...“

Și-mi văd de drum... Un birocrat
mă aștepta în colț — nerăbdător.
— „Ce zici că-mi faci cadou?“ (m-a întrebat)
— „Nu știi?“ (i-am spus, rizînd)... Un mărțișor“
Cînd însă mi-l ceru, l-am... aminat...
Mergînd pe „Cale“ m-a întîmpinat
un fotbalist nervos și îngîmfat.
Îi dăruiesc — pe loc — un portofel
ce m-a costat în jurul unui pol;
iar ca să mă răzbun un pic pe el,
îl fac atent: — „Să știi că este gol!“...
I-am spus apoi unui compozitor:
— „Oricît aș fi de binevoitor,
în toate compozițiile tale,
nu am descoperit nici o... idee.
Ca să culegi succese muzicale,
îți fac cadou această nouă... cheie“.

...În promenada mea, m-am întîlnit
și cu o tînără baschetbalistă
(pe care o cunosc și ca... artistă)
— „Te felicit!“ ...Și dînsa mi-a zîmbit,
precum zîmbește-atîtor ...spectatori
(Un zîmbet — ce să zic — fermecător!)
În calitate de...admirator,
i-am oferit un mare coș ...cu flori...
Iar unei emerite-neațătoare,
mîndria unei școli elementare,
i-am dăruit (cînd se-ntorcea spre casă)
un mărțișor, însă ...de prima clasă.
Nu am uitat nici pe o filatoare,
cu cele mai frumoase rezultate,
înscrise la... „panoul de onoare“:
din servieta mea cu mărțișoare,
i-am dat un mărțișor ...de calitate...

...Trec drumul și zăresc un umorist.
Știind că nu mai este inspirat
și nu mai scrie lucruri amuzante,
l-am consolat — „Să nu fii dezolat!
Ia, deocamdată, cinci duzini de... poante“.
Unui poet i-am pregătit (anume)
ce știu că lui îi este mai util:
un pix, vreo cinci creioane, zece gume,
precum și un buchet cu flori... de stil...

Un vechi instrumentist, cam... băutor,
dar priceput în muzica ușoară,
mi-a zis: „Te-aștept la „Zori de zi“ — diseară...
Nu vrei să-mi dai și mie-un mărțișor?...
Să-i fac și lui o mică bucurie,
i-am oferit o dublă... baterie...
Iar ca să nu comit o nedreptate
și să omit pe bravul ospătar
care-mi servește berea la pahar —
l-am dat un mărțișor... pe fumătate...

În fine, vreau să-i fac și primăverii
un dar ales (deși cam mititel):
cum sînt în așteptarea revederii,
i-am pus deoparte... primul ghiocel...

Mircea CODRESCU

Maxime și cugetări despre înțelepciune

● Înțelepciunea este fiica experienței.
LEONARDO DA VINCI

● Cea mai mare dintre trebuințe este înțelepciunea.
LESSING

● Respectul pentru adevăr este începutul înțelepciunii.
A. I. HERZEN

● Înțelepciunea înseamnă prevedere.
TERENȚIU

● Înțelepciunea constă în a face toate lucrurile la vreme.
B. GRACIAN

● Astfel precum un cîmp roditor produce mulți spini și mărăcini dacă nu e lucrat, tot așa o minte înzestrată este plină de gînduri ciudate, dacă nu e cultivată cu germenii înțelepciunii și ai virtuții.
J.A. KOMENSKY

Prilej de surprize și bucurii
Magazinele de specialitate vă pun la dispoziție un bogat sortiment de articole pentru cadouri:
— tricotaje
— articole de galanterie și marochinărie
— țesături de mătase
— confecții și încălțăminte
— bijuterii, ceasuri și articole de gablonz
— produse cosmetice și de parfumerie
— articole de uz casnic
— produse zaharoase și ciocolată fină

Cadouri pentru 8 Martie

GĂSIȚI ÎN UNITĂȚILE COOPERAȚIEI DE CONSUM

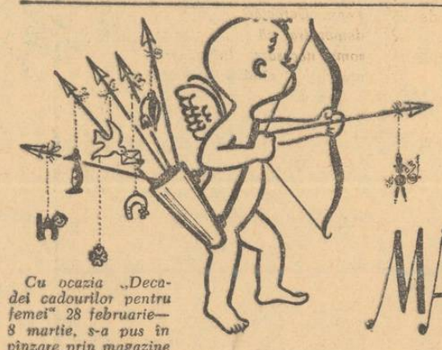

Cu ocazia „Decadei cadourilor pentru femei“ 28 februarie—8 martie, s-a pus în vînzare prin magazine și tonete amenajate special, un bogat sortiment de mărțișoare.

MĂRȚIȘOARE

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.240

Mihai Vasile Boghiță (Tudor Șoimaru) și Ana Maria Nicolau (Magda).

DE LA ROLURI MICI LA ROLURI MARI

Anunțîndu-și sosirea la redacție pentru convorbirea pe care o relatăm mai jos, Mihai Vasile Boghiță s-a recomandat telefonic :

— Tudor Șoimaru...

Uimiți pentru o clipă, ne-am dat seama apoi că interpretul sadovenian din noul film istoric al regizorului Mircea Drăgan, și-a împrumutat — cel puțin pe timpul filmărilor — o identitate care ar putea rămîne, eventual, definitiv legată, în conștiința publicului, de afirmarea sa în marile roluri ale dramaturgiei cinematografice. Cum însă aceasta nu este în prezent decît o speranță și o urare pentru tînărul protagonist, ea nu constituie firește obiectul discuției noastre.

— Precedente artistice în teatru și film ?

— *Acum opt ani am fost angajat în corpul de ansamblu al Teatrului „Lucia Sturdza Bulandra". Am început cu... roluri mici. În ultimii ani am apărut în „Șoțul ideal". în „Sfinta Ioana". în „Uraganul". în „Cezar și Cleopatra"... Totuși, lucrînd în preajma unor maeștri ai scenei, am învățat mult de la ei. Roluri mai însemnate mi-au fost acordate în „A 12-a noapte" unde joc pe maurul Antonio și în „Orestia" — Filade. Pe ecran, debutul a fost tot atît de modest, în prezențe episodice, dar în care m-am străduit să mă relevo. Astfel, am fost distribuit în „Alarmă în munți", în fandarmul Hanță din „Moara cu noroc", în „Erupția", Tiberiu, bătrînul lui Tudor baci din „Lupeni 29". în „Pași spre lună" sînt Poseidon...*

Cu toată statura sa de încercat sportiv (a fost internațional de box), Mihai Vasile Boghiță pare emoționat atunci cînd se pregătește să ne vorbească despre Tudor Șoimaru, al cărui rol îl încărcgete nespus :

— *Cînd, după trei zile de probe, am fost chemat și mi s-a spus că voi juca pe Tudor Șoimaru, era cît pe ce să plîng de bucurie. Dar m-am gîndit să nu-l fac de rîs pe eroul meu. Romanul întîmplărilor sale este pasiunea copilăriei mele. De-alungul anilor l-am citit de cel puțin șase ori. Acum, după ce am citit scenariul de încă 30 de ori și, la sfîrșitul anului trecut, am început filmările — parcă mă simt Șoimaru pretutindeni : în tramvai, acasă, aici...*

— Este, așadar, un rol ușor sau greu ?

— *Imi este ușor cu regizorul Mircea Drăgan, a cărui personalitate artistică îți inspiră putere de muncă și încredere în reușită, precum și alături de G. Calboreanu, Ștefan Ciubotărașu, Colea Răutu, Amza Pellea...*

— Partenera ?

— *În rolul Magdei joacă o tînără revelație : Ana Maria Nicolau, studentă la Filologie. Este un rol pe care mi l-l asemui — în pofida unor mari diferențe de caracter și mediu — Julietei.*

— Care este stadiul filmărilor ?

— *Pe platou, la Buftea. Cînd va veni sezonul cald, com filma exterioarele la Voronet, Sucevița, Cîmpulung Muscel și... Sighișoara.*

...Cum s-ar spune, premiera este încă departe. Dar străduințe, emoții și speranțele echipei de filmare sînt prezente. Din ele se va naște filmul. Din ele s-a născut și interviul nostru.

Sorin ROIBU

UN PORTRET PE SĂPTĂMÎNĂ

GIOVANNA RALLI

Tînăra, încîntătoarea, dar nu mai puțin experimentata interpretă a Esperiei din filmul lui Roberto Rosselini „Era noapte la Roma" (care rulează în aceste zile pe ecrane) este o populară actriță italiană.

Născută în anul 1935 la Roma, Giovanna Ralli are un debut cinematografic prematur în anul 1943 cînd filmează la „Cinecitta" în regia lui de Sica pentru filmul „Copiii ne privesc". Un an mai tîrziu ea intră în compania teatrală a lui Pepino Filippo, unde se instruiește și-și cultivă talentul actoricesc pe scenă. Reîntoarcerea — dacă se poate spune astfel despre adevăratul ei debut în cinematografie — are loc în 1951 cînd este distribuită într-un rol mai puțin însemnat în filmul lui Fellini și Lattuada — „Luminile varietelui".

Apreciată pentru farmecul ei, ca și pentru sinceritatea cu care se identifică cu personajele, Giovanna este, vreme de cîțiva ani, distribuită în comedii cărora, într-un fel, le asigură și ea atracția la public. Totuși, talentul ei se va face cu adevărat remarcat abea atunci cînd este solicitată pentru compoziții de o mai profundă respirație dramatică. Spectatorii noștri își amintesc, desigur, filme ca „Bigamul", „Blana de vizon" și „Generalul della Rovere" în care artista își relevă calitățile ei cuceritoare. Pentru rolul ei din filmul lui Rosellini „Era noapte la Roma" Giovanna Ralli a fost distinsă în anul 1960 cu premiul celei mai bune interpretări feminine la Festivalul internațional de la San Francisco. În general, se consideră că Giovanna Ralli dă prin jocul ei original și dezinvolt, de un realism direct și de o romantică sensibilitate, o replică inspirată genului de joc ilustrat de marea artistă Anna Magnani în cinematografia italiană contemporană.

Cineaști despre arta lor

KANETO SHINDO : Trăsături caracteristice cinematografiei moderne

Reputatul cineast japonez, autor al scenariului și regizor al zguduitorului film „*Insula*" care și-a cucerit o binemeritată prețuire internațională atît din partea publicului cît și a juriului Festivalului de la Moscova (Marele premiu) a răspuns astfel unei întrebări despre ceea ce este caracteristic cinematografiei mondiale moderne :

„Consider ca fundamentale recentele opere ale cinematografiei franceze și

sovietice... Cred în primul rînd că este necesar să separăm stilul personal al unui creator de filme de aportul pe care-l poate aduce un regizor sau o anume școală la un moment dat, la dezvoltarea limbajului cinematografic. În primul caz, rezultatul aparține aproape în întregime personalității artistului, în al doilea caz el aparține tuturor. Trebuie desigur subliniat că aceste lucruri nu se efectuează separat și noi trebuie deci să găsim, ceea ce este foarte dificil, adevărata semnificație pe care ele o au pentru limbajul cinematografic.

Ceea ce este pentru noi cel mai important din recentele realizări ale cinematografiei sovietice (Kalatozov, Ciuhrai, Danelia și Talankin, Nasmov etc) independent de alte contribuții și de asimilarea totală a formelor celor mai moderne ale limbajului cinematografic este ruptura sa completă cu schematismul care se manifesta din nefericire în numeroase filme din anii trecuți sau mai mult decît atît, o foarte mare adîncime și bogăție în tratarea personajelor filmului.

Eroii zilelor noastre sînt feluriți pe ecran tot astfel cum felurite sînt și condițiile din diferite țări care au propria lor producție cinematografică. După părerea mea, un adevărat erou care este creat de către un actor sau regizor trebuie să exprime prin intermediul personajului bogăția de contradicții pe care i-o oferă realitatea.

O nouă piesă în pregătire

„RUY BLAS"

La Teatrul pentru tineret și copii se fac pregătiri pentru prezentarea dramei romantice „Ruy Blas" de Victor Hugo.

Ca în aproape toate operele marelui scriitor francez, și în „Ruy Blas", se desprinde ideea superiorității morale a oamenilor din popor.

Regizorul Constantin Codrescu s-a folosit de cadrul scenografic, creat de pictorul scenograf Ion Mitrici, cît și de muzica compusă de Dumitru Capoianu. În ceea ce privește colectivul artistic, din el fac parte tineri, dintre care unii au prilejul să înfățișeze pentru prima oară pe scenă personaje ale unei opere clasice. În primele roluri, acela al lui Ruy Blas și al reginei apare actrița Vasile Gheorghiu și Leopoldina Bălănuță. În altă distribuție, aceleași personaje vor fi interpretate de Constantin Codrescu și Doina Tuțescu. În celelalte roluri vor juca Ion Manta, artist emerit, Marcel Gingulescu, Gh. Vrînceanu, Nic. Motoc, Constantin Cristescu, Jean Lorin, Felix Caroly, Gh. Arcudeanu, Eugenia Eftimie, Genoveva Preda, Madlen Andronescu.

Marian SANDU

VĂ POVESTIM FILMUL

„O ZI CA LEII"

Producție a studiourilor italiene

În atmosfera de panică și haos care domnea în Italia după încheierea armistițiului, la 8 septembrie 1943, cîțiva tineri, pe care împrejurările îi apropie, se constituie într-o formație de rezistență împotriva hitleriștilor. Unul dintre ei este Danilo, student, fugit din spitalul în care părinții îl internaseră pentru a nu fi înrolat cu forța în armata fascistă ; altul este contabilul Michele, fugit la rîndu-i din trenul cu care se evacua ministerul său în nordul Italiei — ca urmare a înaintării aliaților — întrucît dorea să meargă la Roma s-o întîlnească pe iubita lui Ida ; un al treilea e Gino care colinda satele în căutare de hrană ; în sfîrșit, Orlando, un luptător dintr-un sat învecinat locului unde micul grup se ascunsese, pentru a pregăti lupta.

În mijlocul lor sosește comunistul Edoardo, un om încercat, care le arată ce au de făcut. Dar pentru a arunca în aer podul pe care treceau trenurile hitleriștilor, ei trebuie să-și procure explozibil și arme. Le obțin prin acțiuni curajoase, însă Edoardo e arestat, iar grupul se destramă. Ulterior, aflînd de moartea lui Edoardo, ei pornesc cu o fermă hotărîre să-i îndeplinească ultimul cuvînt. Pe o ploaie torențială podul este minat și, înfruntînd toate riscurile momentului, ei îl aruncă în aer. Misiunea a fost îndeplinită dar tocmai cei care părea mai lipsiți de curaj dintre ei — Michele — se jertfește eroic pentru libertatea patriei sale.

DESPRE DEBUTURI ȘI ÎNCĂ CEVA

Înainte de a se întîlni în filmul, „Partea de vină", Ion Bessoiu și Sebastian Papaiani au jucat împreună pe scena aceluiași teatru. Sibian prin naștere, Bessoiu slujește Teatrul de stat din localitate de 14 ani fără întrerupere. Sibian prin adopțiune — de fapt e originar din Pitești — Papaiani a poposit în orașul de pe malurile Cibinului de numai patru ani. Cînd îi vezi împreună, te tentează un zîmbet. Unul masiv, cu o față plină, celălalt, subțirel, firav, aproape plăpînd. (E o debilitate înșelătoare — se plînge rîzînd Bessoiu — pentru că atunci cînd regizorul Mureșan i-a cerut, mi-a tras un pumn cu urmări dureroase ...șalomate pe cîteva zile...).

— *Ai debutat tovarășe Papaiani pe scena acestui teatru în...*

— În „Băieții veseli" de H. Nicolaide. Apoi au urmat alte roluri...

— *Al lui Mihai Brad de exemplu...*

— În filmul regizorului Mureșan. A fost și acela un debut. Cinematografic însă.

— *Critica de specialitate, dar nu numai critica, a apreciat ca deosebit de valoroasă creația dv. din acel film.*

— M-au bucurat aprecierile. Acum aștept părerile cu privire la rolul pe care-l interpretez în recentul film al lui Geo Saizescu, „Un surîs în plină vară".

— *Are corespondențe cu rolul lui Mihai Brad ?*

— Numai din punctul de vedere al originei sociale. Și Brad și Fănuță sînt țărani. E poate interesant de relatat că pînă a fi solicitat de cinematografie n-am jucat niciodată roluri de țărani. Cată numai, în Institut, am interpretat un rol de o asemenea factură într-o piesă contemporană, a Luciei Demetrius.

— *Se știe totuși, Mihai Brad interpretat de dumneata a fost un țăran autentic...*

— Posibil. Cu toate că în viața mea antecedente de acest gen nu există. Sînt cîtadin get-beget, nici măcar rude la țară n-am.

— *Și atunci ?*

În discuție intervine Ion Bessoiu ca un coleg mai în vîrstă, mai cu experiență, nu numai teatrală dar și cinematografică.

— Mie mi se pare că „secretul" constă în talentul cu care sînt construite personajele ce către autorul dramatic sau, în cazul nostru, de către scenarist. Papaiani interpretează pe scena teatrului nostru rolul „dracului uitat" din piesa lui Jan Drda și are succes. De ce ? Pentru că rolul e scris cu talent, îi dă posibilitate actorului să-și evidențieze fațetele multilaterale ale măiestriei sale. Așa s-a întîmplat și cu rolul lui Brad, după mine cel mai bine construit. Eu cred că aici n-au ce căuta antecedentele, hai să le spunem „locative". În definitiv, orice rol reprezintă, la un moment dat, un inedit, o revelație, nu ? Papaiani a fost distribuit să-l interpreteze pe Despot Vodă. Credeți cumva că nu va putea să-l interpreteze pentru că neam de neamul lui nu a fost domnitor ? Rolul a fost scris cu talent de Alecsandri și în această rezidă cheia. Și cînd spun talent mă refer la măsura în care rolul cumulează gînduri, sentimente, idei verosimile, reale, capabile să stîrnească adeziuni chiar după avataruri sufletești sau dimpotrivă, dezaprobrare, mînie.

— Și mai este ceva — continuă Bessoiu. Rolul regizorului. După cum vedeți — zîmbește el — sînt modest și nu vorbesc despre contribuția actorului. Am să vă relatez o întîmplare din colaborarea mea de actor de film cu regizorul Mircea Drăgan. Am lucrat cu dînsul la filmul „Setea" iar acum colaborez din nou la „Neamul Șoimăreților". În care interpretez rolul cîmnitorului Tomșa. În fața filmărilor la „Setea" regizorul mi-a cerut cîteva lecții — înainte de învățarea definitivă a replicilor — în care fiecare interpret era pus să-și dezbată rolul cu cuvinte proprii. La una din aceste repetiții, după o intrare în cadru ratată mi-a cerut să reiau. Reintrînd, m-am pomenit cu doi electricieni care-mi imobilizau brațele. Am rămas năuc : „Ce faceți, fraților ? Asta nu-i în scenariu", la care regizorul mi-a replicat : „Ce importantă are ? Comportă-te conform caracterului personajului". În momentul acela am înțeles exact ce vrea Mircea Drăgan de la mine. A treia repetiție și următoarele, au mers „șnur".

★

Discuția se prelungise peste orele decente de noapte, actorii aveau a doua zi devreme repetiții, așa încît a trebuit să încheiem interviul.

I. DELEANU

Întîlnire cu George Enescu

În iarna anului 1929, maestrul George Enescu a întreprins în țară un turneu, concertînd în diferite orașe din Ardeal. În acea vreme locuiam la Turda, într-un hotel.

Cu inima plină de bucurie, așteptam cu nerăbdare ceasul cînd voi avea prilejul să ascult concertul de vioară dat de marele maestru anunțat la Turda pentru 10 decembrie 1929. Cu două ore înainte, mă pomenesc cu cineva care fără să bată la ușă intră în casă. În persoana care a intrat în locuința mea am recunoscut chiar pe George Enescu. „Cred că am greșit apartamentul ! Vă rog să mă scuzați", — mi se adresă jenat.

M-am prezentat, apoi l-am condus la un etaj superior, unde i se rezervase o cameră. În drum spre teatru, m-am oprit la restaurantul de la parterul hotelului. Cunoscînd pe patronul localului, i-am recomandat să pregătească un meniu ales pentru George Enescu, presupunînd că va avea loc o masă în cinstea lui, dată de oficialitățile orașului.

Întorcîndu-mă de la concert, am intrat din nou în restaurant. Într-adevăr, masa era pregătită. Dar la ea nu luaseră loc nici oficialitățile și nici oaspeții. Faptul m-a pus pe gînduri. N-am știut ce să cred. Era o stîngăcie sau o indolență crasă din partea oficialităților ?

Am socotit necesar să întreb asupra mea această răspundere. M-am dus la oaspeți și adresîndu-mă maestrului, l-am rugat ca,

DIN SCRISORILE SOSITE LA REDACȚIE

împreună cu persoanele ce-l însoțeau, să fie invitații mei la masă. Enescu a acceptat.

După cină, avînd de urcat trei etaje, drumul era destul de greu pentru maestru. Suferind cum era — făcea cîte un popas aproape la fiecare treaptă. Ajunși la etajul I, unde locuiam, ca să facem un popas mai mare, am invitat pe distinșii mei oaspeți la o cafea. Toți au primit cu plăcere invitația. După ce le-am servit cafeaua, am discutat despre concertul din aceeași seară.

Cum a doua zi de dimineață Enescu pleca din Turda, ne-am luat un călduros rămas bun. În ziua următoare, înainte de a pleca la serviciu, iau blocnotesul de pe birou, ca să-mi notez ziua memorabilă petrecută atît de plăcut cu oaspeții dragi. Cînd îl deschid, văd pe prima pagină scrise cu cerneală, următoarele cuvinte : „*În amintirea concertului de la 10 decembrie 1929. Cu recunoștință, George Enescu*".

Aceste rînduri, au fost scrise de maestrul George Enescu, cînd eu pregăteam cafeaua în camera vecină.

Din acea zi, pentru mine block-notesul a devenit un obiect de mare preț. Intenționez să-l dăruiesc unuia dintre urmașii numelui.

Ing. Ilie GEORGESCU

Pe scenele teatrelor din Cuba

(Urmare din pag. 1)

pertoriu serios, pentru rolul principal din piesa „Servitoarele" de Jean Genêt. Șansa mea — zîmbește actrița — deoarece am jucat această piesă la Havana în 1954.

Ultimul meu spectacol în S.U.A., a fost o piesă a lui Richard Nasch. Repetam Medeea, cînd în 1960 am fost rechemată în patrie, unde am jucat la Conjunto Dramatico Nacional — teatrul național cubanez care și-a inaugurat activitatea în Cuba eliberată, cu „Lizzie Mc Kay" de Sartre, în care am interpretat rolul principal. La premieră au participat Fidel Castro și autorul. Cu această piesă am plecat în turneu prin țară.

Al doilea spectacol în care am interpretat de asemenea rolul principal, a fost piesa dramaturgului argentinian Andres Lizarraga, „Sfînta Ioana a Americii". Spectacolul, cu adînci semnificații sociale, a făcut ocolul țării. În 1962 are loc premiera piesei lui B. Brecht „Mama", pusă în scenă de Nestor Raimondi, regizor argentinian, care a colaborat cu „Berliner Ensemble". Tot Nestor Raimondi a montat și „Vassa Jeleznova" de M. Gorki, în care am jucat rolul Nataliei.

— *Știm că aceștia o intensă activitate la radio și televiziune. Jucați în continuare și pe scena Teatrului Național ?*

— Este adevărat că sînt mult solicitată la radio și televiziune. De altfel, colaborarea mea cu aceste instituții a început de mult, așa cum am mai spus. În prezent dețin la televiziune o emisiune permanentă intitulată „La Ciudad Nuda" — care pune accentul pe probleme sociale, dezvăluind aspectele negative. Tot la televiziune am interpretat rolul principal din „Iulia" de Strindberg. În legătură cu activitatea mea teatrală, propriu-zisă, trebuie să vă spun că în Cuba există cîteva grupe profesioniste de teatru, grupate în acel Conjunto Dramatico Nacional, de care vorbeam, și care întrunește în afară de teatre dramatice — unul în care joc și eu și un teatru-studio, un teatru liric, de operă, de balet, de folclor și de păpuși.

Grupul teatral din care fac parte actualmente și-a început activitatea în 1962, cu piesa „Mama" de Brecht.

— *Proiectele dv. ?*

Miriam Acevedo nu-mi răspunde imediat. Caută într-o poștă mare și scoate un plic. Cu un gest bruse îl răstoarnă pe măsuță. Fotografii, tăieturi de ziare, dar mai ales fotografii. Pe una din ele este înfățișată în aceeași îmbrăcăminte pe care o poartă acum, stînd pe un scaun înalt de bar, în mijlocul unei scene goale.

— După cum știți, mi-am început activitatea artistică cîntînd. Anul trecut am reapărut în acest „rol" nou pentru mine. Am apărut pe scena barului „Capri" — unul dintre cele mai mari și cunoscute locale din Havana, cu un repertoriu și într-un stil neobișnuit pentru un spectacol de bar în general. Cînt așezată pe un scaun de bar îmbrăcată așa cum mă vedeți, acompaniîndu-mă din ghitară. Repertoriul este format din vechi cîntece cubaneze, cîntece franceze, spaniole.

— *Citeva cuvinte despre activitatea teatrală în țara dv.*

— Pentru „Anul Shakespeare", Conjunto Dramatico Nacional l-a invitat pe cunoscutul regizor cehoslovac Otomar Krejca să pună în scenă „Romeo și Julieta". Teatrul-Studio joacă mult piesele lui Brecht, ca de pildă „Mutter Courage" și „Cercul de cretă caucazian". Nestor Raimondi lucrează acum la „Tragedia optimistă". Regret foarte mult că din cauza voiajului meu prin Europa, care îmi răpește cîteva luni, nu pot să joc în acest spectacol.

— *Ce alte preferințe aveți ?*

— Sînt îndrăgostită de piesele lui Cehov. La noi în Cuba, lucrările acestui autor se joacă mult. Ca și ale lui Garcia Lorca și Maiakovski. Ultima montare a fost realizată cu piesa „Baia" pe scena Teatrului Studio de cunoscutul regizor Vicente Revueltas.

Irina VRABIE

NE VIZITEAZĂ...

Luna martie va fi bogată în manifestări muzicale cu concursul unor artiști de peste hotare. Intre cei care ne vor vizita va fi și violoncelistul Josef Chuchro din R.S. Cehoslovacă. Artistul este deținătorul premiilor II al Concursului internațional de violoncel din Mexic. A obținut de asemenea premiul I la Concursul internațional al tineretului din Cehoslovacia și premiul de onoare al Festivalului „Primăvara la Praga", o dată cu renumiții violoncelișți sovietici M. Rostropovici, D. Șafran și H. Varon. A dat concerte în Uniunea Sovietică, R. P. Polonă, R.S.F. Iugoslavia, Austria, acestea sub conducerea dirijorilor A. Klima, M. Turnovski, A. Gusman.

Josef Chuchro

Violoncelistul Josef Chuchro va prezenta în țara noastră concerte între 11 și 15 martie.

Un alt oaspete va fi cîntăreața de muzică ușoară Nicky Davis din Italia, care va apărea în aceste zile pe scena Teatrului satiric-muzical „Constantin Tănase" alături de cîntăreții noștri.

Nicky Davis

CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ •

Teatrul Național „I. L. Caragiale" :

„O FEMEIE CU BANI"

de G. B. Shaw

Inițiativa Teatrului Național de traduceri și reprezentare a comediei **O femeie cu bani** (pe adevăratul ei nume, **Milionara**), scrisă în 1933, merită prima laudă, dintre cele pe care le va merita, în legătură cu recenta premieră...

...Sîntem în 1933, an crucial, în care „regii banului" capitalist (vechi mușterii ai lui Shaw) au dezlănțuit asupra lumii, pentru a netezi calea nesățioasei lor exploatări teroarea acelui rege al morții care s-a numit Adolf Hitler. Shaw întrebă, deci, cum de atîtea ori mai întrebase : ce e cu acești „regi ai banului", ce ne facem cu ei, noi, oamenii de rînd, — că se pregătesc să ne ducă la un abator cum nu s-a mai văzut vreodată ? Și, ca un avertisment, el ne înfățișează un alt „rege al banului", adaugă încă un chip la numeroasa galerie și menajerie a speței, din care aproape fiecare operă anterioară a sa ne prezentase cîte un eșantion. Acest nou „rege al banului" e, de data aceasta, o regină. Dar, e care, în-tr-adevăr o regină, adică o femeie ? Iată o întrebare dificilă. „Rege", nu pare să fie Epifania Onisanti, căci poartă fuste. Dar nici „regină" nu ni se pare încontestabil a fi, în ciuda fustelor ei somptuoase și excentrice, și chiar în ciuda altor aparențe foarte formale. Căci din tot ceea ce este feminin în femeie, nimic nu mai există, nu mai glăsuiește și nu mai cheamă în făptura Epifaniei Onisanti, „cea mai bogată femeie din Anglia". Realitatea este că străpînirea celei mai mari averi bănești din a făcut din Epifania un monstru înspăimîntător și repulsiv, un produs de deumanizare atît de absolută, încît atinge asexuarea morală și psihologică, prin concentrarea într-un singur instinct : al proprietății, și într-un unic simț : al banului. Această, hai să zicem, femeie, tînără și frumoasă, e atît de bogată și crede cu atîta tărie în omnipotența banului său, încît poate cumpăra tot și orice, în afara unui strop de fericire omenească, făcută din sinceritate și iubire. Pentru ea, fericirea este fructul unui act de voință și speculă capitalistă, și cînd pornește la cucerirea unui bărbat și a unei inimi omenești, ea răspîndește în jur mizerie, groază și moarte, totul sub forma unor strălucite dovezi de capacitate negustorească și financiară. Epifania Onisanti e o regină Midas, a cărei mînă transformă în aur rot ce atinge, ceea ce pe ea o umple de încîntare și orgoliu, iar pe toți ceilalți înspăimîntă și-i dezgustă. De fantastica ei forță, oamenii fug ca potîrnichile, toți o repudiază, chiar și imbecilul boxer bîlbîit, Alastair, primul soț, chiar și tontălăul parazit monden Adrian, eventualul viitor soț, chiar și lacomul avocat Sagamore, lacheul juridic al bogătașilor. Victoria Epifaniei nu se produce decît peste cadavre.

În tratare dramatică, Epifania ar fi un monstru de domeniul viziunilor fantastice, pe linia „capriciilor" lui Goya. Shaw a tratat-o comic, monstrul înfățișîndu-ni-se în momentul vieții particulare și intime. Dar faptul că Shaw a ales o femeie, accentuează semnificația adîncă, simbolică, a satirei care demască cu nespusă violență, perspectivele pe care le deschide lumii atotputernicii milionari. Pînă aici totul e clar, și sub raportul acestei demascări, realizată în portretul magistral al Epifaniei Onisanti, comedia este strălucită. Mai puțin explicabilă apare însă victoria Epifaniei asupra „mediului egiptean", singurul erou cinstit al comediei, critic lucid și disprețuitor al capitalismului, care se lasă însă, la final, subjugat și înjugat, de forța mereu, lacheul juridic al bogătașilor. Victoria Epifaniei nu se produce decît peste cadavre.

În tratare dramatică, Epifania ar fi un monstru de domeniul viziunilor fantastice, pe linia „capriciilor" lui Goya. Shaw a tratat-o comic, monstrul înfățișîndu-ni-se în momentul vieții particulare și intime. Dar faptul că Shaw a ales o femeie. accentuează semnificația adîncă, simbolică, a satirei care demască cu nespusă violență, perspectivele pe care le deschide lumii atotputernicii milionari. Pînă aici totul e clar, și sub raportul acestei demascări, realizată în portretul magistral al Epifaniei Onisanti, comedia este strălucită. Mai puțin explicabilă apare însă victoria Epifaniei asupra „mediului egiptean", singurul erou cinstit al comediei, critic lucid și disprețuitor al capitalismului, care se lasă însă, la final, subjugat și înjugat, de forța mereu, lacheul juridic al bogătașilor. Victoria Epifaniei nu se produce decît peste cadavre.

În tratare dramatică, Epifania ar fi un monstru de domeniul viziunilor fantastice, pe linia „capriciilor" lui Goya. Shaw a tratat-o comic, monstrul înfățișîndu-ni-se în momentul vieții particulare și intime. Dar faptul că Shaw a ales o femeie. accentuează semnificația adîncă, simbolică, a satirei care demască cu nespusă violență, perspectivele pe care le deschide lumii atotputernicii milionari. Pînă aici totul e clar, și sub raportul acestei demascări, realizată în portretul magistral al Epifaniei Onisanti, comedia este strălucită. Mai puțin explicabilă apare însă victoria Epifaniei asupra „mediului egiptean", singurul erou cinstit al comediei, critic lucid și disprețuitor al capitalismului, care se lasă însă, la final, subjugat și înjugat, de forța mereu, lacheul juridic al bogătașilor. Victoria Epifaniei nu se produce decît peste cadavre.

Dar și interpretarea actoricească, incredințată unui număr de actori tineri a fost la înălțime. Încadrînd pe Epifania Onisanti, milionara, Carmen Stănescu a atins, fără îndoială, punctul cel mai înalt al carierei sale de pînă astăzi, cu o creație realmente memorabilă. Tot atît de exact ca și regizorul, ce a intuit simbolul și fondul sumbru al acestui personaj croit pe dimensiunile monumentului satiric, și — stîrnind rîsul, prin bunul atitudinei, prin spontaneitatea și comicul replicii, prin gesticulația și dinamica delirantă, ea a știut să streoeare în sufletul spectatorului acel fior adînc, straniu, a cărui sursă și al cărui ecou sînt de dincolo de comedie.

În rolul avocatului Sagamore — unul din acei martori cinici care se autocaptivînd cu atîta sinceritate în batjocorirea burgheziei britanice, personaj apropae nelipsit din comediile lui Shaw — Mihai Fotino a fost foarte plicut, și a atras în mod inteligent atenția spectatorului spre fondul adevărat al chipurilor și faptelor, fără însă o suficientă preocupare pentru stilul juristului britanic, fixat și cunoscut încă de la Dickens. Multe explozii de rîs s-au datorat boxerului Alastair, interpretat de Dem Rădulescu. Se pune însă întrebarea, pentru un actor cu multe succese, de ce încă la începutul carierei sale : Rădulescu nu năzuiește oare să realizeze mai mult ?

O plăcută surpriză a constituit Matei Gheorghiu, în rolul mărginitului monden Adrian. Iată încă un actor valoros, ale cărui adevărate posibilități nu au fost suficient relevate pînă acum. Alfred Demetriu, în rolul directorului unui hotel de mare lux, nu a avut decît o scenă, dar a pus în ea hazul unui rol de mare întindere. În „medicul egiptean", Damian Crișmaru, a învăluit, poate cam mult, sub tonul egal al unei exprimări de basm oriental, asprimea și vioiciunea critică a unui personaj cu structură morală pozitivă. Didona Popescu, interpretînd pe Polly „Ciorap Roș", a realizat într-un rol de semnificație complexă și de comic estompat, o creație egal de inspirată în gingășie simplă și în umor ascuns care o impune. Adriana Pițești Adrian Hasnaș, în episodicul rol al unui cuplu de exploatatori de suburbie, s-au străduit onorabil, cu rezultate diferite.

Radu POPESCU

NE VIZITEAZĂ...

Luna martie va fi bogată în manifestări muzicale cu concursul unor artiști de peste hotare. Intre cei care ne vor vizita va fi și violoncelistul Josef Chuchro din R.S. Cehoslovacă. Artistul este deținătorul premiilor II al Concursului internațional de violoncel din Mexic. A obținut de asemenea premiul I la Concursul internațional al tineretului din Cehoslovacia și premiul de onoare al Festivalului „Primăvara la Praga", o dată cu renumiții violoncelișți sovietici M. Rostropovici, D. Șafran și H. Varon. A dat concerte în Uniunea Sovietică, R. P. Polonă, R.S.F. Iugoslavia, Austria, acestea sub conducerea dirijorilor A. Klima, M. Turnovski, A. Gusman.

Josef Chuchro

Violoncelistul Josef Chuchro va prezenta în țara noastră concerte între 11 și 15 martie.

Un alt oaspete va fi cîntăreața de muzică ușoară Nicky Davis din Italia, care va apărea în aceste zile pe scena Teatrului satiric-muzical „Constantin Tănase" alături de cîntăreții noștri.

Nicky Davis

● Stagiunea Teatrului Națiunilor își va deschide anul acesta pentru a XI-a oară porțile în sala teatrului „Sarah Bernardt" din Paris, la 4 martie. Manifestările ei, la care participă trupe de teatru, de operă și ansambluri din numeroase țări ale lumii — Franța — U.R.S.S., S.U.A., Anglia, Italia, Germania — vor include spectacole dedicate aniversării a 400 de ani de la nașterea lui Shakespeare.

● „Umbrelele Cherbourg-

ului" se intitulează noul film al regizorului Jacques Demy pe muzică de Michel Legrand. Acțiunea se petrece între 1957—1963 înfățișînd drama sufletească a tînărului mecanic Guy care o iubește pe Geneviève, fiica unei negustorese de umbrele. Trimis să lupte în Algeria, Guy este rănit, iar cînd se întoarce își vede fericirea pierdută : indemnată de mama ei, Geneviève se căsătorise cu un om bogat.

● Un disc Edith Piaf postum a fost editat de casa „Columbia". El cuprinde cîteva din șansonetele de neuitat ale regretatei cîntărețe : „Cele trei elopete", „În închisorile din Nantes", „Céline" și „Regele a bătut toba".

● „Omul" se intitulează o melodie omagială dedicată lui John F. Kennedy, pe care quartetul american de jazz „Golden Gate" a inclus-o în repertoriul său și chiar a imprimat-o recent pe discuri.

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Noutăți științifice (Pagina a 4-a) · Cu PIOLA despre fotbal (Pagina a 5-a) · Cuiul SCHIȚA DE MITRO MITROVICI (R.S.F. Iugoslavia) (Pag. a 7-a)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VIII — Nr. 335 • Sîmbătă 7 martie 1964 • 8 pagini — 1,50 lei

SECVENȚE LA PECHEA

Ne aducem bine aminte. Prin fața ochilor noștri se perindau imagini care ne impresionau profund nu numai prin noutate, ci și prin înalta lor semnificație. Era un film documentar intitulat concis: „Pechea-1949". Operatorii de la studioul „Alexandru Sahia" poposiseră într-una din primele gospodării colective constituită în țară și adunaseră harnici, pe peliculă, puzderie de imagini. Le păstrăm și astăzi vii în memorie.

...Iată, proaspeții colectiviști, au pornit să-și delimiteze perimetrul teritoriului unității. Îi însoțesc cîteva tractoare cu pluguri, pe care mecanizatorii, emoționați și ei de însemnătatea momentului, le mențin anevoie pe linia însemnată de tehnicienii cadastrali. E o zi călduroasă de august. Miriștile, uscate sfarog, pîrîie sub roți. Se sfarmă însă nu numai ele ci și bălăriile înălțe care-și au rădăcinile înfipte în haturi. Clipe care nu se vor uita: hotarele ce zăgăzuiau de atîta amar de timp ogoarele, despărțîndu-i pe oameni, înverșunîndu-i și umplîndu-le sufletul de venin, dispar pentru totdeauna sub fierul brăzdarelor. O dată cu ele se încheie un întreg capitol de istorie.

...O altă secvență își cere de asemenea dreptul de a fi consemnată: sub îndrumarea instructorului de la județeana de partid se alcătuiește cel dintîi plan de producție al unității. Pe baza prevederilor lui, a doua zi, în bătătura gospodăriei se înfig în pămînt stîlpii primului acaret. După un obicei din bătrîni, în vîrful lor trebuia să se prindă cîte o năframă. Colectiviștii i-au împodobit însă cu steaguri roșii și tricolore. De acum înainte aceasta va deveni o datină. Cincisprezece ani s-au scurs... Nu-i chiar atît de mult. Altădată treceau multe decenii fără să lase în cronica satelor, în viața și în munca oamenilor vreo urmă cît de cît importantă. Perioada pe care colectiviștii din Pechea au parcurs-o însă de la înființarea gospodăriei și pînă în prezent, a fost fără seamăn de bogată. Dacă cineaștii ar vrea azi să cuprindă realizările pechenilor în toată amploarea lor, ar avea mult, foarte mult de lucru.

Avem în față un grafic. Din el se vede cum a crescut valoarea averii obștești și a fondului de bază în perioada 1953-1963. Două linii colorate diferit ne arată că în acești zece ani avuția comună a sporit cu 407 la sută și fondul de bază s-a mărit de aproape cinci ori ajungînd la 8.120.000 lei. Cîtă muncă, cîte preocupări, și mai ales, ce fel de muncă, ce fel de preocupări se ascund în spatele acestor cifre. Mergînd pe urmele lor vom vedea că la Pechea, vechile metode de lucru au fost peste tot înlocuite cu altele perfecționate. Pămîntul nu se mai ară ca înainte, primăvara, ci din

Ion PAVELESCU
L. BASSERO

(Continuare în pag. a 3-a)

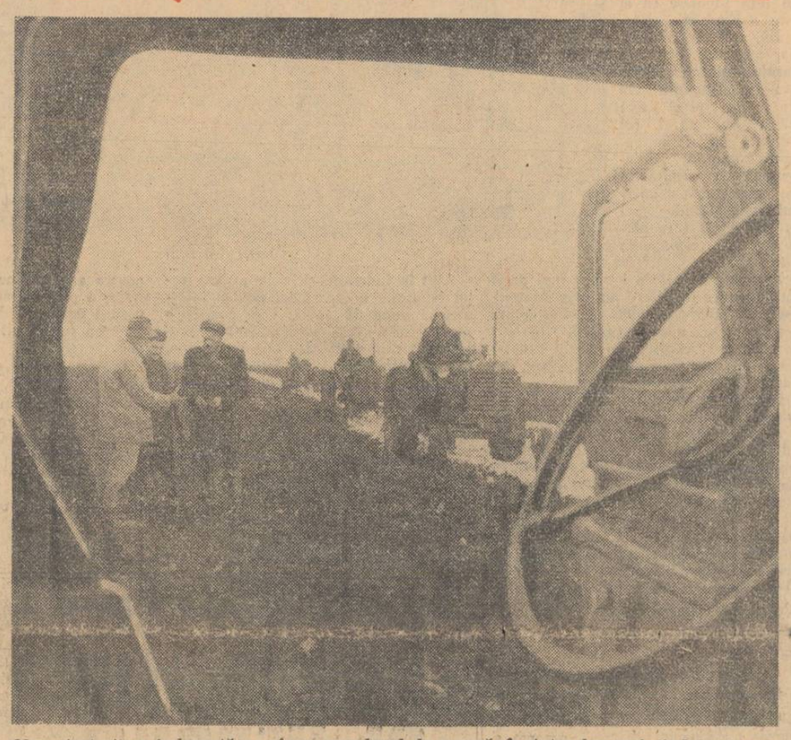

Mecanizatorii se îndreaptă pe cîmp spre locul de muncă. Înaintea lor se întind largi ogoarele gospodăriilor colective.

DE ZIUA EI

Despre EA e vorba... Parcă o vezi aevea, într-o copilărie îndepărtată, aplecată asupra leagănului, priveghind primul surîs al noului venit pe lume. „Nani, nani, puiul mamei". Fruntea adumbrită se lasă ocrotitoare peste pătucul cu mugur de vis. Privire caldă de mamă sau de bunică, de soră sau de tovarășă de muncă și de viață! Fiorul scump al primei iubiri tu ni l-ai dat într-o primăvară oarecare, sub dogoarea unui vers însemnat stîngaci pe un colț de hîrtie.

Iartă, rogu-te, gîndul acesta sfielnic de adîncă stimă și fierbinte prețuire... Aș vrea să găsesc cuvintele acelea simple, cu sensuri profunde, care să-ți împletească întreaga noastră mulțumire. Năpăstuită și neștiută odinioară, luptîndu-te amarnic cu greutățile unei existențe apăsătoare, te-am văzut urcînd apoi pieptiș spre lumina unei vieți noi și adevărate. Noile rostuiri ți-au redat demnitatea și menirea ta deplină în lume, te-au făcut deopotrivă de prețuită în rîndurile unei societăți reclădite din temelii. Așa te știm...

Ai mii și mii de nume, dar pentru că nu putem să le înșiruim pe toate, ne-am oprit în rîndurile acestea asupra cîtorva identități culese dintr-un noian mereu proaspăt de amintiri. Să ne gîndim dintru început la două harnice țesătoare — Stela Ciobanu și Elena Ghinea — pe care le-am cunoscut cu puțin timp în urmă la fabrica „Libertatea" din Sibiu. Le-am văzut într-o dimineață printre ringuri, lucrînd ca niște albine, în zumzetul acela neîntrerupt care toarce pajiști de pînze și de stofe. Parcă erau acolo de cînd lumea, minuind cu dezinvoltură mașinile complicate și stăpînind cu siguranță procesul atît de complex al automatizării.

În prima pauză le-am zărit citind manualele clasei a XI-a pe care o urmează la cursurile serale. Le-am întrebat despre viitor, și am aflat că visurile lor zboară slobode pe drumurile însușirii științei. Există la noi o continuă emulație. O căutare creatoare spre mai bine, și atunci cînd două tinere țesătoare îți mărturisesc că vor să ajungă ingineri, ai credința că și această dorință va deveni realitate.

★

Dintre toate buchetele de flori pe care le va primi în ziua de „8 Martie" învățătoarea Maria Vidra, cu siguranță că cel mai de preț pentru ea va fi buchetul acela de note bune apărut în catalog în dreptul celui mai îndărătnic școlar de pînă mai ieri. Se pusese pe gînduri și nu mai știa ce să facă. Au discutat în cadrul lectoratului cu părinții, care se țin cu regularitate la școala 159 din Capitală, s-a sfătuit și cu alți profesori, dar degeaba. Băiatul venea cu lecțiile nefăcute, cu șorțul rupt și caietele murdare. Toate încercările păreau a da greș. Într-o zi s-a dus acasă la școlar să-i cunoască părinții. Atunci a înțeles totul. Familia se destrăma. Tatăl a ieșit duhnind a băutură în ușă și cînd a aflat despre ce e vorba a dat-o pur și simplu, pe ușă afară.

— Ce te bagi dumneata în viața noastră? E copilul meu și mă privește.

D. TABACU

(Continuare în pag. a 3-a)

Harnica muncitoare Sanda Roșu de la Fabrica de confecții București, are un zîmbet care anticipează primăvara.

Fotografia: Mihai POPESCU

CEL MAI ÎNALT COȘ DIN ȚARĂ

În fața ușii ascensorului nu se poate sta decît încotoșmănit în pufoaică și cu căciula bine trasă pe urechi. Un curent puternic și rece te împinge parcă în sus, spre luminile care se văd pe platforma din vîrful coșului, la mai bine de o sută de metri înălțime.

— Dacă aici te pătrunde curentul prin cojoc, apoi colo sus te ridică cu totul, nu alta...

— O să vedeți îndată că nu e chiar așa. Acolo sus nu e frig și se poate lucra netulburat. Undeva pe la 15 metri suflă aer cald cîteva aeroterme de peste 100 000 de kilocalorii.

Venind de sus cabina ascensorului s-a oprit în fața triunghiului de oțel profilat. E o colivie din bare de oțel și sîrmă în care pot călători lejer patru oameni. Vizitatorii intră în colivie și pornesc în sus după ce au așteptat mai întîi să se liniștească vibrațiile cablurilor de ghidaj de-a lungul cărora trebuiau să alunece spre înălțimi. Citva timp nu se vede de jur împrejur decît peretele de beton al coșului, pentru ca mai apoi să apară căptușala de cărămidă refractară cu aspectul frumos al unei fațade de bloc-turn pe care s-au aplicat corpuri ceramice.

Undeva, sus de tot, meșterii șamotori lucrează susținuți de o platformă suspendată. Pe cap poartă

I. BECHERU

(Continuare în pag. a 3-a)

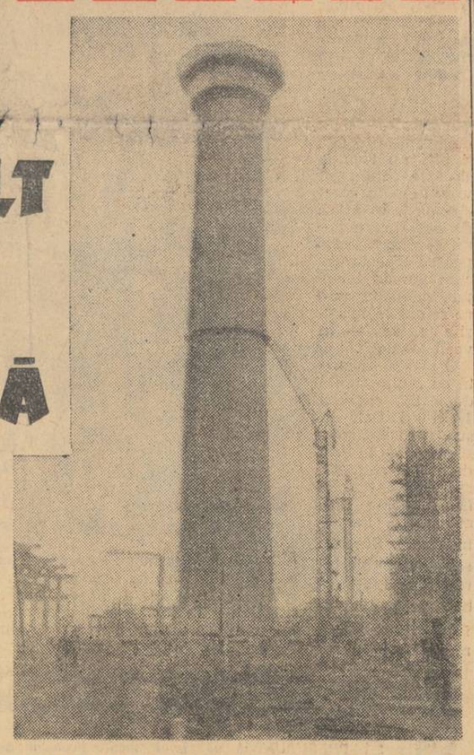

La nunta Cezarinei și a altora...

Mîna mică s-a prins sfioasă de mîna mai aspră, bărbătească. Ocrotitoare, aceasta a închis-o delicat în palma-i puternică. Așa, mînă în mînă, cei doi tineri au înfruntat momentul acela emoționant, cînd o voce prietenoasă a rostit întrebările:

— „Cetățene Constantin Drăghiciu, iei în căsătorie pe cetățeana Cezarina Idoraș?" și...

— „Cetățeană Cezarina Idoraș, iei în căsătorie pe cetățeanul Constantin Drăghiciu?"

Răspunsurile au răsunat răspicat și o dată momentul acesta depășit, felicitările au îmbinat emoția cu zîmbete. Mirii au primit urările oficiale ale delegatului de stare civilă, și apoi au trecut direct... în brațele celor mai buni prieteni, „nașii" cum le place să-și spună, care i-au însoțit la cununie.

Cezarina, țesătoarea de 18 ani și-a legat viața de Constantin, montorul de la Uzina de tractoare din Brașov. O prietenie sinceră, o dragoste delicată s-a înfiripat între ei, de mai multă vreme. Astăzi, au hotărît să pornească alături, să-și lege viețile, să împartă greutăți și bucurii, să dureze o familie trainică. Tot mînă în mînă au plecat, petrecuți de „nașii" — Spiridon Bebelea și soția lui, amîndoi muncitori la Uzina de tractoare — care îi găzduiesc pe tineri pînă ce noii familiști vor primi unul din apartamentele din blocurile ce se construiesc în cartierul Tractorul. Se pare că Spiridon Bebelea i-a fost „naș" montorului Drăghiciu și în privința meseriei, iar acum, se simte obligat să-și ajute tînărul tovarăș de muncă și la începuturile vieții lui de familie.

Un tînăr și o tînără care se iubesc, două întrebări oficiale, răspunsuri emoționate, felicitări, flori, glume ...Totul pare atît de simplu!

Altă pereche vine să dea răspunsuri la cunoscutele întrebări. Camera spațioasă, elegant mobilată, în care se oficiază căsătoriile e plină. Au venit toți prietenii mirilor. Să facem în fugă prezentările: Mirii: Ștefana Spirea, învățătoare și Ilie Zanet, strungar la Hidromecanica. Pentru ceilalți, ne ajută strungarul Constantin Rucsanda, care lucrează în fabrică lîngă Zanet și ne șoptește că ginerele e muncitor de frunte. Uite-i pe strun-

Lucia MANOLESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

Un moment solemn!

Ceremonia s-a sfîrșit. Urmează felicitările...

CU SCULPTORUL ȘTEFAN CSORVASSY DESPRE LUCRĂRI PREZENTE ȘI PROIECTE

Drumul spre impunătoarea clădire a Institutului medico-farmaceutic, străjuit — de-o parte și de alta — de arbori cu coroana mare, e plăcut. Pe acest drum urca acum și cunoscutul sculptor Ștefan Csorvassy. Urcă încet și cuprinde cu privirea întregul peisaj. De aici, de sus, se văd bine — învăluirile în poezia iernii — siluetele noilor blocuri, alături de vechile case construite în stil medieval, de arterele largi, care vara sînt mărginite de frumoase perdele de trandafiri...

Iată grădina și curtea largă a institutului tîrgmureșan. Csorvassy poposește în ateliere, acolo unde are unul din foștii săi elevi de la școala populară de artă, muncitorul Gavril Borsos.

Gavril Borsos îl întîmpină cu căldură pe maestrul său, arătîndu-i — într-o încăpere alăturată — ce a realizat de cînd a absolvit școala, cerîndu-i părerea asupra unei noi lucrări. Căci alături de sculpturile „Un tăietor de pădure", „Un muncitor de drumuri" și altele, a apărut acum o lucrare inspirată din munca de aici, de la I.M.F. Sfiala i se citește limpede pe chip, ca și cu ani în urmă cînd a pășit prima oară în incinta școlii populare de artă. Aceasta,

Mircea SCRIPCA

(Continuare în pag. a 4-a)

„Primăvara la stînă". — compoziție sculpturală de Ștefan Csorvassy.

Una pe săptămînă

— Te rog, mămico, nu mi-o cumpăra că mă fac fetiță cuminte!...

Desen de S. NOVAC

VESTIGIILE DE LA PETRA

Descoperirea mărturiilor civilizației unui popor de mult dispărut

În lumea arheologilor e bine cunoscut faptul că teritoriul Iordaniei de astăzi este deosebit de bogat în vestigii ale unor culturi vechi și străvechi din mai toate epocile — de la uneltele paleolitice găsite în oaza Azraq și frescele colorate de la Ghassul datînd din mileniul al patrulea înainte de era noastră, pînă la cetatea cavalerilor cruciați de la Kerak. Dar, unice și incomparabile cu oricare din aceste vestigii sînt ruinele de la Petra, fosta capitală a nabateilor, situată în munții Shera, în partea de răsărit a riului Wadi Arabia.

Caracterul unic al ruinelor de la Petra e determinat nu numai de faptul că ele sînt singurele urme lăsate de acest popor al cărui drum prin istorie a fost foarte scurt, ci și prin aspectul lor ieșit cu totul din comun: clădirile nabateilor sau, mai precis ceea ce a mai rămas din ele, se îmbină perfect cu natura monumentală în care au fost situate, atestînd un simț estetic excepțional pentru grandios. E de presupus că acest peisaj stîncos a exercitat o înrîurire copleșitoare asupra nabateilor.

Într-adevăr, ei au venit din semideșerturile întinse ale Arabiei pentru a se stabili apoi în acest oraș din munți. Istoria nu cunoaște încă multe lucruri despre acest popor remarcabil — judecindu-l după ceea ce a lăsat el posterității, la Petra și în împrejurimi. Conform celor ce se cunosc în prezent, numele nabateilor este pomenit pentru prima oară într-o listă a dușmanilor regelui asirian Asurbanipal din anul 647 dinaintea erei noastre, într-o perioadă însă cînd regiunea Petra mai era locuită de poporul edomit. Nu se știe cînd a fost nevoit acest popor să se retragă din fața nabateilor. Diodorus Siculus citează un autor din secolul al IV-lea înaintea erei noastre care relatează despre nabatei ca locuind într-o cetate inexpugnabilă, construită pe stînca unde au început să se dezvolte anumite forme de arhitectură, sculptură, cioplitorie în piatră și olărie, a căror descriere evocă vestigiile de la Petra.

Rămîn încă deschise multe probleme în legătură cu acest popor remarcabil. De pildă, aceea cu privire la cauzele progresului său vertiginos ca și ale dispariției sale precipitate. Istoria propriu-zisă a nabateilor pare să se întindă pe o perioadă de circa 400 de ani. În aceste numai patru secole, adică din secolul III dinaintea erei noastre pînă în secolul I al erei noastre, ei au evoluat de la un trib nomad la o populație stabilă, cu preocupări artistice evidente și cu o metropolă remarcabilă. Ei au ocupat, sub regele Aretas al III-lea, pe la anul 78 î.e.n., orașul Damasc, și

(Continuare în pag. a 2-a)

Fațada înaltă de 42 m a templului (sau a mormîntului monumental) din apropierea defileului Nadi ed Deir, tăiată de asemenea din masivul stîncos care se vede în spate

VESTIGIILE DE LA PETRA

DESCOPERIREA MĂRTURIILOR CIVILIZAȚIEI UNUI POPOR DE MULT DISPĂRUT

(Urmare din pag. 1)

au dus război împotriva legionarilor romani ai lui Pompei și Traian, iar apoi au dispărut din nou în adîncurile anonimatului istoriei.

Nu se cunosc încă motivele care i-au determinat pe nabatei să transforme stîncile de gresie din regiunea în care s-au stabilit în monumente de proporții uriașe, să taie în stîncă fațade înalte de cîte 40 de metri, cu coloane, frontoane, frize, reliefuri și sculpturi în pereții stîncilor, în loc să clădească asemenea monumente. Se știe doar că stînca însăși era considerată drept reședință a puternicului zeu al nabateilor, zeu numit Dushara, simbolizat sub forma unui obelisc sau uneori sub forma unui bloc mare de piatră, sculptat. După părerea unor arheologi, ca de pildă englezul G. L. Harding, numele de Dushara derivă din expresia arabă „Dhu-es-Shera" care înseamnă „cel de la Shera". Regiunea muntoasă din jurul ruinelor fostului oraș Petra se numește și azi Shera sau Seir.

În partea de sud-est a teritoriului orașului, care se întindea pe 35 km p, se pare că se afla principalul loc pentru exercitarea cultului, la Petra. Acolo stînca a fost tăiată și înlăturată, lăsîndu-se din ea numai două fragmente sub forma a două obeliscuri înalte de cîte 7 metri care răsar din sol. Ceva mai sus, în regiunea de nord a crestelor muntelui, era locul unde se aduceau jertfele. Aici se află o platformă cu o lungime de 14,5 m și o lățime de 6,60 m, tăiată cam la 40 cm adîncime din stîncă. În partea de vest a acestei platforme se află două altare sculptate în gresie. În altarul dinspre sud se află un bazin în formă de cerc, cu un jgheab de scurgere care a servit, evident, pentru scurgerea sîngelui animalelor jertfite. Acest ansamblu arhitectonic bizar aflat pe culmile care oferă ochiului priveliștea de o sălbatecă grandoare a munților Shera, impresionează și azi prin măreția sa.

Vestigiile de la Petra și din împrejurimi atestă că la nabatei exista un cult deosebit al morților. În jurul întregii regiuni se află sute de șanțuri în stînci, adesea împodobite cu fațade pompoase. Aceste monumente funerare sînt exemplele cele mai evidente ale arhitecturii nabateilor.

Pe drumul ce duce spre Petra dinspre răsărit, trecînd prin Sikh — un defileu lat de numai cîțiva metri dar adînc pînă la 100 metri — se află un mormînt măreț denumit „Khaznet Firaoun" — tezaurul faraonului. Șase coloane împunătoare poartă o friză împodobită cu figuri de animale precum și simbolul zeiței Isis, cu un disc între coarnele unei vaci. Printre coloanele etajului de sus, împărțit în trei, se află sculpturi, reprezentînd figuri omenești, după cît se pare, zeițe. Partea centrală este împodobită cu o urnă. Aceasta este mult deteriorată ca urmare a tentativelor repetate de a căuta în interiorul ei o comoară legendară. Urna este însă din piatră masivă. La fel ca și fațada și spațiul interior al monumentului urna a fost tăiată din stîncă de o culoare roșietică, pală, printr-o muncă deosebit de migăloasă, în cursul secolului II înaintea erei noastre.

În acest punct defileul „Sikh" se lărgește și trece prin fața unor morminte care se întind aproape pînă la vîrful muntelui, sub molozul și nisipul adus de rîul Wadi Musa. Cam la 50 de metri în josul văii acestui rîu, începe propriu-zisul teritoriu locuit al orașului Petra, înconjurat cu pereți de stîncă. În pereții de la răsărit, mai cu seamă, se înșiră mormînt după mormînt: „mormîntul urnei" cu patru coloane masive și cu un spațiu interior de 20×18×6 metri; „mormîntul corintic" cu mai multe încăperi despărțite una de alta; „mormîntul palatului" cu trei etaje și cu impresionanta „fațadă festivă" a orașului-ruină. Mai departe, spre nord-vest, stîncile și bastioanele sînt străpunse de multe zeci de morminte mai mici. La fel în partea de sud-vest de ieșirea din defileul „Sikh", în toate defileurile laterale precum și în turnurile de stîncă, pe o întindere de cel puțin 3 km. Acolo, se află „Sala multicoloră", „mormîntul statuilor", „mormîntul din grădină", „mormîntul pilonilor" și — în apropierea marginii de răsărit a teritoriului orașului — „monumentul șerpilor". Pereții de stîncă dinspre vestul orașului sînt presărați cu peșteri, morminte, fațade și nișe cu trepte tăiate în stînci care duc în spre locul de oficiere a cultului precum și în alte locuri sfinte, pînă sus pe platourile cele mai înalte.

La marginea de nord-est a ruinelor orașului a fost descoperită singura inscripție nabateică (aramеică timpurie). După Harding această inscripție spune, în sinteză (și în traducere liberă) următoarele: „Acest mormînt precum și încăperile mari și mici, cavourile înșeși care pot fi recunoscute ca atare, curtea din față sala coloanelor, casele, grădinile, cisternele de apă, terasa, pereții și bunurile care se află în locurile numite, sînt proprietate sacră și inviolabilă a lui Dushara, a zeului, stăpînul nostru și al tronului său sacru precum și a tuturor zeilor care, potrivit scriptelor au de-a face cu lucruri sacre. Este porunca lui Dushara și a tronului său precum și a tuturor zeilor care, potrivit scriptelor pomenite, sînt în legătură cu lucrurile sacre, că așa trebuie făcut și că nu trebuie schimbat nimic. Nu trebuie să fie luat nimic de aici și nici nu trebuie să fie îngropat vreun om în acest mormînt, în afară de acela care are un contract scris pentru aceasta așa cum prevăd scriptele amintite care se referă la lucrurile sacre — în vecii vecilor".

O cărare abruptă cu multe trepte duce din defileul Nadi ed Deir în sus, spre regiunea stîncilor de la vest de orașul ruinelor, spre un templu (sau poate un mormînt monumental?). Și aici se vădește simțul remarcabil al nabateilor pentru așezarea monumentelor lor arhitectonice în regiuni unde natura oferă priveliști măreți.

Teritoriul locuit al orașului Petra se află într-o depresiune cu o lățime de 1,2 km care se întinde în direcția sud-est-nord-vest între masive de stîncă. Aici, toate înălțimile sînt acoperite cu molozul caselor distruse, cu resturi de blocuri de gresie cioplită, cu coloane, resturi de sculpturi și fresce. Peste tot se află cioburi de ceramică subțire ca porțelanul avînd adesea ornamente caracteristice, în formă de pene frumoase. Nu sînt tocmai rare nici cioburile de sticlă antică. O șosea de la vest e pavată cu dale mari pătrate, merge paralel cu rîul Wadi Musa, trece printre ruinele unui arc de triumf alcătuit din trei părți care a fost probabil construit în secolul I al erei noastre. În apropiere se află un templu construit, în mod excepțional, din zid și numit „Quasr al Bint". Se pare că el a fost ridicat la sfîrșitul secolului al II-lea, sub influența romană. În fața acestuia se păstrează un atrium [1]). Ruinele unui gymnasion [2]), ale unei băi, ale unei piețe, precum și ale mai multor palate distruse pînă spre fundament se înșiră de ambele părți ale drumului. Ca la vreo 400 metri la sud de acest nucleu al orașului, se ridică „vergeaua faraonului", ultima coloană care mai stă în picioare din peristilul unui palat.

Printr-un ingenios sistem de diguri, canale, jgheaburi, de-a lungul pereților de stîncă și a unor cisterne s-a rezolvat problema grea a aprovizionării cu apă a acestei regiuni unde plouă puțin. Apa rîului Wadi Musa, despre care se presupune că pe atunci curgea în tot timpul anului, a fost captat la intrarea dinspre răsărit a defileului „Sikh" printr-un dig, iar cu ajutorul unui tunel lung de 140 metri, lat de 7 metri și înalt de 4,6 metri a fost dusă în rîul Wadi el Moslem care curge spre nord. În acest fel apa ajungea în partea de nord-est a orașului, situată la un nivel mai înalt, și străbătea partea cea mai mare a cartierului locuit.

Mai există la Petra și în împrejurimile sale, multe vestigii ale unor timpuri de mult apuse care n-au putut fi încă identificate. Toate vorbesc, însă, despre înaltul nivel de civilizație al nabateilor, al acestui popor despre care istoria a înregistrat, relativ, foarte puține lucruri.

1) Vestibul al caselor romane.

2) Locul unde vechii greci făceau exerciții atletice.

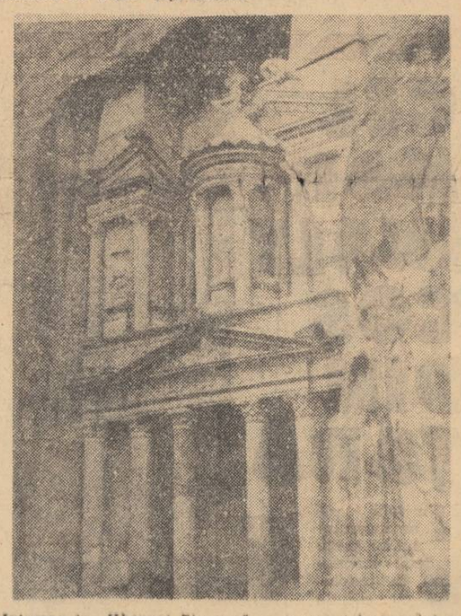

Intrarea în „Khaznet Firaoun" — tezaurul faraonului cu coloanele și friza sa împodobite cu figuri de animale și simbolul zeiței Isis. Printre coloanele etajului de sus se află figuri de femei. Nici acest monument de rară frumusețe nu e o clădire de sine stătătoare, ci a fost săpat în stîncă

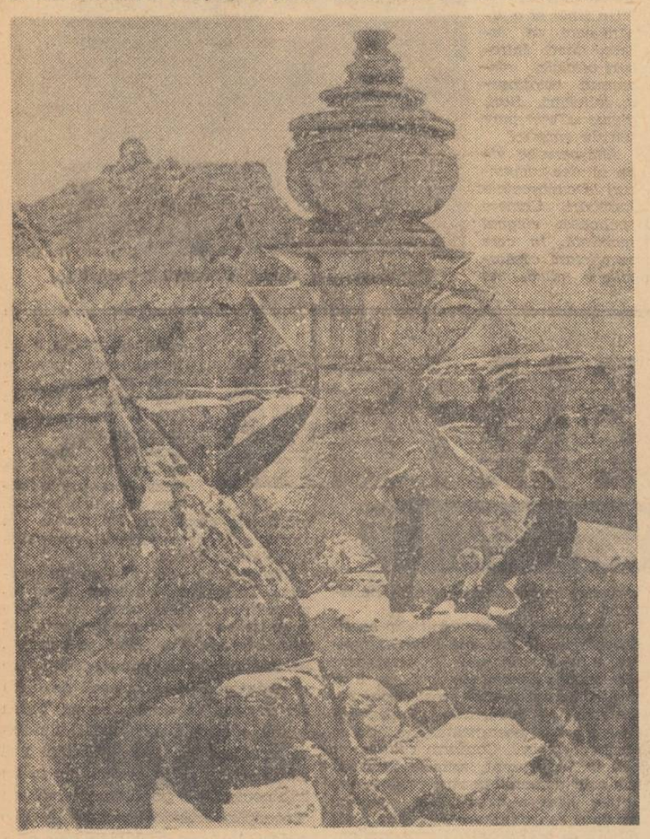

Unul din importantele monumente de artă de la Petra: uriașa urnă de piatră. Impresionantă mai cu seamă prin faptul că nu a fost construită din bucăți disparate și suprapuse ci tăiată în întregime dintr-un bloc de stîncă de gresie roșcată

Doctorul „Strangelove"

— CORESPONDENȚĂ DIN LONDRA —

În fața cinematografului „Columbia" din Londra staționează zilnic un șir lung la casa de bilete. Acest lucru este, prin el însuși, cu totul remarcabil, deoarece în Marea Britanie tendința este, în ultimul timp, ca tot mai puțini oameni să meargă la spectacole cinematografice.

În cazul de față semnificația cozii este mai complexă. Filmul prezentat aici constituie o puternică satiră politică, un atac usturător împotriva acelor cercuri occidentale care mizează pe politica agitării bombelor atomice.

Filmul „Dr. Strangelove"[1]) sau „Cum am învățat să nu mai fiu îngrijorat și să îndrăgesc bomba", este, prin chiar titlul său, un comentariu satiric la adresa propagandei pe care o fac cercurile susamintite spre a determina opinia publică să accepte politica lor de „intimidare nucleară".

Filmul a fost atacat nu de către critici, care cu toții socotesc că el este o producție excelentă. Aceștia au lăudat mai ales jocul actorului britanic Peter Sellers. Atacurile vin de la un nivel mai înalt. Redactorul șef adjunct al săptămînalului „Sunday Telegraph" a consacrat un amplu articol acestui film făcînd apel la public să i se alăture în respingerea filmului.

Publicul britanic a ignorat însă acest sfat. Cererile de bilete sînt atît de mari încît au fost introduse reprezentații speciale de miezul nopții. Numărul spectatorilor a sporit cu 25 la sută și ziarul „Times" relatează că au fost depășite toate recordurile anterioare cu privire la afluența de public la acest mare cinematograf din vestul Londrei.

Filmul prezintă acțiunea unui general dezechilibrat de la o bază militară americană care se decide să „purifice lumea" prin declanșarea războiului nuclear. Mult lăudatul sistem „fail-safe" despre care se pretinde că poate preveni izbucnirea accidentală a unui război, nu funcționează, iar filmul se sfîrșește cu scena distrugerii. Publicul care s-a prăpădit de rîs la bufoneriile generalului, pleacă totuși de la spectacol adînc conștient de primejdiile cursei înarmărilor nucleare.

La cîteva zile după prima prezentare a filmului, conducerea Institutului pentru studii strategice a adresat scrisori îngrijorate ziarului „Times", precum și articole ziarului „Guardian", căutînd să demonstreze că sistemul „fail-safe" este demn de încredere. Dl. Alistair Buchan, director al Institutului, a declarat că conflictul filmului se bazează pe „o serie de mistificări".

Publicul bine familiarizat cu știri, potrivit cărora forțele militare au fost puse în stare de alarmă, deoarece instalațiile americane de radar au descoperit un cîrd de gîște, este cu totul gata să creadă că filmul se bazează pe oglindirea artistică a unor probleme reale.

Stanley Kubrick, regizorul filmului, a răspuns atacurilor citînd cuvintele unui fost președinte, defunctul J. F. Kennedy: „Fiecare bărbat, femeie și copil trăiește sub o sabie nucleară a lui Damocles care atîrnă de fire din cele mai subțiri, ce pot fi tăiate în orice moment din întîmplare, calcul greșit sau nebunie".

Una din temerile săptămînalului „Sunday Telegraph" a fost că filmul ar putea deveni un sprijin pentru campania dusă de Comitetul pentru dezarmare nucleară în vederea interzicerii bombei atomice.

Luînd exemplu de la campania pentru drepturile negrilor din Statele Unite, Comitetul pentru dezarmare nucleară în loc de a organiza marșul său de la Aldermaston, intenționează în această primăvară să umple străzile capitalei, imitînd marșul de zeci de mii de oameni de culoare asupra Washingtonului.

Dar se pare că există tendințe de a zădărnici demonstrația. Deși încă din luna decembrie a fost înaintată cererea pentru a se obține permisiunea de folosire a pieței Trafalgar, loc tradițional pentru mitinguri de masă, pînă în prezent nu s-a primit nici un răspuns oficial.

Organizatorii arată că poliția a fost mai „greu de înduplecat" decît înainte. Autoritățile se tem că numărul celor care vor demonstra la Londra, poate să fie atît de mare încît piața să devină „neîncăpătoare". Faptele arată că contrar doctorului „Strangelove", lumea nu iubește bomba și își exprimă îngrijorarea prin acțiuni concrete împotriva ei.

Bob LESSON

Cadru din film

Alții își îndreaptă privirile asupra forței reînnoite a campaniei pentru interzicerea bombei căreia i se acordă o nouă proeminență prin polemica preelectorală dintre sir Alec Douglas Home, primul ministru, și dl. Harold Wilson în legătură cu „mijlocul de intimidare" al Marii Britanii.

Fiecărui candidat la viitoarele alegeri generale i se vor pune întrebări în toate cele 640 de circumscripții electorale, cu privire la atitudinea lor față de bombă și la legătura Marii Britanii cu N.A.T.O., în cadrul planurilor de a realiza o forță nucleară N.A.T.O.

„DIPLOMAȚIE" ȘI HEROINĂ

În urmă cu cîteva zile, a fost arestată o bandă de traficanți de stupefiante, care își desfășura „activitatea" în patru continente: Orientul Mijlociu, Europa occidentală, America de nord și America de sud. Asupra traficanților s-a găsit o cantitate de 61 kg. heroină pură, evaluată la 52 milioane de dolari. Cei trei contrabandiști sînt: Salvador Pardo-Bolland, 55 de ani, ambasadorul Mexicului la La Paz (Bolivia), Juan Aritzi, 60 de ani, funcționar la ministerul afacerilor externe al Uruguayului și un francez pe nume René Brouchon, 54 de ani, recidivist, cunoscut justiției franceze.

Octombrie 1960...

Noul trafic de stupefiante descoperit, este, în ce privește cantitatea de heroină, al doilea ca importanță. Precedentul a fost descoperit în 1960, cînd poliția americană confiscase, în mod succesiv, două loturi a cîte 50 kg. heroină. Printre cei arestați atunci se afla și ambasadorul Guatemalei în Belgia, Mauricio Rosal, care a fost condamnat la 15 ani închisoare.

Tot în 1960 s-a constatat că în afacerile lor traficanții de stupefiante foloseau printre alții și anumiți diplomați. După prinderea ambasadorului Guatemalei, poliției îi revenea sarcina să afle cine-i continuă activitatea, deoarece în 1960 banda nu fusese descoperită în întregimea ei. Pentru aceasta a fost necesar mai bine de un an de urmărire ca pînă la urmă să se stabilească că noul „comis voiajor" de stupefiante este tot un diplomat — ambasadorul Mexicului în Bolivia, identificat de către poliția italiană. Au fost necesari, de asemenea, încă doi ani pentru ca el să fie prins în flagrant delict, iar poliția să descopere diversele lui legături cu ceilalți complici.

Finala

Padro-Bolland era foarte îndemînatec în a-și înșela urmăritorii. Cînd bănuia că este urmărit de poliție, evita să se întîlnească și să vorbească cu complicii săi, iar pentru a-i avertiza de pericol, își punea o cravată roșie.

La 14 februarie, Bolland părăsea cu avionul orașul francez Nice, avînd asupra sa un bagaj neînsemnat. În acelaș timp părăsea Franța, cel de-al doilea complice, Brouchon, urmat a doua zi de al treilea, Aritzi, toți trei avînd aceeași destinație: New York. În plus, Aritzi urma să facă o escală la Montreal (Canada). De fapt, el era cel care transporta „marfa". Interpol sesizată că Aritzi traversează Oceanul, a anunțat poliția din Montreal. Sosit aci, el a fost urmărit de către poliția canadiană, fără să fie arestat de aceasta. La Montreal, Aritzi și-a lăsat cele patru valize la biroul de bagaje de mînă. După ce a făcut această operație și a părăsit incinta gării din Montreal, agenții poliției au percheziționat cele patru valize, descoperind în ele 61 kg. heroină pură. Pentru ca să poată prinde pe traficanți, polițiștii au lăsat în valize numai un singur kilogram de heroină, restul fiind completat cu... făină.

Cei trei contrabandiști arestați la New York, în timp ce se pregăteau să părăsească Statele Unite, au compărut în fața judecătorului Curții federale pentru districtul de sud al New York-ului. Ei sînt pasibili de o pedeapsă de 20 de ani închisoare și o amendă de 100.000 de franci.

Diplomații implicați au fost demiși de către țările respective din funcțiile lor.

Ion CHIREA

Pachetele cu heroină descoperite de poliție într-una din valizele lui Aritzi

De prin lume

De prin lume

SĂ PRESUPUNEM că un șarpe a mușcat un om și că în urma mușcăturii omul a murit. Șarpele, prin urmare, a fost veninos. Un caz care nu iese din comun. Poate însă să moară un om atunci cînd l-a atins o broască? Pare că da. Broasca despre care este vorba, e, în ce privește aspectul, ca toate broaștele. Ea trăiește în Columbia. Animalul secretă prin piele un venin pe care l-ar putea invidia și cei mai veninoși șerpi; de 30 de ori mai puternic decît cele mai puternice venenuri din grupa curarei. Precum se știe, secole de-a rîndul indienii din Columbia ungeau cu otrava curara vîrfurile săgeților lor.

●

IN PENINSULA Florida crește așa numitul „arbore de săpun". Fructele sale, udate și frecate, fac spumă. Localnicii folosesc aceste fructe pentru spălatul corpului și a rufelor.

●

ÎNTR-UNUL din spitalele din New Iersey (S.U.A.) lucrează un medic... mecanic. Asemenea unui medic conștiincios, robotul verifică pulsul pacienților, tensiunea arterială, starea organelor respiratorii după care trimite datele înregistrate spre camera unde surorile medicale le centralizează. În cazul cînd starea pacientului este gravă, robotul declanșează semnale de alarmă care sînt auzite și în camera medicului de gardă. Uneori însă, comportarea medicului mecanic lasă de dorit. Declanșează o falsă alarmă sau nu acordă atenția cuvenită unui bolnav de inimă amenințat de infarct.

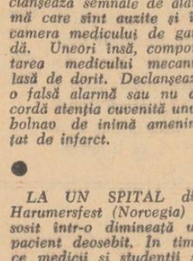

●

LA UN SPITAL din Harumersfest (Norvegia) a sosit într-o dimineață un pacient deosebit. În timp ce medicii și studenții se aflau în sala de operații pe una din ferestrele deschise a intrat un... porumbel și s-a așezat pe o masă de operații. Unul dintre studenți, a constatat că pasărea avea ambele picioare legate foarte strîns, aproape strivite cu o sfoară care-i provoca dureri. O dată desfăcută legătura și picioarele unse cu o alifie și bandajate, porumbelul și-a reluat în liniște zborul, ieșind prin aceeași fereastră deschisă.

●

UN INGINER danez pretinde că a găsit o metodă simplă cu ajutorul căreia poate conserva ouăle mai multe luni: le scufundă cîteva secunde în apă clocotită, apoi le acoperă cu un lac special.

●

IN CURSUL reparațiilor la o casă din München (R.F.G.), un grup de muncitori au descoperit în firida unui zid o șuncă preparată cu 200 de ani în urmă. Interesant este faptul că șunca s-a păstrat minunat și după părerea specialiștilor poate fi consumată.

●

UN CENTRU de cercetări cu privire la cancer, din statul New-York, experimentează țigarete fabricate din foi uscate de... varză. Fumătorii care au încercat aceste țigarete declară că dau satisfacția unui tutun slab. Mirosul lor este însă dezagreabil.

●

ÎN DORINȚA de-a face reclamă întreprinderii lor nou înființată, o spălătorie chimică, proprietarii ei au înmînat în mod solemn primului client un act prin care firma se obligă să-i spele toată viața rufăria pe care o va aduce. Se vede însă că patronii spălătoriei din Kansas-City s-au cam grăbit. Primul lor client a fost directorul internatului din vecinătate în care locuiesc 1220 de elevi.

De prin lume

COLȚUL FOTOGRAFULUI AMATOR

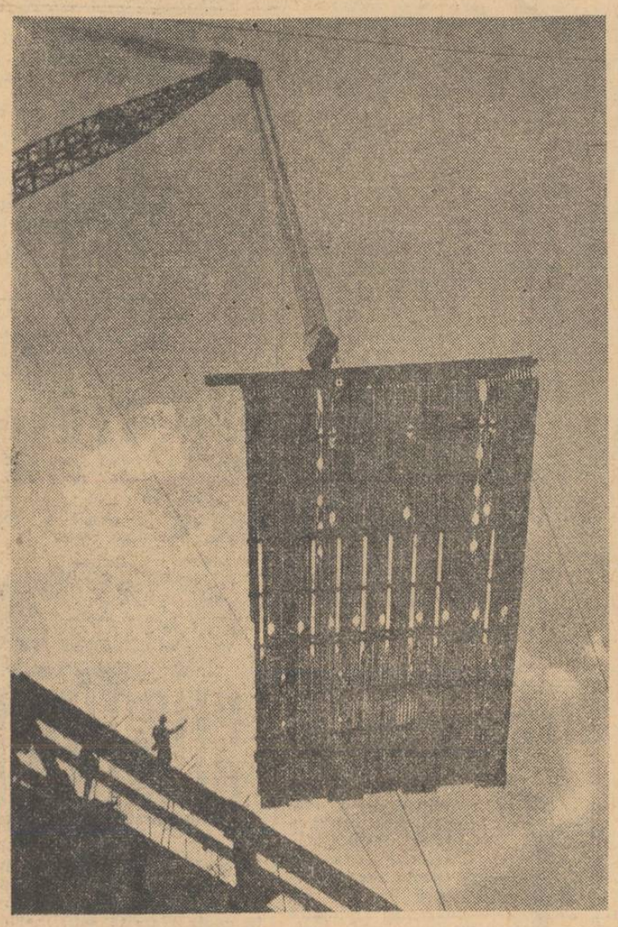

V. POLIZACHE : Covor de țevi

Secvențe la Pechea

(Urmare din pag. 1)

toamnă și mult mai adînc. La început mai puțin, apoi pe o scară din ce în ce mai largă a început să se folosească îngrășăminte naturale și chimice, care au sporit puterea solului, fecunditatea lui. La toate culturile se folosesc soiuri sau hibrizi cu alese însușiri productive. Nu e de mirare de aceea că numai în ultimii trei ani producția globală la 100 de hectare înregistrează o creștere de 87,6 la sută față de perioada 1953-1955. Între anii la care ne referim recoltele de grîu au sporit cu 500 kg pe hectar iar cele de porumb cu 1 000 de kg de boabe.

Atunci cînd s-a făcut filmul de care am amintit, terenul în pantă pe care se situează cîteva din tarlalele gospodăriei, se înfățișa spălat de ape, văduvit de vlagă. Astăzi coasta aceasta, căreia localnicii îi spun Lozova, seamănă cu un uriaș amfiteatru unde, pe terasele amenajate se întind 60 de hectare de vie. Așadar, pămîntul este folosit în modul cel mai potrivit. Pentru a face acest lucru însă, colectiviștii din Pechea au trebuit să treacă printr-un alt „amfiteatru" și anume pe la cursurile agrozootehnice de masă, cursuri la care au învățat nenumărate lucruri despre proprietățile solului, despre întrebuințarea cu chibzuință a fiecărui petec de pămînt, despre aplicarea celor mai eficiente procedee de lucru. Cînd vine vorba despre preocupările lor în ceea ce privește studiul, ei nu uită să amintească despre grija cu care îi îndrumă inimosul lor președinte, Ion Negoiță, despre răbdarea cu care-i inițiază în tainele agrotehnicii inginerul agronom Gheorghe Cumpătă.

Să ne îndreptăm acum spre o altă ramură, căreia colectiviștii din Pechea îi acordă cea mai mare atenție, spre zootehnie. Acolo unde acum cincisprezece ani se înălța un modest acaret, a apărut un mare și frumos centru gospodăresc. Cele 16 grajduri, adăposturile pentru păsări, saivanele pentru oi alcătuiesc un ansamblu sistematizat după cele mai exigente cerințe. Un interes aparte îl prezintă complexul pentru creșterea și îngrășarea porcilor. Conceput după un model pus la punct și experimentat pentru prima oară la stațiunea experimentală zootehnică din Rușețu, aflată în apropiere, el dă putința colectiviștilor să concentreze sub același acoperiș întregul efectiv de porcine, de la godacii de cîteva săptămîni și pînă la grăsunii gata pentru a fi livrați la contract. În felul acesta se înlătură risipa de spațiu și de mînă de lucru, se creează condiții pentru aplicarea metodelor industriale de creștere și îngrășare a porcinelor. Nu ne surprinde deci aflînd că în 1963 veniturile realizate din zootehnie s-au cifrat la 2 milioane și jumătate de lei, fiind duble față de perioada de acum 3-4 ani. N-a fost ușor să se ajungă aici. Pentru aceasta a fost nevoie de multă perseverență în acțiunea de îmbunătățire a raselor, de creștere a tineretului rezultat din prăsilă proprie, de asigurare a unei baze furajere îndestulătoare, de calificare a oamenilor repartizați să lucreze în sectorul zootehnic.

Și multe alte secvențe noi au adăugat și adaugă colectiviștii din Pechea vechiului film. În decembrie 1961 unitatea lor a fost distinsă cu Ordinul Muncii clasa I. Oamenii s-au bucurat nespus pentru această înaltă prețuire pe care le-au acordat-o partidul și guvernul. Peste cîteva luni , la istorica sesiune extraordinară a Marii Adunări Naționale din aprilie 1962, lui Ion Negoiță, președintele gospodăriei, i s-a decernat înaltul titlu de Erou al Muncii Socialiste. Era o încununare a muncii depuse de întregul colectiv.

În viața comunei surprindem numeroase alte fapte încărcate de sensuri. Pechea, ca multe alte așezări de pe întinsul țării, se „ilustra" în trecut printr-un mare număr de analfabeți. Aproape 3 600 de neștiutori de carte se aflau între fruntariile ei. După constituirea gospodăriei, în cîțiva ani, analfabetismul a fost lichidat. Odinioară, această întinsă așezare avea doar o școală. Astăzi în cuprinsul ei sînt cinci școli de 8 ani și o școală medie ; numărul elevilor se ridică la cîteva mii. Vechea ocîrmuire „fericise" comuna cu nu mai puțin de 24 de cîrciumi. Astăzi în locul lor au apărut numeroase edificii culturale. Biblioteca dotată cu mai bine de 10 000 de volume, are 2 263 de cititori permanenți. La ziare și reviste sînt abonați 1 500 de cetățeni. Simpla alăturare a acestor cifre este de natură să ne ajute să ne dăm seama ce drum au parcurs locuitorii de aici în anii noștri, ce orizonturi s-au deschis înaintea lor. În întâlnirea comunei nu este nevoie să cauți prea mult aspectele noi pentru că ele se oferă singure ochiului. Peste 1 500 de case s-au construit sau s-au refăcut în ultimii ani, numeroase antene de radio, de televiziune împînzesc satul.

...Cu astfel de secvențe ar trebui completat filmul realizat acum cincisprezece ani despre oamenii de la Pechea. Sînt imagini ale satului nostru socialist, imagini pe care le întîlnim în toate regiunile țării.

Ion PAVELESCU
L. BASSERO

Fotografia va fi o amintire plăcută...

La nunta Cezarinei și a altora...

(Urmare din pag. 1)

garii Ștefan Codrescu și pe Ioan Mezmer, pe maistrul Iuliu Băhneanu, pe soția interlocutorului nostru, Hilda Ruxsanda, muncitoare și ea la Hidromecanica și... trebuie să întrerupem. Oficierea s-a terminat. Băieții se apropie de miri, le oferă flori, le fac urări, apoi fotograful imortalizează momentul care — fie vorba între noi— nu rămîne totdeauna ca fotografia cea mai reușită. Mireasa găsește că „nici nu seamănă" iar mirele că „am așa o figură tristă..." (nu e nici o aluzie la persoanele prezentate !).

Alt moment solemn pentru alți miri. Se repetă întrebările, se fac din nou urări și florile își amestecă mirosurile, parfumînd odaia. Atîtea perechi, atîtea familii pe care Octavian Firoiu le-a unit — rostind formulele consacrate. De cîte ori auzi pomenindu-se de delegatul de stare civilă, te gîndești poate la un personaj plin de solemnitate, parcă puțin rece și distant. La Brașov, te poți convinge însă ușor că nu e așa...

★

De obicei, în camera unde așteaptă mirii, rudele și prietenii lor, nu vezi oameni singuratici. În ziua aceea însă, lîngă aparatul de radio ședea un tînăr cu fața obosită și tristă.

Înfățișarea, însingurarea lui distonau cu veselia, cu florile, cu muzica plăcută. Ceva se întîmplase cu el și totuși de ce se găsea tocmai aici ? Mai tîrziu, am aflat pricina necazurilor lui Emilian S. și motivul prezenței lui aici.

Cu mai bine de un an în urmă, Emilian S. s-a căsătorit cu Viorica. Căsătoria lui însă a început să șchioapete în scurtă vreme. Mentalitatea părinților fetei, amestecul lor de loc justificat, slăbiciunea fetei care se lăsa ușor influențată, au dus la dese despărțiri și reveniri, ce știrbeau, desigur, din trăinicia sentimentelor lor. Tînărul soț a venit atunci la Octavian Firoiu, delegatul de stare civilă. Cînd îi căsătorise, acesta stătuse de vorbă cu ei, le spusese cuvinte calde care-l impresionaseră. De fapt, așa procedează Octavian Firoiu cu toți tinerii.

Acum, băiatul avea un necaz și voia să-i ceară un sfat. Îl ascultă, îl dojenește pentru unele comportări greșite și se apucă imediat să cerceteze cauzele. O cheamă pe fată, părinții ei însă o reține în ziua aceea. Octavian Firoiu perseverează. Fixase de-acum o zi în care să poată sta de vorbă cu Viorica și părinții ! De vreme ce soțul spune că-și iubește soția, că vrea să treacă peste atitudinea ei, nu totdeauna potrivită, de vreme ce și fata ține la el, dar nu e încă destul de stăpînă pe ea, trebuie intervenit. Mai ales, cu părinții ei va discuta. N-au dreptul să se amestece mereu în viața tinerilor. Doar nu mai sînt niște copii !

Octavian Firoiu legase prin căsătorie doi tineri ce se iubeau și se simte obligat să lupte pentru căsnicia lor. Chiar dacă aceasta nu intră în atribuțiile lui...

Nu odată i s-a întîmplat ca, intuind anume necazuri, să afle chiar înainte de a căsători doi oameni, ce-i supără și să le dea sfaturi de preț.

Iar după căsătorie, la ivirea unor neînțelegeri, soții vin să stea de vorbă cu Octavian Firoiu. Cazul lui Emilian S., nu e singurul. Cu Mihai D și soția lui n-a discutat multe ore în șir, nu i-a ajutat să descurce ghemul încîlcit al neînțelegerilor pornite de la o comportare copilărească a soției ?

Delegatul de stare civilă e o persoană oficială așa cum este actul pe care îl încheie. Dar el a înțeles foarte bine că a îndeplini o funcție oficială în statul nostru nu înseamnă a fi distant, ci dimpotrivă. De aceea el este în mod firesc apropiat de oameni, sărind la nevoie ca orice prieten sincer, de nădejde.

★

Oricît ar părea de paradoxal, la oficiul stării civile există niște planuri legate de căsătorii. Da, niște planuri care consemnează organizarea unor discuții înainte de căsătorie, în așanumitele „Zile ale miresei și mirelui". O zi pe săptămînă, lunea, la sfatul popular orășenesc juriști și medici vorbesc mireselor și mirilor despre familie, obligațiile soților și le dau o serie de noțiuni sanitare. Pregătirea aceasta a tinerilor pentru căsătorie este, după cum reiese din discuțiile ce se poartă chiar la oficiul stării civile, foarte apreciată de viitorii soți și de părinții lor. Este un aspect al unei activități care pare la prima vedere strict limitată la îndeplinirea unui act oficial, dar care tinde tot mai mult să se profileze — ca să zicem așa — către cunoașterea oamenilor, către sprijinirea lor pe drumul familiei trainice, ce se încheagă pe bază de dragoste, stimă, prietenie.

Dorința lui Octavian Firoiu e să poată primi la întrebarea pe care o rostește de atîtea ori pe zi răspunsuri serioase, bine gîndite, ce prețuiesc importanța momentului. Și oricît ar fi de obișnuit momentul acesta pentru el, îl emoționează de fiecare dată.

Lucia MANOLESCU

AMATORI

În înțelesul dintîi, pe latinește, substantivul **amator,** iscat din verbul **amare** (a iubi) desemna net un **om care iubește.** Cu vremea sensul s-a lărgit și, însemnînd practica unei meserii sau îndeletniciri artistice fără pregătirea profesională respectivă, s-a pomenit pe nedrept, în trecut, împovărat de semnificații peiorative, amatorului opunîndu-i-se profesionistul cu subînțelesul unor sfere de preocupări pe care competența și specializarea le dezbină definitiv.

Ea este parte din intensa viață culturală a poporului, izvor de talente, școală și primă treaptă de consacrare. În vremea noastră amatorul nu este, printre muze, un intrus ci un bine venit primit cu brațele deschise.

Aceste sumare reflexii pe marginea unor realități unanim sesizabile le făceam mai dăunăzi, la Vatra Dornei, cînd întîmplarea m-a dus la o repetiție de teatru. O mînă de oameni înviau cu evident talent actoricesc, textul unei piese a lui Victor Eftimiu. Repetau de-un ceas. Reluau scene întregi, reluau replici, căutau expresia cea mai potrivită, mișcarea cea mai adecvată, gestul cel mai semnificativ. Cine erau acești amatori și care le erau îndeletnicirile ? **Ioan Parfenie** e contabil, **Silvia Bălan,** dactilografă, **Elvira Bălănescu,** profesoară, **Constantin Țimpău,** pedagog, **Stelian Chibac,** normator, **Gheorghe Țîcșa,** învățător, **Radu Herovanu,** medic. Ce-i unea, ce-i îndemna să lucreze cu atîta pasiune ? Desigur că iubirea. Iubirea pentru teatru, iubirea care le aducea o împlinire în lumea minunată a artei.

Dragostea pentru artă departe de a fi fost o manifestare restrînsă, o voluptate oferită tainic pentru sine, reprezintă și un act social a cărui semnificație nu poate fi trecută cu vederea : oamenii fac teatru pentru oameni. Se străduiesc pentru alții, dăruiesc din timpul și din energia lor. Pasiunea lor devine instrument de cultură, unul din instrumentele de cultură ale casei raionale, împlinînd o necesitate artistică, o cerință de public. Satisfacția spirituală, căutată de ei în artă își lărgește sensurile și se înobilează. Cercul de teatru al casei raionale de cultură și-a format spectatori nu numai la Vatra Dornei, ci și prin împrejurimi. La Iacobeni, printre mineri, aproape totdeauna trebuie să dea două spectacole ; la Dorna Candreni teatrul a devenit, datorită lor, în bună măsură, una din marile bucurii ale comunei.

Cît timp dăruiesc acești amatori teatrului? Doctorul Radu Herovanu, instructor al cercului de teatru de aproape un deceniu, spunea că pregătirea unei piese durează în medie trei luni în care timp repetă de două trei ori pe săptămînă. Dau apoi zece-douăsprezece spectacole. Anul trecut au jucat „Oameni care tac" ; apoi „Căsătoria" de Gogol; acuma repetă „Omul care a văzut moartea" și se gîndesc să pregătească „Grădina cu trandafiri" de Andi Andrieș.

Nu încerc să fac aprecieri asupra valorii artistice a spectacolului în pregătire și nici recomandări. Sînt pentru asemenea treburi destui specialiști. Mă mulțumește bucuria pe care un mănunchi de amatori mi-au oferit-o la Vatra Dornei îndemnîndu-mă să gîndesc la înțelesul contemporan pe care l-a căpătat activitatea de **amator,** încărcată pe vremuri de ponoase. Mă mulțumește posibilitatea de a fi putut constata încă odată că **amator** înseamnă **om care iubește** și care la rîndul său este iubit. Pentru pasiunea care exclude comoditatea și îngustimea egoistă.

Virgil DĂNCIULESCU

Scenă din piesa „Oameni care tac" de Al. Voitin

DE ZIUA EI

(Urmare din pag. 1)

Facem cumva o indiscreție ? Da, a plîns în seara aceea învățătoarea. Dar nu s-a dat bătută. Candidata de partid, Maria Vidra, și-a dat seama că nu trebuie să se resemneze, că este în interesul copilului ca ea să biruiască. Nici vorbă, este mai ușor să discuți, să lucrezi cu părinții pătrunși de însemnătatea legăturii lor cu școala, dar încercare adevărată e cînd ai în față un zăgaz de puternic de iresponsabilitate și inconștiență. Și a venit și a doua seară.

Învățătoarea Maria Vidra

— Vreau să fac lecțiile împreună cu elevul meu. Îmi dați voie ?

N-a mai așteptat răspunsul. S-a așezat nepoftită de nimeni la un colț de masă și a început. În fond nu era vorba de o simplă lecție de aritmetică, ci în primul rînd de o lecție de viață. Căci după cîteva seri, în loc de un singur elev, ea și-a dat seama că are de fapt trei pe care, cu răspundere față de societate, trebuie să-i urnească pe drumul cel bun.

★

Să alegem o floare și pentru tînăra doctoriță Marga Mărculescu, din comuna Căteasca din raionul Pitești. A venit în circumscripția ei medicală cu trei ani în urmă într-o dimineață, cu un geamantan în mînă. N-o cunoștea nimeni. Și cînd au văzut-o, unii au dat neîncrezători din cap. „Ce încredere poți să ai într-o fetișcană ca asta ?" Pe umerii ei firavi apăsa o grea răspundere. Medic de circumscripție într-o comună pe care abia reușise s-o identifice pe hartă, atunci cînd a fost repartizată. De la gară trebuia să mai faci cale bună pînă în fundacul acela risipit între două văi. Într-o noapte, pe o viforniță mare, i-a bătut cineva în geam.

Medicul Marga Mărculescu

— Moare copilul lui alde Sima... Vasilică.

S-a sculat doctorița, s-a încotoșmănit bine în cojoc și a pornit la drum. Va reuși oare ? Pînă în cătun era departe și a trebuit să-și croiască drum voinicește prin troiene de zăpadă. Cu lanterna în mînă, a răzbit pînă la casa celui bolnav. Diagnosticul ? Bronhopneumonie. Febră mare. Pacientul, Vasilică, era în vîrstă de 7 luni. Două zile și două nopți a stat

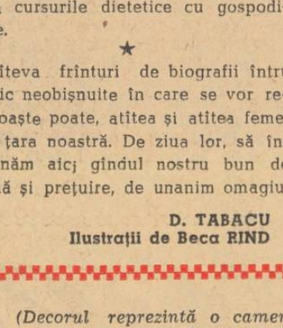

Înălțimea coșului crește pe măsură ce se ridică cofrajele glisante

Cel mai înalt coș din țară

(Urmare din pag. 1)

căști de protecție. În jurul coliviei lumina devine din ce în ce mai puternică. O ușoară zmucitură anunță punctul terminus al călătoriei prin coșul în construcție al centralei electrice de termoficare de la Craiova. De fapt înălțimea coșului crește zilnic în medie cu doi metri și jumătate. Dar au fost zile cînd porțiunea betonată, șamotată și tencuită pe zi a fost de peste trei metri. Se deschid ușile și pășim pe platforma din vîrful coșului, un eșafodaj ingenios și complex. Un altimetru ar indica aici o înălțime de peste 105 metri de la sol. Ca să nu mai punem la socoteală zecile de metri în adîncimea fundației.

În jur, pe o platformă pe care ar putea merge circular un autocamion, lucrează zilnic zeci de muncitori betoniști, mecanici, fierari betoniști și altii. Sub ei, în interiorul coșului, lucrează talentații șamotori, iar pe partea din afară tencuitorii. Susținuți azi de ceea ce au construit anterior, constructorii avansează concomitent pe cele trei fronturi de lucru. Îi învelește un acoperiș din prelată și plăci fibrolemnoase, astfel încît aerul venit din interior e silit să-și caute ieșire spre exterior pornind în jos pe lîngă betonul turnat.

Privit de jos, din pădurea de schele a centralei electrice, coșul cu platforma și învelitoarea de vîrf pare o adevărată ciupercă gigantică.

E drept, cu pălăria cam colțuroasă, dar totuși ciupercă. Aici oamenii înfruntă gerul și înălțimile cu mijloace tehnice de prim rang care le asigură căldură, ridicarea mecanizată a materialelor ca și a cofrajelor glisante și a întregii platforme cu constructori cu tot. Le stau la dispoziție motoare puternice, zeci și zeci de verine care fac să se ridice centimetru cu centimetru cofrajele glisante și le manevrează astfel pe linie orizontală încît asigură construcției conicitatea proiectată.

Sus pe platformă lucrează acum echipa de betoniști a lui Vasile Bernevic pentru ca în schimbul următor să se ridice pe platforma din pălăria ciupercii betoniștii lui Radu Pițigoi, parte dintre ei localnici, parte veniți din alte colțuri ale țării, ajutați de mecanicii Ion Hedeș, Aurel Vătafu și alții sau de fierarii betoniști Vasile Pluta și Nicolae Dumitrache.

— Glisează !

— Cum ?

Într-adevăr, urmărind o verină spre care își îndreptaseră simultan mîinile maiștrii Ion Barna și Teodor Preotu, aceasta înainta pe tije cîțiva centimetri. Deplasarea în sus a platformei nu s-a simțit însă de loc. Cei doi maiștri s-au grăbit apoi să măsoare verticalitatea construcției cu două aparate diferite pentru a se verifica apoi reciproc. Constructorii se ridică, spre înălțimi și mai mari — la propriu și la figurat — pentru a scurta cît mai mult termenul de construire a coșului termocentralei.

A celui mai înalt coș din țară.

I. BECHERU

Năravuri și moravuri

Păi, n-am dreptate?

Bine, pe toate le pricep, fac tot ce pot ca să fiu pe placul vecinilor și acum, poftim, sînt chemat la comisia de împăciuire. Tot ei se plîng de mine. Că aș fi un lo-catar rău platnic, (doar pînă la 1 iulie 1963 sînt cu plățile la zi !), că aș folosi balconul pentru bătutul covoarelor, (nu-i adevărat, iarna fac acolo și depozit de conserve, murături, sticle goale și altele), că aș face zgomot în orele cînd toți se odihnesc, (ce sînt eu de vină că nu mi se face somn în aceleași ore !), că aș ține animale în casă, (o biată pisică și un gingaș cocoșel sînt „animale" pfui, oameni fără pic de inimă...).

Așa-mi trebuie dacă sînt înțelegător, bun, omenos ; toți îmi caută rîcă, toți mă nedreptățesc. Păi, n-am dreptate cînd îi spun nevesti-mi că prea mă port cu mănuși cu toți vecinii ? N-am dreptate să mă plîng, să fiu enervat, să bat din picior (bate din picior) să audă madam Spiru, să pun magnetofonul să urle (îl pune), s-o sîcîi pe madam Firu, să gonesc pisica (hușt !) drept pe balconul vecinei și să înfurii cocoșul (se îndreaptă cu pași mari spre baie) să-i scoale pe toți din somn, să-i supere, să-i enerveze, să-i scoată din sărite, să le facă viața imposibilă ? Păi n-am dreptate ? Dacă ei nu mă înțeleg, dacă nu știu să se poarte cu mine, dacă nu mă apreciază...

(Decorul reprezintă o cameră într-un bloc nou de locuințe. Ca podoabe neobișnuite atrag atenția : o zveltă măturică cu coadă, un delicat bătător de covoare, vernil, măiestrit lucrat în împletituri, o stropitoare în mărime naturală, o pernă de toată frumusețea pe care stă tolănită o pisică de și mai mare frumusețe și un zgomotos, neliniștit și cîntător oaspete în cada din baie, care se zărește prin ușa întredeschisă).

Marin Gîlceavă (plimbîndu-se cu mîinile la spate prin spațiul restrîns al camerei și gesticulînd larg, cu emfază, ca un avocat gata să-și pledeze cauza) :

— Toate le înțeleg, toate le pricep. Înțeleg că madam Firu o apostrofează pe nevastă-mea fiindcă bate în fiecare zi covoarele în balcon. Rău e să scuturi zilnic prin casă ? Rău e să ții la curățenie ? Dar dacă madam Firu disprețuiește ritmul monoton al bătătorului de covoare și literalmente se îmbolnăvește din pricina unor nevinovate fîrîcele de praf !... Poți să fii în contradicție cu delicatețea dumneaei ? Nu poți. Zis și hotărît : nu mai batem covoarele în fiecare zi dimineața, le batem seara... Nu sînt eu om înțelegător ?

Pricep și că dumneaei — tot madam Firu — e împotriva stropitului florilor de pe balcon. Adică, pretinde să le stropești la ore fixe, dis-de-dimineață, o dată cu cîntatul cocoșilor și noaptea. Parcă dînsa bea apă la ore fixe și nu cînd îi e sete ! Și, la urma urmei, ca să vedeți că înțelegător sînt, d-aia mi-am luat cocoșul, să mă trezească ca să-i pot face pe plac lui madam Firu, să ud florile cum scrie la carte (la cartea ei...) Pentru dimineață, cocoș, noaptea însă eu nu stau prea tîrziu cu lumina aprinsă, că nevastă-mea are prescripție medicală să se culce o dată cu găinile. Poftim de te descurcă : eu să mă scol o dată cu cocoșul (pe ăsta-l am) iar ea să se culce o dată cu găinile ! (poate c-ar trebui să cumpărăm una...). Dar eu tot am găsit o soluție. Ei, nu că mă laud, dar am idei. Cum nevastă-mea, biata, e cam tare de ureche, mi-am cumpărat un magnetofon și-l pun vara, așa pe la nouă, pînă tîrziu. Pe ea n-o supără că nu aude, iar eu mă distrez în felul meu. Și unde mai pui, că reușesc să rămîn treaz pînă la ora cînd îi convine lui madam Firu să stropesc florile.

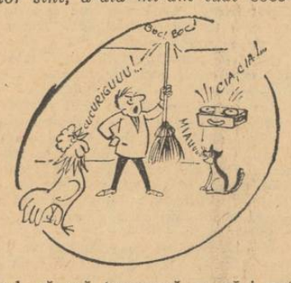

La toate m-aș fi așteptat, dar la atîta răutate, nu ! După ce că mă sacrific cumpărînd un cocoș care locuiește fără repartiție în cada mea de baie și nici nu mă mai lasă să mă spăl, după ce că dau atîția bani pe magnetofon poftim că tot ele se supără pe mine ! Zic ele, fiindcă e vorba și de madam Spiru, vecina care locuiește deasupra apartamentului meu. Madam Firu e supărată pe magnetofon, madam Spiru pe cocoș și nevastă-mea pe mine, că i-am zis să-l taie și ea a zis c-o face și pe asta cînd oi arunca eu magnetofonul pe balcon...

Înțeleg și pățania cu pisica. Vecina de alături n-o iubește. Se duce pe balcon la ea și face murdărie. Țipă la pisică, eu țip la vecină și mă înfurii așa de rău că bat cu mătura (asta cu coadă) în perete să audă și să tacă. (Nu fac asta în fiecare zi). Mă rog, nu-i place pisica, detestă zgomotul, în special ciocănitul (cu mătura, sau în ușă fiindcă soneria mi-e stricată de vreo șase luni !) ce mai încoace, încolo, trebuie să-i fac pe plac, să învăț pisica să meargă pe la alți vecini, s-o răresc cu ciocănitul.

NOTE DE TELESPECTATOR

Redactarea „Săptămînii" a fost, la timpul ei, una din ideile bune ale studioului de televiziune. Emisiune cu periodicitate riguroasă şi cu un strict caracter propriu, „Săptămîna" permite, sub formele cele mai variate şi mai atrăgătoare ale reportajului, pătrunderea suflului proaspăt al actualităţii în programele micului ecran.

Încă de la prima emisiune, am salutat cu satisfacţie apariţia acestei rubrici noi. Astăzi putem constata că, în general, emisiunea a prins, place şi interesează un auditoriu larg. Pericolul pe care l-am invocat la debutul emisiunii, acela al şablonizării, nu a fost însă înlăturat. De multe ori „Săptămîna" foloseşte, aproape în mod exclusiv, interviul ceea ce devine supărător atunci cînd întrebările sînt stereotipe, răspunsurile făcînd abuz de vorbe, nu spun mai nimic. De citeva ori, chiar tematica a fost tributară şablonului. Există, de asemenea — cum am mai scris — pericolul suprapunerii peste emisiuni asemănătoare, dintre care cea mai înrudită este „Telemagazinul". O vreme, „Telemagazinul" n-a mai apărut, dar ieri că sîmbătă trecută, la o zi doar după emisiunea „Săptămîna", am urmărit pe micul ecran un „Telemagazin" care a fost, de fapt, o nouă „Săptămînă". Dacă cele două emisiuni ar fi fost contopite şi reduse, prin selecţie, la răstimpul unei ore, aveam o „Săptămînă" mult mai interesantă şi mai variată.

★

În numărul nostru trecut am făcut cîteva notaţii privind insuficienta prezenţă, cantitativă şi calitativă, a muzicii uşoare în programele micului ecran. Fără să fie mai numeroase, emisiunile de muzică uşoară au fost ceva mai bune în ultimele şapte zile — ceea ce este de subliniat. Un sextet instrumental condus de acordeonistul Ropcea a susţinut cu multă omogenitate, precizie şi simţ al ritmului un program de piese, în marea lor majoritate româneşti, reorchestrate pe ritmuri moderne. Din păcate, partea vocală, cu excepţia cîntăreţei Doina Badea, (mereu în progres), nu a fost la aceiaşi înălţime. Duminică, formaţia instrumentală, mai numeroasă dar mai puţin echilibrată, dirijată de Paul Ghenzer, s-a bucurat însă de o idee regizorală care a creat un cadru de spectacol concertului intitulat „Mărţişoare-Melodii".

E adevărat că această impresie a fost, în mare măsură, conturată de scurtul, dar foarte atractivul recital al lui Gilbert Bécaud, care dacă se prezenta şi într-o mai bună formă vocală, ar fi dat telespectatorilor satisfacţia de a fi recunoscut toate posibilităţile artistice ale acestui inspirat creator şi interpret de prim rang al şansonetei.

Şt. RADU

Săptămîna la televiziune

8 MARTIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. **9.00** Emisiunea pentru copii şi tineretul şcolar: ● **AŞCHIUŢĂ ELEV LA... ŞCOALA CURAJULUI** de Mircea M. Gheorghiu ● Telejurnalul pionierilor. **10.30 REŢETA GOSPODINEI. 11.00 EMISIUNEA PENTRU SATE.** Din cuprins: ● La ordinea zilei: **Însămînţarea culturilor din prima urgenţă.** ● Filmul documentar: **„CULTURA GRÎULUI DE TOAMNĂ"** ● Vă recomandăm să citiţi; ● Curiozităţi ştiinţifice; ● **Muzică populară românească. 18.00 VARIETĂŢI.** Transmisiune din Studioul de concerte al Radioteleviziunii. Îşi dau concursul: **Natasa Alexandra, Irinel Liciu, Gabriel Popescu,** artişti emeriţi, **Gigi Marga, Marina Voica, Didi Ionescu, Maria Mitrache, Cristina Dan, Ştefania Rareş, Maria Soreanu, Gilda Boeriu, Doina Hoadrea, Radu Zaharescu, Daniel Podlovschi, Geiu Manolache, Trio Do-Re-Mi, Vasile Matei, Nicolae Bunea. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10** Partea a doua a emisiunii de Varietăţi **20.45 ACTUALITATEA CINEMATOGRAFICĂ. 21.45** Linişte, linişte. **O fantezie muzical-coregrafică,** realizată de **Televiziunea din Praga.** În încheiere: **Buletin de ştiri, sport, buletin meteorologic.**

9 MARTIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Ştiinţă şi tehnică pentru tineretul şcolar: **De la moara de apă la hidrocentrală. 19.40 Filmul: PISICA IŞI SCOATE GHEARELE. 21.15 Azi e nuntă-n sat la noi.** Montaj de cîntece şi dansuri populare româneşti. **21.55 TELESPORT.** În încheiere: **Buletin de ştiri, buletin meteorologic.**

10 MARTIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. **STRUCTURILE DE REZISTENŢĂ ALE CONSTRUCŢIILOR DE LOCUIT** (I), de ing. **Adrian Lupescu. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru cei mici: NĂZDRĂVĂNIILE VULPII** (III) — adaptare de **Sergiu Milorian** după „Romanul Vulpii". **19.35** Emisiune de ştiinţă: **Proiecte noi de staţii satelit,** de lt. col. ing. **Dumitru Andreescu. 19.50 CONCERT DE CONCERTE** cu **ION VOICU,** artist al poporului. Cîntă orchestra simfonică a Filarmonicii de stat **„George Enescu".** Dirijor: **Iosif Conta.** În program: **Concertul în la minor pentru vioară şi orchestră** de Bach; **Concertul în Re major pentru vioară şi orchestră** de Beethoven; **Concertul în Re major pentru vioară şi orchestră** de Brahms. În pauză: **ŞAH.** În încheiere: **Buletin de ştiri, buletin meteorologic.**

12 MARTIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Pentru copii: VAL-VIRTEJ ŞI CORABIA OLANDEZULUI ZBURATOR (II). **19.50** Transmisiune de la Opera de stat din Cluj: **„ESMERALDA".** În pauze: **ELBRUS... Itinerar turistic; Poşta televiziunii.** În încheiere: **Buletin de ştiri, buletin meteorologic.**

13 MARTIE

18.30 UNIVERSITATEA TEHNICĂ LA TELEVIZIUNE. **RĂSPUNSURI ŞI.. NOI PROBLEME** de ing. **Liviu Macoveanu. 19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10** Emisiunea pentru copii şi tineretul şcolar: **Pe luciul gheţei. 19.40 ANTARCTIDA.** Expediţia unor piloţi şi oameni de ştiinţă pentru a descoperi tainele continentului de gheaţă. **20.00 SĂPTĂMÎNA. 21.00 Muzeul regional de artă plastică** Iaşi (II). **21.15 Muzică distractivă.** În încheiere: **Buletin de ştiri, buletin meteorologic.**

14 MARTIE

19.00 Jurnalul televiziunii. 19.10 Ştiţi să desenaţi, copii?! „NU ÎNTOTDEAUNA TREBUIE SĂ RÎZI!", povestire de Octav Pancu-Iaşi. **19.35** Filmul: **DIN VIAŢA ANIMALELOR** (VIII). **20.05 DOUĂ SCHIŢE SCENARIZATE: „BĂTĂLIA DE LA WATERLOO"** de **Alexandru L. Kielland** şi **„PRIETENELE"** de **André Maurois. 20.40** Cîntece populare româneşti. **Interpretează** orchestra de muzică populară a ansamblului **„Ciprian Porumbescu"** din Suceava. **21.30 ÎN FAŢA HĂRŢII. 21.45** Seară de operetă — transmisiune de la Sofia. În încheiere: **Buletin de ştiri, sport, buletin meteorologic.**

Ştefan Csorvassy, lucrînd la sculptura „Grîu nou", inspirată din viaţa satului colectivizat

Cu sculptorul Ştefan Csorvassy despre lucrări prezente şi proiecte

(Urmare din pag. 1)

Intrucît ştie bine că Csorvassy e scrupulos în analizarea unei lucrări, în aprecieri. Într-adevăr, remarcîndu-i progresele realizate, Csorvassy îi recomandă acum şi unele „retuşuri", ce sînt necesare compoziţiei sculpturale.

Am asistat, bucuros, la această convorbire dintre profesor şi elev. Şi n-am regretat, întrucît — cu acest prilej — am aflat şi alte amănunte despre activitatea lui Csorvassy.

— Ai mai fost pe aici?

— La Borsos? Păi... de mai multe ori, fiindcă îmi place şi drumul, şi peisajul, dar şi elevul... Vine şi el pe la mine, pe la atelier. Vin ei şi alţi elevi.

Coborînd împreună deolul, am aflat apoi o serie de lucruri despre începuturile lui Csorvassy, — începuturi anevoioase, caracteristice artiştilor din trecut, lipsiţi de mijloace sau măcar de vreo diplomă cu care să pătrundă în vreo expoziţie. A trebuit să trudească ani şi ani, pînă să-şi valorifice talentul, pînă să se poată afirma cît de cît. Abea în anii noştri a izbutit să-şi ridice fruntea la lumină, să se bucure de condiţii bune, să creeze pe măsura posibilităţilor sale. Laureat al Premiului de Stat — 1952, decorat cu „Ordinul Muncii", Csorvassy — paralel cu munca sa personală de creaţie — s-a dedicat cu dragoste tinerei generaţii de sculptori, elevi ai şcolii populare de artă din Tg. Mureş.

George Enescu

I-am vizitat atelierul, i-am cercetat albumele cu lucrările sale anterioare, am văzut şi ultimele lucrări ale acestui artist prodigios. Iată compoziţia sculpturii: „Pe acelaş drum", înfăţişînd un muncitor şi un ţăran înfrăţiţi în aceleaşi idealuri şi năzuinţi. Iată un grup statuar de revoluţionari din timpul lui Gh. Doja, o altă statuie — a Anei Ipătescu sau compoziţia „George Enescu", care-l înfăţişează pe marele muzician cu vioara la piept... „Primăvara la stînă", „Grîu nou" sînt lucrări inspirate din viaţa nouă a satului colectivizat.

— Care vă sînt ultimele lucrări?

— „Fata cu porumbelul" o sculptură din lemn colorat închipuind năzuinţele tineretului pentru pace şi înfrăţire între popoare, „Cap de cosmonaut", sculptură închinată tinerilor deschizători de drumuri în Cosmos, precum şi o compoziţie sculpturală inspirată din viaţa oamenilor de la fabrica de zahăr din Tg. Mureş.

Aflăm apoi şi de proiectele sculptorului Csorvassy. În acest an el se va deplasa în Valea Jiului, pentru a se întîlni cu cunoscutul miner Iuliu Hajdu şi cu ortaci săi, în vederea unei compoziţii sculpturale. Se va opri şi la Combinatul Siderurgic Hunedoara, în mijlocul oţelarilor şi laminoriştilor, tot în vederea unor viitoare lucrări.

Mircea SCRIPCĂ

Ana Ipătescu

Radioizotopii şi hidrologia

Oamenii de ştiinţă găsesc mereu noi întrebuinţări radioizotopilor. Printre ultimele succese legate de folosirea lor se numără prospectarea apelor subterane, ca şi studierea apelor de suprafaţă.

Pe această cale poate fi determinat cu mare exactitate debitul apelor din canale, din conducte închise sau rîuri. Marcînd cu ajutorul izotopilor radioactivi bancurile de nisip existente de-a lungul cursurilor de apă, se poate urmări modul şi viteza lor de deplasare — elemente foarte importante în studierea condiţiilor pe care trebuie să le îndeplinească barajele.

În ceea ce priveşte apele subterane, radioizotopii permit stabilirea debitului şi direcţiei scurgerii lor, precum şi măsurarea rezervelor existente într-un anumit sector bine delimitat.

Pentru marcare — în toate aceste împrejurări — a fost folosit tritiul, izotop al hidrogenului. Acesta prezintă şi avantajul că este un sprijin preţios în determinarea vîrstei apelor subterane. Căci, antrenat de precipitaţiile atmosferice, el pătrunde în mod continuu în pînzele de apă freatică. Determinîndu-se concentraţia sa într-un anumit sector, se poate stabili şi vîrsta aproximativă a straturilor acvatice subterane existente aici.

Maşinile... văd şi ascultă

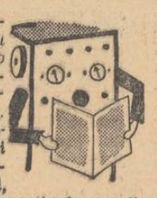

Recent, cercetătorii ştiinţifici au pus în funcţiune o nouă „unitate-memorie" electronică: sceptronul. Oamenii de ştiinţă îşi pun mari nădejdi în performanţele actuale şi, mai ales, în perspectivele noii maşini. Într-adevăr, ea se dovedeşte deosebită de predecesoarele ei prin numeroase însuşiri. În primul rînd, ea nu este nici surdă, nici oarbă ca maşinile similare, a căror funcţionare se bazează pe transmiterea informaţiilor, prin introducerea într-însele a unor benzi anume perforate. Ea este în stare să citească un text scris sau să înregistreze în „memorie" o conversaţie orală.

În principiu, aparatul cuprinde un fascicol central din fibre de cvarţ, care au proprietatea de a se curba sub acţiunea unui stimulent exterior — cuvîntul vorbit sau semnalul luminos produs prin explorarea unui cuvînt imprimat sau scris.

Fiecare fibră de cvarţ emite o pată luminoasă care, lovind o minusculă placă fotosensibilă, dă naştere unei diagrame, diferită în funcţie de cuvînt. Maşina — în concepţia inventatorului ei — ar putea cuprinde atîtea „unităţi-memorie" cîte celule conţine creierul omenesc. Astfel, fiecare unitate ar putea cuprinde pînă la 10 miliarde de căi-memorie. Maşina realizată în prezent cuprinde doar 1 000 de asemenea căi.

Punerea la punct a acestei maşini ar putea duce la numeroase consecinţe şi aplicaţii practice. I se prevede, de pildă, o imediată utilizare în vederea transformării cuvintelor vorbite în cuvinte scrise sau imprimate. Astfel, ea ar putea prelua unele funcţii ţinînd de înregistrarea automată a convorbirilor telefonice sau de baterea la maşină direct, după dictare, fără intervenţia unei claviaturi speciale.

Unde în loc... de ochelari

Pînă de curînd, tratamentul clasic al miopiei sau presbiţiei consta numai în prescrierea unor ochelari avînd lentile cu dioptrii corespunzătoare. Iată însă că, în ultima vreme, arsenalul terapeutic al oftalmologilor este pe cale să se îmbogăţească cu o nouă armă.

Primele experienţe în acest sens au fost efectuate în Japonia, la Osaka. Doctorul Jukio Yamamoto a avut iniţiativa de a folosi în tratamentul bolilor de ochi undele suprasonice. Şi primele succese nu au întîrziat să apară: cu ajutorul undelor amintite au fost vindecate o sută de persoane.

Aparatul folosit în acest scop funcţionează pe o frecvenţă de 12 kilocicli, avînd o putere de 100 de miliwaţi. El are o acţiune directă asupra globilor oculari.

Inventatorul a dat următoarea explicaţie acţiunii aparatului asupra ameliorării vederii: undele ar avea o acţiune termică asupra circulaţiei sangvine din retină. Astfel, ele ar scădea tensiunile anormale din muşchiul ciliar, care stau la originea miopiei postnatale.

În aşteptarea perfecţionării acestui procedeu însă, oftalmologii utilizează în continuare procedeele tradiţionale, aducîndu-le necontenite îmbunătăţiri. Astfel, s-a reuşit folosirea lentilelor de contact (care se aplică direct pe globii oculari) la orice vîrstă, chiar şi la sugarii de 4 luni. Această nouă realizare are o mare însemnătate, întrucît există un mare număr de boli de ochi al căror tratament prin corectare optică este necesar să fie aplicat din primul an de viaţă.

MISTERELE Carpaţilor

Povestire ilustrată pentru tineret

REZUMAT: Trei tineri între 14 şi 16 ani pornesc în vara anului 1960 în căutarea unui zăcămînt metalifer. Greşind traseul, băieţii nimeresc într-o peşteră necunoscută din care nu pot ieşi la suprafaţă. Atunci ei lansează un mesaj pe apa şuvoiului din fundul grotei. Situaţia lor se complică şi mai mult cînd constată că apa din cascadă nu e bună de băut. Tinerii încearcă o experienţă spre a-şi procura apă dar nu izbutesc. În timpul nopţii, unul din ei aude cum cineva coboară prin gura peşterii.

— Da, bine spui, măi Emile! Păi să-l stingem!...

După ce au ascuns cîţiva tăciuni aprinşi, băieţii se grăbiră să risipească jarul şi trecură apoi de cîteva ori cu picioarele prin locul unde fusese acesta.

Între timp Filimon le făcu semn din nou să se apropie.

— Am impresia că nu e om, căci dacă era vreun individ nu putea coborî fără scară, ori nici pomeneală de aşa ceva. Să nu fie cumva vreun urs, şi încă de cei mari, căci atunci pe unde mai scoatem cămaşa, fraţilor?

—Dacă o fi urs, am eu ac de cojocul lui! Mă reped cu o bucată de jar şi las-că numai bine nu-i va prii, îl linişti Emil.

— Se-ngroaşă gluma! Cred că vine spre noi o matahală — vorbi încet Filimon. Căutai să mă uit iar pe horn şi n-am văzut nimic, nici măcar porţiunea de cer înstelat. Probabil că namila a astupat cu statura-i uriaşă gura întregului puţ. Numai aşa se explică că nu se zăreşte nici urmă de fringhie. Băieţi, pregătiţi-vă să ne apărăm viaţa cu cît mai multă străşnicie. Cred că ne aşteaptă încă o lovitură groaznică în acest infern. Trebuie să luăm măsuri de apărare încă înainte

de a coborî ursul sau cine ştie ce dihanie o mai fi. Căci dacă acesta va reuşi să se ridice în picioare, sîntem ca şi pierduţi!...

— Bine zice Filimon! Să ne pregătim de apărare! Tu Filimoane ia de colo pietroiul acela şi cum vezi că fiivina vrea să iasă din puţ, atinge-o la mir. Iar tu Emile ia o bucată de jăratec şi aruncu-o în sălbăticiune. Eu am să caut un lemn mai gros, poate mai multe, ca să le avem la îndemînă. Hai! Cît mai repede, că se pare că nu mai avem timp de pierdut...

Fiecare a pus mîna pe ce a găsit mai la-ndemînă, fie un lemn, fie o piatră. Unul avea chiar un cuţit. Toţi stăteau ca la vreo 5 metri depărtare de buza puţului. Valentin ţinea la spate lampa, a cărei flacără o făcuse mică de tot.

Din timp în timp cîte o mică bucată de stîncă cădea la picioarele lor — rupturi din colţurile pereţilor. Un mormăit se auzi atunci.

Mesajul plutitor

E vară şi e cald!... Au trecut numai două săptămîni de la sfîrşitul anului şcolar şi tată că-mi pare rău de-acum... Şi cum să nu mă întristez cînd ştiu că cei mai buni prieteni mă părăsesc mîine în zori, plecînd să-şi petreacă vacanţa la mare... Voi rămîne ca şi singur... Ce bine era cînd mergeam împreună la spectacole, în excursie!...

Şi porecla aceea... De-atîţia ani o aud şi mi-e atît de nesuferită! Colegii n-o spun din răutate, ei sînt obişnuiţi să mă strige aşa. Eram puşti pe atunci şi mi-aduc aminte de ziua cînd am plecat în excursie în pădurea Pasărea, împreună cu profesorul de ştiinţe naturale. Am strîns fel de fel de frunze pentru ierbar şi-apoi am stat cu toţii la umbra unui pom. Deodată am observat c-am rămas singur... Unde plecaseră ceilalţi?... Se zbenguiau cu voioşie în apa lacului. Parcă-i văd cum deodată mai mulţi şuşoteso, ies din apă şi se îndreaptă val-vîrtej către mine. Cînd mi-am dat seama că mort-copt vor să m-arunce în lac, am alergat din răsputeri şi m-am ascuns. De-atunci şi porecla: „Iepuraşul". Da! Mi-a fost frică de apă. N-a durat mult şi meteahna asta ajunsese de o cunoşteau şi profesorii. Mă cuprinse mai întîi o ciudă nemaipomenită pe mine, dar n-aveam ce face...

Apoi dorinţa puternică de a le arăta că greşiseră, că nu merit porecla, că nu sînt fricos! Am urmat un curs de înot, am fost deseori la ştrand, am sărit de pe trambulină... Devenisem un bun înotător. Şi mie să mi se spună Iepuraşul?... E prea de tot!... Vreau şi eu să mi se spună pe nume, PETRE, PETRICĂ sau FUNDESCU, şi să nu mai aud nesuferitul acela de Iepuraş...

Ah! Dar ce văd acolo pe apa Dîmboviţei? — se auzi parcă vorbind singur. Duse mîna streaşină la ochi şi zări plutind prin mijlocul canalului un dreptunghi ce părea a fi de lemn, al cărui capac sidefiu strălucea în bătaia razelor soarelui. Apa ducea obiectul cu viteză în direcţia stăvilarului de la Ciurel. Petrică se mai uită o dată şi-apoi brusc se hotărî. Îşi scoase repede pantofii şi pantalonii şi începu să alerge îmbrăcat numai în chiloţi, pe marginea canalului. Căuta cu privirea în toate direcţiile, doar, doar, va găsi un băţ mai lung cu ajutorul căruia să poată opri cutia aceea cu capacul zmălţuit ce strălucea atît de puternic.

Zadarnic însă!... Nicăieri nu văzu nici un băţ iar cutia intrase de-acum pe porţiunea de canal dintre cele două poduri metalice, porţiune unde apa curgea cu viteză. Petrică nu ştia ce să facă. Se gîndea că o dată ajunsă la stăvilar cutia va rămîne în cel mai bun caz prinsă între gratiile acestuia, sau se va preface în ţăndări din cauza loviturii. Ar fi sărit în apă însă i-era teamă să nu fie tîrît şi el de şuvoi.

Cutia se apropiase de-acum la vreo 10 metri de podul peste care trecea linia de tramvai. Tînărul se hotărî atunci. Făcu un salt şi sări în mijlocul canalului, la vreo cinci metri înaintea cutiei. Puterea curentului îl trînti însă. Cîteva momente Petrică se simţi tras cu viteză spre stăvilar. Mai erau ca la vreo 25 de metri pînă acolo, cînd el îşi reveni şi începu să lupte din răsputeri, dar picioarele răspundeau cu greu comenzilor. Deşi mai încet, totuşi corpul i-era tîrît în aceeaşi direcţie. Reuşi să prindă obiectul cu o mînă, iar cu cealaltă încerca să se apropie de unul din maluri. Cum acesta era betonat, n-avea de ce se agăţa spre a încerca să se salte afară.

Mai erau cinci metri pînă la locul unde canalul se lărgea. Era bazinul din apropierea stăvilarului, loc primejdios, atît prin puterea de atracţie a cascadei cît şi prin adîncimea apei. Aici nu mai era vorba dacă ştia sau nu ştia să înoate, căci dacă nu reuşea să se tragă din matca curentului, însemna că nimeni şi nimic nu-l mai poate salva de la o moarte sigură.

Pericolul în care se afla era atît de mare încît îi pierise pînă şi glasul, deşi îi venea să strige după ajutor.

Petrică încercă din nou să scape din încleştarea şuvoiului în momentul cînd pătrunse în bazin, însă încercarea lui nu reuşi şi era tocmai pe punctul să-şi piardă cunoştinţa, cînd îi veni cineva în ajutor. Se simţi apucat cu putere de braţ. Văzu ca prin ceaţă chipul unui necunoscut, care-l trăgea încet-încet spre mal.

Nici nu şi-a dat seama cînd a fost depus pe iarba de pe malul din apropierea stăvilarului. Zgomotul puternic al apei din cascadă făcea să-i zumzăie urechile.

A stat aşa pe iarba umedă vreme de vreo douăzeci de minute respirînd cu nesaţ aerul proaspăt. Începu apoi încet să mişte picioarele, simţind dureri în muşchi. Lupta cu forţele năvalnice ale apei îi pusoseră membrele la grea încercare.

— Erai să te îneci, tinere! Altă dată să nu mai faci asemenea imprudenţe. Ai mai văzut dumneata pe cineva, oricît de bun înotător ar fi, să facă baie tocmai lîngă stăvilar? Ai avut marele noroc ca eu să trec podul şi să te văd cum te luptai din răsputeri cu apa. Te-am zărit cum te zbăteai între viaţă şi moarte şi n-am mai stat pe gînduri... Bine c-am reuşit să ne salvăm!... Trebuie totuşi să-ţi mulţumesc pentru că mi-am ponosit hainele. Şi-acum să vezi ce tărăşenie o să mai fie şi cu nevasta-mea...

— Lăsaţi, o să vi le calc eu. Veniţi cu mine acasă, că nu stau departe...

— Ei, am glumit băiete! Se vede că nu ştii de glumă... N-o să mi se întîmple nimic grav. Voi mai sta puţin la soare pînă mi se vor usca hainele, iar cît despre călcat, ştiu şi eu să le calc. De altfel nici nu sînt căsătorit, aşa că nu trebuie să-ţi faci gînduri...

Simion SĂVEANU
Desene de Romeo VOINESCU

(Urmare în numărul viitor)

CIPRIAN PORUMBESCU INEDIT

Într-un reportaj, Geo Bogza îşi imagina în oraşul renăscut, Suceava, o alee a genililor pe care le-au dat plaiurile nordice ale Moldovei. Desigur, printre genii, la un loc de frunte pe o scară ierarhică, uneori atît de greu de definit, s-ar afla şi autorul „Baladei" — Ciprian Porumbescu.

În mic, simbolica alee pare trasată; în parcul din vatra urbei la o extremitate statuia lui Ştefan aminteşte gloria istorică a oraşului fost cetate de scaun, la cealaltă, figura inspiratului poet al muzicii opreşte privirile celor care-i cultivă amintirea.

Ansamblul „Ciprian Porumbescu" care-i popularizează cu dragoste muzica, o stradă cu aceeaşi denumire, pînă şi cercul filateliştilor din oraş, purtîndu-i numele, toate fac ca amintirea-i să fie vie în acest oraş unde şi-a petrecut ani din prima tinereţe. Deci la ce noutăţi ne-am mai fi putut aştepta?

Şi totuşi noutăţile le-am găsit la Muzeul „Ciprian Porumbescu" din cadrul Muzeului regional. Ni le-a prezentat nepotul compozitorului, Ciprian Raţiu — un pasionat colaborator al casei memoriale, care tocmai preda unele scrisori necunoscute din corespondenţa compozitorului.

...„Apoi a urmat „briul", apoi „sîrbeasca", apoi o polcă oarecare, apoi „breaza", „ardeleanca", o „haţegană", dumnezeu ştie, că nu se mai sfîrşea, şi un joc era mai frumos ca celălalt. Şi cum ştiu să danseze! Nici n-ai crede că aceşti bărbaţi, aparent atît de greoi şi de neîndemînatici, în cizmele lor, mai pot păşi atît de uşor şi de sprinten şi face cele mai frumoase figuri şi fiecare din ei, bărbaţi şi femei, joacă atît de bine!"...

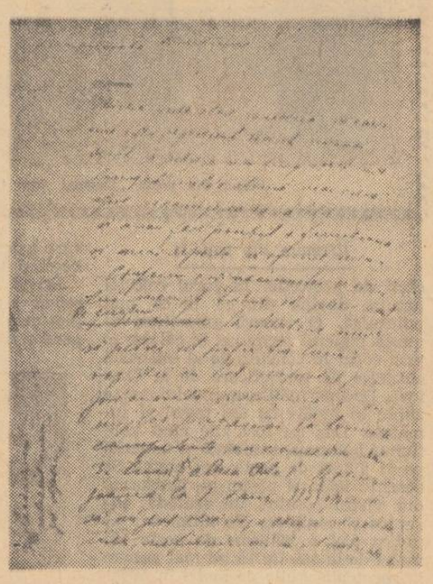

E un fragment dintr-o scrisoare trimisă din Braşov către sora sa Mariuca, fragment din care reiese admiraţia pentru muzica şi dansul popular care i-au fost primele izvoare de inspiraţie.

Un alt fragment dintr-o scrisoare din Viena (1879) ni-l arată trăind în condiţii modeste, suferind din cauza bolii de plămîni, dar atent la tot ce e nou în jur:

„În momentul acesta o flăşneală de jos îmi cîrîie în urechi. Afară este cea mai detestabilă vreme de pe lume. Din cauza asta nu merg azi la operă: hm, hm. La Hofburg se joacă azi „Regele Lear" iar la Operă, „Norma". Cu tramvaiul n-am fost încă; însă un telefon am văzut"

...Şi urmează descrierea telefonului ba chiar exemplificată printr-o schiţă...

Sînt 37 de scrisori care au intrat în fondul muzeului şi din ele cei care i-au cercetat cu migală viaţa şi opera vor adăuga noi amănunte biografiei sale.

Victor MICU

Cu Piola, despre fotbal

Ne-a vizitat din nou, după 25 de ani, Silvio Piola. În locul vestitului centru atacant al „Squadrei azzura", din avion a coborît acum antrenorul Silvio Piola, lector la centrul de perfecționare a antrenorilor de fotbal din Italia.

La invitația Federației romîne de fotbal, Piola a fost timp de cîteva zile oaspetele antrenorilor romîni. El a ținut o serie de conferințe și a luat parte la un util schimb de experiență cu antrenorii de fotbal din țara noastră, mulți dintre ei foști adversari în meciurile Romînia—Italia de acum un sfert de veac.

— I-am reîntîlnit pe mulți dintre cei cu care m-am întrecut. Și, firește, revederea ne-a bucurat pe fiecare. L-am revăzut pe „il dio", portarul dv. de pe atunci, Mircea David, ca și pe Lupaș, pe Gh. Popescu, acum președintele federației dv. de fotbal. Era normal ca în mijlocul atîtor prieteni să mă simt foarte bine. Am fost bine primit și înconjurat cu multă simpatie. Nu numai de personalitățile oficiale, ci și de mulți cetățeni care-și amintesc și acum de jocurile disputate cu peste două decenii în urmă.

— Ce părere aveți acum, după ce timp de o săptămînă ați fost mereu în mijlocul problemelor fotbalului nostru ?

— Din păcate, nu am putut să merg decît la cîteva antrenamente și nu am văzut decît un singur meci (n.n. — Dinamo Pitești — Dinamo București) **și acela amical. Cauza : frigul și vîntul puternic. Așa că mă voi referi numai la ceea ce am văzut. Partida dintre cele două echipe Dinamo a fost destul de bună. Acolo am văzut o serie de jucători de clasă, cu calități deosebite. Pasele destul de bune, dar jocul în general mi s-a părut static, liniar. Echipele dv. ar trebui să joace „con molto velocita", cu mai multă repeziciune, cu mai mult ritm, pentru că fotbalul modern** aceasta cere. Epoca **„fotbalului de salon" a trecut de mult, iar fotbalul în ritm de vals vienez a căzut în desuetudine chiar și în Austria ! Jocul modern cere din partea jucătorilor o pregătire completă din toate punctele de vedere : tehnic, tactic, fizic, moral, psihologic. Acum, cînd apărările s-au întărit și mai mult, sînt tot mai greu de străpuns, este nevoie ca atacul — și în general întreaga echipă — să fie cît mai mult în mișcare. Este nevoie de scheme tactice noi pentru a se putea contracara acest zid al apărărilor. De aceea se impune ca și echipele românești să joace mult mai iute decît au făcut-o pînă acum. Iute și bine.**

— Ce impresie v-au făcut antrenorii romîni ?

— La lucru propriu zis nu l-am văzut decît pe antrenorul de la Dinamo București. Dacă toți ar proceda la antrenamente ca el, înseamnă că antrenorii din Romînia au un nivel de pregătire ridicat.

— Și atunci de ce sînt totuși slabe rezultatele obținute de echipele românești de fotbal ?

— Așa cum v-am mai spus, lipsește elitmul, rapiditatea în gîndire și în execuție, nu se folosesc scheme tactice care să surprindă adversarul. În general, așa cum

SILVIO PIOLA văzut de Neagu Rădulescu

mi-am dat seama, se joacă scolastic, cu un orizont mărginit, fără „explozie creatoare".

— Ce înțelegeți prin „explozie creatoare ?"

— Adică capacitatea de a interveni cu ceva nou, surprinzător, care să-l deruteze pe adversar. Regulamentul de fotbal are numai 17 articole. Ele nu îngrădesc jocul, ci dimpotrivă, deschid calea spre fantezie. Mi-am dat seama că jucătorii romîni au calități fizice frumoase și viteză foarte bună. De ce nu o folosiți și în fotbal ? După cîte am citit, viteza rugbiștilor romîni este proverbială în Apus.

— Se vorbește foarte mult despre sistemul 1—4—2—4...

— ...Ca peste tot, văd că discuțiile sînt aprinse și în Romînia. Există însă o diferență între felul în care este înțeles acest sistem în Romînia și în Italia. Mai precis, în apărare. Echipele dv. folosesc așezarea pe aceeași linie a celor patru fundași. La noi, majoritatea echipelor italiene, mari sau mici, folosesc un „măturător" plasat în urma stoperului. După părerea mea, este mai bună așezarea italiană pentru că în felul acesta apărarea e mai bine acoperită. Așezarea cu patru fundași în linie poate oferi surprize, în sensul că poate fi mai ușor străpunsă. Dacă un înaintaș dibaci a trecut prin dribling, de linia defensivă, cine-l mai oprește pînă în poartă ? Vedeți, e același sistem, dar modul în care sînt dispuși cei 4 fundași e altul.

— Între WM și sistemul cu patru fundași, pe care-l preferați ?

— Ca jucător, desigur, m-am simțit foarte bine în sistemul WM. Acum, ca antrenor, îl prefer pe cel nou, cu patru fundași. Aceasta este însă părerea mea. Un alt antrenor ar putea să spună că a rămas adeptul așezării 1—3—2—5. Aprecierea lui depinde însă de oamenii pe care-i are la dispoziție. Cel mai bun sistem este acela care echilibrează cît mai bine forțele pe teren, apărarea cu înaintarea. Alți antrenori caută numai scheme defensive, ceea ce este împotriva progresului. Dispare spectacolul și o dată cu el spectatorii și ambianța atît de plăcută a stadioanelor pe care se joacă fotbal.

— Care socotiți că va fi viitorul fotbalului ?

— Cine-l poate ști ? Modificarea sistemului de joc a adus după ea în 1925 modificarea regulei ofsaidului, care încorseta fotbalul. De atunci fotbalul a cucerit și mai mult lumea. Ca dovadă cele 73 de reprezentative înscrise pentru viitoarea ediție a campionatului mondial. Răspîndirea sistemului cu patru fundași în lumea întreagă ar putea să aducă o nouă modificare de regulament...

Discuția, o dată începută, ar fi putut continua... cîteva zile. Ca un adevărat meridional, Silvio Piola discută cu aprindere, aduce argumente peste argumente. E o adevărată „mană cerească" pentru ziariști...

Gh. TEODORESCU

INSTANTANEE

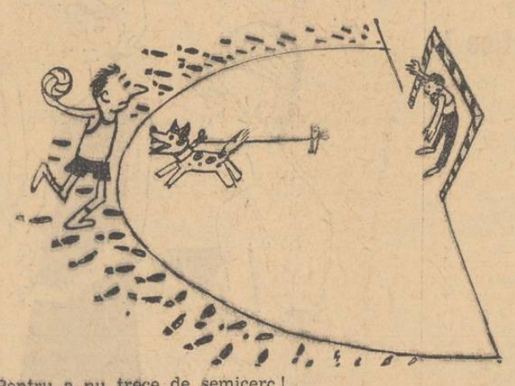

Pentru a nu trece de semicerc !...

Desen de Gh. CHIRIAC

Unii fotbaliști nu duc viață sportivă

— Extremul ăsta face „suta" în 11 secunde !
— ...De metri ?
— Nu ! De... drojdie !

Desen de Al. CLENCIU

CONCURSUL NOSTRU SPORTIV CU PREMII

— Ultima săptămînă în care se mai primesc răspunsuri —

Ne apropiem de data, închiderii concursului sportiv cu premii organizat de revista „Magazin". După cum am mai anunțat ultimele răspunsuri care vor fi luate în considerație vor trebui să fie expediate pînă la 14 martie — data poștei. Toate răspunsurile care vor fi trimise după această dată vor fi anulate.

Reamintim cele patru întrebări care fac obiectul concursului nostru :

1. Ce echipă va cîștiga titlul de campioană republicană la fotbal, ediția 1963 — 1964 ?
2. Care vor fi cele două echipe care vor ocupa ultimele două locuri în clasamentul categoriei A de fotbal, ediția 1963 — 1964 ?
3. Care vor fi cele două echipe care se vor situa pe primul loc în cele două serii ale campionatului categoriei B de fotbal, ediția 1963 — 1964 ?
4. Ce echipă va cîștiga „Cupa R.P.R." la fotbal, ediția 1963 — 1964 ?

Reamintim, de asemenea, premiile ce se vor acorda cîștigătorilor concursului nostru:

PREMIUL I : obiecte în valoare de 2 500 lei.
PREMIUL II : obiecte în valoare de 1 500 lei.
PREMIUL III : obiecte în valoare de 1 000 lei.
CINCI MENȚIUNI în obiecte în valoare de 500 lei fiecare.
CINCI MENȚIUNI în obiecte în valoare de 300 lei fiecare.
CINCI MENȚIUNI în obiecte în valoare de 200 lei fiecare.

OMUL DIN UMBRĂ...

Ne aflăm în sala de sport a Facultății de științe juridice din București, unde, la fiecare sfîrșit de săptămînă, pe 3 sau chiar 4 planșe, scrimeri din asociațiile și cluburile sportive bucureștene își dispută întîietatea în diverse concursuri și competiții. Fieful scrimei bucureștene adăpostește în mod obișnuit 80—100 de trăgători de toate vîrstele, de toate categoriile și de toate specialitățile : floretiști, spadasini, sabreri...

Să urmărim împreună, un asalt, pe una din planșe. De o parte junioara **Adriana Moroșan** de la Progresul, proaspătă campioană a Capitalei ; de cealaltă — **Georgeta Orfanu**, de la Știința, (ca și Adriana o mare speranță a floretei noastre). Asaltul a început. Cîteva clipe, cele două trăgătoare s-au studiat atent. Adriana inițiază primul atac. Georgeta răspunde prompt printr-o paradă-ripostă. Lupta ar fi continuat dacă, arbitrul n-ar fi intervenit hotărîtor. Motivul ? Priza la una din arme nu mai funcționează. Este necesară intervenția imediată a unui specialist. Și atunci apare în primul plan „omul despre care nu s-a scris niciodată" ; armurierul...

★

LENINGRAD, 1959 : 150 de scrimeri își dispută cele patru titluri mondiale la tineret. Unul dintre ele, la spadă, avea să revină unui reprezentant al țării noastre, **Adalberth Gurath.**

SOFIA, 1961 : cîștigătoarea campionatului mondial universitar feminin pe echipe a fost echipa R.P. Romîne **(Olga Orban-Szabo, Ana Ene, Maria Vicol, Denisa Varvarichi).**

BUENOS AIRES, 1962 : **Olgăi Orban-Szabo i se conferă titlul de campioană a lumii la senioare,**

GAND (Belgia), 1963 : floretista **Ana Ene** se arată o demnă urmașă a Olgăi, „sosind" pe primul loc la campionatul mondial de tineret.

...Patru orașe, la mii de kilometri unul de altul, au adus faima scrimei românești. Desigur, la mijloc a fost, în principal, excelenta pregătire a sportivelor noastre aureolate la aceste mari întreceri. Nu trebuie neglijat nici aportul antrenorilor. S-a gîndit oare cineva și la contribuția pe care a adus-o la aceste victorii românești, și... „omul din umbră", armurierul ?...

★

...Să vă prezentăm omul despre care nici un cronicar de scrimă n-a amintit vreodată : armurierul **Laurențiu Sebeșteanu.** Nu face parte din vreo asociație sau club sportiv, dar cu sufletul și priceperea-i cunoscută, aparține tuturora. Și de aceea este prezent, dînd asistență tehnică, în toate concursurile, mari sau mici.

L. Sebeșteanu intervenind prompt

O curiozitate : maistrul Sebeșteanu n-a făcut niciodată scrimă, deși i-au trecut prin mînă mii de lame, de toate fabricațiile : românești, ungurești, italienești, franțuzești ! Ba, mai mult, pînă în 1956 nici nu văzuse un concurs de scrimă. L-a adus pe planșă o simplă întîmplare : la Criteriul mondial al tineretului găzduit la București în 1958, L. Sebeșteanu stătea în tribunele sălii Floreasca. Ca orice spectator. O defecțiune survenită la instalația electrică, întrerupe minute în șir asaltul. Defectul nu poate fi detectat. Spectatorii se impacientează. Și atunci, Laurențiu Sebeșteanu, maistru electrician de profesie, se apropie de aparate. Curiozitatea profesională îl îmboldea să vadă despre ce e vorba. Cu o perspicacitate remarcabilă „ghicește" defectul și... lupta pe planșă este reluată. Aplauze la scenă deschisă și, de atunci, Laurențiu Sebeșteanu a intrat în marea familie a scrimei noastre. Ca armurier. Și n-a părăsit niciodată această muncă, deloc ușoară.

Un concurs de scrimă durează în medie... 10 ore pe zi ! În acest interval, pe planșă se perindă zeci și zeci de perechi de trăgători. Un singur om rămîne la postul său : armurierul. Nici nu se poate altfel.

— Tovarășe Sebeșteanu, vino, te rog, puțin. S-a defectat „crocodilul !" (această denumire sugestivă e dată cîrligului care leagă firul electric de „platoșa" scrimerului).

Sau :

— Tovarășe Sebeșteanu. ce facem cu rola asta ? Nu mai răspunde la apel ! („Rola" e cutia pe care se strînge firul care face legătura dintre aparatul electric și scrimerul aflat pe planșă).

Dacă cineva ar înregistra toate solicitările care se adresează armurierului într-o singură zi de concurs, i-ar trebui zeci de pagini ! Celebrul floretist sovietic Jdanovici, fost campion al lumii, remarca odată : **„Ca să fii un excelent scrimer, îți trebuie nu numai o tehnică și o tactică desăvîrșite, ci și... pregătirea fizică a unui... armurier !"**

Portretul „omului din umbră" ar trebui completat cu alte cîteva date deosebit de prețioase.

În cei peste șapte ani de activitate, L. Sebeșteanu a dat asistență tehnică unui număr de peste 1 500 de scrimeri. A participat la aproape 600 de concursuri. Și, fiind aproape zi de zi în mijlocul sportivilor și antrenorilor, și-a cîștigat, în același timp, o pregătire apropiată de aceea a unui antrenor. (De altfel, a și fost un timp antrenor al... fiului său, Mihai, care la numai 14 ani se anunță un floretist talentat).

...La conferința de presă organizată, acum 3 ani, în capitala Argentinei, Olga Orban-Szabo a fost întrebată cărui fapt datorește marea ei performanță. Răspunsul campioanei de atunci, consemnat de ziarele argentiniene suna astfel : **„Desigur, condițiilor excelente de pregătire ce mi-au fost create, antrenorilor mei, dar, să nu uit, și armurierului meu, care mi-a pregătit un material tehnic excelent..."**

Armurierul despre care vorbea Olga este **Laurențiu Sebeșteanu,** omul despre care se scrie acum pentru prima dată...

T. STAMA și M. TUDORAN

UN NOU SPORT?

În ultima vreme, în S.U.A., se bucură de o mare popularitate un sport în care jucătorii folosesc o serie de modalități caracteristice unor ramuri ca : volei, baschet, precum și sărituri folosind plase foarte elastice. Vă prezentăm cîteva date în legătură cu acest joc sportiv :

În primul rînd menționăm, că este vorba de un joc care se dispută numai în doi. „Terenul" de sport se compune din două plase orizontale cu benzi foarte elastice care permit jucătorilor sau jucătoarelor să execute diferite sărituri. Între cei doi jucători se află două plase de formă dreptunghiulară, așezate la o distanță de 1,50 m. În partea de sus, plasele au cerc prelungit în tunel.

În ce constă jocul ?

Cei doi jucători folosind calitățile elastice ale benzilor sînt în permanență mișcare prin sărituri în picioare sau pe spate și trebuie să treacă o minge (de tip volei) prin cercul amintit în cîmpul adversarului.

Vă prezentăm două imagini de la demonstrația sportivă. Prima reprezintă un aspect de la un joc, iar a doua un fotoreporter care s-a folosit de plasa elastică ca să obțină diferite fotografii.

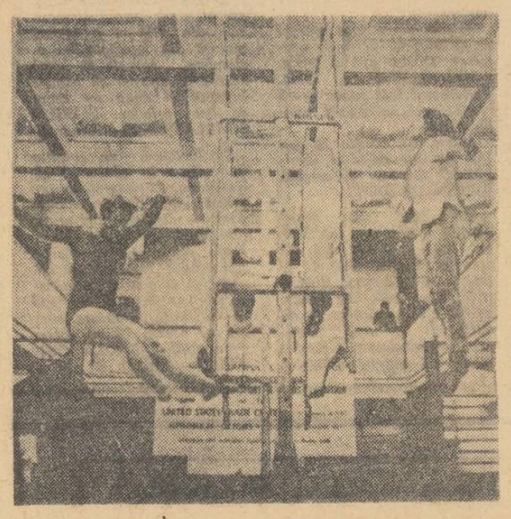

LA CAPĂTUL IERNII

de Dan Deșliu

Sezonul gheții și al zăpezii se apropie de sfîrșit. Principalele competiții s-au consumat în ianuarie-februarie, prin disputarea campionatelor europene, a Jocurilor Olimpice, a Universiadei și a Mondialelor. Calendarul intern își flutură, de asemenea, filele ultime — deși această iarnă ciudată pare să-și fi reamintit de obligațiile sale abia acum, în preajma primăverii.

Aruncînd o privire retrospectivă asupra activității sportivilor romîni în perioada care s-a scurs — fără pretenția de a face bilanțuri și a trage concluzii — nădăjduim că unele opinii cuprinse în rîndurile de mai jos nu vor fi indiferente nici marelui public, nici specialiștilor.

Pe plan internațional, atît participarea cît și rezultatele reprezentanților noștri au fost, precum se știe, de factură modestă. Comportări notabile au avut Gheorghe Vilmoș (locul V la Innsbruck în proba de biatlon) și Ilona Micloș — medalie de bronz la combinata alpină în cadrul Universiadei de la Spindleruw Mlyn. Sosiți la startul olimpic cu veleități ușor exagerate, hocheiștii s-au clasa în grupa B în urma Poloniei, Norvegiei și Japoniei. La bobsleigh, cu două echipaje inexperimentate, nu puteam nădăjdui un clasament superior — iar în alte ramuri (sărituri la trambulină, patinaj viteză și patinaj artistic, săniuțe etc.) n-am prezentat concurenți.

Recentul „festival" de la Poiana Brașov a scos în relief, o dată mai mult, decalajul între liderii autohtoni și super-clasa internațională. În compania atîtor nume ilustre — surorile Goitschel, Barbi, Heuneberger, Jean Claude Killy, Gerhard Nenning, James Heuga — fetele s-au comportat sub orice critică, iar băieții — în afară de Tăbăraș și Gohn — mediocru.

Situația din sezonul 1963—1964 nu constituie o excepție; în contrast cu majoritatea celorlalte discipline, în care sportul românesc a făcut progrese substanțiale — vezi ierarhia ultimelor ediții ale Olimpicelor de vară — „zona albă" rămîne încă inaccesibilă culorilor noastre.

Între alte explicații, întîlnim adesea argumentul condițiilor climaterice nu tocmai propice. E drept, nici lanțul carpatic, nici Apusenii nu sînt masive de mare altitudine ; cu excepția unui sector privilegiat (și insuficient folosit) din munții Maramureșului, omătul „favorabil pentru schi și ascensiuni" dăinuie la noi 6—7 luni pe an. În plus, iernile din urmă duc o îndîrjită campanie de economii la capitolul „zăpadă"... Totuși, cauza esențială a pașilor de loc trebuie căutată, probabil, în altă direcție.

Sporturile de iarnă reclamă dacă nu mă înșel, o pregătire tehnică specială. Dansul printre zecile de porți ale slalomurilor, zborul de pe trambulină, plonjoanele amețitoare cu bobul pe pîrtia de sticlă — nu se bizuie exclusiv pe calități naturale. Îndrumările unor somități în materie, antrenamentul intens (minimum nouă luni din douăsprezece conform surselor competente), însușirea experienței avansate prin participarea la cît mai multe concursuri de anvergură — sînt, pare-se, cîteva din condițiile „sine qua non" ale ascensiunii pe scara performanțelor.

Cu toate acestea, în preajma plecării spre Innsbruck se puteau auzi voci relativ „avizate", întrebîndu-se — nu tocmai în glumă — „ce-ar fi să ne calificăm la hochei în grupa A ?". Ulterior, numeroși suporteri își exprimau dezamăgirea tot într-o formă interogativă : „Nici măcar locul III în grupa B ?"

Regrete legitime... Dar nu e mai puțin adevărat că un singur patinoar artificial și un număr foarte redus de minuitori ai crosei, nu justifică pretenții de alt ordin. Fără „a lua partea" hocheiștilor noștri (un plus de concentrare le-ar fi adus, aproape sigur, o clasificare superioară) putem spune că, în raport cu datele concrete, ei s-au dovedit cei puțin egali reprezentanților unor țări de mare tradiție pe arena albă.

Despre calitățile native ale romînilor în domeniul sporturilor de iarnă vorbește, de asemenea, aprecierea elogioasă a lui Eugenio Monti — multiplu campion mondial și olimpic la proba de bobsleigh — vizînd ambele noastre echipaje prezente la Jocurile Olimpice. Reputatul conducător italian a relevat îndeosebi aptitudinile tînărului Panțuru, pe care-l consideră capabil să obțină rezultate de talie mondială. Aceasta, firește, nu în condițiile unei pregătiri „la voia zăpezii" — ci printr-un antrenament asiduu pe pîrtii de prim rang, printr-o vastă experiență de concurs în compania așilor dificilei specialități.

În lîngă hocheiști și boberi, elemente talentate există și în rîndurile schiorilor. Ne amintim, de pildă, că acum doi-trei ani, tot la Poiana Brașov, s-a desfășurat așa-numitul „Concurs al speranțelor" — în cadrul căruia reprezentanții noștri au cucerit întîietatea în fața unor adversari ca Pierre Stamos, Gerhard Nenning și alții — prezenți, la ora de față, în primele locuri ale ierarhiei internaționale. Evident, e greu să ții pasul cu cei ce au la îndemînă, iarnă-vară, pantele înzăpezite ale Alpilor. Se pune însă întrebarea : oare noi am făcut tot ce se putea face pentru a favoriza deplina dezvoltare a învingătorilor de ieri ?

Schiorii romîni participă — cred — la prea puține competiții de amploare, marile pîrtii din Europa fiindu-le cunoscute mai mult din auzite. Atunci cînd asemenea ieșiri devin mai frecvente, rezultatele nu întîrzie să se arate. Exemple convingătoare — admirabilul sezon 1961—1962 al Ilonei Micloș (care, din păcate, ne-a dezamăgit profund, acum trei săptămîni la Poiana) sau recenta performanță, despre care am mai vorbit, a biatlonistului Vilmoș.

Cea mai propice zonă din țară — Borșa Maramureș — unde există și un complex sportiv de toată frumusețea — este, pare-se, insuficient utilizată. Poziția excentrică a localității nu poate justifica, nici măcar parțial, lipsa de atenție din ultimul timp.

În sfîrșit, auzim vorbindu-se de o bună bucată de vreme despre unele speranțe în patinajul artistic și dansul pe gheață. Cristina Patraulea, Radu Ionian, Crenguța Cumbari — iată numai cîteva nume, citate din memorie. Ce reprezintă aceste talente — și, eventual, altele asemenea lor — comparativ cu buna valoare internațională ? Au participat la vreo confruntare mai importantă, au fost apreciate de un juriu competent ? Sînt semne de întrebare care se nasc oarecum de la sine, în mintea oricui meditează ceva mai stăruitor asupra problemelor în discuție.

Personal, am impresia că sporturile de iarnă pot cunoaște, la noi în țară, o mult mai largă dezvoltare, condiționată, așa cum arătam, pe lîngă talent, seriozitate și perseverență, de o serie de factori de importanță majoră pe care n-am avut nici intenția nici posibilitatea să-i epuizez în prezentul articol.

Clasament al săritorilor cu schiuri

Presa a anunțat recent despre performanța realizată de săritorul italian cu schiurile Nilo Zandanel care, pe trambulina de la Obersdorf, a aterizat după un zbor de 144 m. Potrivit unei statistici a federației internaționale de schi, 28 de schiori au reușit să sară pînă acum peste 130 m. În fruntea lor se află Zandanel cu 144 m. fiind urmat de cehoslovacul Dalibor Motejlec care, numai cu o zi înainte, a sărit 142 m, și iugoslavul Jozé Slibar cu 141 m. în anul 1961. În clasament urmează Kjell Sjöberg (Suedia) — 141 m (1964) ; Peter Lesser (R.D.G.) — 140 m (1960) Tauno Luiro (Finlanda) — 139 m (1951) ; Otto Leodolter (Austria) — 138 m (1961).

Este interesant de amintit faptul că primul record mondial la sărituri pe schiuri a fost stabilit în urmă cu 85 de ani de norvegianul Hammestweit care, pe o trambulină rudimentară a reușit să sară 23 m. Granița celor 100 de metri a fost trecută în anul 1936 de austriacul Bradl care a sărit 101 m.

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul
ROMÎNIA LIBERA
★
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

SAH

O variantă de gambit în apărarea siciliană

Una din variantele apărării siciliene introdusă în practică în ultimul deceniu care a provocat numeroase controverse și în legătură cu care părerile sînt împărțite și pînă acum, este aceea de gambit care survine după

1. e4, c5	5. Cc3, a6
2. Cf3, d6	6. Ng5, e6
3. d4, c:d4	7. f4, Db6
4. C:d4, Cf6	8. Dd2

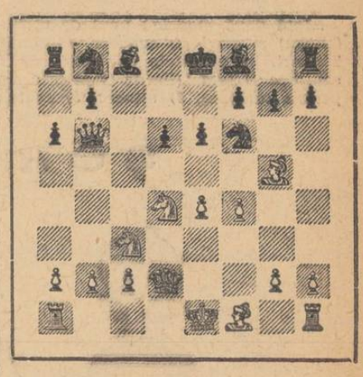

Această mutare-inovație a marelui maestru Paul Keres, poate duce la un joc foarte ascuțit, interesant, oferind negrului posibilitatea de a cîștiga un pion (b2) iar albului, în schimb, un atac puternic pe centru.

În ultima vreme, în cîteva turnee importante, varianta a fost din nou utilizată, căutîndu-se îmbunătățiri atît pentru jocul albului cît și pentru cel al negrului. Iată cum s-a jucat în cîteva din aceste partide după obișnuita continuare :

8. ... D:b2 9. Tb1, Da3

Alb — **ORTEGA**
Negru — **IVGOV**
jucată la turneul internațional de la Havana 1963

10. e5, d:e5	27. T:g6, De7+
11. f:e5, Cfd7	28. D:e7, C:e7
12. Nc4, Ne7	29. Te6, Cg6
13. Tb3, Dc5	30. Tf5, Cde5
14. Cd5, N:g5	31. T:b6, T:f7
15. D:g5, g6	32. T:f7, C:f7
16. Tf1, e:d5	33. T:b7, C:h6
17. e6, D:d4	34. Td7, Cf4
18. e:f7+, Rf8	35. g3, Cd3+
19. Te3, Rg7	36. Rd2, Ce5
20. c3, D:c4	37. T:d5, Ce4+
21. h4, Cc6	38. Re3, C:g3
22. h5, Tf8	39. c4, Chf5+
23. h6+, Rh8	40. Rd3, Ce7
24. Tlf3, Dc3	41. Td7, Cc6
25. Te8, b6	42. Tc7, Td8+ și albul cedează.
26. Te6, Nb7	

Alb — **RAȘKOVSKI**
Negru — **BECHOVER**
jucată în meciul R.S.F.S.R. — Ucraina din cadrul spartachiadei popoarelor din U.R.S.S. — 1963.
(aceiași variantă)

13. N:e6, 0—0	23. D:f8, Ng4
14. 0—0, N:g5	24. Td8, Ne6
15. D:g5, h6	25. Dh8+, Rg6
16. Dh5, f:e6	26. Te1, Da5
17. C:e6, De7	27. Te3, Db6
18. C:f8, C:f8	28. Tg3+, Rh5
19. C:d5 ! Dc5+	29. h3, Rh4
20. Rh1, D:d5	30. D:g7, D:d8
21. Tbd1, Db5	31. Tg4+ și negrul cedează.
22. Df7+, Rh7	

Alb — **BEDNARSKI**
Negru — **TRINGOV**
jucată la turneul zonal de la Keczkemet 1964
(aceiași variantă)

12. ... C:e5	21. a4, b4
13. C:e6, Da5	22. T:b4, C:b4
14. Nd8, Cf3+	23. D:b4+, Rf7
15. g:f3, De5+	24. Cd6+, Rf6
16. Ce4, f:e6	25. Ce4+, Rf7
17. Nh4, Cc6	26. Cd6+, Rf7
18. 0—0, b5	27. Ce4+Rf7
19. Nd3, Ne7	28. Cd6+
20. N:e7, R:e7	prin repetarea mutărilor.

Alb — **GIPSLIS**
Negru — **KORCINOI**
jucată în cadrul finalei celui de-al 31-lea campionat al U.R.S.S. Leningrad, 1963
(aceiași variantă)

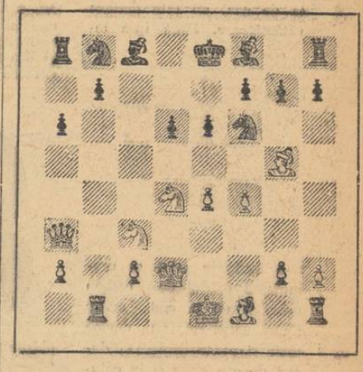

10. f5, Cc6	17. Tb3, Da4
11. f:e6, f:e6	18. c4, Rh8
12. C:c6, b:c6	19. 0—0, Ta7
13. e5, d:e5	20. Db6, f5
14. N:f6, g:f6	21. Tg3, Nb4
15. Ce4, Ne7	22. Cf6 și negrul cedează.
16. Ne2, 0—0	

Alb — **ZLOTNIC**
Negru — **SCUNDOV**
jucată în cadrul turneului candidaților maeștri, Moscova 1963.
(aceiași variantă)

9. Cb3, Da3	23. Ne2, e:f4
10. N:f6, g:f6	24. Db3, Ra8
11. Ne2, Cc6	25. D:f7, The8
12. 0—0, h5	26. Ce3, d5
13. Tad1, Nd7	27. C:d5, Ne5
14. f5, Ne7	28. D:f6, Cc6
15. De3, 0—0—0	29. Rf1, N:d5
16. Tf4, Rb8	30. e:d5, T:d5
17. Cb1, D:a2	31. Ce6, Nb6
18. Cc3, D:c2	32. C:f4, Nd4
19. Tb1, Ce5	33. Df7, Tdd8
20. Cd4, Cg4	34. Ce6, Tc8
21. N:g4, D:b1+	35. C:d4 și negrul cedează.
22. C:b1, e5	

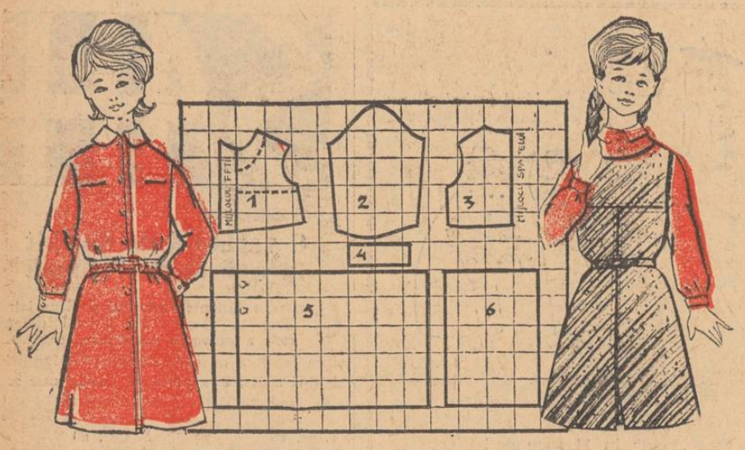

TIPARUL PRACTIC

...Iată două modele: unul de rochiță (stînga) și altul de sarafan (dreapta). Tiparul, pe pătrățele cu latura de 10 cm., are 1) fața (liniile punctate sînt pentru sarafan), 2) mîneca, 3) spatele, 4) manșeta, 5) fusta — partea din față, 6) spatele. După cum se vede, fusta este dreaptă și poate fi încrețită sau cu cîteva cute în față.

ȘORȚUL...

...trebuie să fie practic, să fie foarte ușor de pus și scos; o bretea peste cap și o fundă la spate și gata. Neapărat cu buzunar mare, eventual cu două compartimente, în culori deschise dar nu țipătoare. Din material uni sau cu diverse modele, cu picățele sau dungi, șorțul trebuie să fie totdeauna la îndemînă și la locul lui în cuiul din bucătărie la care gospodina să știe să se ducă și legată la ochi.

Cum se întreține produsele din mase plastice?

OBIECTELE DIN POLISTIREN (veselă și tacîmuri, cutii pentru păstrarea condimentelor, piepteni etc.) se păstrează bine dacă le feriți de temperaturi care trec de 60 grade (veți evita deci contactul acestor produse cu lichide care au o temperatură mai mare decît 60 grade). După întrebuințare se spală cu apă călduță și săpun, eventual sodă. Nu le veți depozita și în nici un caz nu le veți pune la uscat pe lîngă sobă sau calorifer încins. Și încă un sfat: pentru curățirea obiectelor din polistiren nu folosiți perie de sîrmă sau alte lucruri aspre.

CELE DIN POLIETILENĂ (untiere, savoniere, păhărețe etc.). Temperatura maximă la care se pot utiliza aceste produse este de 40 grade. Este recomandabil să nu puneți și să nu păstrați în obiecte din polietilenă uleiuri, să nu le frecați la spălare cu lucruri aspre și să nu le expuneți pentru un timp mai îndelungat acțiunilor razelor solare.

OBIECTELE DIN POLIACETAT DE CELULOZĂ (pahare, cutii de alimente etc.). Nu păstrați în ele oțet, acid citric și în general acizi de orice fel, deoarece ele atacă poliacetatul. Temperatura pentru care se pot folosi obiectele din poliacetat este de cel mult 60 grade. Obiectele din poliacetat de celuloză nu se depozitează și nu se păstrează în apropierea corpurilor care emană căldură mai mare (calorifere, sobe, mașini de gătit). Se spală cu apă și săpun sau cu o cîrpă moale, umedă.

CURĂȚIREA COVOARELOR

Pentru curățirea covoarelor aveți în gospodărie produse la îndemînă. Astfel **cu sare de bucătărie** umezită puteți îndepărta petele de cerneală de pe un covor, așezînd sarea în strat gros și lăsînd-o cîteva zile; frecați apoi bine locul cu un tampon înmuiat în soluție de sare de lămîie.

Cu oțet (o lingură la un litru de apă) se înviorează culorile covoarelor, după ce acestea au fost bine scuturate de praf.

Cu gălbenuș de ou se unge locul pătat cu ulei de pe un covor de iută. După uscarea gălbenușului de ou, se rade și se perie bine locul respectiv, spălîndu-se apoi cu apă rece.

1) Dintr-o mătase albă, grea, o rochie gen furou în față, cu spatele decoltat. Bretelele pornesc din decolteul din față. În mijlocul decolteului, un mănunchi de inele făcute din bieuri. Din cusătura de la spate, se formează jos un grup de pliseuri. 2). Pe linie furou, o rochie ușor evazată cu șlițuri mici laterale. O garnitură brodată cu mărgele la decolteu, mineci, tiv și șlițuri. Pe umăr o broșe. 3) Rochie cu corsajul gen bolerou, cu umerii degajați și un bie la gît, înodat la spate. Boleroul brodat cu mărgele și paiete. Fusta dreaptă, terminată cu grupuri de pliseuri. 4) Dintr-o țesătură de mătase mai groasă, o rochie furou cu bretele, completată cu o jachetă bor a bor, cu guler și revere, iar tăieturile buzunarelor accentuate de satin în culoare.

Desene de Raia SOLOMONICA

Pentru ocazii deosebite

Sfaturi cosmetice

Odată cu venirea primăverii este necesar să depunem mai multă atenție pentru îngrijirea tenului. Necesitatea unei îngrijiri speciale derivă din faptul că pe de o parte în timpul iernii pielea obrazului a avut de suferit din cauza intemperiilor iar pe de altă parte, primele raze ale soarelui de primăvară provoacă mici neajunsuri care trebuie preîntîmpinate.

În mod special se vor îngriji

persoanele care se pling de neajunsul apariției petelor, pistruilor, diferitelor iritații specifice primăverii, știut fiind că este mai simplu să le preîntîmpinăm decît să le tratăm. De aceea, vom evita pe cît posibil să ne expunem obrazul la soare sau vînt și-l vom proteja cu creme și pudre care conțin substanțe protectoare.

Nu trebuie omis nici faptul că în timpul primăverii pot apare pete și din cauza parfumului care intră în compoziția cremelor, pudrelor etc. Pentru aceasta vom prefera ca produsele cosmetice, în special cele pe care le folosim în anotimpurile calde, să nu conțină parfum decît în cantități infime. Pentru aceleași motive machiaiul în această perioadă va fi cît mai discret posibil. Ca să evităm uscarea buzelor vom aplica un rui gras, de preferință de culoare mai deschisă.

Pentru a obține un obraz luminos și totodată o curățire în profunzime a pielii, vom apela la o specialistă sau ne vom curăța obrazul singure îndepărtînd în special punctele negre care dau obrazului un aspect neîngrijit.

Pe fața astfel curățată este bine să aplicăm măști hrănitoare care să contribuie la tonifierea pielii și catifelarea ei — vom folosi în acest scop, legume, fructe, plante, caimac de lapte, gălbenuș de ou, lăptișor de matcă etc.

Adeseori, în apropierea primăverii, ochii se încețoșează, fapt datorat în special oboselii, somnului insuficient etc. În acest caz vom aplica comprese cu infuzie de flori de tei sau mușețel și vom respecta orele de odihnă.

Folosirea preparatelor cosmetice destinate fardării ochilor poate provoca uneori iritarea lor. De aceea, în timpul zilei este de preferat să se renunțe la acest machiaj.

Anca BOGDAN

Ghidul gospodinei

Meniul săptămînii

— Cartofi cu șuncă; mîncare de castraveți; portocale.

— Ciorbă de fasole; mîncare de praz cu măsline; budincă de griș cu sos de ciocolată.

— Cașcaval pane; ardei umpluți cu carne; compot de caise.

— Cremă de legume cu smîntînă; tăiței cu varză; clătite cu dulceață.

— Supă de carne — găluști de griș; rasol cu sos de hrean; mere.

— Borș de sfeclă; sărmăluțe în foi de viță; melci umpluți cu marmeladă.

— Scrumbii la grătar; pui pane — cartofi prăjiți; șarlotă de cacao.

RĂSPUNDEM CITITOARELOR

ANA — Bacău. Minciunelele se pot face cu un ou sau cu trei. Cele pregătite cu trei ouă sînt mai gustoase și se fac în felul următor: La ouă adăugăm 80—100 g unt, 1—2 linguri de lapte bătut (se poate și dulce), un praf de sare, o lingură de zahăr și făină cît cere. Aluatul trebuie să fie moale și elastic. După ce l-ați frămîntat bine se lasă să se odihnească cel puțin 30 minute, după care se întinde o foaie nu prea subțire. Cu ajutorul unei rotițe dințate se taie fîșii lungi de 10-12 cm și late de 3 cm, se crestează la mijloc pe unde se trece unul din capetele fîșiei. Într-o cratiță adîncă se pune untdelemn mult, astfel ca minciunelele să poată fierbe. Grăsimea trebuie să fie bine încinsă. Cînd s-au rumenit puțin le scoatem cu lingura de spumă, le așezăm pe o farfurie. Imediat le pudrăm cu zahăr vanilat.

A. B. — Cluj. Pentru gogoși crafle se face un aluat de cozonac. La 1 kg de făină se pot pune și numai 2—3 ouă. Compoziția trebuie să fie mai moale decît la cozonac. Este indicat să adăugați și puțin rom. După ce ați frămîntat bine coca, o întindeți pe planșeta presărată cu făină, în grosime de 1 cm. La distanțe potrivite se pune dulceață de vișine sau marmeladă. Deasupra se așează altă foaie. Cu ajutorul unui pahar de vin se taie crafle-le. Se lasă să crească 20 minute după care se fierb în multă grăsime pînă se rumenesc pe ambele părți. Cînd se scot se presară cu zahăr vanilat.

M. LIETA — București. Ciocolata făcută în casă se poate face și cu lapte, nu numai cu lapte praf, în felul următor: cantități: 1 pachet ciocolată de menaj (de 10 lei) 1/2 l. lapte, 1/4 kg zahăr, 125 g unt. Se pune într-un vas cu fundul sferic ciocolata, laptele și zahărul. Se amestecă pînă se dizolvă. Se lasă să fiarbă amestecîndu-se cu telul. Cînd este aproape complet legat ca la șerbet, se pune untul. Se mai lasă să clocotească cîteva minute. Se toarnă compoziția pe o placă de marmură unsă cu unt, și se lasă să se răcească. Se taie cu cuțitul formele dorite. Dacă doriți să fie mai amărîie puteți adăuga mai puțin zahăr.

GOSPODINĂ — Orice rețetă, și mai ales cele la care nu se dă gramajul exact, presupune din partea acelora care o prepară o anumită experiență. Pe semne că dv. ați pus mai multă făină decît cerea aluatul.

Cîteva sfaturi utile

Petele de grăsime pe hîrtie. Ați avut o scrisoare, sau un act personal pe care l-ați pătat cu grăsime (unt, ulei, untură, slănină). Pentru a îndepărta această pată veți tampona ușor locul cu o cîrpă moale îmbibată în eter sau acetonă (atenție însă la foc!). Veți trece apoi fierul cald pe deasupra, după ce ați introdus foaia de hîrtie între două sugative curate.

Petele de ceară, de luminare, de gudron pe hîrtie. Veți răzui ușor cu lama unui cuțit stratul gros, apoi veți proceda ca mai sus.

Petele de gumă arabică, de sirop pe hîrtie. Se tamponează ușor pata cu vată umezită cu apă. Se usucă imediat cu o sugativă albă.

Petele de albuș de ou sau de lapte pe hîrtie. Se tamponează pata cu vată îmbibată în apă călduță, apoi se decolorează, dacă este cazul, cu apă oxigenată (soluție 12 la sută). Se usucă pe sugativă, după care se repetă operația pînă la scoaterea definitivă a petei.

Petele de sînge pe hîrtie. Se aplică același procedeu ca mai sus, folosind vată îmbibată în apă călduță amestecată cu oțet. Apoi se tamponează cu apă oxigenată, și din nou cu apă rece. Se usucă pe sugativă.

Petele de cafea pe hîrtie. Tratamentul este același ca la petele de sînge.

E bine să știți

Petele de mucegai vechi de două luni, se pot scoate prin înmuierea lor într-o soluție de borat de sodiu. Repetați de cîteva ori, apoi clătiți bine cu apă rece. (GINA — orașul Petru Groza).

Pentru curățirea hainelor de blană albă am mai dat sfaturi practice, totuși spre a vă veni în ajutor, repetăm: faceți o pastă de făină, mălai sau cartofi dați prin răzătoare și neofalină (Atenție la flacără sau la șalterul frigiderului, televizorului etc., care trebuie scoase din priză). Cu această pastă frecați bine haina întinzînd pasta pe blană, pe guler, mînșete. Se lasă așa 24 de ore. Apoi se freacă blana cu o perie și se scutură cu o nuielușă (pe dosul hainei) pînă nu mai rămîne nici o urmă de făină sau mălai.

Se mai poate face aceeași pastă folosind în loc de neofalină, 1 litru apă și 50 g. perhidrol, 1¼ kg. făină. Perhidrolul însă poate ataca blana, care cu timpul pierde de pârul.

Poșeta de vinilin se curăță cu apă caldă și săpun „Albol" sau praf de curățat. (LUCIA BRĂDUȚ).

După felul cum ne-ați descris planta, este vorba de un ficus. Puteți tăia din crengile plantei, fără ca acesteia să-i dăunеze, dimpotrivă, dacă veți tăia mugurii din vîrf, planta se va ramifica și va avea un aspect mai decorativ. Crengile tăiate nu trebuie aruncate, ele servind la înmulțirea plantei pe cale vegetativă, adică lăsînd lăstarului mugurele din vîrf și o frunză matură din imediata lui apropiere. Aceasta se poate planta în ghiveci cu pămînt îngrășat și după un timp, se va prinde. (VASILE SCĂRLĂTESCU — Craiova)

În legătură cu apariția unor rime în ghiveciul cu Colocazie, vă comunicăm următoarele: Singura soluție pentru a distruge total acești dăunători, este totuși schimbarea pămîntului și chiar a ghiveciului, deși o parte din rădăcini se distrug. Se recomandă ca această operație să fie făcută primăvara, pentru ca planta să nu sufere prea mult. (PAULA CHIRIAC — Bîrlad).

Valoarea micilor semne

Debutul bolilor în general nu este brusc. De cele mai multe ori, ele se anunță prin semne mici pe care unii oameni la ignoră și, neintervenind la timp, pierd tocmai perioada cea mai eficace, cînd aplicarea măsurilor curative i-ar putea feri de evoluția — uneori dramatică — a bolii.

În sensul acesta, prezentăm cîteva exemple: Rodica, elevă în clasa a III-a se plîngea mereu că, de obicei seara, are dureri de cap. Părinții au dus-o la medic abea după doi ani de la sesizarea acestui fenomen. Oculistul i-a prescris imediat ochelari pentru corectarea miopiei de minus doi. De cînd poartă ochelari, i-a dispărut durerea de cap, este mai veselă și obține mai ușor note mai bune la învățătură.

Sora Rodicăi, Mihaela, era într-o vreme palidă, nervoasă, nu o mulțumea nimic. O iubea foarte mult pe Rodica, dar de la o vreme se ciondănea cu dînsa în mod neobișnuit.

Pentru această purtare, părinții au certat-o aspru — fără să acorde atenția cuvenită micilor semne de mai sus. Abea mai tîrziu cînd s-a constatat că Mihaela are amigdalită acută părinții și-au dat seama de cauzele comportării fiicei lor.

Bunica celor două fetițe își iubea mult nepoatele și le spunea povești frumoase. De o săptămînă însă, bătrîna devenise foarte nervoasă, nu mai avea răbdare, stătea retrasă, iar copiii o supărau. Începuse să se spele mai des cu apă rece pe față și susținea că simte nevoia să-și pună comprese reci pe tîmpla dreaptă.

Copiii și celelalte rude ale bătrînei, spuneau că acestea sînt ciudățenii ale vîrstei. Dar în dimineața cînd au găsit-o cu mîna și piciorul stîng paralizate, au înțeles — însă din păcate mult prea tîrziu — din ce cauză se modificase caracterul bătrînei. Au înțeles, de asemenea, de ce își punea comprese reci pe partea dreaptă a capului.

Exemple de acestea găsim zilnic în numeroase familii. Deși evoluează lent, insiduos, dar progresiv, multe boli încep cu semne mici, foarte importante. Acestea trebuie observate la timp și acordîndu-le importanța cuvenită să chemăm medicul.

Ajutorul său, îngrijirile acordate în această fază de evoluție a bolii, pot duce la evitarea complicațiilor ulterioare și uneori la amînarea deznodămîntului tragic.

Dr. P. BABACA

Despre tatuaj

Cititorul nostru D. I. ne întreabă dacă există vreun mijloc pentru a îndepărta tatuajul. Cu ani în urmă, pe cînd făcea armata la marină, s-a lăsat ademenit de „vitejia" unor prieteni care se tatuau, la îndemnul unor marinari mai în vîrstă și de atunci poartă pe pielea pieptului și a brațelor numeroase desene de sirene, ancore și chiar un nume de fată. Aceste desene cu care în tinerețe „se mîndrea" azi îl stînjenesc. A vrut să le îndepărteze prin spălare, frecare etc. dar nu a reușit.

Astfel de situații am cunoscut mai multe... Serviciile de cosmetică, de chirurgie estetică și de dermatologie, cunosc nu puține cazuri de acest fel. Necazului de a-și fi pierdut înfățișarea normală, frumoasă a pielii, sau de a purta întipărit pe toată viața un nume care și-a pierdut de mult semnificația, i se adaugă uneori și suferința unor boli (gangrene, tuberculoza pielii etc.), favorizate de traumatizarea pielii.

Obiceiul tatuajului este străvechi și a fost adus, pe mare, din Tahiti. În limba tahitiană el înseamnă semn. Astfel de însemnări pe piele aveau o semnificație mistică, tatuarea în masă a tinerilor fiind însoțită de o ceremonie religioasă prin care se invocau divinitățile de a cruța de boli și alte necazuri pe cei însemnați. Ulterior, se pare, tatuajul a fost folosit ca un semn distinctiv al luptătorilor și curajoșilor. Ca un astfel de semn distinctiv, tatuajul s-a răspîndit în rîndurile marinarilor. Cum au ajuns tinerii îndrăgostiți în această „tagmă" este mai greu de spus, probabil că tot din dorința unui gest ce vroia să simbolizeze curaj, îndrăzneală și în plus prietenie și dragoste eternă. Dacă se mențin sau nu sentimentele este o chestiune discutabilă, ceea ce se păstrează indiscutabil sînt semnele tatuajului, de care cei mai mulți vor să scape. Pentru aceasta nu sînt suficiente nici aplicațiile cu sare sau carne crudă, nici arderea cu acizi sau zăpada carbonică, nici fricționarea cu hipermanganat de potasiu... care dealtfel pot da și unele boli inflamatorii ale pielii.

Cum se explică această rezistență a tatuajului?

Tușul, cauciucul ars, cenușa, cărbunele ca și multe alte substanțe colorante cu ajutorul cărora se face tatuarea pătrund prin înțepare în straturile bazale ale pielii și intrînd în combinație cu proteinele țesulare nu se mai dizolvă și nici nu se decolorează. Persistența tatuajului depinde de adîncimea la care a pătruns colorantul.

Tratamentul radical al tatuajului este posibil și depinde atît de profunzimea la care a pătruns colorantul cît și de mărimea și forma desenului.

Pentru un tatuaj „limitat", mic, reprezentat prin linii simple în regiuni în care pielea poate fi luată între degete, se practică mijloacele chirurgiei estetice. Această operație de îndepărtare a unor fîșii înguste de piele este suportată ușor (se face sub anestezie locală) iar vindecarea începe cam din a 7—10-a zi cînd se scot firele, pe locul benzii vinete de tatuaj rămînînd o cicatrice fină.

Dacă tatuajul ocupă însă o suprafață întinsă sau se găsește pe regiuni dificile de abordat chirurgical (degetele mîinilor și ale picioarelor), atunci medicii specialiști preferă să ardă pielea locului tot sub anestezie (electro-coagulare). Vindecarea de după electrocoagulare se produce în 20—30 de zile, însă pentru o perioadă de timp, mîinile trebuie cruțate, bolnavul evitînd muncile manuale grele.

Uneori se poate întîmpla ca cicatricile de după intervenție să nu fie din cele obișnuite, ci mai grosolane și de culoare mai roșie — cheloide. În astfel de cazuri, pentru decolorarea și micșorarea cheloidelor se face un tratament ajutător cu raze roentgen.

Astăzi, cazurile de tatuaje proaspete se întîlnesc mai rar în țara noastră, acest obicei sălbatec, inestetic și fără sens fiind pe cale de dispariție, o dată cu multe alte prejudecăți și obiceiuri aparținînd trecutului.

Dr. V. IVANOV

MEDICUL vă sfătuiește

CALEIDOSCOP medical

● ÎNCĂ O CAUZĂ A DURERILOR DE CAP. În urma unor calcule s-a stabilit că o țigară fumată răspîndește 40 de grame de carbon. O asemenea cantitate de gaz, nu este desigur vătămătoare. Dacă însă într-o încăpere mică se acumulează oxidul de carbon provenit de la mai multe țigări, aerul respirat devine toxic și poate declanșa dureri de cap chiar și la nefumători.

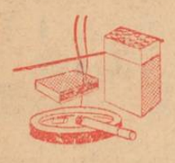

● METEOROLOGIE DUPĂ MIROS. În unele ținuturi muntoase din Elveția și din nordul extrem al Europei există unii locuitori care au însușiri senzitive excepționale. Aceștia sînt foarte prețuiți deoarece sînt capabili să simtă înainte cu 1—2 zile apropierea ploii și ninsorii. Ploaia o simt după mirosul ei de... nuci proaspete, iar zăpada după mirosul... fierului. Aceste senzații sînt, bineînțeles proprii numai unor anumite persoane.

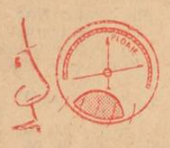

● NOUL TRATAMENT AL NARCOMANIILOR. Un nou preparat chimic a fost realizat de oamenii de știință din Australia pentru vindecarea bolnavilor care s-au obișnuit cu abuzul unor narcotice, ca morfina, heroina, opium și altele. După un tratament de cîteva zile cu noul preparat, numit Amifenazol, bolnavii sînt supuși și unui tratament psihiatric spre a se preveni recidivele.

● PENTRU CEI CE VOR BĂIEȚI... În urmă cu cîțiva ani cercetătorul sovietic V. S. Kamalian din Erevan a dovedit că părinții mai în etate dau naștere într-un procent mai mare copiilor de sex masculin. Cu cît părinții sînt mai înaintați în vîrstă, cu atît procentul nașterilor de băieți este mai ridicat.

● OCHI CONSERVAȚI. Datorită unei noi metode, în Anglia s-a reușit să se conserve prin congelare ochii extrași de la persoanele decedate. Ochii conservați prin această metodă își păstrează calitățile biologice.

● OUĂ DIETETICE. În S.U.A. se vînd ouă care conțin mai puțină colesterină decît cele obișnuite. Pentru obținerea unor astfel de ouă, păsările sînt alimentate cu o hrană specială din care lipsesc anumite substanțe grase generatoare de colesterol.

● APARAT ROENTGEN DE BUZUNAR. În Suedia s-a construit un aparat pentru efectuarea radiografiilor

dentare simple și în serie, care este atît de mic încît poate fi ținut în buzunar. Aparatul funcționează prin acțiunea izotopilor radioactivi de iod 125.

Colțul celor mici

ISTEȚUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

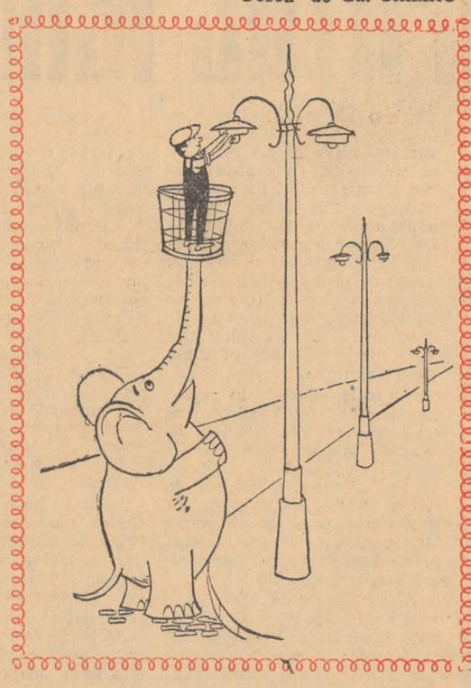

DORINȚĂ

Desenează Mihaela
La măsuță, pe hîrtie
Un cățel, o pisicuță
Și-un canar în colivie...

Lîngă sobă, bunicuța
Croșetează o mănușe
Iar Mițache, motănelul
Toarce, toarce lîngă ușe.

Deodată bătrînica
O privește pe fetiță
Și lăsînd lucrul îi spune:
— Mihaelo, măiculiță

Poimîine c-un an mai mare
Ai să fii, că împlinești
Șapte ani. Și-acuma, spune-mi
Cam... ce daruri îți dorești?

Mihaela îi răspunde
— Bunicuțo, tu să știi că
Nu-mi doresc cadouri multe
Eu vreau doar... o păpușică.
— O păpușă? Numai una?
Poate nu te-ai hotărît...
Cum se poate, nepoțico:
Tu... te mulțumești cu atît?
Îi răspunde-ndat' fetița:
— Da, bunico. Dar aș vrea
Trei surori s-aibă păpușa
Și... mai mari, de s-a' puteal

S. ALEXANDRESCU

Ghicitori

Cînd în casă arde focul
Cine bate-n geam cu ciocul
Și îți cere să îi dai
Miez de pîine sau mălai?
(VRABIA)

Scoate fum dar nu-i iulea,
Iarna-i bine lîngă ea,
Și mănîncă șase luni
Numai lemne și cărbuni.
(SOBA)

Stă în curte lîngă pom.
Îi spui om, dar nu e om
Iar cînd soarele-ncălzește
Nu-l mai vezi că se topește.
(OMUL DE ZĂPADĂ)

8 MARTIE

Mîine-i ziua mamei mele:
Ce să-i cumpăr eu: mărgele?
Are mama cîte vrei,
Are și inel, cercei...
Am să-i iau bomboane sau
Un buchet de flori îi iau.
Ba adică nu: știu eu
Că-i aduce tatăl meu.
Să-i iau un batic mai mare?
Nu, că și baticuri are.
Să îi iau un cozonac?
Nu prea știu ce dar să-i fac.
Hei, adică știu eu bine
Ce-ar dori ea de la mine:
Ar dori să fiu cuminte.
Da! De-acuma înainte,
Mama mea
Va avea
O fetiță cum vrea ea
Azi și mîine, tot mereu...
Asta este darul meu.

Florin IORDĂCHESCU

UMOR

MIHAI GROSU

— Ce face nevastă-mea? Bine!... Are doar cadouri în cap!...

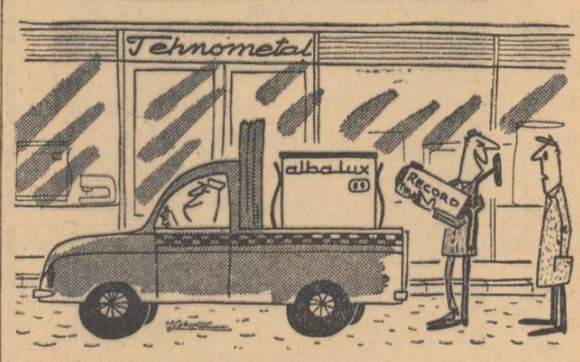

— Ai intrat în „Săptămîna curățeniei?"...
— Nu: în „Decada cadourilor pentru femei"

V. ALEXIU

CAVALERISM

— Iubito, hai vino să-ți cumpăr ghiocei!...
— Ce să mai traversăm, uite și aici flori!...

V. TIMOC

VIZITĂ FESTIVĂ

— Nene, vreau la mămica!

DE „ZIUA FEMEII"

— Liniștește-te, Lenuțo. Vei prepara numai bunătăți pentru musafirii care te vor sărbători diseară...

CONFUZIE

— Uite, mămico, ce ți-am adus de „Ziua femeii"

Cuiul

Mica bibliotecă „Magazin"

SCHIȚĂ DE

Mitro Mitrovici

(R.S.F. IUGOSLAVIA)

Tovarășul Mirko e ocupat pînă peste cap cu alcătuirea planului financiar. Pe masa lui zac zeci de registre, hîrtii, o mașină de calculat... Haina tovarășului Mirko e așezată pe speteaza scaunului, cravata la gît o are desfăcută, mînecile suflecate.

Deodată în ușă se aude o bătaie ușoară, sfioasă.

— Da!

Ușa se deschide încet, încet...

— Dacă nu vă deranjez... Pot veni acum sau mai tîrziu?...

— Tu ești Dusko? Intră.

— Poate sînteți ocupat... Eu eventual...

— E ceva urgent?

— Urgent!

— Vreo problemă serioasă?

— O problemă.

— Atunci spune.

— Să vă spun: e vorba de un cui.

— Ce cui?

— Acela pe care, probabil, l-ați văzut și dv., la ieșire. La dreapta, în perete. Un cui mare, serios. Aproape cît o cîrjă. Oamenii se agață de el și se enervează. Acest lucru influențează asupra calității muncii lor.

— Nu-i chiar atît de grav.

— Nu zic că-i grav. Însă oricum. Muncitorii își rup hainele în el, întreprinderea pierde.

— De ce nu-l bați în alt loc?

— M-am gîndit la asta. Dar singur... știți cum e la noi! Oamenii circulă încoace și 'ncolo. Din nou se agață de el. Să nu iasă chiar mai rău pînă se obișnuiesc cu dînsul că se află în locul cel nou.

— Nu poate fi înlocuit cu altceva?

— Cu ce? Dacă punem unul mai mic, tot se vor agăța.

— Asta-i adevărat... Hai să ne gîndim la altceva. Dar apropo: la ce-ți trebuie acest cui? La ce servește?

— La nimic, tovarășe Mirko.

— Atunci la ce dracu l-ai bătut acolo?

— Vă rog să mă iertați, nu eu l-am bătut.

— Atunci cine?

— Cine știe... Stă acolo de ani de zile.

— Atunci de ce-mi bați capul? Scoate-l și gata!

— M-am gîndit și la asta. S-ar fi părut că e simplu. Mă întreb însă, e bine așa?

— De ce să nu fie bine?

— Poate cîndva ne este necesar.

— Cum?

— Să zicem că la doi metri de dînsul mai batem unul, întindem între ele o sfoară, punem materialele la uscat.

— Atunci procedează întocmai.

— Aș fi procedat așa. Avem însă instalație specială pentru uscarea materialului.

— Bine, dar ce propui?

— Eu nu propun nimic. Am arătat doar ce s-ar putea face cu dînsul... În general însă cuiul nu ne trebuie.

— Dacă nu ne trebuie, scoate-l!

— De scos îl scot eu, dar dacă la un moment dat ne trebuie?

— Dacă o să ne trebuiască, îl bați la loc!

— Știu, știu. Dar așa nu merge... Să-l scoți și apoi să-l bați din nou. Rîd oamenii.

— Atunci fă cum știi. Pe mine nu mă privește.

— Desigur! Toți spun „Fă cum știi". Și pe urmă se dovedește că nu era bine cum ai făcut. Și te critică în ședință de-ți sar fulgii.

— Bine, atunci las lucrul și vin de-l scot eu.

— Nu m-ați înțeles cum trebuie, tovarășe Mirko. Nu mă gîndeam la dumneavoastră personal... Ajutați-mă doar să rezolv această problemă. Restul, fac eu tot ce trebuie.

— Ai și găsit problemă de rezolvat! Problema unui cui!

— Cum nu-i problemă? Mă frămîntă de atîtea zile. Nu mai dorm nici nopțile...

— Nu te înțeleg. La ce gîndești atîta?

— Nu vorbiți așa, tovarășe Mirko. Cum să nu mă gîndesc, să nu mă frămînt. V-ați convins singur: de cînd discutăm și n-am ajuns la nici o concluzie.

— Începi să mă enervezi. Spune, omule, într-un cuvînt, ce vrei de la mine?

— Nu vreau nimic. M-ați întrebat în ce problemă și v-am spus. Acum vorba e, putem înlătura acest neajuns obiectiv? Am în vedere cuiul.

— Iată ce-i. Te duci imediat în atelier, ai înțeles?

— Da.

— Și scoate cuiul imediat din perete. ...Cred că acum îți este totul clar, nu?

— Mi-e clar.

— Atunci, la treabă. La revedere.

Și tovarășul Mirko s-a scufundat în lucru.

— Știți... tovarășe Mirko... dacă dumneavoastră...

— Dumnezeule, ce mai vrei?

— Un ordin scris.

— Ordin scris?!

— Nu vă supărați. Singur știți cîte se întîmplă... O justificare pentru mine...

— Bine, îl scriu...

— Nu mă gîndesc că n-o să mai recunoașteți... dar dacă se întîmplă ceva... vremea trece... se uită...

— Iată ordinul scris și să fii sănătos!

Dusko își mai aruncă o dată privirea pe hîrtie, silabisind:

— Sînt de acord... cuiul... perete... data. Totul este cum trebuie. În ordine, tovarășe Mirko. Să trăiți! Și ieși.

Mirko oftă.

— Ah ce om, ce om! Apoi luă receptorul și formă un număr. Din nou o bătaie în ușă.

— Da! (Din nou Dusko, intră cu un zîmbet smerit.)

— Tot eu.

— Ce mai este?

— Mi-a trecut prin cap o idee, tovarășe Mirko... Dacă ceva nu este în regulă în toată povestea asta?

— Cum să nu fie în ordine? Nu ți-am dat ordin scris?

— Păi chiar așa, chiar cu asta. Dacă vine vreun alt ordin. Ne bagă pe amîndoi sub focul criticii că ignorăm colectivul... Sînt de părere și susțin că e mai bine să dezbatem problema într-o adunare generală.

Traducere de I. SAFIR

Iarna pe ulița filateliei

Iarna este o temă mult prea interesantă ca să nu fi ispitit și filatelia. Apar în lume... troiene de mărci care reprezintă aspecte de iarnă. Nici filateliștii din țara noastră nu se pot plînge că nu au... nins destule mărci poștale românești care să le amintească de iarnă.

Cea dintîi marcă românească ce ar deschide o colecție filatelică „de iarnă" este una din cele 8 valori care alcătuiesc seria apărută în anul 1937 la a **25-a aniversare a societăților sportive române**: 2+1 lei, verde (un schior) într-o împărăție de zăpadă. Și tot un schior întîlnim pe una din cele 10 valori ale emisiunii **„Organizația sportului popular"** apărută în 1946: schiorul sare de pe trambulină.

În ianuarie 1951 a fost pusă în circulație prima emisiune poștală din țara noastră dedicată în întregime iernii, însă tot pe linie sportivă: **„Jocurile mondiale universitare de iarnă"**, desfășurate atunci la Poiana Brașov, cele 5 valori emise cu acest prilej reprezintă succesiv: o săritură cu schiurile, patinaj, schi-coborîre, hochei pe gheață, bob.

Un peisaj de iarnă mai puțin obișnuit apare în 1958, pe prima din cele 2 valori puse în circulație cu prilejul comemorării a 10 ani de la moartea savantului român **Emil Racoviță**: harta Antarcticii, avînd pe prim plan vasul „Belgica"; fiori ne trec și atunci cînd privim cea de a doua valoare din seria: interiorul unei peșteri.

În anul 1959 a apărut o marcă de 1,75 lei reprezentînd primul spărgător de gheață atomic, vasul sovietic „Lenin".

Tare nostimă este emisiunea **„Jocuri sportive de copii, în mediul sătesc"**. (1960)! Două din cele 5 valori-crome ne aduc în plină iarnă: copii cu săniuța (20 bani) și copii la patinaj (55 bani).

Anul 1961 ne-a adus o frumoasă emisiune **„Sporturi de munte"**. Emisiunea, apărută cu prilejul jubileului de 50 de ani al schiului românesc, a fost dedicată sporturilor la munte și, în mod deosebit schiului. Cele șase valori dantelate (apărute și în varietate nedantelată) ne înfățișează: un schior în plin avînt (valoarea de 10 bani), slalom (20 de bani), schiori urcînd pe munte (25 bani), bob, (40 bani), schior săritor (55 bani), coborîre în rapel (1 leu), schior fondist (1,55 lei).

O colecție filatelică cu tema „iarna pe mărcile poștale românești" poate fi îmbogățită nu numai cu plicurile „prima zi a emisiunii" respective ci și cu numeroasele întreguri poștale apărute în ultimii ani. Semnalăm cu deosebire seria de cărți poștale cu **Peisaje de iarnă** apărută nu de mult: Masivul Bucegi, Castelul muzeu Peleș, Poiana Brașov (hotelul turistic), Cabanele: Piatra Arsă (Bucegi), Caraiman (Bucegi), Peștera (Bucegi), Ciucaș, Postăvarul, Cristianul Mare, Poiana Diham.

Și pentru că un adevărat filatelist este și un om ingenios, el își va încheia colecția pe tema „iarnă", cu o pagină de album care să-i aducă vara în plină iarnă: emisiunea **„Cultura legumelor timpurii"** (apărută în 1963): tomate, ardei iuți, ridichi de lună, vinete, ardei grași, castraveți. E drept cu o emisiune nu se face primăvară; dar se poate face tranziția la o altă colecție, cu tema „vara", pe care o vom prezenta la timpul potrivit!

Poșta redacției

BEATRICE BANCILĂ. — **Uniunea Scriitorilor din R.P.R. este singurul organ competent care poate analiza volumul dv. de poezii și de unde puteți primi și îndrumări prețioase.**

LIA BURTOVEL — Giurgiu. — **Institutul Agronomic din București nu are cursuri fără frecvență. Adresați-vă secretariatului institutului pentru a vă da amănunte în privința materiilor și data examenelor de admitere.**

PETRE POPESCU — Zimnicea, MARIA MUSSELEA — Timișoara și FILIP D. DUMITRU — Deva. — **Abonamente se fac numai de către rețeaua aparținătoare de oficiile raionale și orășenești P.T.T.R. Dacă cunoașteți cazuri concrete de difuzori care fac favoritisme, vă rugăm să ne comunicați pentru a putea să sesizăm organele de resort în vederea luării măsurilor necesare. Nu posedăm numerele revistei ce vă lipsesc din colecție.**

DAN CODEA — Săcele. — **Nu cunoaștem adresa actorului respectiv. Studioul de filme „Alexandru Sahia" ar putea să vă ajute în această privință.**

MARIA MINDIUC — Cisnădie. — **Filmul respectiv a fost o coproducție franco—R.D.G. și a purtat titlul „Till Buhoglindă".**

V. NASCU — Năsăud. — **Caricaturile trimise nu sînt publicabile, nefiind reușite din punct de vedere artistic.**

NICOLAE R. BOGOI — Pitești. — **După cîte știm, facultatea de biologie nu are cursuri fără frecvență. În situația pe care o aveți ați putea să vă adresați Ministerului Învățămîntului.**

ELA ȘANIS. — **Forma în care prezentați situația lui Ionică în articolul pentru rubrica noastră „Părinți și copii" nu este de natură să tragă și alții concluzii din ea și deci nu poate fi publicat.**

ION MOSOR — Colonia Sadu, raionul Tg. Jiu. — **Necunoscînd situația dv. concretă nu putem să vă spunem cînd și cum puteți obține carnetul de sudor calificat. Adresați-vă comitetului sindical pentru clarificarea situației. La a doua întrebare, răspunsul este negativ.**

ION POPESCU — Schitu Golești. — **Actualul jucător de fotbal Stancu a fost mai întîi în lotul de juniori al R.P.R. apoi a jucat pînă în 1960 la Rapid București și apoi s-a transferat la Farul Constanța unde este și în prezent.**

EDUARD CHERMIS — București, str. Cpt. Mircea Vasilescu nr. 13, raionul N. Bălcescu, **posedă colecția revistei Magazin de la 1 noiembrie 1962 pînă la 18 ianuarie 1964 și o pune la dispoziția doritorilor.**

Prilej de surprize și bucurii

Magazinele de specialitate vă pun la dispoziție un bogat sortiment de articole pentru cadouri:

- *tricotaje*
- *articole de galanterie și marochinărie*
- *țesături de mătase*
- *confecții și încălțăminte*
- *bijuterii, ceasuri și articole de gablonz*
- *produse cosmetice și de parfumerie*
- *articole de uz casnic*
- *produse zaharoase și ciocolată fină*

REBUS

PLOAIE

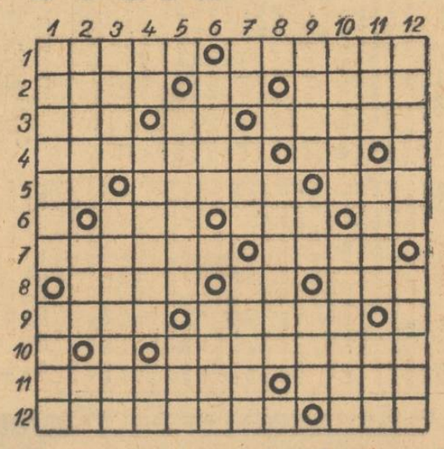

ORIZONTAL: 1) Scriitor român contemporan, autorul volumului „Fumul, ploaia, un țințar și o pereche de ochelari" — Picături de ploaie. 2) Picătură lîngă picătură! — Aur — Ploiești. 3) Devin totdeauna mari în urma ploilor — Iod gol! — Nume de fată. 4) Punct cardinal — Fluviu bivocalic. 5) Cămăși înflorate — „Omul care aduce ploaia" de R. Nash și „Nemaipomenita furtună" de M. Davidoglu — Localitate în Japonia. 6) Mobilă — Astfel — Subsemnatul. 7) Pluviometru — Fluviu german. 8) Despicătură — În fine! — Gest. 9) A se îti — Personaj din feeria „Furtuna" de W. Shakespeare. 10) Autorul versurilor: „Ce te legeni codrule / Fără ploaie, fără vînt / Cu crengile la pămînt". 11) Cîmpie din țara noastră — Rigolă rustică pentru scurgerea apei provenită din ploi și zăpezi. 12) De neevitat (pl.) — Putere (olt.).

VERTICAL: 1) Ca o curcă plouată (fig.) — A adora 2) Verb care imită căderea ploii pe acoperiș — Liniște! — În această diviziune de timp se calculează și media precipitațiilor căzute anual pe sol. 3) Dezlănțuia furtuni și războaie (mit.) — Apă de ploaie (fig.). 4) Pronume — Inundații — Măsură de suprafață. 5) Tună și fulgeră (fig.) — Regina amazoanelor (mit.). 6) Verb conjugat de zefir — Pictor clasic român, autorul tabloului: „Ploaia de aur a lui Zeus". 7) Începe suvoiul! — Literă în alfabetul arab — Arbore rupt de furtună. 8) Poet sovietic, autorul poeziilor: „Potopul ploii s-a topit în sine" și „Tu țara mea de ploi neocolită". 9) Ploaie din senin! — Aluminiu — Comună în Olanda. 10) Uragan (pop.) — Îl exală plantele și florile din belșug după ploaie 11) Tulpină de cereală — Poet clujean, autorul poeziilor: „Furtuna" și „Ploaia" — Afluent al Pripetului, 12) Regretată poetă, autoarea poeziei: „Ploaia" — Poet român contemporan.

Ilie MITRAN

PUNCTE... PUNCTE

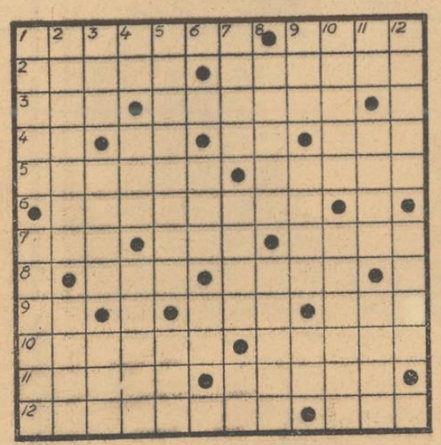

ORIZONTAL: 1) Punct cardinal — Scăpat la punctaj 2) Învață printre altele punctuația (fem. pl.) — Doborîte 3) Fîntînă — La punct! 4) În centru! — Calciu — Băț înțășurat cu iță — Termen marinăresc 5) Oratori — Puncte pe hartă 6) „Milles Points" 7) Aproximativ — Pune punctul pe i — Țară 8) Are ca punct de fierbere 100 grade — Lichid volatil 9) Intră în joc — Punct de reper pentru marinari — Lac în Suedia 10) Care are toate punctele la aceeași distanță de un punct dat — Referitor la unul din punctele cardinale 11) A provoca — Punct mort 12) Curbă care reprezintă locul geometric al punctelor egal depărtate de un punct fix — Baston de biliard.

VERTICAL: 1) Punct stabilit dinainte — I se măsoară mărimea în puncte 2) Punct negru pe piele — Un punct de pe teren în raport cu nivelul mării 3) 15 puncte la volei — Puncte... Puncte! — Tragerea la țintă 4) Avocat — 2 puncte la baschet — Specie de plop 5) Pusă la punct — Afluent al Dunării 6) Localitate în Japonia — Florica Dumitrescu 7) Urmează după... două puncte! — Comună în reg. Brașov — Pronume 8) Artist dramatic — Două puncte 9) Oraș în Italia — Bărbierite — În spațiu! 10) Zece puncte la tir — Convenție prin care se stabilesc punct cu punct relațiile dintre două sau mai multe state 11) Sînt — A și A — Oraș în Franța 12) Punct, virgulă, două puncte... — La punct!

Adrian IOANIȚIU

FORME

ORIZONTAL: 1) Crește în formă 2) Formă — Oficiul Național de Turism 3) Depresiune în formă de pîlnie — A reforma 4) Localitate în Japonia — Creastă — Constantin Niculescu 5) Clară — Început de muzică! — Diform 6) Autorul versului „Soarele rotund și palid se prevede printre nori" 7) Pronume — Îți formează cultura. — Structură geologică în formă de boltă 8) La revedere! — La gene! — O formăm noi, oamenii 9) Haină — În margini! — Aliniați în formație, unul după altul 10) E în formă — Formează țesătura 11) R — Formalitate 12) Numeral — Vas întins de formă rotundă.

VERTICAL: 1) Deforma 2) Forme — Vine pe la gene 3) Semisfere de fetru — Doi la pătrat 4) Semnul înmulțirii — Iubita lui Hercule 5) Personaj din basme — — Pronume — A contribuit la formarea poporului român 6) Oraș în U.R.S.S. — Cap pătrat! 7) Pronume — Formă de relief — Se formează în urma ploii 8) Un băț și un cercel — D — Formă de exprimare proprie fiecărui ins 9) Formă — Pronume — Jumătate de cerc! 10) Rîu în Austria — Se formează pe față odată cu vîrsta 11) Pălării în formă de calotă sferică. — S-a format de-a-lungul mileniilor — Formată la urmă! 12) A forma.

Mircea BARBU

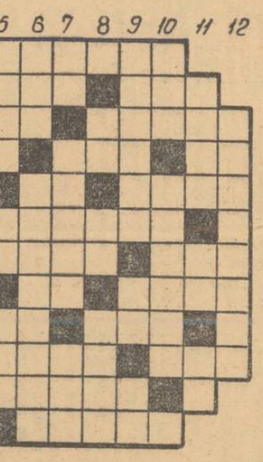

Dezlegările jocurilor din numărul trecut

CER CUVÎNTUL!

ORIZONTAL: Neculce — Dialog — Emisar — Glosare — Timid — Slovă — An — Oni — Oblu — Idile — Telegramă — Arat — Sînă — Venera — I — Acte — Citat — Tav — Uu — Ais — Sad — V — P — Rezumat — Înot — Amărît — Ironică — Ra — A — Untos — Tac — Oratori — Foc — Tu — Literă — Cască — T.

SOMN UȘOR!

ORIZONTAL: Căscat — Adînc — Urări — Sforăi — Cocoși — Ar — Rt — Um — Somn — Maci — Rîp — Ra — Șipot — Itos — Cît — Eto — G — Matinal — Ir — Ug — Nani — Iac — Așa — Amandea — Viață — Opiu — L — Insomnie — Nab — Siestă — Ivăre.

Cu ocazia „Decadei cadourilor pentru femei" 23 februarie—8 martie, s-a pus în vînzare prin magazine și tonete amenajate special, un bogat sortiment de mărțișoare.

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.240

PRIN TEATRE
cu aparatul de fotografiat

„Indrăzneala"... partea a doua

Acum cîtiva ani, cînd piesa lui Gh. Vlad, „Indrăzneala" a văzut pentru prima dată lumina rampei la Teatrul Regional Bucureşti, spectacolul s-a bucurat de aprecierea spectatorilor, iar eroii piesei s-au făcut repede cunoscuţi. Iată însă că după ce au făurit gospodăria colectivă, eroii au pornit cu nădejde mai departe la drum, pentru a întări continuu gospodăria lor, atît din punct de vedere economic cît şi organizatoric. Cum au reuşit aceştia să ridice necontenit bunăstarea colectivistilor, ne-o demonstrează noua lucrare a lui Gh. Vlad, „Punctul culminant", a cărei premieră bucureşteană a avut loc cu cîteva zile în urmă, tot la Teatrul Regional. Personajele sînt în majoritate aceleaşi, ele continuă acţiunea începută în „Indrăzneala". La entuziasmul lor s-a mai adăugat de data aceasta şi o rodnică experienţă, care îi face să cucerească meritate victorii.

— Regia acestui spectacol, ne-a spus Mihai Dimiu, mi-a pus în faţă probleme deosebite. Eroii piesei erau deacum cunoştinţe vechi de-ale spectatorilor. A trebuit deci, în primul rînd, să pornesc de la date cunoscute pe care să le fac să crească într-o desfăşurare normală. La realizarea spectacolului am fost ajutat de întregul colectiv de actori, dintre care unii au mai interpretat aceleaşi roluri şi în „Indrăzneala". Din grupul de interpreţi fac parte : Sandu Rădulescu, artist emerit, Ion Marinescu, Dumitru Fedoreag, Silviu Stănculescu, Alexandra Polizu, Constantin Răschitor, Ica Molin, Cornel Gîrbea, Lucreţia Racoviţă, Dodo Iconomu, Anda Caropol, Dorel Lăviniu. Cadrul scenografic a fost creat de Mihai Ţofan.

Marian SANDU

TURNEE

Un colectiv al Teatrului satiric-muzical „Constantin Tănase" întreprinde, începînd de la 2 martie şi pînă la sfîrşitul lunii, un turneu în oraşele ţării cu spectacolul „O seară de muzică uşoară" în cadrul acestui spectacol îşi va da concursul şi cîntăreţul italian Nico Ventura. Intre interpreţi : Ciupi Rădulescu, trio Caban, George Bunea, Dorina Dan şi alţii. Conducerea muzicală o va avea compozitorul Edmond Deda.

Intre 12 martie şi 1 aprilie, un alt colectiv al teatrului va prezenta în ţară un concert-spectacol avînd ca solişti pe Dorina Drăghici, Luigi Ionescu, Lavinia Slăveanu, Didi Ionescu, Mara Ianoli, Dorina Vova, Norocel Dimitriu şi alţii.

Ştirile sosite din ţară ne anunţă despre noi premiere teatrale. In intunericul sălii, în timpul spectacolelor de la teatrele amintite mai jos, s-a auzit o mică tăcănitură, o clipă s-a ivit o minusculă fulgerare de megafleş şi pe peliculă s-au imprimat scenele ce le vedeţi.

Iată, la Teatrul de Stat din Galaţi se prezintă „Doamna nevăzută" de Calderon de la Barca. (chişeul 1) *La Teatrul de Stat din Sibiu, două premiere : „Punctul culminant" de Gh. Vlad* (chişeul 2) *şi „Ciinele grădinarului" de Lope de Vega (secţia germană)* (chişeul 3). *Trecînd la Teatrul de Stat de Estradă de la Deva, vă prezentăm un aspect din finalul actului I al spectacolului „Recoltele revistei" de Banu Rădulescu.* (chişeul 4).

SPECTACOLELE teatrului „Motănel"

Actorii mînuitori ai Teatrului de păpuşi „Motănel" din Braşov şi-au cîştigat un bun renume atît în oraşul de reşedinţă cît şi în localităţile din împrejurimi.

„Spectacolul Creangă", de pildă, cumpus din „Punguţa cu doi bani" şi „Capra cu trei iezi" se bucură de aprecierea celor mai mici spectatori. Pentru copii, colectivul teatrului a mai prezentat în actuala stagiune şi alte spectacole printre care „Curajosul Gîm" şi „Hai să ne jucăm".

Teatrul a mai pus în scenă şi prezentat spectacolul „Cartea cu Apolodor" de Gelu Naum, spectacol pe care colectivul teatrului I-a prezentat şi la Oradea cu prilejul consfătuirii pe ţară a teatrelor de păpuşi ce a avut loc în decembrie 1963.

— Pe lîngă activitatea ce o desfăşurăm la sediu, ne spune I. Schönwetter, conducător al teatrului „Motănel", colectivul nostru a prezentat şi prezintă în actuala stagiune numeroase spectacole în deplasare. In ultimul timp, de pildă, actorii noştri au fost oaspeţii copiilor din Cristian, Rîşnov, Bacău, Făgăraş, Oraşul Victoria şi alte localităţi, pretutindeni cucerind aplauzele micilor spectatori.

Şi copiii din Săcele şi Sînpetru au urmărit cu mult interes „Spectacolul Creangă", prezentat în localităţile lor.

In actuala stagiune colectivul teatrului de păpuşi „Motănel" din Braşov a prezentat, în deplasare, circa 50 de spectacole vizionate de peste 15 000 de spectatori.

Colectivul teatrului „Motănel" lucrează în prezent la punerea în scenă a unui nou spectacol cu „Elefantul curios", dramatizare de Nina Cassian, spectacol ce se va prezenta atît la sediu cît şi în diferite localităţi din regiune.

Gh. V.

La Teatrul Muncitoresc C.F.R.

„Se caută un centru înaintaş" de Nicuţă Tănase va avea premiera pe la jumătatea lunii martie. Autorul îşi conduce spectatorii în mediul antrenant al sportivilor. Printre fotbaliştii pasionaţi se află şi o „vedetă blondă" — un tînăr care îşi închipuie că fotbalul îi dă dreptul să-şi neglijeze munca de bobinator. Tovarăşii de atelier, antrenorul şi ceilalţi fotbalişti găsesc însă curînd metoda cea mai bună să-l aducă la realitate pe îngîmfatul centru înaintaş. Sub îndrumarea regizorului N. Al. Toscani se pregăteşte să dea viaţă pe scenă eroilor piesei, actorii Ştefan Bănică, Dem. Furdui, S. Mihăilescu-Brăila, artist emerit, Ileana Codarcea, Tamara Buciuceanu-Botez, Titu Vedea, Ion Pogonat etc.

• CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ •

Teatrul „C. I. Nottara"
„ZIZI şi... formula ei de viaţă"

de Sidonia Drăguşanu

Nu începe vorbă că în viaţa nouă, atît de luminoasă a tineretului nostru de astăzi, se mai produc fenomene individuale de carenţă, de rămînere în urmă. Avînd funcţie educativă şi critică, e indispensabil ca arta să se intereseze de astfel de fenomene, şi e bine că dramaturgia noastră se preocupă de asemenea probleme. „Ale tinereţii valuri..." se zicea odinioară, şi astfel putem zice şi astăzi, cu deosebirea că noi nu suferim ca „valul" să ia şi să înece pe vreunul din tinerii noştri. Dacă se prezintă primejdia, îi sare toată lumea în ajutor, — în sfîrşit, toată lumea oamenilor noi, demni de acest nume.

Tocmai această solidaritate şi grijă se arată în comedia Sidoniei Drăguşanu, într-un loc anume, unde *valurile* nu sînt numai simbol al primejdiei morale, ci realitate concretă : pe malul mării, în plină vară şi veselă aglomerare, la odihnă. Aci soseşte Zizi, o tînără „refractară", care se recomandă ca atare, de la coafura extravagantă, de la limbajul şi gestul băieţos, şi pînă, mai ales, la „formula ei de viaţă". Zizi fuge de muncă, răspunderi şi adevăr, preferind căsătoria de pur calcul material cu un individ nul, caraghios şi mecher. In casa de odihnă Zizi locuieşte cu trei fete cam de aceiaşi vîrstă şi care în decurs de numai cîteva zile exercită asupra înapoiatei Zizi o acţiune de reeducare atît de rapidă, încît aceasta îşi trimite „la plimbare" logodnicul, se angajează pe primul şantier ce-i iese în cale chiar în regiunea litoralului, îşi hotărîrea unei reluări a studiilor lăsate baltă şi îşi dedică dragostea, cu promisiuni de căsătorie, muncii, ştiinţă, unui demn tînăr, şef de secţie în textile.

Această comedie, care are incontestabile calităţi, prezintă unele lacune pe care nu le prezintă niciuna din dramele anterioare ale Sidoniei Drăguşanu, scriitoare cu experienţă îndelungată, cu mestesug bine stăpînit. Dar *faptul pierde* mult din importanţă sau *pare* să nu aibă atîta importanţă, din cauza spiritului şi vervei autoarei, — plăcute, spontane, fine şi ascuţite în acelaşi timp — care pun un fel de ordine şi de echilibru în povestea dramatică, în care oameni intră şi ies, vin şi se duc, apar şi dispar. De asemenea, şi unei alte calităţi specifice a Sidoniei Drăguşanu, care e a portretului individual, a multor portrete individuale, toate amuzante, inteligente, excelente în sine. Soţii Miţi şi Ionel, „fiuriştul", Teofil Ambrozie, doamna Georgescu, pînă şi „mandolinistul" sînt schiţe-portrete dintre cele mai reuşite, şi ar fi niste excelente personaje dramatice dacă în loc să dea viaţă fragmentară comediei, din viţelie lor separate, şi-ar trage în acelaşi timp propria lor viaţă, din viaţa unitară, omogenă, a operei.

Însirunind aceste nume, cititorul a putut presimţi că e vorba, mai ales, de personajele negative ale comediei, cele asupra cărora se exercită bunul spirit al Sidoniei Drăguşanu. Nu aceiaşi e calitatea personajelor pozitive, cele trei fete — Verona, Marga, Livia — şi cei doi tineri — doctorul Dan şi textilistul Radu — în a căror făptură individuală apar diferite trăsături (de pildă : gelozia, arţăguş şi spiritul de ordine maniacă al tinerei Marga, sau ticurile verbale profesionale ale medicului Dan, unite cu o naivitate împinsă la extrem) ce contrazic, dacă nu chiar intenţia iniţială a autoarei, în orice caz rolul lor dramatic de ansamblu. Poate că, însă, ceea ce scoate în evidenţă cu o forţă exagerată, nemeritată, această carenţă e faptul că negativa Zizi, prezentată de autoare, e, în realitate, superioară tuturor, prin toate calităţile manifestate de ea, chiar în faza negativă.

Autoarea ne-a dat o comedie totuşi bună, fără prea obişnuitele şi vulgarele efecte de limbă bulevardistă şi argotică, fără această grosolănie a expresiei care, prin conţinutul ei ieftin-comic, dezvăluie sufletele vulgare. Fără a renunţa la comic Sidonia Drăguşanu dovedeşte că se poate rîde şi altfel, că ea ştie să onorează cum se cuvine misiunea şcolii a îmbină, a cărei slujire este prima datorie a scriitorului.

Dacă opera literară este o comedie, dacă mai este şi tinerească, desigur că spectacolul ei trebuie să fie luminos, alert, sănătos. Regizorarea spectacolului, Sanda Manu, nu a căutat, evident, o altă resursă a timpul pe aceea a unei atmosfere de comedie muzicală (gen 1930), dar fără muzică. Această „viziune", e discutabilă, în general, şi discutabilă, mai ales, în raport cu textul Sidoniei Drăguşanu, care nu deschide de loc asemenea perspective.

Distribuţia a îmănunchiat un grup de actori de toate vîrstele, egal şi firesc mobilizat la ritmul tineresc fundamental. Pe Zizi a jucat-o Rodica Sanda Ţuţuianu, în stilul unei eroine comice de toate zilele, fără excese, cu reală comunicare la public şi cu bun gust. Din grupul tinerilor pozitivi, mi s-au părut a se detaşa Sanda Băncilă, interpretînd pe Marga şi Tony Zaharian, în rolul îmărîtului textilist Radu. Amîndoi interpreţii au căutat să dea *viaţă* rolurilor respective, luptînd cu unele inconsistente ale textului, şi cu permanenta acţiune mecanizatoare a regiei. In rolul medicului Dan, l-am revăzut pe Petru Popa, cu care se întîmplă exact inversul a ceea ce observam, nu de mult, cu privire la actorii de comedie întrebuinţaţi în dramă ; actorul are reale calităţi dramatice, dar e întrebuinţat de la o vreme numai în comedie, ceea ce nu l-a împiedicat să-şi ducă rolul la capăt, în mod foarte satisfăcător, căci e un bun actor. Lucian Dinu în rolul „mandolinistului" a pus o simpatică notă de culoare într-un rol fără acţiune, ceea ce n-a izbutit într-o misiune similară Dorina Moga. In rolul unui pictor, Coca Enescu şi Niculescu Cadet, pe de o parte, Athena Marcopol şi Al. Clonaru, pe de altă parte, au realizat cele două cupluri comice de bază, cu un haz îngroşat care cuprinde în el autenticitatea unei prime experienţe a autoarei, pe această linie comică. Emil Ghian, Tamara Vasilache şi George Negoescu au contribuit mult la veselia publicului, interpretînd personaje comice din aceiaşi zonă. Lili Nica şi Victoria Dobre, în rolurile celorlalte două tinere pozitive, nu ne-au provocat impresii deosebite.

Radu POPESCU

P. S. Pentru prima oară văd un program care nu cuprinde numele tuturor actorilor ce joacă în spectacol. Cu ce drept se face această nedreptate unor oameni care muncesc întocmai ca şi ceilalţi membri ai colectivului, şi sînt îndreptăţiţi să aştepte, cu aceleaşi titluri, aprecierea publicului ?

Cum l-am cunoscut pe Paul Scofield,
actor din compania engleză „Royal Shakespeare Theatre"

Cînd l-am cunoscut pe Paul Scofield, — nu împlinise încă 17 ani. Era în toamna lui 1940. Păsările malefice ale Luftwafen-ului îşi începuseră incursiunile asupra Angliei. In marile oraşe rămîneau doar cei ce puteau fi de imediată utilitate. Copiii, cu măştile de gaz şi cu tăbliţele de identitate atîrnate de git, conduşi de profesorii lor, umpleau trenurile pînă la refuz, revărsîndu-se apoi în satele şi oraşelele depărtate de marile centre, asupra cărora se năpusteau zi şi noapte avioanele Reichului hitlerist. Teatrul Embassy, îşi închisese şi el porţile.

In dimineaţa de 15 septembrie, după atîtea săptămîni de coşmar, am părăsit în cele din urmă oraşul, şi în aceeaşi seară o bombă căzea în plin asupra teatrului, distrugîndu-l.

La Teatrul Embassy, soful meu avusese şi o şcoală dramatică, a cărei direcţie o încredinţase Eileenei Thorndike, sora marei actriţe Dame Sybil Thorndike — creatoarea rolului Sfintei Ioana în piesa lui Bernard Shaw. Şcoala se închisese şi ea la începutul războiului. Şi iată că într-o zi, după cîteva luni petrecute în Yorkshire, într-un sat al cărui peisaj sălbatic — cu ceţuri şi ploi mărunte — amintea de poveştile Emilyei Brönte, primesc o scrisoare de la Eileen Thorndike care mă vestea că închiriase în Devonshire o casă unde redeschidea cursurile dramatice împreună cu alt bătrîn actor şi profesor scoţian, şi mă invita să îm studenţilor cursuri de limbă şi literatură franceză.

Acolo, într-o casă străveche, peste drum de care începea imensitatea oceanului, cu o grădină despărţită prin zăduri de cărămidă roşie; în felul vechilor grădini elisabetane, locuiau acum vreo 20 de fete şi băieţi, veseli, gălăgioşi, atraşi aici din toate colţurile Angliei.

Nu mi-a trebuit mult ca să-mi dau seama că dintre toţi, cel mai studios, mai disciplinat şi totodată cel mai înzestrat era un adolescent cu ochi negri, părul tuns scurt. Se numea Paul Scofield.

Seara la cină, ne adunam cu toţii, elevi şi profesori, în jurul mesei groase de stejar din bucătăria imensă. Mesele noastre erau foarte insufleţite : se discuta despre teatru, se recita, se făceau imitaţii hazlii, iar plăcerea noastră cea mai mare era atunci cînd Paul, fără să se lase prea mult rugat, ne cînta încet, cu vocea lui caldă, vechi cîntece irlandeze. De multe ori mă rugau să le vorbesc despre ţara mea cea frumoasă.

In toamna următoare am mutat şcoala mai aproape de capitală, la Cambridge.

Nu trecut însă mult, nu se isprăvise încă războiul, cînd într-o seară la Arts Theatre — în West-End-ul Londrei — asistam la debutul tînărului actor Paul Scofield. De atunci, faima sa a crescut cu repeziciune, căci fiecare rol nou era un nou prilej de afirmare a remarcabilelor lui resurse dramatice. Paul Scofield joacă cu aceeaşi măiestrie roluri clasice şi moderne întreprinzînd an de an lungi turnee în Anglia şi peste hotare. După ce a fost aclamat pe scena newyorkeză, s-a bucurat de un răsunător succes şi la Moscova, unde a jucat rolul lui Hamlet.

Prietenia noastră începută în anii întuneceaţi ai războiului, nu s-a dezmînţit niciodată. Pe vremea cînd mă pregăteam să mă reîntorc în ţară, de unde în 1933, persecutată de regimul burghez de tristă memorie şi concediată de la Teatrul Naţional, unde eram societară de onoare, luasem drumul pribegiei, adăsesori în cabina lui Paul Scofield de la Globe Theatre, unde juca pe atunci în „The complaisant lover" a lui Graham Green, — îl vorbeam de dorul, de nerăbdarea mea de a mă reîntoarce în sfîrşit în ţara mea eliberată, de minunatele progrese pe care regimul socialist le realiza cu paşi gigantici. Imi amintesc cu cît interes, cu cîtă simpatie mi asculta.

Şi iată că, în rîndurile pe care le-am primit de la el acum cîteva zile, îmi scrie cu aceeaşi neschimbată prietenie, mie, bătrînei sale prietene : „Aştept cu nerăbdare revederea noastră"...

Fii binevenit, — tu şi ceilalţi actori ce ne vizitaţi, dragă Paul, — în ţara mea, pe care ştiu cît de mult doreai s-o cunoşti. Sînt sigură că publicul nostru o să vă salute cu plăcere.

Fotografia : Mihai POPESCU

Tanţi Cutava — Barozzi

Ne vizitează

Colectivul Teatrului „Shakespeare" din Stratford-on-Avon, este oaspete al ţării noastre. Artiştii englezi întreprind un lung turneu în multe din oraşele lumii cu prilejul împlinirii a 400 de ani de la naşterea lui W. Shakespeare, iar în Capitala noastră prezintă spectacole cu „Regele Lear" şi „Comedia erorilor" de Shakespeare.

In fotografie : una din artistele de frunte ale Teatrului „Shakespeare" : Diana Rigg, în rolul Adrianei din „Comedia erorilor". Ea apare deopotrivă şi în „Regele Lear", spectacol în care deţine rolul Cordeliei.

Cu prilejul primului concurs internaţional „George Enescu" de la Bucureşti, violonistul S. Snitkovski din U.R.S.S. a fost unul dintre laureaţi. Violonistul sovietic va susţine în cursul acestei luni din nou în ţara noastră urmînd să apară ca solist într-un concert al Filarmonicii de Stat „George Enescu".

Diana Rigg

S. Snitkovski

Debut cinematografic

— Numele, vîrsta ?

— Florina Luican. Am 19 ani.

Cu aceste date biografice, sumare şi prompte, se recomandă protagonista noului film artistic românesc „*Un suris în plină vară*", realizat de regizorul Geo Saizescu pe un scenariu de Dumitru Radu Popescu. Născută în 1945, fiică a cunoscutului cîntăreţ de muzică populară Ion Luican, Florina a aflat încă din copilărie ispita artei. Vocaţia şi-a descoperit-o mai tîrziu cînd, ca elevă, s-a făcut remarcată în activitatea artistică din cadrul şcolii. Şi acum, tot a ...pe generie !

— Veţi juca în faţa publicului rolul propriei vîrste. Aceasta v-a uşurat sau v-a îngreunat interpretarea ?

— *Eronta pe care o joc — Liorica — este o fată de la ţară. Rolul nu mi e-a părut deloc uşor. Pe departe se cerea să relev sentimentele puternice ale eroinei pentru iubitul ei Fănuţă, iar pe alta severitatea ei intransigentă faţă cu apucăturile de chiverniseală negustorească de care el nu se dezbară uşor. In plus, acţiunea fiind localizată într-un sat oltenesc trebuia să deprind caracteristici de comportare şi limbaj propriu acestor meleaguri.*

— Cum aţi reuşit ?

— *Pe tot timpul filmării am profitat de timpul liber şi colindam satul stînd de vorbă cu băieţi, cu fete, cu oameni virstnici pe care-i observam în atitudinile lor curente. Fireşte că, nefiind profesionistă, m-am bizuit foarte mult pe indicaţiile regizorului Geo Saizescu, ca şi pe sprijinul artiştilor Sebastian Papaiani.*

— Cum vi aprecieaţi ca partener de rol ?

— *Este un actor înzestrat, care a făcut mult pentru ca Fănuţă şi Liorica să apară pe ecran nu numai ca doi eroi principali ci ca un cuplu. Apreciez comunicativitatea şi altruismul cu care a ştiut să mă încurajeze pe mine, ca debutantă, pe tot timpul filmărilor.*

— Proiecte ?

— *Să ajung pe băncile Institutului de teatru. Aceasta este primul şi... cel care depinde de mine. Celelalte depind de aprecierile publicului, criticii şi... ale regizorilor de film !*

Sorin ROIBU

VĂ POVESTIM FILMUL
„Lovitura de pedeapsă"
O producţie a studiourilor sovietice

O uimitoare reputaţie înconjură pe sportivii din raionul Petrovsk care participă la spartachiada regională a satelor. La patinaj, schi, săriturî la trambulină şi mai ales la hochei — sportivii din acest raion s-au dovedit imbatabili, ocupînd primeie locuri.

Adevărul este însă că, în spatele acestor succese răsunătoare, se ascundeau aranjamente străine eticii socialiste, puse la cale de către Kukuskin, conducătorul unei asociaţii sportive sătesti. Acesta, dorind să se evidenţieze cu orice preţ, încearcă să obţină rezultate strălucite la spartachiada regională angajînd, contra unor sume de bani, cîtiva sportivi cunoscuţi pentru recordurile lor. Urmărind să acopere afacerea faţă de cei din jur cît şi faţă de corespondenta ziarului de seară, Liuda Milovanova, care este hotărîtă să dea în vileag pe cei care şi-au călcat cinstea de sportiv, Kukuskin provoacă o sumedenie de încurcături comice, în care sînt antrenaţi cu toţii.

★

Filmul, realizat în culori de către regizorul V. Dorman, include în distribuţie alături de actori şi sportivi adevăraţi

De peste hotare

ŞABU DASTAGIR (Mowgli din filmul „Cartea junglei", Abu din „Hotul din Bagdad" etc.) a încetat din viaţă la Hollywood, în vîrstă de 39 de ani. De origină hindus, Şabu s-a născut în junglele Karapur, în apropiere de Mysore. Calităţile actoriceşti ale micului conducător de elefanţi au fost remarcate mai întîi de nişte călători englezi iar apoi de către regizorul Robert Flaherty. Invitat la Londra Şabu a colaborat cu regizorul Korda.

„EXPOZIŢIE, PARIS 1900" este titlul provizoriu al filmului pe care Vittorio de Sica îl pregăteşte la Paris avînd ca interpreţi pe Sophia Loren, Brigitte Bardot, John Wayne, David Niven.

OPERATORI CUBANI au filmat în timpul recentului uragan ce s-a abătut asupra coastei răsăritene a Cubei, prinzînd pe peliculă acţiunea devastatoare a acestui fenomen al naturii.

„CYRANO DE BERGERAC" rămîne piesa franceză cea mai mult jucată în lume. Numai în Franţa ea a fost jucată de peste 13 000 de ori iar textul ei a fost vîndut în peste un milion de exemplare.

Carla Gravina, artistă italiană care interpretează principalul rol feminin în filmul „Scano Boa", prezentat în premieră pe ecranele Capitalei

PRIMA STAGIUNE A TEATRULUI NAŢIONAL ENGLEZ a fost inaugurată cu piesa „Hamlet" în regia lui Lawrence Olivier, directorul teatrului, avînd în rolul titular pe Peter O'Toole. Spectacolele se joacă deocamdată în localul fostului teatru „Old Vic" pînă la terminarea construirii noului local al Naţionalului, pe malul sting al Tamisei.

ACUM UN SECOL s-a născut pictorul norvegian Edvard Munch. Cu prilejul centenarului, la Oslo a fost deschisă o expoziţie specială alcătuită din 62 de autoportrete dintre care 45 inedite.

„FATA LUI BUBBE" se intitulează noul film al lui Luigi Camencini, după un roman de succes distins cu premiul „Strega" în 1963. Filmul evocă pe un tînăr partizan toscan care îşi răzbună prietenul ucis de fasciţti.

GEORGES WILSON, cunoscut protagonist al filmului francez „Absenţă îndelungată", joacă în prezent pe scena Teatrului Naţional Popular din Paris în piesa „Copiii soarelui" de Maxim Gorki. El este în acelaşi timp regizorul piesei şi conducătorul artistic al teatrului.

BIBLIOTECA CENTRALA
SIBIU

Magazin

Oameni de departe
PRINTRE BURGUNZI
de L. Sărăteanu
(Pagina a 2-a)

MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN"
Stigmatizat
DE ÖIVIND BOLSTAD
– Norvegia –
(Pagina a 7-a)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

ANUL VIII — Nr. 336 • Sîmbătă 14 martie 1964 • 8 pagini — 1,50 lei

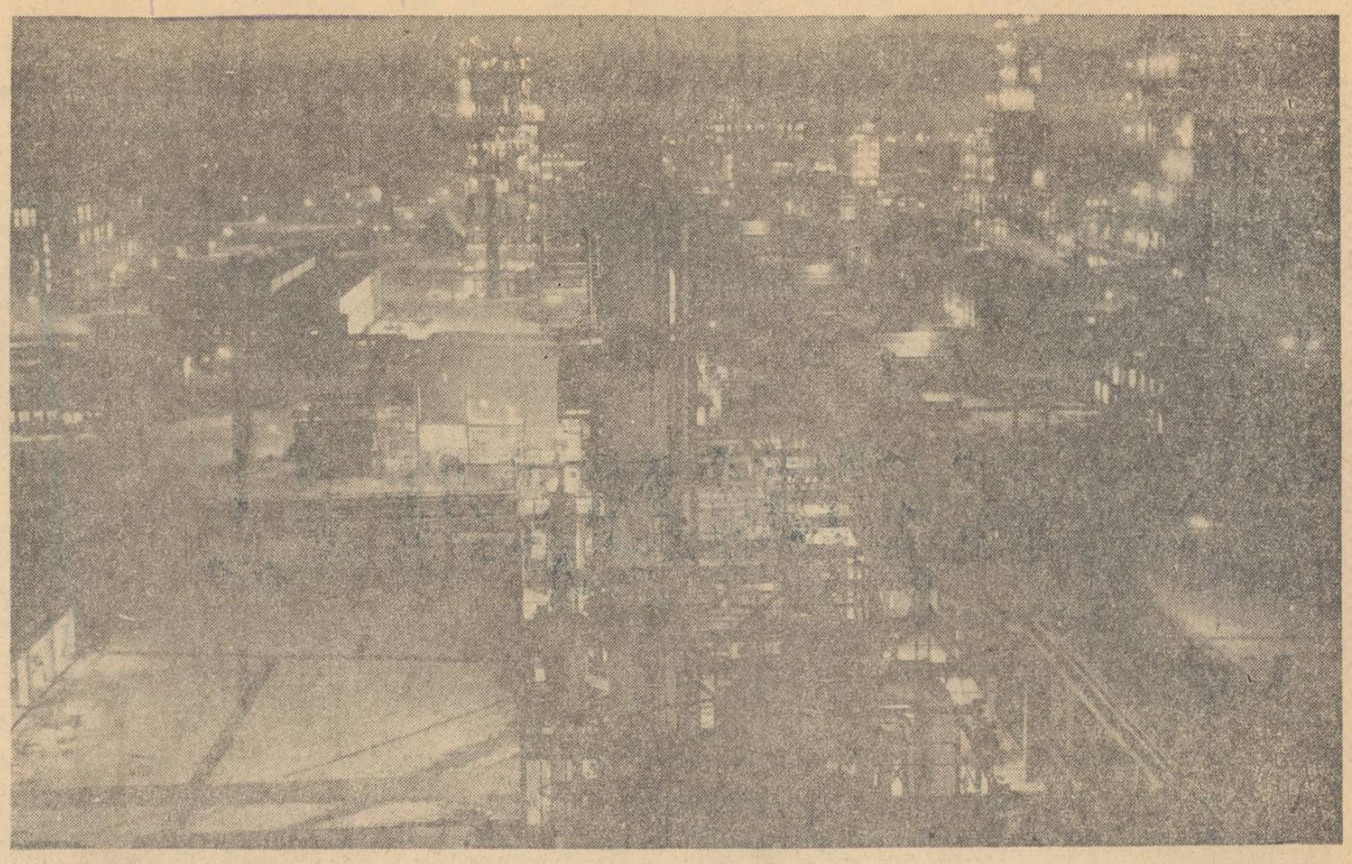

Vedere nocturnă a Combinatului de cauciuc sintetic și produse petrochimice Onești

CAUCIUC ROMINESC

Pe poteca prelungă de asfalt, singurul zgomot ce stăruie în auz e ecoul pașilor. Așa se întîmplă de obicei noaptea, cînd toată zarva neastîmpărată a unui oraș se estompează, cedînd locul odihnei.

La Onești era ziua-n amiaza mare. De-o parte și de alta a aleii, întreaga simetrie a coloanelor argintii, perfect armonizată cu arhitectura clădirilor, părea învăluită de liniște. Un fel de liniște concentrată, proprie atmosferei laboratoarelor. Aceasta e prima senzație ce-o încerci de îndată ce ai trecut pragul noului Combinat de cauciuc sintetic și produse petrochimice din Onești.

Pînă către sfîrșitul verii trecute, la extremitatea dinspre oraș a întinsei magistrale petrochimice, mai domnea încă o anumită forfotă proprie marilor șantiere. Această imagine însă a dispărut. În locul ei s-a înscăunat statornic vibrația densă, aparent potolită a muncii chimiștilor : gazele petroliere zăgăzuite în conducte începeau un drum lung, ca să se transforme după complicate metamorfoze într-unul din cele mai noi produse ale petrochimiei românești : cauciucul sintetic.

O bună parte a călătoriei gazelor — pe zeci și zeci de kilometri — se desfășoară nevăzut, „în taină". Strecurîndu-se prin coloanele întinse vertical și orizontal într-o geometrie măiastră, ele comunică totuși cu inginerii și operatorii chimiști, prin intermediul tablourilor de comandă automată. Astfel, sînt cunoscute și reglate nivelul la care au ajuns gazele, debite, presiuni, temperatură, grad de concentrație. Totul se desfășoară calm și sigur ca într-un organism bine echilibrat.

Abia la secția polimerizare (combinatul are 22 de secții, fiecare dintre ele putînd fi asemuită cu o întreagă uzină), printr-un ochi de geam gros și boltit poți zări curgerea domoală a lichidului alb-lăptos, numit latex. Dacă la luarea unei probe pentru laborator operatorului i se întîmplă să „culeagă" în palmă cîteva picături din acest lapte călduț (asemănător cu latexul obținut din arborele de cauciuc natural), într-o clipă lichidul devine viscos, greu de dezlipit de pe degete.

Viorica CIORBAGIU

(Continuare în pag. a 3-a)

Babele efemere ale Parîngului
Fotografia : Ignat EUGEN
(Din imaginile trimise de artiștii fotografi amatori)

Pagina noastră de SPORT CUPRINDE

- Între Pardubice și Praga... de DAN DEȘLIU
- Rînduri la începutul unei mari competiții de ION BALAȘ
- Cronică rimată — Începe! de D. ȚABACU
- Din culisele sportului profesionist — NOI DEZVĂLUIRI ÎN AFACEREA LISTON-CLAY
- Șut cu efect de GH. CHIRIAC

O vînătoare de mamuți

Dacă urci malul Prutului în sus, spre locul numit Izvor, după ce ieși din satul Bold, ajungi la stînca Ripicenilor. În aceste locuri, unde cu ani în urmă localnicii au descoperit oase de „urieși", Institutul de arheologie al Academiei R.P.R. a deschis în toamna anului 1963 un mare șantier arheologic. Lucrările, desfășurate sub conducerea șefului sectorului paleolitic, C. Nicolaescu-Plopșor, membru corespondent al Academiei R.P.R., au scos la iveală mărturii de cultură materială datînd de la începuturile comunei primitive de pe teritoriul țării noastre.

Arheologul C. Nicolaescu-Plopșor și colaboratorul său Alexandru Păunescu, îmi arată din obiectele găsite : vîrfuri de lance, unelte de silex...

— Am coborît treaptă cu treaptă în trecutul îndepărtat, pînă la nivelul taberei de neanderthalieni — vînători de mamuți — la aproape 6 m adîncime...

Stînca se ridica singuratică și neagră, stăpînind pînă departe spinările domoale ale pămîntului acoperit cu zăpadă. Vîntul, cerb nevăzut, alerga în răstimpuri prin pîclele nopții, șlefuindu-și coarnele pe buzele de gheață răsfrînte peste ripe.

Nhahhu își ațintì urechea dar nu auzi decît murmurul surd și greu al adăpostului cufundat în somn. Visase oare ? Sau foamea îi adusese la ureche mugete închipuite ? Își înfășură totuși blana peste trup și, ocolind prin întuneric cu băgare de seamă vetrele stinse, se tîrî afară din adăpost. Arsura gerului îl făcu să-și simtă mușchii zvîcnind puternic pe brațe și pe piept. Întinderea albă a zăpezii urca spre miază-noapte proptindu-se în culmile abea ghicite. Nările i se umflară adulmecînd stăruitor. Își roti privirile oprindu-le pentru o clipă pe firul tremurător al unei

Catinca MUSCAN
Ilustrații de dr. antropolog C. RIȘCUȚIA

(Continuare în pag. a 3-a)

Una din încăperile noii sere clujene în care cresc arbori tropicali

Locul unde se întîlnesc 5 CONTINENTE

Locul acesta nu există. Dar pentru reportajul nostru am ales ca loc de întîlnire celebra grădină botanică din Cluj, cunoscută și apreciată fără îndoială de foarte mulți dintre cititorii noștri. De aceea nu ne vom referi astăzi la istoricul ei, la numărul de arbori, ori la felul în care este împărțită suprafața grădinii. De astă dată vom face un scurt popas în

Noua seră a grădinei botanice clujene

Seră construită din beton, fier și sticlă și care se întinde pe o supra-

Victor TEODORU

(Continuare în pag. a 4-a)

LA PAS PRIN BUCUREȘTI

Strada ATELIERULUI

Din piața Gării de Nord — acolo unde sus bătrînul ceas își plimbă limbile cu o încetineală ce parcă dinadins stîrnește graba întîrziaților, iar jos taxiurile cu stegulețele „liber" ridicate și cu motoarele pornite așteaptă pasagerii împovărați de bagaje și impresii de călătorie — se desfac trei mari artere : bulevardul Dinicu Golescu, strada Gării de Nord și Calea Griviței. Primele două sînt surori — deși actele lor de naștere le despart prin mai bine de o jumătate de secol : una a existat încă de la începutul acestui veac, în timp ce cealaltă a apărut pe harta Bucureștiului doar cu 2-3 ani în urmă. Dar amîndouă poartă amprenta celei mai noi contemporaneități, concretizată prin construcțiile moderne care modifică necontenit decorul bucureștean. Blocurile cu linii semețe și largi care mărginesc cele două artere, privesc la picioarele lor clădirile care se mai înșiruie desuet de-a lungul Căii Griviței. Cîndva și ele vor fi părut „înalte", cîndva au purtat nume de hoteluri celebre, cîndva gangurile lor au adăpostit o lume pestriță cu o faimă dubioasă, cîndva au produs și bani, alături de scandaluri... Dar acest „cîndva" a degenerat de mult, lăsînd

Pia RĂDULESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

Una pe săptămînă

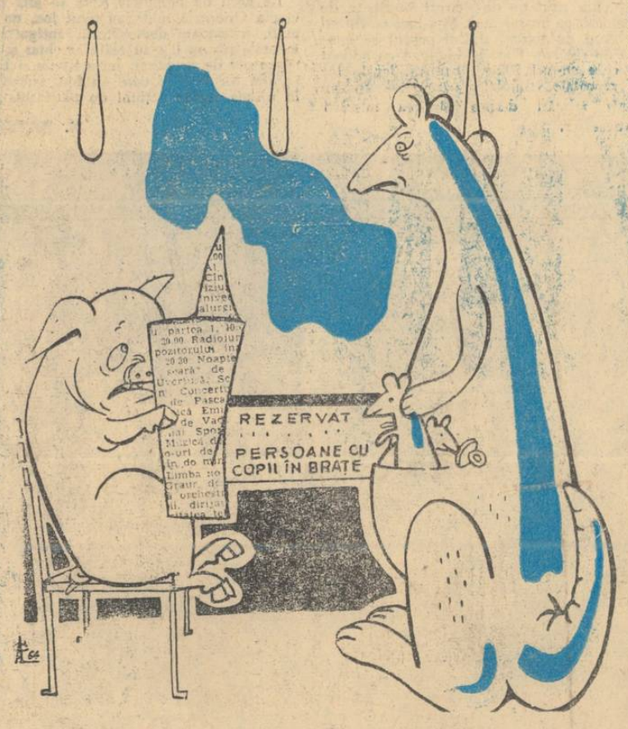

FABULĂ
Desen de Al. CLENCIU

Trufandale... permanente

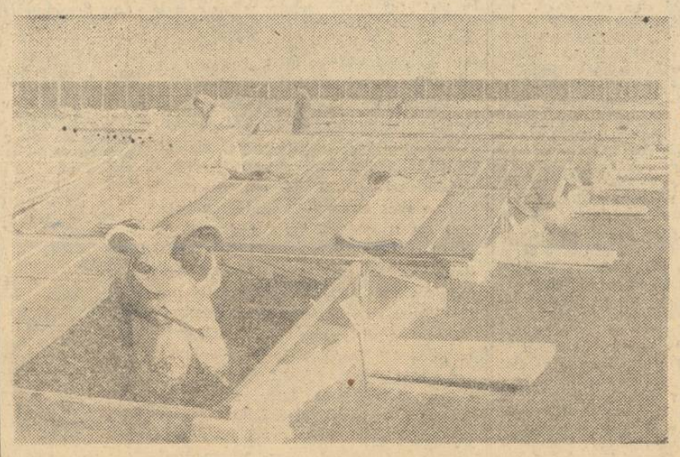

Ardei, morcovi, ridichi de lună, salată, iată ce adăpostesc aceste răsadnițe în care încălzirea se asigură prin instalații subterane.

• TOMATE COAPTE ÎN DECEMBRIE • CONOPIDĂ PROASPĂTĂ ÎN IANUARIE • „ROMÎNESC 69" — UN NOU SOI DE ARDEI GRAS • 2—3 RECOLTE ANUALE DE VERDEȚURI, TOMATE ȘI ALTE LEGUME

Institutul de cercetări hortiviticole (I.C.H.V.) din București — Băneasa și-a ținut recent sesiunea de referate științifice. Un loc de seamă în lucrările sesiunii l-au ocupat dezbaterile în jurul referatelor privind cercetările făcute în sectorul legumiculturii. După cum aprecia tov. acad. T. Bordeianu, secretar științific al I.C.H.V., „lucrările susținute în sectorul legumicol au o deosebită importanță atît pentru valoarea lor științifică cît și pentru că acestea constituie un ajutor prețios în soluționarea unor probleme practice care se ivesc în gospodăriile agricole colective".

Vasile IOAN

(Continuare în pag. a 3-a)

ÎN FAȚA WINDMILLULUI

În fiecare luni după-amiază, în fața Teatrului Windmill de pe Great Windmill Street din Londra pot fi văzuți numeroși oameni care-și pierd vremea plimbîndu-se, stînd de vorbă, așteptînd parcă să se întîmple ceva. Uneori, de ei se apropie cineva. Urmează o discuție, o tîrguială, și noul venit pleacă însoțit de unul sau mai mulți din cei ce staționau. Cei care pleacă sînt veseli. Aceia care rămîn sînt la fel de abătuți și continuă să aștepte.

Trotuarul din fața Teatrului Windmill a devenit un fel de piață a muzicanților. „Gigger"-ii, cum li se spune acestora, nu au de lucru și vin aici în speranța de a prinde vreun plasament, chiar și unul de scurtă durată. La o sală de dans sau la radio, la un club de noapte sau la televiziune, chiar și pe vreun vapor. Oriunde. Numai să existe de lucru.

Cei prin care reușesc să obțină astfel de plasamente se numesc „fixer"-i. Aceștia sînt muzicieni, care își caută un înlocuitor temporar, fie mijlocitori ai unor agenți care cer în schimb un comision.

Fotografiile noastre — reproduse după „Guardian" — prezintă imagini din fața Windmillului. Sus: „gigger"-i așteptînd un angajament. În stînga: un moment cînd un „fixer" negociază cu un „gigger". În dreapta: un muzician căruia ziua de așteptare nu i-a adus nimica bun. S-a înserat și a rămas, în continuare, fără lucru...

Oameni de departe

PRINTRE BURGUNZI

Cîteva ore face „Mistralul", elegantul expres al căilor ferate franceze, de la Paris la Dijon. În fotoliul confortabil al vagonului, desfac harta pentru a-mi fixa limitele geografice ale regiunii unde călătoresc. Noua împărțire administrativă a Franței a hărăzit Dijonului rolul de capitală a departamentului „Coasta de aur". Pentru francezul obișnuit, orașul de la confluența riurilor Suzon și Ouche rămîne, potrivit tradiției, capitala Burgundiei. Privesc pe fereastră colinele pe care se arcuiesc podgoriile de reputație mondială. Așa dar asta e „La Bourgogne" despre care francezii vorbesc ca despre unul din marile tezaure naționale, ca de un paradis al vinurilor de veche noblețe, ca de un leagăn al ospețelor bogate și al vorbelor de duh. „Burgundia îndelung așteptată, mereu de necuprins în toată bogăția ei; pămînt planturos și truculent". La prima vedere trebuie să-mi mărturisesc dezamăgirea. Peisajul care — din goana trenului — se desfășoară în fața ochilor, n-are nimic exuberant. Colină, după colină, toate dispuse simetric, își oferă, grăbite și egale, monotonia. Fără să vreau îmi revin în minte vorbele lui Stendhal: „Dacă n-ar fi vinurile ei admirabile, aș spune că nimic pe lume nu-i mai urît decît această faimoasă Coastă de aur".

Împărtășesc aceste gînduri lui Francis, confratele care călătorește cu mine.

— Ferește-te de etichetele literaților, răspunde surîzînd francezul. Sînt prea subiectivi. E drept că prima impresie nu e înălțătoare; dar ține minte că Burgundia, această distinsă doamnă a Franței, nu își dezvăluie decît treptat farmecul. Așteaptă...

Sfatul e bun. În așteptare, îmi fac în gînd „inventarul" cunoștințelor despre Burgundia și despre capitala ei seculară. Știu că Dijonul fabrică un muștar de faimă universală; că acolo se produce din generație în generație nu mai puțin faimoasa turtă cu miere, una din marile specialități gastronomice ale locului. Trec la istoria literaturii și-mi amintesc de concursul Academiei din Dijon legat de consacrarea unui genevez cam vagabond pe nume Jean-Jacques Rousseau. Din istoria Franței, îmi evoc rivalitatea dintre regii acestei țări și mîndrii duci ai Burgundiei, care, prin secolele XIV—XV, făcuseră ca Dijonul să fie capitala unui „stat" ce-și întindea puterea de la Marea Nordului pînă în Elveția, acoperind un teritoriu vast, ce îngloba și Luxemburgul, provinciile Artois și Picardia, porțiuni din Alsacia, Lorena și Champagne... Îmi revin numele cîtorva dintre conducătorii ambițiosului ducat burgund și mă izbește pentru prima dată abundența epitetului de „îndrăzneț" cu care cronicile i-au desemnat: „Filip cel îndrăzneț", „Carol Temerarul", „Ion fără frică"...

Întrarea trenului în gara Dijon îmi întrerupe inventarul. Din fericire. Multe n-aș mai fi putut adăuga... Francis mă ia de brat și mă asigură:

— Acum ai să poți vedea ceva autentic burgund. Orașul ăsta e o adevărată bijuterie. Aproape fiecare stradă e un muzeu.

Francis a funcționat un număr de ani la Dijon ca profesor de filozofie. Are însă un „violon d'Ingres": istoria artelor. Puteam să-mi găsesc Cicerone mai competent în acest oraș care — în materie de bogăție artistică — revendică în Franța egalitatea cu Parisul și Rouenul? În fața fiecărui monument, colegul știe să reînvie o întreagă epocă. În fața Palatului ducilor al cărui turn domină și azi orașul, însoțitorul reconstituie dramele sîngeroase petrecute aici: amintește de închiderea în turn a ducelui René de Bar (numele acestuia a dat denumirea păstrată și azi, a turnului); evocă apoi strălucirea de la curtea ducală, cu serbările și banchetele la care mesele, împodobite cu veselă de aur și argint, se întindeau în săli fastuos decorate de artiști veniți din toate colțurile Europei. Așezat la confluența marilor drumuri comerciale (Paris—Lyon—Marsilia; Paris—Elveția—Milano), Dijonul reținea prin bogăția lui, meșteri ai artei care găseau aici seniori opulenți și dispuși să răsplătească pe oricine adăuga un nou ornament palatelor lor.

Vizităm cel mai bogat muzeu de provincie din Franța, parcurgem apoi strada unde aproape fiecare edificiu este declarat monument istoric („La Rue des Forges"), ne oprim să admirăm cîteva dintre celebrele case dijoneze: „Hôtel de Vogüé" din secolul al 17-lea; „Hôtel Chambellan", „Maison Milsand", „Maison Liégeard" (din secolul al 16-lea). La Palatul Justiției, capodoperă a arhitecturii de la sfîrșitul secolului al 15-lea și începutul celui de-al 16-lea, admirăm portalul, operă a marelui artist al Renașterii Hugues Sambin, apoi „sala pașilor pierduți" cu bolta ogivală și cu grinzile aparente. Cercetăm celebrele biserici ale Dijonului, Saint-Bénigne, din secolul al 13-lea de un sobru gotic; Saint-Jean, construită în secolul al 15-lea pe o singură navă; Saint-Michel despre care se spune că e cel mai frumos monument religios al renașterii franceze și mai ales biserica Notre-Dame, capodopera stilului burgund, mică în comparație cu marile construcții gotice, dar cu o fermecătoare fațadă, decorată de o dublă galerie și îmbogățită ulterior cu faimosul orologiu „Jacquemart" adus în 1382 de la Courtray de ducele Filip cel Îndrăzneț.

— Dijonul nu-și poate număra operele de artă, îmi spune colegul. Numai tapiseriile, de la cele străvechi la cele moderne, pe care le posedă în muzee, ar necesita — dacă ar fi înșirate și descrise — volume întregi. Dar, Dijonul mai are o avere: oamenii. Burgunzii sînt veseli, firi deschise și prompte la replică, fără ocolișuri, iuți la mînie dar fără să țină supărarea; ospitalitatea lor e fermecătoare.

Ospitalitatea! Am cunoscut-o. Am cunoscut-o chiar la părintele orașului, primarul Félix Kir. Canonicul supraoctogenar, cea mai populară figură a Dijonului, prieten al țării noastre, inițiatorul mișcării „orașelor înfrățite", celebru militant al păcii; omul despre care fiecare locuitor spune: „N-ați vorbit încă cu canonicul? Nimic mai simplu! Mergeți la primărie sau la el acasă. Vă va primi imediat". Am cunoscut-o și printre muncitorii feroviari de la moderna stație automată de triaj din Dijonul care — păstrător grijuliu al monumentelor vechi — știe să țină pasul și cu ceea ce aduce nou știința. Printre ei și prin ei am cunoscut cîte ceva din istoria mai recentă a Dijonului, din suferințele lui sub ocupația nazistă, dar și din felul în care au știut burgunzii să confirme că sînt fermi la replică.

Și tot prin ei am aflat — „pe viu" — unele amănunte despre gloria vinului burgund. Seara, m-au condus în „bistroul" — cîrciumioara — unui bonom plin de haz și sac de povești, pe care l-am supranumit „Papă Dijon" și care a acceptat bucuros, împreună cu întregul grup de amici, porecla. „Marile vinuri", cum le spun francezii, sînt scumpe. Dar papă Dijon a oferit cîte un pahărel de „Chablis" pentru a sublinia, prin însuși acest gest neobișnuit, bucuria de a „informa" pe străin despre valoarea viței de Burgundia.

Francis, profesorul, și-a răspîndit în largi discursuri erudiția; vorbind despre istoria vinului în Franța, în fața unor oameni care îl ascultau plini de atenție și — bineînțeles — cu „activă" participare, punctîndu-i afirmațiile cu tot felul de remarci.

— În Galia, după cucerirea romană — spunea Francis — cultura viței de vie a avut destine diferite. Domițian, lipsit de gust, a interzis viticultura; (strigăte: „Jos cu Domițian!"). Probus, dimpotrivă, a făcut-o să renască și a încurajat-o (din nou strigăte: „Trăiască Probus, chiar dacă a murit!"). În timpul Renașterii, vița de vie, care se generalizase în Franța, cunoaște lupta dintre podgoriile din Ile de France și alte regiuni. Treptat biruie vinurile roșii din Burgundia și Champagne (mare satisfacție printre ascultători). Dar de îndată încep rivalitățile dintre aceste două regiuni. (murmure: „șampania nu contează"!) Din nefericire, un călugăr benedictin din secolul al 17-lea, pe nume Dom Pérignon, care trăia într-o mînăstire din Champagne, descoperă procedeul de preparare a vinului spumos, care de atunci se numește „șampanie" și face renumele mondial al regiunii respective.

Francis nu mai poate continua. Îl domină protestele vehemente:

— N-ai să-mi spui că spumosul din Champagne întrece vinul de Bourgogne!

Rivalitatea dintre diversele regiuni franceze celebre prin vinurile lor e pe punctul de a mă transforma într-o victimă. În dorința de a liniști spiritele fac cea mai neinspirată observație care poate scăpa unui străin într-un cerc de burgunzi:

— Mi se pare că atît vinul de Champagne cît și cel de Bourgogne sînt la fel de valoroase. Aș adăuga că la același nivel stau și vinurile „mari" de Bordeaux. Am băut excepționalul „Sauternes", deliciosul „Graves"...

Atît mi-a trebuit! În jurul meu se face tăcere; „Papă Dijon" mă fulgeră cu privirea, apoi, înțepîndu-mă cu arătătorul, îmi declară răspicat:

— Tinere neștiutor! Uită-te la mine. Am trecut de șaptezeci de ani. Și știi de ce mă păstrez atît de verde? Pentru că de cînd mă cunosc beau doar „Bourgogne"; numai cînd mă duc la Bordeaux, ...beau apă...

Cascada de rîsete care întîmpină aceste cuvinte ale vajnicului burgund pune capăt clipei de tensiune.

Francis, profită și întoarce repede vorba:

— Specialitatea de a face vin bun o moștenesc burgunzii din tată în fiu.

Papă Dijon recapătă chipul serios. Se vede bine că s-a atins aici o coardă foarte sensibilă a urmașului de viticultori burgunzi.

— Pe coastă, sus, pămîntul e bun; dar viața e aspră; vița e nervoasă: rodește cînd vrea ea; trebuie să știi s-o iei cu binișorul: îngheață din te miri ce; și cîte boli n-o pîndesc! Doamne! Ca pe un copil în fașă! Dar și dacă i-ai prins slăbiciunile și-i faci pe voie! Cît știe să fie de generoasă!

Mîna aspră a bătrînului mîngîie ciorchini invizibili...

— De altfel, adaugă cineva din grup, vița de Bourgogne e preluată și sădită și în alte regiuni ale țării...

— Da, replică bătrînul, dar vinul obținut acolo nu rezistă întotdeauna la îmbătrînire. Citeodată, în butelii, începe să fermenteze, oricît de bine ar fi astupat... Dacă iei sticla și te uiți la ea, în lumină, ai impresia că, înăuntru, vinul plînge...

— Și cum vă explicați asta?

— Are nostalgia pămîntului burgund...

L. SARAȚEANU

Munca pe plantațiile de cauciuc din Congo este foarte grea, mai ales datorită metodelor rudimentare și a condițiilor înapoiate în care lucrează oamenii muncii de pe aceste plantații. În fotografie: muncitori din Babagulu, crestînd, cu ajutorul unor cuțite, trunchiurile arborilor de pe o plantație de cauciuc din Congo.

CONGO

Salve de tun și foc de artificii anunțau cu aproape 4 ani în urmă independența Congoului. O săptămînă de festivități, drapele albastre cu 6 stele în toate orașele țării, cuvîntări și adunări sărbătorești... Cine ar fi putut crede atunci că noul stat se va prăbuși cîteva luni mai apoi în abisul unor crize care par astăzi tot atît de departe de soluționare ca și la început. Cu toate acestea, fapte noi caracterizează situația actuală în Congo și un orizont mai clar pare să se contureze.

Leopoldville-ul întîmpină vizitatorii cu o căldură înăbușitoare. Aerul înfierbîntat, avid de umezeală, absoarbe picurii de ploaie. Copleșiți de zăpușeală, congolezii își caută adăpost la umbra arborilor mango, cu coroanele bogate plecate pînă la pămînt, își potolesc uneori setea cu picăturile dulci, răcoritoare pe care le lasă tulpina „arborelui călătorului" atunci cînd este crestată. Unde însă ar putea ei să-și găsească adăpost de înăbușitorul climat politic și economic?

Neobișnuita urare „Bine ați venit în infern" — s-ar putea spune cu greu că este o exagerare — este înscrisă pe un zid din Leopoldville-ul african. Această parte a orașului este separată de cea europeană printr-o linie ferată — un adevărat hotar între lux și mizerie. Viața a devenit, în ultimii ani, din ce în ce mai grea. Mulți dintre locuitorii cartierelor africane n-au „manioca cea de toate zilele", aceste lipii sărăcăcioase cu care se hrănesc congolezii. Denumit uneori „capitala șomajului", orașul de pe malul fluviului Congo adăpostește mii și mii de oameni fără lucru.

Starea excepțională, prigoana împotriva patrioților, dizolvarea partidelor naționale, demiterea samavolnică a guvernelor provinciale neagreate de autoritățile centrale — iată cîteva din componentele climatului politic congolez.

La cîteva sute de kilometri de capitală

La Leopoldville se află și astfel de inscripții: „Sîntem flămînzi — ne răzvrătim!". În provincie, inscripțiile sînt mai rare, dar răscoalele mult mai dese.

Kwilu este un nume care nu apărea pînă de curînd pe mai nici o hartă. Această provincie bogată, cu o populație densă, cu întinse plantații s-a impus pe manșetele ziarelor lumii.

Acordurile pline de culoare ale tam-tam-urilor mari și mici au căpătat accente războinice. Mii de congolezi, înarmați mai ales cu arcuri și săgeți otrăvite, cu sulițe și foarte puține arme (capturate de la trupele guvernamentale) s-au răsculat împotriva autorităților și controlează acum o bună parte a provinciei, un teritoriu cît jumătate din Belgia. Nu mai este vorba, cum subliniază, pe bună dreptate, un ziar african, de una din numeroasele răzvrătiri din armata congoleză, nici de un război tribal, ci de o acțiune amplă, bine concepută și bine organizată. O pădure de nemulțumiri acumulate în anii din urmă a stîrnit un incendiu care pare din ce în ce mai greu de stins.

Insurgenții au început prin a izola regiunile în care acționează prin distrugerea podurilor, soselelor și bacurilor, pentru a continua cu eliminarea autorităților.

A urmat apoi alungarea misionarilor, pentru care îndeletnicirile religioase erau doar simple accesorii. De fapt, biserica stăpînește numeroase plantații și deține, acum, ca și înainte, un rol dominant în provincie și în întreaga țară, ceea ce a determinat revista americană „New York Times Magazine" să o includă, alături de marele bussines și birocrația locală în așa-numita „sfîntă treime a puterii" din Congo. Nu este de prisos de a reaminti că congolezii nutresc din timpuri mai îndepărtate o profundă antipatie față de misionari. Vreme îndelungată, năzuința congolezilor spre eliberare a îmbrăcat forma unor curente religioase și a numeroase secte opuse bisericii colonialiștilor. Simon Kibanghi, întemeietorul uneia dintre cele mai răspîndite secte pe care populația din Bacongo și din alte regiuni din vestul țării îl considerau aproape ca un profet, a creat cu mulți ani în urmă o doctrină înrudită în multe privințe cu creștinismul, dar bazată pe tradițiile religioase ale negrilor. Kibanghismul era pe cale să ia forma unei religii naționale congoleze, cînd biserica catolică, deslușind pericolul ce o amenința, a inspirat arestarea lui Kibanghi și aruncarea lui în temnița unde a și murit după 30 de ani de detențiune.

Răscoala din Kwilu este condusă de Pierre Mulele, un om de 34 de ani, care a fost ministru al educației în primul guvern al Congo-ului independent, condus de Lumumba. Toți care l-au cunoscut îl descriu ca pe un om tenace, modest și pregătit. „O minte bine instruită în tactica războiului modern de guerilă", scrie despre el „New York Herald Tribune". Mulele a fost în întregime de partea lui Lumumba. După tragica dispariție a acestui erou al poporului congolez, Mulele a fost nevoit să stea un timp în străinătate.

La statul major din Leopoldville s-a exprimat, la început, părerea că mitralierele și aviația sînt neapărat mai eficiente decît arcurile și săgețile. S-au alcătuit cu degajare planurile lichidării partizanilor, dar s-a omis să se ia în considerație curajul luptătorilor din junglă, despre care corespondenții occidentali au povestit lucruri impresionante. Și... șeful statului major al armatei congoleze a plătit cu propria sa viață calculele greșite ale colaboratorilor săi. Acum, în Kwilu, a sosit însuși generalul Mobutu, comandantul armatei. Generalul se închipuia primit de șiruri nesfîrșite de băștinași, ca un salvator. Și-a luat cu dînsul un grup de ziariști străini pentru reportajele de rigoare. Dar, la Idiofa, s-au adunat cu chiu cu vai 200 de oameni, iar în loc de reportaje triumfale, corespondenții au trimis relatări despre lărgirea mișcării partizanilor.

În desișul pădurilor ecuatoriale din Kwilu, în regiunile Idiofa și Gungu, și chiar în apropiere de capitala provinciei — Kikwit — rîndurile partizanilor se îngroașă fără încetare. Răscoala a cuprins în întregime triburile Bacunda și Batende (acesta din urmă fiind tribul din care provine Antoine Gizenga). Alte triburi sînt pe cale să se alăture răsculaților. Tocmai de aceea, autoritățile se străduiesc în prezent să aților conflicte între diverse triburi pentru a împiedica extinderea răscoalei.

Și în Kivu

Sunetele revoltei se fac acum auzite și din extremitatea răsăriteană a Congoului, din provincia care poartă numele unuia din cele mai frumoase lacuri din Africa. Este o provincie cu un climat dulce, aer curat și piscuri înzăpezite. Dar, este totodată, provincia plantațiilor de chinină pe care trudesc mii de copii, mînă de lucru ieftină și ușor de înșelat. Povestea acestor plantații se leagă strîns de istoria colonizării Congoului.

Lupta partizanilor din provincia Kivu nu a luat, încă, o amploare deosebită dar cunoscătorii situației din Congo afirmă că ea se dezvoltă pe zi ce trece.

Potrivit știrilor unor corespondenți, răscoala din Kivu este condusă de Anicet Kashamura, un alt colaborator apropiat al lui Lumumba. Kashamura este o personalitate bine cunoscută, care a continuat vreme îndelungată lupta pentru apărarea independenței și integrității Congoului, după asasinarea lui Lumumba. El a desfășurat o vie activitate la Stanleyville, unde a funcționat un timp guvernul legal al țării. Caracterizat ca un om de o mare inteligență, deosebit de activ și cu profunde convingeri patriotice, el a activat o vreme în străinătate apărînd cu curaj și dăruire cauza poporului congolez.

La nord de provincia Kivu se află provincia Orientală unde au avut loc, nu de mult, însemnate demonstrații antiguvernamentale cărora li s-au alăturat chiar și detașamente de jandarmi. Între Kwilu și Kivu se află Kasai-ul în care au fost semnalate în ultima vreme acțiuni de partizani.

N. RATEȘ

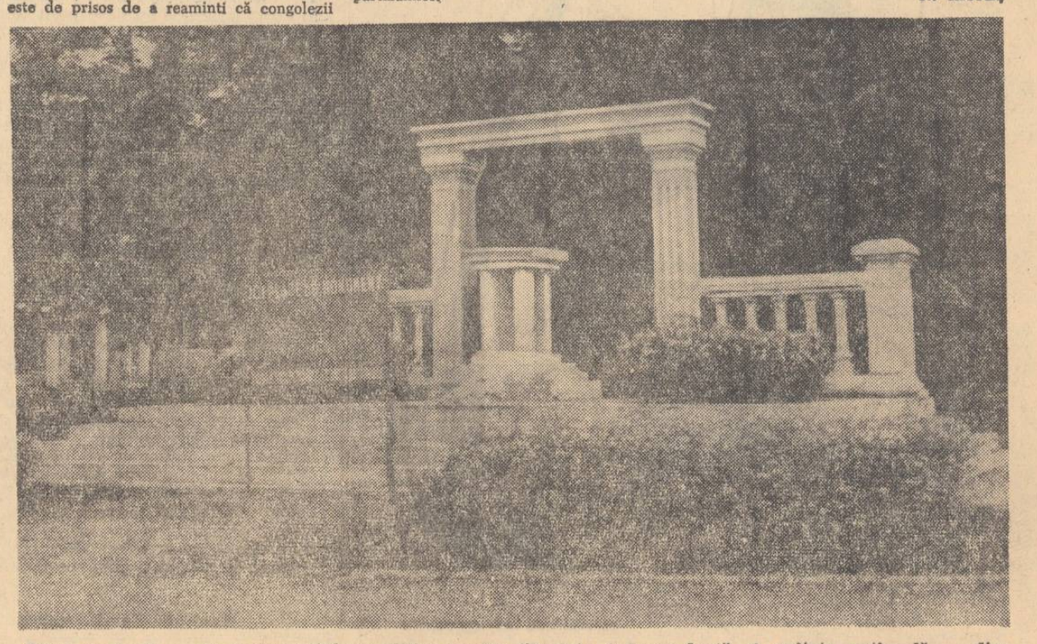

Piața centrală — cu monumentul martirilor pentru libertate, indepen denția și unitate națională — din Stanleyville (Republica Congo).

De prin toate colțurile

De prin toate colțurile

SAMUEL SCOTT din New-York a rezolvat în chip original problema de a avea două servicii, adică de a putea lucra zi și noapte. Să nu credeți cumva că a sacrificat orele de somn. Nu. Lucrează ca paznic de noapte, iar ziua... doarme în vitrina unui magazin de mobile care expune paturi pe care — vorba reclamei — se doarme minunat.

●

UN MEDIC dintr-un cartier al orașului Tokio unde locuiește mai ales populația nevoiașă, a fost foarte mirat văzînd în sala de așteptare a cabinetului său pe un vestit medic japonez care își avea propriul cabinet în plin centrul capitalei Japoniei. „Domnule profesor, — spuse medicul nostru — ce neașteptată cinste pentru mine! Dar de ce nu vă tratați chiar dumneavoastră". „Numi pot permite să plătesc onorariile pe care le cer pacienților mei".

●

RECENT ISTORICII au stabilit că la teatrul roman din Sardinia exista o instalație acustică sub forma unei vaze din pămînt ars, înaltă de 1,5 m. și fără fund. Această vază, instalată lateral pe avantscena cu deschizătura mare spre public, amplifică vocea actorilor. În orașele mari asemenea vaze — prototipul difuzorului din zilele noastre, — erau confecționate din bronz.

●

IN R. F. GERMANĂ a fost construit un aparat pentru cei cu auzul slab. Spre deosebire de alte aparate de acest fel care se aplică la — sau în — ureche, noul aparat e construit în formă de medalion care atîrnă de un lănțișor ce se pune în jurul gîtului. În medalion se află un tranzistor care, recepționînd vibrațiile sunetelor, le transmite oaselor coșului pieptului și de aici ele se propagă de la un os al corpului la altul, pînă ajung la craniu și de acolo la timpan. Dacă noul aparat e purtat de femei, el mai are și avantajul de a fi luat drept un medalion-bijuterie, menajînd astfel unele... susceptibilități.

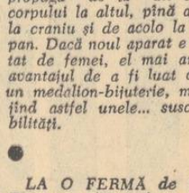

●

LA O FERMĂ de lîngă Pèrigneux (Franța) o găină a ouat un ou enorm, avînd 24 cm. lungime, 19 cm. lățime și o greutate de 130 gr. După spargerea oului, s-a constatat că în afara albușului și gălbenușului normal, în interior se găsea un alt ou cu coajă, cîntărind 65 de grame.

●

CU PRILEJUL PREMIEREI „Marii simfonii" de Malcolm Arnold, orchestra simfonică din Richmond (Virginia — S.U.A.), a organizat un concurs pentru angajarea temporară a unui executant pentru partitura de... aspirator. Un oarecare Jacaon Gailbraith a fost eliminat după nici un minut: aspiratorul său avea un re bemol corespunzător, dar fiind un model de dată recentă nu avea o rezonanță îndeajuns de clară. Învingător a ieșit un aspirator uzat, despre care experții au spus că poate fi considerat ca un veritabil Stradivarius al acestui gen.
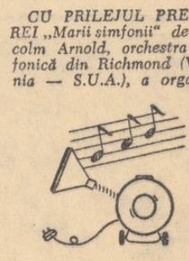
●

POLIȚIA din Toronto (Canada) a descoperit un sistem perfecționat de apărare a băncilor împotriva spărgătorilor: sistemul constă dintr-un aparat fotografic montat deasupra ghișeului casieriei în așa fel încît să prindă pe peliculă eventualul spărgător. Cu ocazia unei încercări de spargere a fost utilizat aparatul. Dar cînd s-a developat filmul s-a obținut imaginea foarte clară a... serbării de crăciun a salariaților băncii. Cei ce s-au ocupat de aparat uitaseră să schimbe filmul...

Aspecte noi în afacerea „uleiului fantomă"

Procesul din Jersey City (statul New Jersey — S.U.A.) în afacerea „uleiului fantomă", pe care presa americană l-a relatat cu lux de amănunte, a scos la iveală o serie de aspecte noi a ceea ce ziarele denumeau cea mai mare escrocherie ce a avut loc în America în perioada postbelică.

Weekend

Cel care a urmărit sau urmărește îndeaproape desfășurarea lucrurilor își dă perfect de bine seama că totul s-a petrecut parcă după un scenariu dinainte stabilit. Rolul principal este deținut de Anthony („Tino") De Angelis, fostul președinte al fostei societăți „Allied Crude Vegetable Oil Refining Corp.". Cu toate că este vinovat de escrocherii și înșelătorii care, conform ultimelor date, se ridică la suma de 150 milioane dolari, „Tino", în toată această perioadă („Allied" a dat faliment la 18 noiembrie 1963), a stat în „închisoare" doar cîteva zile. În timpul cît a fost deținut, De Angelis nu a fost închis într-o celulă, așa cum se întîmplă de obicei, în astfel de cazuri. El și-a petrecut weekend-ul (trebuie menționat că fusese arestat într-o vineri) într-o cameră-dormitor a clădirii închisorii din Jersey City.

Asigurări...

Prevăzător fiind, De Angelis, în timpul cît a fost președintele lui „Allied Crude Vegetable Oil Refining Corp.", a luat o serie de măsuri de precauție, deoarece își dădea seama că în cele din urmă escrocheriile sale vor fi descoperite așa cum s-a întîmplat cu alte „afaceri" din cariera sa.

Astfel, s-a aflat că la banca elvețiană domnul De Angelis are depusă, în numele a diferite persoane, frumușica sumă de 495.936 dolari! La început el a negat existența acestei sume. Ulterior, însă, la „sfatul" avocatului său, Frederic Ritger, De Angelis a „dezvăluit" existența unui cont la banca elvețiană. El a mai destăinuit și un alt amănunt: pînă a da faliment, avea un venit net anual care se ridica la suma de 300 milioane dolari!

In stare de faliment

Numele lui De Angelis ajunsese atît de cunoscut în rîndul comercianților, încît o oficialitate a unei companii, referindu-se la afacerile-escrocherii ale expreședintelui lui „Allied" a declarat: „Dacă vrei să faci afaceri bune în ce privește exportul, atunci intră în joc cu Tino". Dar, înainte de a se lansa în afaceri cu Tino, precizează ziarul marii finanțe din S.U.A., „The Wall Street Journal", nu există nici o îndoială că fiecare trebuie să cîntărească bine, deoarece aceasta este numai aparent o afacere bună.

Pe baza împrumuturilor și a falsurilor comise, De Angelis a reușit să obțină sume foarte mari din partea a diferite companii și societăți. Astfel, pe lista împrumuturilor sale „personale", el a făcut următoarea adnotare: 10 milioane dolari de la „Atlantic Stock of Bunge Corporation"; 7 milioane de la „Ira Haupt and Co."; 6 milioane de la „Garnac Grain Co."; 3 milioane de la „Amertrade, Inc." etc.

Aceste împrumuturi „garantate" de De Angelis, au dus acolo încît o serie de companii și asociații au ajuns în stare de faliment.

Cel mai greu lovită de „colaborarea" cu „Allied" a fost „Harbor Tank Storage Company". Conform bonurilor eliberate și împrumuturilor făcute de „Allied", trebuia ca în pompele-cisterne ale lui „Harbor" să existe, la un moment dat, 554.667.360 livre de ulei. La un control amănunțit asupra mărfurilor depozitate în pompele-cisterne de la Bayonne ale lui „Harbor", s-au găsit abia 14.655.455 livre de ulei! Numai valoarea a 80 de bonuri false eliberate de „Allied" reprezenta ulei în sumă de 46 499 290 dolari.

Numărul companiilor care au cooperat, într-un fel sau altul cu „Allied" și au dat faliment sau sînt pe cale de a da faliment, este destul de mare. Iată numai cîteva din acestea: „Ira Haupt and Co.", J. R. Willisston and Beaue Inc.", „El Dorado Packing Co.", „American Express Warehousing".

Imprumuturi și reforme

Afacerea „uleiului fantomă" („Allied" deținea 40 la sută din contractele de ulei de soia și 90 la sută din cele de ulei din sămînță de bumbac), așa după cum relatează „The Wall Street Journal", a ridicat o serie de întrebări și pune problema efectuării anumitor reforme în politica împrumuturilor. În ultima vreme, aceste lucruri frămîntă într-o măsură destul de mare cercurile financiare din S.U.A., lucru confirmat de o serie de materiale publicate de ziarul „The Wall Street Journal".

„Cînd băncile au început să-și dea seama că o parte sau chiar toate bonurile lui Allied erau false, multe dintre ele au înlocuit aceste bonuri cu altele sau cu plata pe loc"... În aceste condiții băncherii și alți creditori nu mai sînt tot atît de optimiști cum erau înaintea scandalului că orice împrumut pe care ei îl riscă ar fi acoperit în cele din urmă de o anumită cantitate de mărfuri care ar exista în realitate.

Vasile OLTEAN

CAUCIUC ROMÎNESC

(Urmare din pag. 1)

Priceperea și siguranța în muncă caracterizează activitatea inginerilor Ion Cojocaru, Andrei Breiner ca și a operatorilor Ștefan Pană sau Nicolae Mazilu. În secția E 2, unde am cunoscut pe maistrul Adela Crețu în calitate de șef de schimb, atmosfera e oarecum diferită de a celorlalte popasuri pe care le fac, în lungul lor drum pînă la întîlnire, butadiena și metilstirenul, cei doi componenți chimici de bază, care concură la fabricarea cauciucului. De unde pînă aici toate fazele de purificare ale gazelor, întreaga înlănțuire a prefacerii lor creează impresia de liniște desăvîrșită, secția E 2 conține, evident, mișcare, neastîmpăr. Într-o baie sferică, plină-ochi de clăbuc, agitatori mecanici învîrtesc cu repeziciune particulele de cauciuc „maturizat". În uscătoare de mari proporții poți urmări apoi, printr-un vizor, o adevărată vijelie a fulgilor gălbui ce se așternd ordonat pe benzile transportoare urmînd mai departe calea stabilită de lanțul procesului tehnologic.

Deplina stăpînire, calmul profund al maistrului Adela Crețu și a tuturor lucrătorilor de aici se explică prin înalta calificare ce o au și cu care stăpînesc complicata metamorfoză a formulelor chimice. Pulsul combinatului e atît de riguros constant încît cunoscîndu-l știi cu precizie că în fiecare minut, din presa hidraulică, trecînd mai întîi prin cîntarul automat, apare calupul paralelipipedic de cauciuc, în greutate de 25 kilograme. În răstimpul cît ai număra pînă la 60, operatorul de la mașina automată de ambalat cauciuc în foițe strălucitoare de polietilenă mișcă o manetă și ca la un semn balotul alunecă lin spre depozit. Dacă printr-o întîmplare neprevăzută, cauciucul conține fie și numai o bucățică de sîrmă sau alt corp metalic, un detector instalat pe bandă îi oprește mersul.

Trecînd cu bine și peste examenul efectuat de detector, pachetul învelit în polietilenă coboară direct în sacul de hîrtie cu inscripția: CAROM = cauciuc romînesc. Un alt cîntar automat — cu o perfectă „ținere de minte" — înregistrează cifric producția de cauciuc sintetic a combinatului, ce se ridică anual la 50 000 de tone. Un calcul efectuat de specialiști în materie, stabilește că din această cantitate se pot confecționa în fiecare an 1 600 000 de anvelope pentru echiparea completă a 250 000 autocamioane sau 1 700 000 anvelope pentru 440 000 de tractoare. Dar în cîte alte sectoare nu-și găsește întrebuințare cauciucul? De la cablurile electrice, articole sanitare, covoare, încălțăminte, pînă la minusculul dop din industria alimentară, cauciucul sintetic numără peste o mie de utilizări și nu-i exclus să se descopere chiar mai multe încă.

La tînărul combinat din Onești se fabrică anual în afară de cauciuc și alte produse: 18 000 tone fenol, peste 11 000 tone acetonă și 6 500 tone polistiren.

Fiind supuse celor mai noi procese tehnologice, trecînd prin instalații moderne de mare tehnicitate, supravegheate de chimiști cu o pregătire temeinică, mari bogății naturale ale țării noastre sînt valorificate în chip superior.

★

Parcurgînd întinderea de peste 100 de hectare a Combinatului de cauciuc sintetic și produse petrochimice-Onești, ai senzația că cineva nevăzut îți șoptește prevenitor: „Nu face zgomot. Aici se creează".

Munca neobosită a chimiștilor dă viață în această nouă cetate socialistă a industriei romînești, îndrumărilor înțelepte ale partidului nostru.

Viorica CIORBAGIU

(Urmare din pag. 1)

Ce fel de probleme practice au soluționat specialiștii în legumicultură? Răspunsul ni-l dau cinci cercetători de la I.C.H.V. — Silvia Cristea, Gh. Drăguț, D. Löbl, Z. Ötvös și I. Popilian — care, în referatul colectiv prezentat la sesiune — „Obținerea producțiilor eșalonate la legume prin folosirea culturilor succesive", demonstrează nu numai necesitatea ci și posibilitatea realizării unor recolte bine repartizate în toate anotimpurile, precum și a cultivării unui sortiment mai bogat de legume. Repartizarea neuniformă a producției, apariția unor cantități mici de legume primăvara devreme, aglomerarea lor în lunile de vară și apoi micșorarea lor toamna — explică autorii — creează neplăceri nu numai cumpărătorilor, ci și unităților producătoare și întreprinderilor de valorificare. Pentru consumatori, neajunsul constă în faptul că nu beneficiază de legume proaspete pe o durată mai lungă din an, iar pentru producători și întreprinderile de valorificare există condiții bune de cointeresare în producerea și desfacerea acestora, numai atunci cînd producția lor este eșalonată pe o perioadă mai lungă.

Dată fiind această situație, s-a ivit necesitatea eșalonării culturilor succesive încă din primele luni de primăvară, pînă în cele tîrzii de toamnă. Sistemele de cultură prin care se poate realiza acest lucru sînt: cultura forțată în sere și răsadnițe, cultura forțată în solarii și sub adăposturi de polietilenă, cultura timpurie, cultura de vară și cultura de toamnă a unei game cît mai mari de legume. Ca o parte componentă a acestui sistem mai trebuie menționată păstrarea legumelor după recoltare și forțarea maturității lor la întuneric în timpul iernii.

Cercetările care au dus la concluziile de mai sus au fost făcute în stațiunile experimentale București-Băneasa, Țigănești, Işalnița, Buzău, Cluj. În schemele culturilor succesive au intrat legume pentru verdețuri, ridichi de lună, tomate etc., unele protejate cu folii de polietilenă, iar altele neprotejate. Rezultatele? Stațiunile Işalnița și București-Băneasa au început să livreze primele producții de primăvară de usturoi verde, începînd din a treia decadă a lunii martie, de spanac și salată la începutul lunii aprilie, iar de ridichi de lună în a doua jumătate a lunii aprilie. La alte specii, recoltarea a avut loc în primele zile ale lunii mai pentru conopidă, și începutul lunii iunie pentru castraveți și tomate. Ardeii și vinetele au început să fie recoltați în luna iulie. Aceasta pentru producția de primăvară și de vară. Pentru cultura tîrzie, recoltările s-au făcut în septembrie la tomate, castraveți și fasole păstăi, de la începutul lunii octombrie și pînă la mijlocul lunii noiembrie la conopidă și varză roșie. În afară de aceasta, la stațiunea de la Băneasa s-a procedat și la maturarea unor culturi în răsadnițe. Producția tomatelor tîrzii după acest procedeu a fost prelungită pînă la începutul lunii decembrie, iar a conopidei pînă în a doua jumătate a lunii ianuarie.

Cercetările au demonstrat că printr-o folosire intensă a terenului, efectuîndu-se cîte 2—3 culturi anuale îndeosebi pe suprafețe irigate și folosindu-se adăposturi de polietilenă, se poate eșalona mai rațional producția de legume.

Culturile succesive care satisfac cerințele cumpărătorilor și interesele producătorilor și ale întreprinderilor de valorificare sînt justificate și din punct de vedere economic. Producțiile totale obținute pe aceiași suprafață de teren se ridică la 82.994 kg pe ha la I.C.H.V. București-Băneasa, la 76 422 kg pe ha la Cluj, 73 497 kg pe ha la Buzău și la 65.220 kg pe ha la Işalnița.

Sub îndrumarea candidatului în științe agricole ing. Orest Năstase (primul din stînga), în laboratorul de ameliorare a legumelor se desfășoară o activitate susținută pentru îmbunătățirea soiurilor.

Trufandalele... permanente

Soiuri noi și hibrizi de legume

Rezultate importante au obținut cercetătorii științifici și în domeniul creării unor noi soiuri de ardei gras și alte legume.

În țara noastră se cultivă pe suprafețe întinse patru soiuri de ardei gras: Bucureștean 111, Calincov verde, Citron de Tg. Frumos și Galben de Banat. Studiind aceste soiuri, dr. D. Andronicescu și Georgeta Enăchescu, cercetători la I.C.H.V., au ajuns la soluții interesante. Soiurile Bucureștean 111 și Calincov verde, foarte asemănătoare între ele, deși se caracterizează printr-o productivitate ridicată și printr-o bună calitate a fructelor, totuși nu sînt cele mai căutate pe piață din cauza aspectului lor mai puțin atrăgător. Soiul Citron de Tg. Frumos, preferat de consumatori, este slab productiv, foarte sensibil la secetă, predispus la ofilire în zonele mai călduroase. Galbenul de Banat, deși este un soi timpuriu, productivitatea sa este scăzută, iar pe terenurile neirigate fructele lui rămîn mărunte, în anii secetoși.

Pornindu-se de la aceste constatări, la secția de la Țigănești a I.C.H.V., s-au efectuat lucrări intense de ameliorare a soiurilor existente, urmărindu-se ca liniile și hibrizii obținuți să posede, pe lîngă o capacitate de producție mărită și alte trăsături: o precocitate ridicată, o calitate bună a fructelor și o rezistență sporită la boli și dăunători.

Dintre soiurile de ardei gras obținute în urma încrucișărilor, prezintă mare importanță soiul „Rominesc 69" obținut din încrucișarea liniei Bucureștean 111 cu Citron de Tg. Frumos. El are un fruct cărnos de formă prizmatică sau piramidală, o lungime de 8,6—10 cm, culoarea galben-citronie și roșie la maturitatea fiziologică. Fiind și un soiu semitimpuriu, „Rominesc 69" este foarte mult apreciat de către consumatori. Producția medie, în condiții de irigare și de agrotehnică superioară, este de 34,4 tone la hectar, iar greutatea medie a fructului la maturitatea fiziologică este de 70 gr. Peste 52 la sută din fructele produse sînt de calitatea I, iar 85-90 la sută din totalul recoltei reprezintă producția marfă.

Prin încrucișarea soiului „Rominesc 69" cu altele, s-a obținut o serie de hibrizi cum ar fi: „I.C.H.V.-60" (din încrucișarea cu soiul Cecey) și hibridul provenit din încrucișarea cu Galben de Banat. „I.C.H.V.-60" se caracterizează printr-o fructificare abundentă. În condiții de agrotehnică superioară, producția acestuia ajunge la 40—43 de tone pe hectar.

Soiul de ardei gras „Rominesc 69" a fost încercat în producția mare la diferite stațiuni, în gospodării de stat și în gospodării agricole colective din regiunile București, Dobrogea, Galați. Datorită rezultatelor bune pe care le-a dat peste tot, el a fost răspîndit în producție și raionat. Din acest soi s-a asigurat și cantitatea de sămînță necesară. Începînd din acest an, gospodăriile agricole colective își vor putea procura cantitatea de care au nevoie. În ce privește hibrizii realizați din încrucișarea soiului „Rominesc 69" cu diferite alte soiuri, ținîndu-se seama de producția mare pe care o dau și de calitatea ei (Hibridul „Rominesc 69" cu Galben de Banat, de pildă, are un spor mediu de producție timpurie de 46 la sută, iar de producție totală de 8 la sută) vor fi extinși și ei în producție, în gospodăriile agricole colective.

Dar cercetările specialiștilor în legumicultură nu se mărginesc numai la crearea unor soiuri și hibrizi de ardei gras. Experiențe interesante s-au făcut și în ceea ce privește crearea unor hibrizi de pătlăgele vinete și a soiului nou „I.C.H.V. 166", caracterizat prin asigurarea unor recolte bogate atît în răsadnițe cît și în cultura timpurie de cîmp. Tot un rezultat al acestor eforturi este și obținerea unor noi soiuri de varză albă cu căpățîni mari și de calitate superioară, cum sînt soiurile „Ialomița 28" și „Ialomița 86" precum și a unor noi soiuri de ceapă, usturoi, salată etc.

Cercetările I.C.H.V., institut creat în anii puterii populare, răspund în măsură din ce în mai mare sarcinilor pe care le ridică producția în sectorul hortiviticol.

Vasile INOAN
Fotografii: Mihai POPESCU

STRADA ATELIERULUI

(Urmare din pag. 1)

În urma lui fațade grotești ca niște măști de mimi care rînjesc, cîte o firmă hilară, ticluită cu „artă de comersant" și... mulți șobolani care duceau un trai tihnit printre ziduri cu tapete roz și flori cît căpățîna de varză. Și iată că acest „cîndva", împreună cu romantismul lui contrafăcut și cu clădirile pe care le-a durat, s-a trezit acum încercuit de prozaice prelate care prevestesc întotdeauna sosirea buldozerelor și a macaralelor, a zidarilor și apoi... a locatarilor. Începută de sus, tocmai din celălalt cap al Căii Griviței, înnoirea de beton și sticlă a ajuns acum aici, în piața Gării, de unde pornesc cele trei artere paralele — paralelism geometric care va fi în curînd dublat de cel al modernismului arhitectonic.

Da, aici, în piața Gării de Nord începeau odinioară atelierele de reparații ale C.F.R.-ului care se întindeau pînă aproape de piața Buzești. Astăzi, nimic nu mai atestă fosta lor existență pe aceste locuri, în afară de un nume: strada Atelierului.

E o stradă mică, îngustă și care în timp a devenit și dosnică, dar care va fi fost foarte populată odată, cînd găzduia intrarea în ateliere. Dimineața, la orele de începerea lucrului, sute de muncitori care veneau pe jos de pe Calea Griviței și mai rar cu tramvaiul, se înghesuiau, ocolind cu pași mari bălțoacele și noroaiele. La prînz, cum nu aveau timp să se repeadă acasă, oamenii îmbucau hrană rece în curtea atelierelor sau ieșeau la poartă pentru... hrana caldă. Cîteva femei care dibuiseră rostul aduceau aici cărucioare cu mangal dedesubt, ca să țină cald, și oale de ciorbă deasupra și oamenii mîncau.

Rar, și atunci numai în zilele de sărbătoare, mușteriii ciorbei intrau după lucru la cinematograful din capul străzii — căruia acum îi spune „Dacia" — și se duceau mai mult pentru trupă decît pentru film. „Trupa" era formată din trei persoane, printre care Sandy — Husi Giugaru, artistul poporului de astăzi. Pe atunci era debutant și juca... revistă!

După cinematograf, cîteva case mici, împovărate de bătrînețe prea grea și ghirlande prea multe (moda vremii cerea stucaturi). Într-una din acestea, la numărul 22, a locuit scriitorul Spiridon Popescu, autorul lui „Moș-Gheorghe la expoziție" — acel Moș-Gheorghe care pornește din Covurlui ca să aibă de ce face haz la București... (Ne permitem totuși să punem puncte de suspensie, cu gîndul la Moș-Gheorghe și îl lăsăm pe anonimul notei din „Gazeta Literară" care în ultimul număr risipește spațiu și nu „spirit" pentru a se război cu... punctuația).

Casele sînt așa cum vor fi fost la începuturile lor. Doar vopselele de pe fațadele caselor — verde, albastru, crem — puse la răstimpuri unele peste altele, și care au început să se șteargă și să se lase ca fardul pe obrazul unui actor și mirosul de umezeală și de mucegai care răzbate din pivnițe vorbesc de o bătrînețe care își trăiește ultimele clipe. Peste puțin timp înnoirea de beton și sticlă va pune stăpînire și pe aceste locuri. Ca o confirmare certă și concretă, doar la cîteva sute de metri se profilează silueta masivă, învesmîntată încă în dantelăria de scînduri de lemn și bare de fier a unui nou și modern hotel.

Intrarea la atelierele C.F.R.-ului fiind pe această stradă, strada însăși avea caracter... ceferist: vestita șepcărie a lui Bănică făcea șepci pentru ceferiști, casele cu curți mari și camere multe erau închiriate la ceferiști, localurile modeste găzduiau ceferiști. Dar printre aceștia erau foarte adesea întîlniți scriitorul George Ranetti și actorul Iancu Brezeanu — care-și avea dealtfel locuința chiar peste drum, pe locul unde este acum piața.

Te strecori printre tarabe și te contopești cu forfota pieței. La dreapta, la stînga, în față, în spate — frînturi de fraze: „Cît e arpagicul?", „am luat o găină bună de la Aprozar", „dă-mi și mie niște nuci", „fii cuminte, nu pune mîna acolo!" „smîntînă mi-ar mai trebui..." Iar din zumzetul general se desprinde în răstimpuri o voce cu inflexiuni molcome: „La ghioceii, simbolul primăverii, simbolul primăverii..."

Pia RĂDULESCU

Vînătoare de mamuți

(Urmare din pag. 1)

sălcii pitice, în smocurile aspre ale ierbii ivite pe o limbă dezgolită de vînt. Porni către izvor. Se mișca încet, lăsînd în zăpadă urmele mari ale tălpii...

Nhahhu era un bărbat în toată firea. Avea barba deasă, scurtă și mustața arcuită. Nu mulți s-ar fi putut lăuda că sînt cu mult mai bătrîni. Să fi avut vreo 25 de ani! Dar nici el, nici cei din preajma lui nu se întrebaseră vreodată de cîte ori s-a așternut zăpada de cînd s-a văzut pe lume! Cu vînătorile era altceva. Toată așezarea știa fără să le numere cîte au fost și cîți fildeși stau în vatră așezați după obicei! Nu era prea înalt, dar era puternic ca un urs. Țintea bine și lancea aruncată de el se înfigea adînc în trupul animalului sfîrtecîndu-l. Putea răsuci în mîini un os lung, din care, lovindu-l într-un fel anume, să poată face deodată două unelte lungi și tăioase. Mai știa să scoată din miezul unui bolovan un vîrf de lance subțire, lat și ascuțit.

În adăpost lăncile așteptau pregătite. Fuseseră cioplite și o mulțime de răzuitoare bune pentru riciit pielile trebuincioase la îmbrăcăminte. Doar vînatul întîrzia să se arate... Și hrana se terminase...

Deodată, dinspre izvor, mugetul auzit încă în somn despică din nou liniștea. Urechea ageră nu-l înșelase. De data aceasta se auzea mai aproape, mai puternic. În cîteva salturi repezi Nhahhu se întoarse în adăpost. Îi trezi și pe ceilalți. Se năpustiră cu toții afară, gălăgioși. Ieșiră chiar și copiii care știau bine că nu vor avea altceva de făcut decît să stea lîngă vetre cu femeile sau să privească cu ochi lacomi spre culmea cea înaltă unde va fi vînătoarea. Bărbații loviră cu putere bucățile de cremene și aprinseră focurile în vetre, apoi fiecare înșfăcă un mănunchi de lănci și cîte o torță aprinsă. Se simțeau cuprinși de setea luptei ce se vestea. Porniră apoi laolaltă pierzîndu-se curînd prin neguri.

Femeile se grăbiră să se întoarcă în adăpost. Aveau de veghiat focul și vînătoarea. În jurul fildeșilor aduși de mult și puși cu grijă sub două pietroaie mari, începură să murmure, să cînte și să danseze, ca vînatul să fie îndestulător și lesne de prins.

...Afară, ape viorii începeau să urce pe cer răsfrîngîndu-se pe albul vălurit. Acolo, departe, unde se înălța stînca singuratecă, bărbații înfruntau turma coltaților uriași. Larma vînătorilor se împletea cu mugetul lighioanelor, cu tropotul lor greu sub care tremura pămîntul. Mersul lor legănat deveni repezit. Bărbații aprinseră focuri. Spinările mari, negre, lățoase, săltară, se izbiră unele de altele, capetele părură că se proptesc o clipă spre pămînt, apoi turma o porni în goană. Adîncurile începură să tune scurt, îndesat și din ce în ce mai des, spulberînd sălbatec zăpada. În spatele lor, focurile țîșneau roșii, în zeci de fulgere, împrăștiate pe trei părți, închizînd din ce în ce mai mult întinderea cîmpiei, tăind trecerile piezișe și grăbindu-i spre culmea înaltă.

De aici stînca se ridica întîi potolit, vălătucită sub dîmburi de zăpadă, se ațînea apoi cu colți de piatră, se mai odihnea pe o treaptă ca apoi să urce pieptiș, să-și îngusteze muchia și să se prăvale dintr-o dată fără veste și parcă fără fund. Turma încerca să-și apere puii, gonind hăituită de strigăte și focuri. Stînca se cutremura potopită sub povară și mugete năpraznice. Vîrful, dincolo de care nu mai era decît cer și moarte se arăta tot mai aproape. Pe deasupra roteau păsări mari gata să se năpustească. Apoi speriate, fîlfîiindu-și aripile și croncănind, se depărtau pierzîndu-se în văzduhul acum cenușiu-roșietic. Turma atinsese aproape culmea. Părea să șovăie. Începură să se îmbrîncească. O namilă își vîrî capul în zăpadă, apoi se întoarse fulgerată. Un vîrf de lance i se înfipse în ceafa groasă. O clipă pe povîrnișul stîncii, vînătoarea parcă încremenise. Fiara își înfrunta hăituitorul. Dacă l-ar fi prins sub talpă l-ar fi făcut una cu pămîntul. Turma fremăta surd. Vîrful lancei lui Nhahhu îi țintă piciorul. Fiara se clătină pe celelalte trei, mugind prelung. Vînătorul apucă o altă lance și o zvîrli cu putere. Din spate zburară altele cu șomoioage aprinse. Turma, ca o singură namilă cu mai multe capete se năpusti înainte. Coloșii se împiedicau, se îmbrînceau între ei, mînați de biciul spaimei. Vînătorii începură să arunce lăncile ploaie, țintindu-le gleznele. Pe culme, fiarele se opriră suflînd greu. Parcă orbecăiau în beznă dînd una cu capul peste cealaltă, cu puii înghesuiți printre picioarele lor, mugind, urlînd, bufnind, surd în zăpadă și piatră dezgolită. O fiară se prăbuși cu sîngele țîșnind șiroaie. Alta bătu besmetică aerul cu picioarele negre, lățoase, tîrșind zăpada cu spinarea...

Cînd totul se termină, vînătorii urcară culmea de piatră. Pe fundul prăpastiei zăcea vînatul.. Acum așezarea va avea hrană din belșug.

Către seară prada fu adusă în adăposturi. Întîi fură scoși fildeșii, spălați și așezați în anume rînduială, sub vatra cea mare a peșterii. În jurul lor, bărbații începură dansul. Deoparte aștepta ospățul.

Nhahhu, cu ochii înroșiți de fum și strălucind de bucuria izbînzii, se opri o clipă în gura adăpostului. Încerca să deslușească în noapte stînca cea neagră și singuratecă...

De atunci au trecut 100.000 de ani!

Stînca e însă tot acolo. Proporțiile s-au schimbat. Au mai micșorat-o veacurile și oamenii. Dar mărturiile unor întîmplări dramatice petrecute în zorii omenirii au rămas acolo, în apropierea ei, ajutîndu-ne să le recompunem tabloul viu.

Arheologii au găsit, alături de unelte de silex, vîrfuri ascuțite cu destulă măestrie, și alte mărturii prețioase ale vieții din paleoliticul mijlociu (mezopaleolitic): craniul unui vultur, oasele unor zimbri și bouri siberieni pîndiți probabil de vînători în trecerile lor spre ochiurile de apă ale izvorului sau în drumul lor spre miază-noapte.

— Spre surpriza noastră — povestește șeful expediției, — într-o parte a acestei întinse tabere, ne-a apărut o adevărată movilă de fildeși de mamut așezați într-o anume rînduială, avînd printre ei numeroase arme și unelte de cremene cioplită și deasupra două pietroaie mari. E impresionant să ai în față peste 30 de fildeși de mamut așezați pe o lungime de 6 m și o lățime de 3 m. Și totuși a trebuit să ne înfrîngem dorința de a ști ce se află sub acest adevărat monument al începuturilor orînduirii comunei primitive și să luăm mai întîi toate măsurile cuvenite pentru a nu strica nimic...

— Fildeșii au fost consolidați prin impregnare cu o soluție specială — explică tov. Al. Păunescu, iar întregul complex a fost acoperit cu ghips peste care s-a așternut o pătură groasă de pămînt.

Bucurîndu-se de condiții optime de lucru, avînd sprijinul organelor locale și al locuitorilor din preajma șantierelor, arheologii scot la iveală an de an mărturii de preț privind trecutul îndepărtat al patriei noastre, aducînd prin cercetările și descoperirile lor o prețioasă contribuție la tezaurul științei mondiale.

...Discuția însuflețită privind tipurile de homo primigenius, precum și flora, fauna și clima Moldovei de acum o sută de mii de ani a continuat multă vreme. Și mereu a revenit în centrul ei recenta descoperire de la stînca Ripicenilor.

— Un asemenea monument istoric clădit de omul primitiv nu poate fi găsit atît de lesne! — a subliniat arheologul C. Nicolaescu-Plopșor. E singurul de acest fel cunoscut pînă azi în lume.

Catinca MUSCAN
Ilustrații de dr. antropolog C. RIȘCUȚIA

Un om cu personalitate

Sînt oameni pe care-i întîlnești rar, dar care reușesc să fie prezenți adesea în gîndurile tale. Fiecare întîlnire lasă asupra ta o impresie, uneori pozitivă, alte ori negativă — cert este că întotdeauna te face să gîndești. Mi-am zis întotdeauna că sînt oameni cu personalitate, oameni complexi pe lîngă care nu poți trece fără să-i observi, așa ca pe lîngă un copac.

Amicul T., este unul dintre aceștia. Ne vedem rar, la două-trei luni o dată și atunci pentru scurt timp, dar întotdeauna întîlnirile cu el mă fac să reflectez. Cînd ne-am cunoscut, într-o seară de toamnă, prietenul comun care ne prezentase, grăbit, sărise într-un autobuz și ne-a lăsat singuri. Și în cinci minute cît am stat împreună în stradă, mi-am dat seama că noua mea cunoștință are personalitate. Cult, cu o arie largă de informare, avea un deosebit talent de povestitor. Acum venea direct de la lucru și se ducea la teatru. Își dăduse acolo întîlnire cu soția.

— Vai dragă, ne-am luat cu vorba și am să întîrzii la teatru — mi-a spus la un moment dat. Fii bun și împrumută-mi 25 de lei să iau un taxi. Nu vreau să mă aștepte biata fată.

— Bine, dar mai sînt 30 de minute pînă să înceapă spectacolul. Și în 30 de minute...

— Nu, nu! E mai bine să iau un taxi. Așa cel puțin sînt sigur. Chiar dacă vine ea înaintea mea, dacă mă vede coborînd din taxi... E de efect, nu? Și ce-o să-și zică?

— Uite, a luat și un taxi numai ca nu cumva să nu fie el primul la întîlnire. La fel ca acum zece ani cînd ne-am luat.

Simțindu-mă oarecum vinovat de această „întîrziere" i-am dat imediat banii, i-am strîns mîna și am plecat dus pe gînduri, ușor intrigat.

Ne-am revăzut apoi după cîteva luni și atunci tot pe stradă. De data asta era dimineața, el avea o servietă sub braț și părea că așteaptă pe cineva.

— Bine că te văd, mi-a zis. Te-am căutat de cîteva ori și nu te-am găsit. Știam că am să-ți dau niște bani și știi nu-mi place să am datorii. Apropos, cîți bani am să-ți dau?

— 25 de lei, zic eu. Dar lasă că nu-i nici o nenorocire.

— Știu că nu-i nici o nenorocire, dar mie nu-mi place să am datorii. Și ca un făcut, întîmplător nu am bani la mine. Știi ce? Mai dă-mi 25 de lei, să facă o sumă rotundă și hai să bem o cafea. Ești invitatul meu.

Am intrat să bem o cafea și iarăși, într-un sfert de oră, m-a copleșit cu personalitatea lui. Mi-a povestit la repezeală ultimele anecdote, mi-a făcut o scurtă cronică la Richard al III-lea, mi-a vorbit de biocurenții creierului, de tranzistori și de Aragon. Îl ascultam și mă gîndeam. La el. La personalitatea lui. Și deodată de la opera lui Aragon a trecut la o problematică prozaică, dar care se pare făcea parte tot din „personalitatea" lui:

— Tovarășe, adu-ne te rog două coniacuri. Apoi mie: — Aștia nici nu știu cum se bea o cafea. S-au umplut cofetăriile cu amatori de cafea, dar habar n-au. Cafeaua se bea, domnule, cu coniac!

A continuat apoi să vorbească, timp de o oră, deși îmi spunea mereu că este plecat în interes de servici și că se grăbește.

...De atunci l-am mai văzut de vreo două ori, dar n-am mai apucat să stăm de vorbă: era tare grăbit. Asta nu înseamnă că nu mă gîndeam mereu la el. Are personalitate îmi ziceam. Nu știu exact ce este dominant în personalitatea lui — dar are. Și poate că el mă și caută, dar nu mă găsește. Probabil că m-a căutat. Precis. Cel puțin din cauza banilor. Cum nu-i place lui să aibă datorii!

Năravuri și moravuri

L-am întîlnit din nou acum cîteva zile, cu două valize în mînă. Cînd l-am văzut, credeam că se duce la gară. Mă și gîndeam (ce insinuante sînt asociațiile astea de idei) dacă are cumva bani de taxi. Dar nu. Se oprise în fața unui centru de achiziție pentru sticle goale și m-așteptă:

— Îmi pare bine că te văd. Nu știu dragă ce să mai zic. Am un salariu destul de bun, soția mea are și ea salariu, mai vindem și în fiecare lună o grămadă de sticle goale — și totuși nu ne-ajung banii. Nu mai înțeleg!!

Dumneavoastră înțelegeți?

C. PAUZANE

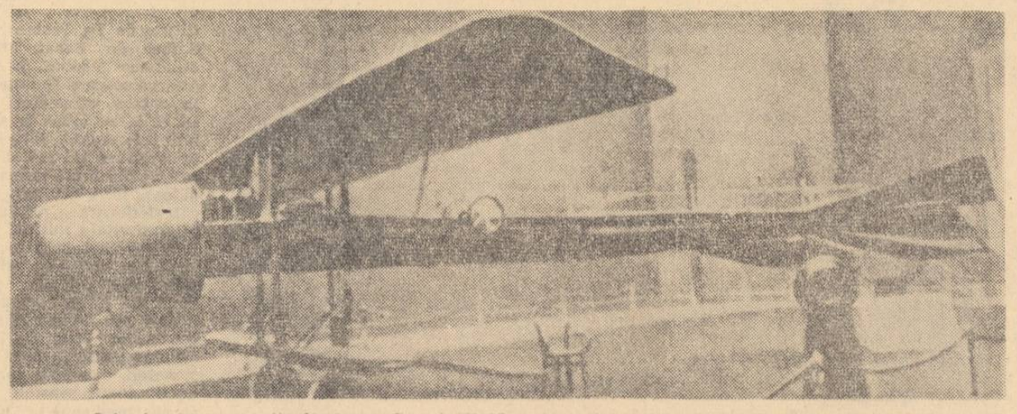

Primul avion cu reacție din lume „Coandă 1910" expus la Salonul de aviație de la Paris în 1910

Titanii aviației românești

Vă prezentăm azi pe **Traian Vuia**, Aurel Vlaicu și Henri Coandă, titani ai aviației românești și precursori ai aviației mondiale.

TRAIAN VUIA este realizatorul primului avion monoplan, de construcție metalică, — în afară de învelișul aripilor — avînd roți cu anvelope și motor ce funcționa cu acid carbonic — construit tot de el —, cu care în ziua de **18 martie 1906 a executat primul zbor mecanic din lume cu mijloacele proprii de bord ale avionului său.**

În afară de această realizare epocală, Vuia a mai efectuat și alte zboruri, perfecționîndu-și mașina și creînd tipurile „Vuia 1 bis" și „Vuia 2". A mai avut numeroase invenții care i-au consacrat numele și din care menționăm doar contribuția lui la rezolvarea problemei zborului vertical prin elicoptere și ingeniosul său cazan, ce-i poartă numele.

În acel timp mai mulți cercetători deveniți ceva mai tîrziu celebri, ca Ferber, Voisin, Farman, Blériot și încă cîțiva, căutau febril soluția zborului mecanic și în special lansarea în aer a mașinii de zburat, fără nici un alt dispozitiv legat de pămînt. Această soluție a fost găsită, aplicată practic și demonstrată în zbor, de românul Traian Vuia.

Data de 18 martie 1906 marchează începutul aviației deoarece după acest zbor executat de Vuia în apropiere de Paris, au reușit să se desprindă de pămînt și să zboare: brazilianul Santos Dumont, danezul Ellenhammer și apoi în anul următor francezul Voisin. Cu aceste realizări s-a creat un curent în favoarea aparatelor de zbor mai grele decît aerul, marcînd victoria aviației, care de atunci a progresat continuu și atît de rapid, ca nici o altă invenție din istoria tehnicii.

Astăzi, avioanele civile de dimensiuni impresionante au o greutate de zeci de tone, transportă peste 200 pasageri deodată și zboară la peste 10 000 m înălțime cu aproape 1 000 km pe oră, în timp ce avangarda lor, avioanele experimentale, au depășit viteza de 6 600 km pe oră și au atins înălțimea de 106 000 m, brăzdînd imensitatea cerului,

AUREL VLAICU este creatorul uneia din cele mai originale mașini de zburat, inventată, construită și condusă de el. Acest om a întrunit într-o măsură cum rar se întîlnește și-n istoria aviației mondiale, calitatea de inventator, constructor și zburător. Ca și Vuia pentru care avea o admirație deosebită, Vlaicu a avut și el mai multe invenții.

Cunoscînd planorul și cele trei tipuri de avioane realizate de Vlaicu, remarcăm că deși fiecare tip poseda o vădită perfecționare, toate și-au păstrat același principiu constructiv. Începînd cu planorul „A. Vlaicu-1909" cu care el a efectuat primul său zbor și pînă la avionul „A. Vlaicu nr. III" — care a constituit primul avion din lume fuselat aerodinamic, de construcție metalică, în afară de aripi, ampenaj și patină mediană — toate aveau aceiași formă, spre deosebire de ceilalți inventatori ai mașinii de zburat care au tatonat mereu, creînd diferite forme de avioane pînă au ajuns să-și fixeze principiul constructiv.

În construcția avioanelor sale, Vlaicu a aplicat pentru prima dată în lume următoarele inovații, care la nivelul tehnicii de atunci au constituit soluții optime — în care unele au devenit clasice și le găsim și astăzi la unele avioane:

— **Două elice coaxiale ce se rotesc în sens contrar.** Soluție ce asigură echilibrul lateral al avionului la orice turație a motorului său, înlăturînd efectul cuplului motor.

— **Inel în jurul cilindrilor motorului pentru a-i activa răcirea.** (Cum se găsește astăzi la toate avioanele echipate cu motoare cu piston răcite cu aer).

— **Comenzile avionului concentrate într-un singur volan, ce se putea manevra și cu o singură mînă.**

— **Tren de aterizare cu roți independente,** (în principiu identic cu acela al avionului Fiesseler-Storch — fabricat în 1943 — construit special pentru a decola și ateriza de pe terenuri mici și neamenajate).

— **Frînă la roți.**

— **Aripa cu profil variabil.**

Ca zburător, Vlaicu luînd parte la mitingul internațional de aviație de la Aspern—Viena, în iunie 1912, deși a avut adversari de talia celebrului aviator francez Roland Garos — învingătorul de mai tîrziu al Mediteranei — s-a clasat numai pe locurile unu și doi. Zborurile sale au uimit nu numai publicul spectator, ci și pe ceilalți aviatori, determinînd pe Garos să-i spuie „Muscă zănatecă".

Cu adevărat, cunoscînd opera lui A. Vlaicu nu știi ce să admiri mai mult: ingeniozitatea construcției, precizia executării avioanelor sale sau arta sa de a zbura.

HENRI COANDĂ supranumit și „Părintele aviației reactive" a conceput, realizat și a zburat pe primul avion propulsat prin reacție, în luna decembrie 1910, pe cîmpia de la Issy-les-Mulineux, din apropierea Parisului.

Acest avion denumit „Coandă-1910" a revoluționat atunci tehnica aviației deoarece avea noutăți constructive care nu se găseau la nici un alt avion din vremea aceia și din care enumerăm:

— **Propulsia prin „motor-reactor"** inventat tot de genialul constructor al acestui avion, motor pe care el atunci l-a numit „turbo-propulsor". Deci avionul nu avea elice, mulți crezînd că acest avion nici nu va putea să zboare.

— **Aripile și fuselajul avînd învelișul din plăci de lemn,** fabricate în matriță după un procedeu propriu în genul contraplacajului de astăzi, în loc de pînza utilizată în vremea aceia de toți ceilalți constructori de avioane.

— **Voleți cu fontă de bord la aripi,** care le măreau considerabil portanța.

— **Tren de aterizare cu suspensie elastică și cu posibilitate de a fi escamotate parțial în aripă,** și încă multe alte inovații demne de relevat dar pe care spațiul acestui articol nu ne permite a le expune.

Următorul zbor cu un avion propulsat prin reacție a avut loc abia după aproape 30 de ani.

Inginerul H. Coandă este autorul a numeroase și importante invenții și descoperiri care l-au făcut celebru și din care menționăm doar cîteva:

— O combină care constituie prima sa invenție, realizată cînd avea abia 14 ani.

— Primul avion bimotor din lume.

— Tun fără recul pentru avioane.

— Materialul numit „beton-bois" și primele case prefabricate.

— Efectul gazodinamic cunoscut astăzi în toată lumea sub denumirea de „efectul Coandă", care are numeroase aplicații și care este studiat în prezent de oamenii de știință din toate părțile lumii.

Și ...cea mai formidabilă realizare care va revoluționa din nou tehnica aviației, care probabil va înlocui pe viitor avioanele pe care le cunoaștem astăzi și pe care el a denumit-o „Aerodină lenticulară".

Această invenție, cunoscută și sub denumirea de „farfurie zburătoare" este în prezent în faza de experimentare și i-a fost inspirată de energia enormă a trombelor și cicloanelor care pot ridica acoperișurile caselor sau zmulge arbori cu rădăcini cu tot din pămînt. Principiul de funcționare al acestei mașini noi de zburat este crearea unei mari depresiuni atmosferice strict localizată deasupra ei printr-un mijloc care se poate spune că este complet diferit de tot ce s-a creat pînă în prezent și care este caracterizat prin faptul că în sistemul ei de propulsie nu există nici o piesă în mișcare.

Această mașină decolează la verticală, zboară în orice direcție, poate atinge viteze supersonice, poate sta în zbor pe loc și ateriza tot la verticală. Judecînd după aceste posibilități, ea întruchipează mașina de zbor ideală.

Astfel inginerul H. Coandă, astăzi în vîrstă de 80 de ani dar încă viguros, a dăruit umanității prin puterea minții sale și printr-o muncă asiduă de ani de zile, o mare diversitate de aparate și dispozitive care-l situează pe plan mondial alături de cei mai mari creatori ai tuturor timpurilor.

Traian Vuia, Aurel Vlaicu și Henri Coandă prin contribuția lor la nașterea și progresul aviației și-au înscris numele cu litere de aur în istoria aviației mondiale, îmbogățind prin opera lor patrimoniul umanității.

Const. C. GHEORGHIU

Locul unde se întîlnesc 5 CONTINENTE

(Urmare din pag. 1)

față de peste 1000 m. p. Ghid ne va fi cercetătorul principal Vasile Codoreanu.

— Dacă așa după cum observați — ne explică acesta — afară este frig, în sere temperatura n-are voie să coboare sub 25 de grade.

— Și pînă la cît poate urca?

— Peste 40 de grade. Dar — ne spune zîmbind interlocutorul — e mai bine să fie cîteva grade în plus decît în minus. Fiindcă aproape toate plantele și arborii, aflați în diferitele încăperi ale acestei sere sînt din zona ecuatorială sau tropicală.

Dacă afară, îmbrăcat bine, simți totuși frigul iernii, în sera plantelor ecuatoriale este înăbușitor de cald. Atmosfera este suprasaturată de vapori, iar din plafon cad într-una picături mari de apă. De jur împrejur plante și arbori de cele mai curioase forme și cu cele mai diferite culori. Iată, de exemplu, o plantă ce crește îndeosebi prin regiunea ecuatorială a continentului african. Se numește „Nepenthes distilatoria" și este... carnivoră. Una din puținele plante carnivore de pe planeta noastră. Ea crește mai ales în scorburile copacilor, acolo unde este umezeală. Pentru a înflori are nevoie de foarte mult azot. Cum îl obține? Își transformă frunzele într-un fel de urne lunguiețe. Marginile sînt foarte viu colorate și plăcut mirositoare ca să atragă diferite musculițe sau alte insecte. Mai jos însă această „urnă" are pereții cerați și insectele alunecă cu ușurință către fundul ei unde sînt digerate.

Cea de a doua seră este surprinzătoare atît prin dimensiunile ei propriu-zise cît și prin arborii ce cresc sub acoperămîntul ei: plante relicve din era terțiară, palmieri cu frunzele enorme, plante ce înfloresc o dată la o sută de ani și multe altele. Să le înșiruim pe toate ar fi foarte greu. Însă pentru acei care n-au fost în ultima vreme prin noua seră a grădinii botanice din Cluj, vom aminti cîteva. În primul rînd e curmalul. Unde crește și cum arată știm. Ceea ce cunoaștem mai puțin despre el este următorul amănunt: curmalul este arborele cel mai productiv de pe glob. De pe un singur hectar se recoltează anual peste 200.000 kg. curmale. Un alt arbore deosebit de util, în special pentru cei ce străbat întinderile nesfîrșite ale deșerturilor, este „Ravenala madagascarienzis" sau „Arborele călătorului" cum i se mai spune. În frunzele lui ce se răsucesc în formă de cupă, se strînge apa care este băută de călătorul însetat.

Dar cea mai curioasă plantă din această seră este „Agave americano", care crește în Mexic. Ea nu înflorește decît o dată la o sută de ani. Și fiindcă de cînd se află în grădina botanică din Cluj a înflorit o dată, urmează să mai înflorească în anul 2058.

Schimburi rodnice

Vizitînd noua seră, se naște la un moment dat întrebarea: de unde se primesc plantele și arborii? La ea ne-a răspuns tînărul cercetător Felician Micle.

— În fiecare an noi întocmim un catalog pentru schimbul de semințe. În acest catalog includem atît colecția de semințe din flora grădinii botanice din Cluj cît și cea din întreaga țară. Catalogul îl expediem apoi la aproape 500 de instituții similare din întreaga lume.

— Puteți aminti cîteva dintre ele?

— Sigur că da. Grădina botanică Kew de lîngă Londra, marea grădină botanică a Academiei de Științe din U.R.S.S., grădinile botanice ale Universității californiene Berkeley, ale Universităților din Legon-Ghana și Dakar, stația de genetică și ameliorare a plantelor din Rabat, precum și cu F.A.O. — Food and Agriculture Organization — o secție a O.N.U. cu sediul la Roma care se ocupă cu problemele de alimentație și agricultură de pe glob. Anul trecut, acestor instituții li s-au expediat, în afară de catalogul nostru, peste 11.000 probe de semințe și s-au primit din partea lor aproape 8.000 de probe.

— Fiindcă ați amintit aceste amănunte, v-am ruga să ne spuneți care sînt noutățile introduse de curînd în seră.

— În primul rînd aproape 50 de orhidee, arbustul medical Cassia Grandis din Indonezia și multe altele.

În laboratorul de cercetare a semințelor, în rafturi, pe polițe și mese stau rînduite sute de pungi cu semințe. Toate acestea vor fi studiate cu atenție de Felician Micle pentru a lua apoi drumul diferitelor institute. Într-un colț, un dosar voluminos. Îl răsfoim. Despre ce este vorba? Iată. De la o stație experimentală agricolă din Cuba s-au primit următoarele rînduri: *„Avem plăcerea de a vă comunica primirea diferitelor mostre conținînd semințe de plante, solicitate de secția noastră, pentru care vă exprimăm mulțumirile noastre sincere".* O altă scrisoare din partea F.A.O.: *„Domnule profesor, sîntem bucuroși de primirea listei dv. pentru care vă mulțumim. Aceasta ne va permite să completăm documentația noastră pentru viitoarea ediție a listei de semințe a stațiunii noastre"*; iar Institutul național de cercetări agronomice din Rabat comunică: *„Avem onoarea de a comunica primirea semințelor în stare excepțională pe care le-ați trimis. Vă mulțumim și vă rugăm să primiți...".*

★

Scrisori, foarte multe scrisori, primite din toate colțurile celor cinci continente. Aici spațiul este condensat între scoarțele unui singur dosar. Dincolo de zidurile acestui laborator se află însă noua seră care cuprinde între pereții ei de sticlă plante de cele mai diferite mărimi și culori, plante care în decursul unui timp nemăsurat de lung s-au adaptat perfect la mediu, pentru a rezista, pentru a supraviețui. Și parcă și-au dat toate întîlnire în acest loc, în splendida grădină botanică din Cluj, aducînd cu ele cîte o fărîmă din farmecul ținuturilor de baștină...

Victor TEODORU

Aurel Vlaicu la postul de pilotaj, înainte de zborul de la Blaj

Săptămîna la televiziune

15 MARTIE

8,50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9,00 **Emisiunea pentru copii și tineretul școlar.** 10,30 **Rețeta gospodinei.** 11,00 **Emisiunea pentru sate.** Din cuprins: **Muzică și dansuri populare românești.** Își dau concursul: o formație condusă de **Moise Belmustață și echipa de dansuri a întreprinderii „Industria Bumbacului".** 19,00 **Jurnalul televiziunii.** 19,10 **În lumea personajelor lui Mihail Sorbul.** 20,40 **Agatha, lasă-te de crimel** 22,15 **Muzică ușoară.** În încheiere: **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

16 MARTIE

19,00 **Jurnalul televiziunii.** 19,10 Știință și tehnică pentru tineretul școlar: **Povestea radioului.** 19,40 Moment liric: **Taras Șevcenko.** 20 00 **Cronica discului.** 20,35 **Partea ta de vină.** O producție a Studioului cinematografic „București". 22,00 Recitalul violoncelistului **Josef Chuchro.** 22,15 **Telesport.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

17 MARTIE

18,30 Universitatea tehnică la televiziune. **Mecanizarea lucrărilor de terasament de** ing. Mihail Anastasescu. 19,00 **Jurnalul televiziunii.** 19,10 Pentru pionieri și școlari: **Cercul curioșilor.** 19,35 Transmisiune de la Teatrul Național din Cluj: **Cetatea Sfărîmată** de Horia Lovinescu. În pauze: Emisiune de știință: **Jurnal de știință și tehnică. Muzeul satului.** Un documentar despre originalul muzeu bucureștean. În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

19 MARTIE

19,00 **Jurnalul televiziunii.** 19,10 **Cele 12 luni.** 19,30 **Clubul tinereții.** 20,30 **Vacanță la mare.** 21,50 O voce de neuitat: **Traian Grozăvescu.** Printre cîntăreții români de operă din prima jumătate a veacului nostru, a căror faimă a străbătut și peste hotare, se numără și tenorul Traian Grozăvescu. Emisiunea vă prilejuiește o incursiune în cariera lui artistică. În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

20 MARTIE

18,30 Universitatea tehnică la televiziune: **Oscilatoarele** (I), de ing. Cristina Ciucă. 19,00 **Jurnalul televiziunii.** 19,10 **Tinerețe și grație.** Un program în execuția elevilor școlii medii de coregrafie din Cluj (transmisie directă din Cluj). 20,00 **Săptămîna.** 21,00 **Legenda Angarei.** Un documentar despre una din regiunile Siberiei. 21,25 **Recital cu pianista Maria Cristian și violonistul Mihai Constantinescu.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

21 MARTIE

19,00 **Jurnalul televiziunii.** 19,10 Emisiune pentru tineretul școlar: **Album muzical.** 19,50 Numere de circ înregistrate pe peliculă. 20,10 **În fața hărții.** 20,20 **Pe locurile viitoarei hidrocentrale de pe Dunăre.** 20,30 **Comici vestiți ai ecranului.** În această seară, a doua întîlnire cu Charles Spencer Chaplin. 21,30 **Apusenii.** Un documentar despre frumusețile munților Apuseni. 21,50 **Muzică ușoară instrumentală** în interpretarea unei formații conduse de **Sile Vișan.** În încheiere: **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

NOTE DE TELESPECTATOR

Programul ultimelor zile a fost mai sărac, mai puțin atrăgător, inclusiv mult așteptata emisiune de varietăți de duminica trecută, care a ratat un prilej atît de bun de a ieși din comun: faptul că era difuzată într-o zi de 8 martie. În loc de a lipi cîteva replici în textul mai mult sau mai puțin spiritual al prezentării, redactorii emisiunii, regizorul și autorii textului puteau concepe și realiza întreaga emisiune sub semnul unui omagiu adus femeii, — chiar dacă ar fi mers atît de departe încît toți protagoniștii spectacolului ar fi fost aleși dintre sărbătoritele lui 8 martie.

Dintre emisiunile săptămînii, singura care a putut solicita atenția majoră a telespectatorilor a fost „concertul de concerte", cu Filarmonica „George Enescu" și cu violonistul Ion Voicu.

De la o vreme, studioul de televiziune acordă mai multă atenție retransmisiilor din sălile de concerte, organizînd el însuși, cu mijloace proprii, recitaluri și concerte. Dar felul cum sînt distribuite aceste emisiuni nu este de natură să confirme ceea ce am fi poate prea dispuși să credem: că este vorba de o schimbare reală în concepția realizatorilor programului și nu de o rezolvare întîmplătoare a unor dificultăți momentane; pentru că atunci programarea concertelor simfonice și a recitalurilor nu ar concentra trei sau mai multe asemenea manifestări în decurs de o lună, spre a lipsi apoi cu totul luni și luni în șir.

Oricare ar fi intențiile studioului, inițiativa retransmiterii concertului de marți seara a fost foarte binevenită, căci a dat maselor de telespectatori putința de a admira și aprecia, în cadrul unui program de două ore, talentul și gradul înalt de măiestrie al unuia din maeștrii artei interpretative românești, artistul poporului Ion Voicu.

Împreună cu Filarmonica „George Enescu", dirijată de Iosif Conta, Ion Voicu a executat trei piese din cele mai reprezentative, pe cît de diferite, ale marelui repertoriu violonistic.

★

În balanța aprecierii noastre globale asupra programului săptămînii, au intervenit pozitiv transmisiunile sportive de miercuri și vineri — telereportajul campionatului mondial de handbal.

Șt. RADU

REZUMAT: Trei tineri între 14 și 16 ani pornesc în vara anului 1960 în căutarea unui zăcămînt metalifer. Greșind traseul, ei nimeresc într-o peșteră din care nu mai pot ieși. Băieții lansează atunci un mesaj pe apa șuvoiului din fundul grotei. Situația lor se complică cînd constată că apa din cascadă nu e bună de băut. În timpul nopții ei aud cum cineva coboară prin gura peșterii. Crezînd că e un animal sălbatic, tinerii se pregătesc de luptă. Între timp, pe alt plan, acțiunea povestirii ne relatează cum era să se înece tînărul Petrică Fundescu, care a sărit în canalul de lîngă stăvilarul Ciurel, pentru a prinde o cutie ce plutea pe apă.

MISTERELE Carpaților

Povestire ilustrată pentru tineret

După un sfert de oră bărbatul cel voinic se ridică, își luă rămas bun de la tînăr și plecă însoțit de privirile curioase ale cetățenilor.

Abia atunci Petrică își aduse aminte de cutia pentru care își riscase viața. Ea se afla la vreo doi metri de picioarele lui. Se aplecă și o ridică. Avea încrustate pe capac diverse figurine din sidef. După ce-o întoarse pe-o față și pe alta Petrică încercă s-o deschidă. Dar nu reuși, lucru ce-l făcu și mai curios.

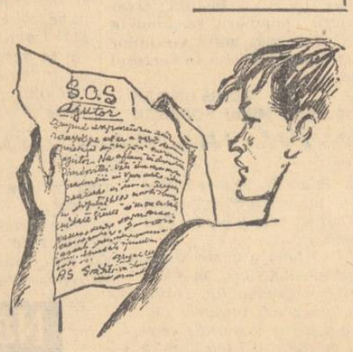

Ce-o fi conținînd oare? Este goală? A căzut din greșeală în apă, sau a fost aruncată cu un anumit scop? Iată întrebările care se îngrămădiseră deodată în capul tînărului...

Se ridică și se duse cu cutia în mînă spre hainele ce și le lăsase departe, pe malul canalului. Acolo scotoci în buzunarele pantalonilor și găsi ce căuta: un briceag mic, cu lama de oțel. Cu ajutorul acestuia încercă să forțeze broasca cutioarei și după cîteva lovituri capacul scîrțîi puțin și se deschise. În interiorul casetei se afla înfășurată o bucată de pergament. Desfăcu repede sulul și dădu peste o hîrtie pe care scria:

S.O.S.
AJUTOR.

Grupul „Exploratorii adîncurilor" roagă pe cei ce au găsit această cutie și mesajul din ea să le vie imediat în ajutor. Ne aflăm în direcția izvoarelor Dîmboviței. Acolo veți da de urmele unei cetăți feudale căreia localnicii îi spun simplu „Cetatea". Chiar la poalele ei se află un drum străvechi de care. Treceți peste el. În dreapta drumului la vreo 100 de metri veți observa semne ciudate pe stînci și o sculptură în piatră reprezentînd un om cu sabia în mînă. Dincolo de sculptură este un drum, pe malul Dîmboviței, extrem de îngust. Treceți-l și ocoliți la stînga. Dați de o cascadă. Treceți și peste ea cu ajutorul frînghiilor. Veți da de o potecă îngustă pardosită cu o rocă roșie și de aici ajungeți la gura unei peșteri. În fundul ei ne aflăm noi. Aruncați frînghiile în puț și strigați-ne tare.

GRUPUL „EXPLORATORII ADÎNCURILOR"

P.S. Grăbiți-vă, dacă vreți să ne mai găsiți în viață. Nu uitați de frînghii și alimente!

Expediția de salvare intră în acțiune

Petrică citi o dată, citi de două ori mesajul tulburător pe care-l găsise, se gîndi cît timp o fi călătorit el pe apă și deodată un resort lăuntric îl electriză. De ce stă și nu aleargă în ajutorul semenilor săi aflați în primejdie de moarte? Ce mai așteaptă? Desigur că naufragiații și-au pus ultima speranță în acest mesaj. Dar cum? Să plece singur? Nu! — își răspunse tot el. Îi va chema și pe cei trei prieteni ai săi. Firește că ei își vor amîna pentru cîteva zile plecarea la mare, cînd vor afla de tragica situație a grupului „Exploratorii adîncurilor". Repede la ei!...

Petrică se îmbrăcă cu iuțeală și se îndreptă spre stația tramvaiului din apropiere, acolo unde știa că se află un telefon public.

— Allo! Casa Georgescu? Dați-mi vă rog pe Puiu!... Allo Puiule, tu ești? Aici e Petrică. Vreau să-ți comunic ceva foarte important. — Cum? Vrei să pleci la o rudă să-ți iei rămas bun? Amînă te rog vizita! Te rog foarte mult Puiule, este ceva care ține de viață sau de moarte... Cum? O, nu te speria, nu mi s-a întîmplat nimic grav, dar trebuie să-ți vorbesc! Repede! Convorbirea noastră nu mai poate suferi întîrziere. Te aștept la Universitate. Vii deci? Dacă poți telefonează-le și lui Ionel și lui Costel. Peste un sfert de oră sînt la ceas.

O dată convorbirea terminată, Petrică luă primul tramvai ce venea și se așeză agitat pe un scaun. Deschise din nou cutia, scoase mesajul și-l reciti cu atenție. Greaua situație a exploratorilor adîncurilor îl preocupa. Și cînd te gîndești că în timp ce eu stau aici comod în tramvai, mai mulți tineri sînt în fundul unei văgăuni și nu au ce mînca sau bea! Poate sînt răniți, poate acum așteaptă din clipă în clipă să le vie cineva în ajutor...

Deodată alt gînd îl făcu să zîmbească. Venise în sfîrșit clipa cînd va face și el un fapt deosebit și prietenii vor da uitării acel nesuferit de Iepuraș... Uitîndu-se fără să vrea pe geam, Petrică fu readus la realitate. Tramvaiul mai avea vreo 50 de metri și se apropia de Calea Victoriei. Coborî, și cu pași repezi străbătu în viteză podul, cu direcția Cercul Militar și apoi spre Universitate. Mergea și aproape că nu vedea pe nimeni în drumul său. Atît era de absorbit de mesajul găsit. Se trezi în momentul cînd un scîrțîit puternic de roți frînate îl făcu să se oprească brusc. Era gata, gata, să dea peste el o mașină.

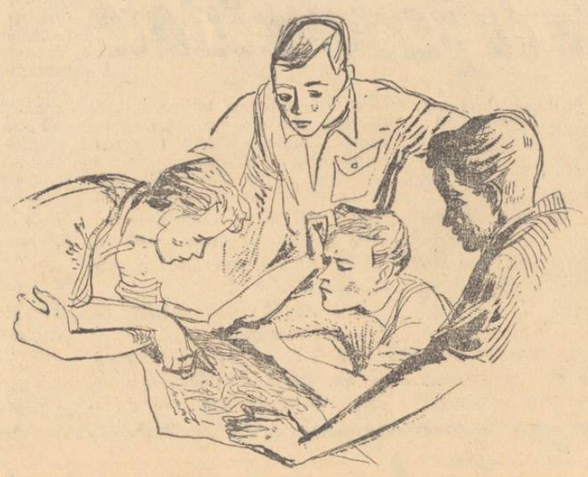

Ajunse la ceas. **Aici stătu vreo trei minute și iată-i pe cei patru prieteni iarăși împreună.**

— Ce s-a întîmplat, Iepuraș? Care-i cauza ciudatului tău telefon? Sper că nu ne-ai chemat numai pentru a ne mai vedea o dată înainte de despărțire?

— Nici nu bănuiți măcar ce veste vă aduc! S-a întîmplat într-adevăr un lucru deosebit. Dar nu putem discuta aici, pe stradă. Ar trebui să mergem undeva. Cine stă mai aproape? A! Am uitat. Costel stă la zece pași de aici. Ești de acord Costele să mergem la tine?

— Veniți dragă, tot nu e acum nimeni acasă.

După puțin timp cei patru prieteni stăteau în jurul unei mese și citeau cu atenție mesajul.

— Stați, să vedem pe concret unde se află locul cu pricina. Am eu o hartă turistică care e foarte amănunțită — spuse Costel, ridicîndu-se.

Imediat ce a fost adusă harta identificară cam pe unde se aflau naufragiații. Aici tinerii au tras cu creionul roșu un cerc înconjurînd regiunea.

— Bun, acum pentru că cunoaștem cu aproximație locul, trebuie să ne pregătim de plecare. Dar, băieți, am uitat cu toții un lucru foarte important. Trebuie să le spunem părinților, altfel nu văd cum o să ne deplasăm și de unde o să aveam și fondurile necesare expediției de salvare — vorbi tot Costel.

— Problema este cum vom discuta cu ei. Trebuie să-i convingem neapărat de necesitatea și urgența acestui drum. Ce-ar fi să le zicem că plecăm într-o excursie — propuse Puiu Georgescu.

— Eu nu sînt de părerea lui Puiu. Părinții m-au învățat să le spun totdeauna adevărul, oricît de greu ar fi el, și nu cred că m-ar opri să fac o faptă bună — interveni Costel.

— Poate că ție o să-ți dea voie, dar ce ne facem cu ceilalți? De exemplu, pe mine nu prea văd cum o să mă lase să plec într-o asemenea expediție. Singura mea speranță este că pînă la urmă voi o să-i convingeți și pe ei — adăugă Ionel.

Tinerii mai discutau înfierbîntați această temă, cînd ușa se deschise și în prag își făcură apariția mama și tatăl lui Costel.

— O, ce plăcere! Iată-vă din nou împreună. Păcat că acum Petrică va rămîne singur în București!... Ce-ar fi să-l luăm cu noi?

— Mămico, vom discuta despre acest lucru mai tîrziu. Acum te rugăm cu toții un lucru mai important. Trebuie să nu ne refuzi! S-a întîmplat o nenorocire cu niște tineri ca și noi și sîntem hotărîți să mergem să-i salvăm. Sperăm că dumneata și cu tata nu numai că veți fi de acord cu expediția pe care o plănuim dar, mai mult, ne veți ajuta ca să putem pleca cît mai repede.

— Ia te uită la ei! Mucoșii au devenit bărbați și vor să se comporte ca atare! — interveni tatăl lui Costel apropiindu-se. Ia să vedem mai exact despre ce e vorba.

Înștiințați despre mesajul găsit de Petrică Fundescu, nu le-a fost prea greu celor patru prieteni să-i convingă pe părinții lui Costel. Și mai îmbucurător era că aceștia îi chemară la telefon și pe părinții celorlalți. De asemenea, fu invitat și unchiul lui Petrică. Și așa se făcu că nu peste mult timp în casa de pe strada Academiei avea loc o adevărată consfătuire. Taberele erau la început împărțite, dar pînă la urmă părinții au căzut de acord ca trebuie să le dea copiilor lor tot sprijinul pentru a pleca cît mai repede în ajutorul celor care trimiseseră mesajul...

Peste două ore, o mașină încărcată cu patru tineri și tot atîtea rucsacuri străbătea cu viteză străzile orașului, îndreptîndu-se spre Gara de Nord. Expediția de salvare trecuse la acțiune...

Pisica năzdrăvană

Și acum să vedem ce s-a întîmplat cu eroii povestirii noastre, care se aflau prizonieri în peștera necunoscută.

În momentul cînd cei trei băieți așteptau cu înfrigurare apariția temutului Moș Martin, auziră un mieunat prelung și deosebit de puternic. În aceiași clipă sări cu vioiciune din horn un animal negru, tărcat cu pete albe. Prezența oamenilor îl sperie în așa hal încît scoase cîteva țipete prelungi și dispăru ca o nălucă din fața lor. Surprinși de neașteptata apariție, și mai ales de glasul guturai al patrupedului, tinerii crezură în primul moment că este un rîs din pădure. Cînd voiră să-și pună în aplicare planurile de atac, animalul se făcuse nevăzut în întunecimea peșterii.

Simion SĂVEANU
Desene de Romeo VOINESCU

(Urmare în numărul viitor)

Campionatul categoriei A LA FOTBAL

... cifre și date

DUMINICĂ 15 MARTIE

Farul—Dinamo București
Steagul roșu—Steaua
Petrolul—U.T.A.
Știința Cluj—Dinamo Pitești
C.S.M.S.—Siderurgistul
Rapid—Crișul
Progresul—Știința Timișoara

CLASAMENTUL GENERAL

Dinamo București	12	7	2	3	28:13 16
Progresul	12	6	4	2	24:20 16
Farul	13	8	0	5	18:16 16
Petrolul	13	5	4	4	16: 8 14
Steagul roșu	13	6	2	5	20:16 14
Steaua	11	6	1	4	31:21 13
Rapid	12	5	3	4	22:23 13
Crișul	13	5	3	5	13:20 13
U.T.A.	12	5	2	5	15:16 12
Dinamo Pitești	13	5	2	6	13:15 12
C.S.M.S.	13	5	1	7	19:22 11
Știința Timișoara	13	4	1	8	16:21 9
Știința Cluj	13	4	1	8	13:22 9
Siderurgistul	13	3	2	8	11:26 8

CLASAMENTUL ACASĂ

1. Farul	7	6	0	1	14: 3 12
2. Dinamo Buc.	7	5	1	1	20: 7 11
3. Crișul	7	4	3	0	10: 4 11
4.—5. C.S.M.S.	7	5	1	1	13: 6 11
U.T.A.	7	5	1	1	13: 6 11
6. Petrolul	6	4	2	0	9: 3 10
7. Dinamo Pitești	7	5	0	2	9: 6 10
8. Progresul	6	4	2	0	16:10 10
9. Știința Tim.	6	4	0	2	13: 7 8
10. Steagul roșu	6	3	1	2	13: 4 7
11. Știința Cluj	6	3	1	2	8: 6 7
12. Steaua	4	3	0	1	16: 6 6
13. Siderurgistul	6	2	2	2	7: 6 6
14. Rapid	6	3	0	3	12:14 6

CLASAMENTUL ÎN DEPLASARE

1. Rapid	6	2	3	1	10: 9 7
2. Steaua	7	3	1	3	15:15 7
3. Steagul roșu	7	3	1	3	7:12 7
4. Progresul	6	2	2	2	8: 9 6
5. Dinamo Buc.	5	2	1	2	8: 6 5
6. Petrolul	7	1	2	4	7: 5 4
7. Farul	6	2	0	4	4:11 4
8. Dinamo Pitești	6	0	2	4	4: 9 2
9. Știința Cluj	7	1	0	6	5:10 2
10. Crișul	6	1	0	5	4:16 2
11. Siderurgistul	7	1	0	6	4:21 2
12. U.T.A.	5	0	1	4	2: 8 1
13. Știința Tim.	7	0	1	6	3:17 1
14. C.S.M.S.	6	0	0	6	6:16 0

GOLGETERII

1. Constantin (Steaua) 11 goluri.
2. Frățilă (Dinamo București) 10 goluri.
3. Tîrlea (U.T.A.) 9 goluri.
4. Voinea (Steaua), 8 goluri.
5. Dridea I (Petrolul) 7 goluri.
6. Ion Ionescu (Rapid) 6 goluri.
7. Ungureanu (Dinamo București), Pavlovici (Steaua), Adam (Știința Cluj), Mateianu (Progresul), Stoicescu (Progresul), Voica (C.S.M.S.), Codreanu (Rapid), cîte 5 goluri.
8. Milea (C.S.M.S.), Năftănăilă (Steagul roșu), Dumitriu II (Rapid), Voinea (Progresul), Petru Emil (Dinamo București), Hașoti (Steagul roșu), Mițaru (Știința Timișoara), Lereter (Știința Timișoara), Moldoveanu (Steaua), Dinulescu (Farul), Donciu (Crișul), cîte 4 goluri.
9. Tîrcovnicu (Dinamo București), Floruț (U.T.A.), Szabo (Știința Cluj), David (Dinamo Pitești), Surdan (Știința Timișoara), Solomon (Crișul), Selimesi (Steagul roșu), D. Popescu (Progresul), Oaidă (Progresul), Dragu (Farul), Georgescu (Rapid), Seredai (Steagul roșu), Vornicu (C.S.M.S.), O. Popescu (Dinamo București), cîte 3 goluri.

ETAPA VIITOARE

U.T.A.—Rapid
Dinamo București—Știința Cluj
Crișul—Steagul roșu
Știința Timișoara—Petrolul
Dinamo Pitești—Progresul
Steaua—C.S.M.S.
Siderurgistul—Farul

Intre Pardubice și Praga...

de Dan Deșliu

Scrise în dimineața de marți, după consumarea ultimelor meciuri din grupe, rîndurile de față apar într-o postură ciudată, prematur și tardiv în același timp. Prematur fiindcă finalele pentru locurile I-II și III-IV ale campionatului mondial de handbal în 7 se dispută mîine (duminică, 15 martie) ; tardiv, fiindcă întîlnirile-cheie pentru desemnarea protagoniștilor sînt — la apariția prezentului articol — de domeniul trecutului. În atari circumstanțe, cine ar cuteza mai mult decît o privire retrospectivă — evident foarte sumară — asupra evenimentelor preliminarii ?

Dintre cele 16 participante, numai Romînia și Cehoslovacia au reușit să înregistreze punctajul maxim, cîștigînd toate jocurile din grupe. Ivănescu, Gruia, Moser și tovarășii lor dețin, de asemenea, recordul golurilor înscrise în această primă etapă : 70 de puncte în trei partide ! Devansînd cu autoritate valoroasele formații ale Uniunii Sovietice, Norvegiei și Japoniei, handbaliștii de pe malurile Dîmboviței au demonstrat o dată mai mult că succesul de la Dortmund n-a fost accidental. Indiferent de configurația definitivă a clasamentului, comportarea lor de pînă acum onorează culorile sportive ale țării.

Precum s-a putut observa, tragerea la sorți ne-a hărăzit o situație nu tocmai trandafirie : serie semifinală cu principalele candidate la titlu Cehoslovacia și Danemarca. Fără a subestima calitățile celorlalte fruntașe ale competiției — Suedia, Iugoslavia, R.F. Germană — am impresia că întîlnirea dintre băieții noștri și gazdele concursului constituie, ca și la precedenta ediție, derbiul campionatului. Aș îndrăzni chiar să afirm că beneficiarii acestei confruntări se vor califica pentru „meciul cel mare", de mîine, în care — probabil — vor dobîndi medaliile de aur...

Sincer vorbind, nu ne-ar displace să asistăm la o reeditare a performanței din 1961. Numai că cehii sînt adversari dificili chiar cînd joacă în deplasare...

Desigur, orice anticipare categorică ar fi lipsită de sens. Rezultatele de la Pardubice ne permit, totuși, să presupunem că echipa R. P. Romîne va avea de spus un cuvînt greu — poate, unul decisiv — în lupta pentru întîietate.

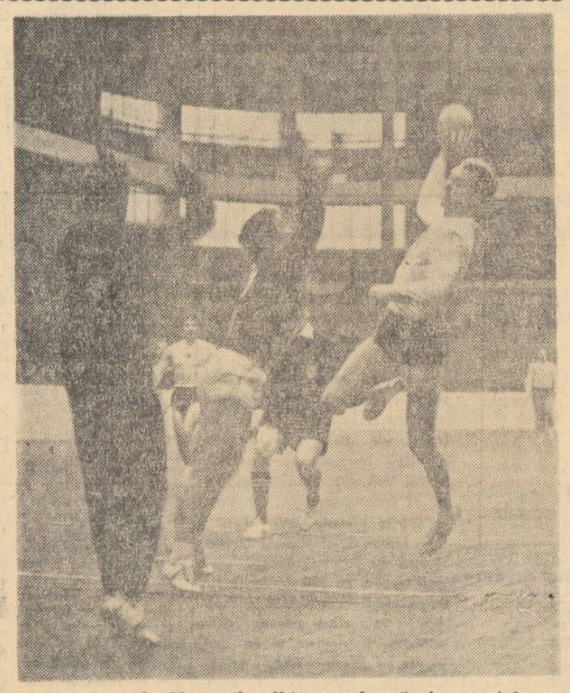

Jucătorul romîn Moser (în alb) marchează în meciul cu U.R.S.S.

RÎNDURI LA ÎNCEPUTUL UNEI MARI COMPETIȚII

ION BALAȘ
vicepreședinte al Consiliului General U.C.F.S.

Duminică 1 martie au început întrecerile sportive în cadrul primei Spartachiade republicane. În ciuda capriciilor timpului se poate spune că „startul" a fost bun. Mii și mii de tineri și tinere au luat parte încă din prima zi la întrecerile marei competiții sportive.

Această competiție polisportivă, care se va încheia la 23 August, ziua în care poporul romîn sărbătorește cea de-a XX-a aniversare a eliberării de sub jugul fascist, va angrena de-a lungul a aproape cinci luni tineretul din țara noastră în mari întreceri sportive organizate la multe ramuri, dintre care 14 cu finală pe țară.

Spartachiada republicană poate fi apreciată ca veriga cea mai de seamă a sistemului competițiilor de masе din țara noastră și are ca scop să popularizeze larg cultura fizică și sportul, ca mijloc important de întărire a sănătății oamenilor muncii și în special a tineretului, să cuprindă pe aceștia într-o activitate sportivă organizată și sistematică și să contribuie în același timp la consolidarea organizatorică a asociațiilor sportive din întreprinderi și instituții, din școli și de la sate.

Pentru a se da un cît mai larg caracter de masе acestei întreceri, regulamentul asigură ca participarea la concursuri să fie deschisă tuturor celor ce au împlinit vîrsta de 14 ani. Este de subliniat, de asemenea, faptul că această mare întrecere sportivă îmbină mai puternic decît alte competiții similare sportul de masă cu cel de performanță, deoarece încă din primele etape vor lua parte la concursuri și sportivi clasificați, iar pe măsură ce competiția se va apropia de etapele superioare vor intra în concurs și sportivi fruntași, campioni și recordmani ai țării, maeștri și maeștri emeriți.

După cum se știe, Spartachiada republicană se va desfășura în patru etape, astfel : etapa I pe asociații sportive, care va dura pînă la 1 iunie, etapa a II-a pe raioane sau orașe, de la 2 iunie la 12 iulie, etapa a III-a pe regiuni, de la 25—28 iulie, unde vor fi desemnați și sportivii ce vor participa la finala pe țară, care va avea loc la București între 19 și 24 august.

În cadrul Spartachiadei republicane se vor organiza întreceri finale pe țară la 14 ramuri sportive și anume : atletism, baschet, box, ciclism, fotbal, gimnastică, haltere, handbal, volei, natație, lupte, motociclism, tenis de masă și aviație sportivă.

Este vorba deci de o competiție de masă care depășește prin amploare toate celelalte întreceri de acest gen organizate pînă acum în țara noastră. O particularitate a Spartachiadei republicane este și aceea că la unele ramuri, cum sînt atletismul, gimnastica, halterele, natația, luptele, motociclismul și aviația sportivă — campionatele republicane se vor desfășura în cadrul finalei pe țară a acestei competiții, cîștigătorilor acordîndu-li-se pe lîngă titlul de campion al Spartachiadei republicane și cel de campion al R.P. Romîne.

După cum se vede, organizarea primei Spartachiade republicane reprezintă o etapă superioară în organizarea competițiilor de masă, ea fiind urmarea firească a șirului de competiții de masă organizate an de an în țara noastră. Spartachiadele de vară organizate în 1961, cu 2 000 000 de participanți, cea din 1962, cu 2 500 000 de participanți și cea din 1963 cu 3 900 000, au reprezentat etape ale dezvoltării activității sportive de masă care au creat condiții de trecere, în anul celei de-a XX-a aniversări a eliberării patriei noastre, la o formă competițională de masă, superioară celor de pînă acum, atît în formă cît și în conținut.

Baza materială în continuă creștere, experiența acumulată de zeci de mii de instructori sportivi, maturizarea consiliilor asociațiilor și a organelor U.C.F.S., constituie condiții obiective pentru ca organizarea Spartachiadei republicane să reprezinte un nou pas în dezvoltarea mișcării sportive din țara noastră, în obținerea unor succese la nivelul cerințelor etapei actuale.

Pentru a putea realiza în cele mai bune condițiuni sarcinile legate de organizarea și desfășurarea la un nivel ridicat a întrecerilor din cadrul Spartachiadei republicane, Biroul Consiliului General al U.C.F.S. a acordat toată atenția pregătirii cadrelor necesare. Astfel, numai în cursul anului 1963 consiliile regionale U.C.F.S. au pregătit aproape 50 000 de instructori sportivi și arbitri. Pentru a acorda un ajutor practic asociațiilor sportive în pregătirea participanților și în organizarea întrecerilor s-au luat, de asemenea, măsurile necesare. În cursul lunilor martie și aprilie circa 10 000 de sportivi fruntași, antrenori, tehnicieni și activiști sportivi vor fi repartizați în asociațiile sportive din întreprinderi, din școli și de la sate, în așa fel încît nici-o asociație să nu rămînă în afara întrecerilor din cadrul acestei mari competiții republicane.

Este evident că pentru realizarea acestui obiectiv organele și organizațiile U.C.F.S. vor trebui să situeze această problemă în centrul preocupărilor lor. Organizarea și desfășurarea Spartachiadei republicane va reprezenta un examen de maturitate al organizației noastre, un prilej de îmbunătățire a muncii sportive. De altfel, participanții la recenta plenară a Consiliului General al U.C.F.S. au dezbătut pe larg sarcinile organelor și organizațiilor U.C.F.S. în vederea organizării în cele mai bune condițiuni a acestei competiții, începînd încă de la etapa pe asociație, care va trebui să fie o adevărată sărbătoare a sportului de masă din întreprinderi și instituții, de la sate și din școli. Prin măsurile politico-organizatorice luate de organele și organizațiile U.C.F.S., prin prezența sportivilor fruntași alături de tinerii începători, va trebui să se creeze o emulație în întreceri, astfel ca acestea să constituie încă de la început un prilej de creștere masivă a numărului de sportivi clasificați, de îmbunătățire a recordurilor regionale și republicane, de realizare a unor întreceri sportive la un nivel înalt, care să se adauge astfel la șiragul frumoaselor succese pe care le obțin zi de zi oamenii muncii din țara noastră.

Noi dezvăluiri în afacerea Liston - Clay

Au trecut aproape trei săptămîni de cînd meciul de box Sonny Liston — Cassius Clay face să curgă cerneală și să alimenteze rubricile de fapte diverse ale publicațiilor sportive. Se pare că de multă vreme în istoria boxului nu s-a mai iscat un asemenea scandal și că niciodată sportul cu mănuși n-a prilejuit o escrocherie de atîtea milioane de dolari.

Argumentele celor care susțin că meciul de la Miami a fost trucat capătă tot mai multă consistență. Noi elemente vin să confirme că a existat un aranjament de care a știut eventual numai Sonny Liston, a cărui rănire a fost simulată. Un ziar din New York merge pînă acolo încît afirmă că toată afacerea a fost dirijată din umbră de diabolicul gangster Blynkie Palermo, care deși se află în închisoare continuă „să gireze" afacerile fostului său protejat.

Pe de altă parte se citează săptămînalul new-yorkez de limbă spaniolă „El Tiempo" care a prezis încă de la sfîrșitul anului trecut victoria lui Cassius Clay. Cu două zile înainte de meci „El Tiempo" scria : „Va cîștiga Cassius. Meciul e aranjat, Sonny cedează titlul în schimbul unui acord secret pentru un meci revanșă". *Directorul revistei „El Tiempo", Stanley Rose, a declarat după meci că își menține afirmațiile făcute în ziar.*

Se zvonește că toți oamenii lui Liston și campionul însuși au pariat sume uriașe pe numele lui Cassius Clay, cota fiind de 7—1. Mai ales că banii cîștigați la pariuri nu sînt supuși impozitului. Un alt argument este descrierea făcută de ziaristul belgian Marcel Dupuis, descriere care nu coincide deloc cu teoria că Liston a avut mîna stîngă luxată. Iată cum s-au petrecut lucrurile în repriza a cincea, potrivit cronicarului belgian : „Clay clipește des din ochi ca și cum n-ar vedea bine. Liston îl lovește cu ambele brațe, însă nu la cap, ci la corp. Clay se agață, fuge în corzi, Liston îl urmărește, dar șalangerul îl ține la distanță. Liston plasează o stîngă violentă la maxilar, urmată de un croșet tot de stînga la fiat și un splendid un-doi la cap. Clay se învîrte ametit în jurul campionului, trimite și el două directe dar slabe și apoi se retrage".

Și totuși pînă la urmă a cîștigat Cassius, după șase reprize în care nici unul din combatanți n-a căzut la podea și nici nu s-au aflat în dificultate. A fost o pantomimă mai mult sau mai puțin reușită în care două marionete ale boxului profesionist au interpretat cu pumnii un text scris de un autor încă necunoscut. Cum răspund cei doi boxeri la aceste acuzații ?!..

Cassius Clay, care poate este nevinovat în toată această afacere, continuă să se laude că este cel mai mare boxer al tuturor timpurilor și că e prea „frumos" ca să poată fi bătut de Liston. De curînd el a devenit membru al secției „musulmanii negri" și se numește acum Mahomed Ali Clay. Aceasta bineînțeles face parte tot din recuzita publicitară care îl înconjoară pe noul campion. În ce-l privește pe Liston, „ursul din Denver", el tace ca să nu spună cumva o prostie. În locul lui vorbesc managerii și impresarii săi.

Antrenorul său Nylon a lansat o nouă versiune cum că Liston ar fi fost rănit încă de la antrenament. Întrebat de ce n-a cerut amînarea meciului el a spus : „Credeam că îl bate pe Clay și cu o singură mînă"

Totodată partizanii lui Liston se prevalează de buletinul medical dat de doctorii din Miami. Aceștia spun că Liston a suferit o rănire a tendonului bicepsului de la brațul stîng care a cauzat întinderea fibrelor musculare însoțită de o emoragie. Cu acest document în mînă ei au reușit să „libereze" bursa fostului campion, blocată de comisia de box din Miami. Dar buletinul nu uită să adaoge că Liston nu va fi handicapat în urma rănirii sale ! Ceea ce înseamnă că revanșa ar putea avea loc.

Pînă una alta, o comisie subsenatorială a hotărît să întreprindă o anchetă fiind sesizată de faptul că primul meci al noului campion va fi organizat de compania „Intercontinental Sport", al cărei președinte nu este altcineva decît Sonny Liston și în care el deține 50 la sută din acțiuni.

Deocamdată subcomisia nu se prea grăbește cu începerea anchetei și cine știe cînd se vor descurca itele acestei tenebroase afaceri a boxului profesionist.

Victoria unui gregario

Ca de obicei sezonul ciclist în Apus s-a deschis cu Turul Sardiniei, cursă de șase etape al cărei start s-a dat însă la Neapole și nu în vechea insulă a păstorilor sarzi. În pluton nume sonore ale ciclismului profesionist în cap cu fostul campion mondial Rik Van Loy, supranumit și „regele din Herentals". Dar lui Rik nu i-a prea surîs șansa în această cursă, pentru că italienii au organizat o coaliție foarte puternică subvenționată și de firmele Martini și Faema. Vittorio Adorni, un nume nou între „giganții șoselei" s-a instalat solid în fruntea clasamentului lăsîndu-l pe Rik blocat cu cinci locuri în urmă. Ce socoteli și-o fi făcut asul clasicelor de primăvară ?... Dar ca să nu-și strice „firma" s-a gîndit că e mai bine să abandoneze. Fără motiv Rik n-a mai luat startul în ultima etapă. Ba un motiv exista totuși : vroia să-și cruțe forțele. Peste două zile se disputa cursa în linie Sassari-Cagliari și toată lumea miza pe șansele lui Van Loy, așa cum s-a mizat pe Liston în meciul cu Cassius Clay. (Fiindcă în Apus se fac combinații și se organizează pariuri nu numai în box ci și în ciclism). Și ce s-a gîndit Rik Van Loy — ia să le joc eu o festă tuturor. S-a dat startul, ploaia și madamul au subțiat plutonul. S-a ales crema, era și Rik în față, urmat ca o umbră de eternul său valet Edgar Sorgeloos. De șapte ani Edy cară bidoane patronului, îl împinge cînd e obosit, îi dă bicicleta cînd i se sparge cauciucul, îl păzește ca un cîine credincios. A primit chiar și palme. Niciodată nu i-a trecut însă prin minte că ar putea cîștiga și el o cursă. Dar mi-te acuma cînd stăpînul e aici și apasă așa de vîrtos pe pedale, uitîndu-se bănuitor la italienii Carlesi și Moser. Mai sînt cîțiva kilometri pînă la sosire. Rik se ridică din șa, se întoarce spre omul său și spune : vei cîștiga tu această cursă ! Bietul Sorgeloos crede că patronul glumește și sub masca de noroi apare un rictus ce vrea să fie zîmbet. Dar Rik insistă „Trebuie să cîștigi neapărat. Te voi lansa la sprint". Obișnuit să asculte Sorgeloos trece primul linia de sosire înaintea italianului Carlesi. Tristă victorie pentru bătrînul gregario, care vrînd nevrînd primește darul perfidului Van Loy.

Dar poate că în Belgia cei doi copii ai lui Sorgeloos se vor bucura și vor crede că într-adevăr tatăl lor l-a bătut și el o dată pe campionul mondial.

I. GOGA

SAH

Rezultate din „Cupa Magazin"

FINALA EDIȚIEI I

Paul Popescu (Buc.) — Dan Nițescu (Buc.) 0—1 d.t.g., P. Popescu-Ionescu Adrian (Buc.) 1—0, P. Popescu—Mircea Dabija (Cîmpina) 0—1, Th. Munteanu (Bîrlad)—Popa Nicolae (Oraștie) 1—0, M. Dabija—Th. Munteanu 1—0, Dan Nițescu—Matei Pîrvu (Făgăraș) 1—0.

Datorită obligațiilor profesionale care îi incumbă deplasări pe teren — în condițiile cărora nu mai poate răspunde la timp — finalistul Adrian Ionescu a anunțat retragerea din turneu. În consecință, partidele neterminate i se consideră pierdute.

SEMIFINALA EDIȚIEI A III-A

GRUPA C. Ioan Stingu (Galați) cîștigă la C. Perițeanu (Buc.) Resiga (Simeria) M. Oprescu (Buc.) și pierde la Paris Anatolie (Snagov), C. Vădașan (Arad) cîștigă la Perițeanu, Resiga, E. Grumberg (Constanța), I. Cotea (Rm. Vîlcea) și Oprescu și face remiză cu I. Cărămidaru (Buc.), Paris cîștigă la Perițeanu, Resiga, Grumberg și Oprescu.

GRUPA F. Iuliu Böloni (Buc.)—N. Weinberg (Onești) 1—0.

GRUPA I. C. Marinescu (Buc.) cîștigă la I. Dobner (Brad) și pierde la E. Suflețel (Alba Iulia), E. Iane (Buc). și C. Bondoc (Tg. Jiu), Iane cîștigă la Suflețel. Iane a obținut 6 puncte din 8 posibile, iar Marinescu 4 din 8 posibile.

SFERTURILE DE FINALĂ ALE EDIȚIEI A IV-A

GRUPA 35. Aurel Rodac (Nădab) — Gh. Roșca (Buc.) 0—1, Roșca—Virgil Alexiu (Craiova) 1—0, Roșca conduce cu 5 puncte din 5 posibile.

Rezultatele ne-au fost comunicate de arbitrii Dan Nestianu (Galați), Th. Munteanu (Bîrlad), Mihai Petrescu (Buc.) Dinel Socolescu (Tr. Severin), Mocuț Ovidiu (Moldovița).

Problema e totuși corectă...

Iată-i din nou la club pe cei doi prieteni : Mitică și Georgică. Ultimul nu e de acord cu bunele păreri ale primului despre problemele de șah.

— Sînt niște simple combinații mecanice. Oricine poate rezolva orice problemă. La urma urmei nu are decît să ia băbește fiecare mutare posibilă și tot va da de soluție. Nu sînt de acord că ar fi vorba de vreun efort de imaginație, de calcule mai subtile, de talent. Degeaba, nu mă poți convinge...

Mitică rămase puțin pe gînduri. Cum să-i dovedească prietenului său că nu are dreptate ? Desfăcu o cutie cu piese de șah și, încercînd să-și aminteacă o poziție mai de mult știută, așeză pînă la urmă figurile în următoarea poziție :

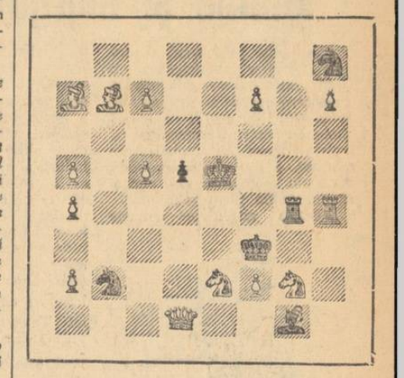

Pozițiile de control. Alb — Re5. Dd1, Tg4, Th4, Na7, Nb7, Ce2, Cg2, pioni a2, a4, a5, c5. c7, f2, f7 și h7 = 16 piese. Negru — Rf3, Ng1, Cb2, Ch8 și pion d5 = 5 piese.

— Uită-te, prietene, spuse Mitică, zici că se pot rezolva ușor, mecanic, orice fel de probleme. Aici ai o problemă cît se poate de simplă. Închipuie-ți că ai albele și că ești la mutare. Ei bine, dai mat într-o mutare. Poftim, dă-mă mat !

— Mat într-o mutare ? repetă prietenul său, păi atunci trebuie să fie un fleac.

Nici nu se așeză jos. Ridică mîna cu care să apuce piesa ce dă mat și începu să cerceteze poziția. Trecu un minut, trecură alte două. Obosi și lăsă mîna în jos, încruntat. Îl încurca pionul neapărat f2 de lîngă regele negru. Turnul nu putea să dea mat la f4 căci rămînea neapărat calul g2.

După un timp, furios că nu găsește soluția, îl întrebă pe prietenul său :

— Mai verifică o dată poziția. Nu-i nici o greșeală ?

— Nu, poziția este absolut corectă, răspunse Mitică. Și mă mir că merge atît de greu. Căci e doar o simplă operație mecanică, la care nu trebuie nici imaginație, nici calcule, nici talent...

Georgică înghiți în sec. După vreo jumătate de oră se ridică hotărît :

— Problema e insolubilă. Mi-am pierdut timpul degeaba.

Mitică îi arătă însă soluția și prietenul său se lovi cu palma de frunte.

— Uite, dragă, la asta nu m-am gîndit de loc...

Care este soluția problemei ?

RĂSPUNS. Pentru a găsi soluția problemei trebuie să vedem întîi care a fost ultima mutare a negrului. Caii negri nu au putut muta ultimii, pentru că singurele cîmpuri de pe care puteau pleca erau acelea de pe care dădeau șah regelui alb. Din aceiași motiv nu se poate considera că ultima mutare neagră a fost efectuată de nebun. Regele nu avea nici el de unde să vină — toate cîmpurile din jurul său sînt de două ori sub controlul albului. (Dacă, de pildă, ar lipsi de pe tablă pionul alb f2 și cîmpul e3 ar fi doar o singură dată controlat, se putea considera că regele se afla pe e3 și, la șahul calului venit pe g2, s-a deplasat pe f3). Așadar, ultima mutare a negrului nu a putut fi făcută decît de pionul d care nu putea veni decît de la d7. Or, după mutarea d7-d5 se poate lua en passant cu pionul c — c5 :d6 — mutare cu care se dă și mat.

Cronică rimată INCEPE!

MOTTO : Cum spunea și Topîrceanu,
A trecut acceleratul ?
Nu. Căci altul e aleanu :
A-nceput... campionatul !

Zvon subtil de primăvară
Cu tandrețe de gazon.
Așadar începem iară
Iureșul spre stadion.

Îmi spuneam în toamna asta
„Bine deci că s-a sfîrșit".
M-a felicitat nevasta
Că, tîrziu, m-am lecuit.

Dar a fost destul în glastră
Să văd primii ghiocei
Și să strig de la fereastră
„Cînd începeți, dragii mei ?".

Toată iarna cu ecranul
Și cu Innsbruck-ul în față
Mi-am anchilozat elanul
De-am ajuns un sloi de gheață.

Dar acuma tes la soare
De nimica nu-mi mai pasă
Nici lumbago nu mă doare
Și sciatica mă lasă.

Unde ești înghesuială ?
(I.T.B.-ul să mă scuze)
O să zbor ca o petală,
Agățat de troleibuze...

Bun rămas voi nasturi...Treacă
Pardesiul rupt în cot,
Știu de-acum că n-o să-mi placă
Multe meciuri, dar nu pot

Să nu retrăiesc fiorul
Cînd cu mingea în picior
În nocturnă, jucătorul
A marcat în... reflector.

Sau cînd Pîrcălab încearcă
Poarta prinsă în careu
Și de-acolo tot nu marcă
În eternul lui rateu.

Sau Ionescu cînd driblează
Repezit ca un zbîrnel
Și-apoi ca o sfîrlează
Se... driblează și pe el.

Vezi, matale, ce senzații
Cu efect discret și fin !
Ce pretext de palpitații
Și prilej de... „Carbaxin".

E-un microb ce nu se curmă.
Fără capăt și soroc.
Gripa trece pîn' la urmă
Însă fotbalul de loc !

D. TABACU

MAGAZIN
revistă săptămînală editată de ziarul ROMINIA LIBERA
Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17 60.10
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

Magazin
CONCURSUL SPORTIV 1963-1964
Bon de participare

DIN CULISELE SPORTULUI PROFESIONIST

Hoți... sportivi ?

Fostul jucător de fotbal Billy Wright, în prezent antrenor al clubului Arsenal din Londra, a căzut victima unor spărgători. Profitînd de lipsa lui de acasă, hoții s-au introdus în casă și i-au furat numeroase lucruri de preț și îmbrăcăminte.

Ceea ce e mai interesant este faptul că din vitrina care adăpostea numeroase trofee sportive (cupe, medalii etc) de mare preț, cucerite de el în lunga sa carieră de fotbalist, n-a dispărut nimic.

De unde rezultă că totuși gloria sportivă l-a ferit pe Billy Wright de o pagubă și mai mare.

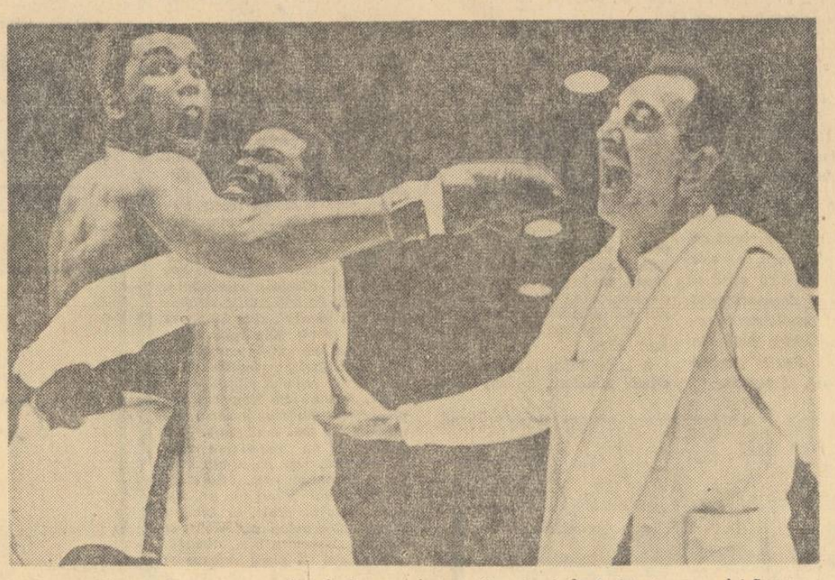

Cassius Clay, noul campion mondial de box profesionist (în stînga) după victoria asupra lui Sonny Liston

Șut cu efect

de GH. CHIRIAC

Hent !...

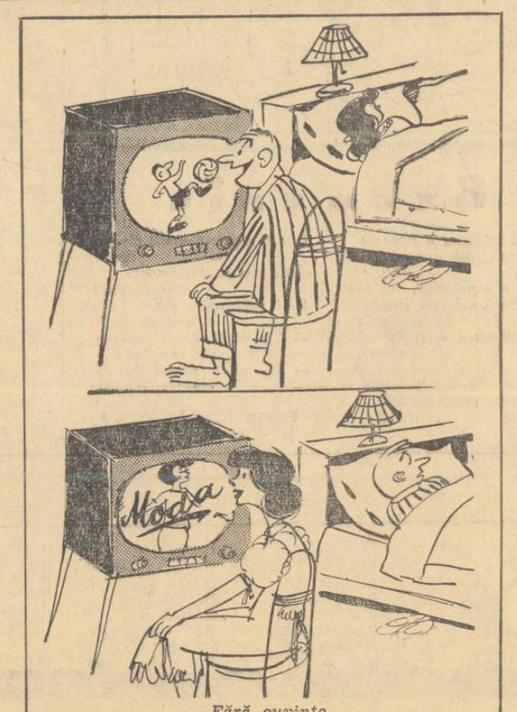

Fără cuvinte

La începutul returului

Suporterul echipei „Petrolul" în două ipostaze

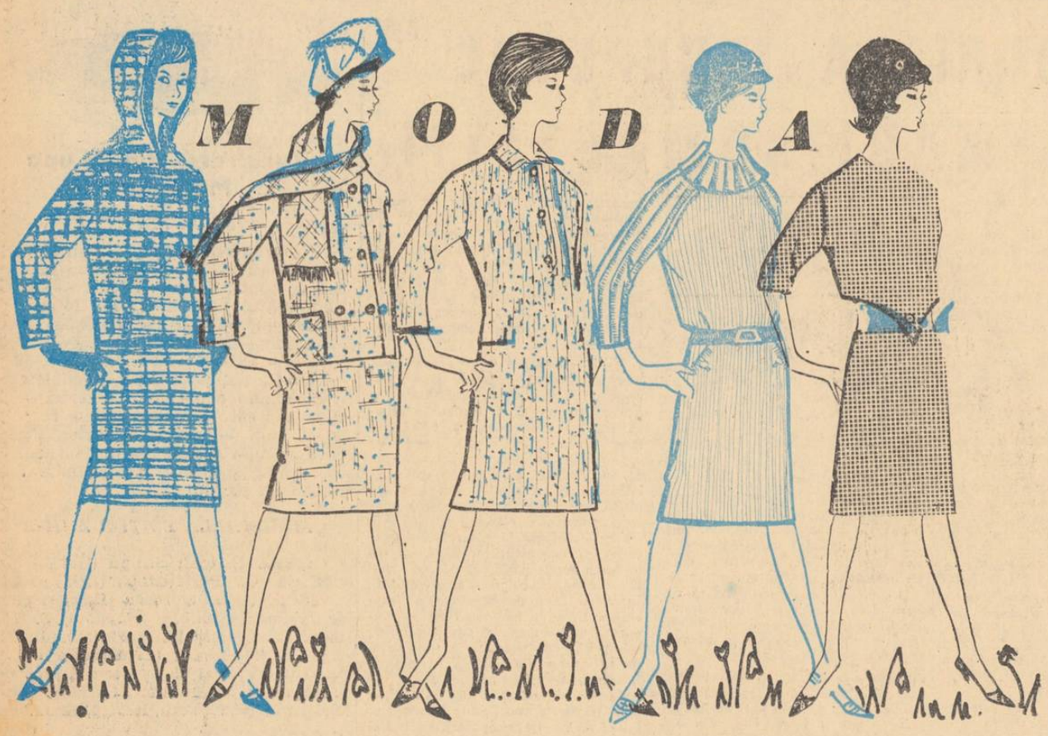

1. — Taior din stofă cadrilată. Glugă la jachetă. Bordură de piele la buzunare. Jacheta se încheie cu nasturi îmbrăcați în piele. 2. — Taior de primăvară din tuid. Se încheie cu două rînduri de nasturi îmbrăcați în catifea. Originalitatea acestui taior constă în eșarfa căptușită cu catifea. Buzunare aplicate. 3. — Rochie-mantou din tuid — foarte la modă anul acesta. De remarcat gulerul simplu, deschizătura din față care se oprește în talie, închisă cu trei nasturi mari. De la o cusătură pe șolduri se formează clapele celor două buzunare din părți. 4. — O rochie tinerească de lînă tricotată de mînă, în punct de ciorap. De notat gulerul mare, rotund și mînecile raglan, tricotate cu patru ochiuri pe față și două pe dos. Pe șolduri butoniere formînd buzunare. 5. — O rochie din jerse foarte originală și tinerească. Corsajul e format dintr-un bolero prins în talie cu un nasture. Sub bolero se vede un cordon lat din antilopă galbenă. Fusta ușor încrețită în față.

Desene de Tanți PFENNINGS

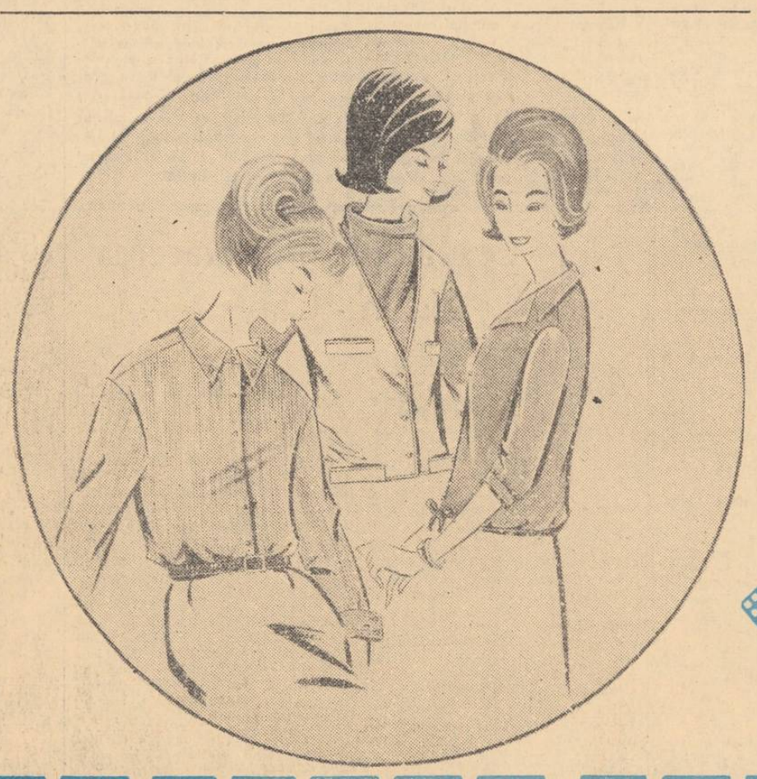

1. Bluză pentru adolescente și femei din material în dungi, cu linia lejeră, cu platca în genul cămășilor bărbătești. Gulerul cu vîrfurile mai ascuțite prinse cu doi nasturi. 2. Vestă cu fustă dreaptă din stofă mai plină uni, vesta se poartă cu bluză sau pulover. 3. Bluză cu guler și revere, linia bluzei lejere, talia alungită, cu cordon burle legat în față.

Desene de Ecaterina MALEK

Perdelele

Într-o locuință perdeaua are multiple roluri : O acțiune de protecție contra prafului și a insectelor din exterior și — de ce nu, — contra privirilor indiscrete din afară ; înfrumusețarea locuinței și procurarea unei lumini mai plăcute.

Perdelele se aleg cu mult discernămînt. Iată cîteva sugestii în acest sens : într-o cameră mai întunecoasă, veți prefera perdelele foarte subțiri din relon în culoare alb imaculat. Dimpotrivă, dacă încăperea este foarte însorită, veți alege o perdea crem. Într-o cameră mică sau la o fereastră mică, perdeaua „uni" vine mai bine decît o perdea cu dungi colorate sau înflorată.

Ghidul gospodinei

Vă sugerăm cîteva idei despre prepararea, rapidă și economicoasă a cîtorva gustări la un pahar de vin. Și de data aceasta la baza acestor gustări sînt sendvișurile, pe care le veți prepara astfel : **pentru sendvișuri cu șuncă sau parizer** luăm cornuri lungi pe care le tăiem în telii rotunde, groase de un centimetru. Le ungem cu unt. Tăiem șunca sau parizerul, ca fideaua și o punem deasupra feliilor de corn. La fel se fac sendvișurile cu cașcaval ras, cu icre de Manciuria, cu sardele — pe acestea din urmă stropindu-le ușor cu zeamă de lămîie.

— Sendvișuri foarte gustoase se mai fac și din ouă tari. Se fierb 2 ouă tari, se curăță de coajă, după ce le-ați pus în prealabil în apă rece, apoi se separă albușul de gălbenuș. După ce s-au uns feliile cu unt, se dă gălbenușul de ou prin sită, care se presară pe feliile unse. În mijloc se pune o bucățică mică de gogoșar sau castravecior.

— Aceste sendvișuri se servesc în felul următor : se aranjează pe o farfurie mică, în formă de mozaic, feliile cu diferite preparate : cașcaval, șuncă, ouă etc. Prin varietatea lor și frumos așezate, vor avea un aspect plăcut, apetisant.

— Drept dulciuri putem servi rulouri cu frișcă, pe care am amestecat-o cu 2-3 lingurițe de cafea, cacao sau ciocolată rasă. Aceste rulouri se găsesc gata pregătite în comerț și se pot umple cu diferite creme : de vanilie, de ciocolată sau de cacao

Dacă mai aveți timp disponibil puteți să pregătiți și un tort din blaturi „Casnica". Dacă rulourile le-ați umplut cu frișcă, atunci faceți o cremă de ciocolată pentru tort pe care îl garnisiți cu aceiași cremă.

Meniul săptămînii

— Cartofi copți în coajă, cu unt ; mititei-murături ; minciunele.

— Salată de heringi ; budincă de macaroane ; halva.

— Supă de ceapă ; pîrjoale moldovenești cu piure de cartofi ; compot.

— Chiftele de zarzavat ; tocană de legume ; pandișpan.

— Ciorbă rusească ; mîncare de mazăre cu carne ; biscuiți cu rahat.

— Salată de țelină cu sos de muștar ; mîncare de rinichi ; compot de mere.

— Sufle de cartofi ; friptură la grătar-gogoșari ; cremșnit.

...și o dată cu ea se pregătește locuința s-o aștepte, după o iarnă lungă și friguroasă.

Se începe curățirea geamurilor, pentru a înlesni pătrunderea a cît mai mult soare în locuință. Apoi se spală geamurile cu apă în care s-a turnat puțin amoniac sau oțet și sare.

Pentru a feri geamurile de muște, se poate adăuga puțin gaz în apa de spălat. Se mai poate adăuga în apă călduță resturi de săpun rase pe răzătoare sau praf detergent „Alba".

O dată cu curățirea geamurilor se procedează la spălatul perdelelor pe care căldura radiatoarelor (în cazul încălzirii centrale a locuinței) le-a îngălbenit sau fumul din sobă le-a înnegrit. Perdelele se înmoaie în apă rece. Perdelele de relon se spală cu apă căldută și detergent sau săpun fulgi și se limpezesc bine. Perdelele de relon nu se calcă decît cu fierul căldut, și atunci cît sînt încă umede.

Dacă fereastra locuinței este prevăzută cu perdele de tifon sau de creton, acestea se apretează cu făină de amidon sau cu făină bine fiartă și strecurată pentru a evita formarea de cocoloașe pe perdeaua spălată.

Perdelele albe se clătesc în apă rece în care s-a pus scrobeală albastră, pentru a le înviora aspectul de alb imaculat.

Dacă deasupra perdelelor sînt montate draperii, acestea se scot și se scutură bine de praf. Este bine să folosim o nuia flexibilă pentru a nu rupe materialul draperiei.

În caz că draperia este de catifea, se împrospătează culoarea în vapori de apă, după ce s-a îndepărtat tot praful din ea. În apa care fierbe se adaugă o lingură de amoniac sau de oțet.

Parchetul se curăță cu ocazia primăverii prin spălare cu parchetin. Este bine de știut că neofalina nu este indicată pentru curățirea parchetului, atît pentru pericolul de explozie și intoxicarea persoanei care o manipulează, cît și prin faptul că evaporîndu-se repede, murdăria rămîne în parchet.

Uneori este cazul de a freca parchetul cu sîrmă. Atunci se umezesc porțiuni mici cu apă și se freacă cu sîrmă de-a lungul lemnului, și ulterior se mai șterge o dată cu parchetin. Dușumelele de scînduri se freacă cu peria de scînduri. Pardoseala de ciment se spală cu apă și săpun și după uscare se ceruiește.

În locuințele din blocuri, gospodinele vor avea în vedere să procedeze și la curățirea casei scării în porțiunea aferentă locuinței.

SFATURI COSMETICE

Îngrijirea rațională a părului trebuie să constituie o preocupare permanentă pentru fiecare dintre noi, deoarece numai astfel vom putea evita neplăceri ca : mătreața, căderea părului, încărunțirea, chelirea etc. Orice neglijență în tinerețe (mai ales la bărbați) are consecințe care nu pot fi înlăturate, cu toate eforturile pe care le depunem mai tîrziu cînd însfîrșit ne-am hotărît să ne îngrijim.

Cea mai frecventă neplăcere este căderea părului, cauzele ei fiind complexe și variate. Căderea părului poate fi o consecință a bolilor infecțioase, a unor tulburări ale funcțiilor glandelor cu secreție internă, a unor tulburări ale sistemului nervos central, ale nutriției, a lipsei de aer în urma purtării șepcilor, basmalelor etc. sau ca o consecință a seboreei.

În cele ce urmează ne vom ocupa de această din urmă cauză care de altfel este cea mai des întîlnită la persoanele tinere în perioada pubertății. Poate apare însă și la persoanele mai în vîrstă care constată cu dezolare că părul lor proaspăt spălat după 3—4 zile capătă un aspect unsuros și se lipește. În acest caz sîntem tentate de a-l spăla des chiar de 2—3 ori pe săptămînă, procedeu complet greșit deoarece degresarea repetată agravează seboreea, glandele sebacee secretînd și mai multă grăsime.

Agravarea seboreei poate fi provocată și de abuzul de șampoane, de folosirea la spălat a sodei, a săpunurilor prea alcaline, a loțiunilor alcoolice concentrate.

Spălarea părului în caz de seboree, este bine să fie făcută o dată pe săptămînă sau chiar la 10 zile. În acest scop vom folosi un șampon pentru părul gras sau un săpun bun pe care-l vom face șampon procedînd în felul următor: luăm un burete mic, îl înmuiem în apă caldă și îl frecăm de săpun. Cu spuma obținută tamponăm apoi rădăcina părului, frictionînd cu degetele astfel ca toată suprafața pielii capului și părului să fie bine impregnată cu spumă. Clătim apoi cu apă căldută și săpunim din nou. În ultima apă de clătit, cca 1 l., se adaugă sucul unei jumătăți de lămîie.

Între două spălări vom folosi o loțiune tonică alcoolică -(Concentrație maximă 60%).

Zilnic pentru activarea circulației sîngelui se recomandă un masaj la rădăcina părului timp de 10 minute, masaj care asigură sănătatea lui. În cazul părului gras se recomandă și periatul folosind în acest scop o perie de păr de porc. Periatul nu trebuie executat cu brutalitate, și nici un timp prea îndelungat, 12—15 mișcări fiind suficiente. În anumite cazuri de cădere exagerată a părului periatul va fi suprimat. Dacă totuși cu toate îngrijirile acordate părul continuă să fie unsuros și să cadă vom consulta de urgență medicul specialist.

Anca BOGDAN

Mîinile și îngrijirea lor

În multe profesiuni, munca femeilor este legată de o activitate manuală intensă care cere cunoașterea și respectarea anumitor reguli de igienă a muncii pentru a preveni eventualele dureri în încheieturile mîinilor, a coatelor și umerilor, crampele musculare sau pur și simplu bolile pielii mîinilor.

Durerile articulare datorite

unor eforturi manuale prelungite încep de regulă treptat. La începput durerile trec după o simplă odihnă și nu împiedică cu nimic muncitoarea, dactilografa sau stenografa să lucreze. Dacă însă nu ne îngrijim încă de la aceste prime semne, durerile devin permanente. Dimineața încheieturile dor mai puțin, dar către sfîrșitul zilei se accentuează.

Ce măsuri de prevenire trebuie să luăm ?

În primul rînd se cere ca tonusul muscular, încordarea muschilor degetelor, palmei, încheieturii mîinii și a umărului să fie egal distribuită. Este foarte ușor de exemplificat această cerere prin exemplul dactilografelor. Cel mai corect fel de a munci la mașina de scris este acela al folosirii tuturor celor zece degete, care trebuie să bată clapele cu aceeași tărie.

Importantă este și poziția muncitoarei la masa de lucru precum și organizarea locului de muncă. Scaunul ideal este cel cu înălțimea reglabilă care să permită și o poziție dreaptă a corpului, fără aplecare în momentul cînd efortul cere folosirea egală a ambelor mîini. Poziția corectă mai cere ca brațele încoite din coate să se afle la aceeași înălțime cu masa de lucru, să stea libere și neîncordate, pentru că încordarea lor aduce după sine o încordare a mușchilor umărului și a spatelui. O poziție incorectă, mișcările repezite și neuniforme și chiar e lumină proastă, zgomot mult, obosesc tot organismul și favorizează și apariția durerilor amintite.

De aceea pauzele de 5—10 minute, însoțite de mișcări simple de respirație, de masaj simplu al mîinilor, cu mobilizarea încheieturilor sînt dintre cele mai folositoare. În plus, seara la culcare, se recomandă băi călduțe (36—37 grade), ale mîinilor timp de 8—10 minute, într-o soluție de bicarbonat de sodiu 2 la sută, însoțite de ușoare masaje care să cuprindă și încheieturile umerilor.

Pielea mîinilor trebuie și ea îngrijită la fel de atent. Pentru aceasta mîinile trebuie spălate cu săpun de toaletă și nu de rufe, și de cîte ori este nevoie trebuie frecate și cu o perie moale, specială. După spălare, mîinile trebuie unse fie cu o alifie special pregătită de industria noastră cosmetică fie cu o soluție alcătuită din 50 grame glicerină, o lingură spirt camforat și una de apă de colonie. Eventualele bătături se îndepărtează prin cîteva băi cu apă caldă în care s-a pus puțină sodă după care se pensulează bătătura cu medicamentul denumit Toxicor. De obicei repetarea acestui tratament trei seri la rînd este suficientă pentru îndepărtarea bătăturii.

În timpul iernii mîinile trebuie ferite și mai mult pentru că pot crăpa sau degera. Un protector simplu pentru cei ce lucrează în frig este untura de găscă. În plus nu trebuie să ieșim la rece cu mîinile umede, ci uscate bine și unse cu o cremă protectoare.

Dr. I. V.

In interesul sănătății dumneavoastră

● ...munca nenormată supune sistemul nervos la un grad înalt de solicitare. Dacă ați început să vă plîngeți că suferiți de astenie nervoasă — sau dacă doriți să nu aveți a vă plînge de aceasta — trebuie neapărat, înainte de toate, să faceți un mic calcul. Cu creionul și hîrtia în față, socotiți cîte ore de somn vă oferiți, în medie, în 24 de ore. Dacă vă iese sub 7, analizați motivele, găsiți căile de remediere și luați măsuri în consecință. E foarte important ! Pentru lipsa de somn nu există compensație.

● ...odihna activă, prin practicarea mișcării în alternanță cu activitatea profesională, vă este tot atît de necesară ca aerul și hrana, pentru că dumneavoastră aveți o muncă esențialmente sedentară. Măcar cîțiva pași în aer liber, zilnic. Sau o partidă de tenis de masă, de popice.

● ...deși fiecare minut vă este prețios, totuși vă sfătuim să investiți 10 minute zilnic, măcar 5, pentru gimnastica de dimineață. Imediat ce v-ați dat jos din pat, executați cîteva mișcări

pentru mușchii capului și ai trunchiului, pentru brațe și picioare, întreținăiate prin mișcări de respirație. Veți fi răsplătit din plin prin vioiciunea și energia cu care veți aborda programul zilei.

● ...duminica este pentru odihnă, plimbare, turism, vînătoare, pescuit etc. De modul în care vă veți petrece duminica depinde într-o măsură nebănuită tot ceea ce veți realiza în întreaga săptămînă următoare. S-a încheiat săptămîna, și parcă vă auzim : „Lucrările astea le iau acasă, mîine e duminică și am'reme destulă să mă ocup de ele în liniște". Vă rugăm, nu !

● ...concediul de odihnă vă aduce un mare și durabil potențial nou de sănătate și energie creatoare. De acord, nu ? Dar dacă l-ați aminat pentru la anul sau îl faceți din bucățele, degeaba mai vorbim...

● ...cine mănîncă mult trebuie să se hrănească bine, dar aceasta nu înseamnă că trebuie să mănînce mult. Atenție la cantități, atenție la grăsimi. Feriți-vă de excesele alimentare. Temeți-vă de depunerile de grăsime din țesuturi, care ajung să tragă la cîntar. Din rația dumneavoastră să nu lipsească laptele și derivatele lactate. Cît mai multe legume și fructe.

● ...somnul cu stomacul supraîncărcat nu mai e somn și digestia nu mai e digestie. Vă credem că nu puteți lua masa la ore fixe. Dar chiar așa cum faceți dumneavoastră... Ba aveți și groaznicul obicei de a sări peste masa de prînz. În schimb, seara „vă scoateți pîrleala" și mîncați cît pentru o zi întreagă.

● ...dacă vă place cafeaua și simțiți că vă ajută la efort și nu vă face rău, poftim, serviți-vă cu încă o cafea ; dar dacă veți observa că vă tremură degetele, amintiți-vă că în patologie figurează și intoxicația cu cafea.

● ...este necesar să faceți un mic sacrificiu și să suprimați alcoolul din consumul zilnic. Alcoolul, chiar în doze mici dar repetate zilnic, obosește, diminuează memoria și capacitatea de concentrare, vă micșorează randamentul în muncă. Exact ce nu vă trebuie dumneavoastră.

● ...despre țigări, am avea să vă spunem multe ! Ne abținem, pentru că le știți și dumneavoastră și nu vă veți lăsa influențat. Totuși, ce bine ar fi dacă...

● ...deși la dumneavoastră, mașinile de scris și de calculat lucrează din plin, așa că aveți un contract cu cooperativa care le verifică periodic, le curăță, le unge, la nevoie le repară — iertați-ne comparația — cu organismul dumneavoastră nu procedați adeseori la fel ! Vă adresați periodic — cel puțin o dată la 3—4 luni — medicului pentru a vă controla starea de sănătate ? Dacă nu, atunci corectați imediat greșeala. Dumneavoastră aveți nevoie de medic nu numai ca să vă trateze, ci ca să vă sfătuiască, să vă ajute să vă rînduiți mai chibzuit viața și obiceiurile. Pentru că, dacă orice om este obligat, în interesul său, să trăiască după preceptele igienei, dumneavoastră aveți înzecit această obligație.

Dr. Al. GHEORGHIU

MEDICUL vă sfătuiește

E bine să știți că...

...Suferinzii de constipație care fac abuz de laxative pot avea, prin aceasta și pierderi de potasiu din organism. Scăderea potasiului din organism cauzează diferite suferințe, una din ele fiind chiar accentuarea constipației. La femei, se pot produce turburări de menstruație care merg pînă la oprirea ei completă. De aceea, consumul de alimente (crudități, zarzavaturi, fructe) care conțin potasiu, este foarte indicat.

...Dacă femeile gravide doresc să nu rămînă cu striuri (vergeturi, pleznituri ale pielii) pe abdomen și pe șolduri, trebuie să se alimenteze chiar de la începutul sarcinei și în tot timpul ei — ca și al alăptării, — cu multe proteine. Regimul alimentar este necesar să cuprindă permanent : lapte, iaurt, carne, brînză, pește, ouă etc. precum și fructe și zarzavaturi. Regimul poate fi modificat de la caz la caz, de către medic, în unele afecțiuni renale sau cardiovasculare ale gravidei, urmărindu-se, însă ca tot timpul să fie hiperproteinic.

...Cine dorește să slăbească trebuie să mănînce și seara. A nu minca nimic seara nu este normal și are cel puțin două consecințe proaste și anume : insomnie din cauza scăderii peste noapte a za-

hărului în sînge, creierul primind o cantitate scăzută de glucoză, iar, în al doilea rînd, exagerarea apetitului care duce a doua zi la consum mare de alimente și la îngrășare. Slăbirea se poate obține, în mod firesc, cu mese regulate din care vom scădea foarte mult pîinea, făinoasele, dulciurile, grăsimile mai ales cele animale precum și asigurînd organismului suficientă mișcare.

...Mărirea glandei tiroide, (gușa) poate apărea adesea la fetițe, cu ocazia pubertății, sau la vîrstnice, în perioada manopauzei. De multe ori, mărirea glandei tiroide este strîns legată de creșterea în sînge, peste normal, a cantității de foliculină. În aceste cazuri scade și calciul din sînge ceea ce produce — printre altele — nervozitate, somn agitat cu coșmaruri.

Suferinzii de insuficiența glandei tiroide — cu sau fără gușă — și mai ales acele femei la care găsim un tip de sistem nervos mai puțin rezistent, au și o rezistență slabă la muncă, obosind mai repede. Starea de oboseală le deprimă, sînt mai puțin vesele și devin pesimiste. Tratamentul insuficienței tiroidiene poate remedia scăderea capacității de muncă, redînd bolnavilor încrederea în forțele lor.

Dr. P. BABACA

Colțul celor mici

ISTEȚUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

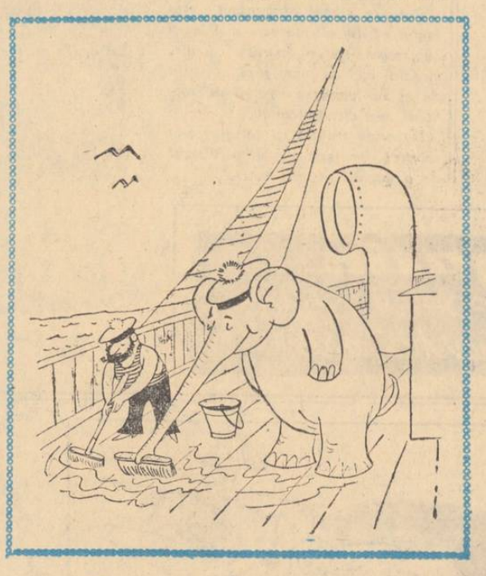

Excursie

Deunăzi Costel a povestit
Că-ntruna din excursiile făcute,
Acum o săptămînă, s-a suit
La cota „una mie patru sute".
Iar înălțimea asta, nu e glumă,
Chiar pentru cine-i bine antrenat,
Că foarte multe calorii consumă ;
Dar el nici n-a simțit cînd a urcat.
— Ba mai și ațineam din cînd în cînd
Deși mă supăra puțin lumina.
— Tu minți, Costele ; cum dormeai mergînd ?
— Nu mint ; ne-am dus la cotă cu mașina.

Florin IORDĂCHESCU

U M O R

Vasilică se întoarse de la școală.

— Ei, cum a fost ? Te-a întrebat ceva tovarășul învățător ? se interesează tatăl.

— Da, m-a întrebat, răspunse, în doi peri, Vasilică.

— Și ce anume te-a întrebat ?

— M-a întrebat cum am spart eu geamul în clasă.

★

— Petrică, dă-mi te rog tocul tău să-mi scriu lecțiile.

— Dar de ce nu scrii cu tocul tău ?

— Al meu face multe greșeli.

La lecția de limba română, copiii trebuiau să scrie următoarea temă : „Cum m-a primit bunica ; cum am petrecut timpul la bunica ; cum m-am simțit la ea și ce am discutat".

Cea mai scurtă lucrare a scris Viorel : „Bunica nu era acasă".

★

Învățătoarea : Iar ți-a făcut desenul tăticul tău !

Elevul : Eu n-am nici o vină. Mămica mea desenează tare urît.

★

— Bunicule, și mata ai fost cîndva mic ? întrebă nepotul.

— Da, am fost.

— Tare urît trebuie să fi fost cu chelia și cu barba matale !

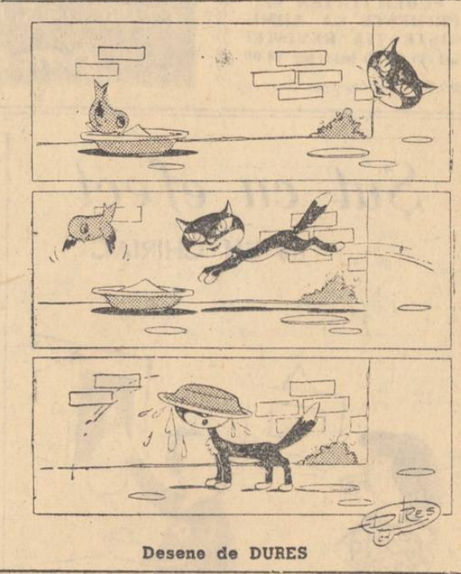

Desene de DURES

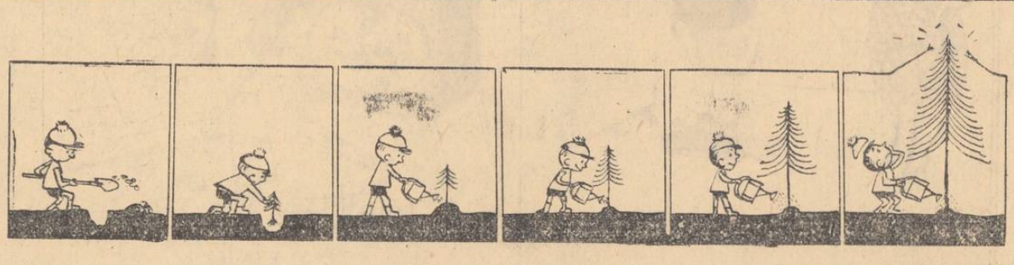

Nicușor are grijă de copăcel

Desene de C. GHEORGHE

Mica Bibliotecă „Magazin"

STIGMATIZAT

Povestire de ÖIVIND BOLSTAD (Norvegia)

Nimeni nu știa la serviciu că Kristen Ure s-a tratat, cîndva, la spitalul de dezalcoolizare. Privindu-l, nimeni n-ar fi bănuit acest lucru. Era un bărbat de statură mică, cu prestanța unui gimnast, obrazul rumen, sprîncene stufoase și drepte, nasul proeminent. Părul lui negru era zbîrlit ca la un arici. Avea tîmplele argintii, care-l prindeau foarte bine. Într-un cuvînt era un bărbat în floarea vîrstei.

La serviciu, despre Kristen Ure se formase o părere unanimă: un om liniștit, amabil, pe care îl stimează la fel și directorul. Însuși directorul general îl agrea mult pe Ure. Nu o dată îl lăuda la adunările administrației.

Însă acei care l-au cunoscut pe Kristen Ure, cu șase ani în urmă, păstrau în amintire cu totul alt portret al lui, și le-ar fi greu să creadă că Kristen Ure și acest om era una și aceeași persoană. Pe atunci el avea ochi șterși, corpul istovit și un mers nesigur. Costumul îi atîrna ca un sac, obrazul îi era mereu nebărbierit. Pe atunci Kristen Ure locuia într-un orășel din sudul Norvegiei. Cîndva, în tinerețe, el era oaspetele permanent al celor mai bune familii din oraș. Sportsman cunoscut, băutor vestit, el era, ceea ce se numește — sufletul societății. Acolo unde apărea Ure, îndată năvălea și veselia și bucuria. Pe atunci el era mare amator al unui pahar de vin bun. După cum se știe, oamenii întotdeauna sînt exigenți față de un răsfățat al societății și a menține această faimă nu este de loc ușor. Kristen nu avea voie să se repete, el trebuia întotdeauna să pară original și nou. De aceea se vedea nevoit, tot mai des, să facă apel la vin, ca să prindă curaj și să-și mențină buna dispoziție. O dată, într-o discuție sinceră, el mărturisi unui prieten, cît de greu este să fii astfel în societate, inteligent, sociabil și să menții cu toții relații de prietenie. Prietenul lui însă nu dădu prea multă atenție cuvintelor sale. Dar tocmai în aceasta se ascundea tragedia lui Kristen Ure. El întotdeauna se eschiva de la discuții principiale, pentru ca în tăcere să se disprețuiască. Însă acest lucru se înțelege, nici într-un fel nu-i putea ușura lupta cu patima beției din ce în ce mai puternică.

Cu Kristen Ure s-a întîmplat ceea ce se întîmplă cu mulți alții. El apucă pe drumul pe care omul se lasă din ce în ce mai jos, deși nu încetează să jure pe tot ce are mai sfînt, că va termina o dată pentru totdeauna cu beția.

Lupta aceasta cu sine însuși, pe care acum trebuie s-o ducă ceas de ceas, de asemenea îl chinuia. El se căznea să asurzească și să gîtuie patima, dar în același timp se îmbăta și mai mult. Într-unul din astfel de momente își adună toate puterile și se internă în spitalul de dezalcoolizare. Vechii pacienți ai spitalului îi povesteau cum sînt priviți cei care părăsesc spitalul de dezalcoolizare și încearcă să-și înceapă viața de la capăt: mulți nenorociți nu pot suporta ostracizarea la care îi supune societatea și nimeresc din nou la spital. Peste un an, Kristen Ure se întoarse în orașul său.

Foarte curînd însă constată că cele auzite în spital sînt adevărate.

Vechii săi prieteni, care continuau să bea pe ascuns, mai mult decît el pe vremuri, acum îl salutau disprețuitor, făcînd semne din ochi. Invitațiile și vizitele încetară. Începu să se arate printre oameni din ce în ce mai rar. Nu putea să ocupe un post la nici o firmă din oraș. Chiar și în orășelele din jur se răspîndi vestea despre „acel simpatic și capabil Kristen Ure care acum a devenit un om pierdut".

A trebuit să ducă o luptă disperată pentru existența sa, a soției și a celor doi copii, uneori se gîndea: mai bine s-ar fi îmbolnăvit de tuberculoză. În cazul acesta pe oameni îi speria pericolul de a se molipsi, pe cînd față de el, toți se comportau ca față de un purtător spiritual de molipsire. Este adevărat că majoritatea oamenilor socotea că acel ce a fost în stare să învingă un viciu și să devină un om util, merită tot sprijinul. Însă acest lucru s-a dovedit a fi o teorie goală, atunci cînd era vorba de adevăratul ajutor. O, cît de mult avea nevoie el acum de un ajutor!

Într-o bună zi, familia lui Ure plecă din oraș și nimeni nu știu unde.

Primul an în capitală a fost cel mai greu din viața lui Kristen Ure. Simțise ce înseamnă foamea. Nu aveau locuință. Umblau de la o gazdă la alta, însă peste tot chiria era prea mare. O dată a trebuit ca toată familia să doarmă la secția de poliție. Copilul cel mai mic era bolnav atunci de bronșită. În cele din urmă reușiră să se instaleze într-o cămăruță dintr-o cocioabă la Nitterdal. Aici se simțiră puțin mai altfel. Dacă nu era mica și curajoasa lui soție, ei ar fi pierit. Ea spăla, noaptea, autobuzele în depou și cu acest sărac venit se întreținea toată familia. Soția, știa foarte bine ce luptă grozavă a dus Kristen Ure cu sine însuși, cît de des îl chinuia dorința de a bea, ca măcar o singură zi să uite totul.

Dar iată că i se oferi un post la o firmă comercială. Începu să muncească cu tot sufletul. Era salvarea lui. Acum îl stăpînea un singur gînd: trebuia să dovedească dreptul său la viață. S-a dedat muncii cu toată puterea. Treptat, treptat el deveni unul dintre cei mai prețuiți muncitori.

Ure nu avea cu nimeni relații, nimeni niciodată nu l-a văzut la cinema, la teatru, sau la cafenea. Nimeni nu știa cum trăiește. Pînă la urmă ajunseră la concluzia că este un pedant, pentru care nu există nimic altceva afară de cifre. Așa că nimeni nu a rămas mirat atunci cînd după plecarea lui Rasmussen la firma concurentă, Ure a fost numit șeful cancelariei.

Într-o zi, Kristen Ure intră în cabinetul directorului general cu un teanc de hîrtii pentru semnat. În fotoliul adînc și comod, pentru vizitatori, stătea Sivert Junsen. Sprîncenele stufoase ale lui Kristen tresăriră ușor, el se prefăcu că nici nu-l cunoaște pe Sivert. Se înclină oficial, puse lucrările pe birou și ieși repede. În hol Ure se opri și-și șterse fruntea de sudoare.

Cînd distratul și elegantul Sivert Junsen ieși în stradă, punîndu-și în portmoneu banii pe care-i împrumutase de la directorul general, vechiul prieten al tatălui său, îi ieși în întîmpinare, după un colț.

— A! înseamnă că totuși mă cunoști, rise zgomotos Junsen. Acolo sus, însă, nu m-ai recunoscut!

— N-am putut altfel, spuse înfrigurat Ure, tu știi foarte bine că n-am putut. Însă... te rog, fii bun, fă-te că nu mă cunoști, dacă ne mai întîlnim aici. Bine, Sivert?

— Așa, vasăzică, spuse răutăcios Junsen. După cum văd nu duci lipsă de o bucată de pîine. Așa se întîmplă. Unii trăiesc cîntînd, iar eu somez flămînd ca un șoarece de biserică. Ei, bine, n-am să spun nimănui nimic, numai...

Kristen Ure știe că Junsen trăiește din pomana aristocraților cunoscuți. El avea sistemul lui de exploatare: făcea împrumuturi cu mult tact, nu plictisea des pe unul și același om.

— Poftim, ia cincizeci de coroane, mai mult n-am, spuse repede Ure. Dacă asta poate să te ajute...

Junsen luă banii și plictisit îi bagă în buzunar.

— Pentru o asemenea treabă ai putea să deschizi punga mai larg, dar, în sfîrșit, poți fi liniștit, n-o să scap nici o vorbă. Deocamdată!

Sivert mergea încet pe stradă. Se vedea că nu se putea ține bine pe picioare.

Astfel, în bugetul lui Kristen Ure apăru o nouă cheltuială. Sivert cerea mereu tot mai mult, iar Ure îi plătea atîta timp cît era sigur că n-a vorbit nimic. Sivert venea la el deobicei seara, anunțîndu-l în prealabil la telefon. În casa lui Ure se strecură neliniștea...

— Spune-mi te rog, se adresă într-o zi directorul general, de ce nu ne-ai spus că ai fost internat, cîndva, în spitalul de dezalcoolizare?

— Am crezut că nu este absolut necesar, răspunse Ure. Vederea i se întunecă, camera începu să se miște încet înaintea ochilor.

— De ce nu ieși nicăieri din casă, îl întreabă directorul cu o ușoară grimasă de nemulțumire. Propriu zis, cu ce te ocupi în timpul liber?

— Citesc, răspunse Ure, mă plimb, și mă ocup de treburile firmei. Cu asta îmi petrec tot timpul. Cu asta și cu familia.

— Nu cumva bei de unul singur? întrebă deodată directorul, însă după aceea adăugă repede:

— Iartă-mă, eu nu am nici un drept să-ți pun o asemenea întrebare. Iartă-mă Ure. Asta nu mă interesează. Dumneata ai fost un colaborator model al firmei.

Mîinile lui Kristen Ure căzură fără viață de-a lungul trupului, degetele i se încleștară în pumni. Directorul nu vedea asta. El observă numai ochii lui înroșiți și plini de disperare. Nu-i plăcea deloc fața lui Ure. I se păru că Ure vrea să-i ceară iertare. Dar unde-i conștiința acestor oameni?

— Da, spuse, în sfîrșit, directorul. Am fost foarte mulțumiți de dumneata domnule Ure, însă principiile firmei noastre sînt de a nu primi niciodată la muncă pe alcoolici. Ai să primești din partea noastră recomandații strălucite și salariul pe trei luni înainte. Însă trebuie să părăsești firma noastră, chiar azi!

. . . . . .

În seara aceea Kristen Ure nu s-a întors acasă. Iar în camera pustie, pînă-n noapte tîrziu, stătea o femeie strîngîndu-și cu putere mîinile și privea mereu în întunericul de nepătruns al străzii.

În romînește de I. BABIN

RIK AUERBACH

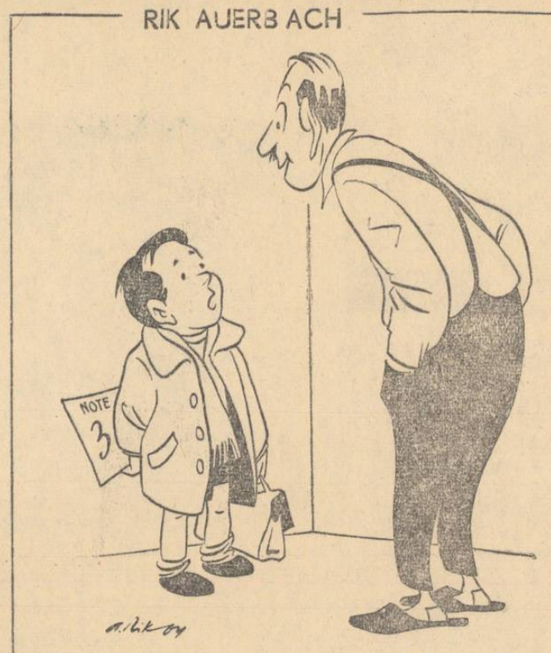

— Tăticule, am o surpriză pentru tine, dar... nu prea mare!

S. NOVAC

— Dă-mi, te rog paltonul, și pînă vine lumea spune-mi și mie cum se termină piesa!...

V. TIMOC

— Este bine, drăguță, să te obișnuiești de mică cu o ținută decentă, fără extravaganțe.

— Și să nu uitați, tovarășe șef, că eu am acceptat munca de teren chiar și pe ger sau ploi!...

Umor străin

COMPENSAȚII

— M-a mușcat ciinele dv. Cer compensații.

— Vă rog, cum să nu! Eu am să-l tin iar dv. mușcați-l!

NU SE AUDE

Ghidul se adresează grupului de turiști:

— Dacă doamnele ar binevoi să tacă o clipăduță, se va putea auzi urletul fioros al cascadei Niagara.

PRECIZARE

— Știi Jean, mi-am cumpărat o motocicletă. Vreau să călătoresc prin lume.

— În lumea asta sau ailaltă?

POTRIVIRE DE CARACTER

Soția pictorului abstracționist stă de vorbă cu o prietenă:

— Mă înțeleg foarte bine cu soțul meu. El desenează, pictează, iar eu gătesc. Apoi ghicim fiecare ce-a vrut să facă celălalt.

PREVEDERE

— Domnule polițist, acum cinci minute un răufăcător mi-a zmuls ceasul de pe mînă.

— De ce n-ai strigat imediat după ajutor?

— Mi-a fost frică să deschid gura: am niște măsele de aur.

LA MEDIC

Medicul: — Băutura o să vă bage în mormînt.

Pacientul: — Beau permanent și precum vedeți, am ajuns la vîrsta de 70 de ani.

Medicul: — Dacă n-ați fi băut ați fi putut avea acum 90 de ani.

PALAVRE VINĂTOREȘTI

— Am împușcat tigri în Africa, se lăuda un vînător prietenilor săi.

— Dar în Africa nu există tigri.

— Exact, confirmă lăudărosul. I-am omorît pe toți.

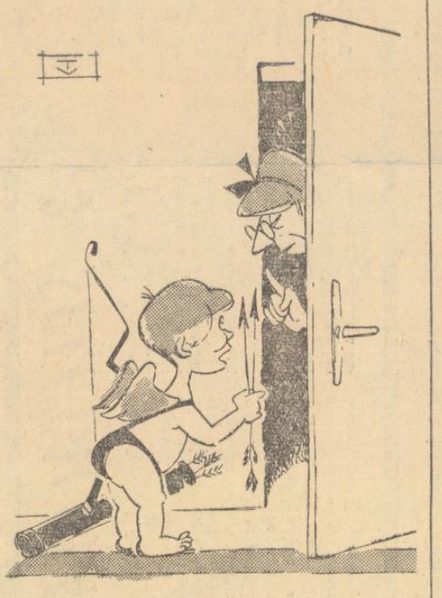

— Ați comandat două săgeți pentru nepoțica din provincie?

— Numai una și... un buletin de București...

Scrisoare de dragoste

Scumpa mea,
Nu mai e mult și ne vom revedea...
Se împlinește-un an de cînd aștept
să-ți cad din nou la piept,
să-ți spun — înflăcărat,
cît te ador
și să-ți respir de mii de ori
parfumul preferat...
Mi-e dor,
de ochii tăi fermecători,
de părul blond și ondulat,
de mersul tău zglobiu —
inaripat...
Te-aștept în Cișmigiu,
lîngă același vechi castan
sub care mi-ai jurat,
acum un an
că mă iubești
(Era în ziua cînd plecai din București)
...Tu nici nu știi
cît sînt de fericit,
la gîndul că vei reveni!
Te rog să nu mai întîrzii...
Ți-am pregătit
și îți ofer — cu frenezie,
o nouă melodie
de muzică ușoară...
Te-aștept... Mi-am acordat ghitara...
. . . . . .
Destinatară:
PRIMĂVARA

Mircea CODRESCU

„Masa ursuleților"
Foto: N. CRISTOVEANU

Poșta redacției

IERONIM VATAMANEL — București. — **Pentru a avea înregistrări pe bandă de magnetofon a unor concerte simfonice, muzică de operă, operetă etc. puteți folosi o seamă de surse, ca să le zicem așa, clasice. E vorba în primul rînd de discurile ce sînt în comerț. Sînt destul de multe, unele înregistrate, în țară, altele venite de peste hotare. O altă sursă este cea a înregistrării de la radio. Dacă posedați un aparat cu unde ultrascurte aveți șansa de a face înregistrări excelente. Dacă nu, folosiți emisiunile pe celelalte unde. Mai rămîne, în sfîrșit, încă o modalitate: înregistrarea de pe alte benzi.**

Ceea ce v-am spus, s-ar părea că sînt lucruri cunoscute. Alte soluții mai originale, din păcate nu ne stau la dispoziție fiindcă acestea sînt unicele.

ION RADU — București. — **Cine a inventat ecranele late la cinematografele din Capitală? Răspunsul nostru e simplu: în Capitală nu le-a inventat nimeni fiindcă erau deja inventate. Presupunem sau presupuși inventatori nu au făcut decît să le monteze după soluții prestabilite.**

ȘTEFANIA BĂRBULESCU — București. — **Propunerea ce o faceți ne depășește. Dv. și fiica ați dori să fie publicate în volum „Extraordinarele aventuri ale soldatului Cervantes", lucrare ce am publicat-o în revista noastră, eșalonat. La origină, aceste „aventuri" constituie o carte scrisă în limba rusă. Nu știm dacă sînt sau nu posibilități de publicare. Aceasta o știu mai bine editurile care stabilesc planurile de apariții. Noi ne bucurăm că am completat munca ce o fac în mod obișnuit editurile, dînd la lumina tiparului scrieri ce interesează publicul.**

ARIADNA — Arad. — **Sfatul ce l-ați citit în revista noastră privind spălatul dinților cu bicarbonat de sodiu puteți să-l urmați fără frică. De asemenea cel cu uleiul de ricin pentru gene. Pudra rămîne cel mai bun remediu pentru albirea rapidă a obrazului. Desigur că neexpunerea lui la vînt sau soare este o metodă tără greș. Dar aceasta nu v-am recomanda-o. V-am lipsi de un mijloc de fortificare fizică, de consolidare a sănătății.**

ION MIHULIN — București. — **Ne obișnuisem cu materiale mai bune trimise de dumneata. Ultimul, catrenul „Rușinoasa", ar fi ceva, nu însă prea mult. Așteptăm.**

P. MOICEANU — București. — **Maximele ce ni le-ați trimis nu sînt nici interesante, nici originale. Unii dintre cei citați nu sînt cunoscuți în nici un fel. Ne interesează maxime emise de mari personalități și în care să se găsească gînduri de mare valoare.**

E. FOAMETE — Pucioasa. — **Vă recomandăm mai multe încercări, lecturi mai atente și mai bogate. Altfel, rezultatele nu pot fi cele dorite.**

PETRE BOKOR — București. — **Epigramele spun totul de la început. Așa nu este bine! Proverbele nu spun nimic de la început. Și iarăși nu e bine! Dorim să ne trimiteți mai multe lucrări. Poate vom găsi ceva de ales.**

N. BIBIRI — București. — **Cronica rimată „Autopomană și... constiință" este prea mult lungită iar faptul e inconsistent. Găsiți un subiect mai original și concentrați cît mai mult versificarea.**

GH. RÎTĂ — Timișoara. — **Nu orice versificare înseamnă poezie.**

V. SAXONE — Ploiești. **Observația dv. este judicioasă. În aprecierea unui spectacol trebuie să se țină seama și de scenografie, ca de un element component. Desigur, ea nu determină calitatea spectacolului. Pe viitor, vom căuta să facem aprecieri privitoare și la acest domeniu. Aici însă nu cronicarul teatral este cel care are un cuvînt mai autorizat, ci cronicarul plastic, mai cunoscător al tehnicii respective.**

REBUS

DIMINUTIVE

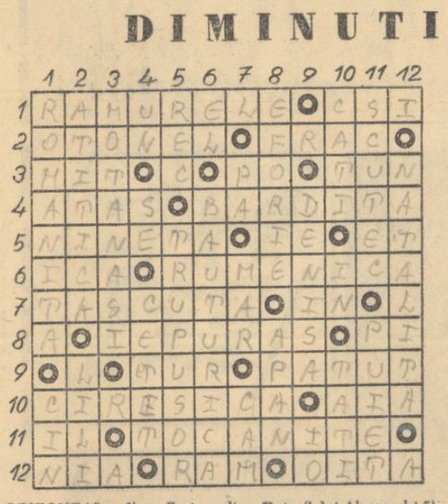

ORIZONTAL: 1) „Peste vîrf de... / Trec în stoluri rîndunele" (Eminescu) — Literă chirilică 2) Și un vinișor — Haină cu cozi 3) Pisicuță — În clopotel! — „Sănătos..." (Expr.) 4) Anexă la motocicletă — Așa o „soricară" și „trei glonți în pușculiță" își dorește haiducul din „Doina" lui Alecsandri 5) Diminuticul unui prenume feminin, purtat de o cunoscută actriță — Bluză cu floricele — Conjuncție latină 6) Sufix diminutival și diminutiv feminin — Față îmbujorată 7) Gentuliță — Textilă 8) Cei mici îl preferă de șocolată iar cei mari cu măsline — Formulă matematică 9) Jumătate de campionat la fotbal — Nelipsit din bucătăria în miniatură a copiilor 10) Nume de fetiță — Afluent al Eniseiului 11) În copilărie! — Mîncare cu bucățele de carne prăjită cu ceapă (pl.) 12) Ștefania cînd era mică — ...o crenguță și... — ...un animal.

VERTICAL: 1) Floricică de pe la Roman — Bărcuță 2) Puțintel, foarte mic — Diminutiv feminin, purtat și de eroina filmului cu același nume 3) Pisoiași 4) Începe numărătoarea — S — Dascăl (inv.) 5) Bară fixă — Corpul celor mici 6) Dinsul mititel! — Unii o alintă astfel, deși n-o consumă în cantitate mai mică 7) „La revedere" celor mici — Cel al „lui Adam" e mic de tot — Oarecum 8) Perlă pe litoral — Căpcăunul din poveștile pentru cei mici 9) Nume de femeie — Vițica păzită de Argus (mit.) 10) Așa o alintă unii pe Ecaterina — Prepoziție — Se alintă așa diferite diminutive deși nu mai sînt mici 11) Din lenjeria celor mici de tot — Mulțime de pui 12) Diminutiv feminin.

Julieta FLOREA

JOCUL CIFRELOR

ORIZONTAL: 1) Sculptor, autorul lucrărilor „Grivița 1933", „1907" ș.a. — Golf pitoresc în R.D. Vietnam, socotit de turiști ca a 8-a minune a lumii 2) A 8-a simfonie schubertiană — În ordine? 3) Cu 2 fețe — Una pe zi, în deplasare 4) A Concurent — ...Popovici, autorul piesei „Băiatul din banca a doua" 13) Între treapta întîia și a noua — Unul din cei trei pui ai caprei din poveste — Patruped iute 14) „Cifre" termometrice — Dans în 2 timpi.

ORIZONTAL: 1) Locuințe dulci — Atrag insectele 2) Meșter țesător — Cap de albină 3) Mare compozitor romîn, autorul piesei „Greierul" din ciclul „Impresii din copilărie" — „Trec furnici ducînd în gură, de făină marii... / Ca să coacă pentru nuntă și plăcinte și colaci" (M. Eminescu — Călin). 4) Cap de rădașcă, trup de cărăbuș și coadă de... coleopteră — După înțepătura albinei! — Mirat 5) La romani actor de comedie, — „Cărăbușul de ...", de Edgar Allan Poe. 6) Ifose — Dimineață scurtă! — Picioare de libelulă! 7) Verbul insectelor dăunătoare 8) Doritoare 9) La radioteleviziune și la insecte! — Mama lui August 10) „Neagră, ca o muscă-n lapte / Și fantastică-n contur, / Ca un miez adînc de noapte / Cu lumină împrejur (G. Topîrceanu) (pl) — Ca un țînțar 11) Loc de evoluție pentru „Libelula" și „Tăunul" (pl) — ...Tasgian Constantinescu, autoarea mai multor desene pentru mărci cu tema „Insecte".

VERTICAL: 1) Cu inima cît un purice — Arme tematice 2) Popular comic romîn, creatorul companiei „Cărăbuș" — Nedrept 3) Vocalele puricelui! — Marinică...! 4) Există și una muscă — Reședință de iarnă pentru flori 5) Închid — Suc de... viespe! 6) Juma-juma! — Pe vremea cînd se potcovea puricele cu 99 ocale de fier 7) Prepoziție — Legată 8) „S" la plural! — Comparație pentru pînza păianjenului 9) Amator numai la început — Albină la superlativ! (pl.) 10) Locul de producție al mușteI — Viespar 11) E litră dar nu-i măsură, ci aripă! — Amprentă a mușteI!

Cuvinte cunoscute mai puțin: DENA, ANET, ITON, ERR.

Horia POPESCU

GÎZE

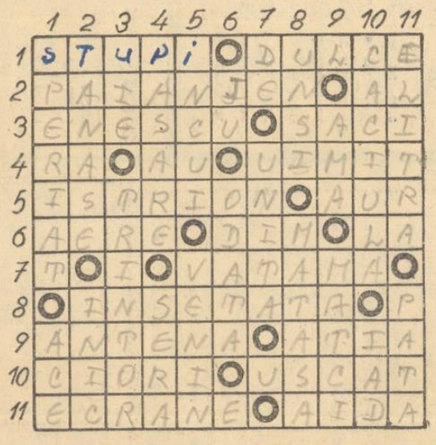

10) Locul de producție al mușteI — Viespar 11) E litră dar nu-i măsură, ci aripă!

Dezlegările jocurilor apărute în nr. trecut

PUNCTE... PUNCTE

ORIZONTAL: Răsărit — Omis — Eleve — Răpuse — Puț — Precis — M — En — Ca — It — Can — Ritori — Orașe — Țesătură — I — Cam — Toc — Stat — I — Apă — Eter — A — Oc — L — Far — Ann — Rotund — Estic — Atița — Impas — Parabolă — Tac.

FORME

ORIZONTAL: Cozonaci — Mărime — ONT — Dolină — Innoi — Edo — A — Moț — CN — Netă — Mu — Urît — Alecsandri — E — Te — Carte — Dom — U — Pa — Ge — Lume — Rea — Gi — Șir — I — Antrenat — Iță — Er — Tipic — A — Un — Taler.

PLOAIE

ORIZONTAL: Aramă — Stropi — Mare — Au — Oraș — Ape — Id — Lucia — Răsărit — AA — N — Il — Piese — Nio — T — Pat — Așa — SS — Aparat — Elba — Slit — FN — Act — Itai — Ariel — A — U — V — Eminescu — Bărăgan — Șanț — Inerente — Mau.

Maxime și cugetări

DESPRE LINGUȘIRE

● A înșfăcat-o vulpea și-a zis rîzînd hoțește: așa lingușitorul pe prost îl păcălește, Iar cel care se-ncrede rămîne păgubaș. Învățătura face o poriie de caș.
● Lingușitorul trăiește pe seama celui ce-l ascultă.
(LA FONTAINE)

● Vorbirea lingușitoare conține otravă.
(PUBLILIUS SYRUS)

● Moneda cea mai frecventă este lingușirea. Lingușirea este o monedă falsă care n-are circulație decît prin vanitatea noastră.
(LA ROCHEFOUCAULD)

● Lingușirea corupe atît pe cel ce o primește, cît și pe cel ce o face.
(E. BURKE)

● Faima, nerăbdătoare a atinge extremele, decade nu atît datorită invidiei cît laudei excesive.
(A POPE)

● Lauda mă rușinează fiindcă o cerșesc în ascuns.
(R. TAGORE)

● Cel ce iubește lingușirea este vrednic de linguștitor.

● De ce-i urechea surdă la povețe / Dar lasă lingușirea s-o răsfețe?
(SHAKESPEARE)

● Cine nu cunoaște adevărata dragoste, este nevoit să învețe lingușirea.
(GOETHE)

● Pot să rezist la orice, în afară de lingușire.
(B. SHAW)

● Lingușitorii cei mai primejdioși nu sînt cei ce ne atribuie însușiri pe care nu le avem, cît cei care ascund cusururile pe care le avem.

● Este ușor să auzi și să blamezi ceea ce nu merită lauda și blamul: dar amîndouă sînt semnul unui caracter rău.
(DEMOCRIT)

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.240

Încrustări pe celuloid

Noi imprimări ale „Electrecordului"

Catalogul de imprimări al „Electrecordului" s-a îmbogățit cu noi discuri din care vă prezentăm patru, reprezentînd genuri muzicale diferite.

Primul disc (Orchestra Radioteleviziunii — romîne condusă de Richard Schumacher) ni-l prezintă pe pianistul Valentin Gheorghiu interpretînd Concertul pentru pian și orchestră în sol minor, op. 25 de Felix Mendelsohn-Bartholdy și Variațiuni simfonice pentru pian și orchestră de César Franck. *Cele două concerte sînt scrise de compozitori la vîrste diferite. Prima e o operă de tinerețe, cealaltă de apogeu a maturității. Ambele respiră prospețime, sufluș poetic, strălucire artistică, fiind demonstrat cu măiestrie prin interpretarea solistului.*

Discul „Maria Tănase" *cuprinde 14 cîntece din cele mai frumoase, ce fac parte din bogatul repertoriu al regretatei noastre interprete de muzică populară. Vocea Mariei Tănase ne încîntă cu minunatele giuvaeruri „Giuleandra", „Dodă, dodă", „Aseară vîntul bătea", „Bun e vinul ghiurghiuliu" etc etc.*

Caracterizarea concisă ce i-o face, în prezentare, Victor Eftimiu, e concludentă : „Maria Tănase s-a impus că la început prin vocea ei caldă, cu rezonanțe grave, prin inteligența și măiestria cu care *cale ci și buna calitate a imprimărilor.*

Cît privește ariile din operele lui Puccini, auditorul va avea satisfacția să întîlnească melodii pe care le-a îndrăgit, fie ascultîndu-le la radio, fie asistînd la spectacolele cu Manon Lescaut, Boema, Tosca, Cio-Cio-San, Gianni Schichi, Turandot. *La interpretarea lor și-au dat concursul orchestre, interpreți și dirijori clujeni și bucureșteni : orchestra Operei de Stat din Cluj, orchestra simfonică a Cinematografiei, orchestra simfonică a Radioteleviziunii, dirijorii Anatol Chisadji, Eugen Lazăr, Egizzio Massini, Jean Bobescu, Mircea Cristescu, soliștii Lucia Stănescu, I. Fiso, N. Florel, Cornel Stavru, M. Arnăuțu, Arta Florescu.*

O interpretare aleasă, o execuție ireproșabilă, a-ceasta este calitatea discului.

C. ȘERBAN

interpreta strofe muzicale culese din popor, multe din aceste cîntece fiind descoperite de ea însăși și restituite obștei, cu tenacitate, prin repetirea lor, prin imprimarea lor pe hîrtia de oțel sau de celuloid a discului și a bandei de magnetofon".

Soprana Angelica Tuceari, flautistul Conrad Klemm, clavecinistul Loredana Franceschini ne oferă un plăcut recital de muzică preclasică cuprinzînd piese de A. Scarlatti, Georg Philipp Telemann, Leonardo Vinci și A.E.M. Grétry.

Ascultînd cantatele și sonatele remarci nu numai frumusețea textelor muzi-

Pe scena brașoveană

După premierele recente ale pieselor „Vulpile" de Lillian Hellman și „Pasărea măiastră" de I. Măgură, aceasta din urmă prezentată pentru prima oară în fața colectiviștilor din satul Alma Vii, cu ocazia inaugurării noului sediu al căminului cultural — colectivul Teatrului de Stat din Brașov se ocupă de prezentarea și a altor piese. Sub conducerea regizorului Mihai Raicu de la teatrul din Tg. Mureș, se repetă comedia lui Gogol, „Revizorul". Se lucrează, de asemenea, la punerea în scenă a piesei „Jocul jelelor" de Camil Petrescu.

O premieră așteptată cu interes de publicul spectator, aflată într-o fază avansată a repetițiilor, este piesa „Pericles" de Shakespeare pe care teatrul o va prezenta în cadrul manifestărilor prilejuite de împlinirea a 400 de ani de la nașterea dramaturgului.

• CRONICA TEATRALĂ • CRONICA TEATRALĂ •

Îndeplinindu-și sarcinile cu înteligență, rîvnă și metodă, Teatrul Regional a putut să ne invite la premiera unei opere originale despre viața satului socialist, exact în seara de aniversare a cincisprezece ani de la istorica plenară a C.C. al P.M.R. din 3—5 martie 1949. Cu emoție, cu un interes mult sporit prin rezonanța datei istorice, am privit noi, spectatorii — în această oglindă a vieții colectiviștilor noștri, care vor îi puși în situația de a se privi și recunoaște ei înșiși, oamenii satelor, în număr tot mai mare : vor avea de văzut lucruri de natură să-i umple de mîndrie, să-i bucure, și în același timp să-i stimuleze la noi eforturi și năzuințe.

E foarte puțin probabil că această oglindă, a lui Gh. Vlad, intitulată *Punctul culminant*, cuprinde o imagine de mare profunzime și complexitate a noilor realități de viață materială și morală a țărănimii colectiviste. Este însă neîndoielnic că în crîmpeiul de existență zilnică ai gospodăriei colective *Mereu înainte*, pe care a ales să ni-l înfățișeze, printre destule lucruri oarecum neînsemnate, autorul prinde și relevă, măcar fragmentar cîteva fenomene de mare importanță și pe deplin concludente. Autorul e un dramaturg-gazetar, sursa creației sale este reportajul, el zugrăvește ceea ce prinde pe *viu*, aproape în instantanee, cu o privire care, pentru a corespunde esenței acestei îndeletniciri, trebuie să îmbine promptitudinea cu selectivitatea, mobilitatea cu profunzimea.

Ca dramaturg, el beneficiază de îndelungata experiență reportericească în mediul țărănesc, de buna cunoaștere a realităților specifice, a transformărilor revoluționare radicale ce au intervenit în viața materială și în conștiința țărănimii noastre, în cursul istoricului proces de transformare socialistă a agriculturii. Atît „Îndrăznească", prima sa operă dramatică, de acum vreo doi ani, cît și „Punctul culminant" se caracterizează prin autenticitatea imaginii de ansamblu, *prin atmosfera* care este, de departe, cea mai bună realizare scriitorească a pieselor lui. Senzația de *nemijlocit*, pe care o resimte spectatorul, e foarte puternică și nicioadată dezmințită : ne simțim întrstr-adevăr, în sat, în universul gospodăriei colective și al agriculturii socialiste, total angajați în dezbaterea unor probleme în al căror conținut se află pre-muza viitoarelor progrese, și de a căror rezolvare atîrnă, în același timp, perspectiva, mai imediată sau mai depărtată a vieții colectivului și a individului. Trebuie adăugat că, fără cerneală trandafirie, fără pastă idilică, Vlad știe să realizeze atmosfera de autenticitate a vieții colectiviștilor, printr-o dominantă caracteristică de luminozitate, de voie bună, demnitate, încredere și avînt, sugerînd astfel sensul cel mai adînc și mai frapant, contrastant cu imaginea dezolantă a vieții țărănești de altădată.

Dacă deci imaginea de ansamblu a vieții colectiviștilor de astăzi este, prin atmosfera generală, autentică, adică veridică, nu se poate ca în conținutul ei să nu găsim și trăsături caracteristice ale constiinței noi, și ale capacității, ale forței acesteia de a transforma omul, de a-l împinge înainte și în sus, pe adevărata linie a noului. Din punctul acesta de vedere, autorul a făcut desigur cel mai important efort al său, analizînd : fie conștiința cu adevărat superioară a lui Păun Ciocîlteu, președintele G.A.C. „Mereu înainte". — veritabil țăran înaintat, energic, îndrăznet, pasionat, dar, mai presus de toate, devotat cauzei colective ; fie procesul de cîștigare al încrederii în sine, prin care trece, sub ochii noștri, cinstitul, modestul și timidul Cioacă ; fie clipa de salt psihologic care marchează trecerea pe calea conștiinței noi a individualistului, vanitosului și vorbărețului Tifan ; fie reacțiunile dramatice ale tinerei Milica, în fața greșelilor proaspătului ei soț. Tudor, tînăr, el însuși cinstit, dar ametit și abătut spre o faptă reprobabilă, de către socrul său, Cocîrtău, care nu s-a abandonat esențialul mentalității sale chiaburești de altădată. Toate acestea există în comedia lui Gh. Vlad și sub raportul portretizării, au un relief, nu rareori, destul de viguros.

Ceea ce lipsește într-o măsură, cîteodată, destul de importantă, este legătura dramatică dintre toate aceste individualități, este cauzalitatea dramatică a reacțiilor și comportărilor respective, în cadrul acțiunii și conflictului. Cu alte cuvinte, reporterul mai are de lucrat pentru a se perfecționa ca dramaturg, pe linia acțiunii, construcției, a analizei și logicei psihologice în mișcare. De aceea, spectatorul e mai curînd convins de confesiunile monologate ale anumitor personaje, care se autoportretizează la rampă în stilul unei comedii populare de tip mai vechi (și nu fără indispensabilul fond de didacticism al acestora), decît de conflictul care opune, la un moment dat pe Tudor Ciocîlteu, tatălui său Păun și soției sale Milica.

Cu aceste carențe, pe care autorul are, după cît s-ar părea, toate posibilitățile de a le înlătura, dar care nu se înlătură de azi pe mîine, „Punctul culminant" este, fără îndoială, o comedie foarte plăcută, cu multe virtuți educative, pe care colectiviștii noștri o vor vedea cu real folos, ca și cititorii, de altfel...

Spectacolul însuși este plăcut, a servit textul cum o cerea acesta, dîndu-i chiar un plus de viață dramatică pe care autorul, după cum spuneam, nu i-a dat-o întotdeauna. Regia lui Mihai Dimiu s-a afirmat, cu deosebire, în buna realizare a acelei atmosfere sănătoase, pline de lumină, vigoare și dinamism, care caracterizează viața gospodăriilor colective, și care este și cea mai bună realizare a autorului. Lucrarea portretelor individuale a fost, de asemenea, inteligentă și minuțioasă, cu rezultatul, uneori, al unui exces de amănunte individuale distinctive, nu îndeajuns de spriinite pe fondul psihologic și pe acțiunea personajelor respective, un fel „de plus de joc", a cărui necesitate e discutabilă în sine, dar a cărui semnificație de muncă și căutare este lăudabilă.

Interpreții, în afara calităților personale și diferite ale fiecăruia, au dovedit un entuziasm, o sinceritate colectivă, egală și de înalt nivel, care a dat spectacolului valoarea sa cea mai bună. Dar în ordine individuală s-au realizat lucruri remarcabile, demne de elogii. Astfel, publicul a apreciat foarte mult interpretarea dată de Ion Marinescu, rolului lui Păun Ciocîlteu, energicul, entuziastul și îndrăznețul țăran de tip nou, președintele colectivei. Actorul, încă tînăr, se dovedește capabil de o întinsă gamă de roluri, atît în registrul dramei cît și în acel al comediei ; pe deasupra, el e apt pentru compoziții foarte variate, printre care ale acestor tipuri țărănești, viguroase și complexe cum e tipul lui Ciocîlteu, cu totul convingătoare. Două compoziții comice de cea mai bună calitate au realizat : Cornel Gîrlea, în rolul individualistului Țifan, și Constantin Răschitor, în rolul lui Cioacă. Zugrăvirea chipului lui Cocîrtău, brigadier de colectivă cu mentalitate și apucături de chiabur, i-a revenit lui Sandu Rădulescu, actor cu evidentă tehnică, dar nu cu tot atît de convingătoare inspirație. Într-un rol cu totul nelegat, figurativ, Silvia Stănculescu s-a străduit mult, și nimeni n-ar fi îzbutit mai mult. Dumitru Fedoreac, în rolul tînărului Tudor, a făcut dovada unor reale calități de emotivitate, care așteaptă să fie legate într-un stil mai fern și mai complex. Eugen Petrescu și Constantin Florescu, încarnînd pe tinerii frați gemeni, au depus un răsplătit efort de snoavă populară, nu fără momente de satietate. În rolurile feminine, mult mai puțin lucrate de către autor, am remarcat pe Anda Caropol — interpreta tinerei mirese Milica —, cu mult farmec dar și cu destulă infantilă simplitate ; pe Lucreția Racovită și Ica Molin, ca autentice și pitorești schițe de țărănci ale zilelor noastre ; pe Dodo Iconomu, într-un rol necristalizat și confuz și pe Alexandra Polizu, fără suficient relief artistic.

Radu POPESCU

UN PORTRET PE SĂPTĂMÎNĂ

LARISA LUJINA

„Cînd a început războiul, aveam doi ani"... Cu aceste cuvinte se recomanda tînăra protagonistă a filmului „Casa de la răscruce". *unui reporter dornic să afle cum și-a realizat acest rol care a făcut-o cunoscută publicului din numeroase țări. Și ea adăuga :* „Mi-a fost așadar foarte greu să mă identific cu eroina și să aflu un contact cu destinul ei. Cărțile, filmele și, mai ales, amintirile regizorului Stanislav Rostoțki, care a fost pe front, m-au ajutat mult".

În pofida acestor mărturisiri, Larisa s-a dovedit interpreta ideală a rolului de care, sîntem siguri, își amintesc și spectatorii noștri. Aceasta și pentru faptul că, la data cînd i-a fost încredințat acel rol, ea avea precedente cinematografice valoroase.

Absolventă a Institutului de Cinematografie la clasa bine cunoscutului cineast sovietic Serghei Gherasimov, Larisa Lujina a debutat în filmul „Pe ploaie și pe soare", *producție a studioului din Estonia. A mai fost distribuită, de asemenea, în alte două filme înainte de* „Casa de la răscruce". *În sfîrșit, ea a făcut un stagiu de doi ani într-o uzină, fapt care a constituit o experiență și o pregătire utilă carierei sale artistice.* „Proiectele mele ? — *răspunde Larisa obișnuitei curiozități a spectatorilor ei.* Mi s-au propus multe scenarii, dar ele nu m-au interesat. Nu vreau să joc în orice rol".

Amintim că, recent, spectatorii noștri au revăzut-o într-un rol episodic din filmul „Omul merge după soare".

3 SPECTACOLE CU... 4 PIESE

Teatrul „Lucia Sturdza-Bulandra" se pregătește să prezinte în partea a doua a stagiunii o serie de lucrări din dramaturgia străină.

Dintre acestea se află într-un stadiu avansat de repetiții, piesa lui Bertold Brecht, „Opera de trei parale" în regia lui Liviu Ciulei și Raul Serano (un tînăr argentinian care a absolvit Institutul de teatru „I. L. Caragiale"). În spectacol vor apare Toma Caragiu de la Teatrul de Stat din Ploiești și cîntărețele de muzică ușoară Margareta Pîslaru. Pentru celelalte roluri au fost desemnați actori de valoare din colectivul artistic al teatrului, din care fac parte Clodi Bertola, George Măruță, Mimi Enăceanu, Gheorghe Oprina, Rodica Tăpălagă, Dorin Dron etc.

Un alt spectacol care se apropie de data premierei este piesa lui Jerome Kilty, „Dragă mincinosule". Autorul, utilizînd corespondența pe care Bernard Shaw a purtat-o ani îndelungați cu o actriță, înfățișează prin intermediul acestor scrisori un episod din viața scriitorului englez.

Al treilea spectacol aflat în repetiții se compune din două piese, de a căror realizare scenică se ocupă regizorul Lucian Pintilie. Este vorba de „Domnul Pederman și incendiatorii" de M. Frisch și „Inima mea e pe înălțimi" de W. Saroyan.

Marian SANDU

Revista „Heures claires" a organizat o anchetă printre 20 de cîntăreți de muzică ușoară. Lor li s-a cerut să spună, dacă ar avea de organizat o gală, ce cîntăreți ar alege pentru a o susține. În cele ce urmează com da răspunsul citorva dintre cei chestionați.

Sacha Distel : „Cred că aș invita pe Sinatra, Judy Garland, Aznavour, Bellafonte, orchestra Count Basie, pe Brel, Gilbert Bécaud pe care-l ador, pe Brassens, pe Johny Hallyday care mă

Pe cine ați alege ?

impresionează prin focul său de scenă și pe Salvador care e teribil de inventiv".

Catherine Sauvage răspunde imediat : „Sinatra, Trenet, Salvador, Ella Fitzgerald. Cred că cu acești patru veți fi mulțumiți".

Philippe Clay. *Cîteva minute de tăcere, apoi răspunde atît de repede încît cu greu ai timp să notezi :* „Gréco, Gerard Séty, Montand, Salvador, Brassens, Marcel Amont, Bécaud".

Claude Francois: *Foarte categorică, ea răspunde :* „Oh ! Hallyday, desigur, apoi Aznavour, Samy Davis junior, Frank Sinatra, Eyde Corme".

Georges Guetary : „O gală ideală trebuie să fie una franceză pe al cărui afiș să se întîlnească mai multe generații : Maurice Chevalier, Tino Rossi, B. Bardot, Jeanne Moreau, Belmondo, Bécaud, Aznavour, Sheila, Hallyday și sfîrșită cu un scheci vesel cu Fernandel, Bourvil, Jean Richard, Roger Pierre, Jean-Marc Thibaud, Robert Dhéry".

Johny Hallyday: „Fără multă ezitare : Brassens, Aznavour, Fitzgerald, Ray Charles".

Yves Montand : „În momentul de față se pot alege mulți cîntăreți remarcabili de la Claude François la Jacques Brel, neuitîndu-i pe Aznavour, Brassens și Jean Ferrat".

Jacqueline François : „E greu de precizat, totuși voi spune, în grabă, cîteva nume, adăugînd că sînt încă mulți care îmi plac. E vorba de : Sinatra, Frank Davis junior, Salvador, Aznavour, Trenet, Ella Fitzgerald, Judy Garland".

Monique Morelli: „Știu eu... Brassens, Montand, Brel, Piaf... oh, nu, ea nu mai este printre noi ! Evident, numai cu atît nu se poate un recital ideal. Ah ! da ! Anne Sylvestre, Mouloudji...".

Georges Brassens. El nu are telefon. Așa că nu-l poți chema decît folosindu-te de serviciile devotatului domn Pierre care transmite întrebările și răspunsurile. Și Pierre a transmis răspunsul : „Ce vreți să că spun ? Sint foarte încurcat, lucrurile sînt atît de diferite încît nu pot zice nimic"...

La Opera de stat din Cluj

Un aspect din spectacolul „Hänsel și Gretel"

PE ECRANE

„Ochii orașului meu"

Recentul documentar al studioului „Alexandru Sahia", realizat de regizorul Virgil Calotescu ne propune o interesantă plimbare, în imagini cinematografice prin Bucureștiul cotidian. Ideea tematică a filmului este construită prin simbolul original al prezentării inoirilor actuale edilitare ale Capitalei, prin mîile de ferestre ale construcțiilor noi pe care realizatorul le compară cu nenumărați ochi așezați sub gene de beton și sticlă și prin care bucureștenii privesc cu mîndrie realizarea lor urbanistică și viața înfloritoare cotidiană.

Imaginea filmului semnată de operatorul Paul Holban însumează o plăcută diversitate de unghiuri de filmare și planuri vizuale, unele dintre ele îndrăznețe și de efect plastic direct, îmbinînd elementul imaginii moderne cu ponderea și măsura necesară impuse de decor pe care o tratează într-o tonalitate coloristică discretă și optimistă. Siluetele noilor blocuri de locuințe, imaginea masivă a cartierelor elegante și plăcute, arhitectonica edificiilor sînt surprinse pe o verticală supă, reliefînd elanul construcției, în plin avînt.

Un montaj alert și sugestiv contribuie din plin la dinamica interioară a cadrelor filmate, conferind nuișcării rîtm și prospețime, iar partitura muzicală excelent compusă și sonorizată vine să întregească numeroasele calități ale acestui nou și valoros documentar pe care cineaștii studioului „Alexandru Sahia" îl oferă spectatorilor.

Ion MIHU

VA POVESTIM FILMUL

„Totul rămîne oamenilor"

O producție a studiourilor sovietice cu Nikolai Cerkasov

Într-un oraș din răsăritul Uniunii Sovietice lucrează și savantul Dronov care conduce aici un Institut de cercetări științifice. El este creatorul unui aparat de mare însemnătate pentru cucerirea Cosmosului. Dar întîmplarea face ca tocmai după punerea în funcțiune a aparatului, cînd se descoperă defecțiuni ce trebuie remediate, Dronov să se îmbolnăvească grav.

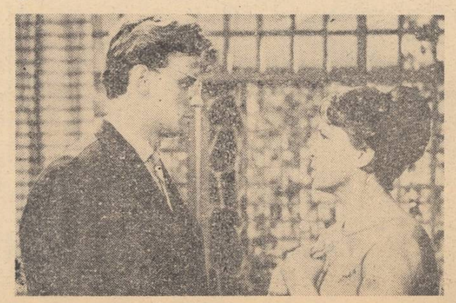

Consultat la Moscova, Dronov primește un pronostic sumbru. Boala sa este nu numai incurabilă dar sfîrșitul este foarte aproape. Hotărît să rezolve tot ceea ce mai poate înfăptui pînă în clipa morții, el ascunde la reîntoarcere familiei și colaboratorilor adevărul. Dar aflîndu-se, — prin doctorița curantă — faptul că o strictă menajare a savantului poate contribui la prelungirea vieții sale, cei din jur îi ascund vestea că aparatul creat de el are defecțiuni.

Dronov află, la rîndu-i, că a fost trimis la Moscova un raport eronat care ascunde defecțiunile aparatului și-i trage la răspundere pe cei vinovați. Aceasta provoacă dramatice confruntări de conștiință între colaboratorii săi Rumeanțeva și Viazmin, care o iubea. Cu mult tact, Dronov acționează pentru a-l reabilita pe Viazmin în fața Rumeanțevei. Dar un accident banal pune capăt vieții acestui tînăr în care Dronov avea mari speranțe. Dîndu-și seama de vina pe care o poartă, Rumeanțeva nu-și precupețește efortul de a pune la punct aparatul. Astfel încearcă ea să-și răscumpere lipsa de încredere care a avut consecințe grave pentru Viazmin. Înțelegînd că Rumeanțeva a suferit, de pe urma acestor întîmplări, o profundă schimbare de caracter, Dronov hotărăște să-i încredințeze acele proiecte pe care acum nu le va mai putea duce la bun sfîrșit.

Peste hotare

● *IN TIMP CE SE AFLA ÎN TURNEU ÎN S.U.A. unde a cîntat pe scena operei „Metropolitan" din New York, baritonul Nicolae Herlea face încă obiectul unor elogioase comentarii în legătură cu precedentul său turneu la „Scala" din Milano. Criticul englez Ossia Trilling a apreciat prezența baritonului pe reputata scenă italiană ca „un triumf incontestabil" subliniind că artistul român „s-a întrecut pe sine însuși".*

● *JORIS IVENS, cunoscutul documentarist olandez, realizează în prezent un film despre mistral — renumitul vînt meridional — și despre influența sa asupra vieții oamenilor. „Eu vin — a spus el — din țara cîntului, Olanda. Despre vînt am păstrat amintirea unui muncitor neobosit care făcea să se rotească aripile morilor...".*

● *STAGIUNEA TEATRULUI NAȚIUNILOR care s-a deschis la 4 martie în sala „Sarah Bernard" din Paris se va încheia la 11 iunie. Anul acesta, în cadrul stagiunii internaționale vor fi prezentate mai puține spectacole lirice pentru a fi celebrat Shakespeare. O companie engleză va prezenta „Negustorul din Venetia" și „Visul unei nopți de vară". Vor mai prezenta spectacole teatre din Tunisia, Turcia și Italia.*

● *LUIS BUNUEL, prestigiul cineast spaniol, prezintă în aceste zile pe ecranele franceze nouă sau film „Jurnălul unei cameriste", o adaptare după Octave Mirbeau. În rolul principal feminin : Jeanne Moreau.*

● *CENTENARUL NAȘTERII LUI RICHARD STRAUSS a fost aniversat pe scena operei din München printr-un ciclu de 15 spectacole cu 12 din operele compozitorului. Larga popularitate a muzicii sale a cîștigat cu acest prilej noi confirmări : biletele pentru spectacolul de deschidere cu „Cavalerul rozelor" au fost vîndute într-o oră și jumătate iar cererile de bilete pentru întreg ciclu au venit din toată lumea, chiar și din Tanganica.*

● *„ANIMOS TRUJANO" se intitulează noul film al regizorului mexican Ismael Rodriguez (creatorul filmului „Tizoc"), inspirat de viața și obiceiurile satului mexican. Imaginea filmului e semnată de cunoscutul operator Gabriel Figueroa iar în rolul țăranului Trujano apare actorul japonez Toshiro Mifume.*

● *„KATERINA IZMAILOVA", opera compozitorului sovietic Dmitri Șostakovici a fost prezentată pe scena operei regale londoneze. La premieră a asistat și compozitorul.*

● *CHARLES AZNAVOUR a plecat la sfîrșitul lui februarie în turneu în U.R.S.S., după care va concerta în S.U.A. și Canada. Cîntărețul se va opri, de asemenea, la Hollywood unde va juca într-un film. De altfel, Aznavour intenționează ca anul viitor să se ocupe mai mult de film, pe care l-a cam neglijat în ultima vreme.*

● *GILBERT BÉCAUD, abea reîntors în Franța din turneul efectuat în Polonia și la noi în țară, pleacă în S.U.A. unde va cînta pentru televiziunea americană în filmul „Hollywood parade", apoi va pleca în iunie în U.R.S.S.*

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

De la Carom la Danubiana

DRUMUL HEVEEI ROMINEȘTI

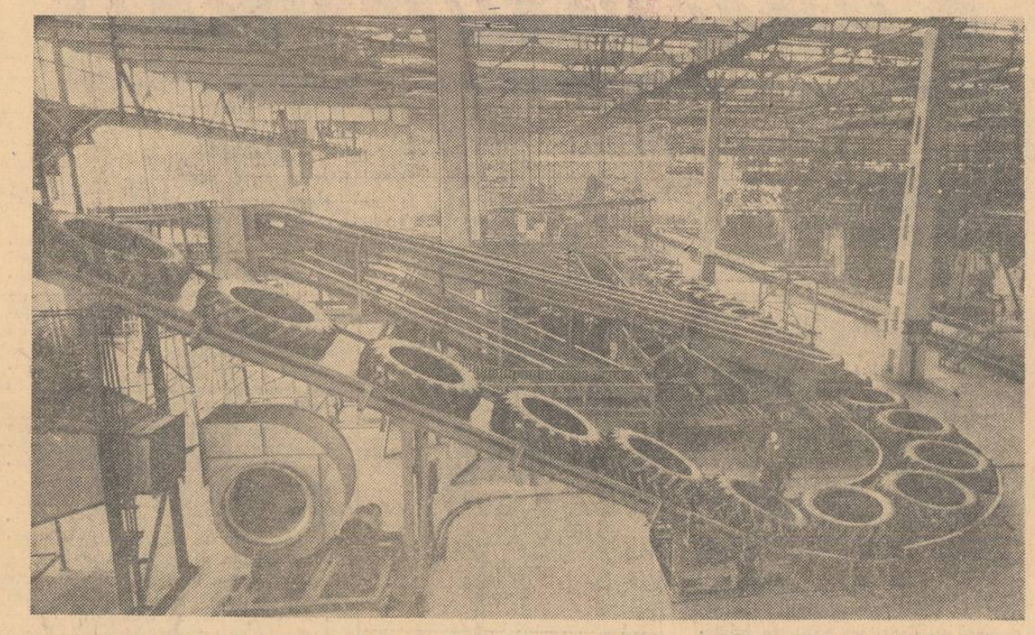

Din secția de vulcanizare, benzile transportoare aduc anvelopele spre operațiile de finisare.

Pornind din Onești — „în fiecare minut, din presa hidraulică, trecînd mai întîi prin cîntarul automat, apare calupul paralelipipedic de cauciuc. Pachetul învelit coboară direct în sacul de hîrtie ce poartă inscripția: „Carom = cauciuc românesc". Firul reportajului din numărul trecut al revistei noastre v-a condus, dragi cititori, prin labirintul instalațiilor marelui combinat de la Onești, pînă în acest moment în care produsul este finit și poate părăsi locul său de naștere. L-am urmărit în continuare și noi în drumul său pînă poposește într-o uzină nouă și modernă din preajma Bucureștiului — „Danubiana".

Prima întîlnire — Reîntîlnirea cu Caromul s-a făcut simplu, pe rampa de beton ce urcă spre secția de amestec. L-am recunoscut imediat în electrocarele ce-l aduceau din depozitul uzinei, sus, spre malaxoare: pachet lîngă pachet, în foițe transparente de polietilenă ce lasă să se vadă bine culoarea vișinie a cauciucului sintetic produs la Onești.

În limbajul beculețelor colorate — O sală lungă, bine luminată, cu panouri mari, strălucitoare. Tot ce ce întîmplă în secția prin care am trecut este condus și urmărit de aici. Primele panouri: sînt reprezentate căile de transport ale materiilor prime și dozatoarele care duc la malaxoarele de amestecuri primare. „Pe aceste trei căi sosește negrul de fum" — ne arată operatorul Iosif Pîrvulescu. Pe panou nu se văd decît trasee luminate în diverse culori. Sînt reprezentate de fapt cele trei drumuri pe care negrul de fum circulă pe benzi cu racleți, în conducte etanș închise, de la stația de depozitare pînă la malaxoare.

Alte panouri de comandă. De aici se conduce încărcarea și descărcarea bunkerelor de depozitare a granulelor rezultate de la amestecul primar, transportul lor apoi la malaxoarele definitive pentru a se întîlni cu agenții de vulcanizare. Operatorul George Voicu urmărește atent operațiile. Descifrăm cu ajutorul lui ce ne semnalează becurile colorate: în camera malaxorului se află o șarjă care se amestecă; la partea superioară a instalației se dozează o altă șarjă... Galben, albastru, roșu, verde, fiecare culoare, fiecare aprindere semnalează începerea sau încheierea altei operații. Acesta este limbajul beculețelor de pe panourile de comandă.

Cititorul electronic — Și Iosif Pîrvulescu și George Voicu, toți ceilalți operatori, urmăresc pe panouri întregul proces complex ce se desfășoară în secția.

Tudor GHEORGHIU

(Continuare în pag. a 3-a)

Din sumar

CE E NOU în stomatologie
INTERVIUL „MAGAZIN" CU TOV. PROF. UNIV. VALERIAN POPESCU membru corespondent al ACADEMIEI R.P.R.
(pagina a 4-a)

Părinți și copii
Mărturisiri
DE PEN ROZOPOL
(pagina a 6-a)

Enigma populației AINU
(pagina a 2-a)

REPORTAJ în plină FILMARE
(pagina a 8-a)

VIAȚA NOUĂ A UNEI INSULE VECHI
(pagina a 2a)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Magazin

ANUL VIII — Nr. 337 • Sîmbătă 21 martie 1964 • 8 pagini — 1,50 lei

Ansamblul de cîntece și dansuri al C.C.S.

Convorbirea noastră cu tov. Vladimir Litvin, directorul Ansamblului C.C.S. a început, nu în biroul directorului, ci în... foaierul sălii de spectacole din str. Lipscani. Motivul?

Seară de seară, sutele de spectatori ce vizionează ultima premieră a Ansamblului C.C.S. au la îndemînă în acest foaier un original program de sală: panouri sugestive care constituie o trecere în revistă a spectacolelor prezentate în decursul anilor. Fotografii, diplome, afișe, schițe de costume, grafice și cifre, hărți, tăieturi din ziare din țară și de peste hotare, sînt exponate ce punctează cei 17 ani de existență ai Ansamblului, zecile de mii de ore ale repetițiilor și spectacolelor, lunile de turnee în țară și peste hotare.

Spectatorul aflat în foaierul sălii C.C.S. răsfoiește „paginile" repertoriului bogat al ansamblului. Iată panoul dedicat spectacolului „Sărbătoarea primăverii", balet românesc cu tematică muncitorească. Coregrafia Floriei Capsali și a lui Mitiță Dumitrescu, pe muzica lui Florin Comișel, i-a inspirat maestrului Tudor Arghezi o tabletă entuziastă.

Urmează apoi alte file din istoria spectacolelor: „Balada patriei" dedicată celui de-al III-lea Congres al Partidului, „Slavă Partidului nostru", poemul muzical-coregrafic pus în scenă cu prilejul celei de-a 40-a aniversări a Partidului. Muzicii și dansului li s-au asociat în aceste spectacole versurile poeților Dan Deșliu și Victor Tulbure.

De altfel colaborarea Ansamblului C.C.S. cu creatori prețuiți a devenit tradițională. Mihail Jora a compus pentru acest ansamblu, cunoscutul său balet „Cînd strugurii se coc".

Actuala stagiune a adus trei noi premiere, alte două fiind

P. SLĂVESCU

(Continuare în pag. a 8-a)

Revedere

DUPĂ 24 DE ANI

Imre Ianoș strînse cu duioșie la piept trupul firav al mamei sale. Aceasta se pierduse cu totul. Își privi lung fiul, îi mîngîie fața, tîmplele, îl sărută.

La această întîlnire puțin obișnuită asistă un singur martor: lucrătorul de miliție Kassai Elisabeta. Ca una care a contribuit la cercetarea și elucidarea acestui caz și, totodată, ca mamă și ea, tovarășa Kassai trăia din plin emoția Barbarei Borbely și a fiului regăsit.

★

Imre Ianoș n-a putut pînă acum — ca atîția alți copii — să rostească cuvîntul „mamă". Deși este acum un tînăr în toată firea, cei 25 de ani ai săi i-a trăit fără părinți.

Barbara Borbely l-a născut pe micul Ianoș cînd avea 17 ani, în 1939. Era, pe atunci, servitoare, muncea — din zori și pînă în noapte — pe la cei avuți.

Un an întreg, sărmana Barbara și-a păstrat — cu mari sacrificii — copilașul. Stăpînii însă a trebuit să-i schimbe rînd pe rînd, pentru că acestora nu le plăcea să audă scîncetul copilului, nu le convenea s-o vadă pe Barbara „irosindu-și timpul" pentru a-și îngriji odrasla. Și așa, într-o zi, s-a pomenit că nu mai e primită nicăieri, la nici o casă. Disperată, s-a dus cu copilul la orfelinat și l-a încredințat celor de-acolo.

De atunci, Ianoș a avut o sumedenie de părinți, dar nici unul adevărat; aceasta, întrucît a fost tre-

S. MIRCESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

Echipa de handbaliști români la sosirea pe aeroport. **Fotografia: Mihai POPESCU**

HANDBALIȘTII ROMÂNI DIN NOU CAMPIONI MONDIALI

Era în toamna anului 1955. Un grup foarte restrîns de spectatori s-a adunat în tribunele terenului I.T.B. din Capitală atras de primul meci internațional de handbal în 7 pe care-l susținea o echipă românească. A fost o întîlnire amicală, mai bine zis o demonstrație a echipei „Dukla"-Praga în compania formației „Steaua". Jucătorii cehi au cîștigat cele două meciuri susținute cu 35—6 și 30—15.

De atunci au trecut mai puțin de 9 ani și iată că echipa noastră reprezentativă cucerește titlul suprem chiar pe terenul jucătorilor cehoslovaci clasați pe locul III. Concluzia se impune de la sine: handbalul românesc a progresat uimitor de repede într-un interval de timp relativ scurt, ajungînd astăzi să domine arena mondială cu o autoritate

I. BOCIOACĂ

(Continuare în pag. a 5-a)

Există valori artistice pe care conștiința noastră le asimilează prezențelor eterne ale naturii.

Napolitanul s-a obișnuit să afle în ambianța orașului natal silueta impunătoare a Vezuviului, londonezul nu-și poate închipui capitala britanică fără apele încețoșate ale Tamisei, iar oamenii de pe Valea Prahovei noastre știu că în fiecare

Michelangelo

dimineață soarele întîlnește aceleași piscuri ale Bucegilor. Un Dante, un Shakespeare, un Leonardo da Vinci sau un Michelangelo reprezintă, în configurația culturii universale tot atîtea repere statornice, fără de care este aproape cu neputință să ne imaginăm drumul spre desăvîrșire al literaturii, al artelor plastice și însăși noțiunea de cultură.

Indărătul creației lor nepieritoare, se proiectează, asemenea unei umbre, uneori fără contururi precise, la hotarul dintre istorie și legendă, amintirea unei obișnuite vieți omenești, plină de bucurii și amaruri, de lumini și umbre...

Michelangelo s-a născut la 6 martie 1475, în localitatea Caprese din ținutul Arezzo. Tatăl său, Ludo-

Boris BUZILA

(Continuare în pag. a 3-a)

MICHELANGELO: Sibilă delfică — Plafonul Capelei Sixtine

ACCELERAT fără locuri

Ne-am întîlnit deunăzi, față-n față, în mijlocul drumului. N-am văzut-o, cred, de cinci sau șase ani, dar mi se adresează ca și cînd ne-am fi despărțit ieri.

— Bine că te văd. Am să-ți dau un subiect grozav. Tot la ziar lucrezi? Încuviințez din cap cu un zîmbet pe care-l înțelege în felul ei.

— Iartă-mă, sînt cam zăpăcită, am mai citit desigur cîte ceva... E un subiect tare! Dar hai să facem cîțiva pași. Nu pot vorbi cînd stau pe loc, parcă-mi amorțește creierul.

Acum mi-o amintesc precis: am făcut cîndva niște cursuri împreună și tot așa era, nerăbdătoare, fără astîmpăr. „Bate-mă, omoară-mă, — spunea ea — dar pe mine statul pe loc, în bancă, mă paralizează. Știu, e absurd ce spun, dar cred că dacă lecțiile s-ar preda din mers, eu aș fi premiantă".

A rămas neschimbată, cu ceva bărbătesc în purtări, dar nu mă pot opri să nu remarc:

— Ai stat totuși cîțiva anișori în bancă.

— Am stat cu facultate cu tot 16, dar numai eu știu cum. Acum însă, pe șantier mă simt liberă și ușoară ca păsările cerului.

— Tehnica „zborului" ai învățat-o însă la școală...

— Vrei neapărat să ai dreptate? Bine, fie! Dar pe șantier mă simt cu adevărat în elementul meu. Probabil că eu trebuia să fiu bărbat, mama a încurcat ceva dar asta sînt: îmi place șantierul. Unde mai pui că noi, adică întreprinderea, avem șantiere în toată țara și fac călătorii destul de des. Tocmai despre o asemenea călătorie vreau să-ți vorbesc. Mă asculți?

— Da, sînt foarte atentă.

— Ce-i azi? Marți? Da, azi e săptămîna. Marțea trecută m-am urcat în trenul de Constanța, accelerat fără locuri. Trebuia să ajung urgent și alt tren potrivit nu era. Aveam o singură valiză, mică, de voiaj. Trec printre cei de pe coridor și cercetez fiecare compartiment cu obișnuita întrebare: „Aveți un loc liber, vă rog?". Mai mult ca să-mi plasez undeva valizoara. Într-unul mi se răspunde că nu, în al doilea mi se pare, pînă la urmă nu era nici acolo. Ocupantul era pe coridor. În sfîrșit știi cum se întîmplă uneori lucrurile astea.

— Știu.

— Eram încă destul de calmă. Pînă cînd... stai să vezi cum s-a întîmplat. Deschid ușa unui compartiment în care erau cîteva locuri neocupate și întreb:

— Aveți vă rog un loc liber?

Tăcere. Cei cîțiva călători își făceau fiecare de lucru cu ceva. Unul dezlega cuvinte încrucișate, altul citea o

Ana CRISTEA

(Continuare în pag. a 7-a)

UNA PE SĂPTĂMÎNA

A început campionatul de fotbal

— Azi am fost criticat în ședință că nu prea merg pe teren. Așa că, de duminică...

Desen de Rik AUERBACH

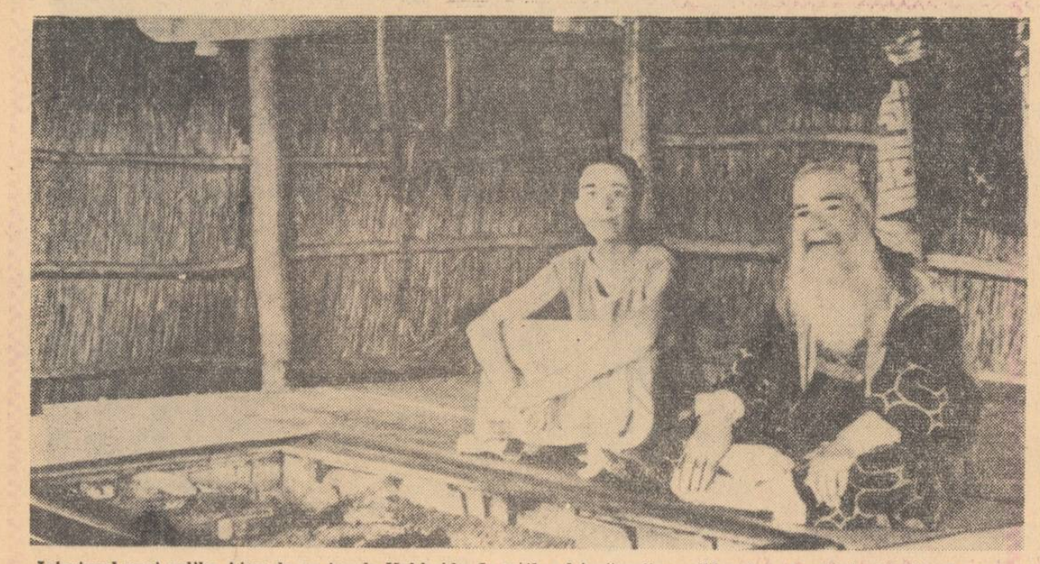

Interiorul unei colibe Ainu de pe insula Hokkaido. In mijlocul încăperii se află vatra deschisă, lipsită de coș, lîngă care stau locatarii colibei.

Enigma populației AINU

In Hokkaido, insula cea mai nordică a arhipelagului Nipon, trăiește o populație de numai aproximativ 18.000 de oameni, cu totul deosebită de restul populației japoneze. Ea se numește Ainu și e considerată a reprezenta ultimele rămășițe ale vechilor băștinași ai Japoniei. Ainu au pielea albă asemenea europenilor și le lipsesc, atît „cuta mongolă" cît și „pata mongolă", acea pată de culoare închisă în regiunea sacrală, caracteristică tuturor celor de rasă galbenă.

Vraciul din satul Nibutanti, locuit de populație Ainu, în costumul său pitoresc

Existența acestei populații albe ce trăiește de mii și mii de ani în mijlocul unui teritoriu imens, locuit de rasa galbenă, continuă să constituie o enigmă pentru etnologi, care n-au reușit să descopere proveniența lor — patria originară de unde au ajuns în extremitatea de est a Asiei, cu multe milenii în urmă. Ceea ce se știe. este că acum o mie de ani și mai bine mai erau și în alte insule japoneze ainuși care s-au retras, însă, cu timpul, tot mai spre nord pînă la Hokkaido, unde trăiesc azi, relativ izolați de restul populației, în condiții aspre (iarna temperatura coboară pînă la minus 40 de grade) și destul de primitive, ocupîndu-se mai ales cu pescuitul și vînatul. Satele ainu, legate între ele prin drumuri desfundate, aproape nepracticabile în anotimpurile umede, sînt compuse din colibe lipsite de coșuri, din care fumul, ce se adună în interior din vetrele deschise așezate în mijlocul încăperii, iese prin niște deschizături făcute sub acoperiș.

Această izolare explică în parte și faptul că populația Ainu și-a păstrat obiceiuri, credințe și tradiții din vremuri străvechi. Multe din ele sînt cît se poate de ciudate...

Un asemenea obicei e, de pildă, „sărbătoarea ursilor". Pentru populația Ainu ursul este un animal sfînt, un totem, obiect al unei deosebit de ciudate adorații. In mitologia lor, ursul figurează ca trimis al zeilor și de aceea el are dreptul la o moarte rituală, în cadrul unei ceremonii ce are loc o dată pe an. Spre sfîrșitul iernii, vînătorii Ainu prind în pădure pui de urși pe care-i aduc în sat. Puii sînt crescuți apoi într-o cușcă, de o femeie care-i hrănește, uneori chiar cu lapte de mamă, ca pe sugari. Mai tîrziu ursul e pregătit pentru sacrificiu și apoi jertfit într-un cadru solemn. Pentru femeia care l-a crescut urmează o perioadă de doliu. După uciderea ursului, toți cei ce asistă la ceremonie beau din sîngele cald al animalului, considerînd că acesta le întărește forțele, iar apoi îl mănîncă. (Ainu este singurul popor care crește un animal totem pe care-l mănîncă mai tîrziu, în cadrul unei solemnități). Ei nutresc credința că sufletul ursului sacrificat se duce la zei și apoi se întoarce din nou pe pămînt pentru a le transmite oamenilor mulțumirile acestora.

Cultul morților are de asemenea aspecte interesante. Înmormîntarea are loc a doua zi după deces. In cursul ceremoniei funebre, la căpătîiul mortului se perindă bocitoare care-l plîng tot timpul pe cel dispărut dintre vii. De altfel întreaga asistență participă la plîns. Bărbații se lovesc unii pe alții cu niște maiuri de lemn pentru a se putea încadra mai bine în atmosfera de durere generală.

Mortul e îngropat în pămînt fără sicriu. Ainușii se tem de sicrie; ei consideră că cel decedat s-ar înăbuși în lumea de apoi dacă ar fi pus într-un sicriu de lemn și sufletul său ar fi împiedicat să se desprindă de trup.

În cadrul ceremoniei funebre, vraciul satului joacă un rol de frunte. Lui îi revine sarcina de a reține sufletul fugar al mortului, în trecerea sa printre cei vii. Aceasta se face prin rugăciuni și descîntece menite să invoce și să îmblînzească spiritul celui mort care ocupă locul cel mai înalt în ierarhia zeităților populației Ainu. În acest scop sînt folosite bastoane fetiș și un baston pentru libațiune denumit „iku pasui", înmuiat în prealabil într-un vas cu rachiu, rachiu cu care e stropit apoi focul din vatră.

Vraciul satului are un important rol de împlinit și după nașterea copiilor Ainu. El le scoate, prin tăiere cu un fel de bisturiu special, grăsimea din partea de sus a coapsei. Această pentru a feri, spun ainușii, respectiva parte a corpului de congestie. Mamele ainu consideră că datorită acestei operații copiii stau mai liniștiți cînd sînt alăptați. Această procedură e legată de concepția ainușilor că, corpul omenesc nu este încă desăvîrșit la naștere și trebuie, deci, îmbunătățit, înfrumusețat și desăvîrșit ulterior. Din această credință a izvorît și obiceiul practicat pînă nu de mult de a tatua fetele în jurul gurii prin tăieturi făcute pe buze peste care se turna funingine din coajă de mesteacăn. Tatuajul era menit să substituie lipsa mustăților la femei, o lipsă regretabilă conform credinței ainușilor care consideră podoaba capilară bogată și părul în general ca un atribut al frumuseții. Inainte, nici o fată Ainu nu reușea să se mărite dacă nu avea respectivul tatuaj în jurul gurii. Dar, dat fiind că autoritățile japoneze au interzis această tatuare încă cu vreo sută de ani în urmă, obiceiul (care s-a mai practicat în secret, mult timp de atunci) a început să dispară.

De altfel și ainușii sînt pe cale de dispariție. In cursul veacurilor mulți dintre ei s-au asimilat cu japonezii și, în ciuda izolării în care trăiesc cele cîteva mii de descendenți ai acestei străvechi populații a Japoniei, dispariția ei totală nu mai este decît o problemă de timp.

Iată cîteva obiecte de lemn folosite de populația Ainu pentru exercitarea cultului: un baston fetiș cu măciulia din span de lemn (în stînga fotografiei) care împreună cu bastonul pentru libațiune denumit „iku pasui" (în dreapta) sînt folosite la ceremoniile funebre. Figurile sculptate din lemn (în mijloc) sînt menite să-i îmblînzească pe zei.

„Cununie" la... spital

Cea de-a 30-a luptă a tînărului toreador Emilio Oliva a avut un sfîrșit tragic. Toreadorul era gata să-și împlinte spada în taurul furios cînd, pe neașteptate, animalul se dădu înapoi: se năpusti și într-o clipită luîndu-l în coarne îl trînti departe în arenă pe nefericitul toreador. În stare disperată Emilio Oliva (în vîrstă de 25 de ani) a fost transportat la spitalul special din Madrid.

După cîtva timp, în fața spitalului se opri un alai de nuntă însoțit de operatori ai studioului de televiziune din Madrid, de cronicari cinematografici. Cei sosiți, printre care se afla și mireasa s-au dus la căpătîiul toreadorului grav rănit. Înaintea tuturor venea, făcîndu-și loc, impresarul lui Emilio. Se oficie cununia dintre tînără și Emilio Oliva. Bolnavul nici nu-și dădea seama ce se întîmplă. Întreaga procedură a fost filmată. Deși în stare foarte gravă toreadorul rămase în viață și cînd se trezi din starea de inconștiență și văzu verigheta în deget, rămase foarte mirat. Ținea bine minte că nu a răspuns niciodată „da" la întrebarea dacă vrea s-o ia în căsătorie pe acea tînără de 19 ani. Ulterior s-a aflat că organizatorul acestei sinistre farse a fost impresarul toreadorului. Convins că Emilio va muri, el a urmărit să cîștige încă o dată o sumă mare de bani de pe urma lui, înscenînd senzaționala cununie.

VIAȚA NOUĂ a unei insule vechi

Corespondență pentru „Magazin"

Insula Kihnu este mai degrabă o insuliță. În trei ore poate fi străbătută mergînd pe jos în pas domol. Nu se găsesc aici niciun fel de priveliști deosebite. Dune de nisip și bolovănișuri sure. Pe litoral, pini singuratici încovoiați de vînt. Spre interiorul insulei se găsesc păduri cu arbori înalți și drepți asemenea catargelor. Dacă mai adăugăm desișurile de ienupăr, am zugrăvit întreaga natură a insulei Kihnu, modestă și minunată în simplitatea sa.

Aici pe insulă trăiesc din vremuri ce se pierd în negura trecutului foarte îndepărtat, pescari, oameni harnici, răbdători și curajoși. Kihnu era considerat întotdeauna o fundătură a Estoniei de altădată iar insularii erau numiți fără nici o jenă, chiar în presă, sălbatici. Sălbatici! Locuitorii de pe insulă trăiau în izolare, veneau rareori pe continent, nu știau ce înseamnă teatru sau cinema, nu cunoșteau existența bibliotecilor și purtau străvechiul lor port național. Despre cei de pe insulă circulau cele mai hazlii anecdote.

Aceste anecdote ajungeau și la insulari. Am auzit și eu cîteva de la un bătrîn pescar, Iuku Vezica, care la rîndul său le-a auzit de la negustorii de pește care veneau la Kihnu cu treburi.

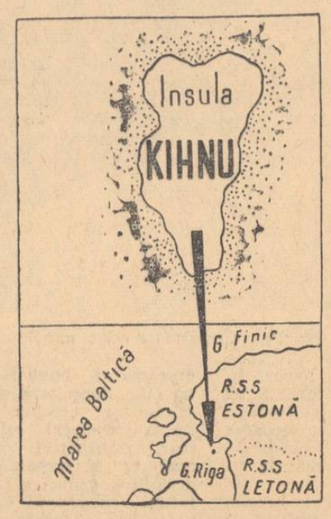

— Nu ne erau pe plac aceste născociri pe seama noastră — mi-a spus Iuku. Multe erau jignitoare însă trebuia să le ascultăm. De negustori depindea viața noastră.

Toate acestea aparțin de mult trecutului.

În ultimii 20 de ani, Kihnu a devenit cu totul alta. Din vechea insulă nu au rămas decît dunele, pinii și bolovănișurile. Vechile case ale pescarilor aproape că nu s-au păstrat deloc. Locuitorii stau acum în căsuțe noi, spațioase și cochete, cu ferestre largi. În trecut în astfel de case stăteau cei cîțiva bogătași din Kihnu.

Pescarii de pe insulă sînt uniți într-un artel care dispune de o flotă de pescuit, de traulere, de sute de bărci cu motor, de suficiente scule de pescuit, lucrate din materiale trainice. Intr-o lună, pescarii din Kihnu obțin acum o cantitate de pește pe care altădată o pescuiau într-un an. Nu există grijă în ce privește vinderea peștelui. Centrul de recepție funcționează chiar aici pe insulă, iar prețurile de achiziții sînt ferme, indiferent de cantitatea de pește realizată. Într-o singură zi centrul poate recepționa și prelucra peste 60 tone de pește. În primăvara anului trecut am fost de față la o astfel de recepționare. Marea fusese neobișnuit de darnică în acele zile. Pescarii se întorceau zi de zi cu rezultate bune. La debarcader părea că totul, în jur, licărește de argintul solzilor de hamsii. În două săptămîni pescarii au obținut o producție de pește cît altădată într-un an. Părea că toată lumea trebuie să fie bucuroasă. Însă responsabilul centrului de recepție s-a apucat cu mîinile de cap. Ce să facă cu atîta pește „neprevăzut"? A cerut „ajutor" pe cale telefonică și i s-au trimis trei vase frigorifere care au preluat și prelucrat peste 2 000 tone de pește.

Colhozul se îmbogățește neîncetat, anul trecut veniturile sale nete au fost de 250 mii de ruble noi. El are o centrală electrică proprie, instalații de refrigerare, un magazin bine aprovizionat, un club, o școală de nouă ani, un spital, o bibliotecă cu un fond de 11.000 de volume, un laborator agricol. Toate acestea au fost construite cu fondurile colhozului.

Femeile din Kihnu știu să aprecieze tehnica. Nu de mult s-au plîns președintelui sovietului sătesc că în magazinele lor nu prea se găsesc mașini de spălat rufe. Vor să aibă timp liber mai mult ca să-l folosească pentru activități culturale, să stea în fața televizorului sau pur și simplu să citească.

Corul cîntăreților din Kihnu este vestit în întreaga Uniune Sovietică fiind un participant nelipsit de la festivalurile de muzică populară. Există în Kihnu și dansatori și muzicanți vestiți și — nici nu se putea altfel — sportivi. În toți anii dinaintea celui de-al doilea război mondial, numai patru băieți din Kihnu absolviseră școala de 7 ani. Erau „intelectualii" satului. Astăzi pe insulari nu-i mai poți impresiona prin studii universitare. Eduard Kaze, inginer naval, este originar din Kihnu, la fel ca și Jan Taigaian, absolvent al Institutului Politehnic din Tallin, inginer șef la o mare întreprindere din Estonia. Ellen Innis a absolvit facultatea de fizică-matematică a Universității din Tartu și predă matematica la școala din Kihnu.

Mai de mult, legătura dintre insulă și restul continentului era înfăptuită pe o singură cale. Cu ajutorul negustorilor de pește. Cine altul ar fi avut chef să se deplaseze pînă aici? Astăzi, mica insulă este legată prin mii de fire nu numai de Estonia, dar de întreaga Uniune Sovietică. Ziarele au relatat nu o dată milioanelor de cititori sovietici despre pescarii de pe această mică insulă estoniană. Toți au aflat numele celor mai buni truditori ai mării — Georg Lalu, Iuku Vezica, Endel Saar și alții. Pe insulă nu există nici o casă în care poștașul să nu aducă ziare și reviste. Insula este deseori vizitată de artiști, de oameni de știință și ziariști din Estonia, din restul Uniunii Sovietice, iar insularii la rîndul lor călătoresc și ei.

M-am întîlnit nu de mult la Tallin cu un cunoscut din Kihnu, Paul Kaster, motorist la instalațiile de refrigerare. Însă a venit în capitală cu alte însărcinări.

— Am misiunea să contractez un spectacol al Filarmonicii de Stat la noi în Kihnu, îmi povesti el nu fără mîndrie. Sărbătorim în curînd aniversarea colhozului și vrem să organizăm ceva demn de această sărbătoare a noastră. Oamenii mi-au dat această însărcinare.

Aici am să-mi încheie relatarea despre viața nouă a acestei insule mici și despre oamenii ei.

Tamara TOMBERG
coresp. A.P.N.

De prin toate colțurile

PRIVIȚI fotografia de mai jos. Nu e o luptă între doi giganți sau poziția unor animale înainte de încăierare. Nu, doi rinoceri din parcul zoologic de la Dresda „se salută".

SOCIETATEA FRANCEZĂ pentru protecția animalelor și-a pus drept scop să ușureze întoarcerea în Europa a păsărilor migratoare.

Locurile rămase libere în avioanele de pe linia Dakar-Paris vor fi folosite de acum înainte pentru transportul păsărilor călătoare.

●

UN SUEDEZ în vîrstă de 83 de ani a devenit tată pentru a 12-a oară. Emil Blixt, acesta este numele lui, s-a căsătorit cu soția sa Viola, în 1941. El era atunci în vîrstă de 60 de ani, iar soția în vîrstă de... 17 ani. Soții au în prezent 12 copii, cinci fete și șapte băieți. Toți băieții au același nume — Knut, iar toate fetele se numesc Vila.

●

POLIȚIȘTII care fac de serviciu în clădirea Tribunalului din Los Angeles au fost intrigați de atitudinea ciudată a liliecilor — locatarii podului clădirii. Odată în plină zi, animalele au ieșit în număr mare din ascunzișurile lor. Misterul a fost lămurit atunci cînd s-a aflat că liliecii s-au „înfruptat" dintr-o cantitate de stupefiante confiscate de la contrabandiști și depozitate în pod. Astfel amețiți, ei nu mai puteau distinge între zi și noapte.

●

CERCETATORI de la Academia de Științe din R.P. Ungară au arătat că în medie omul pierde pe zi o oră pentru vorbire. Dacă considerăm că omul trăiește în medie 60 de ani, înseamnă, potrivit celor afirmate de cercetătorii unguri, că aproximativ 30 de luni din viața sa, omul și-le trăiește... vorbind. Dacă s-ar publica tot ce vorbește un om în decurs de 60 de ani, ar fi nevoie de 1 000 de volume a 500 de pagini fiecare.

●

LA UN CONCURS al celor mai buni tăietori de pădure din Franța în finală a ajuns Elenn Pelligrim din o-

rașul Thisy. Această reprezentantă a obținut un număr de puncte superior celui obținut de mulți bărbați.

●

O FIRMA FRANCEZA a realizat un deșteptător original. La ora la care a fost pus să sune, deșteptătorul sare de pe locul său (de obicei noptiera) și împroașcă un fel de apă de colonie sau tabac de prizat. Dacă totuși omul nostru nu s-a trezit, deșteptătorul începe să bată pasul — adică imită zgomotul unor pași ce răsună pe podea.

Antrenament... neobișnuit

Recunoașteți în una din cele două persoane din fotografia de mai sus pe Gina Lollobrigida? Postura în care a fost fotografiată ar putea lăsa să se creadă că s-a luat la harță sau că a fost surprinsă, cumva, în timpul turnării unui nou film.

Nimic din toate acestea!

Aflîndu-se în Japonia cu prilejul unei săptămîni a filmului italian, Gina Lollobrigida și-a petrecut timpul liber făcînd mai multe vizite, una dintre ele la clubul sportiv Kotokan. În timpul vizitei actriței, la club aveau tocmai loc antrenamentele de judo. La insistențele Ginei, o tînără specialistă s-a oferit s-o învețe pe artistă cîteva din tainele acestui sport. Fotografia redă tocmai momentul cînd Gina învață o priză clasică.

Eleva, după cum se vede, zîmbește. Reporterul care a însoțit-o pe actrița italiană nu precizează însă dacă ea a mai rămas la fel de zîmbitoare și după ce a simțit efectul primei mișcări de judo...

Un fals căutător de aur

In piața Martin din centrul orașului australian Sydney a avut loc, de curînd, o scenă cu totul ieșită din comun. O limuzină elegantă s-a oprit în plină piață, într-un loc unde parcajul este interzis. Din ea a coborît un domn bine îmbrăcat în care trecătorii au recunoscut de îndată un binecunoscut om de afaceri din localitate. In loc să se îndrepte spre birourile sale aflate într-o clădire din această piață, omul a scos din limuzină patru piroane mari de cupru pe care le-a bătut cu un ciocan în asfaltul pieții, astfel încît linia imaginară care unea cele patru piroane să formeze un dreptunghi ce încadra perfect automobilul.

Odată cu trecătorii, atrași de această scenă neobișnuită, s-a apropiat de mașină și un polițist. La întrebarea sa: ce faceți aici? — omul de afaceri, foarte calm, și-a scos din buzunar portvizitul și din el un document prevăzut cu o serie de ștampile oficiale pe care i l-a înmînat, la fel de calm, polițistului. Acesta a citit documentul cu ochii dilatați de mirare, a dus mîna la cozoroc salutînd politicos dar nedumerit.

Ce era documentul?

Oricît de curios s-ar părea, era o licență pentru explorarea de zăcăminte metalifere care autoriza pe domnul respectiv, contra plății unei sume infime, să întreprindă, pe un anume teren, proprietate a statului, forări în vederea căutării și descoperirii de zăcăminte minerale. Documentul îi dădea de asemenea dreptul să depoziteze pe acel teren uneltele sale de forare și celelalte ustensile necesare explorării.

— Bine, dar automobilul? — a întrebat polițistul. El nu-și revenise încă din mirare, deoarece știa că au apus de mult vremurile cînd țara sa, Australia, era străbătută, în lung și în lat de „căutătorii de aur" care scormoneau febril pămîntul „celui mai tînăr continent" pentru descoperirea comorilor minerale prin care sperau să se îmbogățească peste noapte.

— Automobilul, i-a explicat la fel de calm omul de afaceri, este și el o unealtă de forare. Cu motorul lui voi pune în mișcare mașina de forat. În consecință am dreptul să-l țin pe teritoriul pentru care am primit licența de explorare.

Polițistul, oarecum dezorientat, a făcut stînga-mprejur și a plecat să-și anunțe superiorii de ciudățenia peste care dăduse. Cît privește pe omul de afaceri, după ce bătuse piroanele și pusese ciocanul înapoi în mașină, s-a îndreptat, bine dispus, spre birourile sale unde și-a văzut de treabă.

N-a trecut mult timp și trecătorii, care asistaseră la neobișnuita scenă, au aflat și tîlcul celor întîmplate. Omul de afaceri n-a avut nici cea mai vagă intenție să scurme pămîntul pentru a căuta aur sau alte metale. Ceea ce căuta el era pur și simplu o posibilitate de a-și... parca mașina mai comod, în imediata apropiere a birourilor sale din piața Martin, unde parcajul e interzis. Amenzile repetate și mereu mai mari pe care le-a plătit, confiscarea în mai multe rînduri a limuzinei sale, citarea în fața instanțelor precum și alte neplăceri de pe urma continuei încălcări a interdicției de parcare, l-au determinat pe improvizatul geolog din Sydney să caute, în labirintul legislației țării, o... spărtură prin care să-și strecoare... automobilul în piața Martin.

Căutările sale au fost răsplătite cînd a dat peste o lege a minerității datînd din secolul trecut, de pe vremea „beției aurului", lege pe baza căreia a reușit, prin legăturile de care dispunea, să obțină licența pe care a prezentat-o polițistului.

Cît îl privește pe acesta din urmă, raportul său, probabil dat fiind ciudățenia celor relatate, a început să circule mai repede decît era de așteptat pe căile întortocheate ce duc de la o instanță la alta și a ajuns foarte curînd pe masa ministrului de justiție, prieten al omului de afaceri cu pricina. Ministrul l-a sunat pe amicul său la telefon și i-a adus la cunoștință că incursiunea sa în legislație a fost defectuoasă. Aceasta, pentru că a ignorat existența unei alte legi, conform căreia guvernul țării are dreptul să emită o ordonanță specială în cazul cînd cineva, abuzînd de o lege oarecare, tulbură circulația sau viața economică a țării. Or în cazul de față tulburarea circulației era evidentă. In plus, i-a atras atenția ministrul, cel în cauză trebuie să suporte și cheltuielile pentru emiterea amintitei ordonanțe speciale. Și ele nu sînt neglijabile dacă se ține seama că o asemenea ordonanță trebuie aprobată de Parlament, ai cărui membri — aflați atunci cînd s-a petrecut întîmplarea, în vacanță — trebuie convocați în mod special. Evident că așa ceva costă, chiar dacă s-ar ține seama numai de spezele de deplasare a 200 de deputați...

E clar că omul de afaceri s-a lăsat repede convins că e totuși mai convenabil să plătească amenzi, fie ele chiar și repetate.

A. S.

Michelangelo

(Urmare din pag. 1)

vico Buonarotti, un nobil scăpătat, nutrindu-şi ambiţiile aristocratice cu convingerea neconfirmată pînă în ziua de astăzi că se trage din ilustra familie a conţilor de Canosa, era pe atunci prim-magistrat al comunelor Caprese şi Chiusi.

Mama, fiinţă bolnăvicioasă, care avea să se stingă de timpuriu, îşi încredinţă fiul, încă de la naştere, unei femei din Settignano, nevasta unui cioplitor în piatră, ceea ce avea să-l facă pe Michelangelo să spună mai tîrziu că a supt meseria o dată cu laptele doicii...

Ce gînd năstruşnic va fi pus stăpînire pe adolescentul de 13 ani, maturizat precoce de vitregia unei copilării lipsită de căldura maternă, care declară într-o bună zi, spre uimirea părintelui său că vrea să se facă pictor?

În alte împrejurări Ludovico Buonarotti s-ar fi împotrivit cu şi mai mare înverşunare ideii ca fiul său să îmbrăţişeze o îndeletnicire viitoare, neîndoielnice promisiuni. Un ochi estetic versat îşi putea da seama cu uşurinţă că tînărul negricios şi taciturn este stăpîn pe un talent cu totul deosebit şi acest ochi a aparţinut principelui florentin Lorenzo de Medicis, supranumit Magnificul. Acesta îl văzu în grădinile San Marco sculptînd un cap de faun, după o operă antică. Faunul, care aducea mai mult cu o caricatură grotescă de bătrîn din împrejurimile Florenţei, s-a bucurat de preţuirea principelui.

Şi astfel, la 15 ani, adolescentul care se deprinsese să privească lumea grav şi iscoditor, ajunge să se bucure de ospitalitatea luminatului protector al artelor, Lorenzo de Medicis în al cărui palat ardea zi şi noapte o flacără sub bustul lui Platon... Adunaţi sub binevoitoarea ocrotire a lui Laurenţiu Magnificul, un mănunchi de artişti entuziaşti caută să reînvie tradiţiile umaniste ale antichităţii eline. Era o vreme cînd, la hotarul dintre întunecatul ev mediu şi zorile Renaşterii se înfruntau două Florenţe: Florenţa pe cît de „neserioasă" pe atît de puţin rentabilă. Între timp însă, fostul „podestat", care locuia acum la Florenţa, sărăcise de-a binelea şi, fiindcă Michelangelo refuzase categoric cariera de negustor, pe care căuta să i-o impună, pentru descendentul unei familii cu blazon, Ludovico îşi dete consimţămîntul ca fiul său să intre ucenic la maestrul Domenico Ghirlandajo, care picta în vremea aceea pereţii bisericii Santa Maria Novella, semnînd în acest sens un contract pe trei ani.

MICHELANGELO: Lorenzo de Medici „Il pensieroso"

Biografii aceluia care avea să devină unul din cei mai iluştri sculptori, pictori, arhitecţi şi poeţi ai Renaşterii, dintre care Georgio Vasari a avut şansa să se afle chiar în preajma sa, au alimentat din belşug imaginea tradiţională a copilului precoce, care la vîrsta cînd alţii nu părăsiseră încă jocurile naive ale copilăriei, picta cu mînă de maestru, uimindu-i pe cei din jur.

Aşa va fi fost, de bună seamă; dar ceea ce ne apare ca un lucru infinit mai semnificativ decît îndemînarea spectaculoasă a pictorului precoce, este atracţia acestuia către izvoarele de inspiraţie ale vieţii, refuzul lui de a se supune canoanelor rigide, oroarea faţă de convenţiile unui meşteşugism hieratic, lipsit de fiorul autentic al vieţii, în profitul unei arte clocotitoare, plină de energie şi dramatism interior. Divergenţele dintre Ghirlandajo şi tînărul său discipol apar atunci cînd cel dintîi se arată a fi un conservator înverşunat; Michelangelo nu recunoaşte alte norme decît cele care decurg din viaţa însăşi. Cînd maestrul îi încredinţează copierea unui desen cu subiect religios, aparţinînd germanului Schöngauer, „Ispitirea sfîntului Antonie", Michelangelo angajează o aprigă controversă cu Ghirlandajo, susţinîndu-şi refuzul de a desena nişte.. peşti, în maniera impusă de tradiţie, cu argumentul de a se fi dus anume la piaţa de peşte, pentru a schiţa după natură ochii, solzii, aripioarele înotătoarelor, cu scopul de a rectifica astfel modelul german...

Deşi adevăratul debut încă nu avusese loc, primele manifestări artistice ale lui Michelangelo, desfăşurate sub semnul noutăţii şi îndrăznelii, purtau în ele, aşa cum poartă florile pomilor făgăduinţa roadelor elegantă şi rafinată, îndrăgostită de frumos a lui Lorenzo de Medicis, Botticelli şi Machiavel şi Florenţa misticismului halucinant al lui Savonarola, fanaticul „cu profil de taur şi priviri însingerate" care îşi punea călugării să dănţuiască împrejurul rugurilor pe care se mistuiau operele de artă.

Dilema alegerii unei atitudini între aceste două Florenţe aproape că nici nu se punea pentru tînărul care, în mijlocul atmosferei sumbre, plină de cîntece funebre, recviemuri şi procesiuni, cioplеşte în piatră un Cupidon, ca un omagiu adus vieţii, luminii, dragostei.

Era atît de „păgîn" şi atît de „antic" acest Cupidon încît, supus unei nevinovate mistificări, respectiv suflat cu patina vechimii, statuia a putut trece o vreme drept o antichitate adevărată. Înşelătoria, săvîrşită pe cît se pare de un anticar, a fost descoperită, după ce, într-un fel, îşi făcuse efectul, introducîndu-l pe autorul ei în cercurile artistice din Roma unde realizează pentru început un Bacchus şi celebra „Coborîre de pe cruce" (1498—1501) păstrată astăzi în Catedrala Sf. Petru din Roma.

Această de pe urmă lucrare marchează începutul gloriei lui Michelangelo, iar în istoria sculpturii o adevărată revoluţie. Grupul statuar înfăţişează o scenă biblică tratată şi pînă atunci de nenumărate ori în pictură şi sculptură. Corpul răstignitului, coborît de pe cruce, care a avut probabil drept model un cadavru, nu mai iradiază, ca în alte lucrări cu acelaşi subiect, seninătatea, calmul, maiestatea convenţională, ci dimpotrivă, o cumplită suferinţă, slăbiciune, epuizare, crisparea omului răpus de iminenţa morţii, trăsături prin excelenţă „necanonice", fapt care lasă să se înţeleagă limpede că adevăratul mesaj al operei rezidă în tragismul său general uman, nu în motivul evanghelic care a prilejuit-o.

Roma întreagă aleargă să privească sculptura, nemaicontenind cu laudele. La 26 de ani ţi-i număra atunci Michelangelo era încă puţin cunoscut şi, în legătură cu aceasta, legenda zice că expunerea în public a sculpturii îi aduse şi o amărăciune. Odată, se afla în mulţimea care privea statuia, cînd îi auzi pe nişte lombarzi atribuind opera lui Cristoforo Solari, zis Cocoşatul, din Milano. În cursul nopţii Michelangelo veni să-şi graveze numele pe bentiţa care susţine mantia fecioarei... Este singura piesă care poartă iscălitura artistului, gravată de mîna lui. Zadarnic i-ai căuta semnătura pe celelalte opere. Dar nobila şi prestigioasa lor paternitate este atît de evidentă încît acest sigiliu de garanţie al autorului devine de prisos. Cărui alt sculptor ai putea să-i atribui acel „David" (1501—1504) făcut pentru municipalitatea oraşului Florenţa; un David titanic, personificînd hotărîrea şi dîrzenia poporului, un David-Goliath în făptura căruia bogăţia interioară se îmbină cu forţa fizică? Sau cărui alt artist i-ar fi îzbutit grandioasele fresce ale Capelei sixtine, „Facerea lumii" (1508—1512) şi „Judecata de apoi" (1534—1541), cu acea extraordinară senzaţie de relief, a cărei taină o putea stăpîni numai mîna unui geniu care mînuia cu egală dibăcie penelul şi dalta!

Maestrul de ceremonii al papei Paul al III-lea, în prezenţa papei, care nu se arăta nici el prea mulţumit şi a lui Michelangelo, şi-a permis să spună despre cea de a doua compoziţie, la care artistul lucrase mai bine de şase ani, în epoca de zenit a maturităţii sale, că tablourile acelea şi-ar avea mai degrabă locul într-o tavernă decît într-o biserică. Ţinînd seama de mentalitatea vremii în deobşte, şi de aceea a potentaţilor zilei, înalţii prelaţi din partea cărora veneau „comenzile" adresate artistului, cuvintele „pudicului" maestru de ceremonii nu trebuie să ne surprindă. Figurile de îngeri, sfinţi, martiri, morţi, demoni, profeţi, sibile care populează pereţii capelei, figuri în care plastica şi mişcarea corpului omenesc sînt realizate cu o măiestrie neîntîlnită pînă atunci, impresionînd prin inegalabilul lor dinamism fizic şi sufletesc, nu au nimic din rigiditatea iconografiei tradiţionale.

MICHELANGELO: Autoportret

Adevărat „om al Renaşterii" Michelangelo a desfăşurat de-a lungul unei vieţi de aproape nouă decenii, o titanică activitate de sculptor, pictor, arhitect şi poet. Tenacitatea cu care a ştiut să răspundă întotdeauna impetuoaselor şi multilateralelor sale chemări, în atitea ramuri ale creaţiei, s-a însoţit de-a lungul întregii sale vieţi cu o pilduitoare probitate morală, cu o nestrămutată tărie de caracter.

Neîndoielnic, simpatiile generoase ale artistului s-au îndreptat spre cei mulţi şi asupriţi. Dovadă, faptul că într-un moment de restrişte pentru patria sa, el n-a pregetat să schimbe dalta sculptorului cu planşeta inginerului, oferindu-se să facă planurile fortificaţiilor Florenţei. În calitate de comisar general al fortificaţiilor, el apără oraşul timp de 11 luni împotriva unei armate de 36 mii de oameni, căreia i se împotriveau doar 13 mii de florentini. Michelangelo era în tot locul, îmbărbătîndu-i pe luptători, dregînd spărturile făcute în ziduri de tunurile duşmanilor. Pentru cei ce susţin că Michelangelo ar fi fost un mizantrop, gestul are darul să dezvăluie o abnegaţie izvorîtă dintr-o înaltă conştiinţă cetăţenească şi patriotică, din sentimentul unei profunde solidarităţi umane. Dacă în conştiinţa sa se vor fi ivit vreodată şi sentimente de nemulţumire faţă de lumea înconjurătoare, nemulţumirea aceea ţintea stări de lucruri şi identităţi precise.

Un poet necunoscut, inspirat din celebra statuie „Noaptea", din ansamblul mormîntului lui Lorenzo de Medicis a compus următoarele stihuri: *„Noaptea pe care o vezi că doarme aşa de dulce, a fost sculptată în marmura aceasta de un înger, şi pentru că doarme, trăieşte. Deşteapt-o dacă nu crezi şi ea îţi va vorbi".*

La care Michelangelo a răspuns: *„Dulce este să dormi şi, mai mult încă, să fii de marmură în vremea aceasta de mizerie şi ruşine. Să nu vezi nimic, să n-auzi nimic, este o mare fericire pentru mine. De aceea, ca să nu mă deştepţi, te rog vorbeşte încet".*

Aceste versuri arată cît se poate de limpede, faţă de cine anume se arăta „mizantrop" Michelangelo...

„Un fluviu calm şi impunător izvorăşte în apropiere de Caprese, străbate ţinutul Florenţei, şerpuieşte printre munţi şi văi, se lărgeşte în valuri majestuoase prin oraşul etern, oglindeşte în apele sale cetatea şi biserica papilor, urmîndu-şi apoi apele spre mare. Un copil grav şi calm văzu lumina zilei la Caprese, crescu în Florenţa, intră în „cetatea eternă" ca un creator puternic".

Aşa începe Emil Ludwig evocarea vieţii lui Michelangelo.

...Peste ani şi ani opera artistului de mai bine de patru ori centenar, trăieşte în peisajul culturii universale aşa cum apele Tibrului, la izvoarele căruia s-a născut, nu încetează să înfrumuseţeze peisajul Italiei sale natale...

Boris BUZILĂ

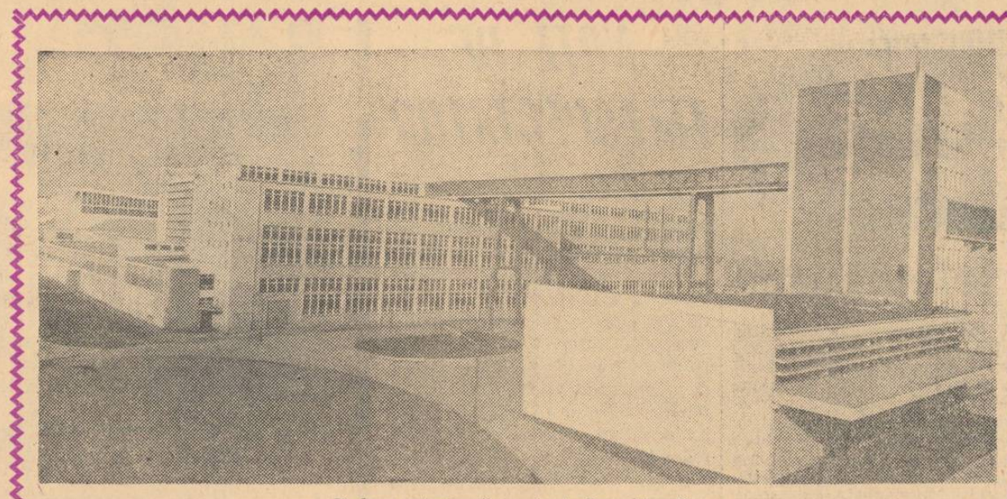

Vedere exterioară a uzinei „Danubiana".

Drumul hevelei româneşti

(Urmare din pag. 1)

ţia de amestec, dar nu intervin direct. Cine conduce atunci acest flux tehnologic atît de complicat, cine ordonă fiecare operaţie ce-l compune, succesiunea lor precisă?

Să încercăm să aflăm. Ne oprim lîngă o maşină care aduce întrucîtva cu una de scris. E doar mult mai mare. Aici sosesc de la serviciul tehnic al uzinei reţetele prescrise de amestec. În baza acestor indicaţii se execută la maşina lîngă care stăm perforarea unor cartele de carton. S-a transpus astfel pe cartela de carton, într-un anumit cod, reţeta de amestec primită înainte cu cîteva momente. Aparatele electronice sînt instalate în imediata apropiere a panourilor de comandă. Se deschide o uşiţă metalică şi în dispozitivul electronic se introduce cartela de carton perforată. Acesta „citeşte" ce i s-a indicat şi în final ordonă executarea operaţiilor care conduc la realizarea reţetei de amestec prescrise.

Poşta pneumatică — **Sîntem la capătul operaţiilor de amestec unde rezultă materialul din care se vor confecţiona anvelopele. Înainte însă ca acest material să pornească spre celelalte sectoare ale uzinei, intervine laboratorul de control rapid. Din fiecare şarjă de amestec definitiv se iau probe. Introduse în capsule metalice, acestea sînt expediate pe calea cea mai directă la sediul laboratorului. Drumul îl parcurg prin poşta pneumatică. Sînt nişte ţevi aeriene, ce se confundă pe alocuri cu cele tehnologice, prin care capsulele metalice cu probe ajung cu maximum de repeziciune la laborator. Tehniciana Mariana Georgescu primeşte poşta şi execută verificarea cerută. Amestecul fiecărei probe este examinat în funcţie de reţeta indicată. Totul durează între 3 şi 6 minute.**

Linia de calandrare — **Un val nesfîrşit de ţesătură de cord — viscoză parcurge mai bine de jumătate de kilometru printre rolele liniei de calandre, perfect întins, pînă să se întîlnească cu cauciucul venit pe benzi aeriene. De la un singur buton al sălii de comandă, tînărul maistru Paul Mateescu acţionează cele peste 200 de motoare ale liniei perfect sincronizate. Şi din întîlnirea aceasta dintre ţesătura deasă de mătase, cu banda de cauciuc, rezultă dificila operaţie de gumare a cordului.**

Stronţiu 90 semnalizează — **Două avize mici indică prin semnul internaţional bine cunoscut, prezenţa radioizotopilor. De data aceasta avem de a face cu Stronţiu 90. Din sursele lui blindate, acesta are mult de lucru semnalizînd ceea ce ochiul omului sau al unor aparate pot mai greu înregistra. Sînt de fapt dispozitive pentru măsurarea grosimii cordului gumat, dispozitive care utilizează „inteligenţa" radiaţiilor energiei nucleare.**

Unde se adună reperele unei anvelope — **De la linia de calandrare soseşte cordul gumat, de la secţia profilare inelele de taloane şi benzile de rulare. Alte repere se execută chiar aici la confecţie. Asemenea pieselor care se string la montaj pentru a da naştere unui motor sau altui agregat, tot aşa se adună la confecţie reperele anvelopelor. Gheorghe Miu le adună şi el şi cu pricepere le îmbină pe maşina de confecţionat. Rezultă nişte cilindri negri, încă cruzi ce pornesc mai departe spre presele de vulcanizare.**

Transportoare şi conveiere — **Între diferite operaţii, semifabricatele circulă pe conveiere aeriene. Secţiile sînt legate între ele prin transportoare cu bandă pe role metalice. Sînt drumuri în lungime de kilometri, pe care piesele, semifabricatele şi anvelopele le parcurg în permanenţă. La fel cu arterele unui organism viu, acestea alimentează ritmic toate locurile de muncă, toate agregatele. Ne oprim lîngă un panou de comandă al unui astfel de transportor. În funcţie de dimensiune, anvelopele venite de la confecţie sînt dirijate de la acest panou şi descărcate automat la presele de vulcanizare. Celulele fotoelectrice veghează ca dispoziţiile date să se execute întocmai şi fără întîrziere.**

Rulaj forţat — **Înainte de a fi trimise beneficiarilor, anvelopele finite sînt supuse la încercări dintre cele mai grele. Nu fiecare în parte desigur, ci prin sondaj din fiecare lot de fabricaţie cîte o anvelopă intră la staţia de încercări a uzinei. Aici anvelopele pornesc la un drum lung, cu viteze mari şi pe terenuri foarte accidentate. Maşinile de rulaj forţat din cadrul staţiei reproduc aceste condiţii grele, indicînd procesului de producţie date importante pentru continua lui perfecţionare.**

Şcoala Floreştiului — **Ing. Dumitru Smarandache, care ne-a însoţit în întreaga uzină, operatorii Pîrvulescu şi Voicu, din camera de comandă a secţiei de amestec, maistrul Paul Mateescu de la calandre, operatorul Gh. Miu şi mulţi alţii întîlniţi de-a lungul drumului parcurs de hevea românească pînă să se transforme în anvelope auto, pentru tractoare sau autocamioane, au trecut prin şcoala Floreştiului. Cei mai mulţi dintre ei sînt absolvenţi ai unor şcoli de specialitate, dar specializarea propriu-zisă au făcut-o lucrînd efectiv în fabrica de anvelope „Victoria" de la Floreşti. Numai după această perioadă au venit la „Danubiana", participînd la montajul utilajelor şi apoi la pornirea lor, desăvîrşind în felul acesta specializarea începută.**

Tudor GHEORGHIU

REVEDERE DUPĂ 24 DE ANI

(Urmare din pag. 1)

cut din mînă în mînă, în cadrul formei de plasament familial, atît la Cluj, cît şi în comunele Cuzăplac, Ileanda, Someşeni, Valea Caldă...

Îndată ce a reuşit să se mai descurce, Borbely Barbara a început să-şi caute băiatul. La orfelinat însă, în acele vremuri, n-a mai dat de el.

Amarnic a mai plîns atunci Barbara! Seară de seară privea cu drag fotografia ce-o înfăţişa cu copilaşul în braţe. Alteori ieşea în stradă şi privea în lungul drumului, încercînd să identifice — în trecători — pe fiul pierdut.

Acelaşi zbucium l-a încercat şi Ianoş. După terminarea stagiului militar, a început să-şi caute tot mai stăruitor părinţii. Lucrînd ca betonist pe şantierul de construcţii din cartierul Grigorescu din Cluj, nici nu bănuia măcar că — la numai puţin de 2 km distanţă — pe strada Oţetului, locuia mama sa...

Primul sprijin, Imre Ianoş l-a găsit la camera de minori a Direcţiei regionale de miliţie Cluj. Aci, tovarăşa Kassay Elisabeta l-a ascultat cu înţelegere, cu atenţie, şi-a notat puţinele date furnizate. Apoi a început cu tenacitate cercetările, investigaţiile. Şi aceste cercetări nu s-au dovedit deloc uşoare, fiindcă Ianoş nu-şi amintea numele corect al mamei, iar celelalte elemente furnizate erau puţine.

Într-o seară, gospodina Kiraly Berta, responsabilă a comisiei de femei din circumscripţia nr. 195 din Cluj, citea ziarul local „Igoszag". Ajunse curînd şi la scrisoarea iscălită de Imre Ianoş şi intitulată „Îmi caut mama", care a fost publicată la sugestia tovarăşei Kassay. După ce-i parcurse rîndurile, rămase pe gînduri. Vecină cu Borbely Barbara, ca una care lucrase cu ea la o fabrică şi care ştia povestea cu pierderea urmei copilului, Kiraly Berta s-a întrebat: „Oare acesta n-o fi copilul Barbarei?" A luat ziarul şi a pornit-o spre casa vecinei sale. O găsi acasă.

— Barbara dragă, cum ziceai că îl chema pe băiatul tău?

— Ianoş. Imre Ianoş! Dar de ce mă întrebi?

— Lasă că-ţi spun eu pe urmă. Cîţi ani ar fi avut el acum?

— Păi, cîţi să aibă? 25!

— Atunci, ăsta ţi-i băiatul. Ia citeşte ce scrie, aici, la jurnal!

Barbara Borbely, încremeni. Mîinile începură să-i tremure, aşa că nici nu putu să apuce ziarul.

— Citeşte tu mai bine, Berta! O rugă ea pe vecină.

A doua zi mama se prezentă la Miliţie şi — după puţin timp — lucrătoarea Kassay Elisabeta îi înlesni întrevederea cu fiul ei.

Aşa s-a petrecut această emoţionantă revedere, după aproape un sfert de secol. Şi aşa, pentru Imre Ianoş a început o viaţă nouă, o viaţă de familie...

S. MIRCESCU

Fotografia: Ion M. MIHALE

Mariajul Popîndău

Cînd s-au mutat la noi în bloc, ţi-era mai mare dragul să te uiţi la ei. Se mîncau unul pe altul din ochi. Le citeai iubirea în priviri.

Admiraţia noastră nu mai avea margini. Aşa dragoste ca la tinerii Madona şi Spirache Popîndău, mai rar. Să ia aminte şi alţii care... Cînd veneau amîndoi de la servici se ţineau de mînă şi din „Muţule" şi „Ţuţule" nu se mai scoteau. Ferească sfîntul să întîrzie „Ţuţu" că „Muţu" era în panică. Se aşteptau la colţul străzii şi veneau languros sprijinindu-se unul de altul. Ce mai vorbă, ca doi porumbei cu aripile simetric deschise, sentimental, spre soare.

O locatară de la etajul IV, femeie în vîrstă, a făcut o aluzie în timp ce aşteptam ascensorul în hol. Profitînd că eram de faţă cîţiva care am uitat s-o felicităm prin viu grai şi prin... flori de Ziua femeii, a spus aşa într-o doară:

— Uniţi ar trebui să ia aminte de la vecinul Popîndău. Să ia aminte de la el. Da...

Aşa că am început să luăm aminte. Prima dată într-o duminică dimineaţă, după ce i-am văzut urcînd giugiulindu-se pe scări, am auzit nişte zgomote puternice şi suspecte din apartamentul unde locuiesc. Am crezut că a explodat aragazul şi pentru că altă soluţie nu era, am chemat de urgenţă pompierii. După ce ne-a amendat pe cei încriminaţi pentru inducere în eroare, şeful echipei de pompieri ne-a spus cu o uşoară melancolie în glas:

— Se mai ceartă oamenii, ce să-i faci! Tineri şi de, dragoste cu năbădăi!

Cînd i-am văzut după cîteva clipe, ne-am luat angajamentul ca rîndul viitor să chemăm „Salvarea"... El, avea o superbă vînătaie pe frunte şi un ochi tumefiat, datorită castronului cu supă azvîrlit în cap, iar ea cosiţa blondă uşor pîrlită datorită fierului de călcat proiectat în direcţia coafurii. Ei, aşi, credeţi că s-a întîmplat ceva? Au plecat braţ la braţ zîmbind fericiţi ca şi cînd n-ar fi fost nimic.

A doua zi după ce au trecut îmbrăţişaţi pe culoar ni s-au... defectat ţevile de la calorifer deoarece s-au tachinat în asemenea hal cu bătătoarele de covoare încît au spart conducta cu apă caldă. Pentru moment am avut impresia că este un cutremur de gradul 9 şi am anunţat în grabă secţia seismică de la Observatorul meteorologic. Iar greşisem... De fapt trebuia să-i chemăm pe cei de la sectorul I.A.L. care atunci cînd au venit totuşi au constatat o fisură într-un perete şi toate geamurile sparte. Se luaseră dintr-un nimic şi în timp ce el îi declama versuri lirice şi-a amintit că Madona n-a plîns de loc la moartea tatălui şi atunci a pocnit-o şi el cu ce i-a venit la îndemînă. Ea, fire senzitivă nu s-a lăsat mai prejos şi în aceeaşi clipă şi-a amintit că Spirache i-a zîmbit într-o dimineaţă unei vecine de la etajul III şi atunci i-a ripostat cu serviciul de cafea făcut cadou de naşa, replicîndu-i sub fruntea inspirată.

De data aceasta contuziunile erau prea serioase şi au trebuit să primească îngrijire medicală la spitalul din apropiere. Aici însă a fost bucluc mare. N-au vrut să stea în saloane separate şi medicii, înţelegîndu-le marea dragoste, le-au dat o rezervă. Ne-am dus şi noi să-i vizităm în prima joi şi i-am văzut plimbîndu-se de braţ, bandajaţi la cap, cu acea privire fericită pe care numai îndrăgostiţii o au pe lume.

Apoi, mai plini de pasiune ca oricînd, au venit iar acasă şi de data aceasta au defectat liftul deoarece au avut un schimb tăios de cuvinte între etajul IV şi V soldat cu avarierea cablului de tracţiune, spargerea oglinzii din ascensor şi scoaterea din circuit a motorului electric. Pînă să vină cei de la „Ascensorul" să-i scoată, s-au mai certat de şapte ori, dar neavînd ce să mai spargă, s-au împăcat întrucît inimoasa echipă de intervenţie a venit după o săptămînă. Noi eram mulţumiţi aşa şi am apreciat gestul involuntar al prietenilor noştri de la „Ascensorul". De data asta chiar puteau să mai întîrzie.

Scuzaţi-mă, vă rog, că trebuie să întrerup însemnările de faţă, deoarece tocmai în clipa aceasta ne-am hotărît toţi vecinii să plecăm într-o excursie la Sinaia. Am aflat că astăzi este ziua Madonei. Chiar acum a sosit Spirache Popîndău cu un imens buchet de flori în mînă şi cu aceeaşi privire de etern îndrăgostit. Stă alături de mine şi tocmai îi compune o scrisoare pe care vrea să o ataşeze la garoafe. „Iubita mea, primeşte de ziua ta toată adoraţia soţului tău Spirache. Eşti cea mai scumpă fiinţă din lume şi niciodată nu te-am iubit aşa de mult ca în ziua de astăzi..."

Vă las cu bine că noi plecăm în grabă să prindem acceleratul care pleacă peste cinci minute. Precis că iese cu bătaie mare!

D. TABACU

Năravuri şi moravuri

Cuantosomii – baterii solare ale plantelor

Cum reușesc oare plantele — folosind energia cuprinsă în lumina solară — să producă substanțe organice complexe?

Întrebarea este veche, însă dezlegarea acestei „taine" pare să fie rezultatul unor cercetări care se efectuiază abia astăzi și care urmăresc găsirea acelor verigi care despart asimilația clorofiliană de crearea de formațiuni celulare noi și complexe.

Cercetătorii în domeniul fiziologiei plantelor au descoperit că în constituția anumitor plante ar exista particule denumite „cuantosomi". Acestea ar reprezenta cele mai mici celule vii capabile să producă electricitate.

Fiecare cuantosom — avînd diametrul de aproximativ 20 de milionimi de milimetru — reprezintă o aglomerare de cca. 200 de molecule de clorofilă. Ei funcționează ca niște adevărați semiconductori, acționînd după aceleași principii ca și bateriile de celule fotoelectrice și termoelectrice. Cuantosomii au astfel însușirea de a transforma lumina în energie electrică, care poate fi apoi folosită direct de plante — mai precis de către celulele vegetale — în vederea producerii de proteine necesare creșterii lor.

Ploaia și aviația supersonică

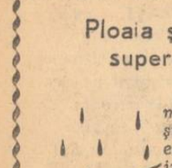

În ultima vreme, oamenii de știință au scos în evidență un nou inamic al marilor viteze, a cărui primejdie nu este deloc neglijabilă: ploaia.

Într-adevăr, o simplă picătură de ploaie proiectată cu o viteză de 3.000 de kilometri pe oră asupra unei suprafețe metalice are efecte distructive apreciabile, care pot merge pînă la perforare — bineînțeles, în funcție de grosimea stratului de metal.

Pentru neinițiați, problema ar părea ciudată. Căci picături de ploaie străbătînd atmosfera cu o asemenea viteză nu au mai existat nicicînd. Chestiunea se pune însă altfel: efectul destructiv este același fie că picătura de apă s-ar repezi în avion, fie că acesta ar zbura cu iuțeala amintită și ar întîlni-o în cale.

Practica a dovedit că la viteze de peste 1 100 km. pe oră — ploaia poate deveni un pericol. Un exemplu ar putea contribui mai bine la lămurirea acestei probleme. Presupunînd că un avion s-ar deplasa cu o viteză de 180 km pe oră, pentru ca pe suprafața sa metalică să apară o singură eroziune ar fi necesare 100.000 de lovituri realizate de picături de mărime mijlocie. Același efect este produs de o singură picătură — în cazul în care avionul zboară cu 1.100 km pe oră.

Folosind picături de apă avînd volumul de 0,01 cmc. — proiectate cu o viteză de 3.200—4.000 kilometri pe oră cu ajutorul unei puști cu aer comprimat — cercetătorii au constatat că efectul „proiectilelor" lichide variază în funcție de natura obstacolului întîlnit în cale. Materiale dure — cum ar fi oțelul inoxidabil sau chiar ceramica — au suferit eroziuni mergînd pînă la cîțiva centimetri adîncime.

Care ar fi soluția în vederea preîntîmpinării unor asemenea accidente nedorite?

Cea mai simplă și cea mai eficace ar fi, bineînțeles, evitarea zborurilor pe timp de ploaie sau depășirea în înălțime a plafonului norilor. Oamenii de știință însă sînt în căutarea unor posibilități tehnice care să permită avioanelor să combată în „cîmp deschis" asemenea inconveniente.

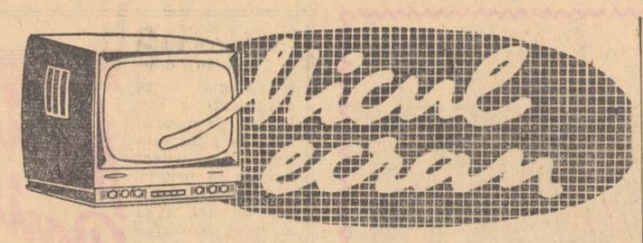

Săptămîna la televiziune

22 MARTIE

8,50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9,00 **Emisiune pentru copii și tineretul școlar: Pantofiorul de aur — basm în versuri de** Emil Lițu. 10,30 **Rețeta gospodinei.** 11,00 **Emisiune pentru sate.** Din cuprins: Buletin agricol. **Noutăți din agricultură — jurnal agricol realizat de Studioul cinematografic „Alexandru Sahia". Răspundem telespectatorilor:** Ce este sămînța monogermă de sfeclă de zahăr? De vorbă cu medicul, **de dr. Sanda Moroianu.** Artiști amatori în studio. 18,00 **Varietăți.** 19,00 **Jurnalul televiziunii.** 19,15 partea a doua a emisiunii de Varietăți. 20,45 **Cauciuc, produs rominesc. Un documentar despre Combinatul de cauciuc sintetic de la Onești.** 21,15 **Maeștrii genului scurt.** În încheiere: **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

23 MARTIE

19,00 **Jurnalul televiziunii.** 19,10 Știință și tehnică pentru tineretul școlar: **Din aplicațiile electronicii.** 19,40 **Revista spectacolelor.** 20,30 **O plimbare prin Riga. Un documentar despre frumosul oraș nordic.** 21,00 **Agenda muzicală.** 21,50 **Telesport.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

24 MARTIE

18,30 **Universitatea tehnică la televiziune. Montajul elementelor prefabricate din beton armat** de ing. **Constantin Rădulescu,** de la Ministerul Industriei Construcțiilor. 19,00 **Jurnalul televiziunii.** 19,10 Pentru copii: **Val-Virtej și corabia olandezului zburător** (III). 19,40 **Vitrina literară.** 20,35 **Șah.** 20,50 **Emisiune de știință. „Medalion Galileo Galilei"** de Cornelia Cristescu. 21,10 Concertul de deschidere a Festivalului republican al Institutelor de învățămînt artistic (partea a II-a). În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

26 MARTIE

19,00 **Jurnalul televiziunii.** 19,10 Emisiune pentru tineretul școlar: **Mari compozitori, tineri interpreți.** 19,50 **Din jurnalul unui schior.** 20,00 **„Marile speranțe".** Ecranizare realizată după celebrul roman al lui Charles Dickens — „Marile speranțe". În încheiere: **Poșta televiziunii, Buletin de știri, buletin meteorologic.**

27 MARTIE

18,30 **Universitatea tehnică la televiziune. Oscilatoare** (II) de ing. **Cristina Ciucă.** 19,00 **Jurnalul televiziunii.** 19,10 Pentru tineretul școlar: **„Cîțiva pași prin București".** Printre construcțiile Bucureștiului se află și clădiri care dăinuie de secole: palate, cetăți, contraforturi. Cum e și firesc, fiecare din ele își are povestea sa. 19,40 Muzeul regional de artă plastică din Iași. 20,00 **Săptămîna.** 21,00 **Moment literar: Alexandru Macedonski.** 21,25 **Muzică distractivă.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

28 MARTIE

19,00 **Jurnalul televiziunii.** 19,10 **Tonomatul lui Așchiuță.** Așchiuță a pregătit din nou... tonomatul său. La cererea copiilor, vor fi ascultate cîteva dintre cîntecele îndrăgite în cadrul emisiunilor distractive. 19,40 **Muzică ușoară instrumentală.** 20,15 **În fața hărții.** 20,25 **Actualitatea cinematografică.** 21,30 **Zvon de primăvară.** Își dau concursul: Magda Ianculescu, Teodora Lucaciu, Ion Dacian, Valentin Teodorian, Ion Piso, artiști emeriți, și un grup de balerini de la Teatrul de operă și balet al R.P.R. În încheiere: **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

NOTE DE TELESPECTATOR

Să începem cu ce a adus nou săptămîna la televiziune, cu inaugurarea transmisiunilor directe de la Cluj. În primul rînd, cuvinte de laudă pentru calitatea tehnică a emisiunilor, pentru imaginea clară, luminoasă, pentru sunetul fidel, ca și pentru eliminarea aproape integrală a „defecțiunilor tehnice". O apreciere bună se cuvine și programului în sine, care a dat telespectatorului o imagine a intensei activități artistice ce se desfășoară la Cluj.

Baletul „Esmeralda", pus în scenă cu multă bogăție de mijloace și interpretat cu însuflețire de ansamblul Teatrului de Operă din Cluj, și piesa „Citadela sfărîmată" a lui Horia Lovinescu, jucată de colectivul Teatrului Național, au constituit spectacole demne de a fi reprezentate pe scară republicană.

Și sportivii s-au ales cu partea lor de cîștig, transmisia unor aspecte ale meciului de fotbal Știința Cluj—Dinamo Pitești, completînd de minune programul sportiv de duminică după-amiază al televiziunii.

Este cazul să sperăm că intrarea Clujului în raza de cuprindere a aparatului de luat vederi va aduce televiziunii noi surse de îmbogățire a programului său, după cum punerea la punct, sub raport tehnic, a releului tur-retur cu Constanța, va trebui să însemne, în vara aceasta, ceea ce a încercat, dar n-a izbutit să fie în sezonul trecut: o fereastră spre mare, spre frumusețile litoralului și spre clocotul lui de tinerețe, pentru toți posesorii de aparate de televiziune.

★

...Și să încheiem cu ceea ce e mai vechi în practica studioului, dar și-a primit o nouă afirmare și confirmare. Ne gîndim la străduințele redacției studioului de a fi tot mai mult prezentă în mijlocul marilor evenimente sportive din țară și chiar de peste hotare. După frumoasele seri petrecute, în cadrul Innsbruck-ului, împreună cu participanții la Jocurile Olimpice de iarnă, iată-ne spectatori nelipsiți, în frumosul stadion de iarnă din Praga, aplaudînd victoriile reprezentativei de handbal al R.P.R.

Ca și în turneul U.E.F.A., ca și în campionatul mondial feminin de handbal, ca și la campionatele europene de volei, camerele de luat vederi au adus în preajma sportivilor noștri prezența vie, mobilizatoare, a sute de mii de suporteri înflăcărați.

Șt. RADU

Iată pe unul din specialiștii în execuția protezelor dentare — Ion Cadiș — lucrînd în laboratorul de tehnică dentară al Facultății de stomatologie din București.

Ce nou în STOMATOLOGIE

Interviul „Magazin" cu tov. prof. univ. VALERIAN POPESCU

Alături de celelalte științe medicale, în ultimii ani se afirmă tot mai mult și stomatologia. Datorită cercetărilor întreprinse în acest domeniu, cît și realizărilor obținute, stomatologia românească se afirmă din ce în ce mai mult pe plan internațional, iar specialiștii noștri sînt solicitați să participe la conferințe și congrese internaționale, să prezinte cu acest prilej comunicări, referate. Anul trecut, de pildă, țara noastră a fost reprezentată la congresele de specialitate din aprilie (Atena) și octombrie (Paris). Am rugat pe tov. prof. univ. dr. VALERIAN POPESCU, membru corespondent al Academiei R.P.R., decanul facultății de stomatologie din București — care a condus aceste delegații — să ne informeze asupra problemelor ce se pun în prezent în stomatologie.

— La ordinea zilei — ne răspunde cu amabilitate prof. dr. V. Popescu — **rămîn cele două mari afecțiuni stomatologice, în cadrul bolilor cu caracter de masă: caria dentară, precum și parodontoza, adică boala care afectează gingia și osul în care sînt implantați dinții.**

— Am dori să ne spuneți care sînt factorii care influențează producerea cariei dentare?

— Cuceririle noi din domeniul chimiei, folosirea microscopiei electronice și a radioizotopilor, au făcut posibile o serie de cercetări care urmăresc dezlegarea acestei dificile probleme. Prin studii efectuate cu ajutorul microscopului electronic, s-a aprofundat cunoașterea structurilor dentare și, respectiv, modificările în stadiile de început ale procesului de producere a cariei dentare, iar prin izotopii radioactivi s-au determinat schimburile active de la nivelul acestor țesuturi.

Astfel s-au stabilit factorii care intervin în producerea cariei și anume: factorii alimentari, microorganismele etc.

În ultimii 10-15 ani, în urma cercetărilor întreprinse s-au efectuat o serie de acțiuni prin folosirea fluorului la profilaxia cariei dentare. Cu prilejul simpozionului ținut anul trecut la Geneva, s-a confirmat eficacitatea fluorului și s-a lămurit problema nenocivității lui în sensul că, în doza care previne formarea cariei — de 1 miligram la un litru de apă — fluorul nu produce nici un fel de tulburare în organism.

— Vă rugăm să ne vorbiți acum despre cercetările efectuate pentru combaterea parodontozei.

— Parodontoza este o boală foarte răspîndită în ultima vreme, care poate duce la pierderea rapidă a tuturor dinților bolnavului. La cel de-al 17-a Congres al Asociației internaționale pentru cercetarea și combaterea parodontozei, care a avut loc anul trecut la Atena, au fost analizați factorii locali, funcționali și generali în producerea acestei afecțiuni.

În ce privește terapeutica, la același congres au fost propuse noi tratamente medicamentoase, precum și tratamentul de reactivare a țesuturilor parodontale, prin masaje, dușuri bucale, prin administrarea de diferite substanțe stimulatoare etc. Trebuie scoasă în evidență — în privința terapeuticii — valoarea pe care o are tratamentul chirurgical în suprimarea leziunilor constituite. Se dau preferință metodelor gingivoplastice, care nu sacrifică mucoasa gingivală. De asemenea, se fac încercări prin transplantări osoase, prin replantări și implantări de dinți.

La noi în țară, parodontologia este în plină dezvoltare. La clinicile celor două facultăți de stomatologie din București și Cluj s-au înființat secții de parodontologie, în care se studiază și se tratează în mod complex această afecțiune. În ce privește tratamentul se folosesc larg — pe lîngă înlăturarea tulburărilor funcționale și pe lîngă tratamentul antiinflamatoriu local — metodele chirurgicale asociate cu tratamentele generale. Se pot aminti încercările care se fac la clinicile din Tg. Mureș și București cu aplicarea agenților balneo-fizioterapici (extracte de nămol, dușuri bucale cu apă minerală etc.).

— Ce noutăți au survenit în problema aplicării în mai bune condițiuni a protezelor dentare?

— În terapeutica de înlocuire a dinților lipsă cu proteze dentare, pe lîngă metodele și materialele noi ce sînt folosite pentru confecționarea unor proteze cît mai corespunzătoare, se dezvoltă în ultimii ani o nouă ramură a stomatologiei — chirurgia proprotetică — care urmărește să creeze, prin intervenția chirurgicală, condiții cît mai bune în vederea adaptării și stabilității protezelor.

Menționez mai întîi metoda de reconstituire a reliefurilor alveolare care s-au atrofiat la bolnavii lipsiți complet de dinți (edentații totali) și care nu permit stabilitatea protezelor. În acest sens, alături de încercările care s-au făcut de către diverși specialiști străini prin folosirea transplantelor osoase (Lebourg, Ginestet etc.) sau a unor transplante de cartilagiu conservat (Held), poate fi amintită și contribuția stomatologiei românești și anume plastia reliefului alveolar prin transplante cartilaginoase costale proaspete, recoltate de la bolnav însuși. Această metodă a fost adoptată și în alte țări.

O altă metodă — dezbătută la congresele stomatologice din ultimii ani — este aceea a implantelor superiostale. Metoda constă în introducerea directă — pe suprafața osului maxilar — a unor dispozitive metalice, cu niște prelungiri ce străbat gingia, sub formă de știfți pe care se fixează apoi protezele dentare. Această metodă s-a dovedit a da rezultate promițătoare, iar experiența noastră — în urma a 70 de cazuri operate în acest fel — ne-a permis să tragem concluzii favorabile.

— Ce condiții există și cum se manifestă preocuparea pentru extinderea cuceririlor științifice în practica medicală?

— Atît pentru efectuarea cercetărilor, cît și pentru aplicarea lor în sectorul de asistență stomatologică, s-au creat condiții deosebit de prielnice. La București, baza de învățămînt, de asistență și de cercetare științifică s-a lărgit prin afectarea unui nou local — pe strada Progresului 12 — pentru clinica de ortopedie stomatologică. De asemenea, vom dezvolta în curînd sectorul de laboratoare, care să permită intensificarea cercetărilor științifice. Cabinetele stomatologice din policlinici au fost dotate cu aparatură de specialitate produsă în țară. Uniturile „Dentior", de pildă, prevăzute cu turbine de mare turație (300.000 ture pe minut) — care sînt produse la I.O.R. București — rivalizează cu cele mai moderne aparate de acest fel din străinătate. În sfîrșit, an de an în rețeaua stomatologică se repartizează noi cadre; în urma sporirii numărului studenților de la facultățile de stomatologie, peste trei ani aceste facultăți vor putea da circa 500 de medici stomatologi anual.

Mulțumind prof. dr. Valerian Popescu pentru explicațiile date, am fost informați — în final — de un important eveniment ce va avea loc anul acesta în domeniul stomatologiei: conferința interregională de stomatologie din zilele de 15 — 16 mai 1964 de la Constanța, în cadrul căreia se vor dezbate problemele legate de tratamentul actual al cariei dentare.

Mircea SCRIPCA

În sala de operații, prof. univ. Valerian Popescu efectuează o operație de reconstituire plastică a maxilarului superior.

MISTERELE Carpaților

Povestire ilustrată pentru tineret

REZUMAT: Trei tineri între 14 și 16 ani pornesc în vara anului 1960 în căutarea unui zăcămînt metalifer. Greșind traseul ei nimeresc într-o peșteră din care nu mai pot ieși. Lansează atunci un mesaj pe apa șuvoiului din fundul grotei, însă situația se complică cînd constată că apa din cascadă nu e bună de băut. Între timp, pe alt plan, acțiunea povestirii ne relatează cum tînărul Petrică Fundescu scoate din Dîmbovița cutia ce conținea mesajul și împreună cu trei prieteni pleacă în ajutorul tinerilor exploratori. Revenind la situația naufragiaților din peșteră, aflăm despre o întîmplare care deși i-a cam speriat, pînă la urmă le-a provocat hazul. Mult temutul urs se transformase pe parcurs.

— Să știți că e o pisică sălbatică — izbucni deodată în hohote de rîs Emil. Nu degeaba m-ați poreclit cu numele acestei feline! O cunosc bine! Iată pentru cine ne-am speriat, de credeam de-acum că minutele ne sînt numărate! Ista-ți era ursul, măi Filimoane!... Ha, ha, ha! Strașnică păcăleală ne-a mai tras pisica asta. Dar, bine, măi băieți, ce-o fi căutînd ea prin aceste coclauri? Ce, n-a mai găsit alt culcuș decît aici?

— Chiar așa, Emile! În fierbere ne-am pierdut cu firea și n-am urmărit faptul cel mai important. Trebuie să căutăm pe unde a dispărut pisica spre a-i afla birlogul. Poate că ea ne va îndruma spre o altă galerie — vorbi Valentin.

— Să mergem băieți. Dar cum o să dăm acum de pisică, dacă ea a zbughit-o așa de repede și de-atunci au trecut de-acum cîteva minute?...

— Să nu pierdem nici o secundă, Gică. Cu toții în urmărirea pisicii! Voioși, băieții își aprinseră lămpile și priveau în toate direcțiile, doar, doar, vor zări sticlirile ochilor animalului.

— Eu zic să lăsăm mai la urmă drumul spre cascadă, că doar nu s-o fi ascuns în apă. Trebuie că s-a cățărat pe undeva. Să ridicăm cît mai sus lămpile și să scrutăm stîncile, lucru pe care nu l-am făcut pînă acum, fu de părere Valentin.

La cîțiva pași unul de altul, exploratorii cercetau cu mare atenție blocurile masive de calcar, care din loc în loc luau diferite forme, pe care înainte nici măcar nu le observaseră.

— Stați! Sus, la stînga, nu vi se pare că e un loc gol? arătă cu mîna Emil. S-ar putea să fie o intrare într-o nouă galerie. Vorba este cum ajungem pînă acolo, că sînt vreo 9 sau 10 metri înălțime.

— Trebuie să facem și imposibilul ca să urcăm. De altfel, bunicul meu, despre care altă dată am să vă povestesc mai multe, nu o dată mi-a spus că într-o peșteră sînt atîtea goluri din loc în loc încît niciodată nu știi care dintre ele este locul de unde pornește o altă galerie. Propun ca să încerc să mă cațăr, dar nu pe aici unde stînca este verticală. O voi ocoli puțin, poate găsesc un loc mai ușor accesibil. Voi luminați-mi calea.

Într-adevăr, după puțin timp, Valentin îi rugă să mărească cît pot flacăra acetilenei și începu ascensiunea într-un loc unde existau pe ici pe colo diverse scobituri, tocmai bune de sprijinit mîinile și picioarele. Se urcă astfel vreo 7—8 metri și de acolo le strigă:

— Fraților, am dat de un mic tunel. Căutați un băț mai lung de care să agățați una din lămpi, căci nu mai văd la doi pași.

Emil și Filimon îi trimiseră lampa, și Valentin dispăru din fața ochilor prietenilor săi. Trecu un minut, două, trei... Așteptarea li se părea deosebit de lungă și faptul că șeful lor nu dădea nici un semn de viață, le atîța și mai mult curiozitatea celor rămași la poalele stîncii.

— Măi, de ce oare Speologul nu fluieră așa cum am convenit? Să nu i se fi întîmplat ceva. S-o fi depărtat prea mult, sau o fi rămas agățat pe undeva și nu se poate mișca sau...

— Ei, nu cobi și tu acum, măi Gică Așteaptă, că nu-i tocmai ușor lucru să te cațeri prin cine știe ce văgăună. Ne semnalează el dacă a descoperit ceva!

— Ai auzit, Emile? Mi s-a părut, sau a fluierat cineva?

— Nu, ți s-o fi părut! Să nu mai vorbim și să ascultăm!

Stînd liniștiți ei auziră după un timp un sunet ce venea de tare departe.

— Ei? Acum ce facem? Stăm locului, chiar dacă Valentin are nevoie de ajutor?...

— N-avem ce face! Să vedem ce se mai întîmplă — îi răspunse Emil.

În țara minunilor

Cele 20 de minute, cîte s-au scurs de la dispariția lui Valentin, li se păru tot atîtea ore, cînd însfîrșit observară un punct luminos în negură. Asemănătoare cu flacăra unei luminări, aceasta începu să crească din ce în ce, după care își făcu apariția și șeful expediției.

— Băieți, n-am dat de urmele pisicii, însă cele ce-am văzut erau de o frumusețe nebănuită. Am găsit o altă galerie a peșterii, împodobită cu fel de fel de cristale colorate ce-ți dau impresia că te afli în țara minunilor. Parcă am străbătut un palat plin cu nestemate. Am descoperit, de asemenea, ceva deosebit de important pentru noi: un mic bazin plin cu apă bună de băut. Mi-a părut rău că n-am un bidon sau măcar o cană ca să vă aduc și vouă. Însă pot să vă spun că am băut pe săturate.

— Cum Valentine, ai găsit apă de băut, și ne spui vestea asta minunată abea la urmă? Hip! Hip! Ura!! Emile băiatule, am scăpat de coșmarul setei năpraznice în care ne zbăteam. Să mergem repede și noi acolo, pentrucă auzind numai că există apă simt de-acum deliciul ei în gură.

— Să vedem cum veți urca spre mine, bunii mei prieteni. O dată ajunși vom merge împreună să explorăm galeria. În orice caz, numai faptul că există apă și merită s-o cercetăm. Vă propun să vă cățărați tot pe unde am făcut eu ascensiunea, și ca să vă fie mai ușor, scoateți curelele de la rucsacuri și cu ajutorul lor țineți-vă unul de altul. Eu îmi voi scoate și cureaua de la pantaloni. Faceți și voi la fel și căutați să le înădiți pentru ca atunci cînd veți fi la 4 sau 5 metri înălțime să-mi aruncați capătul curelei ușurîndu-vă astfel drumul, evitînd cît se poate mai mult orice pericol.

Emil și cu Gică, după ce au înnădit curelele au început încet, încet ascensiunea pe coasta abruptă a muntelui subteran. Ei au ajuns cu bine sus, deși i-a trecut toate nădușelile, mai ales în momentul cînd se aflau pe la mijlocul urcușului și erau gata, gata să se prăvălească.

Au pornit apoi prin tunel, conduși de Valentin. După vreo 30 de pași și-au dat seama că șeful lor nu reușise decît în mică măsură să le redea prin vorbe farmecul peisajului. Ceea ce vedeau era atît de frumos, încît se simțeau pur și simplu vrăjiți. Lumina lămpilor, împletită cu jocul umbrelor, făcea să sclipească în zeci și zeci de culori fantastica aglomerare de cristale, care lua formele cele mai ciudate. Aproape că nici nu le venea să creadă că uriașul alcov, imensa perdea căptușită cu fire de aur și argint, sau rubinele din colțurile zidurilor, nu erau puse acolo de mîna unui om. Iată un baldachin, colo un cap fermecător de femeie — o statuie sculptată cu măiestrie —, dincolo un brîu ce strălucea în zeci și zeci de culori, împletit cu pietre pe care nu puteai să le asemeni decît cu sticlirile briliantelor. Se aflau deci cu adevărat în tezaurul muntelui...

Dar toate splendorile pe care le vedeau nu-i puteau atrage în acest moment atît ca mult visata apă ce-i aștepta liniștită în bazinul ce începuse să-și deseneze în depărtare conturul. La vederea lui, mecanic, piciorele începură să alerge... Încă puțin și toți trei sorbeau cu poftă din lichidul ce li se părea un adevărat nectar.

Așa s-a încheiat pățania cu pisica năzdrăvană. Deși i-a speriat un pic, i-a readus la viață. Simțeau din clipă în clipă cum le revin forțele. Găsirea apei i-a înviorat, întărindu-le moralul, crescîndu-le speranța că pînă la urmă nu vor pieri în neagra întunecime a peșterii necunoscute.

— Ei, acum Pisicuțo, pentru că ești obișnuită cu cățăratul, coboară și adă-ne merindele. Dar, stai! N-ai să poți face singură treaba asta. Trebuie să găsim o soluție ca să le putem aduce aici. Să ne întoarcem spre gura tunelului și pînă vom ajunge acolo fiecare să se gîndească.

Taina inginerului

În treacăt autorul — deși nu mi-a pomenit numele — a scris cîteva cuvinte și despre mine. Nu țineți minte? Bine! Am să vă reamintesc. Sînt Adrian Zamfirescu, tatăl lui Valentin. Spunînd doar aceste vorbe, cred că nu este destul și de aceea simt nevoia să vă dau cîteva amănunte din viața mea zbuciumată.

De patru ani lucrez ca inginer geolog. Și dacă am să vă declar deschis c-aș vrea să-mi văd fiul, că mi-e dor de el, m-ați putea întreba, pe bună dreptate: Cine v-a oprit?

...Avea 4 ani cînd am dispărut... Pe vremea aceea singuru-mi gînd era cum să-mi apăr mai bine pielea. Atunci am fugit peste granițe, lăsînd totul baltă... Și-acolo, departe, nu o dată-mi venea să-mi fac singur seama!... Nu o dată m-am gîndit la micul meu Valentin, pe care l-am părăsit lăsîndu-l în voia soartei!

Simion SĂVEANU
Desene de Romeo VOINESCU

(Urmare în numărul viitor)

NU AȘTEPTA LUNA MAI!

de Dan Deșliu

Invocat de-o iarnă și mai bine de milioane de împătimiți, „favoritul tribunelor" și-a reluat activitatea oficială o dată cu primele meciuri din returul campionatului. Plus cele două restanțe disputate miercuri, cu vreo patru luni întîrziere...

Premiera din Dealul Spirii, alternînd pe ecranul convex cu aceea de pe malul Someșului, a avut — ca și cuplajul interbucureștean — darul să ne arate destul de limpede cum stăm după un sezon rece în care — vorba antrenorilor — s-a muncit pe brînci. Încît ne întrebăm cu legitimă curiozitate: dacă nu se muncea deloc, cam cum ar fi fost?

Sincer vorbind, din cele opt formații care au evoluat sub ochii noștri în acest prag de primăvară, una singură poate aspira la calificativul „satisfăcător": e vorba de Știința Cluj. Noua linie de mijloc a studenților începe să se afirme; atacul, cu Adam și Mureșan în mare vervă (atenție, Dinamo București!) poate primejdui sisteme defensive ceva mai trainice decît aventuroasa apărare piteșteană. În rest, pentru Steaua, Crișul, Rapid și celelalte adjectivul ezită între „tîriș-grăpiș" și „vai de lume". Așa zisul „concert de gală" de pe 23 August, a însemnat un veritabil fiasco: note false, intrări alandala, execuții în contratimp — pe un fond de mare vlăguire fizică. Dar, ce să-i faci? Echipele din alte țări pot susține, la nevoie, două meciuri de campionat și unul internațional în aceeași săptămînă, pe cînd fruntașele fotbalului nostru trebuie să capete, în împrejurări similare, scutire medicală... Asemenea amînări aduc prejudicii spectacolului și alterează configurația reală a clasamentelor; în toamnă, la nivelul de joc respectiv, rezultatele puteau fi altele.

Deocamdată, am face bine să ne uităm cu băgare de seamă la calendar: după părerea lui, pînă la Armindeni au mai rămas doar șase săptămîni, iar „olimpicii" bulgari ne-au cam devansat, pare-se, cu pregătirile. Și dac-om aștepta luna mai...

P. S. — După attea excelente oficii, Televiziunea i-a întristat amarnic pe amatorii de sport: nu s-o fi găsit prilej mai potrivit pentru „pauza tehnică" decît miercurea cuplajului?

Campionatul categoriei A LA FOTBAL în CIFRE ȘI DATE

Duminică 22 martie

U.T.A.—Rapid
Dinamo București—Știința Cluj
Crișul—Steagul roșu
Știința Timișoara—Petrolul
Dinamo Pitești—Progresul
Steaua—C.S.M.S.
Siderurgistul—Farul

Clasamentul general

1.	Dinamo Buc.	14	9	2	3	32:13 20
2.	Progresul	14	8	4	2	29:22 20
3.	Petrolul	14	6	4	4	17: 8 16
4.	Farul	14	8	0	6	19:18 16
5.	Steaua	13	7	1	5	33:23 15
6.	Rapid	14	6	3	5	23:25 15
7.	Steagul Roșu	14	6	2	6	20:17 14
8.	C.S.M.S.	14	6	1	7	20:22 13
9.	Crișul	14	5	3	6	13:21 13
10.	U.T.A.	13	5	2	6	15:17 12
11.	Dinamo Pit.	14	5	2	7	14:20 12
12.	Știința Cluj	14	5	1	8	18:23 11
13.	Știința Tim.	14	4	1	9	17:24 9
14.	Siderurgistul	14	3	2	9	11:27 8

Clasamentul acasă

1.	C.S.M.S.	8	6	1	1	14: 6 13
2.	Petrolul	7	5	2	0	10: 3 12
3.	Farul	8	6	0	2	14: 5 12
4.	Progresul	7	5	2	0	19:11 12
5.	Dinamo Buc.	7	5	1	1	20: 7 11
6.	Crișul	7	4	3	0	10: 4 11
7.	U.T.A.	7	5	1	1	13: 6 11
8.	Dinamo Pit.	7	5	0	2	9: 0 10
9.	Știința Cluj	7	4	1	2	13: 7 9
10.	Știința Tim.	6	4	0	2	13: 7 8
11.	Rapid	8	4	0	4	12:15 8
12.	Steagul Roșu	7	3	1	3	13: 5 7
13.	Steaua	5	3	0	2	17: 8 6
14.	Siderurgistul	6	2	2	2	7: 6 6

Clasamentul în deplasare

1.	Steaua	8	4	1	3	16:15 9
2.	Progresul	7	3	2	2	10:10 8
3.	Dinamo Buc.	7	4	1	2	11: 6 7
4.	Rapid	6	2	3	1	10: 9 7
5.	Steagul Roșu	7	3	1	3	7:12 7
6.	Petrolul	7	1	2	4	7: 5 4
7.	Farul	6	2	0	4	4:11 4
8.	Știința Cluj	7	1	0	6	5:10 2
9.	Dinamo Pitești	7	0	2	5	5:14 2
10.	Crișul	7	1	0	6	4:17 2
11.	Siderurgistul	8	1	0	7	4:22 2
12.	U.T.A.	6	0	1	5	2: 9 1
13.	Știința Tim.	8	0	1	7	4:20 1
14.	C.S.M.S.	6	0	0	6	6:16 0

Golgeterii

1. CONSTANTIN (Steaua) 11 goluri.
2. Frățilă (Dinamo București) 10 goluri.
3. Țîrlea (U.T.A.), Voinea (Steaua) 9 goluri.
4. Dridea I (Petrolul), Adam (Știința Cluj), Mateianu (Progresul), Stoicescu (Progresul) 7 goluri.
5. Ion Ionescu (Rapid) 6 goluri.
6. Unguroiu (Dinamo București), Pavlovici (Steaua), Voica (C.S.M.S. Iași), Milea (C.S.M.S. Iași), Lereter (Știința Timișoara), Codreanu (Rapid) 5 goluri.
7. Năftănăilă (Steagul roșu), Dumitriu II (Rapid), Voinea (Progresul), Petru Emil (Dinamo București), Hașoti (Steagul roșu), Mițaru (Știința Timișoara), Moldoveanu (Steaua), Dinulescu (Farul), Donciu (Crișul), O. Popescu (Dinamo București), Mafteuță (Progresul), Mureșan (Știința Cluj) 4 goluri.
8. Tîrcovnicu (Dinamo București), Florut (U.T.A.), Szabo (Știința Cluj), David (Dinamo Pitești), Surdan (Știința Timișoara), Solomon (Crișul), Selimesi (Steagul roșu), D. Popescu (Progresul), Oaidă (Progresul), Dragu (Farul), Georgescu (Rapid), Seredai (Steagul roșu), Vornicu (C.S.M.S. Iași), Pîrcălab (Dinamo București), Crăiniceanu (Steaua), Ene (Dinamo București) 3 goluri.

Etapa viitoare

Steagul Roșu—Știința Timișoara
U.T.A.—Siderurgistul
Progresul—Dinamo București
Știința Cluj—C.S.M.S.
Steaua—Rapid
Dinamo Pitești—Farul
Petrolul—Crișul

Handbaliștii romîni din nou campioni mondiali

(Urmare din pag. 1)

evidentă. Deci, victoria de duminica trecută nu este o performanță izolată, ci ea vine doar să se adauge la șirul de performanțe dobîndite în ultima vreme de handbaliștii noștri. Ele se cunosc, au făcut la timpul potrivit obiectul atît de atitor și atitor comentarii. De fiecare dată însă performanțele au fost dobîndite cu prețul unor mari eforturi. Așa s-au petrecut lucrurile și la Praga...

25 de minute înaintea finalei

Ne aflăm în cabina echipei noastre. La ușă zeci de ziariști și fotoreporteri, siguri de victoria noastră finală, încearcă să pătrundă toți deodată pentru a culege cît mai multe amănunte despre jucătorii romîni. Antrenorul nostru federal, Nicolae Nedef, amabil ca de obicei, a înghebat pe loc în holul de la vestiare o veritabilă conferință de presă. Curiozitatea ziariștilor a fost satisfăcută pe loc.

În cabină domnește optimismul. Ivănescu recită versuri. Antrenorul lotului, profesorul Kunst-Ghermănescu îl imită. Cîțiva ziariști străini, care au reușit totuși să pătrundă în cabina noastră, par surprinși de această atmosferă deloc specifică preludiului confruntărilor decisive.

Conducătorul delegației noastre intră în cabină aducînd cu el un teanc mare de telegrame, sosite în acea clipă din țară. Antrenorul Kunst le citește. Sînt de la antrenori, jucători sau simpli spectatori. Iacob scoate și el din buzunar o telegramă primită pe numele lui la hotel. O citește tuturor. Lectura telegramelor a înlocuit de astădată cuvintele de îmbărbătare adresate de obicei jucătorilor înaintea fiecărei partide. A urmat apoi masajul, încălzirea și...

Finala

Sincer vorbind, ne așteptam să cîștigăm mai ușor. Suedezii nu arătaseră mare lucru pînă acum. Dar tocmai în această finală, dornici de a readuce în țara lor cupa de argint pe care au cucerit-o la două ediții ale campionatului, suedezii au făcut cel mai bun joc din cariera lor, provocîndu-ne multe emoții. Desnodămîntul finalei vă este deja cunoscut. Cupa de argint, atribuită campionilor mondiali, se va reîntoarce la București și va sta în aceiași vitrină de unde a fost luată și adusă la Praga.

Entuziasmul jucătorilor noștri, al nostru al tuturor, al galeriei romînești formată din vreo 40 de iubitori de handbal veniți la Praga să vizioneze meciurile, este foarte greu de descris. Cînd mai erau doar două minute de joc, noi conduceam cu 25—22. Mozer s-a trîntit pe podeaua sălii și a început să strige: Sîntem din nou campioni mondiali, fără a mai da nici o atenție suedezilor care atacau să refacă din handicap. Victoria nu ne mai putea scăpa.

Din nou în cabină

La campionatul mondial au asistat 186 de ziariști străini. Ei bine, toți aceștia s-au năpustit spre cabina echipei noastre, pentru a lua declarații, interviuri, pentru a face fotografii. Dar nu numai ziariștii, ci și praghezii care au aplaudat jocul echipei noastre au venit la cabină să strîngă autografe pe niște mingi de handbal cumpărate din timp pentru așa ceva. O oră întreagă, timp în care tricourile pline de transpirație s-au uscat pe jucători, au fost date zeci de declarații, interviuri și autografe.

Spectacolul a continuat la hotelul „Palace", unde echipa noastră a fost din nou asaltată de numeroși ziariști și antrenori care au dorit să afle modul de pregătire folosit de specialiștii romîni.

Seara, la banchetul de închidere, cei care au luat cuvîntul au adus

Entuziasm după victoria finală

elogii echipei noastre pentru jocul făcut.

„Plec mulțumit în Elveția, deoarece a cîștigat cea mai bună echipă" — a spus **HANS BAUMAN**, președintele Federației Internaționale de Handbal.

„Exprim cele mai calde felicitări echipei R.P.R., care a realizat o excelentă partidă. Noi am făcut o partidă mare, dar am fost învinși de o echipă mai bună decît noi în toate compartimentele. Am asistat la toate finalele campionatului mondial și pot spune că aceasta a fost cea mai frumoasă", a declarat **KURT WALDMARK**, antrenorul echipei suedeze și membru în Comisia tehnică a Federației Internaționale de Handbal.

„Pentru mine jocul romînilor a constituit o veritabilă demonstrație. Acum am înțeles cum trebuie jucat handbalul" — a spus dr. **BUEHNING**, președintele Federației de Handbal din S.U.A.

Și asemenea aprecieri au fost făcute și de alți specialiști prezenți la Praga.

O aniversare

Doi jucători romîni, Mozer și Hnat au susținut duminica trecută în finala campionatului cel de-al 50-lea meci internațional. Mozer, în vîrstă de 27 de ani, este student în anul III la I.C.F. și joacă handbal din anul 1954. Hnat, căpitanul echipei noastre, este cu un an mai mare și a terminat I.C.F.-ul fiind profesor de educație fizică. El a început să joace handbal în anul 1953, pe timpul cînd era student. Hnat ne mărturisea că pentru el finala de la Praga a fost mult mai grea decît cea de la Dortmund, din anul 1961, în timp ce Mozer susține că finala din 1961 a fost pentru el mult mai dificilă.

Dacă în această privință părerile celor doi jucători romîni au fost diferite, în schimb ei n-au făcut opinie separată în timpul partidei cu Suedia. Amîndoi au ținut să sărbătorească cum se cuvine aniversarea amintită mai sus, înscriind fiecare cîte 7 goluri. Iar întreaga echipă a luptat pentru a le oferi cu acest prilej un dar atît de prețios cum sînt medaliile de aur ale campionilor mondiali.

Pronosticuri confirmate

Înaintea oricărei mari competiții ziarele de specialitate din țara organizatoare obișnuiesc să întreprindă anchete în rîndurile ziariștilor. O asemenea anchetă a făcut și ziarul „Ceskoslovenski Sport", care a solicitat unui număr de gazetari străini să indice ordinea primelor șase echipe în clasamentul final al campionatului mondial. Din toți cei interogați, doar unul singur a reușit această performanță. Este vorba de **W. Hartwig**, de la „Junge Welt Berlin" (R. D. Germană), care a indicat exact primele șase echipe în clasamentul final.

Un alt ziarist, **Jan Popper**, de la „Ceskoslovenski Sport", a comis o singură greșeală, indicînd pe locul V echipa iugoslaviei, clasată a 6-a, iar pe locul 6 echipa U.R.S.S., situată, după cum se știe, pe locul 5. Primele patru locuri indicate de el sînt exacte.

Primele trei locuri în clasamentul final au mai fost pronosticate și de **Hans Beldy**, ziarist din Suedia și **Hans Appfel** din R.D. Germană.

Hotelul Palace, camera 121

A doua zi după victorie, l-am vizitat în camera 121 a hotelului „Palace" pe antrenorul lotului nostru

Hnat, căpitanul echipei noastre, este felicitat de Viha, căpitanul echipei cehoslovace

Ioan Kunst-Ghermănescu. Doream să stau de vorbă cu el. Aici am întîlnit însă întreaga echipă. Atmosferă veselă, tinerească. Se discuta despre tot felul de lucruri, numai despre handbal nu. Am înțeles că e bine să tac, să amîn pentru mai tîrziu discuția pentru care venisem. Pe rînd, fiecare s-a dus la treburile lui și am rămas cu Kunst de la care am încercat să primesc o apreciere individuală asupra jucătorilor, dar a refuzat să o facă, spunînd că cel mai bun jucător romîn a fost echipa R.P.R. I-am dat dreptate.

I. BOCIOACA

Revista presei străine

Victoria repurtată de echipa R. P. Romîne și cucerirea, pentru a doua oară a titlului de campioană mondială la handbal în 7, a produs o puternică impresie în întreaga lume.

Acest succes de mare prestigiu pentru țara noastră se reflectă în coloanele tuturor ziarelor și publicațiilor de specialitate care consacră multe coloane acestui eveniment, nepricupețind elogiile la adresa formației romînești.

Să dăm cuvîntul în primul rînd presei cehoslovace.

Ziarul „RUDE PRAVO" menționează în cronica sa: „Echipa romînă constituie un colectiv excepțional; jucătorii săi au o bună pregătire fizică, ceea ce le permite să joace într-un ritm susținut din primul pînă la ultimul moment. Pregătirea lor multilaterală le permite să se apere foarte bine, să dezvolte un atac în ritm rapid de acțiune. Nici din punct de vedere tehnic ei nu au fost mai prejos, știut fiind că handbaliștii suedezi sînt recunoscuți ca excelenți tehnicieni".

Într-un amplu comentariu, ziarul „MLADA FRONTA" a publicat sub titlul: „Rapidul romînesc la ultima stație": „A fost o finală emoționantă la capătul unui duel în care stilul nordicilor a fost în permanență depășit de expresul de handbal din Romînia. Handbaliștii romîni s-au remarcat prin temperament și viteză, prin capacitatea tehnică cu care joacă întregul colectiv în special cînd atacă pe extreme". În pagina de sport a ziarului „LIDOVA DEMOKRACIE" comentariul are ca titlu „Titlul mondial a rămas în mîinile celor mai buni".

Sub semnătura trimisului său special la Praga, Guy Gaubert, ziarul de sport francez „L'EQUIPE" scrie printre altele: „Romînia și-a îndeplinit în mod magnific dificila sarcină de a-și păstra titlul de campioană mondială. Echipa romînă a rezolvat în mod magistral problemele ridicate de adversarul său, grație unei perfecte măiestrii a tuturor jucătorilor care au dovedit în mod concludent că alcătuiesc în prezent cea mai bună formație de handbal în 7 din lume. Deși mulți dintre jucătorii romîni au fost marcați strașnic de adversari, campioana mondială a trecut cu succes dificilul examen, păstrîndu-și pe merit titlul mondial".

Ziarul „BERLINER ZEITUNG" subliniază: „Victoria Romîniei se datorește, în primul rînd, jocului rapid, tehnic, variat și modern. Ea a fost echipa care a repurtat succesul datorită acestor calități, prin care a stăvilit atacurile suedezilor. Suedezii nu au putut să obțină a treia victorie în finala campionatului, cu toate că au avut cîțiva „coloși" în formație, cu o înălțime de 1,80 m — 1,90 m. În ciuda acestui fapt, apărătorii romîni, deși mai puțin înalți au știut să se așeze într-un sistem defensiv excelent și să contracareze atacurile adversarilor, determinîndu-i să încerce poarta de la distanță. Atacurile romînilor au fost mai periculoase prin schimbarea permanentă a mingii și varietatea șuturilor trase la poartă".

„DEUTSCHES SPORT ECHO", sub titlul „O finală de campionat care trebuie să constituie pentru noi un exemplu" menționează printre altele: „Înainte de finală, părerea unanimă a specialiștilor era că Suedia nu poate pune în pericol pe deținătorii titlului mondial. De fapt așa a și fost. Romînii au găsit sistemele cele mai variate și fericite pentru a anihila pe renumiții trăgători suedezi Karlsson, Kaenpendhal, Joensson și Kaerrström. 47 de goluri într-o finală de campionat mondial constituie o adevărată performanță. Ca, de altfel, și sportivitatea care a caracterizat ambele echipe în acest meci. A fost un joc de un înalt nivel tehnic — cum de fapt nimeni nu se aștepta într-o finală — și totodată foarte palpitant. La Praga s-a disputat o finală de handbal așa cum am dorit să vedem și care trebuie să constituie pentru noi un exemplu".

Ziarele suedeze publică și ele ample comentarii și cronici despre finala campionatului mondial de handbal de la Praga. În unanimitate, presa suedeză menționează că echipa Romîniei a obținut o victorie pe deplin meritată și că, cu acest prilej, handbalului i s-a făcut o excelentă propagandă.

Ziarul „STOCKHOLM TIDNINGEN" scrie printre altele: „Romînia a jucat atît de fantastic încît este imposibil să crezi că handbalul poate oferi un spectacol mai frumos. Merită apreciată dîrzenia și rezistența pe care jucătorii noștri veterani au opus-o unui adversar atît de puternic. Dar este puțin probabil ca în viitorul apropiat vreo țară occidentală să poate egala cunoștințele romînilor".

Ziarul „Idrottsbladet" remarcă „romînii au jucat admirabil și au învins clar. Să sperăm că în curînd contactele dintre handbaliștii noștri și cei romîni vor fi și mai strînse, pentru că în felul acesta noi vom putea rămîne printre cele mai bune echipe din lume".

Cînd adversarii gîndesc mult...

Rezultate din „Cupa Magazin"

FINALA EDIȚIEI I

Th. Munteanu (Bîrlad) — Dabija Mircea (Cîmpina) 0—1, Pîrvu Matei (Făgăraș) — Dabija 1—0, Dabija — Makai Suzana (Oradea) 1—0.

ALB — HANG EUGEN (Cluj)
NEGRU — TH. MUNTEANU (Bîrlad)
Jucată în cadrul finalei „Cupei Magazin"
ediția I.

1. e4, e5	12. g:f3, Df6
2. f4, e:f4	13. Nd5, c6
3. Cf3, Ne7	14. Ne4, De6
4. Ne4, Cf6	15. c3, Db3 +
5. e5, Ch5	16. Rg1, f5
6. Cc3, Nh4 +	17. Db3 +, Tf7
7. Rf1, 0—0	18. De6, Ca6
8. d4, d6	19. d:e5, Cc5
9. Ce2, Ng4	20. Dc4, C:e4
10. Ce:f4, d:e5	și albul cedează
11. Ce2, N:f3	

ALB — M. DABIJA (Cîmpina)
NEGRU — SUZANA MAKAI (Oradea)
Jucată în cadrul finalei „Cupei Magazin" ediția a II-a

1. e4, e5	14. Cd5, c6
2. Cf3, Cc6	15. Cf4, De7
3. Nb5, a6	16. Ne3, Cg6
4. Na4, d6	17. C:g6, f:g6
5. c3, Nd7	18. Dd3, 0-0-0
6. d4, Cge7	19. Nb6, Tde8
7. Nb3, h6	20. 0-0-0, Ne5
8. Cbd2, g5	21. Nc2, Df7
9. Cc4, Cg6	22. b3, c5
10. Ce3, Ng7	23. Thf1, Df6
11. d:e5, C:e5	24. g3, Nc6
12. C:e5, C:e5	25. f4, Nb5
13. h4, g4	

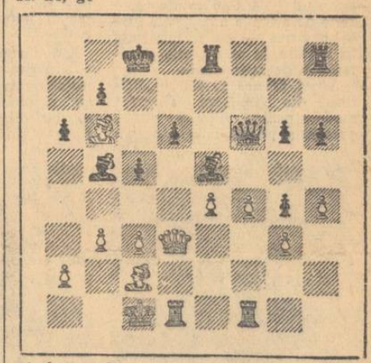

26. f:e5, D:f1	29. De5, Th7
27. D:d6, Df7	30. Td7 și negrul
28. e6, De7	cedează.

ALB — BRONSTEIN
NEGRU — POLUGAEVSCHI
Jucată în cadrul finalei campionatului U.R.S.S. — 1964.

1. e4, c5	27. f4, Thb8
2. Cf3, Cc6	28. Cf6 +, N:f6
3. d4, c:d4	29. D:f6, Te8
4. C:d4, e6	30. g4, Tab8
5. Cb5, d6	31. Dc3, Te7
6. Nf4, e5	32. Da3, a5
7. Ne3, Cf6	33. b3, Tb5
8. Ng5, a6	34. Da4, Tf7
9. N:f6, g:f6	35. Dd4, c5
10. Cb5:c3, f5	36. Dc3, a4
11. Dh5 !, Cd4	37. b:a4, Tb4
12. Nc4, Dc7	38. D:c5, Tf7:f4
13. Cd2, C:c2 +	39. a5, Ta4
14. Re2, C:a1	40. Db5 + Re7
15. Cd5, Dc6	41. Dab7 +, Rf6
16. Thc1, Ne6	42. a6, T:a2 +
17. Cf6 +, Rd8	43. Re3, Te4 +
18. Tc3, Ne7 !	44. Rd3, Ta3 +
19. N:e6, f:e6	45. Rd2, Tea4
20. T:c6, b:c6	46. Db2 +, Rf7
21. Dh6, Ce2	47. Db7 +, Rf6
22. Cf3, f:e4	48. Db2 +, e5
23. C:e4, Rd7	49. Db6 +, Rg5
24. Dd2, Cd4	50. De6, Ta2 +
25. C:d4, e:d4	51. Re3, remiză
26. D:d4, d5	

• VARIETĂȚI • VARIETĂȚI

O comisie activă

Comisia de organizare a campionatului mondial de fotbal ediția din anul 1966, care se va disputa în Anglia, desfășoară în permanență o vie activitate organizatorică.

Recent, presa engleză a primit spre publicare un comunicat prin care comisia respectivă anunța că s-a hotărît în mod irevocabil, ca nici un meci din cadrul campionatului mondial să nu se dispute în nocturnă (așa cum se prevăzuse neoficial la început).

Cum în cursul lunii iulie în Anglia se poate juca pînă la ora 22, s-a decis ca ora de începere a meciurilor să fie fixată pentru 19 sau 19,30. În același timp comunicatul cuprindea și amănuntul nu lipsit de interes că nici un meci nu se va disputa... duminică!

De ce fotbalul brazilian este în declin?

Ziarul brazilian „Fatos și fatos" din Rio de Janeiro a publicat un articol care a produs o mare senzație în Brazilia și în alte țări sud-americane. Ideea principală a articolului este că fotbalul brazilian este în declin. Autorul folosește în acest scop o serie de date interesante care susțin această teză.

Plecînd de la rezultatele înregistrate în ultimii ani de echipa Braziliei, un bilanț desigur necorespunzător, autorul consideră că motivele principale ale declinului fotbalului brazilian trebuie căutate în: a) extremul uzaj al jucătorilor din principalele cluburi (aproximativ 100 de meciuri pe an); b) exodul celor mai buni jucători peste hotare (numai în Italia joacă 50 de jucători brazilieni printre care Jair, Mazzola, Sormani, Amarildo, Chinesinho, Da Costa, Germano, Miranda și alții din care se poate forma chiar o echipă națională); c) nu se găsesc înlocuitori de aceeași valoare pentru jucători ca Pele, Gilmar, Zagolo, Pito și alții.

Autorul menționează și alte aspecte și conchide că dacă nu se vor lua măsurile necesare, acest declin se va accentua pe viitor.

Se accentuează conflictul în tenisul australian

Am anunțat la timp despre conflictul dintre federația australiană de tenis și jucătorii săi care a culminat prin crearea unei federații dizidente și a unor declarații ale unor jucători fruntași care au anunțat că dacă nu li se vor rezolva cererile privind cheltuielile de deplasare, vor renunța să joace în țară și vor părăsi Australia pentru a participa la diferite turnee.

Drept răspuns, federația australiană a trimis o adresă circulară tuturor federațiilor cu rugămintea de a nu invita jucătorii australieni la turnee și a hotărît să-și mențină punctul de vedere privitor la cererea jucătorilor în legătură cu cheltuielile de deplasare.

Primul răspuns a și venit din partea federației Angliei care, prin secretarul său Basil Ready, a comunicat că nici un jucător australian nu va putea participa la vreun turneu în Anglia atîta timp cît forul australian va cere acest lucru. Vorbind și în numele federației internaționale, (unde este tot secretar Ready) a anunțat că este de la sine înțeles că toate federațiile vor trebui să respecte cererea federației australiene.

Conflictul dintre federația australiană și jucătorii săi s-a agravat deci considerabil. Opinia publică urmărește cu multă atenție desfășurarea lui mai ales că peste cîteva luni Australia va trebui să susțină primul joc în cadrul Cupei Davis.

Sportul australian adoptă sistemul metric!

Federația de natație din statul Nooi Walles de sud, a anunțat în mod oficial că a hotărît și ea să renunțe la sistemul englez de măsură a lungimilor (în yarzi) pentru a trece la sistemul metric european. În acest scop s-au dat dispozitii ca toate bazinele de 55 și 25 yarzi să fie refăcute și măsurate după sistemul metric.

Această acțiune a fost inițiată de un grup de înotători australieni în frunte cu campionul John Devitt la începutul anului trecut fiind susținută cu următoarele argumente:

a) Jocurile Olimpice se dispută pe distanțe metrice;

b) Australia a pierdut din acest motiv multe recorduri mondiale;

c) În întreaga lume, cu foarte mici excepții, se folosește numai sistemul metric.

Hotărîrea federației de natație, prima care a făcut acest pas, a fost primită cu simpatie de sportivi iar federația de atletism a statului respectiv s-a și grăbit, cîteva zile mai tîrziu, să anunțe că a renunțat la sistemul de calculare a distanțelor în yarzi.

Șut, gol!...

de Gh. CHIRIAC

Fără cuvinte!...

În timpul unui meci de fotbal neinteresant

— Ce joc frumos, ce evoluție a scorului, ce șuturi extraordinare!
— Unde frate?!!
— La handbal!...

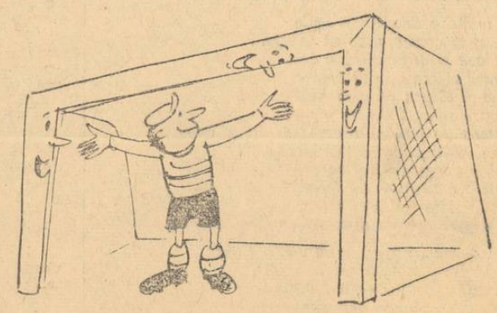

Portarul către „bare":
— Atenție avem meci greu!...

MAGAZIN

revistă săptămînală editată de ziarul

ROMINIA LIBERA

★

Redacția și administrația, Piața Scînteii, tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel. 17.60.10 interior 14.00

Fusta

...de purtare din această primăvară este uşor evazată. Două cute mici laterale sau cîte o tăietură care schiţează o cută la mijloc în faţă precum şi diverse bieuri din piele ; tighelurile, nasturii, buzunarele fac ornamentările la modă.

Pălăria, poşeta, cravata...

Fiecare anotimp solicită o anumită „garderobă". Una este îmbrăcămintea de primăvară, armonizată la coloritul şi prospeţimea ei, altele sînt veşmintele pentru vară, după cum diferite sînt şi articolele de încălţăminte din sezonul estival şi din cel rece. În cadrul acestei „garderobe" sezoniere, un loc de seamă îl ocupă articolele de galanterie — începînd cu pălăriile şi sfîrşind cu fularele sau eşarfele — precum şi articolele de marochinărie (poşete, cordoane, mănuşi etc.).

În acest domeniu, numeroase întreprinderi de industrie uşoară şi-au dovedit capacitatea lor creatoare, punînd la dispoziţia cumpărătorilor o gamă variată de articole de galanterie. Pentru anul 1964 s-au contractat o serie de articole noi, dintre care — o parte — au şi fost puse în vînzare în magazinele şi raioanele de specialitate.

Astfel, fabrica de pălării „Păltiniş" din Timişoara a creat modele pentru diferite vîrste, precum şi pentru felurite ocazii: pentru serviciu, pentru stradă, pentru seară ; e vorba de pălării din lînă pentru femei, de pălării din păr de iepure etc.

S-a produs astfel un original model de pălărie de seară, cu calota neagră, cu voal albastru înnodat în faţă şi prins cu o agrafă discretă. Se disting de asemenea pălăriile cu calotă simplă, cu sau fără panglică, pălăriile-şapcă, pălăriile pentru adolescente. Pentru sezonul de vară s-au pregătit o serie de noi modele, printre care pălăriile din pai în culori, cu garnituri cochete (panglici, ace, agrafe) pălăriile din pai pentru plajă cu panglici din tafta ecosez sau cu dungi. O altă noutate o constituie pălăriile confecţionate din celofan împletit, cu o linie îndrăzneaţă, care, ce vor putea fi purtate în serile călduroase.

Un număr de noi modele de pălării sînt produse de către întreprinderea timişoreană „Păltiniş" şi pentru bărbaţi. Pălăriile — cu diferite forme de boruri — sînt confecţionate din lînă, păr de iepure şi pai. Numeroase modele de pălării bărbăteşti din lînă, specifice diferitelor regiuni, poartă marca fabricii „Lux" din Periam, regiunea Banat.

Umbrela este de asemenea un accesoriu al îmbrăcămintei, ce-i drept ocazional, dar... mult căutat. Întreprinderea locală „Electrometal" din Arad s-a angajat să livreze comerţului în acest an — şi a şi livrat o parte — nu numai umbrele din satin şi mătase neagră pentru bărbaţi, ci şi o serie de modele noi de umbrele pentru femei. Aceste umbrele sînt executate cu gust, armonizîndu-se ţesăturile — tafta ecosez; material în dungi şi pepit — cu cele 25 de tipuri de mînere executate din material plastic, metal îmbrăcat în p.v.c. sau lemn sculptat acoperit cu celuloid. Modelele mînerelor de umbrele sînt variate : drepte sau uşor curbate, cu ornamentaţii adecvate sau cu un cap de şopîrlă, tip bambus etc.

Să nu uităm nici de cravate. Întreprinderea bucureşteană „Mătăsea populară" a realizat simţitoare progrese, creînd o gamă bogată de modele de cravate, executate în degradeuri, în dungi şi desene variate, în combinaţii felurite de culori. Un sortiment nou de cravate din mătase naturală, cu dublură de mătase — care contribuie la menţinerea formei şi aspectului cravatei — a fost creat şi de fabrica „Select" din Bucureşti. Aceeaşi întreprindere a început să livreze comerţului noi modele de cravate pentru diferite vîrste şi ocazii.

Fotografii : Nicu VASILE

Răspundem cititorilor

— Într-o cameră încălzită cu radiator sau cuptor electric, aerul se usucă şi devine de nerespirat. În acest caz se aşează un vas de metal cu apă pe radiator sau cuptor pentru ca prin evaporarea apei să se asigure umiditatea aerului.

— Petele vechi de ulei de pe stofă se scot astfel : se freacă bine pata între degetul mare şi arătător pentru a fărîmiţa vopseaua. Se îmbibă apoi pata în ulei sau în gaz. Se lasă cîteva ore, apoi se spală cu neofalină. Se repetă de cîteva ori. Pentru a îndepărta urmele lăsate pe marginile petei, se presară la sfîrşit pudră de talc pe locul spălat şi se lasă cîteva ore.

(ANA ZAVODA-TOPLEŢ)

Ghidul gospodinei

Meniul săptămînii

— Cartofi cu smîntînă şi friganele ; gutui cu carne ; ecleruri.
— Supă de ceapă ; macaroane cu sos de roşii ; covrigei de plămădeală.
— Salată de cartofi cu măsline ; vrăbioare la grătar — gogoşari ; compot de caise.
— Omletă cu slănină ; ghiveci fără carne ; budincă de orez.
— Marinată de peşte, perişoare cu smîntînă ; fructe.
— Mămăliguţă cu brînză la cuptor ; iahnie de fasole albă ; cartofi de ciocolată.
— Ciorbă de potroace ; raţă pe varză ; jeleu de portocale.

PREPARATE DIN CARTOFI

CARTOFI UMPLUŢI. — Alegeţi cartofi mari şi drepţi, îi curăţaţi de coajă, îi tăiaţi la mijloc şi faceţi o gropiţă în fiecare din jumătăţi. Separat, pregătiţi o umplutură din cartofii daţi prin răzătoare, puţină brînză şi puţin miez de pîine muiat în lapte. Umpleţi gropiţele din cartofi cu această compoziţie. Aşezaţi apoi cartofii într-o tavă bine unsă cu unt şi îi coaceţi la foc potrivit, 40-45 minute.

OMLETĂ CU CARTOFI. — Pentru fiecare ou sînt necesari doi cartofi potriviţi. Se curăţă şi se rad cartofii. Se taie o ceapă mărunt şi — dacă avem — şi cîteva ciuperci (cantităţi egale). Toate aceste legume se prăjesc la un foc potrivit numai pe jumătate. Separat, într-un vas se sparg ouăle, se bat, se pune sare şi apoi se amestecă cu compoziţia prăjită. Se încinge din nou grăsime, se răstoarnă compoziţia în ea, se prăjeşte pe o parte şi apoi pe cealaltă. Se rulează şi se serveşte cu orice salată dorim.

CARTOFI FORETTE. Se coc la cuptor 500 g. de cartofi. Cînd sînt gata, se scoate miezul care se dă printr-o sită. Adăugăm 40—50 gr. unt, 100 gr. caşcaval şi 1—2 ouă, puţină sare. Se frămîntă bine. Din această compoziţie se fac crochete lunguieţe care se prăjesc în grăsime încinsă.

CARTOFI UMPLUŢI CU CARNE (pentru 6 persoane) : 1 kg cartofi mari, 100 g grăsime, o ceapă, 500 g carne, puţin miez de pîine, un ou, 20 g sare, piper. Sosul : 50 g grăsime, 40 g făină, o ceapă, o lingură bulion, 2 dl smîntînă. Se curăţă cartofii, se scobesc în mijloc, se umplu cu următoarea compoziţie : se încinge grăsimea, în ea se rumeneşte o ceapă tăiată mărunt, la care se adaugă carnea tocată. Se lasă să se prăjească. După aceea se pune miezul de pîine muiat în lapte, un ou, sare, piper. Se amestecă bine. Se aşează cartofii umpluţi într-o cratiţă. Separat se face sosul care se toarnă deasupra. După ce a scăzut se pune puţin pătrunjel verde deasupra. Se bagă puţin la cuptor ca să se rumenească. Cînd s-au muiat cartofii, mîncarea este gata. Se servesc cu smîntînă.

CARTOFI PRĂJIŢI ÎN PESMET. Se fierb 8-10 cartofi în coajă, se curăţă, se lasă să se răcească, apoi îi tăiem în felii de grosimea unui creion, îi sărăm. Se dau prin ou, pesmet şi se prăjesc în grăsime încinsă. Se servesc ca garnitură lîngă friptură sau rasol.

CHIFTELE DE CARTOFI

Fierbem 6-8 cartofi, îi curăţim de coajă şi-i dăm prin sită. Adăugăm un ou, sare, verdeaţă tocată mărunt. Din această compoziţie formăm chifteluţe pe care le dăm prin făină şi apoi le prăjim în grăsime încinsă. Se servesc cu un sos de roşii şi puţin caşcaval ras, deasupra.

PĂRINŢI ŞI COPII

MĂRTURISIRI

— Ce lucru ciudat ! a spus dus pe gînduri. Copiii sînt tot ce iubim noi mai mult pe lume şi tocmai faţă de ei greşim mai mult. Iar uneori îi rănim adînc şi pentru toată viaţa.

A tăcut cîteva clipe, apoi a început să vorbească repede ca şi cum s-ar fi temut că nu va avea timp să-şi spună toate gîndurile :

— Le dăruim toate forţele sufletului nostru, toată căldura inimii, facem pentru ei sacrificii inimaginabile, dar uităm — mulţi dintre părinţi uită — că familia este primul univers al copilului şi că tot ce va trăi el în anii copilăriei — bun sau rău — va lăsa urme adînci în fiinţa lui. Nu mă gîndesc la acele familii, acum extrem de rare, purtătoare ale unei mentalităţi oribile, unde copiii sînt trataţi ca nişte mici puşcăriaşi. Mă gîndesc la oamenii de treabă, în genere părinţi iubitori, dar cărora nu li se pare în afară de rînduială să tragă cîte o înjurătură zdravănă, să se certe şi să se bruftuiască în faţa copiilor, sau să-şi descarce nervii asupra lor. Dacă le atragi atenţia, îţi răspund foarte senini că şi părinţii lor au făcut la fel, ceea ce nu i-a împiedicat pe ei să devină oameni de ispravă. Dar să-i vezi pe oamenii aştia de ispravă, mai tîrziu, cînd se conving că odraslele lor au apucături urîte, sînt răi, nervoşi sau cu firi sucite, cu cîtă mirare se întreabă : „Cui or fi semănînd ?". Ah, ce orbi sîntem !

A rostit vorbele din urmă cu un oftat amar, „Are ceva pe inimă, am gîndit, altfel n-ar vorbi aşa". Şi probabil că faţa mea exprima atît de limpede, ceea ce gîndeam, căci el a spus imediat :

— Te miri poate că tocmai eu, care trec drept un tată bun, sînt atît de pornit împotriva greşelilor părinţilor ? Trebuie să ştii

însă că am o experienţă dureroasă. Iar dacă sînt un tată bun, aceasta o datorez băiatului meu, lui Nelu.

— Ceea ce spui mi se pare de-a dreptul senzaţional, am zis.

— Nu, de loc. Aproape toţi copiii îşi manifestă nemulţumirea faţă de atitudinile greşite ale părinţilor. Numai că aceştia n-o văd, sau o văd foarte rar. Din fericire eu am înţeles la timp protestul copilului.

A tăcut brusc, căci era foarte emoţionat, apoi a început din nou :

— A trecut mult de atunci, dar n-am uitat nimic — aşa ceva nu se uită pînă la mormînt. Nelu avea patru ani pe vremea aceia. Şi tocmai atunci intrase dihonia între mine şi nevastă-mea. Ne certam din te miri ce. Nevastă-mea, căci ea începea — o apucase gelozia din senin — devenise maestră în a inventa motive de ceartă. Să nu-mi spui că înţelegi... nu, nu. Aşa ceva este de neînchipuit ! Pe mine mă apucase groaza de aşa viaţă — căci am o fire paşnică — şi aş fi divorţat cu siguranţă, dacă nu era copilul. Dar de copil nu puteam să mă despart. Îmi era însă din ce în ce mai greu. Ca să mai uit, am început să beau. Nevastă-mea, crezînd că beau ca s-o înfurii, mă privea cu o privire dezgustată şi-mi spunea printre dinţi cu un dispreţ ucigător : „Miroşi a crîşmă !". Vorbele astea mă înfuriau la culme şi într-o seară mi-am ieşit din fire — am făcut scandal. Copilul, care era de faţă — ca la toate certurile noastre dealtfel — s-a speriat îngrozitor. Îmi înconjurase picioarele cu braţele şi plîngea cu sughiţuri. Plînsul lui m-a trezit brusc şi.. de atunci n-am mai băut. Copilul a rămas însă cu spaima în suflet, devenise foarte nervos, iar dacă nu era în cameră cu noi şi ne auzea vorbind mai tare, începea să plîngă şi venea fuga să vadă ce facem. Dar crezi că ne-am potolit ? Aş, de unde! Continuam să ne certăm, dar acuma o făceam pe înfundate şi cu asta ne consideram chit faţă de copil. Şi aşa au mers lucrurile multe luni de zile, pînă la anul nou. Nu ştiam cum să pun capăt acestei situaţii. M-am gîndit să fac un pom de iarnă, mă gîndeam că poate aşa o să aduc puţină linişte şi frumuseţe în viaţa noastră şi să înseninez sufletul copilului. Am cumpărat un brad mare, l-am împodobit cu multă măiestrie şi am invitat pe toţi prietenii lui Nelu. Pe Moş Gerilă îl făcea un vecin al meu, ghiduş şi băutor fără pereche. Dar şi-a jucat rolul admirabil — un adevărat personaj de basm. Ne-a impresionat şi pe noi, vîrstnicii, de copii nici nu mai vorbesc, îl priveau cu nişte ochi atît de strălucitori, erau atît de emoţionaţi, încît eu, care le dăruisem bucuria aceasta, mă simţeam fericit şi senin ca niciodată în viaţa mea. Ca şi copiii, îl priveam fermecat pe Moş Gerilă, care le spunea fel de fel de snoave şi rîdeam din toată inima ca şi ei. Nelu mă ţinea de mînă, mă strîngea tare şi ochii lui... Spune, m-a întrebat el brusc, ai văzut vreodată ochii unui copil fericit ? Sînt sublimi. Ei, Nelu, în clipele acelea era fericit. Ah, ce fericit era ! Iar cînd Moş Gerilă a întrebat : „Cine e Nelu ?" el a răspuns repede şi vesel, dar cu o voce atît de emoţionată încît semăna mai degrabă cu un clinchet îndepărtat de clopoţel. „Am auzit că eşti cuminte, a zis Moş Gerilă şi uite, ca răsplată ţi-am adus o jucărie frumoasă. Vino încoace". Nelu s-a desprins de lîngă mine, a traversat camera cu paşi uşurei şi s-a oprit lîngă vecinul meu. „Ei, acum să-mi dai o sărutare", a zis acesta şi şi-a întins barba spre faţa copilului. Dar Nelu s-a făcut deodată alb ca varul şi s-a tras înapoi, zbătîndu-se să scape. Ei, ce, te-ai speriat de barba mea ? a zis Moş Gerilă şi s-a întins din nou spre faţa copilului. Atunci am văzut un lucru care m-a înmărmurit. Pe faţa lui Nelu a apărut schima de dezgust a nevesti-mii şi la fel ca şi ea, a rostit printre dinţi : „Miroşi a crîşmă !". „Formidabil !" a strigat unul dintre invitaţi şi toţi s-au pornit pe un ris nebun. Nevastă-mea rîdea mai tare ca toţi. „Ăţi văzut ? strigă ea. Vă judecă pînă şi copiii ! Ha, ha, ha". Copilul îi privea uluit, se vedea că rîsul lor îl jigneşte şi se simte foarte nenorocit. Dar nimeni nu-l lua în seamă — toţi rîdeau. Pe mine m-a copleşit o deznădejde cumplită, căci în clipa aceea am văzut limpede ce se petrece cu el, am simţit că în sufletul lui a murit ceva... poate încrederea în tot ce e curat, bun şi frumos. Moş Gerilă care miroase a crîşmă ! Îţi dai seama ce însemna asta pentru el ! Ce amarnică dezamăgire ? Abia atunci mi-am dat seama cu adevărat cît sînt de vinovat faţă de copilul meu şi am izbucnit în plîns. Ca să nu mă vadă ceilalţi, mi-am acoperit ochii cu mîinile. Totuşi mă văzuse cineva — Nelu. Mi-a cuprins genunchii cu braţele şi-mi şoptea : „Tăticule, nu plînge ! Tăticule, nu...". Înţelegi ? El, pe care eu îl făcusem de atîtea ori să plîngă, mă mîngîia, îi era milă de mine. De mine...".

Vocea i s-a frînt şi multă vreme n-a mai putut vorbi. Apoi s-a liniştit şi a spus parcă ruşinat :

— Nu este prea veselă povestea, aşa-i ? Ei, dar sfîrşitul este pozitiv. Căci, după întîmplarea aceia, mi-am şters repede lacrimile şi am început lupta pentru a deveni un tată bun. Şi să ştii că a fost ceva pasionant... mă simţeam din ce în ce mai puternic, mai bun, mai curat... viaţa mea s-a transformat cu totul... e mai interesantă, mai plină.

Pen ROZOPOL

Colţul celor mici

ISTEŢUL BOMBO

Desen de Gh. CHIRIAC

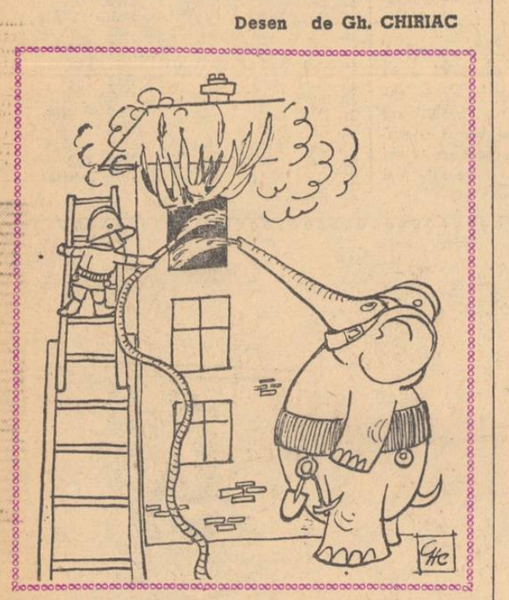

SPRE STELE...

Azi făuresc aşa cum mă pricep
Măiastre jucării inaripate
Din beţe şi hîrtii — şi-aşa încep
Să mă visez, ca mîine-n zbor departe...

Azi, de minune desenez şi scriu
Frumos, şi-aş vrea aşa, ca să se ştie,
Că-mi place şi aritmetica, şi ştiu
Că trebuie să-nveţi şi geografie.
Ca mîine-oi săgeta pe o rachetă-n zări
Sus, printre sateliţi şi-ntre planete;
Din Cosmos pe pămînt vedea-voi ţări şi mări...
Ca-ntr-un atlas privit pe îndelete!
Şi-atunci şi geografia îmi va fi —
Şi ştiinţele naturii — de folos.
Sus printre stele nu m-oi rătăci
Şi-oi fi deschizător de drumuri curajos!

Dar vezi — eu... nu mă mulţumesc cu-atît.
Aş vrea să fiu viteaz, drept şi cinstit,
Să fiu modest şi bun — şi hotărît
Şi totuşi.. doar un om obişnuit.
Căci în laboratoare, poate-un priceput
Savant voi fi să-nving mîndrul Atom;
Ori, poate, fi-voi chiar cosmonaut.
Dar vreau să fiu — întîi de toate — OM!

Romulus ALEXANDRESCU

Oaspeţii primăverii

Primăvara, gospodina,
S-a sculat de dimineaţă
Şi a îmbrăcat grădina
În hăinuţe de verdeaţă.
A mai pus în straturi flori
Şi un vînt uşor să bată
Ca să cureţe de nori
Toată zarea depărtată.

Bucurîndu-se de soare
Şi scăldate în lumină
Păsările călătoare
Oaspeţi dragi, încep să vină.
Iată berzele în frunte,
Iată stoluri de cocori
Apoi păsări mai mărunte :
Cintezoi, privighetori,
Prepeliţe, turturele

Ce-şi petrec vara la noi
Iar la urmă rîndunele
În zbor vesel şi vioi.
Şi aici deabia sosite
Rup al stolului şirag
Îndreptîndu-se grăbite
Către cuibul vechi şi drag
Să îl cureţe, să poată
Pune-ntr-însul ouă mici,
Să clocească şi să scoată
Mii de puişori voinici.

Iar pe streşini, pomi şi case
Izbucneşte-un ciripit :
Vrăbiile gălăgioase
Le urează : „Bun venit".

Florin IORDACHESCU

— Unde-i cîinele vînătorului ?

Desen de C. GHEORGHE

ŞTIAŢI CĂ...

● *...prin efortul fizic, organismul este supus excitantului biologic (normal) necesar pentru tonificarea musculaturii ? O dată cu muşchii scheletului, efortul întăreşte şi musculatura inimii. De aceea, prin tratamentul combinat cu cultura fizică medicală (unde efortul fizic este bine dozat şi progresiv) în unele boli, ca hipertensiunea arterială, infarctul miocardic — în stadiu secundar etc. se obţin rezultate surprinzător de bune.*

● *...dacă se înregistrează, în mod continuu tensiunea arterială şi în cursul somnului, se constată că ea scade cu 1½ cm cubi de mercur la bolnavii care suferă de o tensiune arterială mărită ?*

● *...orele de somn care îl refac pe om sînt foarte variate, probabil după tipul de sistem nervos şi în funcţie de natura ocupaţiilor profesionale ? Unii se refac numai după cîteva ore, altora le sînt necesare cîte 8—10 ore de somn pe zi.*

Cînd glanda tiroidă funcţionează mai deficitar, nevoia de somn este mult sporită. Unii suferinzi dorm cîte 13—14 ore şi mai ştipesc şi în tramvai etc., iar alţii — deşi „pică" de somn nu pot adormi nici chiar cu ajutorul diverselor somnifere. La aceştia din urmă, uneori se obţine un somn reconfortant prin simpla corectare a insuficienţei glandei tiroide, făcută sub controlul medicului de specialitate.

MEDICUL vă sfătuieşte

OCHIUL ŞI VÎRSTA

De la vîrsta de cca 45—48 ani, ochiul cu care pînă atunci am văzut perfect de bine de aproape şi la distanţă, devine presbit, adică la cititul de aproape, la fixarea unui obiect mic la 25—30 cm. vederea devine neclară. Apare tendinţa de a îndepărta din ce în ce mai mult textul, pînă acolo că la un moment dat „mîna nu este destul de lungă".

Prezbiţia sau prezbiopia (presbis = bătrîn, opo = vedere) se datoreşte faptului că cristalinul începe să piardă treptat elasticitatea sa, şi din cauza aceasta, capacitatea de a-şi schimba refracţia se diminuează treptat. Dimineaţa vederea este ca şi înainte, spre seară însă, şi în general la lumină artificială, vederea devine din ce în ce mai anevoioasă. Oboseală la lucru de aproape, ceaţă, dureri de cap pot fi simptome ale unei prezbiţii necorectate. Alţii se plîng că seara, cînd ar vrea să mai citească îi apucă somnul prea repede. Toate aceste semne arată, că a venit timpul, ca ochiul să fie ajutat prin lentile corespunzătoare — convexe — adică ochelari de bătrîneţe — lucru cu totul firesc, fiziologic, care nu trebuie să îngrijoreze pe nimeni.

Acei care cred că este bine să înceapă cît mai tîrziu cu purtarea ochelarilor de prezbiţie, greşesc. Ei cred că astfel vor putea evita purtarea unor ochelari cu mai multe dioptrii adică ochelari mai tari. Ori de acest lucru nu scapi, indiferent dacă începi a te servi de ochelari mai devreme sau mai tîrziu. Fiecare prezbit trebuie să poarte lentile din ce în ce mai tari, în măsura în care puterea lui de acomodare scade. Ochelarii vor fi prescrişi întotdeauna de un medic, care cu acest prilej va face şi un control al stării de sănătate a ochiului.

La cei cu vederea scurtă, — miopii — nevoia de a-şi corec-

ta vederea pentru aproape prin ochelari de prezbiţie, apare mai tîrziu. Unii purtători de ochelari pentru miopie cred chiar că cu apariţia prezbiţiei miopia lor va scade. Realitatea este că miopia pentru distanţă nu se micşorează în prezbiţie, miopul vîrstnic va purta pentru distanţă în continuare lentilele lui corectoare. El va avea totuşi avantajul că dacă miopia nu a fost mai mare de minus 3—4 dioptrii, va putea citi şi lucra deaproape toată viaţa fără ochelari.

Hipermetropii vor avea nevoie de ochelari pentru citit încă înainte de vîrsta de 40 de ani, fiindcă la ei punctul vizibilităţii optime pentru aproape a fost de la început mai departe decît la cei cu ochi normali.

Persoane care au o profesiune care necesită o vedere precisă la o distanţă mai mare decît 25—40 cm, adică distanţa de citit, pot avea nevoie de o altă pereche de ochelari (de exemplu violonistul pentru citirea notelor, timplarul etc.).

La aproximativ 2—3 ani, ochelarii de prezbiţie trebuie controlaţi de medic şi la nevoie schimbaţi.

Ar mai fi un cuvînt de spus despre acele persoane care — în aparenţă — au, în ceea ce priveşte vederea de aproape, o comportare diferită de cele arătate mai sus. Este vorba despre oameni care avînd o miopie uşoară nu şi-au dat seama de acest lucru şi citesc încă bine şi după vîrsta de 40—45 ani. Aceste stări sînt descoperite deobicei de medicul oculist, cînd pacientul la vîrsta de 50—60 ani, totuşi nu mai poate citi ca înainte.

Se mai poate întîmpla ca la vîrsta de peste 70—75 de ani să scadă gradul prezbiţiei ; citeodată, aceşti bătrîni citesc chiar fără ochelari. Aci este vorba de anumite modificări în compoziţia chimică a masei cristalinului, proces prin care, cu toate că este sclerozat şi rigid, puterea lui de refracţie se măreşte.

Tenisul de masă şi odihna activă

Dezavantajele unei vieţi sedentare sînt atît de nete, atît de sever prezentate de medici încît s-a creat pe bună dreptate o opinie publică corectă împotriva sedentarismului. Mai multă mişcare şi exerciţii de educaţie fizică, executate în aer liber, mai multe excursii — iată principalele arme împotriva turburărilor pe care le aduce viaţa sedentară.

Alături de aceste mijloace se înscriu şi jocurile sportive alese potrivit vîrstei, sexului, ocupaţiilor etc. Cu unul din ele — tenisul de masă, vrem să facem o cunoştinţă mai apropiată cititorilor.

Tenisul de masă este o disciplină sportivă accesibilă, ce se poate practica uşor atît în cluburile locurilor de muncă şi odihnă cît şi acasă. Avînd reguli de joc simple şi necerînd un efort fizic prea mare, atunci cînd este practicat fără veleităţi deosebite el este potrivit tuturor vîrstelor. Începînd de la 7-8 ani şi pînă la bătrîneţe şi amîndouă sexele. Desigur tinerii şi adulţii sănătoşi pot practica sporturi cu o încărcătură fiziologică mai mare : tenisul de cîmp, voleiul, fotbalul etc., jocuri care au o valoare mai mare în dezvoltarea fizică generală. Tenisul de masă este însă mai larg accesibil celor mai diferite grupe de populaţie.

În ce constă valoarea deosebită a tenisului de masă ?

În afara efectelor pozitive comune tuturor jocurilor sportive, în care complexul mişcărilor fizice ajută dezvoltării, circulaţiei singelui, respiraţiei, reglării endocrine şi nervoase, tenisul de masă dezvoltă mult viteza reacţiilor de mişcare şi capacitatea de coordonare a acestora. În plus se dezvoltă atenţia şi se fortifică sistemul nervos prin specificul jocului care cere o oarecare încordare a atenţiei pentru urmărirea permanentă a mingii, a mişcărilor partenerului de joc, pentru a executa schimbările de poziţie, mişcările şi loviturile cu paleta corespunzătoare traiectoriei mingii de celuloid.

Pentru începători două „reprize" a cîte ½ de oră cu o pauză de ¼ de oră sînt suficiente pentru început. Mai tîrziu, jocul poate fi prelungit pînă la 2 şi chiar 3 ore, cu pauze. În timpul jocului este preferabil ca îmbrăcămintea şi încălţămintea să fie cît mai lejere, cel mai bine în maiou, chiloţi şi tenişi.

Camera în care se joacă se cere să fie bine aerisită şi luminată suficient.

Un duş după un joc prelungit este nu numai igienic ci şi reconfortant.

Cei care practică tenisul de masă în mod sistematic, cel puţin de 2-3 ori pe săptămînă, nu au decît cuvinte bune despre efectele fiziologice pozitive ale acestui joc sportiv, care deşi e socotit de unii ca un „sport minor" are efecte „majore" în combaterea sedentarismului.

Dr. V. L.

Florile în... filatelie

Florile formează una din temele cele mai apreciate și mai răspîndite printre filateliști. Dacă tinerii colecționează în special „animale", tinerele filateliste și chiar cele mature își umplu albumele și clasoarele cu „flori". O nouă emisiune din țara noastră le repune în actualitate.

Flori au apărut multe pe mărcile poștale românești și nu le vom aminti aici pe toate. Vom arăta doar emisiunile dedicate în mod special acestei teme, nu florile răzlețe din alte emisiuni.

O emisiune care înfățișează și unele flori (dar nu tocmai cele ornamentale) este seria „Plante industriale" (1955); cele patru culori reprezintă: sfecla de zahăr, bumbacul, inul, floarea soarelui.

Mult mai interesantă, din acest punct de vedere, este emisiunea „Flori" apărută în anul 1956. Cele patru valori reprezintă cîte două flori în culorile lor naturale: ghiocel și ciubotica cucului (valoarea de 5 bani), narcisă și violete (55 bani), gura leului și clopoțel (1,75 lei) mac și lăcrămioare (3 lei).

În anul 1957 filateliștii au avut surpriza unei emisiuni deosebit de reușite, dedicată „Florei carpatine", cu scopul de a populariza frumusețea și raritatea unor flori specifice și de a contribui la ocrotirea lor. Emisiunea cuprinde 8 valori care reprezintă, succesiv, următoarele flori: smîrdar (5 bani), iedera albă (10 bani), crin sau lilie roșie (20 bani), floarea de colț (35 bani), cupa (55 bani), garofița de munte (1 leu), anglicel (1,55 lei), dediței (1,75 lei). Fiecare marcă este însoțită de cîte o vinietă care reproduce, schițată, floarea respectivă, pe un profil de munți și poartă inscripția „Ocrotiți flora carpatină". Emisiunea a fost completată cu două plicuri „prima zi" obliterate cu o ștampilă specială.

Anul 1959 a adus filateliștilor iubitori de flori, emisiunea „Plante medicinale din țara noastră". Seria este alcătuită din 10 valori policrome care prezintă florile următoarelor plante: degețel roșu (20 bani), mentă (40 bani), mușețel (55 bani), albăstrele (55 bani), brîndușă de toamnă (1 leu), omag (1,20 lei), mac de cîmp (1,55 lei), tei argintiu (1,60 lei), măcieș (1,75 lei), ruscuță (3,20 lei). Emisiunea a fost completată cu trei plicuri „prima zi" și cu șase întreguri poștale (plicuri) reprezentînd de asemenea diferite flori medicinale.

Un eveniment a prilejuit punerea în circulație a unei noi emisiuni „florale", cea mai frumoasă apărută pînă atunci: Centenarul grădinii botanice din București. Cele 9 valori și colița, constituie o podoabă în orice album filatelic. Ele prezintă o serie de flori specifice din țara noastră, unele din ele descoperite de întemeietorul grădinii botanice, dr. Brîndza: ciubotica cucului (10 bani), garofița Pietrii Craiului (20 bani), bujorul românesc (25 bani), limba soacrei (35 bani), stînjenelul de Dobrogea (40 bani), piciorul cocoșului (55 bani), crucea voinicului (1 leu), macul de munte (1,20 lei), ghințura (1,55 lei). Colița prezintă portretele: dr. C. Davilla, inițiatorul Grădinii botanice din București și Dr. Brîndza, în fundal, flori și noile sere. Emisiunea a fost completată cu 3 plicuri „prima zi" și cu o serie de întreguri poștale (plicuri).

O nouă serie urmează să apară în curînd, „Flori de grădină". Emisiunea va cuprinde 8 valori, cu un nominal total de 5,80 lei. Iată noul buchet de flori care îi va întîmpina pe filateliști: regina nopții (valoare de 10 bani), mușcata (20 bani), cercelușe (40 bani), crizantema (55 bani), dalia (75 bani), crinul (1 leu), crinul de toamnă (1,35 lei), crăița (1,55 lei). Mărcile vor fi tipărite la ofset, pe hîrtie cretată în cîte 4 culori. Machetele sînt realizate de N. Grant și I. Drugă. Emisiunea va fi completată cu 3 plicuri „prima zi" obliterate cu o ștampilă specială.

UMOR • UMOR • UMOR • UMOR • UMOR • UMOR

POTRIVIRI ÎNTÎMPLĂTOARE

de FRED GHENĂDESCU

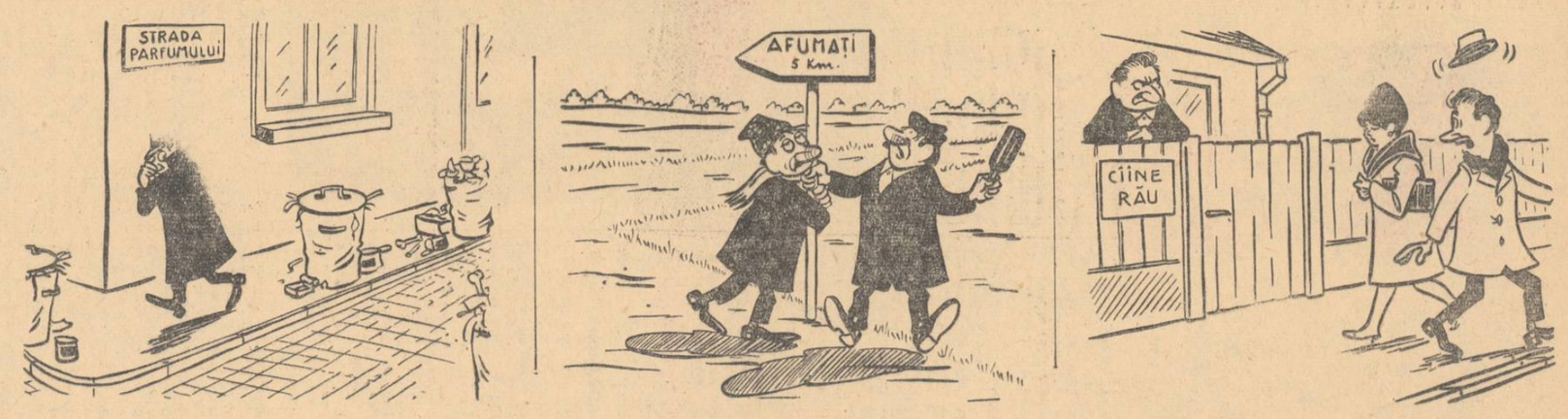

MATTY

— Liniște, Gigele, ...probabil că iar l-au criticat pe tăticu la ședință...

De ziua nevesti-mi

...Dar torta ?... Tortă de ciocolată cu numele subsemnatului caligrafiat „glacé" pe frunzulițe de „nu mă uita" din zahăr ars. Ai... și după asta fructe, după fructe — lichioruri și cafea... și între feluri — discursuri. Cînd tovarășul contabil șef Petrescu, cînd inginerul Chicoș, cînd nu știu mai cine — pac ! cîteva cuvinte și un pahărel închinat în sănătatea sărbătoritei — a nevesti-mi adică. (Împlinește 30 de ani... Multumesc ! Și-ale dumneavoastră la fel!) Că de-aci, dă-i cu aplauze, multi ani trăiască, pe patru voci... Pînă la două și ceva a tinut numai masa...

Și nevestica mea, draga, mititica de ea, de atîta fericire parcă zbura, parcă plutea... De-ati fi văzut-o numai cu cîtă voioșie ne schimba farfuriile !... Cîtă încîntare și se citea pe chip în timp ce stringea persanul din antreu ca să ne facă loc la dans !...

— Da, da, la dans ! Orchestra Electrecord vă invită la dans ! — a bubuit pe neașteptate vocea nebunului de Stamatescu.

Și aici, un nou omagiu adus, la cererea generală, aceleia a cărei zi de naștere o sărbătoream : primul dans l-am dansat toți după cunoscuta melodie „Astăzi e ziua ta", voce — Constantin Drăghici, la pick-up — sărbătorita.

Și nici că s-a mai mișcat de acolo. Plăcerea ei — să schimbe plăcile... Puteam să n-o las ?... Cînd ea alergase, ea le împrumutase, le cărase pînă aici... Și acum... dacă se spărgea vreuna ?

★

Primele raze ale dimineții ne-au găsit tot veseli, tot neobositi, la ultimul fel — anecdote. Stamatescu se cam tăcuse. Încerca să-i ademenească urechea contabilului șef cu o romanță...

Nici unuia dintre noi nu-i ardea de somn, afară de nevastă-mea, care cu fruntea odihnită pe discul plușat al pick-upului, adormise de-a binelea. Obosită, săraca... Atîta alergătură, atîtia invitați ! (Douăzeci și sase de invitați — auzi !?). Că știa douăzeci de-i adusesem eu, de la mine de la administrativ, n-ajungeau, nu !?

Acum poftim ! Noi cîntam, chiuiam, o sărbătoream și ea mititica, habar n-avea. Dormea. de ziua ei...

Că de asta... știti... eu as mai fi lăsat-o să doarmă. Dar o știu și cît e de sensibilă. Nu m-ar fi iertat toată viața.

Așa că am trezit-o să ne aducă potroacele.

Silviu GEORGESCU

E. ARNO

— Să vi le împachetez sau le spargeți aici ?

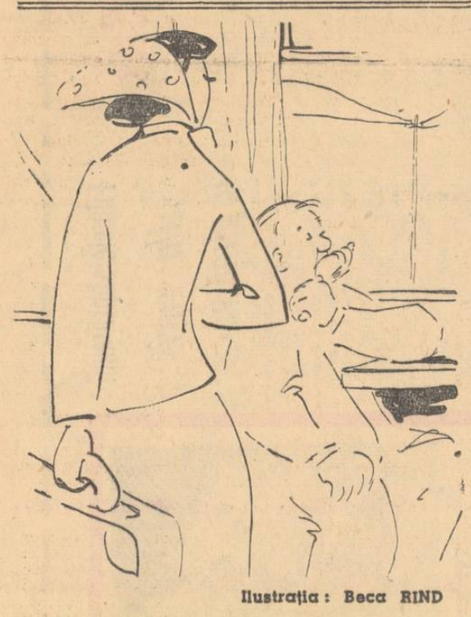

Ilustrația : Beca RIND

accelerat fără locuri

(Urmare din pag. 1)

revistă, un al treilea se lupta cu o pulpă de pui rumenită.

Mi s-a mai întîmplat să remarc acest lucru și altădată. Adică acea mică ostilitate care îi cuprinde chiar pe oamenii altfel cumsecade, în momentul cînd confortul lor de călători e amenințat de un intrus (sau o intrusă, cum era cazul meu).

De data asta, calmul m-a părăsit. Am repetat întrebarea pe un ton ceva mai ridicat, dar tot politicos. Și nu știu de ce, deși întrebarea nu era adresată numai lui, mă uitam fix la omul cu ciosvîrta de pui. Acesta și-a întrerupt plăcuta ocupație și mi-a aruncat o privire care spunea că e gata să renunțe la pui și să mă mănînce pe mine.

— Nu știu tovarășă, mi-a răspuns. Eu știu că am locul meu și altceva nu mă interesează !

Notează : formularea e exactă, o țin minte cuvînt cu cuvînt. Iată așadar exprimată în modul cel mai sintetic mentalitatea unora. Înțelegi ? Locul meu, altceva nu mă interesează ! Nu crezi că e o idee interesantă pentru o schiță ?

— Ba da. Dar poate că omul...

— Nu, nu, de trei ori nu. N-a rostit aceste cuvinte întîmplător. Aș fi dorit și eu, pentru el, să fie așa. Din păcate tot ce-a urmat n-a făcut decît să confirme presupunerile mele.

— A mai urmat deci ceva.

— Evident, pînă la Constanța, de fapt numai pînă la Ciulnița, unde a coborît el, e drum destul. Mă rog, incidentul nostru s-a lichidat pe loc. M-am instalat pe locul liber de lîngă omul nostru, silindu-l cu această ocazie pe vecinul meu să-și retragă dimensiunile în propriul lui „spațiu locativ".

— Era cam rotofei după cîte înțeleg.

— Era — și nu întîmplător. Dar nu asta are importanță. Nu despre înfățișarea fizică e vorba, nu asta m-a scos din sărite, ci despre cea spirituală, despre egoismul acestui ins. Nu știu de ce, dar întotdeauna cînd vine vorba de egoism nu mi-l pot reprezenta altfel decît ca ceva rotund, plin, saturat. E o idee de-a mea greșită poate dar în cazul acesta se potrivea perfect, ai să vezi. Cum îți spuneam, m-am instalat și eu, am scos o carte... Știi, e așa de plăcut să faci lectură în tren : citești și mergi în același timp, nu stai pe loc...

— Idealul tău !

— Chiar așa. Citeam, dar urmăream și pe vecinul meu. Trecuse la a doua ciosvîrtă, reluase conversația cu călătoarea din fața lui, o femeie în vîrstă, cu un aer destul de cumsecade. Ce nu-mi plăcea la ea era că fuma, dar asta am văzut mai tîrziu.

— Apoi de la rude la ce altceva poți să te aștepți, conchise filozofic vecinul meu asupra celor discutate pînă atunci. Dumneata spui de nepoată, dar eu am frați, doi, mai mari ca mine, dar ce, parcă am văzut ceva de la ei ? Dacă ai văzut dumneata am văzut și eu. Să le dai, asta da. Uite, sînt amîndoi la țară și la țară știi cum e, un porc, o pasăre, se crește mai ușor, un cartof se mai găsește, nu ești tot cu banul în mînă. Unde mai pui că acum la colectivă, primesc de toate. Dar eu ? Salariat. Leafa, o primă și..., cam atît.

— Asta așa e și soțul meu e salariat și...

— Le-am spus fraților ăstora ai mei că mă duc pe la ei cam o dată pe lună, sînt aproape aici lîngă Ciulnița — le-am zis : Măi, noi parcă n-am fi frați, ce ajutor am eu de la voi ? Înțelegi mata : eu n-o duc rău, dar care om nu vrea s-o ducă mai bine ? Ei, ce crezi ? De-abia s-au îndurat să-mi creească și mie un porc — n-avea nici cincizeci de kile viu, cîteva găini, și să-mi dea doi saci de varză și cîțiva de cartofi.

— Te pomenești că ți-o fi luat și bani !

— Ar fi vrut ei, dar ce parcă eu... Să vezi ce lucrătură au vrut să-mi facă. La o săptămînă după ce am adus porcul mă pomenesc cu fratele cel mare, cu Nicolae că-mi scrie : „Dumitre, zicea, vreau să-i iau mobilă fetei și nu-mi ajung banii". Să-i trimit adică o mie de lei. Împrumut cică, dar știi mata cum sînt împrumuturile astea : ai dat, e bun dat, i-ați adio de la ei !

— Dar poate că totuși ți i-ar fi dat înapoi, intră în vorbă cel cu cuvintele încrucișate : un bărbat cu ochelari și cu o figură blajină, inteligentă, apoi se adînci din nou în ocupația lui, nu fără un zîmbet.

— Și-apoi, nici nu prea aveam parale atunci, continuă omul nostru. Adică aveam, dar eram în proces cu un vecin și vezi cum sînt procesele astea, știi cînd începi, dar cînd se termină...

— Știu și eu, din păcate, oftă femeia fumătoare.

— Dom'le, dar ăsta, vecinul meu, era un caz de speriat, nu altceva. A umblat cu jalbe peste tot, zor nevoie că el vrea să spargă zidul holului, ca să-și facă dumnealui intrare la bucătărie. Și un scandalagiu și un gură mare, să te ferească sfîntul. Dar nici eu nu m-am lăsat : holul e de folosință comună ? Este ! Atunci eu mă opun, domnule. Și l-am dat în judecată. Îți dau eu intrare directă, să mă ții minte, i-am zis.

E clar că bărbatului cu ochelari nu-i ies azi cuvintele încrucișate. Sau poate că îl atrag mai mult alte enigme. Îl văd că întreabă :

— Dumneata ai intrare directă în bucătărie ?

— Eu am, stau în camera din dos, ce să-i fac, așa a fost de la început, așa am apucat, ce se găsește dumnealui să răstoarne rînduielile. Parcă el n-are intrare la bucătărie ?

— Cum are ?

— Are, dacă vă spun. Tocmai asta-i că are și mai vrea una. Nesătios ! Știu eu că numai ambiție e la mijloc, dar vedem noi care pe care.

— Și ce intrare are ? — insistă omul cu enigmele.

— Intrare ca toate intrările. E adevărat e pe scara de serviciu, trebuie să treacă prin curte, să coboare cîteva trepte, să urce alte cîteva și... gata bucătăria. Nu supără pe nimeni, nimeni nu-l supără... Parcă alții n-au așa ceva ! Se descurcă însă, nu fac tapaj.

— Dumneata ai schimba cu el ?

— De ce să schimb ? Eu am repartiție pe camera din spate, altceva nu mă interesează.

O clipă omul nostru tăcu spionîndu-mă cu privirea. Știu precis că în acel moment se gîndise că și mie îmi răspunsese la fel cînd îl întrebasem de loc liber. Făcu un efort să treacă eroic și de această poticneală, prin bravadă :

— Da, altceva nu mă interesează. Fiecare să se întindă cît îi e plapoma, și...

— ...să se descurce cum poate, îl întrerupse călătorul care dezlega cuvinte încrucișate.

— Ți-ai dat în petec, domnule. Te pretinzi om inteligent și îi dai zor cu...

Omul nostru se înfuriase de-a binelea și probabil că furia îi face foame întotdeauna. Scoate o plasă cu mere și mușcă cu zgomot dintr-un ionathan cît pumnul. Făcea să-l vezi cum devorează fructul nevinovat arborînd un aer de om jignit și superior.

Trenul alerga neobosit. (Aici — mi se adresează inginera — poți introduce puțină descriere, de peisaj, cum se obișnuiește). Cîteva minute a domnit tăcerea în compartimentul nostru. Apoi femeia cu țigara, care jinduia evident după un măr, spuse :

— Frumoase mere ! Cu cît le-ați luat ?

Omul nostru nu răspunse imediat. Înghiți un dumicat mai mare, trase cu coada ochiului la cel cu cuvintele încrucișate și numai după ce se convinse că acesta e cufundat în problemele lui, zise :

— Nu le-am cumpărat, dar dacă aș face o socoteală, ar ieși că m-au costat mai mult ca pe piață.

— A, sînt de la frații dumitale !

— De la ei, dar cum îți spun, nu-i nici o afacere : te costă drumul, mai iei apoi niște bomboane pentru „ăia mici", că de, nu poți să te duci chiar așa cu mîna goală...

— Nu, dumneata te duci numai cu damigenele goale, — ieși din nou din preocupările sale rebusiste, omul cu ochelari. Țuică, vin, au de toate acolo...

— Domnule, eu cu dumneata nu vorbesc ! izbucni omul nostru, mișcîndu-și picioarele deasupra a două damigene pîntecoase. Nu te cunosc...

— ...Și nu te interesează ! Știu, ăsta e principiul dumitale de viață.

Tot compartimentul nostru zîmbi. Chiar și femeia care visase o clipă să poată schimba țigara cu un măr roșcat.

Pînă la Ciulnița nimeni nu mai scoase o vorbă. Dar nici nu era nevoie : dețineam de-acum toate datele problemei, ca să zic așa. Aici omul nostru se echipă cu tot calabalîcul și ieși din compartiment gîfîind ca un cal de povară. L-am urmărit cum coboară din tren și se tîrăște pe peronul udat de o burniță capricioasă. De fapt, așa încărcat semăna mai mult cu o insectă stringătoare, nu știu cu care anume, poate găsești tu o comparație mai bună.

— Ei, ce zici ? își încheie povestirea inginera. Nu-i așa că e un subiect interesant ? Crezi că poate ieși o schiță din el ?

— Am să încerc, — i-am răspuns. Dar de ce nu te-ai apucat s-o scrii singură ?

— Nu, nu ! Fiecare cu ale sale. Și apoi mai e ceva : ca să scrii trebuie să stai pe loc, înțelegi, iar pe mine statul pe loc...

A plecat, așa cum venise val-vîrtej spre șantierul ei, acolo unde se simte liberă și ușoară ca păsările cerului. O singură dată s-a mai întors, strigîndu-mi, fără să se oprească :

— Ce zici de titlul ăsta : Accelerat fără locuri ?... și flutură din mînă ca într-o gară.

SCHIȚĂ DE ANA CRISTEA

Poșta redacției

JEAN BOȘNEGEANU — Valul Traian (Dobrogea). — Trimiteți schițele despre care ne scrieți. Le vom citi și vă vom spune părerea.

TEODOR RAULIUC — Iași. — Trimiteți lucrarea Studioului Cinematografic „București", pentru redacția de scenarii.

AL. LUPASTEAN — Sibiu. — Vă mulțumim pentru rîndurile ce ni le adresați și pentru interesul ce-l purtați revistei noastre. Cu regret vă spunem că traducerile ce ni le-ați trimis recent nu pot fi publicate, deoarece conținutul lor nu poate satisface pe cititori, interesați să cunoască ceea ce este nou și înaintat în literatura străină. Or, cele două schițe nu îndeplinesc această condiție. Căutați altele, din alte surse, în așa fel încît să corespundă necesităților publicației noastre. Urmăriți, pentru edificare, rubrica noastră „Mica bibliotecă Magazin".

GH. ENESCU — București. — Cazul relatat de dv. interesează revista „Natura" căreia îi puteți relata cele văzute.

TATIANA VELICU — Tîrgoviște. — În adevăr, Miaskovski este compozitor sovietic de muzică simfonică.

Cîntărețul Ion Piso este acum artist emerit și a apărut nu o dată și în programele postului nostru de televiziune.

C. DOMOKOS — Timișoara. — Lucrarea la care vă referiți nu mai este nevoie să fie publicată. După ea a fost turnat și un film pe care credem că l-ați văzut nu de mult.

CONSTANTIN DUMITRU — Orașul Călan, regiunea Hunedoara, tabăra nr. 1 I.C.S.H. Carnetul de calificare îl veți primi numai după 3 ani de la terminarea școlii respective. V-am publicat adresa pentru a pune la dispoziția doritorilor colecția revistei „Magazin" din anul 1961 pînă în prezent.

I. TAL — Tulcea. — Adresați-vă librăriei „Cartea prin poștă" din București, str. Biserica Enei, care poate să vă satisfacă dorința.

VICTOR GH. COMAN — Pitești. — Dacă ați fost trimis la școala de maiștri de către întreprindere și ați primit salariu pe perioada școlarizării, se socotește ca vechime în cîmpul muncii și beneficiați de toate drepturile.

REBUS

LA TIMP!

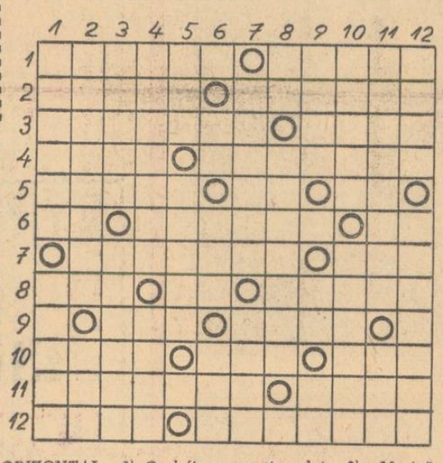

ORIZONTAL : 1) O definiție la timpul prezent ! — Pe timp de seară 2) Graficul în timp al unei activități (pl.) — Timpul cît ține executarea unei note muzicale 3) Unele au patru timpi ! — La alergări realizează un timp bun 4) Avînt... nordic ! — A timpului de față 5) Autentifică acte juridice — Măsură de suprafață — Un ochi din armurile de pe timpuri 6) Tîrg abreviat — Se întîmplă la timpul... țîrziu ! Nota redacției 7) Fără pierdere de timp — Literă bulgărească 8) Benedictin italian — Idem — Tovarăș de muncă 9) Una din insulele Ciclade — Vîrf în Carpați 10) În acest timp — În timpul de acum — Zeul turmelor și al păstorilor 11) Împovărați de timp — Tempo 12) Drum într-un parc — Cartea timpului trecut.

VERTICAL : 1) O fărîmă de timp — Iuteală cu reducerea timpului 2) Macină timpul în ore și minute — Face economie de timp la galop 3) Căruia i s-a stabilit locul în timp — Intermediare ale timpului între ore și secunde 4) Greșite — Nume bărbătesc 5) Vreme nefavorabilă — Transmite în fiecare zi starea timpului 6) Zeul soarelui la egipteni — Crestătură cutanee pe răbojul timpului — Florile revelionului adăugate la buchetul timpului ! 7) Perioadă de timp de zece zile — Zeiță egipteană 8) Jumătate dintr-o sută ! — Apariție hibridă din timpurile mitologice (pl.) 9) Amintirea lui rămîne peste timpuri — Notă muzicală — Tocmai la început ! — 10) Timp liber — Prisăcar 11) A pierdut timpul în întrecerea cu Hipomene, culegînd mere de aur — În acest loc 12) Oraș în Spania — Care datează de puțin timp.

Valentin MIREA

FOLCLOR

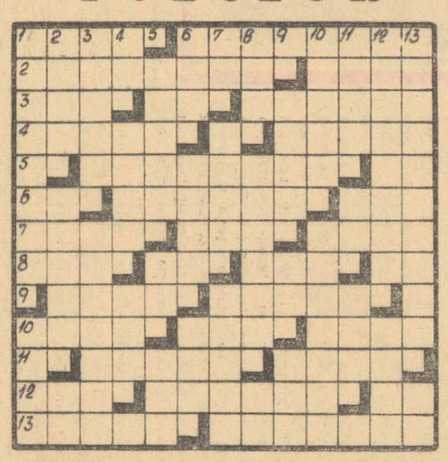

ORIZONTAL : 1) Scriitor român, primul mare culegător de folclor din țara noastră — Poetul muncitor, autorul poeziei „Doina codrului" 2) Marele nostru poet care definește folclorul drept expresia cea mai scurtă a simțămîntului și a gîndirii — Localitate în U.R.S.S. 3) Ramură — Jumătate gură ! — „Pe... și poenițe", melodie populară românească (sing.) 4) „Mult mă-ntreabă...", altă melodie din folclorul nostru — Li se dă celor care de Anul Nou vin cu „Plugușorul", „Capra", și alte minunate colinde 5) Dans popular cu figuri variate, jucat de un grup de flăcăi sub conducerea unui vătaf — Florea Stanca 6) Idem — Meșterul zidar, eroul unei balade populare — A însuși 7) ...Alimoș, un alt erou al unei balade populare, culeasă de Vasile Alecsandri — În orice clipă ! — Instrument muzical 8) Insulă în Pacific — Notă muzicală — Riu în U.R.S.S. — Ion Dumitrescu 9) Cîntă naiul de unul singur — Compozitor român, autorul unor cîntece pentru voce și pian pe teme populare 10) Horă jucată mai ales în Muntenia și Moldova — Numele „textil" al unui dans popular — Joacă „Nuneasca" 11) Pantaloni țărănești — La revedere ! 12) Întreg — Numele unui alt dans popular (pl.) — Pronume 13) Eroul unei povestiri de Ion Creangă, care merge trei duminici consecutiv la horă pentru a juca cu o fată pe care vrea să o ia de soție — Cîntă în taraf la ceteră.

*VERTICAL : 1) Dans popular românesc, care a trecut de mult granițele țării — „Mă dusei la tîrg la...", melodie populară 2) Clasic al picturii românești, autorul binecunoscutelor tablouri „Petrecere cu lăutari" și „Hora de la Aninoasa" — Folclorist român, autorul unei culegeri de „Doine și hore" din regiunea Banatului — Operă, lucrare 3) Egal cu zero — Cea mai cunoscută baladă populară culeasă de Vasile Alecsandri 4) Nene ! — „M-a trimis ...la vie", cîntec popular — Stinghie 5) Identică — Două vocale — Fire 6) Oraș în Nigeria — Strîns legat (fig.) — A lucra pămîntul 7) Zar la table — Cîntăreț popular grec, autor a numeroase tabule — Pasăre de baltă 8) Pasăre des întîlnită în melodiile populare — Lăută — Cămașe înflorată 9) Cu gust întepător (fem. pl.) — Asmute cîinele — Din neamul anților 10) Cuvînt care servește ca refren în colinde — Dans popular asemănător cu sîrba 11) Fluviu în U.R.S.S. — În loc ! — A hăui 12) Formații de muzică populară — A scoate cobza și naiul, alănța și buhaiul 13) Cunoscut poet român, autorul unui ciclu de „Doine" și mare culegător de folclor — Încheie „Fedeleșul" !

St. STOIANOVICI

Dezlegările jocurilor apărute în nr. trecut

GÎZE

ORIZONTAL : Stupi — Dulce — Păianjen — Al — Enescu — Saci — Ra — Au — Uimit — Istrion — Aur — Aere — Dim — La — T — Vătăma — Insetată — P — Antenă — Ația — Ciori — Uscat — Ecrane — Aida.

JOCUL CIFRELOR

ORIZONTAL : Irimescu — Along — Neterminată — Or — Ipocrit — Diurnă — Meni — Demetriad — At — Ufa — Eva — V — E — Iară — Ana — Cai — G — Cînt — Ursulet — Opt — Tare — ER — Dă — LL — Hecatombă — N — Dena — TZ — Dialog — Ocoli — Anet — Ego — Natasa — Eroică — Italiană — Nouri.

DIMINUTIVE

ORIZONTAL : Rămurele — Csi — Otonel — Frac — Mit — C — PO — Tun — Ataș — Bărdiță — Nineța — IE — ET — Ica — Rumenică — Tăscuță — In — L — A — Iepuraș — PI — L — Tur — Văsuț — Cireșică — Oia — IL — Tocănițe — Nia — Ram — Oiță.

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.240

La Poiana Brașov

REPORTAJ ÎN PLINĂ FILMARE...

Un nou film românesc — tehnicolor — este în curs de realizare: „Poiana soarelui", comedie muzicală de H. Nicolaide și Cezar Grigoriu, muzica aparținînd compozitorului George Grigoriu.

Turnările se fac sub conducerea regizorilor Geo Saizescu și Cezar Grigoriu la Poiana Brașov și în împrejurimile ei. Interpreții filmului sînt între alții Iurie Darie, Florentina Mosora, Coca Andronescu, Dem. Rădulescu, Nae Roman, Nucu Păunescu, D. Rucăreanu, Mihai Popescu, Gioni Dimitriu etc. etc.

...Într-una din zilele trecute, la Poiana Brașov, într-o alee străjuită de brazi, am găsit echipa de tehnicieni și de interpreți în plină filmare. Am avut astfel prilejul să asistăm la turnarea unei secvențe muzicale, intitulată „Sănioara dragostei", cu Iurie Darie și Florentina Mosora, în care la capătul unei curse palpitante cu săniuțele și a unui dialog, scena se încheie cu o melodie pe care o cîntă ambii interpreți.

— „Poiana soarelui" vom căuta să fie un film al tinereții, al sportului, al iubirii și totodată va înfățișa minunate locuri turistice ale patriei noastre — ne spun cei doi regizori.

— Iar muzica va fi adecvată prezentă pe parcursul filmului, adaugă compozitorul George Grigoriu, anunțîndu-ne totodată și cîteva din bucățile sale ce vor fi lansate în acest film: „Poiana soarelui", „La schi", „Ești fotogenică", „Toată lumea cîntă".

Astăzi soarele — mult dorit în alte zile cînd cu toate... năruințele nici nu a vrut să se facă măcar apariția — a devenit un bun colaborator al realizatorilor filmului. Se lucrează într-un ritm susținut. Cu siguranță, astăzi va crește cu mult numărul metrilor de peliculă montabilă. După ce vor fi filmate aci exterioarele, se va turna restul la Brașov și apoi pe platourile de la Buftea. Și astfel pe zi ce trece, „Poiana soarelui" prinde tot mai mult viață.

Sandu NAUMESCU

„Păcală și Tîndală la circ"

La Circul de Stat din București se află în plină repetiție un nou spectacol: „Păcală și Tîndală la circ". Conceput pe baza unui scenariu scris de Dem Savu, noul spectacol aduce o formulă inedită și interesantă de prezentare a numerelor de circ. Păcală și Tîndală, în peregrinările lor, fac cunoștință și se împrietenesc, pentru ca împreună să lupte împotriva boierului hapșîn, cu alți eroi ai basmelor noastre.

Scenariul aduce în arenă haiduci și arnăuți, țărani sfătoși și zine ba chiar și o șatră de țigani, toate acestea servind prezentării diverselor numere de circ. Peste întreg spectacolul planează umorul, ironia și istețimea lui Păcală și Tîndală, a lui Dănilă Prepeleac.

Premiera — 4 aprilie.

„NIMIC — DAR CEL MAI BUN" se intitulează un nou film englez care satirizează moravurile afaceriste. În rolul principal feminin actrița Millicent Martin.

UN CONGRES INTERNAȚIONAL STENDHAL s-a desfășurat zilele trecute la Roma, în Civita Vecchia. Locul a fost anume ales căci aici marele romancier francez și-a petrecut ultima parte a vieții sale și a scris importante opere literare.

VIKINGII revin pe ecran — pentru a cîta oară, în ultimii ani? — de astădată într-o variantă engleză intitulată „Corăbiile lungi". Purtătorii binecunoscutelor plete blonde dar și a apucăturilor de barbari sînt actorii Sidney Poitier, Beba Loncar, Russ Tamblyn.

De peste hotare

„MORANBONG" se intitulează filmul francez de Jean-Claude Bonnardot inspirat de lupta eroică a poporului coreean pentru apărarea patriei sale de cotropitori în războiul ce i-a fost impus în anul 1950. Filmul, turnat la fața locului în 1958 și terminat un an mai tîrziu, n-a putut fi distribuit pe ecran pînă zilele trecute deoarece fusese interzis.

„LA PIAN CU GABRIEL FAURE" este titlul cărții apărute recent sub semnătura pianistei Marguerite Long în care autoarea evocă arta și universul muzical al cunoscutului compozitor contemporan care i-a dedicat o lucrare pentru pian și orchestră.

„JOIA" se intitulează noul film italian în regia lui Dino Rizzi pe tema răspunderii părinților divorțați față de copiii din precedenta căsătorie. Joia este ziua în care Dino, tatăl recăsătorit își poate vedea covilul, Robertino.

MARIA SCHELL este interpreta principală a filmului „Asasinul cunoaște muzica", o producție franceză în regia lui Pierre Chenal pe o temă după un roman de Fred Kassak. Este o comedie de „umor negru".

Teatru popular la Mediaș

La Mediaș s-a inaugurat recent primul teatru popular din regiunea Brașov. Noua unitate funcționează cu stagiune permanentă pe lîngă Casa raională de cultură din localitate. Cu prilejul inaugurării teatrului popular s-a prezentat piesa „Ancheta" de Alex. Voitin. Regia artistică a spectacolului este semnată de Adrian Kunnert de la Teatrul de Stat din Sibiu, iar scenografia de Gr. Zincovschi din Brașov și de Emil Caba din Mediaș.

Rolurile principale au fost interpretate de dr. Nicolae Lesea de la policlinica din oraș, Adalberth Weis, muncitor la fabrica de piele și încălțăminte „8 Mai" și de Luisa Pelger de la fabrica Automecanica.

In vizită la Opera Maghiară de Stat din Cluj

Deși a trecut mai bine de o lună de cînd la Opera Maghiară de Stat din Cluj a avut loc solemnitatea prilejuită de aniversarea a 15 ani de la înființare, ecourile acestui moment sărbătoresc nu s-au risipit. Ele persistă în mintea și inima întregului colectiv ce muncește în această instituție de artă, rod al regimului nostru democrat-popular.

Colectivul artistic al Operei poate să se mîndrească pentru că a reușit să prezinte un foarte cuprinzător repertoriu. În mijlocul lui s-au aflat cîntăreți de valoare ca: P. Ștefănescu-Goangă, Magda Ianculescu, I. Piso, Teodora Lucaciu, Cornel Finățeanu, Octav Enigărescu și alții. De peste hotare, amintim doar cîteva nume: Glauco Curiell de la „Scala" din Milano, Galina Oleinicenko și N. Sveltlicinii (U.R.S.S.), Gloria Lind (S.U.A.), Tony Poncet (Franța), M. Cangalovici (Iugoslavia), Ferhat Onat și Ayhan Baran (Turcia), Luciano Saldari și Salvatore Puma (Italia), etc.

O pauză — oricît de mare ar fi — nu-ți dă posibilitatea să iei cunoștință dintr-odată de realizările harnicului colectiv clujean. De aceea ești cel mai avantajat cînd spectacolul are mai multe acte și deci, mai multe antracte...

În preajma acestor panouri bilanțiere, într-o pauză a operei „Martha", ne-am întreținut cu artistul emerit Al. Szönberger.

— Cu ce gînduri și proiecte ați pășit în acest nou an de muncă?

— Acest nou an de muncă se încadrează în cei 20 de la eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist. Ținînd seama de acest fapt, depunem toate silințele pentru a întîmpina marea sărbătoare a poporului nostru cu cele mai bune rezultate.

În pregătire avem multe lucruri. Aș vrea să amintesc dintre acestea în primul rînd „Nunta în Carpați" de Paul Constantinescu și „Prințul cioplit în lemn" de Bela Bartok. Punerea în scenă a baletelor a fost încredințată lui Ch. Ștefan de la ansamblul C.C.S. iar conducerea muzicală lui Hary Bela. Concomitent cu acest spectacol alcătuit din două părți, întregul ansamblu pregătește o operă dificilă — „Maeștrii cîntăreți din Nürnberg" de Richard Wagner.

Ne pregătim de asemenea pentru opera „O noapte furtunoasă" de Paul Constantinescu. În studio se repetă la „Così fan tutti" de Mozart. Cu acest ultim spectacol ne vom prezenta, cred, la toamnă la deschiderea stagiunii.

— Știm că atunci cînd se simte nevoia, cele două opere clujene se ajută. Ce ne puteți spune despre aceasta conlucrare?

— În adevăr, de multe ori cele două opere s-au sprijinit reciproc în pregătirea și desfășurarea unor spectacole. Bună oară, cînd un balet montat pe una din scene depășește posibilitățile teatrului respectiv, atunci se primește ajutor de la cealaltă operă. Dar nu numai despre asemenea „cazuri" e vorba. Pe scenele noastre au loc schimburi de artiști. Spectacolele ce le pregătim sînt urmărite de tovarășii de la Opera de Stat și viceversa. Între cele două operă există strînse raporturi de colaborare, iar între colective raporturi de prietenie, ceea ce, firește, se răsfrînge în mod pozitiv asupra calității spectacolelor.

Așa dar ca „post festum", muncă asiduă, pregătiri febrile.

C. ȘERBAN

Cîntece de pe-ntinsul țării

Noul concert de muzică populară prezentat recent în premieră de Ansamblul „Ciocîrlia" înmănunchează într-un singur buchet, flori ale cîntecului nostru popular, crescute pe toate meleagurile țării de-a lungul timpului și în anii puterii populare. Senzația de diversitate și de cuprindere integrală a tuturor zonelor folclorice ale țării a fost cu atît mai puternică cu cît această diversitate rezulta dintr-o îngemănare de individualități artistice dintre cele mai pregnante, care au adus în cîntul lor, sau în glasul cobzei, cavalului, naiului, țambalului, clarinetului și acordeonului parfumul specific fiecărei melodii în parte, al fiecărui stil de interpretare.

Angela Moldovan a venit cu cîntecele calde sau săgalnice ale Moldovei, Aurelia Fătu Rădulu, Dumitru Constantin cu cele ale Banatului, Maria Butaciu și Simion Pop reprezentau Transilvania, Benone Simulescu, Maria Fănescu și Irina Loghin aduceau parcă ecoul cîntecului de prin dealurile Buzăului sau Pitești, Ileana Sărăriu-Gantă da glas geamparalelor dobrogene.

Să nu-i uităm nici pe soliștii instrumentelor populare Alecu Ilie, Ion Șerban, Grigore Vasile, Ilie Udilă, Marin Chisăr, Ion Oprea, nici pe partenera statornică a tuturor celor amintiți — orchestra condusă de Victor Predescu.

Pentru caracterul unitar al concertului, pentru faptul de a-i fi imprimat o notă dinamică de autentic și ingenios spectacol, depășind tradiția vetustă a unei succesiuni lăutărești de cîntece, se cuvine menționată regia artistică (Nicolae Frunzetti) și comperajul inspirat (Elena Paraschivescu și Mircea Block).

Filmele săptămînii

„Un surîs în plină vară"

Lăsînd la o parte titlul — o pură fantezie — filmul regizorului Geo Saizescu, după o povestire de Dumitru Radu Popescu, este o agreabilă comedie în ambianța optimistă a satului colectivizat. Eroul, un tînăr plin de energie care se vrea însă „individual" cu orice preț, pentru a dovedi celorlalți ce deștept este el încearcă întreprinderea unor năzdrăvănii care-l fac de rîsul tuturor și-i irosește banii adunați.

Acțiunea se vrea însă complexă și polivalentă și, de aici, acea dezvoltare lirică adiacentă comicului viguros. Făniță este iubit de Liorica dar ea manifestă intransigență față de el atîta vreme cît nu intră în colectivă. În conștiință, adeseori solitar, lui Făniță nu-i rămîne altceva de făcut decît să vorbească de unul singur în mijlocul naturii. Lungite riscant, aceste episoade își pierd consistența și valoarea de simbol, obosind prin comparație cu satira suculentă a celorlalte.

Tonică și autentică, panorama satului românesc din zilele noastre ilustrează rezultatele unor adînci prefaceri revoluționare. În cadrul ei, un cuplu de tineri interpreți (Sebastian Papaiani — Florina Luican) evoluează cu prospețimea spontană a vîrstei alături de actori cu mai multă experiență, dintre care ne-a plăcut cel mai mult aici Dem Rădulescu.

Sorin ROIBU

Concurs tradițional

Ați văzut cum tinerețea își dă întîlnire cu... primăvara? Ne-am dat seama de aceasta, în sala de festivități a școlii medii nr. 20 din București unde am asistat de curînd la un spectacol original. Un aer de prospețime, de înviorare l-a adus clinchetul sutelor și sutelor de glasuri zglobii, care au cîntat cu dezinvoltură. Ne aflam în fața a sute și sute de artiști amatori. Spectacolul a demonstrat încă o dată că mișcarea artiștilor amatori a luat în țara noastră o asemenea dezvoltare încît a cuprins și masa largă a pionierilor și școlarilor.

Iam văzut interpretînd cu ginguășie opere destul de complicate. Corurile, echipele de dansuri și orchestrele formate din elevi au adus în sală aerul proaspăt al primăverii. Închipuiți-vă un cor format din 300 de elevi și eleve, gîndiți-vă la sutele și sutele de voci tinerești care s-au înmănunchiat într-un singur glas.

Concursul cultural-artistic al pionierilor și școlarilor, devenit tradițional, s-a dovedit un bun mijloc educativ, un stimulent pentru atragerea copiilor la dezvoltarea aptitudinilor lor artistice.

VĂ POVESTIM FILMUL

„Totul despre Eva"

O producție a studiourilor americane cu Bette Davis

Eva Harrington a avut o ascensiune neașteptată: numai după un an de la apariția pe scenă și-a văzut incunmanată activitatea artistică cu un important premiu. Care este secretul ei? Cum a reușit să izbutească atît de ușor în lumea vedetelor de teatru guvernată de cultul relațiilor, al aranjamentelor amorale, de invidie, de șantaj și venalitate?

Foarte simplu: folosind cu abilitate mijloacele tipice acestei lumi.

...Cu un an în urmă nu era decît o tînără frumoasă, modestă și cuminte pe care, datorită unei întîmplări, artista Margo — o vedetă consacrată — a angajat-o secretară. Reușind să cucerească — prin aceleași calități — simpatia trainică a lui Karen, soția dramaturgului Lloyd Richard, Eva obține să joace ca dublură la rolurile lui Margo, deși știa că aceasta, o femeie trecută, se temea de orice concurență și, mai ales, de faptul că regizorul Bill Samson o va părăsi atunci cînd ea își va pierde reputația.

Acționînd cu sînge rece, Eva caută succesiv să intre în grațiile lui Bill, apoi să-i cucerească pe temutul critic Addison de Witt — care o elogiază într-un articol — și, în sfîrșit, chiar pe Lloyd Richard, soțul naivei sale prietene Karen. Ambiția Evei se dezvăluie atunci cînd ajunge să o șantajeze pe Karen care i-a vrut întotdeauna numai binele, nebănuind adevăratele ei scopuri.

Dar reușita ei, deși spectaculoasă, este ea însăși tributară șantajului cinicului Addison care o subjugă lucid, pe temeiul a tot ceea ce știe despre viața ei intimă, trecută și prezentă. Acum Eva are și ea o secretară. O tînără frumoasă, cuminte și modestă, după cum o arată aparențele. Dar în taină, în fața oglinzii, aceasta îmbracă mantia elegantă a Evei, imitîndu-i furtările cu care — într-un singur an — a ajuns vedetă...

• CRONICA TEATRALĂ •

Teatrul pentru tineret și copii:

„RUY BLAS"

de Victor Hugo

Ne așteptam ca Teatrul pentru tineret și copii să să se ne dea un spectacol Shakespeare — căci ni se anunțase — dar ne-a dat „Ruy Blas". Nu protestăm împotriva acestuia, nu e vorba de diferență calitativă și de hîrșă la cîntar, *Ruy Blas* nu egalează pe *Richard al II-lea*. Dar este util să remarcăm, măcar în treacăt, această nepotrivire, această ieșire din ritmul general, și această inconsecvență față de angajamentele anterioare.

De altfel, mai sînt și alte fapte care par să confirme ipoteza unei carecare improvizații, și pentru aceasta ne putem mărgini a cita numai calitatea traducerii: care nu e alta decît bătrîna și incipienta traducere a lui V. Staicovici, totalmente lipsită de sufluł și specificul poetic al lui Hugo, plină de lacune lexicale și de carențe prozodice. Teatrul a recurs, e drept, la serviciile prețiosului traducător al literaturii franceze care este I. Igirașeanu, dar acesta, probabil din lipsă de timp, nu a izbutit să repare decît defectele de versificație și cele de limbă, fără a izbuti să atace, în fond, substanța poetică a traducerii. Rezultatul este că textul debitat pe scenă sugerează în foarte redusă măsură avîntul, fastul, culoarea, lirismul versului hugolian.

În aceste condiții, desigur că *Ruy Blas* nu produce impresia cuvenită, și că ies în evidență unele greșeli de construcție și unele naivități psihologice care par fără acoperire. Demonismul lui Don Salust de Bazan se desfășoară în cadrul unei acțiuni cu totul neverosimile, care cuprinde, pe deasupra, un întreg episod — al conflictului cu vărul său — Don Cezar și al morții acestuia — prin nimic legat cu linia principală a dramei: drama valetului Ruy Blas, devenit prim-ministru al Spaniei și favorit al reginei, de care este nebunește, și la modul cel mai romantic, îndrăgostit. Rămîne cu totul valabilă, evidentă și plină de forță ideea demascării aristocrației spaniole, ajunsă, în problema patriotică, pe cea din urmă treaptă a decăderii și turpitudinii. Spectatorul simte, de asemenea, sufluł nobil, pasiunea democratică cu care Hugo înzestrează pe Ruy Blas, care dincolo de romantica viziune a destinului personalității geniale, dă glas ireductibilei opoziții între popor și nobilime, dintre exploatați și exploatatori. Mai puțin meșter în construcția și acțiunea dramatică decît marele său înaintaș Schiller, dar mult mai poet decît acesta, posesor al unui registru liric pe cît mai adînc, pe atît mai variat, Hugo comunică un patos care te învăluie și te poartă, stîrnind, rînd pe rînd, dragostea, generozitatea, mînia, ura, disprețul. De aceea, sentimentul final al spectacolului este totdeauna cel dorit, și cel just, chiar dacă drama conține defecte, naivități și contradicții. El știe să fie duios și sarcastic, solemn și pamfletar, extatic și imperativ, — un vulcan de sentimente și un geniu al cuvîntului, care dă chipurilor zugrăvite și faptelor scornite, o adîncime pe care nu părea s-o conțină inițiala lor simplitate. Dar pentru a ajunge la acest întreg rezultat, e nevoie să se rostească poetul și poezia, și, deci, e nevoie de traduceri străluc ite...

Spectacolul este mai bun decît tot ceea ce se putea aștepta în aceste condiții, munca interpreților și a regiei acoperind multe lacune. Aceasta nu înseamnă că unele nu au persistat, de pildă cele rezultate din defectuoasa rostire a versului de către unii interpreți, sau din fuga aproape generală, de declamație romantică, ceea ce a scos în evidență, deseori, defectele textului: exersarea actorilor noștri, mai ales a celor din generațiile mai tinere, la rostirea versului și la interpretarea diferitelor specii de dramă poetică rămîne încă o problemă de primă importanță. Regia, datorită actorului care aci apare și în calitate de interpret, Constantin Codrescu a simplificat mult, cu intenția bună a rapidității și a limpezirii, dar nu totdeauna cu rezultatul dorit. Pe linia stilului specific și a viziunii generale, tendința regizorului a dus, nu rareori, la destrămarea atmosferei de mister și tensiune, de fapt romantic al contrastelor, fără de a căror aură drama apare schematică la culme. În același timp, regizorul nu a limpezit cum se cuvine rostul și rolul quipro-que-urilor din actul IV, al cărui centru de greutate apasă prea mult asupra lui Don Cezar de Bazan, stîrnind numeroase nedumeriri. Totuși, în linie generală, munca regizorală a lui Codrescu a fost pozitivă (cu încă vreo cîteva rezerve privitoare la trimiterea automată la rampă a interpreților, pentru rostirea monologurilor, sau la înșiruirea circulară a figurației pe creasta rampei, care maschează deseori drama din spațiul scenei), prin buna caracterizare a personajelor, prin forța demascatoare, prin sugerarea destul de convingătoare a mesajului umanist al dramei.

Rămîne de discutat care au putut fi rezultatele unei interpretări al cărui element central nu are soliditatea, forța, autoritatea necesară unui asemenea rol: mă refer la interpretul lui Ruy Blas, tînărul Vasile Gheorghiu. E un actor debutant, în orice caz încă începător, și mă grăbesc să spun că promite mult, printr-o serie de calități evidente, cum ar fi o sensibilă trăire interioară, un patos puternic, o voce bună, o dicțiune asemănătoare. Dar toate acestea urmează abea a fi exercitate, lucrate, valorificate prin tehnică și experiență. Pentru rolul lui Ruy Blas, actorul este prea tînăr, de o lipsă de forță și bărbăție care îl recomandă, deocamdată, mai curînd pentru Musset, și care adaogă dramej o enormă doză de nevenorosimil. El nu are gama vastă a sentimentalismului liric hugolian, și nu are nici respirația ei, ceea ce s-a văzut în mod practic, la final: atingînd punctul maxim al forțelor sale în actul IV, ultima scenă, cea mai gravă, cea mai dureroasă, a scăzut brusc pînă la lipsa aproape totală de efect. E vorba, deci, de distribuirea greșită a unui tînăr actor foarte dotat, ale cărui promisiuni rămîn însă categoric pozitive.

În rolul, abea schițat, dar cu complexe intenții psihologice al tinerei și nefericitei regine spaniole, Leopoldina Bălănuță a realizat, în schimb, o creație remarcabilă, a umplut liniile punctate ale schiței, a evoluat de la scenă la scenă și de la act la act, cu întreg frontul complexului de frămîntări pe care trebuie să-l comunice spectatorului. În faimosul rol negru al lui Don Salust de Bazan, unul din cele mai celebre ale galeriei respective, Ion Manta a făcut o dovadă în plus a bunului meșteșugar care e, lucrînd mai ales pe linia cinicului ambițios și egoist, într-un contrast perfect cu generozitatea vizionară a lui Ruy Blas. Constantin Codrescu, în Don Cezar de Bazan, a lucrat cu multă minuțiozitate și, nu o dată, cu fericită inspirație, un rol colorat, pitoresc, de bună tipologie spaniolă, dar pe care l-a înclinat, uneori, prea mult spre comic, în defavoarea unei amărîciuni sublime, indispensabilă genului. În rolul, tot de tipologie spaniolă al lui Don Guritan, publicul a apreciat mult compoziția „matamorică" a lui N Motoc.

După cum se știe, celelalte roluri sînt de fundal și de episod rapid: totuși, o serie de actori valoroși, ca Eugenia Eftimie, Genoveva Preda, Madeleine Andronescu, Marcel Gingulescu, Jean Lorin, Felix Caroly au lucrat cu temei și pricepere asupra lor, dîndu-le culoare, relief, viață.

Radu POPESCU

Ne vizitează

În curînd ansamblul „Luissillo Y Su Teatro de Danza Espanola va sosi în țara noastră. Formația oaspete, compusă din peste 30 de persoane, va prezenta un program de cîntece și dansuri din diferite regiuni ale Spaniei. Între soliști se numără Nuria Ranz, Conchita Anton, Carmen Aracena etc.

După ce vor da spectacole în cîteva din orașele țării, ansamblul Luissillo va avea, în zilele de 4, 5 și 6 aprilie în Capitală, pe scena sălii Palatului R.P.R.

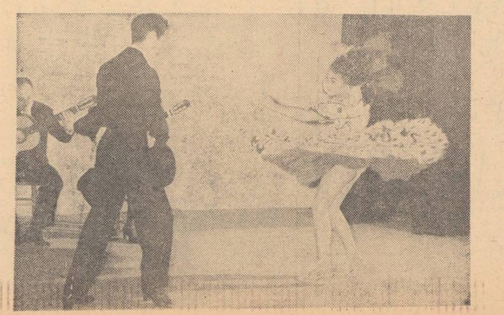

(Urmare din pag. 1)

în pregătire. Repertoriul mereu îmbogățit și complex alcătuit, antrenează deopotrivă cele trei secții ale ansamblului: corul, corpul de balet și orchestra.

Orele asidue de repetiții, cursurile speciale de canto, balet și actorie, adaugă talentului și măestria necesară membrilor ansamblului. Fostul strungar Emil Nanu sau fostul tipograf N. Sasu, sînt astăzi soliști vocali. Laurențiu Felicia, fosta profesoară și Ana Crișcă, nu de mult muncitoare textilistă, sînt acum coriste apreciate. Iar Ștefan Gheorghe și-a început activitatea artistică în echipa de dansuri a uzinelor „23 August" din București, unde lucra ca strungar. Devenind dansator la Ansamblul C.C.S., a fost apoi trimis pentru studii coregrafice la Institutul de artă „Lunacearski" din Moscova. Astăzi el este maestru de balet și șeful secției de balet a ansamblului.

Asemenea exemple pot fi însă nenumărate pentru că recrutarea membrilor ansamblului se face din rîndul mișcării artistice de amatori a sindicatelor. Contactul direct al ansamblului cu artiștii amatori (vizite, schimb de experiență, îndrumare) ca și diferitele concursuri artistice organizate de C.C.S., constituie desigur bune prilejuri de depistare a unor noi elemente talentate. Scena Ansamblului C.C.S. a prilejuit deseori afirmarea unor asemenea talente care ulterior au dobîndit o consacrare internațională. Ansamblul a efectuat turnee în 13 țări și nenumărate ziare din străinătate au elogiat cu acest prilej arta românească. Și desigur că artistul poporului Nicolae Herlea, n-a uitat începuturile sale artistice în cadrul Ansamblului C.C.S. și asemenea lui, Dan Iordăchescu, Ladislau Konya și alții, astăzi soliști cunoscuți ai teatrelor de operă și balet din țară.

Activitatea Ansamblului C.C.S. a fost încununată de înalte distincții. El este laureat al Premiului de Stat și decorat cu Ordinul Muncii clasa I.

„Sub soarele libertății" se intitulează poemul muzical-coregrafic aflat în pregătire și care va fi dedicat celei de-a 20-a aniversări a eliberării țării noastre. Noul spectacol va constitui aportul Ansamblului C.C.S. la ampla manifestare a tuturor forțelor artistice din țara noastră, prilejuită de marea sărbătoare a poporului nostru.

P. SLĂVESCU

ANSAMBLUL DE CÎNTECE ȘI DANSURI AL C. C. S.

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL VIII — Nr. 338 • Sîmbătă 28 martie 1964 • 8 pagini — 1,50 lei

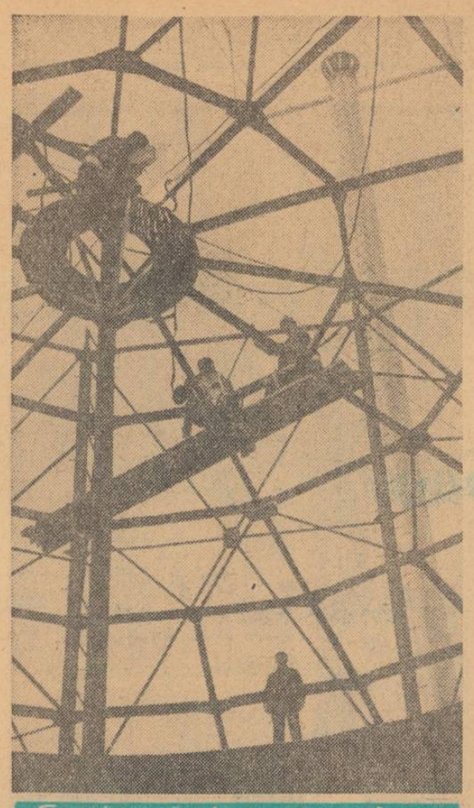

Scrisori de pe șantiere

ÎN FIREA LUCRURILOR

Oamenii cărora le dedic rîndurile de față sînt constructori. I-am cunoscut nu demult pe șantierul Combinatului de îngrășăminte azotoase care se ridică în preajma orașului Tg. Mureș. Din numeroasele figuri interesante — constructori sau montori — întîlnite pe marele șantier, m-am oprit la doi oameni poate tocmai pentru faptul că din capul locului mi-au fost prezentați ca niște constructori obișnuiți, despre care nimeni nu aflase încă fapte cu totul deosebite.

Este foarte adevărat că într-un fel vezi lucrurile cînd trăiești zi de zi viața unui șantier și altfel cînd poposești în mijlocul constructorilor numai pentru o perioadă limitată și nici aceea prea lungă. De aceea este și firesc ca pe noul venit să-l intereseze anumite fapte întîlnite pe șantier, care celor de la fața locului li se par adesea în firea lucrurilor, absolut obișnuite.

Cei doi constructori s-au cunoscut cu ani în urmă la Suceava, pe șantierul Combinatului de celuloză. Nicolae Maga venea de la Iași unde construise blocuri de locuințe în Piața Unirii, iar Aurel Dobrotă

Tudor GHEORGHIU
Fotografia : Nicu VASILE

(Continuare în pag. a 3-a)

Primăvară clujeană

Itinerarul prin cartierele orașului în zilele acestea este un itinerar al schelelor și cărămizii suprapuse.

Iată, la sud, vechiul cartier al locurilor inundate de bureni, anonim în istoria orașului pînă acum cîțiva ani cînd s-au aprins aici luminile șantierului din care avea să se nască cetatea de scaun a tinereții : orașul studenților.

Armonizat cu înălțimea la care a fost clădit, prin simplitatea liniilor și așezarea teresată, acest [illegible] pe bombatul piept al orașului străluce[illegible]ște răsfrîngîndu-și incandescența prospețime.

Cei peste 12 000 de cuceritori ai tainelor dezvăluite în vastele aule și elegantele amfiteatre ale celor 22 de facultăți clujene, au încă proaspete amintirile vacanței din care abia s-au întors.

Vremea „boemiei" amare, cînd studenții clujeni se îndeletniceau „în timpul liber" cu ocupații care se întindeau de la sala de așteptare a gării pînă la sala de așteptare a primăriei, adică de la geamantan la măturoi, a rămas dincolo de amintirile acestei generații cuibărite un timp în umezeala celor trei mici foste cămine studențești și apoi alungate și de acolo, de pretutindeni.

Drumul de la poarta de sud a orașului spre sălile de curs, trece acum pe lîngă 22 de cămine încăpătoare, pe lîngă casa de cultură a studenților care domină noua Piață a Păcii, pe lîngă Biblioteca Universității cuprinzînd peste 1 600 000 de volume în afara valoroaselor colecții de stampe și documente, tipărituri rare și bogate albume de artă.

Același drum cu studenții clujeni îl urmează dimineața și cele 1500 de cadre didactice (cu 1300 mai multe decît în 1938).

Spre sud-est se deschide ca un evantai al orașului, proaspăt în vesmîntul său de grădină, cartierul Andrei Mureșanu, cu fermecătorul său peisaj cu vile, rivalizînd cu oricare din țară.

I se adaugă, făcînd joncțiunea cu orășelul studenților, cartierul Pasteur, desfășurat în jurul bijuteriei vegetale a Clujului : grădina Botanică, ale cărei fluvii verzi se revarsă pe strada ce coboară spre Casa Studenților, prin curțile și pe aleele vilelor de piatră, ocrotind orașul cu liniștea și aerul curat al unuia din cele mai cochete arondismente.

...De pretutindeni, de la rondurile din curtea fabricii „Carbochim" și pînă la poalele Dîmbului Rotund, martie te învăluie cu tinerețea orașului dezbrăcat încet de mantia iernii.

Teofil BĂLAJ

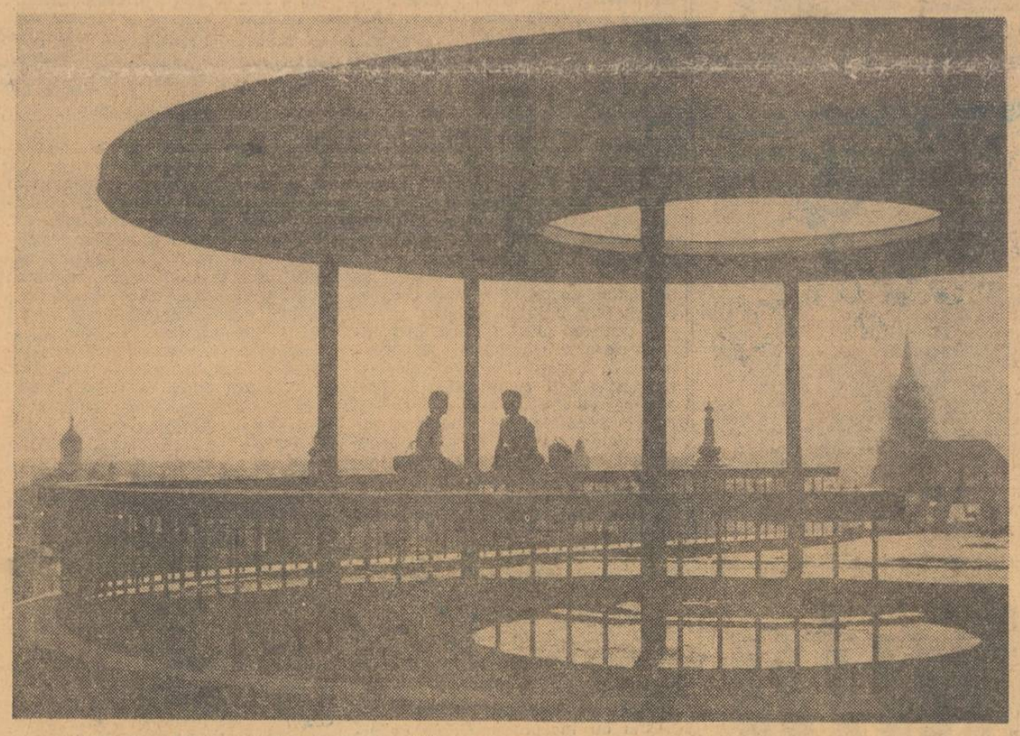

De pe înălțimile cetățuii, peisajul clujean capătă o arie magnifică. El dezvăluie privitorilor noile artere cu frumoasele blocuri de locuințe, orășelul studenților, fermecătoarele vile din cartierul Mureșanu

Portret de fetiță

Fotografia : Al. BABIC

(Din imaginile trimise de artiștii fotografi amatori)

AMINTIRI

— De vorbă cu Victor Eftimiu —

Poezie, copilărie... zice undeva Arghezi, parafrazîndu-l pe Eminescu și adaugă, tot acolo, că singurul cîștig adevărat al poetului este că nu îmbătrînește. Cu un amendament pe care modestia și spiritul caustic ale autorului „Cuvintelor potrivite" și l-au refuzat, anume că veșnicei tinereți i se alătură de obicei, iar acum mai mult ca oricînd, alte însemnate „cîștiguri", cum ar fi mulțumirea de a te ști cunoscut și prețuit de cititori, ești îndemnat să subscrii la această butadă. Mai cu seamă atunci cînd afli în peisajul scrisului contemporan, în rînd cu cele mai tinere înlădițe, prezența unor stejari viguroși, a unor scriitori care și-au dobîndit un loc de frunte în literatura noastră, încă de acum o jumătate de veac.

Victor Eftimiu se numără printre ei. La 75

Boris BUZILA

(Continuare în pag. a 8-a)

LA PAS PRIN BUCUREȘTI

PE ALEEA DE AZUR

De fapt, dacă aleea asta s-ar numi „Aleea de azur" bucureșteanul tot ar ști s-o identifice, fără nici o altă precizare. Blocurile care o mărginesc de o parte și de alta, cu fațadele lor bleu ca niște imenși ochi albaștri care te urmăresc senini, clădirea rotundă din fund care a împrumutat nuanțele norilor și imensa scoică pastelată care se confundă vara cu culorile cerului îți creează în ansamblu impresia unui decor scăldat în azur. Da, ea însăși e albastră, scoica aceea uriașă care în ciuda imensității ei — diametru de 71,50 m, cea mai mare deschidere în această formă, realizată pînă astăzi în lume — păstrează finețea, grația și fragilitatea unei scoici obișnuite, rătăcită în nisipul mării. „Fragilitate", țesută în fapt de pînza de beton armat, cu rigidizări rezultate din intersecția celor 16 unde.

Privită de afară, pare tăcută, fără viață, — dar așa cum scoica obiș-

Pia RĂDULESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

Din sumar:

BATUTSI și BAHUTU
(Pagina a 2-a)

ECHIPA DE FOTBAL **SARAJEVO** LA BUCUREȘTI
Pagina a 5-a

Medicul vă sfătuiește
Cum ne ferim de răceală, primăvara?
(Pagina a 6-a)

DOMNUL **ȘTIE-TOT**
SCHIȚĂ DE W. SOMERSET MAUGHAM (ANGLIA)
(Pagina a 7-a)

Cronică rimată
Păcăleli de 1 aprilie
de D. TABACU
(Pagina a 7-a)

Atențiune, cititori!

În curînd revista „Magazin" va începe să publice

UN CURS DE FOTOGRAFIE

REALIZAT ÎN COLABORARE CU STUDIOUL FOTOGRAFULUI AMATOR AL CASEI DE CREAȚIE POPULARĂ A CAPITALEI.

Amatori fotografi

Fotografia : N. CRISTOVEANU

CONFERINȚA COMERȚULUI ȘI DEZVOLTĂRII

Se pare că impunătorul Palat al Națiunilor din Geneva, așezat în apropierea pitorescului lac Leman din Alpii Elveției, n-a cunoscut nicicînd o aglomerație ca cea căreia trebuie să-i facă față din ziua în care s-a deschis Conferința O.N.U. pentru comerț și dezvoltare. Deși în cursul celor cîtorva decenii de cînd există, el a găzduit numeroase conferințe internaționale de mare amploare și, nu o dată, concomitent, mai multe asemenea întruniri, în momentul de față uriașul ansamblu de clădiri spațioase, cu nenumăratele lor săli și încăperi largi, face greu față necesităților și proporțiilor neobișnuite ale întrunirii internaționale pe care unele ziare o denumesc, pe drept cuvînt, „conferința gigant".

Într-adevăr, Conferința O.N.U. pentru comerț și dezvoltare este cea mai largă și mai reprezentativă conferință economică internațională cunoscută în istorie. Numai sesiunile Adunării Generale ale O.N.U., ce se desfășoară în fiecare an la New York, mai pot fi comparate, în ce privește numărul statelor reprezentate, cu actuala întrunire de la Geneva la care iau parte, însă, delegațiile a 123 de state, cu zece mai multe decît numărul statelor membre ale O.N.U. În plus, la conferință mai participă delegațiile a numeroase organizații internaționale de comerț și economice, cele ale institutelor specializate ale O.N.U. precum și o serie de observatori, ca să nu mai vorbim de sutele de reprezentanți ai presei și societăților de radio și televiziune, sosiți din toate colțurile lumii. Dacă la toți aceștia mai adăugăm și grupurile de experți și consilieri economici care însoțesc toate delegațiile — ele însele compuse în majoritate din cunoscuți economiști și personalități politice care activează pe tărîm economic — avem aproximativul tablou al amplorii luată de această conferință fără precedent.

Aceste proporții nu sînt deloc întîmplătoare. Ele vin să sublinieze interesul larg acordat de popoarele lumii problemelor complexe care fac obiectul acestei întîlniri, importanța excepțională a colaborării pașnice pe tărîm economic a tuturor statelor, indiferent de orînduirea lor social-economică, însemnătatea transformării comerțului internațional într-un instrument eficace al dezvoltării economice, într-un promotor al păcii mondiale.

Conferința Națiunilor Unite pentru comerț și dezvoltare este consi-

(Continuare în pag. a 2-a)

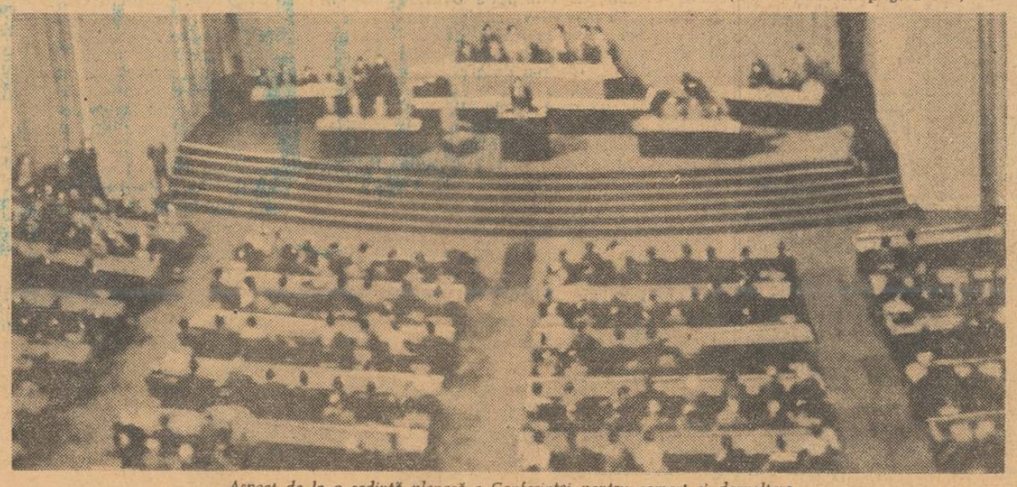

Aspect de la o ședință plenară a Conferinței pentru comerț și dezvoltare

CONFERINȚA comerțului și dezvoltării

(Urmare din pag. 1)

derată ca una din cele mai importante acțiuni pe plan economic desfășurate vreodată sub egida O.N.U. Ideea convocării ei, emisă la început de țările socialiste, a fost îmbrățișată în curînd de numeroase state și de cea mai largă opinie publică internațională, ea bucurîndu-se de un sprijin deosebit din partea țărilor în curs de dezvoltare, care resimt în cea mai mare măsură efectul negativ al discriminărilor ce stinghereșe, în momentul de față, desfășurarea normală a schimburilor comerciale internaționale.

Conferința O.N.U. pentru comerț și dezvoltare a fost precedată de numeroase și ample pregătiri ce s-au desfășurat în toate țările lumii. Ele au făcut și obiectul a multiple consfătuiri și tratative cu caracter internațional și regional ca și a unor largi dezbateri în presa mondială și se oglindesc, de altfel, și în raportul de 172 pagini elaborat de secretarul general al conferinței, Raul Prebisch, raport distribuit încă înainte de întrunirea ei, tuturor statelor participante. Tot în cursul pregătirilor precedente deschiderii conferinței, s-a hotărît constituirea a cinci comisii de lucru formate, fiecare, din cîte doi membri ai tuturor delegațiilor participante la conferință. Problemele repartizate acestor comisii sînt: problemele internaționale privind produsele de bază—comisia nr. 1; comerțul cu articole finite și semi-finite — comisia nr. 2; ameliorarea comerțului invizibil al țărilor în curs de dezvoltare și finanțarea destinată schimburilor comerciale — comisia nr. 3; măsurile instituționale, metodele și mecanismele urmărind aplicarea măsurilor privitoare la dezvoltarea comerțului internațional — comisia nr. 4; dezvoltarea comerțului internațional și importanța sa pentru dezvoltarea economică, precum și implicațiile grupărilor economice regionale — comisia nr. 5. Urmează să mai fie înființată și a 6-a comisie care va avea de redactat și de adoptat documentul final al conferinței.

E lesne de închipuit tabloul pe care l-a oferit marea sală a Palatului Națiunilor din Geneva cînd, în ziua de luni, 23 martie, la orele 14,45, secretarul general al O.N.U., U Thant a declarat deschisă conferința. Mulți din membrii delegațiilor țărilor afro-asiatice, îmbrăcați în pitorestile lor costume, au dat un colorit deosebit acestui tablou.

Începînd cu cea de a doua zi, conferința de la Geneva a trecut, în plenara ei, la dezbaterea generală pe care a deschis-o Raul Prebisch, secretarul general al conferinței, printr-un amplu comentariu la cuprinzătorul său raport intitulat „Spre o nouă politică comercială în vederea dezvoltării".

Discuția generală continuă să se desfășoare. Paralel, și-au început lucrările și comisiile conferinței.

Firește că ar fi prea devreme să încercăm, măcar, să caracterizăm acum, în primele zile, perspectivele acestei conferințe care va dura, după cum s-a anunțat, pînă în mijlocul lunii iunie. Un lucru este însă cert: dacă, așa cum a subliniat și șeful delegației R.P. Romîne în declarația făcută în momentul plecării la Geneva, „problemele vor fi abordate în mod realist, în spiritul cooperării economice internaționale, al necesității de a găsi soluții acceptabile pentru toți participanții, întemeiate pe respectarea suveranității și independenței naționale, conferința va justifica speranțele pe care și le pun toate țările lumii în rezultatele ei. În acest fel, conferința va contribui, totodată, la întărirea păcii în lume".

De prin toate părțile

DE PRETUTINDENI

ANTON SAMUEL din New York are o îndeletnicire puțin obișnuită. Mulge șoareci. Laptele acestor rozătoare este necesar laboratoarelor științifice. Timpul necesar pentru a mulge un șoarece este aproximativ de

20 de minute. În practica sa de 15 ani a muls 20 000 de șoareci.

●

DOMENIILE în care se încearcă recorduri nu au limite. Un student din Londra, John Lowless, în vîrstă de 19 ani, a stabilit un nou record mondial în ce privește strîngerile de mîini. Așezîndu-se pe una din principalele artere ale Londrei, a reușit să strîngă mîna a 12 000 de trecători. Vechiul record era de 11 342 strîngeri de mînă.

●

CAZUL pe care-l relatăm s-a petrecut în familia lui Dibirov dintr-un orășel din Daghestan (U.R.S.S.), iar eroul său este o pisică. În casă toți se culcaseră.

Pe neașteptate dinspre camera copilului se auziră zgomote suspecte și un mieunat sfîșietor. Tatăl copilului dădu fuga în camera sa unde i se înfățișă un tablou înspăimîntător. Lîngă leagănul copilului se încolăcea un șarpe uriaș. De fiecare dată cînd șarpele se pregătea să se strecoare lîngă copil, pisica se arunca asupra reptilei. Furios, șarpele lovea de fiecare dată pisica cu coada sa puternică. Stăpînul casei venise tocmai la timp pentru a ucide mușafirul nepoftit.

●

DEOARECE a provocat din neglijență un accident de circulație, Edwin White, polițist din Cheltelham (Anglia) s-au autoarestat, și-a întocmit acte de contravenție și s-a prezentat singur în fața tribunalului, unde și-a recunoscut fapta. Tribunalul l-a condamnat la o amendă de 20 lire.

●

PUȚINI încep să creeze o poezie de la frageda vîrstă de 8 ani ca Anetta Inari din Finlanda. Versurile ei au fost considerate atît de valoroase încît au văzut chiar lumina tiparului. Recent i-a apărut la Helsinki o plachetă care cuprinde unele din poeziile sale scrise la 5 ani, care sînt apreciate ca foarte reușite. Mama micuței Anetta este colaboratoarea ei apropiată. Dînsa îi... dactilografiază versurile.

●

DUPĂ CUM ANUNȚAU ZIARELE americane, factorii poștali din S.U.A. vor fi dotați cu un fel de pistoale

care în loc de gloanțe descarcă o soluție de ulei mineral amestecată cu piper. Aceste „pistoale" constituie un mijloc de apărare împotriva cîinilor, dat fiind că s-a înregistrat o creștere mare a numărului factorilor poștali mușcați de cîini, în timp ce împărțeau corespondența.

●

DL. NOEL WILSON din Sunderland (Anglia) s-a decis să cumpere fiului său Ian, în vîrstă de un an, o

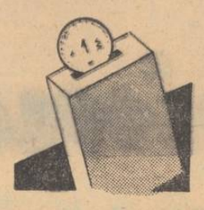

pușculiță. Această hotărîre a fost luată după ce micul Wilson văzîndu-l pe tatăl său dormind cu gura deschisă, i-a vîrît în gură o... monedă, în urma căruia fapt tatăl a fost nevoit să se opereze...

De prin toate părțile

COMERȚUL CU sclavi

Recent, producătorul italian Maleno Malenotti a trimis un grup de operatori de cinema în țările din Peninsula Arabă unde aceștia au realizat un film documentar care arată că robia nu a fost stîrpită pe globul nostru.

Fotografiile pe care le publicăm sînt cadre ale acestui film realizate în piața bazarului. Iată, un cumpărător a deschis gura unei tinere pe care intenționează s-o cumpere. I se uită în gură, dacă are toți dinții, așa cum fac geambașii cînd cumpără cai. Medalionul reprezintă, de asemenea, o „marfă", niște băieți ferecați în lanțuri. Formal copiii sînt înfiați și apoi folosiți la diferite munci. Fetele vin să umple haremurile. Sclavii muncesc pentru stăpînii lor și nu primesc pentru muncă altceva decît hrană atît cît să-și țină zilele.

Documentarul cinematografic al lui Maleno Malenotti a fost realizat în Arabia Saudită. Însă sclavi există și în alte țări. Revista italiană „A.B.C." arată că între Africa Centrală și Peninsula Arabă se găsesc drumurile pe care se deplasează caravanele viitorilor sclavi. Există chiar un itinerar al acestor caravane, cunoscut negustorilor „de carne neagră" și de clienții lor avuți. În mîcile porturi aproape pustii, lîngă litoralul Mării Roșii, sînt punctele de transbordare. Acolo sclavii se amestecă cu pelerinii în drum spre Mecca sau Medina. Iar drumurile nefericiților recrutați prin înșelăciune sau vînduți din cauza cruntei mizerii în care se zbat părinții lor, undeva în statele Voltei superioare, Nigeriei, Sudanului, se termină pe piața sclavilor.

Concurența pe Madison Avenue

Nu de mult, o companie de produse cosmetice a hotărît să lanseze cu multă reclamă ultimul ei produs. În acest scop, a fost elaborat, într-o marți, întregul plan de desfacere a produsului pe piață. În ziua următoare, miercuri, materialele necesare au fost transmise, în secret, unei agenții de publicitate de pe Madison Avenue din New York, pentru ca aceasta să organizeze în zilele următoare în ziare, la radio și televiziune, o largă reclamă. După nici 24 de ore, joi, la sediul companiei cosmetice se primea un telefon din care s-a aflat, cu stupoare, că toate datele confidențiale privind noul produs și lansarea sa pe piață sînt cunoscute de firmele concurente... Acestea, puse în gardă, evident că au putut să ia măsuri pentru a contracara campania concurentei lor.

După cum reiese dintr-un articol publicat în urmă cu cîteva zile în „New York Times", asemenea întîmplări și altele de acest fel se înmulțesc pe Madison Avenue, stradă importantă din New York, pe care se află cele mai mari agenții de publicitate. Articolul, avînd unul din titluri „Preocuparea favorită a industriei (de publicitate — n. n.) este astăzi spionajul", subliniază faptul că în sectorul de publicitate și de „relații cu publicul" s-a creat „un mecanism de spionaj atît de îngrijit și bine informat încît Agenția Centrală de Investigații (C.I.A.) a Statelor Unite ar putea profita examinînd amănunțit operațiile sale"!

O asemenea societate publicitară — „Curtis Publishing Company" — constatînd că în mai multe rînduri amănunte confidențiale ale afacerilor ei devin cunoscute întreprinderilor concurente, a luat măsuri pentru a închide eventualele canale de divulgare a informațiilor secrete. În acest scop, a trimis o înștiințare strict confidențială funcționarilor ei, punîndu-i în gardă, sub amenințarea sancțiunilor, împotriva unor acte de indiscreție. Într-un timp foarte scurt, informația despre respectiva înștiințare a parvenit însă unei reviste de specialitate, legată de compania de publicitate concurentă.

Un alt caz. Agenția „Benton și Bowles" obișnuia să anunțe și să realizeze noile contracte pe care le încheia pentru organizarea publicității unor firme prin înștiințări cu caracter intern. Pe căi care nu au fost depistate, contractele respective „transpirau" și ajungeau la cunoștința unor organe de presă concurente. Agenția respectivă a hotărît să nu mai utilizeze asemenea înștiințări, în speranța că secretele aranjamentelor nu vor mai fi divulgate.

Unele companii caută să afle dinainte amănunțit nu numai ce produse lansează firmele concurente, dar și eventualele noutăți în materie de ambalaj. Pentru a preveni eventualele încercări în acest sens, o companie care fabrică produse de ambalaj a interzis, după cum arată articolul din „New York Times" — primirea musafirilor în sediul fabricii ei.

Care sînt căile prin care agențiile de publicitate caută să-și afle secretele una celeilalte? Autorul le împarte în două categorii — în unele așa-zis „ortodoxe" și în altele „mai puțin ortodoxe". În prima categorie intră, de pildă, culegerea de informații din discuțiile purtate cu funcționarii diferitelor societăți. Unii agenți de publicitate se prezintă drept reporteri ai televiziunii sau ai unor ziare și reviste și, prin întrebări dibace puse funcționarilor mai vorbăreți, reușesc eventual să afle amănunte confidențiale din activitatea respectivelor societăți. Un alt canal de scurgere a informațiilor secrete de pe Madison Avenue îl reprezintă acei care caută slujbe mai bine plătite. Sînt mii de oameni în această situație — scrie „New York Times" — dispuși să divulge secretele agențiilor de publicitate la care lucrează pentru a obține o slujbă mai bănoasă la o agenție concurentă. Articolul citează chiar cazul vicepreședintelui unei societăți publicitare care dorind o remunerație mai mare a intrat în legătură cu o altă agenție, căreia i-a comunicat că contractul în vederea căruia duce tratative este tocmai „bun de înhățat". Agenția nu l-a angajat pe vicepreședinte, dar respectivul contract de jumătate de milion dolari a reușit să și-l însușească...

În categoria metodelor „mai puțin ortodoxe" este trecută „tragerea cu urechea" la discuțiile care au loc în diferite locuri — la restaurante sau chiar în birourile de primire ale agenților de publicitate concurente!

Amploarea pe care a luat-o acest „război invizibil" de pe Madison Avenue reiese și din faptul că unele agenții angajează detectivi particulari atît pentru apărarea propriilor secrete cît și pentru aflarea secretelor societăților concurente; sau din faptul că, pentru a asigura secretul unei operații publicitare, se organizează și divulgarea unor știri... false.

După cum scrie „New York Times", astfel de practici sînt viu criticate de către unele personalități de pe Madison Avenue care le consideră ca foarte dăunătoare pentru imaginea pe care o creează „industriei de publicitate". Alții însă iau apărarea acestui sistem, deoarece, insistă ei, el este „necesitat de fiecare întreprindere competitivă".

U. VĂLUREANU

Articolul din „New York Times" este însoțit de caricatura de mai sus care are legenda: „Perkins, Hatfiell, Johnson și Osgood, minile sus! Ați ajuns să furați bilanțul contabil al propriei voastre firme!"

Specialist în... ANIMALE PREISTORICE

Canadianul John Kanerva din orașul Calgory și-a cîștigat o reputație puțin obișnuită în urma unei adevărate pasiuni pe care o are pentru... animale preistorice.

Specialitatea lui constă în a reconstitui pe baze exclusiv științifice, cu toate amănuntele specifice, din diferite materiale, animale antedeluviene. Iată două imagini din activitatea lui: 1) În atelier finisînd un protosuchus; 2) Un dinosaur în mărime naturală care lasă impresia că se plimbă prin parc.

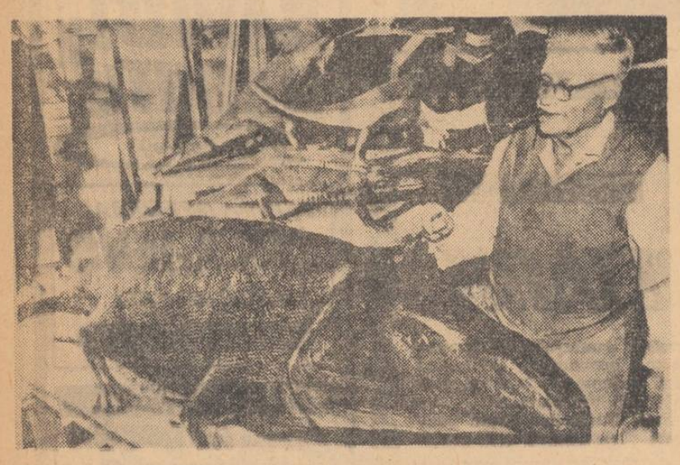

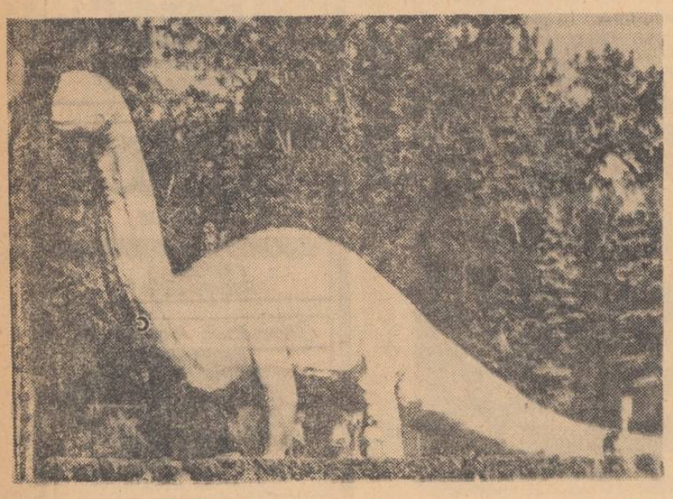

BATUTSI și Bahutu

De la linia imaginară a Ecuatorului mai spre sud, la cumpăna apelor marilor fluvii africane Congo și Nil se află două dintre cele mai mici țări independente ale Africii — Ruanda și Burundi. Multe decenii ele au împărtășit împreună, legate grafic printr-o linioară (Ruanda-Urundi) și unite prin multiple asociații etnice și istorice, destinul nefericit al asupririi coloniale. Aceste țări sînt prezente astăzi din nou în actualitate prin evenimente neobișnuite.

De la un capăt la altul al celor două țări, drumurile șerpuiesc printre coline și munți acoperiți cu păduri dese. Aproape întregul lor teritoriu se află la o altitudine de peste 1 500 de metri. Înaintînd spre perimetrul răsăritean, apare dintr-odată un lanț de munți de o mare frumusețe, cu piscuri vulcanice atingînd uneori 4 500 de metri, despărțite de văi prăpăstioase. Pe alocuri munții devin dintr-o dată pleșuvi, iar pe povîrnișurile lor se întind pajiști pe care pasc vitele. Păstorii din partea locului sînt neobișnuit de înalți. Măsurînd în medie 2 metri, ei par adevărați uriași. Aceștia compun populația Batutsi. Ei au păstrat nealterate minunate cîntece și dansuri, unice în felul lor.

Ici și colo pe povîrnișurile abrupte se zăresc mici petice de pămînt pe care trudesc țăranii, oameni de statură mai mică, făcînd parte din populația Bahutu. În verdele crud al pădurilor se ascund colibele de lut ale băștinașilor, împrejmuite cu garduri vii. Țăranii trăiesc adesea în familii mari, reunind nu numai rudele apropiate ci și neamuri mai îndepărtate.

Batutsi și Bahutu nu sînt însă cele mai vechi populații ale acestor țări. În vremuri mai îndepărtate pădurile acestui ținut au fost locuite de pigmeii Batwa, care astăzi nu mai compun decît un procent din întreaga populație. Trăind mereu în păduri, acești oameni care abia ating înălțimea medie de 1,30 m, au devenit vînători excelenți. Înarmați cu mici arcuri de o jumătate de metru, ei atacă fără teamă elefanții și îi doboară cu săgeți otrăvite. Mai tîrziu, în procesul neîntrerupt al migrației popoarelor africane, pe podișurile și cîmpiile din Ruanda și Burundi s-au așezat și au început să cultive pămîntul triburile Bahutu. Marea majoritate a populației actuale a celor două țări sînt membri ai acestor triburi.

Cîteva secole mai apoi, țara vulcanilor și a marilor lacuri, cum obișnuiesc băștinașii să-i spună, a fost cucerită de triburile Batutsi, de origină hamită, care au venit dinspre nord cu turmele lor de vite. Se crede că prima lor patrie trebuie să fi fost prin regiunea Nilului albastru. Treptat, acești păstori i-au deposedat pe bahuți de pămînturile lor și i-au transformat în iobagi. Ceea ce reprezenta, deci, la început, o deosebire etnică s-a transformat apoi într-o deosebire socială. În niciuna din țările Africii relațiile feudale nu s-au cristalizat atît de precis ca în aceste locuri.

Europenii, care au descins pe aceste meleaguri prin 1894, punînd ceva mai tîrziu stăpînire pe ele, au menținut cu grijă această stare de lucruri. Sprijinindu-se pe aristocrația feudală, coloniștii germani și apoi cei belgieni au asuprit poporul acestor teritorii. Și este un fapt cu multiple semnificații că Ruanda și Burundi au ajuns țări cu nivelul de trai cel mai scăzut din Africa.

Dar, istoria ultimelor decenii nu a putut ocoli aceste teritorii din inima continentului negru. Și cînd torentul mișcării de eliberare începuse să amenințe rînduielile coloniale, stăpînitorii au recurs la o manevră dintre cele mai perfide. Cronica a consemnat cu claritate: în noiembrie 1959 detașamente înarmate aduse din Congo au atacat satele locuite de populația Batutsi și au dat foc la peste 5 000 de colibe. În același timp, s-a lansat zvonul că atacul a fost săvîrșit de membri ai triburilor Bahutu. Provocînd un conflict între triburi, colonialiștii s-au apucat să restabilească „ordinea". Astfel, au început evenimentele care însîngerează și astăzi mai ales una dintre cele două țări — Ruanda.

În Ruanda semințele otrăvite ale discordiei au rodit, din nefericire, destul de bine. Colonialiștii au putut să folosească într-o anumită măsură lupta firească a populației Bahutu împotriva seniorilor feudali pentru a scinda mișcarea de eliberare națională și a aduce la putere pe oamenii lor de casă. Infiltrîndu-se în rîndurile mișcării bahute, agenții colonialiști au reușit să transpună pe un plan etnic ceea ce era în fond o luptă socială.

În cele din urmă batutsi, în frunte cu mwami (regele) au fost înlăturați de la putere, fiind proclamată republica. Noii conducători ai țării s-au dovedit a fi mai convenabili puterii coloniale. Deși cucerirea independenței nu a putut fi cu toate acestea împiedicată, la aproape doi ani după acest memorabil eveniment Ruanda nu s-a desprins cu desăvîrșire din mrejele intrigilor colonialiste.

Astăzi telegramele de presă vorbesc despre ciocniri grave între cele două pături ale populației. Numărul morților este apreciat la aproape 20 000 și crește în continuare. Ziarele occidentale vorbesc cu insistență despre ceea ce ele numesc fără ocoluri „un masacru organizat".

Cum au început actualele evenimente? Versiunea cea mai răspîndită, față de care trebuie manifestate totuși toate rezervele, afirmă că la 21 decembrie anul trecut, deta-

Unul din războinicii batutsi

șamente de batutsi, reprezentanți ai celor aproximativ 140 000 de refugiați care au părăsit Ruanda după 1959 ca urmare a prigoanei dezlănțuite împotriva lor, au pătruns, venind din Burundi, pe teritoriul Ruandei cu scopul de a răsturna actualul regim. Detașamentele au înaintat neobișnuit de repede ajungînd în scurtă vreme la 20 de kilometri de Kigali, capitala țării. Aici, ei ar fi fost opriți de trupele ruandeze și înfrînți. Nu există posibilitatea de a stabili exactitatea acestei versiuni, în orice caz autoritățile ruandeze au dezlănțuit curînd după această dată o aprigă represiune împotriva celor 250 000 de batutsi care rămăseseră în țară și, ceea ce este cu totul bătător la ochi, chiar împotriva bahuților din opoziție. Prigoana a început cu executarea a 20 de lideri ai opoziției, atît batutsi cît și bahutu, pentru a continua cu exterminarea sistematică a mii de locuitori batutsi. Ziarul „Times" afirmă că miniștri ai guvernului țării au fost trimiși în regiunile lor de baștină pentru a organiza masacrele.

Cît de artificial este întreținut acest conflict o dovedește situația, cu totul diferită, din Burundi. Componența populației acestei țări este identică cu cea din Ruanda. În Burundi s-a constituit însă, în focul luptei pentru independență, o amplă și puternică mișcare patriotică grupînd reprezentanți ai ambelor pături ale populației. Se știe că în lupta pentru libertate și-au dat viața atît patrioți batutsi, ca de pildă, Louis Rwagasore, asasinat de un agent al colonialiștilor, cît și numeroși reprezentanți ai populației Bahutu. Iată, așadar, de ce semințele urii nu au găsit aici un teren prielnic. Desigur, și această țară este frămîntată de lupte politice, uneori deosebit de acerbe, între organizațiile populare și cele reacționare, dar ele par să se mențină în general într-un cadru strict social, fără implicații etnice. Este interesant de remarcat că mwami (regele) este batutsi, în timp ce primul ministru este un reprezentant al populației Bahutu.

Evenimentele din Ruanda sînt urmărite cu neliniște în Africa și în întreaga lume. În diverse capitale africane, precum și la O.N.U., se caută o soluție, emițîndu-se în acest sens ideea unei regrupări, sub supravegherea O.N.U., a populației Batutsi în locuri lipsite de primejdia exterminării. Deși guvernul ruandez afirmă că amploarea evenimentelor a fost exagerată, rămîne ca un fapt incontestabil că asemenea conflicte nu pot sluji decît neocolonialismului și contravin în chipul cel mai flagrant intereselor Africii renăscute.

N. RATEȘ

ÎN FIREA LUCRURILOR

(Urmare din pag. 1)

abia sosise de la Oneşti unde participase la lucrările Combinatului de cauciuc sintetic şi produse petrochimice. La Suceava, pe şantier, s-au întîlnit şi au devenit buni prieteni. I-a apropiat mult faptul că atîtea luni la rînd cei doi maiştri constructori au fost vecini, muncind la acelaşi lot de lucrări. Dar nu numai asta a fost cheia prieteniei lor. Cel mai bine s-au cunoscut şi s-au apropiat în toiul muncii, în zilele mai grele cînd prin efortul lor comun şi al celorlalţi din echipe au putut fi duse la bun sfîrşit lucrările.

La Tg. Mureş, Nicolae Maga a sosit înaintea vecinului său de lot. A fost un fel de pionier al noului şantier. Ziua aceea a memorat-o bine. Era în 17 decembrie 1962 şi iarna îşi adusese după ea tot cortegiul ce-o însoţeşte de obicei. Din cauza iernii, dar mai ales datorită greutăţilor de început, şantierul nu prea l-a atras în primul moment. Cu toate acestea, 5 zile mai tîrziu, Nicolae Maga, turna primul metru cub de beton pe acest şantier. Se începea întîia lucrare a combinatului: unul din depozitele de produse finite. Cam în acele zile şi-a organizat maistrul Maga şi echipele de lucru. Printre oameni i-a aflat pe Dumitru Lazăr şi Ioan Simon, veniţi de prin împrejurimile Tg. Mureşului. Spre marele şantier s-au îndreptat ca şi ei atîţia alţii, aflaţi la început de drum, dornici să înveţe o meserie. Maistrul Maga a făcut din ei betonişti preţuiţi, pregătiţi să facă faţă oricăror lucrări. De fapt întîiul an pe şantier a constituit pentru noii veniţi numai primul examen şi poate nu cel mai dificil. Au urmat altele dintre care unele chiar în faţa maistrului Maga, de cinci ori pe săptămînă profesor la şcoala de calificare a şantierului.

Cîteva luni mai tîrziu cei doi maiştri moldoveni s-au reîntîlnit. Aurel Dobrotă terminase lucrul la Suceava şi era din nou tovarăş de şantier cu Maga şi chiar vecin de lot, ca înainte. Bineînţeles revederea i-a bucurat pe amîndoi şi a fost sărbătorită aşa cum se cuvine. Maistrul Dobrotă nu a venit însă singur la Tg. Mureş. L-a urmat tînăra Ioana, pe care a cunoscut-o la Suceava pe şantier, astăzi soţia lui. Ioana Dobrotă a absolvit şi ea şcoala medie de construcţii, aşa că pe şantier şi-a găsit imediat de lucru după gradul de calificare ce-l deţine.

Dacă pe şantier la Suceava prietenia dintre cei doi maiştri constructori abia se înfiripase, dînd primele roade, aici la Tg. Mureş ea s-a amplificat prin mii de fire, călite în toiul muncii. Iarna aceasta a fost grea pe şantier. Mai ales în sectorul maistrului Maga au trebuit turnaţi sute de metri cubi de beton la fundaţiile unor compresoare. Şi cine nu ştie că betonului nu-i prieşte deloc frigul, îndeosebi în zilele cînd mercurul termometrului coboară mult sub zero grade. În astfel de cazuri betoniştii au luat toate măsurile de rigoare. Dar nu era suficient pentru asigurarea continuităţii lucrului. Pe timp de îngheţ — maistrul Maga ştie bine acest lucru — turnarea betonului o dată începută la un obiectiv nu poate fi întreruptă nici un moment. Este ce-i drept o chestiune de organizarea lucrului, dar nu numai atît. Pînă la urmă s-a dovedit că un mare rol îl are într-ajutorarea între oameni, între echipe. Şi cine alţii puteau în astfel de situaţii să-i ajute pe betoniştii maistrului Maga decît vecinii de lot conduşi de Aurel Dobrotă. Situaţii similare au existat desigur şi în sens invers. Ajutorul tovărăşesc a funcţionat şi din partea lui Maga atunci cînd Dobrotă şi echipa lui avea dificultăţi similare.

Pe la mijlocul lunii ianuarie lui Maga i-au sosit pe şantier ferestrele metalice. Pe unde a lucrat pînă atunci, astfel de montaje nu mai executase. Cum să te descurci atunci? Chemat de la alt lot de lucrări unde se afla, inginerul Ştefan Tănăsescu a pus mîna pe creion şi a schiţat pe hîrtie atît sistemul de lucru cît şi cel de organizare a muncii. Atunci a avut Maga posibilitatea să-l cunoască mai îndeaproape pe inginer, să-i admire calităţile de pedagog şi îndeosebi să-i aplice experienţa.

Toate fapte obişnuite, în firea lucrurilor, întîlnite pe un mare şantier al ţării. Tocmai de aceea le-am şi consemnat în scrisoarea de faţă. Ele au nenumărate laturi comune cu multe altele asemănătoare petrecute în diverse locuri din ţară. Acest „în firea lucrurilor" care astăzi nu mai frapează, care ţine de conştiinţa socialistă a oamenilor, are în el ceva deosebit de frumos şi înălţător.

În loc de încheiere, vă transmit din partea eroilor modeşti ai acestei scrisori, invitaţia de a-i vizita cît mai curînd, să-i cunoaşteţi personal. Dacă cumva întîrziaţi prea mult, s-ar putea să-i întîlniţi pe alt mare şantier al ţării. Pînă atunci la bună revedere.

Tudor GHEORGHIU

Tg. Mureş, martie 1964.

Scrisori DE PE ŞANTIERE

Trei imagini de la „Faianţa" — Sighişoara

Frumosul de fiecare zi

Încă de la primul contact cu secţiile ei, fabrica „Faianţa"-Sighişoara îţi dezvăluie profilul. Depozitele de materii prime aliniate spre şinele de cale ferată oferă ochiului, într-o succesiune riguros delimitată, paleta cromatică a materialelor ei de bază de la albul caolinului pînă la galbenul mat al nisipului. Mai tîrziu, după ce materialele sînt supuse măcinării în uriaşele mori cu bile, amestecul rezultat este înmuiat în apă şi devine o cocă densă galben-verzuie. Tăiată în felii subţiri, strunjită, uscată, glazurată şi arsă la o temperatură de cîteva sute de grade, pasta aceasta îşi metamorfozează culoarea şi forma, iar din gura cuptorului deschis în permanenţă, ies continuu vagoneţi purtînd albele farfurii şi ceşti — multe, nenumărate, milioane pe an.

Industrie şi artă

Concepută pentru fabricarea unor articole de menaj, „Faianţa"-Sighişoara îşi dezminte profilul, cel puţin în aparenţă, atunci cînd intri în secţiile de creaţie şi decor. Familiarizat cu colaborarea — din ce în ce mai strînsă — dintre artiştii plastici şi industrie ai impresia, pentru moment, că ai picat tocmai în toiul unei experienţe de mare anvergură. Nenumărate forme şi tipare răspîndite pe rafturi, obiecte din cele mai felurite — unele oferind privirii albul imaculat al goliciunii, altele acoperite cu pete de culoare, în diverse combinaţii, — odihnesc pe policioare alături de voluminoase tratate de artă şi caiete ale căror file sînt acoperite cu schiţe în creion. Totul relevă atmosfera proprie atelierului unui artist plastic. Comparaţia nu este riscantă. În fapt, în secţia creaţie ai să întîlneşti şi artişti plastici, proaspeţi absolvenţi ai Institutului de arte plastice din Cluj.

— Am schiţat aceste modele la muzeul arheologic din Timişoara, ne spune O. Kudelas. Noi am iniţiat aceste deplasări de documentare. Ne familiarizăm „pe viu" cu motivele folclorice din diferite regiuni, studiem formele obiectelor, cercetăm paleta cromatică folosită. Reîntorşi, sistematizăm materialul găsit, încercăm noi linii, în spiritul arhitecturii moderne, armonizăm culorile, stilizăm motivele decorative, creînd un produs nou.

Interlocutorul nostru rezumă astfel, în cîteva cuvinte, activitatea secţiei de creaţie. Şi ca o demonstraţie practică, pe o măsuţă apar zeci de obiecte, cu deosebire vaze de flori dar şi scrumiere şi bibelouri. E mai curînd o demonstraţie de linii şi culori decît de un sortiment gata de pus în fabricaţie de serie, întrucît cele mai multe dintre obiecte urmează abia să fie supuse omologării.

— După cum vedeţi, încercăm nenumărate variante ale aceluiaşi produs pînă găsim forma şi culorile potrivite. Adeseori varierea condiţiilor de ardere permite obţinerea unei game mai largi de efecte cromatice sau de relief. Această lipsă de uniformitate a unor produse ale noastre este de dorit. Priviţi aceste două vaze!

Una lîngă alta, cele două obiecte relevă o formă identică. Culoarea, de asemenea. Cu toate acestea, nuanţele diferă de la vază la vază.

— Sînt la fel şi totuşi nu — continuă explicaţiile. De unde provine deosebirea? Ambele vaze au fost lucrate după un procedeu comun, cum spunem noi, în glazură scursă. Creatorul indică gama cromatică, modul cum trebuie să cadă petele de culoare. Intervine însă cuptorul care are şi el ceva de spus. De la obiect la obiect, nuanţele pot fi altele.

— Ceea ce la farfurii sau ceşti albe ar fi un neajuns, aici este ceva de dorit.

— Exact. Tocmai datorită intervenţiei cuptorului fiecare obiect pare un unicat, lăsînd impresia că a fost produs în alte condiţii decît cele industriale.

— Aşadar, producţia industrială de serie nu diminuează fantezia.

— Absolut, dar cu condiţia ca prototipul să vădească inspiraţie, discreţie, gust.

★

Glazură opacă, glazură scursă, glazură cristalizată... Sînt denumiri intrate de relativ puţină vreme în practica industrială a celor de la „Faianţa". Experienţele de laborator însă au început cu multă vreme înainte, iar însufleţitoarea acestora a fost inginera Aurelia Balogh, şefa laboratorului. Fără îndoială, îndatoririle ei erau în principal cele de analiză a materiilor prime ca şi a produselor pe toată durata fluxului tehnologic. Dar inginera Balogh nutrea dorinţa de a realiza obiecte cu un aspect decorativ deosebit. Aşa s-au născut primele experienţe.

Împreună cu inginera Balogh şi cu tovarăşul Ion Roja, director adjunct al fabricii, discutăm despre obiectele lucrate după asemenea procedee.

— Producţia articolelor decorative în fabrica noastră nu are o tradiţie măsurată în zeci de ani. Dimpotrivă. În scurtul răstimp pe care l-am avut la dispoziţie am reuşit totuşi să oferim magazinelor cîteva obiecte plăcute, lucrate cu gust. Acum ne străduim să obţinem decalcomanii (abţibilduri N.R.) mai bune, mai trainice, mai frumoase pentru ornarea farfuriilor şi a ceştilor. Dorim să oferim cumpărătorilor farfurii şi ceşti cu desene, mult mai îmbietoare decît cele de faianţă albă.

★

Intrînd în secţiile de creaţie şi decor ale „Faianţei", îţi dai seama că colectivele de aici se străduiesc ca munca lor să aducă o contribuţie originală la îmbogăţirea prin frumos a vieţii noastre de fiecare zi...

I. MATEI

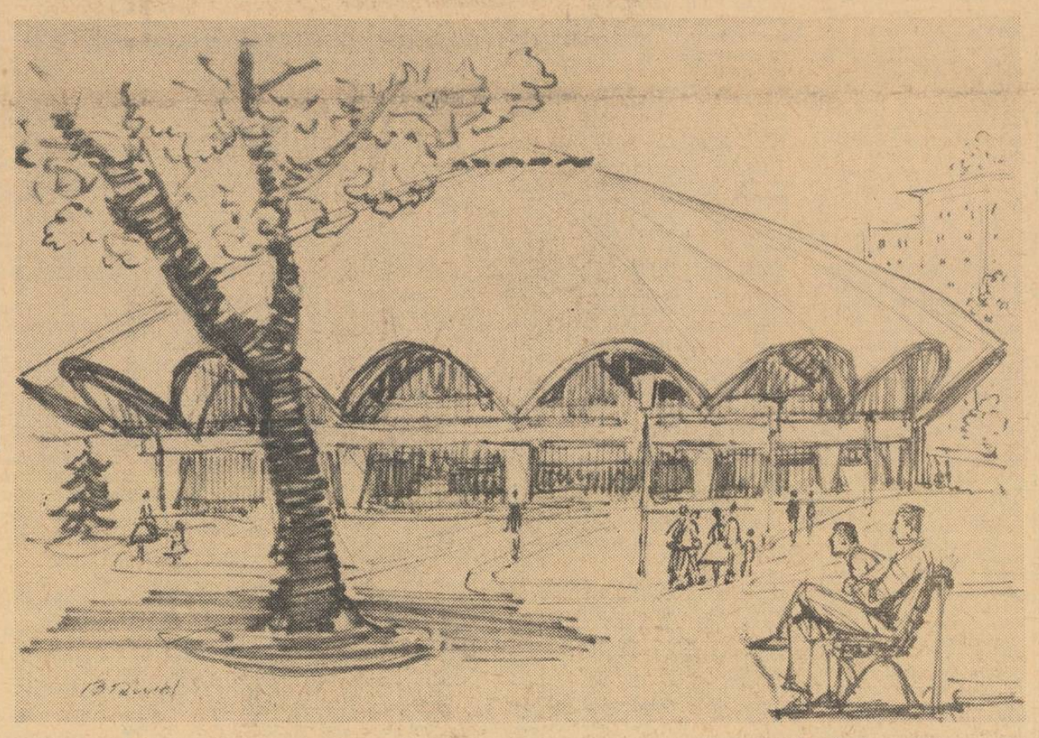

PE ALEEA DE AZUR

(Urmare din pag. 1)

nuită ascunde în trupul ei vuietul şi frămîntarea mării, scoica asta uriaşă adăposteşte tot zgomotul, freamătul şi munca... circului.

„Diseară mă duc la circ" — cuvintele trezesc în omul matur o bucurie simplă, venită de undeva... poate din anii îndepărtaţi ai copilăriei, poate din acea părticică de suflet care vibrează fidel la tot ce este frumos. Şi circul aduce sub cupola lui pe iubitorul de muzică simfonică alături de cel total neiniţiat, şi pe admiratorul tragediilor lui Shakespeare alături de obişnuiţii Teatrului „Ţăndărică", şi pe îndrăgostitul baletului clasic alături de vizitatorii grădinii zoologice, şi pe cunoscătorii picturii Renaşterii alături de amatorii expoziţiilor de caricaturi... Poate tocmai pentru că circul reuneşte frînturi din toate artele — şi teatru, şi balet, şi muzică, şi plastică — şi dăruie încă ceva în plus, poate că tocmai de aceea are şi a avut din totdeauna cel mai larg public cu putinţă.

Cînd luminile se aprind sub cupolă — şi „lumini" înseamnă de fapt un întreg arsenal de instalaţii pentru jocul de culori, gradarea intensităţii luminoase, reflectoare de urmărire prin telecomandă şi manual, iluminare indirectă, reflectoare cu lumină neagră pentru efecte de luminiscenţă în întuneric, în afară de iluminatul general, instalaţia electroacustică, de reclamă sonoră, de ceasuri, de forţă şi automatizare — seară de seară mii de oameni din cele mai diferite colţuri ale oraşului străbat cu pas grăbit aleea de azur care duce la circ şi la... minunăţiile lui.

Unii poate au şi uitat că, cu foarte puţini ani înainte, această alee ca însuşi locul pe care se înalţă circul astăzi, nu reprezenta decît o bucată din enorma groapă de gunoaie Tonola care se întindea pe zeci de hectare de jur împrejur. Aşa se explică de ce părţile acestea ale Bucureştiului au un istoric destul de sărac — şi în ani şi în fapte. Pe la începutul veacului, pe strada care pornea de la Tunari spre Tonola s-a început construcţia aşa-numitelor „locuinţe ieftine" — care în paranteză fie spus şi-au dezis repede şi cu prisosinţă adjectivul!

Fabrica de cărămizi a lui Cuţarida, nişte depozite de lemne cu o linie ferată şi cîteva străduţe cu case mici şi modeste — cam acestea erau toate elementele care „decorau" imensa groapă ce se deschidea ca un hău în această parte a oraşului.

Astăzi, groapa Tonola nu mai există: ansamblul de locuinţe cu 4 etaje ridicate pe Aleea Circului care face legătura cu noile blocuri de 7 etaje înălţate pe şoseaua Ştefan cel Mare, grupul de locuinţe tot cu 7 etaje dinspre strada Barbu Văcărescu, şi între ele clădirea mare a noului circ înconjurată pe 12 hectare de parcul cu plantaţii şi alei — au transformat-o într-un amplu şi modern ansamblu urbanistic, desfăşurat pe o suprafaţă de 40 de hectare. Însuşi circul reprezintă o adevărată bijuterie arhitectonică şi inginerească, bijuterie dăruită artiştilor de circ şi milioanelor lor de spectatori.

Circuri au mai existat la noi, — circuri de pînză şi scînduri, de foamete şi mizerie, da, şi încă multe şi celebre. Ziarele vremii atestă încă de la 1870 existenţa Circului Suhr care-şi avea sediul cam pe locul unde se află astăzi Poşta Centrală. Aici se reprezentau şi „mare pantomime fantastico-mitologice" şi spectacole de dramă în care juca compania dramatică condusă de Mihail Pascaly şi circ propriu-zis. Mai tîrziu, pentru piesele spectaculoase şi de montare, Circul Dersin punea la dispoziţie lui Pascaly personalul artistic al circului şi mai ales... caii.

Numărul din 30 decembrie 1887 al gazetei „Telegraful" anunţa mare „reprezentaţiune highe-life, la fine: scene fantastice, mari producţiuni groteşti şi jocuri drăceşti executate de trupa Mefisto" — la Circul Sidoly. De altfel, acelaşi circ Sidoly, care mai aproape de zilele noastre a sălăşluit pe locul din spatele actualului Teatru de Operetă, găzduia la începutul acestui veac alături de spectacole de cinema şi întruniri publice sau reprezentaţii cu „Ginerele în dulap".

Tot pe la 1881 obţine autorizaţie provizorie şi Circul Krembser cu „obligaţiunea expresă ca executarea pantomimelor să se facă conform bunei cuviinţe, esteticii, moralei". Probabil că această clauză fusese impusă de unele experienţe anterioare...

În fine, în jurul anului 1930 da spectacole în Bucureşti faimosul circ Kludsky care avea să-şi încheie reprezentaţiile cu un faliment total: animalele sechestrate şi apoi vîndute pentru neplata datoriilor. Se spune că atunci cînd elefanţii erau duşi la Constanţa pentru a fi îmbarcaţi pe vapor, aceştia s-au răzvrătit şi nu au vrut să păşească pe punte. Simţeau oare sfîrşitul circului?

Aceste sfîrşituri dezastruoase şi dureroase erau frecvente — asupra circurilor planînd veşnic fie drama materială, surpări sau dărîmări aşa cum s-a întîmplat şi la Sidoly, şi la Krembser, fie drama financiară. Şi, sub acestea, se ascundeau dramele oamenilor, a acelor oameni cu suflet de artist şi existenţă de vagabond...

Pe toate meridianele, circul a fost un suculent izvor de inspiraţie — s-au scris poezii, romane, şansonete, opere, filme şi marea majoritate a acestora au descris cu mijloace mai mult sau mai puţin dramatice şi cel mai adesea melodramatice, falsul romantism, mirajul strălucitor şi viaţa de boemă a circului. Dar despre adevărata inimă care pulsează în circ şi-l însufleţeşte — munca aceea stăruitoare, grea, extenuantă şi pasionată, care se desfăşoară egală şi încordată fie că îmbracă maioul de repetiţie în lumina zilei, sau costumul de paiete în luminile reflectoarelor, despre ea s-a scris prea puţin!

Şi poate că nu există nici o altă artă care să ceară mai multă muncă, şi fizică şi artistică, mai multă pricepere, mai multă dăruire. Pentru ca un clown să-ţi poată smulge zîmbetul într-o seară trebuie să munceasc-că ani, să fie acrobat şi mim, actor de teatru şi creator, gimnast şi muzicant — de toate!

Seriozitate, minuţiozitate, atenţie, curaj, putere de muncă, talent, pasiune — toate, dar absolut toate sînt necesare celor care lucrează sub cupolă. Căci un număr de circ care în arenă durează 3—4 minute, ascunde luni şi luni de muncă, uneori chiar ani.

Mergi pe Aleea Circului şi-l priveşti de afară: linişte, nemişcare, pare pustiu. Dar înăuntru sute de oameni — începînd cu artiştii şi terminînd cu îngrijitorii de animale — muncesc, muncesc, muncesc. Se pregătesc pentru „sezonul de circ" — aşa este denumită perioada de la 1 aprilie la 1 noiembrie, cînd se fac turneele. De fapt pregătirea a început din iarnă — şi iarna aceasta a adus un element nou artiştilor de la Circul de Stat: pentru prima oară s-a făcut ştiinţific, un curs teoretic şi practic, de trei luni. Poate este interesant de ştiut ce a cuprins partea teoretică: etică, istoria artelor, legislaţie, istoria circului etc. Şi simultan s-au desfăşurat pregătirile pentru noua premieră cu specific folcloric românesc „Păcală şi Tîndală", care continuă reuşita formulă a spectacolelor brodate pe o idee unitară. De data aceasta în arenă îşi vor da întîlnire toţi eroii basmelor româneşti, într-o acţiune adaptată la numerele de circ prezentate de colectivele conduse de dresorii Lidia şi Emil Krateyl, acrobatul pe bile Huterer Maximilian, jonglerul Eugen Munteanu, acrobatul aerian Iosif Köseghi, acrobatul pe sîrmă Dumitru Cristea etc.

Dar alături de repetiţii se fac acum şi pregătirile pentru plecare: circul mare se va împărţi în trei circuri care vor întreprinde turnee în toată ţara şi apoi în străinătate. Şi comicul Ţăndărică, pe numele lui „civil" Alexandru Veterani îşi face valizele pentru o lungă călătorie prin Europa. Ştiţi ce înseamnă în limbajul C.F.R.-ului, un turneu al circului? — 15 şi uneori chiar 20 de vagoane de cale ferată, necesare doar pentru transportul materialelor!

Vă închipuiţi poate că plecarea în turneu atrage după sine un „relache" în stagiunea circului mare... Nicidecum! Arena de „acasă" — noţiune nouă în tradiţia circului, va găzdui în continuare spectacole ale ansamblurilor venite din străinătate şi apoi din nou spectacole româneşti. Nu — sub cupolă, sub marea scoică albastră care se vede din toate împrejurimile acestui cartier modern, luminile se aprind credincioase, seară de seară...

Pia RĂDULESCU
Ilustraţia: Beca RIND

Un om cu influienţă

La inaugurarea casei amicului meu era lume multă. Dintre toţi strălucea însă George. Era tipul omului care atrage totdeauna în jur, ca un magnet, atenţia tuturor. Simpatic, bun causeur, ştia de toate, cunoştea pe toţi. Era gata să informeze, cu aplomb şi cu egală uşurinţă, ce lucruri frumoase se pot găsi la „Consignaţia", ce se întîmplă în Zanzibar, ce turnează Jean Marais, de ce n-a fost duminică Constantin în formă. In plus avea un sac nesecat de bancuri dintre care multe inedite.

La plecare nu ştiu cum s-a nimerit că am plecat împreună. Aveam acelaşi drum.

— Plăcută seară, spune George, dar sînt foarte obosit. Nu ştiu ce au oamenii ăştia cu mine dar nu mă lasă să respir. Care de care mă invită, cică-s antrenant. Adesea n-am chef, dar poţi să refuzi? Jigneşti omul. Şi apoi parcă ştii cînd ai nevoie de el?

— Cum adică nevoie?

— Uite aşa. Doar trăim între oameni... Să-ţi spun părerea mea: ca să te descurci în viaţă ai nevoie de relaţii, să cunoşti pe cît mai mulţi şi ei să te cunoască pe tine. Vorba aia: o mînă spală pe alta. Crezi că mie îmi arde totdeauna de bancuri? Dar ce să-i faci? Trebuie să-i fii omului agreabil, să-şi amintească de tine. De stricat nu strică niciodată.

— Dar foloseşte?

— De cele mai multe ori. Uite (şi-mi scoate din buzunar o agendă) am aici o mulţime de numere de telefon. Toate ale unor oameni îndatoritori. Şi îndatoraţi. Uite, de pildă, Ixulescu. El îmi procură oricînd bilete de concert cînd vine cineva mai

acătării să cînte la Sala Palatului. Imi este tare obligat. In plină vară, fără timp pierdut, fără coadă, i-am făcut rost de un „Fram". Cum? Păi am omul meu la magazinul „Tehnica frigoriferă". Oricînd mă serveşte. Cum să nu mă servească cînd i-am aranjat să între peste rînd la I.G.L. cu o cerere de locuinţă? Ştii, secretara de acolo e moartă după filme şi i-am găsit două bilete la filmul ce-i plăcea. Omul trebuie să fie serviabil căci nu ştii de unde sare iepurele. Păi n-am dreptate?

Şi George al meu mi-a strîns mîna afabil, căci ajunsese acasă. M-a asigurat că de mult n-a întîlnit un om aşa de drăguţ ca mine, că i-am făcut o impresie excelentă şi că tare mult ar dori să mă revadă.

Abia am apucat să fac doi paşi, răsuflînd uşurat că am scăpat de acest tip simpatic şi atît de descurcăreţ, cînd mă văd strigat energic înapoi:

— Tii, uitasem. Ca să vezi cum m-am luat cu vorba. Să-mi notez numărul dumitale de telefon.

— Păi ce-ţi trebuie? N-am de unde să procur nici aragaz, nici bilete la Aznavour, nu mă am bine cu nimeni de la spaţiu...

Năravuri şi moravuri

— Ei să ştii că-mi pare rău. Mă jigneşti. Doar dumneata nu eşti din ăia cu intervenţii. Se vede dintr-un foc. Dar mă gîndeam că poate ne întîlnim la un „pinacle", la o piaţră...

Nu eram de loc încîntat ca numărul meu de telefon să figureze în colecţia lui George. Dar n-am avut nici prezenţa de spirit, nici dibăcia să găsesc un pretex şi să-l refuz.

Aproape că-l uitasem cînd, peste cîteva zile, mă pomenesc cu el la redacţie. Afabil, simpatic ca întotdeauna, mi-a turnat vrute şi nevrute. Cum a avut drum pe aici şi cum nu l-a lăsat inima să nu dea ochii cu mine, pe unde a mai fost, ce a văzut, dacă ştiu ultimul banc cu olteni...

— Apropo, îmi spune deodată (de fapt fără nici o legătură cu cele istorisite înainte), cunosc undeva o pivniţă cu nişte vinuri să-ţi lingi degetele. Şi ieftine, domnule. Gratis aproape! Oricînd ai nevoie să ştii că e în regulă. Sau de vrei cumva să-ţi repari radioul sau televizorul repede, sigur, pe cinste, să ştii că am eu un prieten care...

— Uite ce e, îi spun. Eşti amabil, dar n-am nevoie de nimic. Şi în plus sînt îngrozitor de ocupat...

— A, înţeleg! Iartă-mă că te-am deranjat. Las că-ţi dau un telefon zilele astea.

Uf! A plecat! Ba nu. Uşa se redeschide şi-mi reapare în prag:

— Uitasem un lucru esenţial. Fiul unui prieten face nişte poezii grozave. Geniu, nu altceva. Are una cu cosmonauţii de nu-ţi vine să crezi că-i scrisă de un băiat de 12 ani. Ce spui, i-o publici?

— Nu mă ocup de poezii. Şi nici nu mă prea pricep.

— Ei aş! Nu fi modest că te ştiu eu. Trec mîine să ţi-o aduc.

A venit. Am citit poezia. I-am spus că niciodată n-am auzit o inepţie mai mare, că i-aş fi recunoscător dacă pe viitor m-ar lăsa în pace, că nu pot să sufăr pinacle şi pietrele şi că sînt pe punctul de a-mi schimba numărul de telefon...

Credeţi că s-a supărat?

— Păi atunci te las că te văd prost dispus. Dar să ştii: nu te porţi frumos. Oamenii sînt datori să se ajute între ei. Dacă nu ţi-a plăcut asta cu cosmonauţii, îţi aduc mîine ceva cu primăvara. O să-ţi placă precis.

— Afară! am ţipat.

L-am revăzut de curînd în autobuz în tovărăşia unei tinere. Îi spunea, la ureche, probabil ceva foarte hazliu căci fata rîdea cu toată gura. Mi-am acoperit faţa cu un ziar să nu mă vadă. Cînd am trecut pe lîngă ei spre coborîre, l-am auzit spunîndu-i:

— Cum? N-ai găsit parfum Dior? Păi de ce nu mi-ai dat un telefon? Am eu un prieten care...

Paul MARIAN

POVESTIRE ILUSTRATĂ

pentru tineret

MISTERELE MUNȚILOR

REZUMAT: Trei tineri între 14 și 16 ani pornesc în vara anului 1960 în căutarea unui zăcămînt metalifer. Greșind traseul ei nimeresc într-o peșteră din care nu mai pot ieși la suprafață. Lansează atunci un mesaj pe apa șuvoiului din fundul grotei, mesaj găsit lîngă stăvilarul Ciurel de tînărul Petrică Fundescu. Acesta pleacă împreună cu trei prieteni în ajutorul naufragiaților. Aflăm apoi despre o întîmplare care, deși i-a speriat puțin pe exploratorii adîncurilor, i-a dus pînă la urmă la descoperirea unei noi galerii a peșterii, unde se afla și un lac cu apă bună de băut. În continuare, facem cunoștință cu un nou personaj: inginerul Adrian Zamfirescu, tatăl șefului expediției subterane.

Au trecut de atunci 12 ani... 12 ani de amar și zbucium sufletesc. Azi m-am schimbat într-atît încît nici cei mai buni prieteni nu mă recunosc.. Ochelarii, faptul că am devenit mult mai slab, la care s-a adăugat și vîrsta, toate au conturat noua-mi fizionomie. Valentin nici nu știe că taică-său este în București... Poate că ne-am întîlnit pe stradă și am trecut nepăsători ca doi străini, unul pe lîngă altul!... Am totuși speranța că nu va mai trece mult și vom fi din nou împreună. Ah! Și eu ce nerăbdare aștept clipa aceea!... Clipa cînd îmi voi realiza visul!...

Dar pînă atunci trebuie să dovedesc că merit acest lucru... Și nu prin vorbe ci prin fapte! Vreau ca Valentin să nu mai roșească nici o clipă cînd cineva îi va pomeni de tatăl său...

. . . . . .

Dar destul despre proiecte... Să revenim la realitate.

— Ați citit ziarele de azi? Titlurile mari din pagina I mi-au atras atenția. Și cred că și dv.

Ia să vedem noi ce se spune în acest document.

Stînd într-un fotoliu, inginerul Zamfirescu începu să citească cu atenție importantul document de stat. Din cînd în cînd el punea ziarul pe birou și sublinia cîte un pasaj. Deodată, fața i se destinse și un zîmbet îi înflori pe buze. Scoase o exclamație.

— Ah! Devine din ce în ce mai interesant! În fine iată că se apropie ziua mult așteptată. Voi putea porni acolo unde vreau să merg de mult

Se sculă apoi și începu să citească cu glas tare, mergînd în lungul și latul camerei, două pasaje ce i se păreau deosebit de importante. Primul:

...Problema centrală a activității geologice este punerea în evidență a unor zăcăminte cît mai mari de minereu de fier...

și al doilea:

...Se vor executa cu intensitate lucrări de prospecțiuni și explorare în vederea detectării de noi zăcăminte de minereuri aurifere...

Cînd termină, își frecă involuntar mîinile, gest ce caracteriza bucuria ce-l cuprinse

— Așa! Acum am motive serioase să cer conducerii secției că să plec în Munții Apuseni. Să vedem dacă se va opune cineva că să plec în regiunea mea favorită, mai ales acum cînd a apărut acest important document. Și voi pleca! Asta e sigur!

Bucuros de cele aflate din ziar, inginerul puse mîna pe telefon și formă numărul superiorului său, inginerul Negoiță.

— Alo, tovarășul inginer Negoiță? Eu sînt Zamfirescu. Ați citit ziarele? Ce părere aveți? Cred că vom avea de lucru pînă peste cap. Cum? S-a hotărît o ședință plenară? Bine, tovarășe Negoiță. Cînd are loc? Mîine la ora 10? Bun! Vin negreșit, mai ales că am și eu unele propuneri importante de făcut.

Inginerul puse telefonul în furcă și zîmbetul îi reapăru pe față. Își aduse aminte de ceva, apăsă pe un buton și după puțin timp un om de serviciu își făcu apariția. Îi spuse că pleacă, oricine-ar întreba de el urmînd să-l caute a doua zi.

Luă pălăria din cuier, încuie biroul și ieși repede plecînd din institut Se îndreptă apoi în grabă către locuința sa care se afla într-unul din noile blocuri din Calea Victoriei

Inginerul avea aici o garsonieră. Ajuns acasă, nici nu se dezbrăcă bine și se îndreptă către peretele care era în întregime ocupat de o frumoasă bibliotecă. Scoase o carte legată în piele, în interiorul căreia se aflau mai multe hîrtii. Le desfăcu și așezîndu-se la birou începu să recitească — pentru a cîta oară nici el nu mai știa — un text îngălbenit de vremuri

— Să nu fie adevărat ce scrie aici? Să-și fi bătut joc de urmași acest Pavel Varga? Deși știu că n-am fost numai eu singurul cercetător al

acestei adevărate nirvana, am totuși speranța că tot o voi descoperi. Trebuie să am bineînțeles și un dram de noroc Și cred că-l voi avea. Iată că a sosit din nou momentul cînd șansa poate să-mi scoată în cale descoperirea imensei comori. Totuși, pînă la plecare, am de dat o adevărată bătălie pentru a-mi convinge colectivul că e absolut necesară această deplasare. Motive voi găsi eu destule, iar documentul apărut azi îmi e de mare ajutor. Îl voi studiez cu atenție, pentru ca mîine să le arăt eu ce știu!...

Zamfirescu puse la loc cartea cu vechiul text și se așeză la micul său birou. Scoase un creion roșu și începu să sublinieze diverse pasaje din ziar... Timp de peste o oră munci și apoi obosit își scoase ochelarii. Se ridică și se îndreptă spre un mic bar, de unde scoase o sticlă de vin și-și turnă într-un pahar. Bău unul, încă unul, și deodată pașii îl readuseră fără să vrea în fața bibliotecii. Luă iar cartea preferată și scoase din ea prețioasa hîrtie. Titlul îl citi atunci cu glas tare:

TESTAMENTUL LUI PAVEL VARGA DIN CLUJ, DESPRE COMORILE LUI DARIU ÎMPĂRAT, AFLĂTOARE ÎN MUNȚII GILĂULUI

„Auzind eu, că în munții Gilăului s-ar afla comori, am luat cu mine doi tovarăși și trecînd Someșul... am dat nu departe de un pîriu. În alvia lui am găsit pulvere de aur, din care ne-am umplut toți trei căciulile. Mergînd pe pîriu în sus, deterăm la un loc fortificat de la natură de o cetate; ea era surupată pînă în temelii, dar poarta îi stătea încă".

Aici inginerul se opri puțin, deoarece textul era cam neclar, apoi continuă:

„...Am găsit o deschidere subterană în care am văzut o strălucire mare, ca și cînd ar arde o lumină. Am intrat. Gaura se lărgește îndată după intrare. De două părți stăteau legați doi ogari de argint curat și cu ochi de diamant. I-am pipăit și-apoi am mers mai departe. Îndată văzurăm doi lei, care erau cu totului de aur și aveau ochii de pietri scumpe. Mai înăuntru dăduram de un om, care ședea pe un scaun de aur și ținea în mînă un baston de aur. Omul asemenea era făcut din aur, iar scaunul era țintuit cu pietri scumpe și strălucea ca lumina soarelui în întunecime. Acesta era împăratul Dariu și în fața lui stăteau înșirați doisprezece regi cu coroane pe cap, toți din aur și împodobiți cu pietri scumpe. Mai încolo aflarăm un fel de pivniță în care se aflau o mulțime de buți și vane de argint. Le-am numărat și erau cu totul 366, toate pline cu bogății fără de sfîrșit. Mai erau aici figuri de oameni și de copii din aur și argint, apoi diferite acareturi, vase, pahare, farfurii nenumărate.

Peștera aceasta e foarte mare așa că s-ar putea întoarce prin ea 16 cară cu boi"...

. . . . . .

Inginerul se opri din citit. Stătea gînditor și din cînd în cînd un zîmbet îi lumina fața.

— Da. Nu mă las! Să știu că mă lupt cu morile de vînt și tot voi reuși să plec în direcția aceea spre a căuta comoara. Eu trebuie s-o descopăr! Și o dată găsită voi înștiința forurile în drept despre uriașa valoare istorică și materială a tezaurului. Și atunci conștiința care-mi este și acum greu apăsată de marea greșală pe care am făcut-o în tinerețe, se va elibera de negurile trecutului... Va fi sărbătoare și pentru mine...

Numai la acest gînd, fața-i, care se crispase între timp, se schimbă din nou brusc. Luă din spatele cărților un ziar îngălbenit de vremuri, ce-l avea bine împăturit. Era „Gazeta Transilvaniei". Pe prima pagină a acestui ziar de acum peste 50 de ani, era un articol mare intitulat: „Legenda comorii lui Dariu".

Își mai turnă un pahar cu vin și după ce-l bău dintr-o înghițitură se trînti pe divan și începu să citească:

„Legenda are o vechime de 3 secole, vechime ce se poate constata prin acte aflate în Arhiva Țării Ardealului. Comandantul militar al Ardealului, contele Steinwille, a dat ordin să fie căutată comoara. Oamenii au crezut în existența comorii din cauza unui testament ciudat care se spunea că ar fi circulat în mai multe exemplare. Era vorba despre un anume Pavel Varga care trăia la Cluj pe la începutul secolului 18. Acesta s-a îmbogățit repede din senin și în curînd s-a răspîndit vestea că a găsit comori mari în pămînt. În anul 1716 Varga fiind bolnav și crezînd că moare a făcut acel testament.

După cîte se pare este vorba de o comoară enormă aflată în munții Gilăului, între Someșul Rece și afluentul său Răcătăul. Este foarte probabil că pe aici a fost cetatea lui Gelu.

. . . . . .

În 1790 s-a format chiar o „societate pentru căutarea comorilor", cu membri din Cluj și alte părți. S-au făcut săpături... dar comoara nu s-a găsit...".

Inginerul termină de citit și o mare satisfacție îl cuprinse.

— Ha! Ha! Ha! Tare aș vrea să știu dacă mai există cineva în țara asta care să aibă date atît de precise despre locul tezaurului! Basca faptul că am și textul integral al testamentului! ...Că n-am dat încă de comoară, nu-i nimic! Am toată credința că tot eu o voi descoperi. Și-atunci! ...Atunci — în fine — voi fi și eu ca un nou născut. Și, bineînțeles, se va rezolva și problema relațiilor mele cu Valentin...

Spunînd aceste cuvinte începu să se dezbrace și se culcă.

Semnalul de la miezul nopții

Nici nu trecuseră douăzeci de minute de cînd se culcase inginerul Zamfirescu și trei lovituri puternice, urmate de două mai slabe, se auziră distinct în cameră. Deși era aproape adormit, inginerul sări bruse din pat ca împins de un resort. Aprinse becul de la veioză și-și puse ochelarii. Mai întîi crezu că visează și se așeză din nou pe pat neștiind ce să facă. Groaza i se întipărise pe față, încît părea un om care zăcuse multă vreme.

— Să nu fi auzit bine sau am visat? Am avut impresia că...

Și atunci semnalul pe care nu-l mai auzise de mulți ani se repetă. Se ridică și mai mult împleticindu-se porni spre ușă. Răsuci cheia și-apoi întoarse micul buton de la yale. Ușa nu se crăpă decît puțin cînd fu împinsă cu putere. Un individ înfășurat într-o manta neagră de ploaie, intră repede în casă.

— Bună seara, Zamfirescule! Ce te baricadezi așa? Și ce-i cu mutra asta plouată? Și-apoi ce-ai frate de te culci o dată cu găinile? Oare ai uitat că pe vremuri la ora asta deabia începeam cheful? Sper că nu te superi de derani?

Inginerul, speriat și în același timp copleșit de avalanșa întrebărilor, bolborosi cîteva cuvinte neinteligibile.

— Am impresia că nu te simți în toate apele, Zamfirescule! Ce, ți-am încurcat ploile? Sau nu ți-e bine?

— Nu, n-am nimic. Dar aseară eram cam obosit Acum duc o altfel de viață. Și-apoi mîine am o zi grea și m-am culcat mai devreme...

— Da știu că te-ai aranjat bine! — spuse necunoscutul plimbîndu-se prin casă. Ia te iută ce garsonieră di granda! Da! Se vede c-ai reușit repede să te refaci. Spuneai că ai mîine o zi grea? Nu știu ce-ai înțeles prin asta, dar cred că bănuiești că nu degeaba m-am deplasat pîn-aici. A sosit momentul acțiunii! Acum să te văd, Zamfirescule, ce ești în stare! Avem termen foarte scurt. Mîine e sîmbătă. Pînă luni la 12 planul trebuie executat! Mîine dimineață la 7 ne întîlnim la cizmăria din spatele Cișmigiului. Parola e următoarea: „Cît este ora?" Cred că n-ai nevoie de lămuriri suplimentare? Precizia, obligatorie! Și acum te părăsesc. Noapte bună, Zamfirescule, și pe mîine!...

După ce închise ușa în urma ciudatului musafir, inginerul se așeză obosit într-un fotoliu. Gînduri nenumărate îl năpădiră. Iată că venise și ziua mult temută! De-abia intrase iar în rîndul oamenilor, era respectat și spera că-n curînd își va realiza visul lui cel mai scump — găsirea tezaurului, și prin el reabilitarea — cînd deodată toate planurile i se prăbușeau...

Se vedea fugărit, încolțit ca un animal sălbatic... Și toate acestea i se trăgeau din ziua aceea... Nu credea în prostii, dar prea îl păsteau ghinioanele... Se vede că l-au ajuns blestemele bătrînului său tată sau ale unicului fiu părăsit.

Simion SAVEANU
Desene de Romeo VOINESCU

(Urmare în numărul viitor)

In laboratoarele de cercetări

Imaginile alăturate vă prezintă două aspecte din activitatea de zi cu zi a cercetătorilor noștri.

Prima a fost luată într-unul din laboratoarele Institutului de mecanică aplicată din Capitală. Este vorba de laboratorul de metode radioactive. Cercetătorul științific ing. I. Iliuc, lucrează la etalonarea unei instalații. (clișeul din stînga).

A doua imagine ne înfățișează un aspect de la cercetările ce se desfășoară la Fabrica de produse chimice organice de sinteză „SIN". Cercetătorul Nicolae Dumea și laboranta Victoria Șerban, supraveghează procesul tehnologic la un micropilot pentru oxidarea parafinelor lichide în sistem continuu, în vederea obținerii acizilor grași sintetici dintr-o materie primă mai ieftină (clișeul din dreapta).

PRIETENA MEA, CARTEA

Oameni din Prislop

Eurias muntele cu piscurile lui tăcute străpungînd cerurile. Și e tăcut și singuratic. Și e pustiu și căpătînos și bolovănos, înfrîncenat, muntele bănățean și neprimitor în vara asta secetoasă a lui 45 cînd se întoarce Pătru acasă, după 4 ani de la război. Și-s tăcuți și încruntați și pustiiți și bolovănoși oamenii muntelui, oamenii satului acestuia aflat pe coastele lui, oamenii Prislopului. Sub dubla apăsare a naturii aspre dar mai ales a liotei găzdoilor care domină satul, existența lor pare hotărîtă pentru totdeauna. Facerea lumii, spune în predicile sale popa Barbă Neagră, găzdoi cuprins și el, cu năravuri de exploatator, a fost săvîrșită de marele necunoscut care i-a hotărît și alcătuirea. Tăurești și Guguleștii și Goanță și Iura și Lala, cu ai lor, se credeau sortiți să stăpînească pămînturile bogate și întinsul păsunilor cu turme mari, să aibă monopolul sării și al petrolului, al joagărelor și al tuicii iar restul, cei mulți, să-i slujească într-un fel sau altul Tăurești și Guguleștii să fie primari și pădurari, circiumari și proprietari iar restul să fie oierii oilor lor și muncitorii joagărelor lor, furnizorii de brațe de muncă ieftine și plătitorii în sudoare a porumbului și sării. Așa a fost de la „facerea lumii" încoace, așa va fi, zice popa Barbă Neagră gîndindu-se la turmele lui, la noua turbină pentru moara lui, la rachiul din pivnițele lui și la vagoanele de porumb îngrămădite în poduri, în așteptarea vremurilor cînd va putea lua șapte niei de pe sărăntoci.

Așa a gîndit poate și Pătru a lui Nică atunci cînd — nici 16 ani nu împlinise — Guga îl legase de un copac să-l dea pradă lupilor pentru că îndrăznise să intre în pădure după un brat de uscături. Numai că Pătru nu mai e același: Pătru a trecut prin război, a cunoscut muncitori din fabricile orașelor, comuniști, care în noroiul tranșeelor i-au deschis ochii asupra adevărurilor lumii N-au făcut școală cu el, n-a urmat cursuri, nu era timp pentru așa ceva, dar discuțiile cu ei i-au sădit începutul unei noi credințe pe care cu instinctul lui de clasă și-a însușit-o. Confuz — pe alocurea fără înțelegerea lucrurilor, — el era convins că rînduielile lumii trebuie schimbate. Au sădit comuniștii sămînța aceasta în el și ea va trebui să rodească.

Pătru Dragalina, feciorul lui Nică va parcurge drumul greu, de la împotrivirea instinctivă la aceea de luptător conștient, înregimentat în rîndurile partidului. Un drum lung și greu, în care viața îl va încerca de nenumărate ori, în care lupta îl va aduce în fața morții dar în care va învinge pînă la urmă ajutat, îndrumat fiind de partid. Va învinge și se va înălța deasupra durerilor, se va depăși și va depăși condiția socială în care s-a născut și a trăit.

Evoluția lui Pătru, care decurge firesc în iureșul luptei, drumul înțelegerii pe care-l urcă pînă la momentul cînd pricepe că de fapt el participă împreună cu tovarășii lui la adevărata așezare a lumii pe bazele noi ale dreptății sociale, a fost surprinsă în chip veridic de autor și aceasta este principala calitate a romanului.

Cititorii vor reîntîlni imagini de luptă pentru crearea primelor sindicate în rîndurile forestierilor și a muncitorilor agricoli, a argaților, lupta împotriva speculanților, pentru crearea cooperativelor de aprovizionare și consum, acțiunile pentru limitarea exploatării omului, ca etapă în calea spre desființarea ei, pentru sprijinirea sărăcimii înfometate și mai ales marea bătălie pentru realizarea reformei agrare.

Pătru și tovarășii lui vor avea de învins în această bătălie forțe puternice, teroarea bandelor legionare aciuite în sălașele găzdoilor, bande cărora li se alătură ofițeri criminali de război, foști spioni și exploatatori, care-și simt sfîrșitul aproape Vor avea de înfruntat atacul concentric al clanurilor Tăurești și Guguleștilor care nu pot nu vor să renunțe la raiul lor. Vor trebui să învingă inerția sădită în mințile oamenilor decenii de-a rîndul și să ridice sărăcimea la conștiința înțelegerii noilor condiții în care pot și trebuie să devină stăpînii soartei lor. Și vor reuși pentru că satul acela, aparent izolat în munte, pînă atunci cu adevărat izolat, a încetat să mai stea la dispoziția găzdoilor. Asupra lui se revarsă, zi de zi, tot mai puternic lumina învățăturii partidului, tenacitatea și hotărîrea comuniștilor. Mașinile cu muncitori veniți să ajute la repararea uneltelor, întîlnirile lor cu sărăcimea satului în condițiile dramatice ale luptei pe viață și pe moarte, ajutorul dat de către secretarul comitetului de partid al plășii și de către muncitorii uzinelor în diferitele momente dificile sînt hotărîtoare pentru asigurarea victoriei în Prislop ca și în atîtea alte locuri din țară.

Pătru va trece prin grele încercări. Are și marea lui dramă personală Voica, femeia pe care a iubit-o și pe care o mai iubește încă, s-a măritat între timp, mințită fiind de către actualul ei soț, care pentru a-i frînge împotrivirea i-a adus veste că Pătru ar fi căzut pe front. Paginile oglindind dramatismul situației în condițiile căsătoriei lui cu Mădălina, lupta lui pentru a se depăși și acționa ca un om întreg, constituie cele mai frumoase pagini ale cărții.

Avem convingerea că mulți dinte cei cărora le-a căzut sub ochi noul roman al lui Radu Theodoru, au încercat regretul de a se despărți de Pătru și tovarășii lui, de toate acele tulburătoare povestiri evocînd anii zbuciumați de după război (chiar dacă întîlnește uneori în volum lungimi sau îngrămădiri de amănunte care deservesc într-o măsură intențiile autorului). Nu ne rămîne decît să concludem că ne aflăm în fața unei lucrări valoroase. Pe cînd urmarea istoriei lui Pătru și a tovarășilor lui, a Voichii și Mădălinei, a lui Brîncuță și Pitu?

M. RADIAN

Sondaj atomic

Cum poate fi perforată scoarța terestră pentru a se putea aduce la suprafață substanțele existente la mari adîncimi? Evident, nu este vorba — în acest caz — de posibilitățile restrînse pe care le oferă sondajul clasic, folosit în explorarea zăcămintelor petroliere. Căci, folosindu-se această cale, nu se poate înainta, în nici un caz, la adîncimi de zeci de kilometri.

Această problemă a preocupat și preocupă în continuare pe cercetători. În ultimul timp, ei au propus o metodă originală prin a cărei folosire ar putea fi extrase — de la adîncimi de 32 de kilometri — materialele existente aici.

În principiu este vorba despre un reactor nuclear care, dezvoltînd o înaltă temperatură își „topește" drumul singur printre roci.

Reactorul, avînd diametrul de aproximativ 50 de cm. împreună cu substanța activă pe care o folosește, oxidul de uraniu, sînt închise într-un cilindru turnat din oxid de beriliu, ce va servi și ca izolant termic. Porțiunea inferioară a aparatului — avînd o formă ascuțită — fabricată din tungsten, are o greutate mare; aceasta, în timp ce partea sa superioară — în a cărei componență intră beriliul — este ușoară.

Sonda este adăpostită într-un fel de puț special amenajat, mai înainte ca reactorul nuclear să fi atins punctul său critic. În momentul în care acesta este depășit, temperatura sa urcă la 1 100 grade. Acest fapt conferă sondei însușirea de a topi cea mai mare parte din rocile pe care le străbate. Astfel, reactorul se înfundă treptat în sol, în timp ce rocile pe care le parcurge se resolidifică deasupra sa.

Atunci cînd sonda atinge adîncimea de 32 kilometri, vîrful de tungsten al aparatului se detașează automat. Întrucît acesta reprezintă partea sa cea mai grea, aparatul se ușurează brusc, devine mai ușor decît rocile și începe să urce spre suprafață prin același mecanism prin care s-a afundat în adîncuri. El poartă însă cu dînsul „trofeul" capturat în străfundul pămîntului, care urmează să fie analizat în laborator.

Chimia și radiațiile

Folosirea pe scară din ce în ce mai întinsă a substanțelor radioactive în diferite domenii de activitate pune problema creării unor mijloace de protecție din ce în ce mai perfecționate împotriva acțiunii dăunătoare a acestora. Căci este cunoscut faptul că expunerile repetate la acțiunea radiațiilor au nu numai un efect de moment: cantitățile de radiații au însușirea nefastă de a se „însuma", manifestîndu-și consecințele uneori la durate de ani sau chiar zeci de ani de la prima expunere.

Apare deci firească străduința cercetătorilor de a găsi mijloace cît mai eficiente de prevenire a unor asemenea urmări. Mergînd pe această linie, ei au descoperit nu numai modalități variate de izolare a surselor radioactive, dar și substanțe medicamentoase care, ingerate, conferă protecție împotriva radiațiilor.

Deocamdată, cu ajutorul acestor mijloace chimice de protecție au fost „tratate" maimuțe care au fost apoi expuse acțiunii unor doze de radiații considerate pînă atunci mortale. Utilizîndu-se doi produși chimici pe bază de sulfhidril, A.E.T. și cisteină, administrate în injecții intravenoase, s-a observat că 80 la sută dintre maimuțele astfel tratate rezistau la doze de radiații de 800 R. Aceasta, în timp ce o singură doză de 400 R este mortală pentru om.

Compușii pe bază de sulfhidrili acționează neutralizînd efectul toxic al peroxidului de hidrogen ce se creează în țesuturile organismelor expuse la radiații, declanșînd un întreg cortegiu simptomatic.

Cercetătorii speră ca, în curînd, să descopere astfel de compuși — mai puțin toxici și mai ușor de administrat omului. Astfel, prin această metodă, va deveni posibilă prevenirea acțiunii radiațiilor, realizîndu-se un fel de „vaccin antiradiație".

Noutăți ȘTIINȚIFICE

Săptămîna la televiziune

29 MARTIE

8.50 Gimnastica de înviorare la domiciliu. 9.00 **Emisiune pentru copii și tineretul școlar:** Barza și broasca Telejurnalul pionierilor. Val-Vîrtej și corabia Olandezului zburător (III) reluare. Poșta copiilor 10.30 **Rețeta gospodinei.** 11.00 **Emisiunea pentru sate. Din cuprins:** ● Telejurnalul satelor. ● Filmul documentar Măsuri pentru apărarea sănătății animalelor ● Artiști amatori în studio. **19.00 Jurnalul televiziunii.** 19.10 **Cîntece și jocuri** interpretate **de Ansamblul BRIULEȚUL** din Constanța. 20.00 **Crevedia.** Un film despre combinatul avicol. 20,15 **Cîntă Odyle și Marc Fraiseau** 20,25 **Ucigașul și fata.** 21,50 **Muzică ușoară.** În încheiere: **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

30 MARTIE

19.00 **Jurnalul televiziunii.** 19.10 Știință și tehnică pentru tineretul școlar: **Din aplicațiile electronicii** (II). 19.40 **Scrisoare de la o necunoscută.** 21.00 **Concertul maeștrilor artei.** Transmisiune de la Moscova 22.00 **Telesport.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

31 MARTIE

18,30 **Universitatea tehnică la televiziune. Mecanizarea preparării betonului,** de ing. **Mihai Anastasiu.** 19.00 **Jurnalul televiziunii** 19.10 Năzdrăvăniile vulpii **(IV): Judecata leului,** adaptare și dramatizare de **Sergiu Milorian.** 19.45 **Emisiune de știință.** 19,55 **Cîntă orchestra de cameră a inginerilor** 20,30 **Teatrul, artă realistă (XI)** Conf. univ. Ovidiu Drimba. Exemplificări din: **Jucătorul** de **J. F. Regnard** în romînește de **Romulus Vulpescu. Sincerii,** de **Marivaux Monologul lui Figaro din Nunta lui Figaro** de **Beaumarchais.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

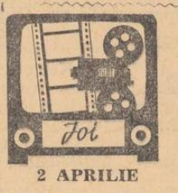

2 APRILIE

19,00 **Jurnalul televiziunii.** 19,10 **Elixirul miraculos.** 19,30 Transmisiune de la **Opera de stat din Iași: Liliacul** de **Johann Strauss.** Distribuția: Einstein (Victor Popovici); Alfred (Cristian Georgescu); Falke (Tiberiu Popovici); Frank (Laurian Nicolau); Prințul Orlovsky (Cecilia Beligan); Frosch (Costel Simionescu); Avocatul Blind (Constantin Constantinescu); Rosalinda (Ella Urmă); Adela (Gina Tripa); Ida (Elena Küttel); Soliștii baletului Cristina Athanasiu, Brîndușa Baras, Gina Pierescu, Natalia Vronschi-Gașler, Ion Băitanciuc, Constantin Marinescu, Victor Muncaciu, Paul Robert. Scenografia: Ofelia Tutoveanu; Maestru de cor: Emil Chivu; Maestru de balet Oleg Danovski, artist emerit; Conducerea muzicală: Cornelia Voina; Regia Jean Rînzescu, artist emerit. În pauze: **Sub aripa vulturului. Oameni și măști.** Un documentar despre noua menire a măștii În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

3 APRILIE

18,30 **Universitatea tehnică la televiziune. Difuzorul** de ing. **Radu Vrînceanu.** 19,00 **Jurnalul televiziunii.** 19,10 **Jocuri pionierești.** 19,40 Muzeul regional de artă plastică Dobrogea. 20,00 **Săptămîna.** 21,00 **Ilustrate din Bucegi.** 21,20 **Muzică ușoară.** În încheiere: **Buletin de știri, buletin meteorologic.**

4 APRILIE

În jurul orei 15,15 Finala Cupei campionilor europeni la handbal feminin Transmisiune de la Bratislava 19.00 **Jurnalul televiziunii.** 19.10 Pentru copii **Nemaipomenita pățanie a unui școlar** — povestire de **Octav Pancu-Iași. Măturа năzdrăvană** 19,35 **În fața hărții.** 19,45 **Noua prietenă a tatii.** 21,35 **Valsuri celebre.** În încheiere: **Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.**

NOTE DE TELESPECTATOR

Ni s-a oferit prilejul, în ultimele zile, să urmărim mai multe programe valoroase, remarcabile prin ținuta lor artistică și printr-o punere în unde în care dominante sînt talentul și fantezia regizorală. Emisiunile menționabile sînt specifice micului ecran, — ele sînt realizate după concepții proprii televiziunii. Regizorii Cornel Popa („Clubul tinereții"), Radu Miron („Maeștrii genului scurt"), Boris Stegărescu („Agendă muzicală"), folosesc bine mijloacele tehnice caracteristice televiziunii, improvizează și scriu partituri regizorale noi: în prim plan, metronomul care marchează tempoul, iar în plan secund balerinii, aceiași balerini care-și vor desemna dansul cu pași ce alunecă, supraimprimați, pe clapele imense ale pianului.

În mai mică măsură desprins de tradițiile și canoanele clasice ale scenei, Radu Miron realizează totuși telegenic ecranizarea unor povestiri ale scriitorilor romantici germani Hoffman și Kleist. Meritul de căpetenie al regiei rămîne însă interpretarea contemporană a textului; din povestea, pe jumătate incredibilă și pe altă jumătate melodramatică, a „Marchizei de O", regizorul a realizat un spectacol foarte veridic și, mai ales, foarte amuzant, în care maniera burlescă scoate cu atît mai mult în evidență comicul sarcastic abia sesizabil al povestirii.

Apreciată din același unghi al viziunii regizorale, emisiunea în premieră „Clubul tinereții" despre ale cărei indiscutabile calități s-a scris în presă, a demonstrat încă o dată străduința televiziunii de a realiza spectacole vii, autentice. Regizorul Cornel Popa, în afara altor merite în reușita emisiunii, îl are, în mod evident, pe acela de a-și fi familiarizat repede „actorii" cu platoul, cu reflectoarele și cu mile de perechi de ochi invizibili care intimidează atît de mult pe cei ce se află în fața camerelor de luat vederi.

În sfîrșit, un cuvînt despre o altă foarte interesantă emisiune a săptămînii: „Revista spectacolelor" O formă cît se poate de reușită pentru informarea și orientarea marelui public asupra noutăților și evenimentelor stagiunii teatrale. Cu corectivul că filmarea și înregistrarea sunetului, în secvențele prezentate mai lasă de dorit.

Șt. RADU